ARISTOPHANIS COMOEDIAE

ARISTOPHANIS

COMOEDIAE

EDIDIT

AUGUSTUS MEINEKE

VOL. I

EDITIO STEREOTYPA

EX OFFICINA BERNHARDI TAUCHNITZ

LIPSIAE MDCCCLX

PRAEFATIO EDITORIS

Aristophani meo quae praefanda habeo perpauca sunt atque eo fere redeunt, ut id maxime me operam dedisse profitear, ne quid contra librorum manu scriptorum fidem nisi monito lectore in textum admitteretur. a qua ratione ubicunque recessum est, res spectat ad orthographicas quaestiones, non negligendas illas quidem, sed ex aliis rebus quam e librorum fide suspensas. itaque scripsi ubique *κλῄειν*, *κρεᾴδιον*, *πρῴην* *, *κῴδιον*, *γῄδιον*, *βοΐδιον*, *νοΐδιον*, *πάντῃ*, *λάθρᾳ*, *ἡσυχῇ*, *αἰαῖ*, *γήραι*, *τᾶρα*, *ἀετός*, *ἐλάα*, *κλάειν* et quae huius generis sunt alia. in scriptura praepositionum *εἰς* et *ἐς* constantiae causa Dindorfii rationibus ad Acharn. 242. expositis obtemperavi. augmentum in verbis ab *ευ* incipientibus abesse nolui. literam *ν* paragogicam in fine versuum addidi ubique. in his igitur similibusque quid in libris reperiatur non indicavi.

In recipiendis sive meis sive aliorum emendationibus alii timidiorem alii audaciorem quam par erat me fuisse dictitabunt. non diffiteor in hanc potius quam in illam partem me peccare maluisse; neque id cordatiores improbaturos confido, praesertim si consilium harum editionum et quorum maxime usui destinatae sint reputaverint. cavi tamen ne libertas in licentiam verteret, nisi quis forte licenter factum esse criminetur, quod, ut uno de multis exemplo utar, versum tetrametrum anapaesticum, qualis hic in codicibus non interpolatis circumfertur *ἐχάρην γοῦν ἡνίκ' ἤκουσα περὶ Δαρείου τεθνεῶτος*, ita immutarim, ut dignus Aristophane versus, digna Aristophane sententia evaserit. at bona locorum pars ad tantam corruptelam depravata est, nullis ut machinis ad sanam, nedum primitivam formam revocari posse videantur. de his igitur tacere malui quam improbabiles virorum doctorum hariolationes afferre. de aliis locis item graviter vitiatis suspiciones meas in adnotatione critica quam fieri potuit brevissime indicavi, diligentiore de his disputatione *Vindiciis Aristophaneis* reservata, proximo tempore in publicam lucem emittendis. quo in libro etiam retractandi quaedam et nova afferendi opportunitas dabitur.

In indicandis emendationum coniecturarumve auctoribus summa fide versatus sum. saepe enim aegre tuli ea quae superioris aetatis critici solerter reperissent a novissimis criticis aut ignorari aut pro novis nondumque repertis venditari. itaque hanc constanter legem secutus sum, ut ubicunque plures in eandem coniecturam incidissent, primum auctorem indicare satis haberem, pedisequorum auctoritatibus omissis. in qua re si quando erratum fuerit, condonabunt id aequi lectores, ingentem

---

* Etymol. M. p. 266, 21. *πρώιος*, *πρωία*, *ἡ αἰτιατικὴ πρωίαν καὶ τροπῇ Βοιωτικῇ* (leg. *Ἰωνικῇ*) *πρωίην*, *ἐξ οὗ τὸ πρῴην*.

hominum doctorum multitudinem cogitantes, qui in emaculandis his praestantissimis antiquae poeseos monumentis elaborarunt, ut non mirum sit multa imprudentem fugisse.

Dixi supra nihil in textu contra codicum fidem nisi admonito lectore mutatum esse. excipio loquentium personarum vices, quarum nemo nescit maximam saepe esse in codicibus perturbationem, quae etsi plerumque ad fabulae oeconomiam diligenter attendenti expeditu haud difficilis est, multis tamen in locis magnas habet dubitationes. equidem id in quoque loco secutus sum, quod mihi commodissimum videbatur, ne nominatis quidem, nisi paucis in locis et certas ob causas, receptae distinctionis suasoribus. constat in hoc genere utilissimam Aristophani operam praestitisse Carolum Beerium, cuius commentatio de histrionum numero apud Aristophanem ab exteris fere neglecta Lipsiae prodiit a. MDCCCXLIIII.

Adnotationi criticae cum perexiguum spatium concessum esset, diversarum lectionum plena et accurata collectione in tali praesertim editione supersedere me posse existimavi; indicavi tamen hic illic scripturae discrepantiam, ubi id cum fructu quodam fieri videbatur, librorum siglis eisdem usus, quibus Dindorfius in editione Oxoniensi a. MDCCCXXXVII codices distinxit. eiusdem brevitatis studio factum est, ut virorum doctorum scripta, ex quibus novae nec antea cognitae emendationes petitae sunt, aut nunquam aut raro indicarim. sciant igitur lectores *CG Cobeti* emendationes ductas esse tum ex Mnemosynae vol. I 413—428. II 210—222. tum ex eiusdem viri celeberrimi Variis Lectt. L. B. MDCCCLIV et Novis Lectt. L. B. MDCCCLVIII editis, *HGHamakeri* ex Mnemosynae vol. II 1—27. 154—180. III 24—57. 191—206. V 1—26. 140—153. 291—306. VI 209—224, *Tiallingi Halbertsmae* ex Prosopographia Aristophanea L. B. MDCCCLV p. 114—124, *RBHirschigii* ex adnotationibus criticis Vesparum editioni L. B. MDCCCXLVII subiectis p. 129—160, *Henrici van Herwerden* ex Observationibus criticis in Fragm. Comicorum graecorum L. B. MDCCCLV editis: denique *Godofredi Hermanni* emendationes ineditas ad Vespas et Aves ex schedis viri etiam de Aristophane multis modis meritissimi Mauritius Hauptius liberaliter mecum communicavit. eas ut ab editis distinguerem, auctoris nomini asteriscum apposui. mea tentamina ita indicavi, ut simpliciter quid *vulgo* legatur adnotarem. Scribebam Berolini Idibus Maiis MDCCCLX.

DE VITA ARISTOPHANIS

COMMENTATUS EST

C. FERD. RANKE.

§. 1.
De fontibus.

Poetarum vitas enarrare et posteritati tradere quoniam quo tempore recte fieri poterat, apud Graecos in usu non fuit: de Aristophane quoque comico ex antiquitate ad nos perlatum est fere nihil, quod certum et extra dubitationem positum esse videatur. Exstitere quidem monumenta didascalica, ea ipsa aetate, qua Aristophanes comoedias suas docuit, lapidibus incisa et postea a viris doctis, Aristotele duce, in ordinem redacta et peculiaribus in libris edita: nunc vero, quae istis ex operibus utilissimis aetatem tulerunt, neque plena sunt neque integra, sed interdum tam corrupta, ut usui vix esse possint. Sequuta est aetas grammaticorum Alexandrinorum, Pergamenorum, aliorum qui ex scholis illorum prodierunt, qui omnium poetarum veterum, imprimis comicorum reliquias summa industria neque sine felici eventu pertractarunt, nec vitas eorum, quantum fieri poterat, perscrutari omiserunt: constat tamen, eorum libros non esse nobis conservatos, sed ab hominibus usurpatos et excerptos, qui quoniam verae doctrinae expertes erant, nihil nobis nisi uberrimorum studiorum frusta quaedam tradiderunt: quibus non sine cupiditate collectis et in usum nostrum conversis, quod plurimi hac aetate susceperunt, difficultates plerumque augentur magis quam minuuntur aut tolluntur. Atqui illa ipsa quae antiquissimis doctissimisque grammaticis debentur, hos quoque praeter veteres didascalias, aliorum fabulas comicorum, Aristophanis pleniorem comoediarum apparatum fere nihil habuisse ostendunt, unde de poetae vita certiora et veriora haurire potuissent, ita ut isti quoque si sua nobiscum omnia communicassent, non viae duces, sed exempla tantummodo esse possent. Amissis vero iam dudum grammaticorum voluminibus, ad molem confusam et vario modo pessumdatam, quae scholiorum nomine circumfertur, nos convertere cogimur, quae licet ab O. Schneidero in comm. de veterum in Aristophanem scholiorum fontibus, Sundiae 1838, diligentissime perquisita, et a Guil. Dindorfio ex libris manuscriptis emendatius edita et digesta fuerit, tamen nunc quoque viros doctos, quamquam accuratissime omnia perpendentes, vera a falsis discernentes, neque quidquam quod repertum est intactum relinquentes, saepe in errores induxit. Destituti igitur vitae fontibus genuinis ad undecim poetae comoedias quae in manibus sunt solas confugimus, in quibus pro more illius aetatis de suis rebus interdum disseruit: ille autem quae de se rettulit quod nec multa sunt et magnis tenebris obvoluta, cautissimisque et doctissimis interpretibus egent, ea quoque spes saepe nos fallit, fore ut ipsius poetae ex carminibus de auctoris vita meliora doceamur et errandi periculum evitemus. Neque aliorum comicorum fragmenta quae restant multum nos iuvant. Quodsi igitur

de veritate detegenda non desperantes eorum exemplum sequimur, qui his annis de Aristophanis vita disseruerunt, promittere profecto nihil possumus in re difficillima nisi fontium usum diligentem accuratamque rerum singularum considerationem, ut ab incertarum opinionum commentis vanisque coniecturis quam maxime abstineamus.

At sunt quaedam a scholiastis traditae de vita Aristophanis enarrationes, quas praemittimus.

I.

ex Anonymo περὶ κωμῳδίας.

Ἀριστοφάνης Φιλίππου Ἀθηναῖος, μακρῷ λογιώτατος[1] *Ἀθηναίων καὶ εὐφυΐᾳ πάντας ὑπεραίρων, ζηλῶν*[2] *δὲ Εὐριπίδην, τοῖς δὲ μέλεσι λεπτότερος. ἐδίδαξε δὲ πρῶτον*[3] *ἐπὶ ἄρχοντος Διοτίμου*[4] *διὰ Καλλιστράτου· τὰς μὲν γὰρ πολιτικὰς τούτῳ*[5] *φασὶν αὐτὸν διδόναι, τὰ δὲ κατ' Εὐριπίδου καὶ Σωκράτους Φιλωνίδῃ· διὰ δὲ τοῦτο νομισθεὶς ἀγαθὸς ποιητὴς τοῦ λοιποῦ*[6] *ἐπιγραφόμενος ἐνίκα. ἔπειτα τῷ υἱῷ ἐδίδου τὰ δράματα, ὄντα τὸν ἀριθμὸν νδ', ὧν νόθα δ'.*

II.

ex Suidae lexico.

Ἀριστοφάνης Ῥόδιος ἤτοι Λίνδιος· οἱ δὲ Αἰγύπτιον ἔφασαν, οἱ δὲ Καμιρέα·[7] *θέσει δὲ Ἀθηναῖος· ἐπολιτογραφήθη γὰρ παρ' αὐτοῖς· κωμικός, υἱὸς Φιλίππου, γεγονὼς ἐν τοῖς ἀγῶσι κατὰ τὴν ριδ' Ὀλυμπιάδα·*[8] *εὑρετὴς τοῦ τετραμέτρου καὶ ὀκταμέτρου· παῖδας σχὼν Ἀραρότα, Φίλιππον, Φιλέταιρον κωμικούς. τινὲς δ' αὐτὸν καὶ ἀπόδουλον ἱστορήκασι. δράματα δ' αὐτοῦ μδ'·*[9] *ἅπερ δὲ πεπράχαμεν Ἀριστοφάνους δράματα ταῦτα· Ἀχαρνεῖς Βάτραχοι Εἰρήνη Ἐκκλησιάζουσαι Θεσμοφοριάζουσαι Ἱππεῖς Λυσιστράτη Νεφέλαι Ὄρνιθες Πλοῦτος Σφῆκες.*

III.

ex scholiis Platonicis.[10]

Ἀριστοφάνης ὁ κωμῳδιοποιὸς φαλακρὸς ἦν, ὡς καὶ αὐτός φησιν Εἰρήνῃ· ἐκωμῳδεῖτο δ' ἐπὶ τῷ σκώπτειν μὲν Εὐριπίδην, μιμεῖσθαι δ' αὐτόν. Κρατῖνος·[11]

τίς δὲ σύ; κομψός; πᾶς ἄν τις ἔροιτο
θεατής·
ὑπολεπτολόγος, γνωμοδιώκτης,[12]
εὐριπιδαριστοφανίζων.

καὶ αὐτὸς δ' ἐξομολογεῖται Σκηναῖς καταλαμβανούσαις·

χρῶμαι γὰρ αὐτοῦ (φησί) τοῦ στόματος τῷ στρογγύλῳ·[13]
τοὺς νοῦς δ' ἀγοραίους ἧττον ἢ 'κεῖνος ποιῶ.

Ἀριστώνυμος δ' ἐν Ἡλίῳ ῥιγοῦντι καὶ Σαννυρίων ἐν Γέλωτι[14] *τετράδι φασὶν αὐτὸν γενέσθαι, διότι*[15] *τὸν βίον κατέτριψεν ἑτέροις πονῶν· οἱ γὰρ τετράδι γεννώμενοι πονοῦντες ἄλλοις καρποῦσθαι παρέχουσιν, ὡς καὶ Φιλόχορος ἐν τῇ πρώτῃ περὶ ἡμερῶν ἱστορεῖ· ταύτῃ δὲ καὶ Ἡρακλῆ φασι γεννηθῆναι. τρεῖς δ' ἔσχεν*[16] *υἱούς, Φίλιππον τὸν τοῖς Εὐβούλου δράμασιν ἀγωνισάμενον, καὶ Ἀραρότα ἰδίοις τε καὶ τοῦ πατρὸς δράμασι διηγωνισμένον, καὶ τρίτον ὃν Ἀπολλόδωρος μὲν Νικόστρατον καλεῖ, οἱ δὲ περὶ Δικαίαρχον Φιλέται-*

---

1 *μακρολογώτατος*. correxit Bentleius ap. Kuster. p. 321.

2 *ζήλῳ*. corr. G. Dindorfius.

3 *πρῶτος*. corr. Bekkerus. illud defendit Dind. IV, 1. p. 29. Oxon. cf. Bergk. ap. Mein. p. 908.

4 *Φιλοτίμου*. corr. Scaliger ad Euseb. p. 128.

5 *τοῦτον*. corr. Petit. Miscell. p. 2.

6 Dindf. *τοῦ λοιποῦ*. cf. comm. nostr. de Ar. vita p. CCXXV. *τὰς λοιπὰς* Fritzsch. Quaest. Aristoph. p. 316. *τοὺς λοιποὺς* vulgo.

7 *Καμειρέα*. corr. Kusterus.

8 numerus corruptus. intercidisse nonnulla Bernhardyus coniecit. *πη'* scribi debebat.

9 *μδ'* ex libris Dind., *νδ'* ed. Med.

10 ex schol. Clarkiano Plat. Apol. p. 19c. in Porsoni Miscell. p. 268 ed. Kidd. et ex cod. Vratisl. ap. Seidl. de Aristoph. fragmentis p. 23. ap. Bekk. p. 331.

11 correxit Porsonus, Miscellan. p. 269. Aliter Fritzsche Quaest. Aristoph. I. p. 292.

12 *γνωμιδιώκτης* vulgo; corr. Schneiderus in suppl. lex. Gr. 59. cf. Meinek. Com. Gr. V, p. XLVI et 24.

13 cf. Bergk. Com. Gr. II, 1142 sqq.

14 Meinek. l. l. II, 690 sq. 713. 874.

15 *διότι* Dind., *διὸ* libri.

16 *ἔσχεν* ex ms. Vrat., reliqui *εἶχεν*.

ρον. κατεκλήρωσε[17] δὲ καὶ τὴν Αἴγιναν, ὡς Θεογένης φησὶν ἐν τῷ περὶ Αἰγίνης. κωμῳδεῖται δὲ καὶ ὅτι τὸ τῆς Εἰρήνης κολοσσικὸν ἐξῆρεν ἄγαλμα· Εὔπολις Αὐτολύκῳ, Πλάτων Νίκαις.[18]

IV.

Ἀριστοφάνους βίος.[19]

Ἀριστοφάνης ὁ κωμῳδοποιὸς[20] πατρὸς μὲν ἦν Φιλίππου, τὸ δὲ γένος Ἀθηναῖος, τῶν δήμων[21] Κυδαθηναιεύς, Πανδιονίδος φυλῆς· ὃς πρῶτος δοκεῖ τὴν κωμῳδίαν ἔτι πλανωμένην τῇ ἀρχαίᾳ ἀγωγῇ ἐπὶ τὸ χρησιμώτερον καὶ σεμνότερον μεταγαγεῖν,[22] πικρότερον καὶ αἰσχρότερον Κρατίνου καὶ Εὐπόλιδος βλασφημούντων ἢ ἔδει. πρῶτον δὲ καὶ τῆς νέας κωμῳδίας τὸν τρόπον ἐπέδειξεν ἐν τῷ Κωκάλῳ, ἐξ οὗ τὴν ἀρχὴν λαβόμενοι Μένανδρός τε καὶ Φιλήμων ἐδραματούργησαν. εὐλαβὴς δὲ σφόδρα γενόμενος τὴν ἀρχήν, ἄλλως τε εὐφυὴς[23] τὰ μὲν πρῶτα διὰ Καλλιστράτου καὶ Φιλωνίδου καθίει[24] δράματα. διὸ καὶ ἔσκωπτον αὐτὸν Ἀριστώνυμός τε καὶ Ἀμειψίας, τετράδι λέγοντες αὐτὸν γεγονέναι, κατὰ τὴν παροιμίαν, ὡς[25] ἄλλοις πονοῦντα. ὕστερον δὲ καὶ αὐτὸς[26] ἠγωνίσατο. διεχθρεύσας δὲ μάλιστα Κλέωνι δημαγωγῷ[27] καὶ γράψας κατ' αὐτοῦ τοὺς Ἱππέας, ἐν οἷς[28] διελέγχει αὐτοῦ τὰς κλοπὰς καὶ τὸ τυραννικόν, οὐδενὸς δὲ τῶν σκευοποιῶν τολμήσαντος τὸ πρόσωπον αὐτοῦ σκευάσαι δι' ὑπερβολὴν φόβου, ἅτε δὴ τυραννικοῦ ὄντος, μηδὲ μὴν ὑποκρίνασθαί τινος τολμῶντος, δι' ἑαυτοῦ Ἀριστοφάνης ὑπεκρίνατο, αὐτοῦ τὸ πρόσωπον μιλτῷ χρίσας, καὶ αἴτιος αὐτῷ γέγονε ζημίας πέντε ταλάντων, ἃ ὑπὸ τῶν Ἱππέων κατεδικάσθη, ὥς φησιν ἐν Ἀχαρνεῦσιν

ἐγῷδ' ἐφ' ᾧγε τὸ κέαρ εὐφράνθην ἰδών,
τοῖς πέντε ταλάντοις οἷς Κλέων ἐξήμεσεν.

διήχθρευσε δὲ αὐτῷ ὁ Ἀριστοφάνης, ἐπειδὴ ξενίας κατ' αὐτοῦ γραφὴν ἔθετο, καὶ ὅτι ἐν δράματι αὐτοῦ Βαβυλωνίοις διέβαλε τῶν Ἀθηναίων τὰς κληρωτὰς ἀρχὰς παρόντων ξένων·[29] ὡς ξένον δὲ αὐτὸν ἔλεγε, παρόσον οἱ μὲν αὐτόν φασιν εἶναι Ῥόδιον ἀπὸ Λίνδου, οἱ δὲ Αἰγινήτην, στοχαζόμενοι ἐκ τοῦ πλεῖστον χρόνον τὰς διατριβὰς αὐτόθι[30] ποιεῖσθαι, ἢ καὶ ὅτι ἐκέκτητο ἐκεῖσε. κατὰ τινὰς δὲ ὡς ὅτι ὁ πατὴρ αὐτοῦ Φίλιππος Αἰγινήτης. ἀπολυθῆναι δὲ αὐτὸν εἰπόντα ἀστείως ἐκ τοῦ Ὁμήρου ταῦτα

μήτηρ μέν τ' ἐμέ φησι τοῦ ἔμμεναι, αὐτὰρ ἔγωγε
οὐκ οἶδ'· οὐ γάρ πώ τις ἑὸν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.

δεύτερον δὲ καὶ τρίτον συκοφαντηθεὶς ἀπέφυγε καὶ οὕτω φανερὸς καταστασθεὶς πολίτης κατεκράτησε τοῦ Κλέωνος.[31] ὅθεν φησὶν

αὐτὸς δ' ἐμαυτὸν ὑπὸ Κλέωνος ἅπαθον
ἐπίσταμαι

καὶ τὰ ἑξῆς. φασὶ δὲ αὐτὸν εὐδοκιμῆ-

---

17 κατεκλήρωσε libri, ut Diod. XIII, 2, κατεκληρούχησε Bergk. ap. Meinek. II, 935.

18 cf. Mein. II, 440 et 644.

19 haec vita ab Aldo primum descripta, postea ex codice Veneto 474 simul cum breviore recensione a G. Dindorfio edita est IV, 1. p. 33 sqq. alterius recensionis exemplum Duebnerus postea in Reg. Parisiensi invenit et Dindorfianis addidit; quae omnia Westermannus Biogr. Gr. 155 sqq. coniunxit. in priore recensione multa addita, in posteriore nonnulla omissa esse patebit.

20 Ald. et Ven. κωμῳδιοποιός.

21 τῶν δήμων corr. Dind., τῷ δήμῳ Ven., τὸν δῆμον Ald.

22 μεταγαγεῖν Ald., καταστήσασθαι V. et R., unde Dind. μεταστήσασθαι.

23 καὶ εὐφυής vulgo; καὶ delevit Gelenius.

24 ἐξεδίδου τὰ ἑαυτοῦ δρ. Reg.

25 ὡς ab Gelenio et Bekkero additum habet Reg.

26 αὐτὸς] αὐτοῦ Ven. διηγωνίσατο R.

27 στρατηγῷ Ven. et Reg.

28 haec omnia usque ad ἐξήμεσεν in Ven. et Reg. bene omissa sunt, neque quidquam ibi reperitur nisi αὐτὸς ὑπεκρίνατο.

29 in Ven. et Reg. nihil nisi ὁ δὲ ξενίας vel quod Duebnerus ex Reg. profert ξενιτείας κατ' αὐτοῦ ἔγκλημα ἔθετο.

30 ποιεῖσθαι αὐτόθι Duebn.

31 in Ven. καὶ γὰρ δή φασί τινες αὐτὸν Ῥόδιον γεγονέναι. ἀπελύθη δὲ τὸ μὲν πρῶτον εἰπών· μήτηρ μέν τ' etc. δεύτερον δὲ καὶ τρίτον συκοφαντηθεὶς ἀπέφυγεν. in Reg. καὶ γὰρ ἔφησαν αὐτόν τινες Ῥόδιον γεγονέναι, ἕτεροι δὲ Λίνδιον, οὔσης καὶ τῆς Λίνδου ὑποτελοῦς τῇ Ῥοδίων etc.

σαι συκοφάντας[32] καταλύσαντα, οὓς ὠνόμασεν ἠπιάλους ἐν Σφηξίν, ἐν οἷς φησιν

οἳ τοὺς πατέρας τ' ἦγχον νύκτωρ
καὶ τοὺς πάππους ἀπέπνιγον.

μάλιστα δὲ ἐπηνέθη[33] [καὶ ἠγαπήθη ὑπὸ τῶν πολιτῶν,[34] ἐπειδὴ διὰ τῶν αὐτοῦ δραμάτων ἐσπούδασε δεῖξαι τὴν τῶν Ἀθηναίων πολιτείαν ὡς ἐλευθέρα τέ ἐστι καὶ ὑπ' οὐδενὸς τυράννου δουλαγωγουμένη,[35] ἀλλ' οὐδὲ ὅτι δημοκρατία ἐστὶ καὶ ἐλεύθερος ὢν ὁ δῆμος ἄρχει ἑαυτοῦ. τούτου χάριν ἐπηνέθη] καὶ ἐστεφανώθη θαλλῷ τῆς ἱερᾶς ἐλαίας, ὃς νενόμισται ἰσότιμος χρυσῷ στεφάνῳ, εἰπὼν ἐκεῖνα ἐν τοῖς Βατράχοις περὶ τῶν ἀτίμων

τὸν ἱερὸν χορὸν δίκαιόν ἐστι[36] χρηστὰ τῇ πόλει συμπαραινεῖν.

[ὠνομάσθη[37] δὲ ἀπ' αὐτοῦ, ἐπεὶ ἔνδοξον, τὸ μέτρον τὸ Ἀριστοφάνειον.] οὕτω δὲ γέγονεν ἡ φήμη τοῦ ποιητοῦ ἔνδοξος, ὡς καὶ παρὰ Πέρσαις διήκειν καὶ τὸν βασιλέα Περσῶν πυνθάνεσθαι παρ' ὁποτέροις εἴη ὁ κωμῳδοποιός. φασὶ δὲ καὶ Πλάτωνα Διονυσίῳ τῷ τυράννῳ βουληθέντι μαθεῖν τὴν Ἀθηναίων πολιτείαν πέμψαι τὴν Ἀριστοφάνους ποίησιν, [τὴν κατὰ Σωκράτους ἐν Νεφέλαις κατηγορίαν,][38] καὶ συμβουλεῦσαι τὰ δράματα αὐτοῦ ἀσκηθέντα μαθεῖν αὐτῶν τὴν πολιτείαν.

ἐγένετο δὲ καὶ αἴτιος ζήλου τοῖς νέοις κωμικοῖς, λέγω δὴ Φιλήμονι καὶ Μενάνδρῳ. ψηφίσματος γὰρ γενομένου χορηγικοῦ,[39] ὥστε μὴ ὀνομαστὶ κωμῳδεῖν τινα, καὶ τῶν χορηγῶν οὐκ ἀντεχόντων πρὸς τὸ χορηγεῖν, καὶ παντάπασιν ἐκλελοιπυίας τῆς ὕλης τῶν κωμῳδιῶν διὰ τούτων αὐτῶν, αἴτιον[40] γὰρ κωμῳδίας τὸ σκώπτειν τινάς, ἔγραψε κωμῳδίαν τινὰ[41] Κώκαλον, ἐν ᾧ εἰσάγει φθορὰν καὶ ἀναγνωρισμὸν καὶ τἄλλα πάντα ἃ ἐζήλωσε Μένανδρος. πάλιν δὲ ἐκλελοιπότος καὶ τοῦ χορηγεῖν τὸν Πλοῦτον γράψας εἰς τὸ ἀναπαύεσθαι τὰ σκηνικὰ πρόσωπα καὶ μετασκευάσθαι, ἐπιγράφει χοροῦ,[42] φθεγγόμενος ἐν ἐκείνοις ἃ καὶ ὁρῶμεν τοὺς νέους οὕτως ἐπιγράφοντας ζήλῳ Ἀριστοφάνους. ἐν τούτῳ δὲ τῷ δράματι συνέστησε[43] τῷ πλήθει τὸν υἱὸν Ἀραρότα, καὶ οὕτω μετήλλαξε τὸν βίον, παῖδας καταλιπὼν τρεῖς, Φίλιππον ὁμώνυμον τῷ πάππῳ καὶ Νικόστρατον καὶ Ἀραρότα, δι' οὗ καὶ ἐδίδαξε τὸν Πλοῦτον. τινὲς δὲ δύο φασί, Φίλιππον καὶ Ἀραρότα, ὧν καὶ αὐτὸς ἐμνήσθη,

τὴν γυναῖκά τε
αἰσχύνομαι τώ τ' οὐ φρονοῦντε
παιδίω[44]

ἴσως αὐτοὺς λέγων.

ἔγραψε δὲ δράματα[45] μδ', ὧν ἀν-

---

32 συκοφάντας om. V, σ. τινὰς R. in versu Aristophanis αὐτῶν omittunt Ven. et Reg., pro quo τ' reposui.

33 ἐπηνέθη καὶ ἐστεφανώθη V. et R. omissis reliquis, ut oculos scribae ab altero ἐπηνέθη ad alterum aberrasse videri posset, nisi essent inutilia additamenta.

34 post πολιτῶν Duebn. σφόδρα ex Ven. addidit; post ἐπειδὴ Dind. δὲ sustulit.

35 διαγωγουμένη Ven. ex eodem Duebn. οὖν post τούτου et ἐκεῖνα τὰ recepit: idem antea τὴν πολιτείαν Ἀθηναίων exhibuit.

36 ἐστι codd., erat πολλά.

37 de metro nihil neque in Ven. neque in Regio. sed additamenti caussa constructio mutata videtur esse: certe codices illi pergunt τὴν δὲ ποίησιν αὐτοῦ οὕτως ἔνδοξον γενέσθαι, quibus ex verbis ἔνδοξον recepi; et postea eadem ratione Πλάτωνα δὲ sqq.

38 haec verba, quae in omnibus libris leguntur, Bekkerus uncis inclusit, Dindorfius delevit. κακηγορίαν Bodius hist. G. III, 2. 244.

39 χορηγοῦ. corr. Meineck.

40 αἴτιον] ἴδιον Beckius.

41 κωμῳδίαν τινὰ Bekkerus. legebatur κωμῳδίας τινάς, quod Dindorf. tanquam esset ex praecedentibus repetitum, sustulit. cf. ad fragm. Cocali p. 567 ed. Oxon.

42 Bekk. χορούς. cf. Fr. Ritter de Arist. Pluto, ap. Dind. III, 1. 22 sqq.

43 desunt in Ven. et Reg. omnia quae de Pluto et Cocalo dicta sunt a vv. ἐγένετο δὲ usque ad δράματι συνέστησε. habent autem haec: τελευταῖον δὲ διδάξας τὸν Πλοῦτον συνέστησε τῷ πλήθει τὸν υἱὸν Ἀραρότα καὶ οὕτω μετήλλαξε τὸν βίον, παῖδας καταλιπὼν δύο, Ἀραρότα καὶ Φίλιππον, ὡς αὐτὸς ἐπεμνήσθη· τὴν γυναῖκα — παιδίω, Ἀραρότα ἴσως καὶ Φίλιππον λέγων. ἀναγράφει (fort. ἀναγράφουσι) δὲ καὶ τρίτον Νικόστρατον. κατέστρεψε δὲ τὸν βίον διαφερόντως τιμηθεὶς καὶ πολλὰ στεφανωθείς.

44 τὼ δ' οὐ φρονοῦντε libri. cf. Bergk. ap. Mein. II, p. 1175.

45 In Ven. et Reg. κατέλειψε δὲ δράματα μδ', ἐν τούτοις τὰ ἀντιλεγόμενα δ'.

τιλέγεται τέσσαρα ὡς οὐκ ὄντα αὐτοῦ. ἔστι δὲ ταῦτα, Ποίησις, Ναυαγός, Νῆσοι, Νίοβος, ἅ τινες ἔφασαν εἶναι τοῦ Ἀρχίππου.

ὑποκριταὶ[46] *Ἀριστοφάνους Καλλίστρατος καὶ Φιλωνίδης, δι' ὧν ἐδίδαξε τὰ δράματα ἑαυτοῦ, διὰ μὲν Φιλωνίδου τὰ δημοτικά, διὰ δὲ Καλλιστράτου τὰ ἰδιωτικά.*[47]

ἀποθανόντος δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τῷ μνήματι παρὰ Πλάτωνος ἐπίγραμμα τοιοῦτον γέγραπται·

αἱ Χάριτες τέμενός τι λαβεῖν, ὅπερ οὐχὶ πεσεῖται,
ζητοῦσαι ψυχὴν εὗρον Ἀριστοφάνους.

Diversa est harum quattuor vitarum ratio. Ac duae quidem istae, quas primo loco posui, ex libellis desumptae sunt, in quibus comoediae totius et plerorumque comicorum historia breviter enarrata erat. Anonymi vero libellum, quoniam ab Aldo solo editus posteaque nullis in melioribus libris quantum scio repertus, neque plene conservatus neque emendate traditus est, cautissime tractandum esse et saepe emendationibus egere, omnibus legentibus facile patet. Nimis igitur et ego olim et post me alii huius verbis inhaerebamus. Accedit quod ipsa brevitas efficit, ut obiter tantum singula commemorentur. Deinde quae apud Suidam leguntur, ex simili ut videtur libello hausta sunt, qui qualis fuerit apud Meinekium videre licet, qui primus omnia coniunctim edidit in Fragm. com. I. p. 547 sqq. Cuius inter fontes et Heliodorum et Nicostratum numerare possumus, quorum illi debentur, quae de Aegypto Aristophanis patria dicta sunt, cf. Athen. VI. p. 229[e], huic, quae de Philetaero tertio eius filio referuntur: atque hac quidem in re Suidas sibi constat, ubi de Philetaero singulatim agit, quae Westermannus Biogr. Gr. 173 alium in locum transferre non debebat. Quae tertio loco posui, iam Kiddius primus editor iusta laude ornavit. Inde enim discimus et nonnulla alia scitu dignissima, et quibus rationibus veteres comici Aristophanem irriserint, appositis testimoniis. Longiorem denique ultimo loco exhibui vitam, quae cum scholiis Aristophanicis coniuncta et eorum in usum scripta est, qui comoedias poetae adire et legere cupiebant. Ea nonnullis in partibus utilissima est, sed longe esset utilior, si antiquam formam a primo scriptore profectam retinuisset. Idem vero hac quidem in vita accidit, quod de Aeschylea Westermannus Biogr. Gr. p. XI. ostendit, ut eadem ratione, qua omnia scholia, quorum in fronte posita est, interpolatorum manus experiretur. Qua in re detegenda Bergkius in fragmentorum Aristophanis collectione a Meinekio instituta eximio exemplo omnibus praeiverat, cf. II. p. 925. Longe vero certius hac de re iudicamus, ex quo G. Dindorfius eandem vitam ex Veneto codice 474, sed longe breviorem et saepe concinniorem edi curavit IV, 1. p. 37 sqq. et recensionem simillimam Duebnerus ex cod. Parisiensi protulit p. XXIX. Dolemus autem, quod ea quoque non ita comparata sunt, ut ab omni dubitatione liberemur, quippe in quibus et addita nonnulla reperiantur, quae melius absunt, et corrupta, ut quid scriptor voluerit, non satis pateat. Id autem constat, in vita, qualis apud Aldum reperitur, multa esse inepte et perverse adiecta, quae negligere possumus: deinde quae in tribus istis exemplaribus eadem ratione iisdemque verbis proponantur, pleraque nihil neque in nexu sententiarum, neque in rebus singulis absurdi continere, sed paene omnia ex Aristophanis comoediis hausta esse. Nostrum igitur erit, singulatim locorum inter-

46 omissis omnibus quae de choricis carminibus inserta leguntur, Bekkeri exemplum sequutus, quae de histrionibus addita sunt, recepi sola.

47 Clint. fast. Hellen. ad Ol. 88, 2. *Καλλιστράτου τὰ δημοτικά, διὰ δὲ Φιλωνίδου τὰ ἰδιωτικά.*

pretationem diversorum in hac vita obviam accurate perpendere et errores ibi commissos quantum fieri potest evitare. Viam enim, quam M. Hauptius in scholiis Horatianis ineundam esse docuit, in Aristophanicis quoque recte ingrediemur, cf. Mus. Rhenan. III, 146 (1845). — Thomae Magistri vitam non addidi, quae praeter Zenodorae nomen, quam Aristophanis matrem fuisse perhibet, novi nihil continet, exceptis inutilibus loquacis istius hominis additamentis quibusdam.

§. 2.

De Aristophanis genere, aetate et rebus domesticis.

Philippo patre Aristophanem usum esse omnes narrant, nisi quod eum nonnulli Philippidem appellarunt, cf. Mein. hist. crit. com. I. p. 340 sq. Quis autem ille et qualis fuerit nemo novit: quia vero reliqui comici Aristophani neque paupertatem neque ignominiam aliquam exprobrarunt, quae simul patris nomen in contemtum ducere possit, bene de eo iudicare licet, praesertim cum filii primus in theatrum ingressus et gloria ab initio usque ad finem vitae reportata a patre eum ad optima quaeque institutum et praestantissimis praeceptoribus traditum esse demonstrent.

Atheniensem fuisse poetam civemque genuinum et patriae amantissimum, ipsius carmina luculentissime docent: minus certa est eius origo, si ad maiorum eius tempora redire volumus, quum Naucratita ab Heliodoro Atheniensi in libro περὶ ἀκροπόλεως, Athen. VI, 229, Aegyptius aut Rhodius aut Lindius aut Camirensis a Suida et Anonymo vocatus, denique inter eos, qui cleruchorum in numero Aegineticorum fuerint, a Theogene in libro περὶ Αἰγίνης relatus sit, quapropter Aeginetam eum nonnulli nominarunt. De his omnibus hac aetate nihil constat; sufficit nobis, quod scholiastae ex didascaliis, ut videtur, Cydathenaeum eum ex Pandionide tribu fuisse acceperint: crescit autem suspicio peregrinae patrum originis, si ab Eupolide, ut Meinekius suspicatur, propter eum spectatores reprehenduntur, qui indigenis peregrinos praeferre soleant, cf. Mein. I. p. 111 sq. Bergk. ib. II, p. 914. Nunquam Aristophanes ab hac macula sese purgare voluit.

Quo anno natus, quo mortuus sit, ignotum est: neque quidquam ab omni dubitatione liberum est, nisi eum ab Olympiade octogesima quarta fere ad centesimam usque vixisse. cf. nostr. vit. Arist. p. CXC sqq. Primam enim quam in certamen commisit comoediam, Daetalenses, quoniam Diotimo archonte Ol. 88, 1. alii poetae docendam tradidit, ut notum est, sine erroris periculo ad Olymp. octogesimam quartam redire poterimus. Scholiastis autem, si admodum iuvenem eum ad dramata committenda accessisse perhibent, ut ad Ran. 502. Vesp. 1018, non magis confidere licebit, quam si legem commemorant, secundum quam trigesimus vel quadragesimus annus aetatis ad comoedias docendas Athenis necessarius fuerit, quae sententia dudum explosa est. Nata enim haec omnia, ut facile intelligitur, non sunt ex fontibus certis, sed ex verbis poetae non recte explicatis, cf. Mein. I. p. 20. Neque vero poetae nostri vita ad annos Olympiade centesima multo posteriores extendi potest, si Suidae credimus, Ararotem filium eius Olympiade centesima prima docere coepisse, cf. Clint. fast. Hell. p. 117, Mein. I. p. 343. Aetas igitur poetae non accurate indicari, sed certis modo finibus circumscribi potuit.

Nec matris nec uxoris eius nomen notum est: quod enim de Zenodora matre Thomas Magister prodidit, auctoritate omni caret: quod autem de matre duobusque filiis in comoediis Aristophanes

dixisse fertur, cf. Bergk. II. p. 1175 sq., quid sibi velit incertum est. Constat autem, tres eum filios reliquisse, Ararotem, Philippum, tertium sive Nicostratum sive Philetaerum, qui omnes comici fuisse dicuntur, nec tamen patris gloriam magnopere auxerunt, cf. Mein. I, p. 340 sqq.

Praeterea si commemoramus, dictum esse poetam ebrium comoediis scribendis operam navasse, Athen. X. p. 429, suaque de calvitie ipsum iocatum esse in Pac. 768, cf. Bernhardy *Grundr. der Griech. Litterat.* II. 2, 548, fere nihil restat, quod de rebus eius domesticis afferri queat. Tam parum ad externam vitam viri scribendam sufficiunt, quae ex antiquitate accepimus. Facile tamen rebus huiusmodi caremus, quoniam quae ad viri ingenium et virtutes pertinent, tantum ambitum habent, cui sufficere ne ex parte quidem nobis liceat.

§. 3.

De primo Aristophanis in theatrum ingressu.

Longe aliter Aristophanes atque reliqui poetae comici ad artem suam exercendam factitandamque accessit, novamque sibi et insolitam ad gloriam et victorias reportandas viam munivit. Maximus enim quum esset illa aetate poetarum tragicorum et comicorum proventus, qui omnes nihil maiore expetebant desiderio, quam ut celerrime nominarentur et coronarentur, Aristophanes contra tantum aberat, ut iam ab initio a civibus celebrari optaret, ut suis meritis alios ornare mallet et clam potius quam palam prima virtutis praemia domum referret. Huius rei locupletissimus testis poeta ipse est, ubi cur chorum sibi diutius non poposcerit, pulcherrimis versibus explicare et defendere studuit in Equitum fabula 510 sqq.

Verum quidem est, similia quaedam iam dudum facta et postea saepe repetita esse. Euphorio enim, Aeschyli filius, patris tragoediis suo nomine editis pluries victor renuntiatus est, patris consilio obtemperans, qui hac ratione filium populo Atheniensium commendabat. Idem fecit Sophocles, Iophonti filio ut aditum ad scenam patefaceret et faciliorem redderet: quam ob caussam Aristophanes in Ranis 77. Sophoclem sese ab inferis revocare velle negat, ut primum quid filius solus sine patris auxilio facturus esset cognosceret: unde simul colligendum est, minime eam rem apud aequales tam cognitam, ut quibusdam visum est, sed ipsorum illorum ex sententia, qui eam susceperant, reliquis occultam et abditam fuisse. Aristophanes vero quamvis ad comoedias docendas satis sibi instructus esse videretur, iisque iam operam navare constituisset, tamen nondum ipse periculum subire ausus est, sed aliis comicis sua tradidit, eamque rem civibus noluit patefieri, *οὐ φανερῶς*, ut ait, *ἀλλ' ἐπικουρῶν κρύβδην ἑτέροισι ποιηταῖς*, Vesp. 1019. Quam quidem viam non temere ille, sed consulto se sibi elegisse gloriatur in Equit. 514 sqq., ac duplicem quidem propter observationem. Etenim nec fugerat eum, plurimos comoediae navasse operam, paucos magna praestitisse, nec optimos comicos poetas gloriam suam ad senectutem usque sibi conservare non potuisse. Cuius rei caussam ex summa artis comicae difficultate repetit, aucta illa ingenii Atheniensium petulantia, multa fastidientium et in dies mutabilium. Metuentem igitur sese, ne simile ipsi fatum obveniret, diu se cunctatum esse confitetur, priusquam suo Marte ad certamen se conferret. Similem esse pergit navigationis rationem: ad quam si quis se convertere velit, eum debere inter remiges primum esse, deinde ventos speculari proraeque assidere, denique postquam plurimum laboris his in rebus exhauserit et necessaria omnia

didicerit, toti navi gubernandae praeesse. Negare profecto nemo poterit, hanc agendi rationem ab omni parte laudabilem et signum esse hominis summa appetentis, qui inter principes nominari et aetatibus posteris exemplo esse cupiat. Iam adolescens igitur suum iudicium pluris fecit quam vulgarem reliquorum consuetudinem, neque se suae naturae vi et robore ad imprudentem festinationem abripi passus est. Neque igitur egebat neque utebatur patre, cuius comoediis in theatrum introduceretur, sed amicis, qui eius opem et auxilium in suis laboribus non recusarent quique concederent, ut Euryclis divinationem imitatus, ut ait, *εἰς ἀλλοτρίας γαστέρας ἐνδὺς κωμῳδικὰ πολλὰ* infunderet. vid. Vesp. 1620. Ac triplicem potissimum, si recte verba eius intelligimus (cf. Bergk. ap. Meinek. II. p. 916 sqq.), ea in re viam ingressus est, ut in singulis amicorum comoediis comoediarumque partibus se adiutorem iis offerret, ut totas ipsius comoedias illis docendas daret, ut chorum sibi ipse expeteret. Quae quum fecerit, non mirum esset, si ipse quoque amicorum adiumenta interdum non respuisset, id quod in Equitibus docendis factum esse et Eupolis, qui eodem fere tempore ad poesin comicam colendam animum advertit, et Cratinus dixerunt, redarguente, ut videtur, Aristophane in Vesp. 1027, *οὐκ ἀλλοτρίων ἀλλ' οἰκείων Μουσῶν στόμαθ' ἡνιοχήσας.* cf. Mein. hist. com. I, p. 111. Bergk. ib. II, p. 918.

Semper tamen tales conatus in occulto esse non possunt, neque id voluit Aristophanes. Quum vero innotuisset, in irrisum comicorum incidit, quorum e numero Amipsias, Sannyrio, Aristonymus una omnes eademque iocandi ratione usi, *τετράδι* eum *γεγονέναι* dixisse feruntur, quippe qui ut Hercules olim, summos quidem labores et contentiones susciperet, sed hac re non sibi, verum aliis utilitatem et praemia pararet. Ipse contra aeternae sibi eam rem sapientiae et moderationis laudi futuram esse speravit et Athenienses, quum gratum sibi animum non praestitissent, vehementer propterea reprehendit Vesp. 1017. Eius sententiam pro more suo scholiastae sequuntur, ut antea legimus: *εὐλαβὴς δὲ σφόδρα γενόμενος τὴν ἀρχήν, ἄλλως τε εὐφυὴς τὰ μὲν πρῶτα* cet. Quare si Bergkius ap. Meinek. II, p. 903 sqq. poetae consilium sola ex difficultate deducere conatur, qua chorum qui ab archonte accipere cupiebant, laborabant, cuius rei ne minimum quidem vestigium neque in Aristophanis verbis neque in adversariorum irrisionibus inest, exemplum eius sequi non poterimus. Aristophanes enim luculenter docet, neque illud periculum, ne ab archonte reiiceretur, neque iuventutem suam, neque legem aliquam civitatis, sed solam modestiam et prudentiam sibi impedimento fuisse, quominus ante Equitum fabulam scenae traditam chorum sibi peteret. Iam dudum enim demonstratum est ab interpretibus optimis, si in Nubibus poeta affirmet, se virginem adhuc fuisse, quum primam comoediam scriberet, et quia parere sibi non licuisset, propterea foetum exposuisse, 530 sq., id non aliter esse explicandum. Schol. cod. Rav. ad h. v. *οὔπω ἐπέτρεπον ἐμαυτῷ τὸ λέγειν διὰ τὴν αἰδῶ· οὐ γὰρ διὰ ἑαυτοῦ ἐξ ἀρχῆς καθῆκε τὰ δράματα ὁ ποιητὴς εὐλαβὴς ὤν.* cf. Bergk. l. l. p. 921.

Constat autem, tres Aristophanis comoedias, Daetalenses, Babylonios et Acharnenses, aliorum nomine virorum in scenam prodiisse. Has igitur quum ipse scripsisset, alii docuerunt, ita ut attento animo inter spectatores esset et qui versus plausu aut uterentur aut carerent, quidque singula quaeque in animis hominum efficerent, suis oculis et auribus acciperet. Iam prima vero comoedia, quam commisit, laudem auctori ipsi semper iucundissimam apud aequales nacta, maxima quae-

que de futuro tempore sperabat, et spectatorum in iudicando sapientiam cognovisse fideique et benevolentiae pignora certissima invenisse sibi videbatur, ut ipse in Nubium parabasi notissima refert 528 sqq.

Iam vero quod Aristophanes, quum secundum praemium Daetalensium comoedia reportasset, praeclari sese aliquid nactum esse censebat: eius rei totam vim non cognoscemus, nisi addiderimus, summam artis comicae difficultatem, propter quam ab initio inter comicos poetas nomen profiteri noluerit, propterea animo eius obversatam esse, quia in pristina comoediae forma sibi non acquiescendum, sed totam eius rationem commutandam esse statuebat. Insidebat enim eius animo operis illius species quaedam, diversissima illa a reliquorum comicorum consuetudine, quam suis in carminibus ostendere conatu fortissimo parabat. Quale autem genus illud fuerit, quod unum et perfectissimum et utilissimum iudicabat neque se assequi diffidebat posse, ex comoediis eius superstitibus facile percipitur. Etenim in periculosa civitatis conditione, quae post Periclis mortem in summas tempestates inciderat et in dies magis ad perniciem vergebat, etiam comoediam ille, si recte factitaretur, ad malorum molem perfringendam aptam et idoneam esse censuit. Haec enim ars ab initio inter Siculos exculta, solos apud Athenienses illa aetate summo in flore erat et quodammodo Athenis urbi propria dici poterat. Chionidis autem virtute potissimum hoc effectum erat et eorum ingenio, qui exemplum eius sequuti sensim comoediam civibus suis commendaverunt, Magnetis, Cratini, Cratetis, ut vel maximos sumptus propter comoediam suscipere non detrectarent. Horum vero omnium opera Aristophanes parum in se fructus habere iudicavit, quia iocularia sola eaque sine animi, qua par erat hoc fieri, moderatione persequi solerent. Difficillimum igitur ipse suscepit comicam artem ad altiora evehendi negotium. Voluit enim aut omnino evitatis aut certe rarius et parcius adhibitis inanibus iocis rebusque nullius pretii plebi infimae acceptis ad civitatem potius accedere, malos homines deterrere eorumque cohibere libidinem, bonos viros confirmare et in rebus pro civitatis salute recte susceptis corroborare, leges et instituta custodire, cives ad optima consilia capienda cogere, si quae in urbe crescentis calamitatis et perniciei vestigia apparerent, ea monstrare et radicitus evellere, denique omnia perficere, quae rempublicam adiutura essent.

Ac prima quidem in comoedia ista, quam diximus, quantum ex Nubium versibus 520 sqq. et ex fragmentis intelligitur, ad ea mala animum aequalium convertit, quae ex mutata educationis ratione nata fuerant, duobus unius patris filiis in scenam propositis, quorum alterum ex vetere more institutum, alterum novae sapientiae imbutum fundamentis finxit. Ingressus est hac ratione in eam caussam, quae omnibus temporibus a viris sapientissimis summum pondus habere credita est: neque hoc primo in conatu substitit, sed quum iam suo nomine comoedias docere coepisset, in Nubium fabula Phidippidem Strepsiadis patris perversi filium nefarium, loco Cinaedi istius in Daetalensibus, produxit iuventutisque corruptae indolem ac naturam monstravit. Non temere autem in Nubium fabula pristinae laudis in simili re reportatae memoriam recoluit, sed comparata utraque comoedia non minus sapientes spectatores perfectius hoc opus sensuros esse speravit. Hanc igitur materiam simul et iocandi et cives docendi praebebant vitia, quae interno in urbis statu orta ad privatam potissimum hominum vitam pertinebant et tam vere et apte ad persuadendum in Daetalensibus prodita erant, ut

magno plausu haec comoedia exciperetur.

Prima haec victoria poetae animum ita corroboravit, ut iam ad rem maiori periculo expositam transire non dubitaret. In Babyloniis enim contra peregrinos legatos populo blandientes et pro iustitia in socias urbes exercenda se locutum esse profitetur, credebatque apud Athenienses se effecisse, ut minus saepe a peregrinis se falli sinerent, et apud socias urbes, ut poetam viserent et tanquam suum adiutorem et sospitatorem celebrarent. Erant ea omnia ex ipsorum temporum ratione desumpta et ab ultimis istorum dierum repetita rebus gestis, eoque magis animum mordebant, quia Dionysiis magnis agebantur et sociarum urbium legati spectantibus intererant, cf. Acharn. 502 sqq. Ausus igitur est poeta medium in cursum rerum gerendarum intrare suamque accusationem et criminationem imprimis eorum, qui civitatis gubernacula tenebant, publice et coram omnibus exponere, sed nunc quoque ita, ut alius poetae nomine sua proferret. Quod quam acerbum fuisset atque inexpectatum et intolerabile, paullo post Dionysia celebrata patefactum est.

Erat enim illud tempus, quo auctoritatis inter Athenienses in fastigio Cleo erat, qui non diu post Periclem mortuum civitatem gubernare coepit et celeriter plebis gratiam sibi conciliavit. Is igitur suam ipsius ratus potentiam in periculo esse nec talem, qualem Aristophanes meditabatur, comoediae permitti posse licentiam, eum poetam, cuius nomine fabula acta erat, coram senatu accusavit. Ipsum enim Aristophanem vel si compertum habuisset, quod demonstrari nequit, Babyloniorum eum auctorem fuisse, in iudicium vocare non poterat, quia ille quum chorum non petiisset, nullum crimen commiserat. Iniurias igitur sibi, ut opinabatur, illatas Cleo summo ulcisci studuit fervore. Ac fuit quidem contra unum hunc poetam comicum certamen: quoniam enim reliqui minus audacter rem gerebant atque in genere versabantur minus odioso, ut periculum imminens statim ab initio frangeret, Cleo huic potissimum adversarius exstitit; simul vero tota poesis comicae res agebatur, quae quidem si hic poeta a Cleone superatus et a senatu punitus esset, longe minus fortiter progredi potuisset. Feliciter autem contigit, ut huius caussae si non accuratam, certam tamen notitiam a poeta ipso acceperimus. Etenim summa rei in eo posita erat, quod peregrinis hominibus praesentibus et spectantibus urbem proscindere ausus esset: *ξένων παρόντων τὴν πόλιν κακῶς λέγω*, Acharn. 503, et *ὡς κωμῳδεῖ τὴν πόλιν ἡμῶν καὶ τὸν δῆμον καθυβρίζει*, ib. 631, id quod Isocrates in Orat. de pace, §. 14. conqueritur: *δημοκρατίας οὔσης οὐκ ἔστι παρρησία, πλὴν ἐνθάδε μὲν τοῖς ἀφρονεστάτοις καὶ μηδὲν ἡμῶν φροντίζουσιν, ἐν δὲ τῷ θεάτρῳ τοῖς κωμῳδοδιδασκάλοις· ὃ καὶ πάντων ἐστὶ δεινότατον, ὅτι τοῖς μὲν ἐκφέρουσιν εἰς τοὺς ἄλλους Ἕλληνας τὰ τῆς πόλεως ἁμαρτήματα τοσαύτην ἔχετε χάριν, ὅσην οὐδὲ τοῖς εὖ ποιοῦσιν.* Quamvis autem accusator, ut solebat, quibuscumque posset sive veris sive fictis criminationibus reum aggrederetur (cf. 379 sqq.), tamen nec poetam poenis coercuit neque artem comicam certis limitibus circumscripsit.

Duplici igitur Aristophanes et in theatro et in senatu reportata victoria elatus, consilium suum promovendae comoediae et ad magnam in civitate potentiam evehendae vel fortius atque audacius quam antea persequi non dubitavit. Sequente igitur anno Acharnenses edidit, quae fabula quoniam aetatem tulit, poetae nostri rationem luculenter ante oculos ponit. Aucta autem erat Aristophanis confidentia, quod ipse Cleo eodem tempore ab Equitibus accu-

satus et, ut ait Acharn. 5 sqq., quinque talenta evomere coactus erat: qua re partis civium honestissimae patrocinium nactus erat multosque eiusdem viri osores esse et suis a partibus stare intellexerat, cf. 300 sqq. Cleone igitur contempto viaque quam inierat non derelicta, summam ad quaestionem, quae illis annis ab Atheniensibus agitari poterat, accessit eamque suo more solvere studuit. Bellum enim Peloponnesiacum tamquam omnium malorum caussam incusavit idque et iniuste geri coeptum neque urbi quidquam nisi calamitates allaturum esse demonstrare suscepit. Haec igitur comoedia oratio quasi quaedam popularis est in theatro habita, qua, ut quam primum foedere cum Lacedaemoniis icto belli mala effugiant, poeta suadet. Ac nomen quidem fabulae praeclare ab ea civitatis parte repetitum est, quae Thucydide teste imprimis propter vites pessumdatas bellum crepabat summoque Lacedaemonios odio persequebatur. Acharnenses enim, pacis maximos adversarios, si quis in aliam sententiam transduxisset, reliquis etiam civibus se persuasurum esse ut ipsius sententiam amplecterentur, sperare poterat. Primas autem partes civi cuidam dedit, ex agris contra voluntatem suam belli caussa in urbem tracto, qualem ea caussa poscere videbatur; quem Dicaeopolin nominavit, ut ipso hoc nomine eum nihil nisi iusta in civitatem introducere velle significaretur: *τὸ γὰρ δίκαιον οἶδε καὶ τρυγῳδία*, vs. 500; *τὸ γὰρ εὖ μετ' ἐμοῦ καὶ τὸ δίκαιον ξύμμαχον ἔσται*, vs. 661 sq. Is igitur pacis cupiditate permotus, quoniam in ecclesia frustra quaesivit, qui foederis sese patronos professi essent, omnia invertit, sibique soli apud Lacedaemonios foedus parat, ad agros redit, dies festos celebrat, forum aperit pacisque bonis unus omnibus fruitur. In compositione comoediae a vulgari consuetudine non recessit poeta, sed liberrimam illam atque a tragicorum in membris inter se arcte colligandis severitate alienam esse voluit. Duas enim in partes quum omnia divisisset, in utraque Dicaeopolis regnat et solus singula quaeque inter se dissolutiora copulat. Ac priorem quidem partem ita instituit, ut totam disputandi severitatem exhibeat, quippe qui legatos ad reges barbaros frustra neque sine crimine missos, Graecos vero, Megarenses potissimum Aspasiae magis quam Periclis culpa male tractatos esse probet, sed addat nonnulla, imprimis ubi Euripidis tragoedias vellicat, ad animos spectantium mitigandos et ad hilaritatem revocandos: in posteriore autem lepidissime omnia ea coniunxit, quae ridendi cupiditati ab omni parte satisfacerent, nisi quod ibi quoque ad miserationem propter infelicitatem Megarensium ridentium mentes commovet. Finitur comoedia, postquam omnia in risum lusumque traduxit missaque omni acerbitate et moestitia totum theatrum effusae laetitiae et voluptatis plenum reddidit.

Docent haec omnia, quam parum poeta et a Cleone victum superatumque se senserit et recesserit a proposito suo. Simul vero per totam comoediam pluries litis in senatu actae meminit et defensione accurate instituta non solum Cleonem, sed alios etiam in civitate similiter indicasse significat. Hinc ubicumque potest, de urbe et populo se non loqui, sed homines nequam lacessere velle monuit, cf. vs. 489 sq., additque se non Dionysiis magnis, sed Lenaeis id facere, ubi Athenienses soli in theatro versentur nec ulli peregrini adsint. Cedit igitur quodammodo Cleoni et crimina probro sibi facta studiose evitat, simulque summam in malis civibus malisque consiliis multorum publice et coram omnibus irridendis prae se fert perseverantiam, seque non esse solum innocentem ait, sed etiam urbem patriam maximis beneficiis obstrinxisse,

Cleo enim propterea eum accusaverat, quod peregrinis seducendis Athenas prodidisset: poeta id ipsum sibi gloriae futurum auguratur: venturos enim esse civitatum sociarum legatos, ut hunc poetam iusta molientem salutarent. Deinde si Cleo eum criminatus fuerat, quod urbem in contemptum duceret, poeta enarrat, nihil se nisi salutem civitatis molitum esse, idque iam Persarum regem agnovisse, qui victoriam in bello eos reportaturos esse praedixisset, primum qui rebus navalibus praevalerent, deinde qui hunc monitorem haberent: propter comoediam enim, si multis malis ea exagitati fuissent, multo eos meliores futuros esse. Qua in re a poeta iocante ficta tenendum esse patet, de se quidem eum loqui, sed universe de eo genere comoediae cogitare, cuius totam vim rationemque ipse primus monstrasse sibi videbatur.

Atque unum quidem laboris praemium, quod maxime exoptaverat, statim nactus est: Cratino enim et Eupolide, comicis illa aetate excellentissimis, superatis victor Athenis renuntiatus est poeta, qui Acharnenses docuerat, iisdem usus iudicibus, quorum a suffragiis iam lubentissimo animo pendebat, quia et artem ipsius viamque singularem, qua procedendum sibi esse putaverat, et consilia de civitate prodita simul quodammodo comprobaverant. Ex parte autem victoriam suam etiam viris istis debebat, qui suo nomine fabulas docuerant, praesertim quum ex Acharnensibus simul appareat, eundem etiam histrionem fuisse, qui primas partes suscepisset. Elucet enim histrionem, qui hanc personam egerit, simul et huius comoediae et praecedentis poetam videri velle et habitum esse. Ait enim vs. 358. sibi propter comoediam anno priore editam a Cleone iniurias illatas esse: qui quidem locus non est e parabasi desumptus, in qua chorus poetae personam interdum suscipit et defendit, sed ex ipsis dialogis, in quibus histrio loquitur, cui primae partes traditae erant. Ac paullo post et idem Dicaeopolis ad eandem rem redit 476 sqq. et chorus a poeta eandem criminationem removet, 600 sqq. Constat igitur, histrionem primarium et chori doctorem eundem fuisse hominem eundemque pro poeta habitum esse. Notum autem est, nisi arte histrionica recte factitata, vix aliquam fabulam victoriam nactam esse. Histrio autem nunquam ut videtur Aristophanes fuit. Scholiastas enim mala interpretatione seductos de Equitum fabula falsa prodidisse post Bergkii commentationem non est quod dubitemus, cf. Beer *über die Zahl der Schauspieler bei Aristophanes*, p. 19 et 33.

His omnibus perpensis neminem unquam Aristophane ad poesin comicam cautius et ad magnam spem erectius accessisse apparet. Ter enim iam vicerat, quum sibi ipse chorum expeteret, simulque quid civibus gratum acceptumque esset quaque ratione victoria pararetur, fiduciamque suis in viribus maximam poni posse intellexerat, et quod summum est, paene omnem suam de civitate recte gerenda sententiam significaverat. Sperare igitur poterat, eadem in via progredientem artis praemia sese in dies praeclariora adepturum esse.

§. 4.

Quibus poetis Aristophanes ab initio usus fuerit.

Cur diu cunctatus sit, priusquam ab archonte chorum sibi expeteret, Aristophanes in Equitum fabula accurate exponit, reticet autem, qui viri isti fuerint, quos laboris socios esse voluit et hos potissimum cur sibi elegerit. Etenim quoniam emendandae civitatis studio animus eius totus occupatus erat, suis de consiliis meritisque plurima, aliorum de subsidio pauca rettulit resque externas omnes, quas magni ponderis esse non

existimabat, intactas praetermisit. Accedit, quod aequalibus, quibuscum solis colloquitur, ea omnia notissima fuerunt, neque quisquam propterea ipsum reprehenderat. Horum igitur virorum ut nomina cognoscamus, ad monumenta didascalica animum convertere cogimur, in quibus quae singulis quibusque illa aetate patebant, in posteritatis usum perscripta erant: idque eo lubentius facimus, quia ex Aristophane colligimus, non solum eos poetas (cf. Bergk. ap. Mein. II. p. 924), sed etiam rei susceptae pares fuisse, in sententia autem de comoedia et civitate cum eo consensisse.

Ac primum quidem ex Acharnensium argumento unum eorum Callistratum fuisse discimus, de quo ex didascaliis servatum est *ἐδιδάχθη ἐπὶ Εὐθύνου ἄρχοντος ἐν Ληναίοις διὰ Καλλιστράτου.* Iam quum idem ille, cuius nomine Acharnenses fabula docta est, Babylonios ediderit, ut vidimus, duarum quidem comoediarum doctorem cognovimus. Adde testimonium Photii p. 499, 1, Suidae s. v. *Σαμίων ὁ δῆμος* et Michaelis Apostolii: *τοὺς δὲ Βαβυλωνίους ἐδίδαξε διὰ Καλλιστράτου Ἀριστοφάνης.* His vero cognitis simul patet, Callistratum poetam fuisse a Cleone in ius vocatum, ad eundemque, quaecunque de Acharnensium poeta ibi dicantur, pertinere omnia. Kockio enim Acharnensium parabasin in duas divellenti partes, quarum in priore de Callistrato chori magistro, in posteriore de poeta Aristophane sermo institutus sit, nisi fallor, nemo assensum praebebit. cf. diss. de Philonide et Callistrato p. 21 sqq. Neque praetereundum est, Callistratum primarum partium actorem fuisse, quippe qui Dicaeopolidis personam susceperit.

Haec omnia si coniunxeris, virum eum fuisse intelliges inter Athenienses illis temporibus insigni laude conspicuum. Histrio enim fuit eximius: chorum ab archonte nactus est et praeclare docuit: eidemque quia Aristophanes confisus primas comoedias docendas tradidit, credibile est, neque humilem eum aut obscurum neque novitium poetam fuisse. cf. C. Fr. Hermanni de Equit. I. p. 22 sqq. Bergk. ap. Mein. II. p. 929. Quo de poeta quod aliis ex fontibus nihil compertum habemus, dolemus quidem, sed dubitare hanc unam ob caussam de rebus propositis non licet: immo ea quoque, quae Aristophanes de Aegina insula eum dicentem fecit, in qua praedia possedisse eum apparet, ad eundem referamus necesse est. cf. Od. Mueller. Aegin. p. 184. Itaque Aristophanis gloriae Callistratus et apud Athenienses aliquando et nunc apud nos quodammodo particeps est. cf. Cobet. Obsvv. p. 107.

Nondum autem a Callistrato recedere possumus, cuius nomen postea quoque nonnullis Aristophanis fabulis inscriptum esse argumentum Avium et Lysistratae docent, in quibus idem illud *διὰ Καλλιστράτου* ex didascaliis desumptum reperitur. Nulla enim caussa est, cur haec aliter quam in prioribus comoediis intelligenda esse censeamus. Comoediarum igitur docendarum laborem Aristophanes postquam ipse suscepit magnamque ea in re laudem sibi conciliavit, paullo post tamen ad veterem consuetudinem reversus eidem poetae, quo antea felici eventu usus fuerat, sua transmisit. cf. Bergk. l. l. 910. Sed per se elucet, omni dubitatione de vero comoediarum auctore sublata, omnia iam mutata fuisse, Callistratumque suo quidem nunc nomine, sed nec periculo nec praemio suo amici comoedias egisse. Id cur Aristophanes fecerit, ipse non tradidit: constat vero, viros istos, Callistratum et Aristophanem, inter se fuisse semper coniunctissimos.

Deinde iisdem ex didascaliis alterius cuiusdam poetae nomen cognoscimus, quocum simili ratione Aristophanes nexus fuit, Philo-

nidis. Huius enim mentio est in Vesparum, Avium et Ranarum argumentis, unde eum Aristophanis Proagonem et Vespas simul, postea et Amphiaraum et Ranas suo nomine edidisse comperimus. Quae quidem fabulae omnes quia post Equites commissae sunt, de his quoque idem valebit, quod de comoediis supra iisdem annis Callistrati nomine editis diximus, Athenis de vero poeta neminem dubitasse. Ipsum autem Aristophanem auctorem agnosci voluisse inde apparet, quod in Vesparum parabasi de se uno loquutus est. Ea autem quaestio difficilis est, utrum Philonides eadem ratione, qua Callistratus, ante Equitum fabulam editam Aristophanem adiuverit, necne, quoniam cum Daetalensium fabula et argumentum grammaticorum et notam quandam didascalicam amisimus. Licet enim vox sit omnium fere scholiastarum consentiens, duobus his viris potissimum Aristophanem in edendis initio comoediis usum esse, cf. ad Nub. 510. 531. Vesp. 1018, tamen quoniam quae de iis scholiastae produnt, sibi repugnant, universe autem eorum narrationibus niti et confidere nemo sobrius potest, hac quidem in re, ne in errores incidamus, cautissime procedere debebimus. Quantum autem equidem intelligo, inter scholiastas qui illis de viris loquuntur, nullum est tantum discrimen, ut alterum praeferre, alterum postponere queas. Bergkius enim si Anonymum de comoedia praeter ceteros fide dignum esse perhibet ap. Mein. II. p. 909, et Kockius si scholiastae verbis Nub. 531 appositis summam auctoritatem tribuit in diss. de Phil. et Callistr. p. 19, uterque falli videtur. Quid enim? si Anonymus ait: *ἐδίδαξε πρῶτον ἐπὶ ἄρχοντος Διοτίμου διὰ Καλλιστράτου· τὰς μὲν γὰρ πολιτικὰς τούτῳ φασὶν αὐτὸν διδόναι, τὰ δὲ κατ' Εὐριπίδου καὶ Σωκράτους Φιλωνίδῃ*, nonne per se patet, nimis haec breviter obiterque dicta et ita comparata esse, ut qua ratione inter se cohaereant, intelligi nequeat, nec imprudenter Dindorfius de Philonide inferendo locoque emendando cogitavisse videatur? Multo autem infelicius Kockius eum scholiastam sequitur, qui ad verba Aristophanis '*παῖς ἑτέρα*' explicanda duo nomina adscribit, Callistrati et Philonidis, ubi unum nominare debebat, et si vera Kockius vidisset, praeter necessitatem simul histrionem, de quo Aristophanes non loquitur, addidisset. Deprehendimus igitur ubique in scholiis eosdem homines plurima confundentes summaque fide parum dignos. Itaque ubi neque poeta ipse certi quidquam prodit, nec didascalica exstant monumenta, quae sine periculo sequi possis, nihil superest nisi ut ad coniecturam confugiamus et quid verisimile sit indagemus. Quod si hac in re suscipimus, mihi quidem omnia eo ducere videntur, ut a Philonide Daetalenses doctam esse sumamus.

Philonides enim aptissimus fuit, cui Aristophanes primam suam comoediam traderet. Scimus enim comicum eum poetam non ignobilem fuisse, cf. Mein. fr. com. I. p. 102. II. p. 421, et ut Aristophanem ipsum, Cydathenaeum (cf. Hanov. Exerc. crit. in Comicos p. 1 sqq.), praeterea natu maiorem, ut etiam Nicochares filius eius cum Aristophane in certamen descenderet, cf. Mein. p. 253. Iam quum plures sibi adiutores fuisse poeta ipse profiteatur, ut vidimus, neque praeter Philonidem quisquam exstet, quem ab Aristophane usurpatum esse credas, is vero aliarum comoediarum postea actor fuerit, comoediis nominatim inscriptus, quid veri potest similius esse, quam hunc ipsum initio in societates laborum ab Aristophane vocatum esse? Accedit iam scholiastarum consensus, qui Apollodorum quidem, quem histrionem Aristophanis semel fuisse comperimus, hac in re nusquam commemorant, sed duo istos viros solos coniunctim

nominant. Callistratum vero Daetalenses suo non edidisse nomine vel inde coniicias, quod in Acharnensibus, ubi Babylonios saepius commemorat, Daetalensium quidem ne verbo quidem meminit. At vero si cum Meinekio aliisque plurimis Philonidem Daetalensium, Callistratum Babyloniorum et Acharnensium editorem esse comprobamus, plana omnia sunt et satis perspicua. Elegit enim initio Aristophanes hos viros, quoniam illis adiutoribus usum, se consilium suum optime assecuturum suisque comoediis victoriam paraturum esse confidebat, ac postea quoque, ut omnibus aliis in rebus, suo in consilio perstitit, et quum ipse chorum docendi labores detrectaret, iisdem poetis secum coniunctissimis negotium illud tradidit. Superest, ut quid de discrimine horum poetarum, quod scholiastae proponunt, iudicandum sit exponamus: quod tamen fieri non potest, nisi aliis rebus antea explicatis, ad quas statim transeundum est.

§. 5.

De Equitum fabula.

Per totam vitam Aristophanis nullus dies illo die felicior fuit, quo iam pro suo consilio ipsi prodire et publica auctoritate suoque nomine comoediam docere licebat. Nondum enim civium quod timebat varium omni tempore et mutabile ingenium expertus erat, quippe qui singulas eius comoedias summo favore et plausu excepissent: hoc autem die ad summum gloriae laetitiaeque fastigium evectus est, *ἀρθεὶς δὲ μέγας καὶ τιμηθεὶς ὡς οὐδεὶς πώποτ' ἐν ὑμῖν*, Vesp. 1023, spemque concepit, nihil unquam sibi impedimento futurum esse, quominus quidquid vellet sine poenae timore in scenam deferret. Ac profecto hac quidem in re quicumque rerum comicarum iudices periti unquam exstiterunt, consentiunt omnes, Equitum fabulam illo die ab Aristophane doctam nihil habere in toto litterarum Graecarum ambitu, quod apte cum ea comparari possit. Neque negari potest, immortalem sibi memoriam hoc potissimum carmine poetam paravisse. Philonidi igitur et Callistrato quas edendas tradiderat, eas ad maiores conatus praeparandos praemisit: ad perfectionem autem ubi accedere sese sentiebat, cunctari desiit, suasque ipsius et reliquorum poetarum comoedias vere superavit.

Factum hoc est Olymp. 88, 4. archonte Stratocle, mense fere Februario, quum Lenaea celebrarentur, ut didascaliae docent, anno uno ex Acharnensium commissione praeterito. Dionysiis enim magnis quominus ex civitatis statu materiam artis sibi eligeret, lite Cleonis Callistrato illata cohibitus, Lenaeis poeta omni comoediae libertate usus est, rebusque nullius momenti et ponderis contemptis argumentum sibi sumpsit, quod nondum comicorum quisquam attingere, nedum pertractare ausus fuerat. Res magnas autem qui suscipiunt, si ingenium non deest, ipso conatu suo ad summa quaeque ferri solent. Idem Aristophani contigit, quum in duabus artibus, comica et civili, arcte coniungendis dux suis vellet et princeps esse, dumque viros malos sale facetiisque defricabat, civibus suis auctor publici consilii exsistere cuperet. Civitatis igitur universae statum, cui intererat, vividis validisque coloribus qualis esset depinxit populoque deridendum tradidit, simulque quem illa sibi tutorem et omnium rerum gerendarum auctorem praefecerat, Cleonem tanquam omnium malorum caussam vehementissime incusavit et ex principatu in infimum locum detrudendum esse docuit.

Versatus hac in re Aristophanes ita est, ut ex lege arti comicae scribenda rerum imaginem veritati quidem ab omni parte respondentem proderet, sed eandem in maius

tolleret atque pugnans summo animi fervore venenata quasi tela in adversarios mitteret. Nihil autem a poeta inventum aut excogitatum est, quod omnino alienum civibus videri potuisset.

Ac nomen quidem ab Equitibus deduxit, mille numero iuvenibus, qui quibus temporibus bellum Peloponnesiacum gerebatur, maiorem longe quam antea Athenis potentiam et auctoritatem nacti erant, quoniam si quando Lacedaemonii, quod quotannis fieri solebat, usque ad moenia accessissent, contra eos urbem tutabantur et defendebant, eoque in negotio fortissimos sese probaverant. cf. Herm. de Equit. Att. p. 45. Hos Aristophanes ita celebrat, ut eo potissimum duce usi hanc civium partem cognoscamus et magni aestimare discamus, fateturque publice, eos secum de tota civitatis ratione consentire suosque tutores et patronos esse, cf. 505 sqq. Neque propterea poetam partium studii accusare aut conatum eius cum coniuratione factionis alicuius comparare poterimus: intelligimus potius, eum non ad omnia irridenda promptum fuisse, sed aliorum hominum bona consilia adiuvare voluisse.

Summa rei in Cleonis persona cernitur, quod multis ex locis aliarum comoediarum huiusque ipsius tota ex conformatione patet. De quo quae dicit, sunt quidem ex comoediae more in immensum aucta et amplificata, sed ita tamen comparata, ut mutare multa et defingere nequeas. Quomodocunque enim de rebus istius temporis iudicamus, maximi semper momenti est, quod Aristophanes in moribus Cleonis tradendis et in indole eius principatus describenda cum summo historico, Thucydide, consentit, quem ipsum partium studii accusare frustra nonnulli conati sunt. Quodsi autem accurate inter se comparaverimus, quae scriptor prudentissimus et nobilissimus de aetatis illius historia enarravit quaeque Aristophanes lusit, tanta est similitudo utriusque imaginis, ut poetae comoediam severis quidem, sed veris germanisque coloribus usam esse intelligamus. cf. Roscher, Thuc. p. 295 sqq. Iam unum nomen Paphlagonis vehementiam hominis quasi aestuantis vocisque impudentiam imperandique libidinem monstrat. Deinde si vaferrimus calumniator nominatur, si populum decipere, reliquos magistratus iniuriis afficere, dona captare dicitur, si denique eum praepotentem esse, a divitibus et pauperibus pariter formidatum, oraculorum studio insanum esse ait: omnium harum rerum vestigia apud Thucydidem ubique nobis occurrunt. Iam quum comica poesis nihil narrare, omnia oculis ostendere spectantium debeat, praeclare instituit poeta, quod Agoracritum isiciarium ei opposuit, quocum in certamen turpitudinis defertur. Dici non potest, quam inhonestis uterque conviciis utatur, quam contemptas et humiles artes adhibeant, ut victoriam sibi comparent, quibus insidiis circumvenire se studeant, quam foeda dicteria coram senatu et populo litigantes ex intimis animi recessibus promant. Ea omnia etiam propterea poeta protulisse putandus est, ut quo in periculo urbs esset et qualis nisi via inita cito relinqueretur civitatis status appropinquaret, ostenderet. Tamen in propatulo est, hac quidem in parte nimia acerbitate et crudelitate usum et artis leges supergressum esse, meritorum quoque et virtutum viri nulla omnino ratione habita. cf. Bohtz, *das Komische*, p. 156.

Paucis tantummodo Niciam et Demosthenem perstrinxit, quorum alterum timidum et superstitiosum, alterum animosiorem quidem, sed Cleoni imparem fuisse docet; minus utrumque patriae salutem fortiter tueri quam sua ipsorum incommoda removere velle, sed bonis viris annumerari debere significat. cf. Herm. de pers. Niciae ap. Arist.

Universam civitatem tanquam unam nobis domum descripsit, ut populus cum hero (*σύνθετος εἷς ἐκ πολλῶν*, ut Aristoteles ait), magistratus cum servis comparentur, quorum e numero unus, ut in magnis familiis fieri solet, ceteris imperat. Populus igitur rex est quodammodo (vs. 1114), a cuius nutu omnia pendent, eiusque imperium tyrannidi simillimum. Comoediae hoc iam propterea accommodatissimum est, quod qui agunt, ad genus servile pertinent, quod ab omni animi nobilitate et vera humanitate remotum cogitatur. Ab initio optime institutum est, quod populus in occulto latet: servos videmus inter se discordes, sibi insidiantes, unum potentissimum, reliquos oppressos omnique consilio privatos. His narrantibus senem eum esse morosum, immundum, surdastrum audimus, cuius gratiam humilibus blanditiis et misera adulatione facile colligas, quem praesentium voluptatum illecebris corrumpere et decipere liceat, qui denique pronus ad omnia credenda Sibyllarum voces et oracula ficta superstitiose audire et sequi consueverit, vid. 40 sqq. coll. 1115 sqq. Accipimus deinde late eius regnum patere, quippe qui non Athenas solum gubernet divitiisque urbis praesideat, sed etiam insulas omnes regat, potestatemque suam iam et ad Cariam usque et ad regnum Carthaginiense extendere, cogitet cf. 170 sqq. Hinc populus magno adulantium et assentantium numero cinctus est, qui ab eius latere non discedentes in dies magis mores eius corrumpunt. Hinc comites nequissimos maxime in deliciis habet, audacissimos, indignissimos, pessimos homines, ex infima plebe natos, communium litterarum expertes, a studiis humanitatis et ab omni eruditione remotissimos, cf. 190 sqq. Postea prodit ipse populus in scenam eaque quae dixit poeta omnia agendi et dicendi ratione sua luculentissime comprobat, cf. 728 sqq. Haec iam quo poeta vertere poterat? si enim nihil dominus nisi servos suos mutasset, ad salutem numquam rediisset. Postquam igitur malus iste vir, qui res domesticas et familiares hucusque tuitus fuerat, a peiore homine victus est et e domo eiectus, iustitiae quidem, quae ut vitia puniantur postulat, nec vero comoediae, quae homines ad hilaritatem ducere pro munere suo debet, vere satisfactum est. Recte igitur Aristophanes rem ita in fine instituit, ut victor naturam suam subito exuat, ad bonam frugem redeat ipsumque dominum recoquat. Is igitur vetere indole posita novos mores induit et feliciorum temporum spem iucundissimam excitat. Simul vero datur poetae occasio breviter omnia et sine imagine repetendi et uno in conspectu ponendi, quae reprehendenda hucusque et omni modo mutanda esse dixerat. Ita plena quamquam est tota fabula non tam ridiculi, quam summae turpitudinis specie, in fine tamen prorumpit animus diu occultatus viri patriae amantissimi virtutumque et rerum praeclarissimarum desiderio ut qui maxime capti. Nunc demum Aristidis et Miltiadis memor est eamque popularis imperii formam patefacit, quae ipsius animo insidebat cf. Bohtz, *das Komische*, p. 155 sqq. Aeternae igitur urbis gloria, aetatis istius licet plurimis malis laborantis magnitudo quaedam in vitiis et in virtutibus conspicua, rerum eminentissimarum ibi efflorentium copia ex Equitibus non minus cognoscuntur quam poetae nostri virtus, ingenium, ardor iuvenilis, qui comica arte adiutus plurima se patriae commoda paraturum esse persuasum habet.

Hac igitur in comoedia spectantium animus quiescere et molestiam sentire nunquam potuit: plurima enim nova nec unquam visa aut audita promuntur: usque ad ultimos versus suspensa est expectatio: in extrema autem parte vera miracula occurrunt, dum po-

pulus throno quasi Graeciae insidens ad summa quaeque evehitur simulque et spes laetissima et hilaritas summa excitatur.

§. 6.
Aristophanis adversarii.

Equitibus doctis et victoria splendidissima reportata Aristophanes viam sibi suam ad progrediendum simul et munierat et obsepserat: illud, quia si quis magni aliquid sua virtute assequutus est, animo fortiore et acriore labores et pericula adire solet; hoc, quia viri eximii magna laude accepta odium sibi et invidiam parant; quod utrumque poetae nostro accidit.

Ac primo quidem quaerendum loco est, quid Cleo, quo Athenis commorante comoedia docta est, agitaverit, qui iam Babyloniis editis, quo tempore principatum affectabat, Callistratum impugnaverat, nunc vero princeps civitatis factus cum Themistocle et Pericle conferri posse sibi videbatur. Etenim si verum est, quod Aristophanes docet, cuicunque potuerit, eum lites intendere paratissimum fuisse, ita ut vel nobilissimi quique et excellentissimi viri impares ei se esse sentirent, hoc momento post atrocissimam contumeliam et criminationem, quum corruptionis in civitate pessime gubernata ortae verus auctor nominatus esset, prorsus obmutescere et sine ullo ulciscendi studio ferre maledicta non poterat. Confidebat quidem poeta Equitum tutela, qui prae ceteris Cleoni adversabantur, nec minore quam ipse odio illum persequuti iam antea in caussa fuerant, ut quinque talentis mulctaretur. cf. Fritzsche, Quaest. Aristoph. I. p. 308 sqq. Sed quum Thucydide teste totus populus eum spectatissimum haberet et ad summa quaeque munera vocare pergeret, Cleo vero iterum dictitare posset, non tam sibi quam ipsi populo quae ille dixisset periculosa esse, vix credibile est vel ob Equites cum poeta coniunctos turbulentum istum et eloquentem hominem ab omni conatu abstinere potuisse.

Nullus autem dubitandi locus est, quia obscuram quidem, sed sufficientem nobis poetae narrationem superesse scimus, unde quem ulciscendi modum Cleo pro consuetudine sua sibi elegerit discimus. Loquor de loco Vesparum, quam fabulam Aminia archonte Lenaeis doctam esse constat, vss. 1284—1291, ubi poeta confitetur, a Cleone se multis spectantibus vexatum plagasque sibi inflictas esse (*ὑπετάραττεν ἐπικείμενος καί με κακίαις ἔκνισε· κᾆθ᾽ ὅτ᾽ ἀπεδειρόμην, οὑκτὸς ἐγέλων — θεώμενοι*). Verissimum enim est, quod Bergkius ap. Mein. II. p. 937 demonstravit, ad priorem caussam, quam Callistrati esse diximus, haec nullo modo trahi posse, sed de periculo Aristophanis sermonem esse post Equites doctam huic parato. Dolemus autem, quod non accuratius rem aequalibus notissimam istis in versibus nobis aperuit. Hinc fuerunt adeo, qui poetam ipso in theatro verberibus pulsatum esse sibi persuaderent, ut Bode Hist. poes. gr. III. p. 228. coll. Herm. de Equit. I. p. 16 sqq., id quod ne scholiastis quidem in mentem venit. Recte plerique de accusatione cogitarunt, ut Bergk. l. l., in qua poeta se defendere a Cleonis odio vix ac ne vix quidem potuerit. Iam si quaerimus, haec accusatio quo pertinuerit, poeta quidem nihil omnino ait, unde certi quidquam colligatur: propter vocem *κακίαις* Richterus ad vs. 1286 *κακίας* a Cleone eum accusatum esse censet: ex iis autem, quae scholiastae diversis locis adnotarunt, si quid veri verbis eorum subest, *ξενίας γραφήν* Aristophani paratam esse coniici licet. Verisimile autem est, quoniam fama de peregrina Aristophanis origine tam late vulgata est, ut apud omnes fere, qui de vita eius exposuerunt, commemoretur, caussam aliquam publicam ea de re coram iudicibus Cleone auctore

actam esse. Iam quum sciamus, illis annis nihil frequentius quam lites similes fuisse, Cleonemque et eius factionem imprimis plurimis id crimini fecisse, quidni statui tale quid hac in re incerta liceat. Sed quod saepissime fieri his in quaestionibus solet, nihil hoc nisi coniecturam incertam esse confitendum erit. Ceterum legem nullam Cleonis exstitisse, qua comoediam coerceret, ad liquidum perduxit Cobetus, Plat. com. reliq. p. 29 sqq.

Praeterea difficilis locus iste interpretibus propterea est, quod Aristophanes post illam litem cum Cleone se aliquantum temporis in gratiam rediisse nonnullis visum esse perhibet. Ac fatetur, se tale quid unde hoc colligi queat admisisse et Cleoni blandiri coepisse, nunc vero specie falsa abiecta novoque impetu facto eum decepisse, (*ὑπό τι μικρὸν ἐπιθήκισα· εἶτα νῦν ἐξηπάτηκεν ἡ χάραξ τὴν ἄμπελον*). De privata rixa sermo non est: agitur de irrisione in Vespis instituta, alia in comoedia post illam litem, sed ante Vespas data intermissa. Quae illa fuerit incertum est. Cogitarunt nonnulli de Nubium fabula, quam contra Socratem scriptam esse constat: ea vero ipsa Cleoni infesta est, quem paucis quidem, sed acerbissime notavit, vs. 572 sqq., neque de illa fabula eum loqui verisimile est, quia quo ex tempore Babylonii docta fuerit, Lenaeis potissimum, non Dionysiis magnis civiles comoedias docendas curavit, ne in easdem quas antea perpessus est criminationes incideret. His in rebus si coniecturam proponere licet, Agricolas putem significari, quibus pacem commendavit, nec quantum ex fragmentis intelligitur Cleonem exagitavit. cf. Bergk. ap. Mein. II. p. 1120 sqq. Hanc enim fabulam Lenaeis fere anni praecedentis doctam esse sumi potest.

Denique cur hanc speciem admiserit confitetur. Ait enim sibi a Cleone male tractato adfuisse quidem plurimos, sed eos sine dolore mutos calamitatis istius testes, visuros modo fuisse, num iocos et sales funderet: hoc se moleste tulisse. Quia igitur viderat, si recte eius sententiam intelligimus, a populo ingrato, propter quem illud periculum suscepisset, auxilium sibi quo ab iniuriis tutus esse potuisset praestitum non esse, propterea initio quidem populo se subtraxit, nec nova pericula suscepit, nunc vero in Vespis ad consuetudinem veterem rediit. Quod quum faceret, simul prudentissimum se harum rerum iudicem probavit, ne idem saepius repetendo Atheniensium populo semper mutabili et fluctuanti molestiam crearet et victus ex theatro discederet.

Iam complectentibus nobis haec omnia patet, propter fabulam Equitum Cleonem ex populi quidem gratia non excidisse, sed adversarium suum, licet voluerit, a via quam ingressus erat deterrere non potuisse; Aristophanem vero quamquam in theatro victorem, coram iudicibus a populo adiutum non esse, nec magnae gratiae signa vidisse, sed egregii poetae comici nomen et dignitatem, cuius ex ore et sermone etiam coram iudicibus nihil nisi lepide dicta expectarentur, accepisse.

Sed magna adversariorum cohors Aristophani ob eandem Equitum fabulam exorta est, quoniam quo populum et Cleonem irridebat tempore, poetis quoque comicis non pepercerat: isque conatus ut audaciam poetae et perfectionis suae conscientiam luculenter ostendit, ita vel periculosior fuit. Irrisus enim a nonnullis, ut vidimus, qui *τετράδι* eum *γεγονέναι* dixerunt, quia suos honores aliis poetis tradiderat, seque praemiis honestissimis privaverat, non solum huius rei rationem reddidit, sed etiam poetas laudatissimos simul cum populo reprehendere non refugit. Atque iuvenes quidem viros Eupolidem, Amipsiam, Hermippum, alios sibi aequales praeteriit, senes vero quorum exemplum sequi poterat,

Magnetem, Cratetem, Cratinum laude quidem, sed ea cum acerba irrisione mista ornavit. Primum enim Magnetem, postquam quanta iuvenili aetate praestiterit, pulcherrimis versibus descripsit, senem propterea e scena a populo ingrato deiectum esse queritur, quia iam salibus destitutus fuerit. cf. Mein. II. p. 33 sq. Cratetem vero propter urbanitatem sententiarum victoriarumque multitudinem celebratum non sine magna dimisit reprehensione, quum modico sumptu (*ἀπὸ μικρᾶς δαπάνης*) spectantes delectavisse censeat. Comparantibus enim nobis, quae de eodem poeta in Thesmophoriazusis alteris dixit (cf. Mein. Com. Reliq. II. p. 244. Bergk. ib. p. 1085. Halbertsma Prosop. Arist. p. 44), ubi salibus sine labore fusis, *ἀπόνως παραβεβλημένον*, eminuisse perhibetur, patet magnam inesse et acerbam et aetatis illius, cui Crates placuerit, et ipsius poetae irrisionem: talibus enim rebus, ut Bergkius recte iudicat, suos ait aequales non gaudere amplius, qui iam altiora et subtiliora requirant. Adde quae Cratinus et Aristophanes de se praedicarunt, quorum alter duo se annos perficiendae uni comoediae tradidisse, *ταῦτα δυοῖν ἐν ἔτοιν ἡμῖν μόλις ἐξεπονήθη*, cf. Mein. II. p. 161, quibus verbis Cobetus de Plat. Reliq. p. 24 ad suam de Chironum tempore coniecturam speciosam quidem, sed infelicem (cf. Mein. Add. V. p. 22) stabiliendam abusus est, alter vero Nubium fabulae laborem plurimum se impendisse profitetur (*ἣ παρέσχε μοι ἔργον πλεῖστον*). Hos igitur poetas hac in re consensisse et a Cratetis exemplo discessisse intelligimus, quod summam diligentiam et contentionem a comico poeta requirebant, nec in iocis leviter proiectis et perquam inutilibus acquieverunt. Nec tamen propterea Aristophanes ab hoc viro maledicentissime vituperando et mordicus lacerando abstinuit. Hunc enim aliquando multorum quidem comicorum victorem laureatum, cuius carmina celeberrima et ab omnibus summa cupiditate cantata fuerint, nunc esse ait senem decrepitum, arida corona incedentem, merito despectui habitum, siti pereuntem, spectatorem iam melius in theatro quam fabularum doctorem in scena futurum. Eundem postea in Pacis fabula ludens propter vini cadum fractum mortuum esse enarrat, de quo loco quae fuit Cobetis opinio, repudiata illa a Meinekio Add. p. 2, ab ipso nisi fallor iam dudum relicta est, quamquam ab Halbertsma l. l. p. 52 unice probata. Mirum profecto est, quod ultro poetam sibi simillimum tam acerbe irritavit, qui recte *τοὺς κακῶς τι πράττοντας διαβάλλων καὶ ὥσπερ δημοσίᾳ μάστιγι τῇ κωμῳδίᾳ κολάζων* dicitur, Periclem adeo virum summum adoriri ausus et alteram antiquae comoediae periodum exorsus fuerat, quemque ipse simul tam praeclaro praeconio ornavit, ut eum rapido torrenti omnia secum auferenti compararet et summis praemiis dignum esse diceret. Gaudemus autem, quod postquam certamina de primo in arte loco deverbuerant, in Ranis 357. sibi eum non disparem esse agnovit, virtutesque eius eximias divinumque ingenium praeclare significavit. Cratinus autem Cleone felicior iniqua laude, in qua ipsa nocendi voluntas apparebat, commoveri se non passus est, ut quiesceret, sed viribus quodammodo ultimis usus adversario praemium eripere tentavit, de cuius successu mox disseremus. Nec sibi defuere reliqui comici poetae: qui Aristophanis superbiam reprimere summo fervore coniunctisque viribus et imminens sibi ab hoc viro periculum repellere studuerunt.

Quaecumque autem adversarii moliti sunt: id Equitibus doctis poeta effecit, ut si quis popularium civitatum indolem accurate cognoscere cupiat, eum hanc unam comoediam prae ceteris omnibus

adire et legere oporteat: id quod iam Platonem sensisse patet, qui, si verum est quod scholiastae referunt, hunc Dionysio Siciliae tyranno civitatem Atheniensium cognituro Aristophanis fabulas misisse, non Nubes solas, sed simul hos Equites regi tradidisse putandus est. Ac nostra etiam aetate, quicunque aut historiae Atheniensium cognoscendae operam navant aut civitatis formas, quae Athenis sensim effloruerunt, indagare volunt, praeter Thucydidem et Aristotelem, qui universe omnia explicarunt, hanc Aristophanis comoediam consulunt, in quibus singula quaeque ipsis oculis nostris subiiciuntur, et ex ea tanquam ex limpidissimo fonte res utilissimas hauriunt. Quid veteres iudicaverint, non solum ex primo quod poetae datum est praemio, sed etiam inde cognoscitur, quod Eupolis Cratino assentiente se eum in Equitibus docendis adiuvisse gloriatur, plurimique comicorum et totam comoediam et singulas eius partes teste Aristophane imitatione expresserunt. Ipse autem ubicunque de se verba facit, vindicem libertatis se fuisse maximum saepe repetiit, quum Cleonem in fastigio potentiae positum atrocissimis criminationibus aggrederetur: simul vero se unum eidem pepercisse, postquam interiisset, profitetur. Quare utrumque coniunxit, quod re vera saepissime disiunctum est: eundem hominem propter potestatem immensam, quam in civitate Atheniensi obtinuit, maxime memorabilem, propter vitia autem, quibus conspicuus fuit et propter mala, quae civitati afflixit, abominandum esse demonstravit.

Sed novum inde periculum poetae natum est, quod Cleone excepto nemo fere aderat, cui similem cladem parare posset. Pendent enim comici poetae ab argumento, quod sibi eligunt: res vere magnae et dignae, quae coram populo traducantur, rarae sunt: iocos innoxios, quales Crates amabat, fundere nihil nisi indolem et ingenium comici poetae requirit: quae antiqua comoedia efficere cupiebat, ea nisi in civitate magna et felici, in qua homines vitiis et virtutibus simul excellentes vivunt et agunt, inveniri non solent. Si igitur comoedia Cicerone auctore de rep. IV, 11 imitatio vitae est, speculum consuetudinis, imago veritatis, comicus poeta ut crescat et floreat, eget civitatis statu non humili et qui cognoscatur indigno, sed sublimitate quadam ipsis in vitiis conspicuo. Sciebat hoc ipse Aristophanes, nec tamen a re suscepta recedebat, sed plurimos superesse ratus, adversus quos non minore iure et successu artis suae maledicentiam expromere posset, fortiter et cupide progrediebatur.

§. 7.
De Nubium fabula.

Post Cleonem Aristophanes quemnam inter cives Athenienses coram populo ridendum sibi et crudelissimis conviciis lacerandum elegit? Multa erant in civitate turpia illo tempore, quae odio et invidia persequi, quae comica petulantia coercere potuisset: praeter expectationem, ut solet, omnium ex aequalium numero eum sumpsit, quem quantum scimus intactum usque ad illud tempus reliquerat, nunc vero pari atque Cleonem severitate in scena traduxit, Socratem. Mira profecto haec est duorum virorum inter se diversissimorum coniunctio. Civitatis enim per septem annos continuos rectori (cf. schol. ad Lucian. Tim. 30) eum poeta proxime adiunxit, qui nisi lege coactus fuerit, ad rempublicam ultro numquam accessit; viro in foro et in senatu quotidie versanti resque civiles tractanti hominem sibi viventem sapientiaeque studiis solis in urbe patria promovendis occupatum; civi turbulento multasque lites vel adversus viros optimos non sine ira et furore

suscipienti eum, qui quum annos plus septuaginta natus esset, ad vitae rationes defendendas in caussa capitali primum in suggestum ascendit; Cleoni, inquam, quem Thucydides plurima in homines singulos et contra patriam peccasse et turpiter molitum esse refert, Aristophanes vero monstrum et prodigium et urbis pestem nominavit, Socratem addidit, quem legibus civitatis paruisse, vitae exemplo, ingenio, doctrina prae omnibus aequalibus eminuisse et propterea immortalem apud omnes populos memoriam nactum esse scimus, quemque uno omnes ore, Platonem auctorem locupletissimum sequuti, praestantissimis omnium aetatum hominibus adnumeramus. Hi viri quam dissimili ingenio fuerint, eventus docet. Cleo enim quum a comico ludibrio habitus esset, accusatorem in iudicium vocavit vexavitque multis modis; longe aliter Socrates, qui, si Plutarcho fides habenda est (de lib. educ. c.14), ad iram ipso illo die, quo comoedia docebatur, abripi se non passus (*ὡς γὰρ ἐν συμποσίῳ μεγάλῳ τῷ θεάτρῳ σκώπτομαι* dixisse fertur) in ultimo isto iudicio, quum contra Anytum et Meletum verba faceret, Platone teste, summa animi tranquillitate Nubium fabulam commemoravit. Neque sine caussa uterque hanc agendi rationem sequutus est. Cleo enim pro aris focisque pugnabat principatumque servandi cupidissimus erat: Socrates vero innocentia sua fretus neque praesentis neque futuri temporis caussa mali quidquam timebat. Quare si quomodo fieri potuerit indagamus, ut idem poeta et Cleonem ad infima opificia detrudi et Socratis domum igne comburi in theatro faceret, eaque ratione virum utrumque urbi patriae perniciei et ad salutem eius restituendam tollendum esse doceret: hoc non tam Socratis caussa, quam propter Aristophanem explicandum esse intelligimus. Nam si viros Cleonis similes in orbe terrarum paucos novimus, quoniam quale ille gessit et tuitus est populare imperium extra Athenas rarissime effloruit: Socrates unus fere cum nullo alio homine ab omni parte conferri potest, cuius sapientia vitaeque sanctitas Atheniensium gloriam non minus auxisse quam multae victoriae ab hostibus reportatae, a multis credita est. Apparet igitur, haec quaestio quanti ponderis sit, ut utrum recte Aristophanes iustissima esse comoediae suae iudicia contenderit necne videamus.

Non repetam hoc loco, quid in singulis comoediae partibus Socrati probro factum sit: sufficit totius accusationis summam quandam indicasse: esse eum pauperem miserumque hominem malisque omnibus, quae ex paupertate nasci soleant, imprimis immunditie, inedia, furandi cupiditate laborare: deinde superbientem et subtilem rerum inutilium, imprimis earum, quae sub terra et in coelo sint, perscrutatorem deorumque contemptorem: denique artis rhetoricae nuper ortae cultorem et praeceptorem, qua duce ita iuventutem corrumpi, ut omnis iustitia e civitate tollatur et crimina vel foedissima defensores acerrimos et impudentissimos nanciscantur.

Huic similem accusationis formulam Socrates apud Platonem, Apol. p. 19, proposuit. Excepta autem paupertate, parsimonia, abstinentia, laborum patientia, aliisque rebus, laudi potius et honori inservientibus quam iustae reprehensioni obnoxiis (Xen. Oecon. 11. *τὸ πάντων δὴ ἀνοητότατον δοκοῦν εἶναι ἔγκλημα, πένης καλοῦμαι*), reliqua omnia nihil esse nisi aut mendacia aut errores, id omne quod a Xenophonte et Platone de Socrate narratur, luculenter docet. Neque enim prioribus, neque posterioribus vitae annis discipulos in domum recepit aut naturalem philosophiam aut dialecticam artem docuit. Aristophaneus igitur Socrates a vero mirum quantum

dissidet. Quare in comoedia qui viri praestantissimi imaginem ex veritatis descriptam legibus exspectat, Nubes, quippe in quibus Socratis persona virtuti eius dissimillima reperiatur, abiiciet et contemnet, poetamque summae iniustitiae damnabit. Satis autem constat, ne in Cleone quidem describendo poetam, nedum in Socrate tale quid voluisse aut exspectari a spectantibus credidisse. Ut brevi dicam, poeta hanc Socratis imaginem veram non esse, sibi ipse ut qui maxime conscius, eam ingeniose finxit et commentus est, ut artis comicae legibus satisfaceret et consilium singulare comoediae propositum assequeretur.

Ac memoratu dignissimum est rectamque nobis viam monstrat, quod Aristophanes, ubi de Nubibus loquitur easque defendit, Vespp. 1015 sqq. Nubb. 518 sqq., licet propter Cleonem in Equitibus irrisum saepius se ipse collaudet, tamen Socratis nulla omnino mentione facta, universe inventa sua lepidissima et sapientissima, versus pulcherrimos laboremque quem comoediae insumpserit maximum celebravit; et in Vespis eos se ait traduxisse in Nubibus adolescentes, qui patres et avos ex lecto somnoque excusserint malisque artibus plurimos ad Polemarchum confugere coegerint, cf. 1037 sqq. Quia igitur poema suum a spectantibus non recte intellectum esse perhibet (*ὑπὸ τοῦ μὴ γνῶναι καθαρῶς* 1045), videtur verbis istis quo potissimum animus attendendus fuerit docere, a Socrate revocare, ad Phidippidem Strepsiademque convertere voluisse.

Nubes poeta quo tempore edidit, nihil ut vidimus tanto opere assequi studebat, nisi ut artem comicam a vilibus rebus nec magni aestimandis liberaret et ad altiora sensim converteret. Hinc ipsius civitatis conditionem unum potuit sibi argumentum eligere, ab eaque omnia quae perniciosa essent depellere, tanquam alter Hercules, *ἀλεξίκακος τῆς χώρας τῆσδε καθαρτής*, ausus est. cf. Vespp. 1043. Itaque in Nubibus quoque duplici isti consilio, pro patriae urbis salute et pro arte comica recte factitanda pugnandi, satisfacere voluit. Hoc illud est, quod huius comoediae rationem omni ab immunditia et spurcitia liberam esse, qualem reliqui comici ament, multis verbis ostendit, Nubb. 537 sqq, 297 sq. Quum igitur Lenaeis in Equitibus publicam Atheniensium vitam coram civibus solis vehementer incusavisset, magnis Dionysiis coram universa quodammodo Graecia, quatenus foedere cum Atheniensibus iuncta erat (cf. 412, 429, 459, 600 al.), privatae vitae corruptionem docere instituit, ut reliquae quoque urbes, quarum in visceribus eadem mala saeviebant, ea a sese removerent. Thucydide enim teste Graecia tota iisdem peccatis ad interitum ruere videbatur.

Haec igitur comoedia urbis ipsius accusatio est, qua tristior cogitari nulla potest. Quid enim aliud statim ab initio Strepsiadis, uxoris eius et Phidippidis exemplo docetur, quam domorum familiarumque singularum pernicies et antiquae in liberis educandis simplicitatis liberorumque in parentes reverentiae parentumque in liberos obedientiae labes et ruina. Nihil sani ibi reliquum esse neque quidquam nisi calamitates ex his vitiis nasci posse intelligimus, neque utri magis reprehendendi sint, patres an filii, facile decernimus, quorum hi quidem rei equestris studio, quo ipso duae hae comoediae Equitum Nubiumque inter se cohaerent, aes alienum contrahunt, illi vero fraudulentis de artibus sua sponte cogitant et filios ad eas exercendas seducunt. Iam ut intacta relinquam, quae per totam fabulam sparsa reperiuntur, qualis tandem illa urbis imago est, quam ex disceptatione caussae inferioris et superioris cognoscimus? Quis enim, dum haec omnia legit, Athe-

narum statum non maxime deploret, qui profecto Romanorum urbi haud dissimilis est, quo tempore Titus Livius eam nec vitia sua nec remedia pati potuisse refert. Sceleribus enim nefandis omnia referta sunt: virtutum veterum pauca tantummodo vestigia remanserunt: unde malis medela nasci possit, non apparet. Iam lege mihi Thucydidis non dico historiam, sed tragoediam belli Peloponnesiaci, neque dubitare poteris, quin comicorum more exaggerata quidem sint omnia ab Aristophane, sed universe ad vivum expressa. cf. Comm. de Nubb. p. 4 sqq.

Quomodocumque de artis comicae finibus iudicamus, Aristophanem, quum haec tam aperte et sine timore *ξένων παρόντων* civibus proponere auderet, in rebus omnium maximis totoque animo esse versatum, quivis concedat necesse est. Iam rediit ad ea, quae prima in comoedia Daetalensium exorsus erat, sed multo maiore nunc quam antea confidentia et audacia tractavit, quae aeque in Equitibus, ubi Cleonem exagitabat, atque in Nubibus in populo ipso accusando conspiciebatur. Civitatis autem quam infelix sit conditio patet, si ut priore in comoedia docuit, rectores eius ab omni cultura et humanitate sunt alienissimi (*ἡ δημαγωγία γὰρ οὐ πρὸς μουσικοῦ ἔτ' ἐστὶν ἀνδρὸς οὐδὲ χρηστοῦ τοὺς τρόπους, ἀλλ' εἰς ἀμαθῆ καὶ βδελυρόν*, cf. 191 sqq.), singuli cives autem, ut in posteriore demonstrat, ab antiqua morum disciplina prorsus desciverunt.

Augetur autem infelicitas rebus nuperrime in Graecia exortis. Hoc enim tempore habere sibi videtur animus fraudulentus hominum, quo se vertat, si cupiditatibus indulgere quam maiorum mores sequi mavult. Exstant enim in urbe plurima nequitiae semina, ab iis ipsis quamquam invitis sparsa et aucta, qui iuventutem se erudituros et ad scientiam et eloquentiam celeriter et sine labore perlaturos esse promittunt, quorum magna ubique prodiit multitudo. Quemadmodum autem urbs ducem sibi pacis et belli Cleonem elegerat, quamvis dii ipsi rem prodigiis impedire viderentur, cf. 582 sqq., ita eadem iuventutis praeceptores admittit, quos nefarios esse bonisque moribus adversari ipsa non nescit. Horum ut indolem clara in luce poneret, Nubes deas suas et personam Socratis excogitavit. Ac duplici quidem modo de nova doctrina in urbem illata iudicari debet. Immortalis enim Athenarum urbis gloria est, quod philosophia ibi sedem primariam suam collocavit et novum rerum ordinem condidit. Negandum vero non est, eo tempore, quo primo illa exorta sit, quum et ipsa fluctuaret et pro veritate, quam indagabat, ex errore in errorem incideret, multa dicta et pro veris habita esse, quae radicitus evellenda ex animis fuisse posteriora saecula docuerunt. Iam Socratem inter eos, qui illo tempore philosophabantur, principem locum obtinuisse constat: atque ipse comicus primus eius rei testis est, qui licet Prodicum quoque sapientiae caussa (*σοφίας καὶ γνώμης οὕνεκα*) non sine ironia praedicaverit (cf. Halbertsma Prosop. Ar. p. 72), hunc tamen dignum ratus, contra quem comoedia totis viribus suis uteretur, iis adnumerandum esse civibus significat, qui magnam iure in civitate famam nacti fuerint. Huius viri vivendi ratio a sophistis perquam diversa erat, quoniam illi interdum quidem urbem visitabant, sed saepius absentes erant, hic unus Athenis habitabat et dicendo docendoque, publicis in viis et foris multos, ut Xenophon et Plato concedunt, ad iram et invidiam commovit. Accedebat amicorum eius et discipulorum praeceptorem venerandi (*αὐτὸς* dicebatur 219) et imitandi consuetudo. Istis enim temporibus praesertim Chaerephon in caussa fuit, sodalis eius a prima adolescentia, ut So-

cratem multi odio persequerentur: praeterea Alcibiades cum suis amicis nomini eius vehementer nocuit. Quam exitiosum autem in capitali Socratis caussa Critiae nomen fuerit, uno verbo, sed luculentissimo Aeschines significavit. Et Xenophon quoque ex urbe in exilium abiit, nec Plato videtur populi amorem sibi conciliasse. At Nubium aetate multos ille nondum reppererat amicos, qui Platonis similes totam eius praestantiam ostendere potuissent. Itaque facile Athenis fama omnium animos occupavit, quae Socratem morum corruptoribus adnumerabat eorumque vitia, qualia vulgo circumferebantur, ei imputabat. Hinc illa domus Socratica nata est, ubi magister cum suis commoratur, ut novis mysteriis quibusdam initiarentur, praeter externam speciem prorsus ab ea, quam Socrates vere inhabitabat, diversa, cui tamen Aristophane teste similes multae in urbe reperiebantur, in quibus versabantur, qui poesin, musicam, omnes denique artes corrumpunt et rebus sacris deorumque venerationi, qualis a patribus hereditate accepta est, interitum parare student. Unum commemoro Euripidem, cuius in domum iam in Acharnensibus aditum nobis patefecit, non tanquam vere ea, quae ibi commemoravit, domi apud se haberet, aut ille eum in modum, quem describit, ibi viveret, sed ut comicorum more omnia oculis subministrare posset, quae ridere vellet. Nec aliter populi ipsius in Equitibus domum excogitavit, ex qua Cleo eum ut sibi auxilio veniat vocat: quae domus nihil est nisi urbis totius simulacrum. Similiter autem Aristophanes in comoediis postea compositis multa saepe atque ipsius theatri rationibus coactus instituit.

Erat Athenis iam diu philosophorum eorumque qui Athenis philosophiae operam dabant invidia, rerumque ab iis tractatarum contemptio exorta. Inter eos autem, qui periculosa urbi haec studia esse censebant, nonnulli eos accusabant eorumque crimen in laesa deorum maxime immortalium maiestate ponere solebant. Hinc factum est, ut etiam ad plebem rei notitia deferretur, cui iudicandi necessitas ex rei publicae lege obvenerat. Nec mirum est, quod poetarum quoque, imprimis comicorum contra philosophos certamen ortum est, quod diu ante Nubes agi coeptum est et post eas doctas illustri exemplo proposito etiam vehementius exarsit. Atque Hermippus quidem comicus eandem ob caussam Aspasiam impietatis incusavit, cf. Mein. hist. crit. Com. Gr. p. 91. Cratinus autem, ut solet, hac quoque in re reliquis praelucet comicis et ipsi Aristophani, quem Bergkius et imitatorem et aemulatorem illius exstitisse docuit (cf. Reliq. Comm. Att. p. 7 et 111), viam in ea comoedia munivit, in qua Hipponem traduxit totique philosophorum doctrinae bellum intulit. cf. ib. p. 162 sqq. Quo quidem in argumento felici uterque successu sese versari posse augurabatur, quia ab ingenio vulgi philosophiam respuentis et tamquam verum omnis in deos impietatis fontem despicientis non recedebant, cuius invidia eodem tempore Diopithis lege de mysteriis non profanandis scripta multisque litibus publice actis aucta erat. Eadem re etiam qui civitatem administrabant usi sunt. Quorum in numero Cleo quum ad Periclem impugnandum, qui doctrinae studiis excellebat, et ad illius in civitate locum Athenis obtinendum se accingeret, Diopithis lege usus Anaxagoram in ius vocavit. cf. Bergk. ib. p. 170 sqq. Non igitur res nova fuit aut insolita Atheniensibus, sed quae multum illis annis in omnium ore ac sermone fuisset. Crescebat illud odium, quum Euclide archonte (cf. Clint. F. Hell. p. 69) Gorgias Leontinus Athenas venisset. Is enim quia dicendi artem docebat

eamque philosophorum repetebat ex studiis, multos quidem in urbe discipulos et imitatores invenit, sed vulgi quoque suspicionem excitavit effecitque, ut sophistarum nomen magnam sibi apud plebem contumeliam pararet, dum singuli quique diversa miscebant philosophosque et oratores eandem rationem sequi sibi persuaserant. Ortum igitur illud est genus accusationis, de quo Socrates in Platonis apologia disserit, ut eosdem homines et rerum naturalium caussas indagare suaque oratione omnem iustitiam tollere et deos negare solere opinarentur. Eodem fere tempore Socrates inter Athenienses prodiit et in dies magis civibus notus clarusque fieri coepit, qui quamquam sophistis et rhetoricae artis doctoribus dissimillimus fuit, tamen eandem in reprehensionem incidit, tam firmiter ei inhaerentem, ut per totam vitam eam a se depellere non posset, sed multis annis post a Meleto Anytoque accusatus et a iudicibus condemnatus propter iuventutem corruptam et deos negatos, veneni poculum bibere cogeretur. Hinc ultima in oratione, quam ad se ista contra crimina defendendum habuisse a Platone dicitur, duplex accusatorum genus discernit, quorum alterum quum iam dudum exstiterit, altero quod illis diebus natum sit, propterea multo gravius sit et periculosius, quod quae isti falsa dixerint, ea hi iam multos per annos immerito pro veris habuerint. Simul vero quoniam ne nomina quidem accusatorum cognita esse perhibet, nisi quis comicus forte poeta fuerit, eam accusationem neque solis neque primis a comicis proditam, sed ab his ipsis ex vulgari hominum rumore acceptam esse ostendit. Neque aliter Nubes nominavit, nisi ut criminationum et iniuriarum exemplo sint, a permultis hominibus iam ex longo tempore sibi illatarum. Antecesserat igitur illa plebis accusatio comicorum calumnias, hi vero omnium primi eas receperant et latius sparserant.

Quae si vera sunt, in Nubibus Aristophanes quae reliqui comici coeperant, perficere studuit, quibuscum hac quidem in caussa non minus atque cum Cleone consensit. Si enim Cratinus Hipponem traduxerat, hominem obscuriorem et a vita Atheniensium alieniorem: in suae comoediae usum virum excellentiorem Aristophanes praetulit, cum Hippone non comparandum. Sequuti sunt eius exemplum multi, imprimis Eupolis, qui Socrati summam turpitudinem et ignominiam opprobrio vertit, et Amipsias, qui leniore quidem eum modo, sed non sine contemptu exagitavit. cf. Comm. de Nubb. p. 7. Neque ullus comicorum Socratem defendit: immo ut Socratem magistrum, ita Platonem aliosque discipulos eius saepissime traduxerunt. Ipse vero Aristophanes postea quoque eosdem philosophos saepius irrisit, Socratem vero ita, ut cives propterea reprehenderet (cf. Av. 1282), quia plurimi Laconum miserum vitae morem et Socratis imitarentur, deinde ut Euripidem vellicaret, qui Socrati assidens artem tragicam perdidisset, denique ut ipsum animas ab Orco evocantem (cf. Nubb. 94) simul cum Chaerephonte produceret, discipulorumque pallorem et maciem castigaret.

In Nubibus admiranda est ars, qua crimina ista oculis spectantium subiicit, ita ut inventionis laudem nemo ei neque denegaverit unquam neque denegare possit. Quid enim cogitari potest comico poeta dignius, quam Nubium dearum apparatus, quae procul primum conspiciuntur, deinde miraculo quodam sensim appropinquantes in virgines mutantur? cf. Comm. de Nubb. p. 14 sqq. Inania enim qui sectantur, num melius describi possunt, quam si Nubes deas, Aetheris filias, venerari dicuntur, quae nihil stabile, nihil firmi habent, quo confidere queas? Iam hac una re in scenam intro-

ducta, quae contra adversarios dicere volebat, significavit omnia. Qui enim Nubes colunt et ex aere omnia, quae ad vitam pertinent, ducunt: non mirandum est, quod paupertate et calamitatibus premuntur, quod dum rebus coelestibus operam navant, nec officiis civilibus, nec domesticis satisfaciunt; quod modo ineptis inanibusque verbis utuntur, modo sublimem grandemque eloquentiam amant; denique quod summam levitatem in legibus et institutis civitatis observandis prae se ferunt deosque patrios derelinquunt et ad impietatem transeunt. Itaque hanc inventionem suam si Aristophanes celebrabat comoediaeque inde victoriam eripi non posse augurabatur, huic iudicio eius animo lubentissimo accedimus. Hac autem usus ita est, ut carminibus dulcissimis deos et patriam urbem celebraret, — hac quoque in re Cratinum aemulatus, qui similibus carminibus civium admirationem summam sibi conciliaverat, — seque longe recedere ab eorum errore, qui deos patrios non esse statuerent, ostenderet: deinde vero ut non unum eum, quem in fabula castigabat, sed magnam hominum copiam, immo omnes eos eiusdem criminis reos facere, qui similiter atque Socrates a republica gerenda alieni ad studia inutilia animum convertentes, artes pessumdare et totam civium vitam veneno suo corrumpere viderentur. cf. 317 sqq. 331 sqq. Patet autem, spectantium animos praeclare ita ad omnia quae sequuntur recte intelligenda praeparari. Summa vero rei in eo cernitur, quod statim ab initio quia praesente Strepsiade omnia fiunt, id quidem omnibus patefecit, nihil se magis sibi proposuisse, quam ut plebem traduceret, quae ad res quas intelligere nequit cupidissime accedat, harumque rerum subtilium nullam sine foedissimis erroribus attingere queat. Ut paucis singula comprehendam, haec quoque omnia ad cives irridendos spectant, qui aut studia philosophiae stultitia sua invertunt, aut iis ad malas artes urbi inferendas abutuntur. Itaque si Socrates ait, veteres accusatores suos et rumoribus falsis seductos et fama latius propagata nihil nisi errores et mendacia credidisse, id ipsum Aristophanes verum esse confirmat. Strepsiades enim iam ubi filio domum Socratis ostendit, ad eum commovendum thesauris istis potissimum utitur, quos Cratinus in Panoptis, Hipponem ut accusaret, primus in theatrum induxerat. cf. Nubb. 94 sqq. Bergk. Reliq. Com. p. 164. Prudenter autem poeta comoediam in duas fere partes dividit, quarum in priore patrem in scholam comitamur, senum illius aetatis exemplum, qui quod omnia iis nova et inaudita sunt, nihil recte intelligunt et omnia pervertunt; in posteriore filium admiramur, qui simulatque veterem vivendi rationem relinquendi consilium cepit, quam celerrime totam artem sophisticam didicit suumque praeceptorem adeo ab omni parte superavit. Facete simul ita rem instituit, ut pater id cuius caussa in scholam venit, ibi omnino non audiat, filius autem statim ad caussam inferiorem discendam admittatur.

Quid voluerit poeta, in fine fabulae clarissime apparet, cuius vim Bohtzio duce, *das Komische und die Komödie*, p. 152. (cf. Comm. de Nubb. p. 6 sqq.) iam dudum intelleximus.

Aristophanes postquam Nubibus suis divinum nomen et honorem dedit, non solum summo eas splendore exornat, sed vitam quoque iis reliquorum deorum dearumque similem tribuit. Hinc quae libertas comicorum fuit, simul illae actoris partes in comoedia suscipiunt et ab initio quidem cultoribus suis, Strepsiadi, Socrati totique scholae beneficia maxima et praebere videntur et promittunt; eodem vero tempore speciem se falsam induisse haud obscure pro-

dunt: ubi autem illi hac gratia et benignitate seducti rebus perversis et inhonestis operam dederunt, subito ad veritatem redeunt et maleficis puniendis inserviunt. cf. Bohtz. l. l. p. 158. Ducit igitur poeta ipso carmine suo ad iustitiae divinae legem et normam, quae efficere solet, ut homines ad res malas perpetrandas coniuncti, primum feliciter in re suscepta progrediantur et consilia sua se assequuturos esse sperent, media vero in laetitia et delectatione, si spe sua iam potiti esse sibi videntur, errorem et delicta sua sentiant, alter alteri iniuriam inferant et una ad perniciem interitumque ruant. Hinc Nubes iam eo momento, quo ad filium arcessendum abiit, fervorem eius defervescere posse indicant, v. 812, deinde postquam Phidippides caussam meliorem et deteriorem audivit, poenitentiam futuram augurantur, 1114, denique quum Strepsiades artes fraudatorias exhibuisset et quae vellet accepisse sibi videretur, totam eius calamitatem praesagiunt. Hic totius comoediae quasi cardo est. Quam celerrime enim omnes puniuntur, pater crudelissime per filium, praeceptor per discipulos, quorum perversitas ipso in fine iterum ac luculentissime quidem prorumpit.

Quemadmodum Nubes sibi non constant, ita Strepsiades quoque et Phidippides ad diversam sentiendi agendique rationem convertuntur. Alter enim postquam diu patris desiderio restitit, tandem eius precibus obsequutus, ita doctrinam novam discit, ut philosophicis et rhetoricis studiis ad omnia iusta reprobanda, iniusta defendenda pervenerit. Alter vero summa ab initio cupiditate fraudis malarumque artium discendarum scholam adit, praeceptorique adeo mercedem affert, sed ubi filii temeritate et scelere sibi suaeque coniugi perniciem parari sensit, bonis moribus et diis laesis adversus Socratem auxilio venit. Ita vero quum procedente tempore pater et filius ad eandem diverso successu doctrinam accedant, hoc artificio poeta occasionem nactus est, singulas quasque praeceptorum artes, primum studia physica, grammatica, metrica, deinde rhetorica in scena producendi: quae omnia quod lepidissime et facetissime fecit, propterea summa admiratione dignus est seque artis suae peritissimum esse monstravit. Neque praetereundum est, quam bene poeta, quod Phidippidem in posteriore demum comoediae parte prodire iussit, initium fabulae cum fine coniunxerit, omnesque eius partes inter se colligaverit. Iam vero patet quanta calamitas ex mala educatione nascatur. Filius enim ab omni erga patrem reverentia iam ab initio alienus, curarum quibus pater conficitur, cum matre primarius auctor, quum sophisticas artes didicisset, crimina tam atrocia exercet, ut ea narrari tantummodo, non in scena ostendi possint. Quae si consideramus, dubitare non licet, quin in adolescentium furore exagitando comici consilium vere positum fuerit.

Nonne autem, ut nonnullis visum est, via hac inita Aristophanes contra artis leges peccavit et in tragoediae fines immerito transgressus est? Posset profecto ita iudicari, nisi ipsa stultitia et perversitate sua omnes qui in scenam prodeunt, misericordia sese indignos exhiberent malisque artibus efficerent, ut ad interitum festinantes et in summam miseriam incidentes eos non sine risu intueremur. cf. Comm. de Nubb. p. 6. Atque haec ista est iustitiae ratio, quam comoedia haec non respuit, cuius species ab initio poetae obversabatur, qui lusu iocoque unam ad civitatis salutem uti sibi proposuerat. Accedit, quod singuli homines puniuntur, quorum pernicie patria a maleficis liberata ad veterem redire potest felicitatem et dignitatem. Licet enim urbis conditionem miserrimam esse do-

cent, tamen caute et callide poeta rem ita instituit, ut Athenarum urbis imago mediis in turbis et criminibus singulorum civium splendidissime effulgeat. Omnia enim si iam perdita censuisset, quomodo tanto studio et labore pro ea pugnare potuisset? Sed ut illustri posuit in loco Athenas et nonnullis in partibus fabulae praeclare praedicavit, quae est et tragoediae et comoediae consuetudo, ita etiam deos deorumque iustitiam ostendit sceleraque humana divina ultione puniri animis spectantium inculcavit.

Redeo ad Socratem, propter quem haec omnia disputavi. Ac primum quidem in concessis pono, in Nubibus partes eum primarias non tenere, sed poetae summum consilium fuisse, urbem patriam accusandi, a vetere morum simplicitate ad corruptelam vix ferendam lapsam et in dies magis labentem lapsuramque. Accepit autem partes secundarias, poetaeque loco secundo propositum est ostendere, sapientiae studium, quod mentes plurimorum civium ceperit, hac in morum labe, malis in civitate grassantibus medelam non allaturum, sed vel magis nociturum licentiamque ubique regnantem aucturum, postremo vero viris sapientibus urbem aliquando, postquam magis corrupta fuerit calamitatesque inde natas cognoverit, culpam a se ad illos pro more transferentem, cladem et interitum paraturam esse. Atque historia urbis docet, quam recte omnia praedixerit. Ac nonne in Socratis caussa fere ad veritatem accedere videtur, quod Socraticae domus incensio a discipuli alicuius vitiis repetitur, qui maleficiis suis patrem ad ultionem suscipiendam commovit? Initia autem rei omnes iam tum poterant cognoscere, quum philosophi singuli publice accusarentur odiumque, timorem, suspicionem excitare coepissent. Praebuit igitur Aristophanes in Nubibus litium illarum contra sapientes publice actarum exemplum, easque reprobavit (cf. 1480 sq. ὀρθῶς παραινεῖς, οὐκ ἐῶν δικορραφεῖν).

Iam si Aristophanes morum corruptionem sapientiamque sophistarum coniunxit, fecit illud propterea, quod utraque invecta, quae apud maiores felicissimis temporibus valuerunt, opprimuntur rerumque novarum cupiditas in civitate exoritur, quae urbis magnitudinem et gloriam, qualis antea fuit, deleat et tollat necesse est. Ad antiquiora illa, quae Persis ingruentibus exstabant, animus poetae redit eaque retinere et corroborare gestit: his quae opposita sunt, aggreditur et impugnat: civitatem enim stare et manere non posse censet, nisi quae aliunde immigrarunt, funditus eiiciantur. Cognoverat Aristophanes quoque sapientiam civitati et singulis salutarem, quam ubique celebrat, ut in Ranis 1478 sqq., ut Thaletis, Nubb. 180, Avv. 1009, sed eam cum vita publica et privata cohaerentem: Socratica vero sophistarumque sapientia cum vivendi ratione coniuncta erat, quae ab exemplis veterum sapientium mirum quantum diversa erat eumque civitatis commodo augendo eripere videbatur. Hoc est illud, cur a sophistis eum non discrevit, sed totam illorum artem in eum transtulit: Cleonique accusato Socratem adiunxit, quippe qui hoc inter se commune habent, quod vetere civitatis ratione relicta nova inducunt, quae periculosa sunt et perniciosa, ille scelera et temeritatem pro antiqua Themistoclis et Aristidis sapientia et iustitia, hic dicendi disserendique subtilitatem, quae civium iustorum agendi studio adversatur et ad artium novarum lenocinia adolescentes seducit. Huc pertinet, quod qui in Nubibus prodeunt omnes (cf. Comm. de Nubb. p. 4), civitatis omnino immemores, nihil nisi res suas easque maxime contemnendas tractant.

Hac ratione igitur si antiquae simplicitatis in urbe retinendae

civitatisque patrocinium susceperat, simul artem comicam tuebatur. Socrates enim et sophistae artis poeticae expertes erant (cf. de Nubb. p. 9 sqq.), nec comicis poetis gloriam suam, quam istis temporibus nacti erant, concedere poterant, sed crescente auctoritate et omnium studio ac fervore laurum illis eripere posse videbantur.

Verum Aristophanes hoc in certamine similia passus est atque in Euripide exagitando, quem aggressus simul et imitatus esse dicitur. Non potest enim quisquam recte impugnare aliquem, nisi eum antea accurate cognoverit. Non immerito igitur in Platonis Convivio Aristophane praesente Alcibiades, *πάντες γὰρ*, ait, *κεκοινήκατε τῆς φιλοσόφου τῆσδε μανίας τε καὶ βακχείας*, p. 218, idque in omnibus comoediis poeta ostendit. Non solum enim ipse rerum novarum variarumque in theatrum inducendarum sese cupidissimum esse concedit et ex hac re summam sibi laudem petit: sed in Nubibus aeque atque in Avibus, ut in Platonis Convivio, sophistarum quodam modo in castra transit. Nonne enim in caussae inferioris et superioris certamine similiter atque Prodicus in virtutis vitiique ad Herculem sibi conciliandum aemulatione versatur? eundemque ibi quoque a se superatum esse gloriatur, ubi mundi originem tanquam unus sophistarum enarrat, Avv. 685 sqq., quod ipsum Platoni ansam dedit, ut de Amore similiter dicentem eum in Convivio faceret. Quare nondum ab ea sententia recedo, licet Bernhardyo v. s. aliter sentiente, *Griech. Literat.* II, 2, p. 574, quam in Commentatione de Nubibus (1844) proposui, ut Diogenis Apollon. doctrinae vestigia quaedam in Nubibus obvia esse putem, quem notiorem illa aetate fuisse Athenis atque in philosophia ionica excolenda excellentiorem credo, quam qui ex angulo protractus dici possit. Nisi enim fallor, ut Aristophanis sales intelligamus, Diogene carere omnino non possumus. Athenis autem propter lites publicas philosophorum nonnullorum sententiae circumferebantur, quae, ut vidimus, etiam a comicis poetis in theatro exagitatae et in vulgus sparsae sunt. Tam apte vero et ad rem accommodate hoc Aristophanes fecit, ut plurima eius dicteria etiam a Xenophonte et Platone repetita nunquam in oblivionem venerint, quibus accusatores semper ad eum acerbe ridendum uti poterant et ut Anyti Meletique exemplum docet, usque ad finem vitae revera usi sunt.

Nihilominus idem ille, qui usque ad Nubes doctas a victoria ad victoriam progressus fuerat, Dionysiis magnis Isarcho archonte non a Cratino solo, quem brevi ante irriserat, sed etiam ab Amipsia, quem contemnebat, victus et praemio cupidissime exoptato privatus discessit. Itaque spes illa concidit, propter quam diu cunctatus fuerat et aliorum poetarum nomine suas comoedias ediderat, fore uti ipse fatum priorum comicorum evitaret, qui adolescentes quum essent victorias reportaverant, senes autem omnem artis amiserant fructum. Haec prima erat quam pertulit clades eaque hoc tristior ei, quod immerito eam perpessum se esse censebat. Has enim Nubes omnibus ait, et quas ipse composuerit et quas alii docuerint praeferendas esse, Vesp. 1015 sqq. Nec vero singulos quosdam adversarios incusat, neque quod nonnulli suspicati sunt, partium studio palmam sibi ereptam esse queritur, sed quia inventa sua, quamquam novitate excellentia, non recte intellecta fuerint, se hominibus ineptis succubuisse. Postea vero quum Nubes scenae iterum committere sibi proposuisset, eandemque reprehensionem spectantium repeteret, se ait et victoriam et sapientis poetae nomen ideo sperare, quod spectatores viros cordatos esse persuasum

habeat: si qui vero adversariorum commentis delectentur, . horum plausum se omnino non requirere. Libero igitur ut solet ore quia ipsos spectatores perstringit, nec sui iudicii diversitatem reticet, novo hoc testimonio, quam constans in suo de arte comica iudicio quamque procul ab omnibus vanis blanditiis remotus fuerit, edocemur. Provocat ad sapientium virorum sententiam, propter cladem istam se non contemnentium, reliquosque admonet, ut in posterum si qui poetae res novas excogitassent ipsisque obtulissent, eos amore persequantur eorumque dicta in animo recondant.

§. 8.
Vespae. Pax.

Nubibus doctis prima Aristophaneae poesis quasi aetas quaedam finita est (cf. Bergk l. l. p. 896 seq. Bernhardy, II, 2, 561), brevissima quidem, quippe quae paucorum annorum finibus circumscripta sit, sed spei magnae plenissima et ex optimis eius monumentis, quae aetatem tulerunt, tam clara nobis et perspicua, ut de consilio meritisque poetae recte iudicare possimus. Nihil enim, quantum scio, hoc in litterarum genere simile reperitur, ut totam fere viam, quam poetarum aliquis ab initio ingressus fuerit, cognitam habeamus. Neque impedimento nobis est, quod priorum posteriorumque Nubium discrimen nondum extra omnem dubitationem positum est, quia maximam partem utraque editio sibi non dissimilis fuit (*τοῦτο ταὐτόν ἐστι τῷ προτέρῳ, διεσκεύασται δὲ ἐπὶ μέρους*, in argum. Nubb. VI). cf. Teuffel de Nubibus actis atque retractatis, in praef. Nubb. p. 3 sqq. et Bernhardy, II, 2, p. 571. Nec multum nocet, quod Holcadum aut Agricolarum tempus non certum est: nam mihi quidem, quae Bergkius de anno quo Holcades edita sit disputavit, licet Cobetus assentiatur (cf. Bergk. l. l. p. 1116, Cob. p. 134), probabilia esse non videntur. Acharnenses autem, Equites, Nubes ad demonstrandum sufficiunt, quam constans in consilio persequendo poeta fuerit, quantosque in singulis comoediis fecerit progressus.

Quemadmodum pictura, si rerum imagines ad verum exprimit, ita ars comica, si vitam Atheniensium accurate describit, proposito non recte satisfacit, nisi vulgaria quaeque et vilia ad meliorem rationem transfert et poetica virtute nobilitat. His vestigiis Aristophanes insistit et ubi turpia imitatur, colores ita miscet, ut non invitus eum sequaris, sed poesis verae dulcedine ab omni nefando scelere revocatum te sentias. Sed hac ipsa in re trium istarum comoediarum diversitas cognoscitur: in Acharnensibus enim et in Equitibus multo minus quam in Nubibus poetam sublimi quodam spiritu afflari videmus, quo excitatus modo cum lyricis poetis in certamen descendere ausus est, modo ridiculi quandam speciem arctissime cum arte poetica coniunctam invenit.

Iocularis fuit antiquitus tota comoedia: ubi in Acharnensibus bellum abominatur bellique caussas tanquam iniustissimas et maxime contemnendas esse docet, simul tamen ad veterem indolem proxime accedit et multa admiscet, minus apta ad consilii severitatem augendam, quam ad animos exhilarandos: id quod Bergkius dicere voluisse putandus est. cf. Reliq. Com. Att. p. 379. In Equitibus audacius a ridendi consuetudine ad irridendi saevitiam transit, donec in fine comoediae ad laetitiae hilaritatem redeat. In Nubibus denique ab initio usque ad finem eadem manet severitas, quae gratiam excludit et a dictione mere ridicula abhorret. Eodem pertinet, quod in Equitibus singularum partium vinculum arctius longeque artificiosior structura totius comoediae est, quam in Acharnensibus, tragoediaeque similior: qua de re Nubibus, quales

nunc legimus, paullum mutatis iudicari nequit.

A populi pendet poeta plausu, nec tamen ei adulari eiusque libidini parere debet. In Acharnensibus ubi pacem Atheniensibus commendat et omnia ad ea gaudia revocat, quae belli tempore tolluntur, et vulnera, quibus pace civitas caret, ostendit, plebis maxime rationem habet. In Equitibus fere idem facit, quoniam vulgus potentium virorum irrisioni, quibus ipse potentiam dedit, animo lubentissimo interest. In Nubibus vero omnium minime a plebe totus aptus est, quum sapientiam, subtilitatem, abusum ingenii eorum singulatim producit, qui nimium quantum a vulgi simplicitate recedunt.

Haec enarrantibus nobis simul caussae patefactae sunt, quae effecerunt, ut comoedia perfectior minime placeret. Succubuit enim illa Cratineae fabulae, qua senex iste ad priscam comoediae formam ludicram reversus, lepidissime et facetissime suam ipse temulentiam irriserat et intellectum infimae multitudinis non supergressus erat. Aristophanes autem confitetur, spectantes mentem suam comoediaeque praestantiam non recte cognosse (*καθαρῶς γνῶναι*, cf. Plat. Phaed. 66e, *εἰ γὰρ μὴ οἷόν τε μετὰ τοῦ σώματος μηδὲν καθαρῶς γνῶναι*), nec tam plebis, quam sapientium sese plausum optare docet. Itaque Athenis quoque evenit, ut quae stilo fugiente scripta atque ingeniose proiecta magis quam diligenter et excogitata et elaborata essent, magna laude spectarentur: ingrata vero populo essent, quae summa arte et industria exculta et perpolita omnibus a viro maxime ingenioso offerrentur. Accedit vero, ut verisimile est, quod et populum ipsum et Socratem, indignatione sua seductus, tractavit inclementius et sciens volensque contra veritatem peccavit. Hac enim in fabula maxime severum dicendi genus, quo quum contra temporis iniquitatem se armasset necessario utebatur, austeri aliquid, quod a comoedia procul removendum est, ultro assumpsit.

Quomodocumque id est, eo momento quo poeta omnibus viribus suis usus, victoriam splendidissimam se nacturum esse speraverat, praeter exspectationem suam superatus, iam iterum ut in caussa Cleonis, civium inconstantiam animumque ut ipsi videbatur ingratum expertus erat iraeque et fastidii plenus discessit. Nec tamen sibi aut suis fautoribus aut arti suae, qualem sibi cogitabat, defuit, sed veteris coronae, qua ornatus erat, haud immemor in via quam sibi semel elegerat, progredi non dedignatus est, non aliter quam eo tempore, quo post Babylonios doctos in senatu accusatus in Acharnensibus, ut vidimus, quod probro ipsi factum erat, evitare studuit, rem vero ipsam retinuit et auxit etiam et amplificavit.

Commisit igitur scenae duas simul comoedias suas Proagonem et Vespas Aminia archonte in Lenaeis, ut didascaliae docent (cf. Argum. Vespp.), quarum in altera Euripidem exagitavit (cf. schol. ad Vespp. 61. Bergk l. l. p. 913, 1136 sq. V. p. 6C Add.), in altera Cleonem civiumque in litibus suscipiendis cupiditatem et furorem, quem singulatim in omnibus fere comoediis perstringit (cf. Nubb. 208. Pac. 505), castigavit, unde patet eum ne hilum quidem a consiliis suis recessisse, immo studium et diligentiam in eo persequendo auxisse. Eadem mente in Vespis, quam solam nobis superesse dolemus, Nubes defendit et spectantes ipsos vehementer vituperat, quod infideles se nec vere sapientes esse iudicii perversitate ostenderint. Ac posteriore tempore quum Tagenistas doceret, adeo ad argumentum simillimum se convertit et Prodici disciplinam irrisit (cf. Bergk. l. l. 1147), in cuius scholam similiter nos atque ad Socratem deducit. Simul vero nimiam severitatem exuit inductaque ca-

nina ista caussa ostendit, quam propter Lachetem in ius vocatum proposuit (cf. Bergk. p. 1116), hilaritatis spectantium et veteri consuetudini leviora admirantium magis quam antea consulere voluisse. Atque hoc est illud, quod poeta veris ficta miscendo et dolose iocando in Vespis 54 sqq. eandem ob caussam significavit.

Haec vero reputanti cui non ea nascitur coniectura, quia Nubes plausu caruerint, poetam rebus omnibus mutatis ad pristinum morem reversum et Philonide Callistratoque ad choros docendos usum esse? Indignum certe Aristophane hoc non est nec incredibile. Sed fuere qui longe aliter censerent. Ac Bergkius quidem si Nubes ipsas a Philonide doctas esse demonstrare studuit l. l. p 912 sqq., grammaticis sibi adversantibus et aperte falsa narrantibus immerito fidem habuit. Quid enim? quum ex didascalicis monumentis sciamus, eodem anno a Philonide et Vespas et Proagonem Aristophanis nomine doctas esse, nonne id quidem apertissimum est, contra Euripidem et Cleonem h. e. in caussis ad civitatem et artem poeticam pertinentibus eundem virum Aristophani adfuisse? Cogimur igitur, id quod in omnibus his quaestionibus necessarium est, ad didascaliam redire neque ei quidquam addere, sed quod in illa non dicitur, pro vero non habere. Novum autem incommodum inde nascitur, quod haec didascalia in libris vitiose scribitur, quod tanti momenti Richtero, in Prolegg. ad Vespp. cap. 1. de tempore fabulae Vesparum actae, visum est, ut commentatione docta et diligentissime instituta omnia mutanda esse opinaretur, Vesparumque comoediam magnis Liberalibus, Proagonem Lenaeis eiusdem anni editam esse proponeret, p. 28. Sed nimium quantum a scriptura omnium librorum et ab iis rebus recedimus, si hanc coniecturam probamus, quas in dubitationem vocare non licet. Recte enim Bergkius l. l. p. 912 monuit: „At non licet temere didascaliarum fidem labefactare, quod si feceris, omnia omnino fundamenta subtraxeris interpretationi cognitionique accuratiori veteris Atticae comoediae.“ Quare non possum equidem, nisi in didascaliis requiescere, nec absonum esse puto, quod conieci, Aristophanem non ob laboris taedium solum, sed etiam quia iniuste sua laude privatus esse videbatur, ad veterem consuetudinem rediisse. Ceterum grammatici isti, qui inter Callistratum et Philonidem discrimen eum fecisse referunt, propter Daedalenses et Ranas a Philonide, Acharnenses, Aves, Lysistratam a Callistrato doctas, illum publica, hunc privata magis in vita versatum esse crediderunt, sed ipsa fluctuatione sua ostendunt, rem incertissimam esse. Totum autem discrimen illud, quod inter Aristophanis comoedias fuisse statuunt, iam dudum explosum est. cf. Roetscher, Aristoph. p. 70 et Bernhardy l. l. p. 551 seq. Denique duos simul choros uni poetae non licuisse scenae eodem tempore committere, ostendi nequit. cf. Bergk. l. l. p. 911. Quod quum fecisset Aristophanes, novam ille nactus est occasionem, qua quid maxime spectantes probarent, intelligere poterat: Proagonem enim primo, Vespas secundo praemio ornarunt eaque ratione ad eandem gratiam, qua antea delectatus fuerat, eum rediisse docuerunt.

Proximo igitur anno Alcaeo archonte magnis Dionysiis ipse Pacem priorem docuit, Apollodoro usus primarum partium actore (num *ἡνίκα Ἑρμῆν Καλλίστρατος?*) Eupolidique uni postpositus secundum praemium accepit (cf. Argum.), isque Martii mensis dies pulcherrimis potest vitae diebus eius adnumerari. Iam enim sperare poterat, fore ut tandem aliquando, quod in omnibus comoediis suaserat, ratum fieret. „*οὐ τοῦτο δὲ μόνον ὑπὲρ εἰρήνης Ἀριστοφάνης τὸ δρᾶμα τέθεικεν* (*καθῆκεν* Dind.),

ἀλλὰ καὶ τοὺς Ἀχαρνέας καὶ τοὺς Ἱππέας καὶ Ὁλκάδας καὶ πανταχοῦ τοῦτο ἐσπουδακεν" Argum. cod. Ven.

Cleo erat mortuus: imperium populare inconcussum: nova spes illuxit, pace restituta Graeciam ad pristinam felicitatem redituram, Athenas autem prae ceteris urbibus summum ad splendorem perventuras esse. Hinc ostendit summam hilaritatem, quam a primo initio usque ad finem spectantium animos occupasse credibile est. Simul vero tanta fide veritatisque tanto amore imaginem illorum dierum totiusque belli ante oculos posuit, ut ea cum Thucydidis historia comparata, et confirmet, quae ille narravit, et illius viri testimonio confirmetur, id quod Rohdewaldius in Comment. de Pace germanice scripta, Detmold. 1854, bene demonstravit, qui praeterea de tota fabula rectissime iudicavit. Quaecumque poeta in praecedentibus comoediis ad pacem commendandam dixerat, ea omnia complexus est hac in fabula et repetiit. Accurate vero si singula legimus, illud quoque nos non fugit, icto foedere quinquaginta annorum nondum ad finem omnia deducta esse: immo intellexisse Aristophanem videmus, quanta in singulis civitatibus impedimenta animis vere pacandis et ad amicitiam reducendis opposita fuerint caussasque cognoscimus effecturas, ut non diu pax conservari queat. Agit igitur totius Graeciae caussam et singulas urbes admonet, ut omni mala cupiditate remota nihil nisi pacem cogitent, et imprimis Athenienses castigat, puniendos si non deorum tutela ex bellicis calamitatibus servati, grato animo pacis beneficiis utantur et omni tergiversatione sublata cum reliquis Graecis societate iuncti manerent.

§. 9.
Aves.

Continua fere dramatum series a Daetalensibus usque ad Pacem priorem nobis servata est, quam Cleone Athenis principatum tenente Aristophanes indefesso studio scenae tradidit. Quorum quae desunt, Holcades, Agricolae, Proagon, quantum scimus, ceteris simillima fuerunt. Magna deinde lacuna est, donec Siculum bellum exarsit, quo ineunte Lenaeis archonte Chabria Amphiaraus per Philonidem, Dionysiis magnis Aves per Callistratum doctas esse ex didascaliis didicimus. cf. Clint. f. Hell. p. 81. Diversissima de poeta nostro iudicia semper audita sunt: hanc vero comoediam quam secundo dato praemio Athenienses satis honorasse sibi videbantur, praestantissimam et ad promovendam universam totius antiquitatis cognitionem et ad augendum veteris comoediae nostrique poetae intellectum utilissimam esse omnes consentiunt.

Cleone mortuo primum quidem ad Niciam principatus erat delatus eoque duce pax inter Lacedaemonios et Athenienses aequis legibus convenerat. Fluctuabant autem ut in reliqua Graecia, ita Athenis omnia; populi inconstantia et trepidatio in dies crescebat, quia quem ducem sequeretur nescius in diversas factiones trahebatur: praeter Niciam multi alii gratiam atque auctoritatem nacti erant, inter quos primum locum Hyperbolus et Alcibiades occupaverunt, quorum alter nequitia sua, alter adolescentia ingenii viribus florentissima eminebat. Erat illud tempus, quo aemulatores Aristophanis parem sibi Hyperbolo impugnando atque ille Cleone exagitato gloriam parare studebant, et duce Eupolide Hermippus et Plato omnes idem argumentum iisdemque artificiis usurpatis tractabant, et Aristophanes ipse de Nubium altera editione meditabatur. cf. Cobet. Plat. reliq. p. 142 sqq. Nec Alcibiadi Eupolis pepercit, quem ludis Dionysiacis Ol. 91, 1. Baptas contra Alcibiadem docuisse recte Meinekius coniecit Hist. crit. com. p. 125. Sed is ipse Eupolin quidem, id quod

nonnulli somniarunt, mari non immersit (Mein. l. l. p. 119 sqq.), nec Syracosium subornavit, qui legem aliquam contra comoediam proponeret, quod Bergkius coniecit, ap. Fritzsch. Quaest. Aristoph. p. 237 et Reliq. Com. p. 372 et Cobeto persuasit, Plat. Reliq. p. 37 sqq. Sed ultro Syracosius, ut Phrynichus docet, eam legem pertulit, qua comici coacti ea quae in usu fuerat ratione *ὀνομαστὶ κωμῳδεῖν* desinebant. Quae igitur ex Ol. 85 intacta et inviolata fuerat, comicorum libertas, nunc demum Ol. 91, anno secundo certis limitibus coercita est, ea aetate, quae turbulentissima omnium erat, quam Athenae urbs unquam vidit. Cives enim dum bellum periculosum parant, simul laesis religionibus malisque infelicissimis per totam civitatem grassantibus inter se certant bonosque viros plurimos ad desperandum de salute urbis commovent.

Admirandum profecto est, quod his in turbis et sollicitudinibus Athenis chorus ille comicorum eximiorum non conticuit, sed omnes licet odiosis hisce vinculis impediti, tamen civitati suasores auctoresque rei bene gerendae manere more aliquantum mutato constituerunt. Atque Aristophani quidem, qui ut vidimus acerbam austeramque artem hilariorem liberioremque reddere iam coeperat, nunc quum ne posset quidem ad pristinos spiritus recedere, praeclaro ingenio ita usus est, ut quae usque ad illud tempus perfecisset, superaret omnia. Avium enim fabula ea est, ex qua una, quo poesis comica progredi in populari Atheniensium imperio potuerit, quaeque optima eius et perfectissima illo tempore forma fuerit, iudicari potest.

Ut statim a primordio, quod summum est, dicam, haec comoedia quanquam omnibus reliquis fabulis ideo simillima est, quod ex civitatis Atheniensis conditione, qualis tum erat, omnia elementa hausit: summam libertatem monstrat et verae poesis indolem prae se fert, quae sibi ipsa summa lex est nec aliunde ornamenta petit. Nonne enim hodierna adeo aetate lectorem quasi in spectatorem mutat efficitque ut suarum rerum oblitus ipsis in poetae commentis ingeniosis versari sibi videatur? Ac dum Magnetis fere Cratetisque more ludit et omnem severitatem aut exuit aut involucro levi occultat: splendidam Bacchicorum dierum festorum auget hilaritatem et licentiam, et quo propius ad finem accedit, eo magis omnes opes effundit. Tanta autem diligentia et conquisita sunt quaecumque de hoc argumento dici poterant et elaborata, ut ubique manum artificis agnoscas, spectantium animis ab omni parte satisfacere cupientis. Nunquam orationis lumen retardatur aut vis et copia rerum uberrimarum minuitur aut ingenii acies obtunditur. Neque inventionis et compositionis laus minor est quam elocutionis. Tenebris enim celeriter depulsis ad lucem et splendorem vocamur. Patet igitur, efficere poetam voluisse, ut festis diebus comicae artis auxilio ex miseria et nocte, qua tota vita submergi opprimique videbatur, omnes expergefierent sublatisque timoris et anxietatis caussis vitae delicias sibi oblatas esse sentirent. Urbis ideo imaginem proposuit, qualis esse posset, si optimorum civium consilia vel Atheniensium somnia rata fierent, ut non solum totius Graeciae, sed orbis terrarum lux esset, rerum dominationem acciperet et divinae maiestatis particeps redderetur.

Non recessit poeta a iudicio suo de urbis pernicie in dies aucta et amplificata, quod in omnibus comoediis pronunciat: *ἀλλ' ἄντικρυς Ἀθηναίων καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς ἐγχειριζομένων τὰ κοινὰ ἐλέγχει τὴν φαύλην διάθεσιν, ἐπιθυμίαν ἐγκατασπείρων τοῖς ἀκούουσιν ἀπαλλαγῆναι τῆς ἐνεστώσης μοχθηρᾶς πολιτείας.* cf. Arg. II. p. 344. Pisthetaerus enim et Euelpides, qui poetae personam suscipiunt, rerum in-

felicitate commoventur, ut urbem patriam relinquant novamque sibi et a miseria liberam sedem quaerant. Ac procedente comoedia castigantur mala omnia, quae ardentissimo odio ab initio persequutus est, quibus civitatis libertatisque nervos solvi persuasum habet. Itaque eundem ubique poetam, qui Nubes Equitesque scripsit, querelas suas et reprehensiones repetere vitaeque rationem, qualem sibi exoptat describere neque praeter colores quidquam mutare novasque figuras et imagines excudere videmus. Sequitur ut, qua est in consiliis suis constantia, medelam quoque viamque calamitatum sanandarum non aliam atque in prioribus fabulis commendet: *ὡς γὰρ ἀδιόρθωτον ἤδη νόσον τῆς πολιτείας νοσούσης καὶ διεφθαρμένης ὑπὸ τῶν προεστώτων, ἄλλην τινὰ πολιτείαν αἰνίττεται [ὡσανεὶ συγκεχυμένων τῶν καθεστώτων]· οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τὸ σχῆμα ὅλον καὶ τὴν φύσιν, εἰ δέοι, συμβουλεύει μετατίθεσθαι πρὸς τὸ ἠρεμαίως βιοῦν.* Novam constituite, ait, civitatis formam, quae factionum insaniam civiumque inter se singulorum discordiam excludat, malos cives imprimis eos, qui prava lucri cupiditate obcaecati civitatis salutem negligunt, exterminet, bonorum civium bona consilia audiat et sequatur, et ad summa quaeque obtinenda maximo fervore progrediatur. Id enim omne Pisthetaero duce Aves faciunt, quae concordes 197 regemque obedienter sequutae summas difficultates superant. Novam autem civitatem voluit, non qualis nunquam visa esset, sed antiquae simillimam: *ὡς ἐδάκρυσά γ' ἐμῶν πατέρων κάκην, οἳ τάσδε τὰς τιμὰς προγόνων παραδόντων ἐπ' ἐμοῦ κατέλυσαν* (540 sqq.), novam vero, quia illa iam dudum evanuit. Amissa igitur ut Aves repetunt, ita auctore Aristophane Atheniensibus suadetur, ut amissam nobilitatem veterem in urbem reducere studeant.

Sed dii ipsi sunt civitatis neque a civitate recte seiunguntur. Quare ut plenum sit civitatis simulacrum, nomina quoque ex antiquissima aetate Athenis culta non praeterit. Quis autem opinari possit, Aristophanem deorum quos civitas veneretur contemptorem esse? Quos quanquam ita in scena produxit, ut nulla omnino reverentiae veteris signa et vestigia appareant, sed foedae turpitudinis omnia plena sint: tamen non hos deos, quos irridere videtur, sed Athenienses accusat, superstitioni cuiusvis generis deditos, nova mysteria semper novasque religiones excogitantes, ipso philosophiae studio in sacris privatis et publicis ita confusos et perturbatos, ut variis erroribus obnoxios se ostendant. Eiicite, ait, quae extrinsecus his ultimis annis in urbem invaserunt; tollite rerum novarum studium in rebus sacris intus domique exortum: paterno more nisi deos colueritis, quo minus urbs subito incendio concidat non impedietis.

Non inepte argumenti secundi scriptor: *καινῶν γάρ φησι τὴν πόλιν προσδεῖσθαι θεῶν, ἀφροντιστούντων τῆς κατοικίας Ἀθηνῶν* (*τῆς κακίας Ἀθηναίων* Koechly de Avibus p. 23) *τῶν ὄντων καὶ παντελῶς ἠλλοτριωκότων αὐτοὺς τῆς χώρας*, deinde *εἶθ' ὕστερον καὶ τὸ θεῖον εἰς ἀπρονοησίαν κωμῳδεῖ*, denique vero *τινὲς δέ φασι τὸν ποιητὴν τὰς ἐν ταῖς τραγῳδίαις τερατολογίας ἐν μὲν ἄλλοις διελέγχειν, ἐν δὲ τοῖς νῦν τὴν τῆς γιγαντομαχίας συμπλοκὴν ἕωλον ἀποφαίνων ὄρνισιν ἔδωκε διαφέρεσθαι πρὸς θεοὺς περὶ τῆς ἀρχῆς.* Is vero neglecto poetae consilio nimis presse comoediae argumentum repetit, sed postea quae aliorum ex sententia de Gigantomachia ait, utilissima sunt. Est enim profecto quasi Gigantum pugnae contra deos imago ludicra, quae in altera Avium parte producitur.

Ceterum si Koechlyus de Avv. (Turic. 1857) p. 22 credit, unum hominem, ut Alcibiadem, in quendam quasi principatum ab Atheniensibus ex Aristophanis sententia evehendum fuisse, qui omnia

nova redditurus esset, assentiri ei non possumus. Tali enim viro ipse se opposuisset, si populare imperium introducere voluisset; se solum principem eligere suaeque arti sceptra tradere potuisset.

§. 10.
Lysistrata. Thesmophoriazusae.

Post Siculam cladem rerum omnium perturbatio Athenis in immensum crevit neque arti comicae priore more exercendae locum dare videbatur. Quare quum Athenienses et Aristophanes nihilo minus veterem consuetudinem suam eripi sibi non paterentur, mirum non est, quod non consueto spiritu, sed ad temporis iniquitatem accommodate fabulas compositas esse facile intelligimus. Loquor de Lysistrata et Thesmophoriazusis, fabulis tam parum castis, ut Aristophanem labente civitate ipsa in castra adversariorum transiisse iudicare liceat, tamque ab ingeniosa in iocis serendis procacitate, quae in prioribus comoediis regnat remotis, ut mutata tempora esse nemo legentium non senserit. Transiit autem ad aliud genus artis nec viris ut solitus fuerat, sed mulieribus primas agendi partes tradidit, vel ideo, ut videtur, quia belli caussa senibus modo et mulieribus in urbe relictis, viri plerique peregrinis in terris militabant. cf. Herbst de reditu Alcib. p. 4. Jaep de Lysistr. et Thesm. p. 4. Ostendunt autem omnia, poetam temporibus quidem cessisse aliquantum, sed eandem tamen de civitate sententiam retinuisse.

Est autem inter utramque comoediam discrimen maximum. In Lysistrata enim libero ore, quid urbi salutare sit, exponit et utilissima consilia proponit, quae sola, si cives ea sequi aut voluissent aut potuissent, civitatem summis ex calamitatibus servassent: in Thesmophoriazusis contra ne attingere quidem res gestas gerendasve audet, sed totus in Euripide et Agathone exagitando occupatus est.

In Lysistrata pacem commendat, post clades tam funestas iure desideratissimam. Quum vero Ol. 92, 1 veris tempore a. 411 magna ista Pisandro auctore quaestio Athenis ageretur, utrum populare imperium retinendum an tollendum esset, quae omnium animos maxime commovit: simul autem iisdem factionibus, quae in civitatis forma commutanda unam esse salutis opem censebant, Alcibiades revocandus et foedus cum rege Persarum ineundum esse videretur: Aristophanes contra suasit, id quod per totam vitam fecit, ut cum Lacedaemoniis potius reliquisque Graecis pace facta domesticis malis medelam afferrent, servataque vetere civitatis forma barbaros impugnarent. cf. 1141. Hanc sententiam Lysistratae dedit defendendam, quae cum reliquis Atheniensium et Laconum mulieribus coniuncta, viros cogit, ut in eam transeant: alteram senes et magistratus illius aetatis suscipiunt, quorum imaginem ad vivum expressam solus fere comicus prodidit. cf. Jaep. l. l. p. 52 sqq. Sibi ipse autem simillimus est poeta v. 535 sqq., ubi Lysistrata Probuli caput flammeo tegit calathumque sumere et lanam carpere iubet.

In Thesmophoriazusis eorum sententiae subscribere non possum, qui apud Euripidem cum Herbstio, quae ille de heroibus dixit, ad homines eadem aetate viventes traducunt, nec Helenam, sed Alcibiadem, nec Proteum, sed regem Persarum, nec Menelaum, sed urbem miseriis laceratam audire sibi videntur et propterea Aristophani quoque similem rerum commutationem adscribunt. cf. Jaep l. l. p. 78 sqq. Haec enim ipsa comoedia quanquam paucis res publicas attigit, versatur tamen magis in altero argumento, quod Aristophanes per totam vitam summa severitate persequutus est, ut et tragoediam impugnaret, qualis exercebatur, qua mulieres corrumpi deosque in contemptum duci credidit et privatam

vitam ab antiqua simplicitate delapsam esse ostenderet.

Utriusque comoediae in conformatione nova sunt nonnulla, quae in praecedentibus nondum reperiuntur. In Lysistrata enim mira arte institutum est, ut simul et virorum et mulierum chorum initio sibi adversantem, postea iungi et concordem agere videamus. In Thesmophoriazusis vero quoniam Euripidem irridet, quem callidum veteratorem esse clamat, ad eandem normam singula quaeque per totam fabulam instituit, et lusus vafros et veteratorios induxit, quibus posteriores comicos usos esse novimus. Nec vero negaverim Lysistratam mihi longe potiorem videri, sive argumenti, sive formae rationem habeam: imprimis vero animum poetae putem ad veterum hilaritatem et ingenii splendorem multo saepius in Lysistrata, quam in Thesmophoriazusis rediisse.

Caussam huius rei ex temporum conditione repetendam esse credo. Etenim utramque comoediam initio a. 411 editam esse puto, Lysistratam Lenaeis, Dionysiis magnis Thesmophoriazusas, quod primus mihi Od. Muellerus prolusione academica a. 1839 edita persuasit, nunc vero Jaepius (in libello, quo anno et quibus diebus festis Aristophanis Lysistrata atque Thesmophoriazusae doctae sint, Utinis 1859) ad liquidum perduxit: qui licet haud raro erraverit, tamen sententiam, quam voluit, docte et diligenter probavit.

§. 11.
Ranae.

Instauratum erat Atheniensium in mari imperium et post pugnam apud Arginusas tam corroboratum, ut Lacedaemonii ad Deceleam relinquendam pacemque restituendam paratissimos se ostenderent. At nec res adversas illi nec secundas ferre poterant: hinc Cleophonte duce pacis conditiones plebs reiecit, duces qui victoriam reportaverant damnavit, sibique ipsa interitum intulit. cf. Cobet. Plat. reliq. p. 158 sqq. Non diu post Callia archonte, quo anno ne sumptus in tragoedias comoediasque impendendi singulis civibus nimii exorirentur, quibus ista aetate sufficere non poterant, duobus hoc negotium traditum est choragis, cf. schol. ad Rann. 404, poetae tragici omnium excellentissimi, prius Euripides, post eum Sophocles mortui sunt, cf. Bergk de vita Soph. §. 7. Harum rerum altera civitatis, altera tragicae artis ruinam portendere videbatur. Appropinquabant Lenaea: in certamen descendit Aristophanes cum Phrynicho et Platone, quorum hic ad vulnera reipublicae a Cleophonte illata, duo illi simul ad artis poeticae iacturam se animumque spectantium converterunt: unus Aristophanes utrumque vicit et Athenienses in tantam rapuit admirationem, teste Dicaearcho (cf. Argum. fab.), ut iterum fabulam doceri iuberent, et si fides vitae scriptori habenda est, quod ego donec locupletiores testes reperti fuerint, non crediderim, poetam oleae sacrae ramo coronarent, quo praemio teste Cornelio Nepote eodem fere tempore Thrasybulum ornarunt. Nec posteri aliter iudicarunt nostraque aetate plurimi comoediam hancce optimis artis comicae monumentis quae exstant iure annumerare solent, quorum a sententia Bernhardyus dissidens, qui Griech. Literat. II. p. 580 sqq. multa reprehendit poetamque ad priores vires non rediisse arbitratur.

Summa rei in eo cernitur, quod Bacchus Euripidis desiderio commotus ad inferos festinat, ut poetam mortuum in vitam revocet, qui tragicorum ipsi praestantissimus videtur, postremo vero pro Euripide Aeschylum Athenas reducit. Hoc est illud, quod fabulae initium cum fine coniungit singulasque eius partes mira quadam diversitate inter se disiunctas colligat. Nec dubitare possumus, quin Aristophanes non Euripidem more co-

mico vellicare, qui mos vivos praesentesque adversarios requirit, sed Euripidis nimium inter aequales amorem restringere et exagitare voluerit. Bacchi enim persona inducta Athenienses maxime peti, Bergkius docuit, Reliq. com. ant. p. 152 sqq., quem quum aliam in viam in comoedia contra voluntatem suam traduxerit, idem se de Atheniensibus optare ostendit. Quoniam autem iam dudum didicimus in Aristophanis fabulis rei rationem, quam persequitur, ab irrisione hominum, quos impugnat, disiungere: hac quidem in caussa, in qua homines prodeunt, qui morte telis eius subtracti sunt, longe hoc facilius praestabimus.

In duas autem comoedia partes divisa est, quarum altera inde ab initio usque ad vs. 673, altera post parabasin interpositam 673—737 ad finem usque procedit, 738—1533. Ac prior quidem pars descensum Bacchi ad inferos enarrat, ubi poeta lepido festivoque commento et propter servum, Bacchi comitem, et propter Herculem, quem admiscet, scenas omnes summa hilaritate et petulantia conformavit; posterior certamen Aeschyli et Euripidis iam priusquam Bacchus in orcum venerit, de throno tragicae artis apud inferos obtinendo exortum spectantium oculis offert, in quo ratione tempore isto accommodatissima totaque suae artis praestantia et virtute monstrata suum non de poesi solum, sed de civitate quoque iudicium interponit. Hoc modo illud assequutus est poeta, ut iocis seria facile adiungeret: priore enim in parte totus est in lusu risuque excitando occupatus, in parabasi vero iam ad festivam severitatem transit, quam in posteriore parte usque ad exitum crescere et augeri videmus. Nusquam drama nimis diu commoratur aut tardius procedit, sed ut in optimis comoediis, ad novas semper et inexspectatas scenas summa celeritate ducimur et ab omni fastidio revocamur. Non negligendum tamen est, proprium esse huius carminum generis singularum partium nexum non nimis tragoediae similem reddere, sed tam laxum et languidum retinere, ut spectantes singulis quibusque tota mente sese tradere queant. Hinc insunt initio quidem comoediae ἐπεισόδια quae dicuntur et παραχορηγήματα, quibus aptissime institutis incommodum istud, quod alibi apud nostrum in fabulae exitu sentitur, ubi multa praeter necessitatem adiecta sunt, evitatur, postea vero simulatque ad certamen poetarum venit, ne verbo quidem inutiliter addito, ad summum consilium omnia diriguntur. *Τὰ δὲ λοιπά*, ait arg. scriptor primi, *τοῦ δράματος μονόκωλα.* Hinc priore in parte Euripidis fere immemores sumus, in qua Bacchus summas difficultates sibi descendenti ad inferos perferendas superare studet, donec ad Plutonis aedem accedamus ibique pulcherrima ista inventione de sede tragica, quae in orco est, mediam in pugnam atrocissimam perveniamus, qua efficitur, ut Bacchus suam Euripidisque spem totam evanuisse cognoscat Aeschylique in vitam reducendi consilium capiat. Est igitur pars prior quasi prolusio quaedam, quae ad spectantium animos magis devinciendos et ad benevolentiam pertrahendos, quam ad ipsum poetae consilium rite persequendum spectat.

Atque statim a prima scena se magni aliquid moliri poeta ostendit, quia suum "odi profanum vulgus et arceo" contra comicorum vulgarium turpitudinem praemittit, nec Phrynicho secum coram populo de victoria certanti parcit. Adest igitur viri confidentia non ignobilis, quae res magnas comitari solet: simul vero et animos spectantium ad comoediam antiquae Megaricae dissimillimam praeparat et iocandi rationi, quam plerique amabant, satisfacere studet, quo strictius postea et accuratius suum ipsius iudicium sequi

possit. Quemadmodum autem comicos poetas suae aetatis vehementer reprehendit, ita a tragicis quoque nihil magni exspectari posse statim in principio profitetur, quos *λωβητὰς τέχνης* appellare audet: *γόνιμον δὲ ποιητὴν ἂν οὐχ εὕροις ἔτι ζητῶν ἄν, ὅστις ῥῆμα γενναῖον λάκοι.* cf. vs 93 sqq. Hoc magis splendent tria illa lumina, Aeschylus, Sophocles et Euripides: nam hunc quoque, cui tertium tantummodo locum concessit, hac ipsa in comoedia artis exemplis adnumerari et iam quod ad certamen cum Aeschylo admittitur, a quo reliqui omnes excluduntur, sua laude ornari, non aliter atque inter philosophos Socratem, per se patet.

Res magna est, tragoediae comoediaeque caussam agere, de qua disputantem nullum hominem libentius audiemus, quam eum, qui apud Platonem in Convivio de sententia praeclara ibi proposita, in utraque arte excellere unius esse eiusdemque poetae, cum Socrate colloquitur. Hanc autem caussam in Ranis Aristophanes suscepit, speciem utriusque generis consummatam proposuit, docuitque consociationem artis tragicae comicaeque cum rebus civilibus, publicis aeque atque privatis intimam esse debere. Nisi fallor equidem, ipso cum Aristotele, artium iudice locupletissimo, qui compareturnon est indignus: multa enim in omnium temporum usum nec unquam oblivioni tradenda verissime proposuit.

Proprium autem est argumentum fabulae tragoedia, cuius ratio, qualem ipse maxime probabat, ut omnibus pateret, optime rem ita instituit, ut tres istos artis principes inter se conferret. Sciebat enim, quod perfectissimum esset, uno in homine non apparere, sua quemque virtute eminere, in aliis multis ab optima specie aberrare solere: et si quis esset, qualis Sophocles, qui ad perfectionem proxime accedere videretur, eum in comoedia quidem produci non posse. Itaque hanc viam iniit, ut Aeschylum, qui primus veram artem condidisset et ea aetate vixisset, ad quam ipsius animus lubentissime reverteretur, cum Euripide in certamen deduceret, qui recentiorum temporum naturam et indolem imbibisset eamque ob caussam, quum consummare potuisset artem, si viam ab Aeschylo et Sophocle monstratam non reliquisset, in summos errores incidisset. Negandum enim non est, utrumque multa admisisse a summa perfectione aliena, illum, quia qui primus ad artem excolendam accedit, ad fastigium eam evehere nequit, Euripidem vero, quia ab antiqua Atheniensium vivendi sentiendique ratione desciverit, recentibusque studiis deditus, inepte garrire didicerit et quae praecipuae artis partes sunt, praeter ius fasque in damnum praesentium futurorumque temporum abiecerit. Est igitur certamen horum duorum virorum nihil, nisi pugna inter prima artis incrementa eamque formam, quam moriens Euripides urbi reliquit: ut uno verbo dicam, inter diversa tempora, antiquiora, in quibus solis urbis gloria posita esse poetae videbatur, et recentiora, quibus iam ad interitum omnia vergebant. Diversis enim uterque satisfacere temporibus voluit, alter illis, qui divino spiritu quodam ad poesin accedebant, alter his, qui non tam Musis, quam doctrinae confisi semper novas artes appetebant. Accusatio igitur est non unius Euripidis, sed totius aetatis, qua vivebat et summa apud populum auctoritate et gratia valebat, ita ut Aristophanes in eodem campo, quem ab initio adiisset, quique ipsi campus huic arti proprius esse videbatur, hac in fabula denuo versaretur. Propter certamen autem occasionem nactus erat, ea quae maxime disparia et sibi opposita erant, in pugnam committendi, qua via in omnibus comoediis uti coactus erat.

Non est quod repetam, quae de poesi universa et de tragoedia Aristophanes proposuit: reperiuntur

ea frequentissime in Aeschyli sermonibus, interdum etiam in Euripidis ore, omnia vero ita comparata sunt, ut ea non sine admiratione legamus. Provocat ad Homerum, qui cum nobilissimis quibusque poetis utilitatem hominibus afferre voluerit, cf. 1028, docetque meliores debere cives eos reddere velle, 1007, imprimis ad bellum contra barbaros gerendum animosiores, 1019 sqq. optima quaeque dicere, sed quae ad malos mores ducere queant, 1051 sqq. reticere, verba denique rebus aequalia reddere, 1057 et plurima alia, ex intimis artis recessibus hausta, maxime vero illud, quo Bacchus poetae sententiam exposuit, 1414, *ἐγὼ κατῆλθον ἐπὶ ποιητήν, ἵν' ἡ πόλις σωθεῖσα τοὺς χορους ἄγῃ· ὁπότερον οὖν ἂν τῇ πόλει παραινέσειν μέλλῃ τι χρηστόν, τοῦτον ἄξειν μοι δοκῶ.* Haec enim est Aeschyli et Aristophanis praecipua virtus, quod ad civitatem promovendam omnia referunt.

De comoedia, quanquam sparsim, tamen non minus perspicue et luculenter loquitur, praesertim initio parabasis istius omnium fere quae leguntur apud poetam praestantissimae: *εὐφημεῖν χρὴ κἀξίστασθαι τοῖς ἡμετέροισι χοροῖσιν, ὅστις ἄπειρος τοιῶνδε λόγων ἢ γνώμῃ μὴ καθαρεύει, ἢ γενναίων ὄργια Μουσῶν μήτ' εἶδεν μήτ' ἐχόρευσεν, μήτε Κρατίνου τοῦ ταυροφάγου γλώττης βακχεῖ' ἐτελέσθη* et quae sequuntur. Imprimis vero suo exemplo, quae esset animi sententia, monstravit. Nam quum Aeschylum de rebus recentissimis loquentem induceret, qui dudum mortuus erat, ne minima quidem species restat, potuisse ex thesauris Aeschyli magis quam ipsius ex ingenio singula quaeque hauriri. Hac occasione quae de civitate dixit, ea tam vera sunt et bona, ut nemo ea non comprobet.

Nihil autem in Ranis non tangitur, quod ista aetate civium animos ex otioso, ignavo et somniculoso vitae genere excutere potuerit. Strenue in munere suo poeta versatur, civesque et universos et singulos damnat, nec sine ea indignatione, quam rerum pessimarum adspectus optimo cuique extorquet, progreditur. Atque totam quidem multitudinem contemnendam esse, saepius repetit, ut vs. 787 *ὀλίγον τὸ χρηστόν ἐστιν, ὥσπερ ἐνθάδε*, vel in fine *καὶ παίδευσον τοὺς ἀνοητούς· πολλοὶ δ' εἰσίν*: singulos vero per totam comoediam vellicat eosque potissimum, qui summa potestate fruebantur, ut Cleophontem 677, 1500, 1528, Nicomachum 1502, Archedemum 418, 588, Archenomum 1503, Adimantum 1509, alios. Duobus autem potissimum in locis, in parabasi et in carminis exitu, quem Meinekius nunc demum ab additamentis perversis purgavit, praeclarissima consilia civibus dedit. Quo enim alio nomine appellemus, quod versibus pulcherrimis decem istos praetores servandos, a metu et formidine cives liberandos, peccantibus veniam dandam, nullum ab honoribus civitatis excludendum esse docet: qua ratione profecto ante Thrasybulum iam suasit, quae sola postea urbis salutem effecerunt. Nihil de Alcibiade melius dici potuit, cuius fuga et exilium civitati exitio fuere, quam quod Aristophanes dixit de eo *ἡ πόλις γὰρ δυστοκεῖ· ποθεῖ μέν, ἐχθαίρει δέ, βούλεται δ' ἔχειν*, et quod Aeschylum dicentem fecit *οὐ χρὴ λέοντος σκύμνον ἐν πόλει τρέφειν· ἢν δ' ἐκτραφῇ τις, τοῖς τρόποις ὑπηρετεῖν.* Quibus ipsis verbis cum urbs accusatur, tum Alcibiadis et vitia et virtutes praeclare significantur. Nec diu post illud repetiit quod in omnibus comoediis pertractavit, nunc autem verissimum fuisse omnes intelligunt: *πῶς οὖν τις ἂν σώσειε τοιαύτην πόλιν, ᾗ μήτε χλαῖνα μήτε σισύρα συμφέρει.* At nondum de salute desperat, sed Aeschylum rediturum in vitam admonet: *σῶζε πόλιν τὴν ὑμετέραν γνωμαῖς ἀγαθαῖς*, et eadem in via ipse perstitit. Nec sine consilio in fine pleraque seria et ad civitatem servandam accommodata coacervavit, sed ut stimulum animis spectantium re-

linqueret et artis consummatae simulacrum ostenderet.

Haec et plurima alia, quae afferre longum est, quicumque consideraverit: in Ranis similiter atque in Avibus comoediae speciem proponi perfectissimam facile intelliget. Ostendit Aristophanes, arti comicae non deesse, qui post Cratinum in throno ei destinato apud inferos sedere possit. Nam praeter eam laudem, quae a fabulae inventione et conformatione repetenda est, summam diligentiae et ingenii virtutem eo patefecit, quod totam dicendi rationem, numeros in omnibus carminis partibus, immo singula quaeque poematum ornamenta ad summam perfectionem duxit. Merito enim de tragicorum poesi quum severe iudicare suscepisset, suo in genere reprehendendi ansam praebere noluit.

Hac fabula docta altera quasi aetas Aristophanicae comoediae finita est, quae longe feliciorem quam prima illa exitum habuit. Simulatque enim tempora in melius mutata sunt, poeta patriae amantissimus ad pristinam praestantiam rediit opusque immortale condidit; mox vero quum simul cum civitate in tenebras et caliginem cecidisset, antiqua comoedia desiit, eiusque locum ipso poeta duce aliud genus artis occupavit, quod ad summos honores celeriter pervenit.

§. 12.
Ecclesiazusae. Plutus.

Tertia aetas poesis Aristophanicae duabus ex comoediis, quae aetatem tulerunt, Ecclesiazusis et Pluto, cognoscitur. Ea in infausta tempora incidit, quibus urbs victa suisque opibus privata veterem in Graecia principatum libertatemque amiserat, neque comica poesis, qualem Aristophanes cogitabat, ferri amplius poterat. Nihil enim magni nisi in magna patria exoritur. Nec vero illud potissimum, quod legibus coercebatur et pro divitiis inexhaustis paupertas comicis choris infesta immigraverat, artem impedivit, sed morum turpitudo in dies magis aucta et desidia atque lassitudo, ut per universam civitatem, ita per singulos quosque cives diffusae.

Non est igitur Aristophanis, sed temporum culpa, si ultimas eius comoedias toto coelo ab istis diversas esse concedimus, quas iuvenis scenae commiserit: iamque apparuit, cur ille per totam vitam adversus omnium rerum corruptelam pugnavisset: erat bellum pro aris focisque susceptum. Quum enim adversarii eius victoria reportata populum a fastigio, quod assequuturus erat, retraxissent: simul cum urbis splendore vetus comoediae forma concidit. Tantum autem est discrimen, ut nisi plurima signa originis ab Aristophane deducendae inessent, ad eam facile opinionem trahi possemus, non esse has genuinas nostri poetae comoedias. Quicunque igitur eas eodem ordine perlegit, quo Athenis doctae sunt, non sine moerore quodam sentiet, quam parum postremae fabulae priorum imagini respondeant. Illae enim reliquiae sunt praeclari cuiusdam ingenii, saepe quidem nimium lascivientis, sed poetica facultate eminentissimi: hae vero lascivientis quidem hominis, et ab ingenio optime instructi, sed senescentis et a vera poesi et iuvenili fervore ad humilitatem et ieiunitatem depressi.

Ac primum quidem in Ecclesiazusis, licet res obscenas nobis molestissimas, Atheniensibus tam parum odiosas fuisse sciamus, ut nulla re in scena celerius in risum converti et ad laudandos poetas incitari potuerint, tamen rerum venerearum libido iocandique genus impurissimum et petulantissimum, quale in hac fabula occurrit, deterret animum. Haec et similia quod in scena exhiberi poterant, talem morum corruptelam Athenis regnantem nobis monstrat, qualem Niebuhrius descripsit, de Petronio commentatus, cf. *kleine Schriften*, I, p. 248. In nulla enim comoedia

tam parum castitatis et pudicitiae quam in hac reperitur.

Insunt tamen non pauca, quae huic fabulae momenti aliquid et ponderis tribuant. Primum enim ita scripta est, ut totam civitatis administrandae rationem condemnet nec tolerari amplius posse significet eaque ratione a vetere more poetae non recedat: deinde mulierum corruptionem in urbe fere incredibilem ostendit, quae quidem nihil nisi dolos et summam immunditiem prae se ferant: denique dubitari non potest, quin Platonis de civitate sententiam irridere voluerit. Idem igitur in discipulo evenit, quod Socrati accidit, ut antiquissimam fere eius inter Athenienses famam Aristophanis testimonio debeamus. Irrisit enim ille mulierum liberorum honorumque communionem, quam Platonis unius propriam fuisse doctrinam ex Aristotele novimus. cf. Polit. II, 9 *Πλάτωνος δ' ἥ τε τῶν γυναικῶν καὶ παίδων καὶ τῆς οὐσίας κοινότης καὶ τὰ συσσίτια τῶν γυναικῶν.* Exstitere quidem de simili instituto barbarorum rumores quidam, Herod. IV, 180, apud Agathyrsos, et Aristotel. II, 1, §. 13. apud Africanos populos, sed ii tam late sparsi Athenis non erant, ut in comoedia exagitari potuissent. Nihil enim in comoedia irridetur, nisi quod in Atheniensium populo prodierit ibique multiplici hominum sermone tritum fuerit. Fecit igitur Aristophanes idem, quod postea Aristoteles suscepit et Platonem, sed ut verisimile est, iam priusquam libri de civitate editi essent, aggressus est, eaque omnia tamquam scholae mysteria auctore ne nominato quidem civium risui exposuit. cf. Mein. hist. crit. I. p. 289, Bergk Reliq. com. ant. p. 81, Bernhardy II, 2, p. 583. Quam ob rem hanc quoque comoediam nobis servatam esse gaudemus, quippe quae doceat, quando fere Platonis doctrina Athenis nota fieri coeperit. Simul ad quantam in rebus obscenis licentiam ista aetate vel Aristophanes transierit discimus. Praeterea bene animadversum est, in hac quidem comoedia etiam tragicae gravitatis vestigia quaedam, quae prius ubique reperiebantur, superesse.

In Pluti vero fabula mansuetiora omnia et a pristina iocandi acerbitate et vehementia etiam remotiora, quam in Ecclesiazusis, ita ut mediae comoediae indolem ac naturam, qualis fuit eo tempore, quo ex antiqua primum exoriebatur, prae se ferat. Versamur enim in vita privata hominum pro istorum temporum rationibus optimorum, quibus illud quod omnes optabant, contigit, ut Pluti dei compotes facti subito summas divitias nanciscerentur easque primum cum amicis suis communicarent, deinde ipsum deum civitati toti traderent. Est quasi quaedam quaestio proposita, utrum paupertas, an divitiae hominum generi utiliores habendae sint, quae ad omnes mortales spectat, nunc autem Athenis solvitur. Incusat autem plerumque divitiarum acquirendarum studium insanum, quibus illa aetate ad vitae delicias sibi parandas abuti solebant, nec ignorat, quae commoda avita paupertas civibus attulerit: sed ut redirent feliciora illa tempora, quibus post Persas superatos ad splendorem urbs attollebatur, opibusque augebatur, vel propter comicam poesin cupidissime exoptabat. Simul vero patet, in tota comoedia deos pessime tractari solere, ut veterem illam venerationem adeo inter homines, qui iusti sibi esse videntur, desiisse intelligamus. Narrat quidem poeta omnia a Chremylo suadente Apolline suscepta esse, deducitque Plutum pompa solemni in Minervae templum: sed quae praeterea ad deos spectant, irrisui eorum inserviunt omnia. Hoc unum est illud, quod audaciae pristinae imaginem nobis ostendit.

Similiter mutata est externa species, quae ipsa paupertatem regnare in civitate et magna omnia

impedire docet. Nam cum ornamentis istis, quae in chori carminibus et parabasi inveniri solent, simul comicae poesis splendor evanuit. cf. Franc. Ritter de Pluto, §. 2.

Ceterum ex scholiis cognoscitur, Ecclesiazusas Ol. 96, 4 doctas esse, easque ipso Aristophanis nomine editas esse credo. Idem de Pluto constat, quem Ol. 97, 4 Aristophanes docuit, ita vero ut hanc ultimam comoediam vellet esse quam ederet, reliquas Araroti filio traderet, quem hac ratione exemplo Aeschyli, Sophoclis, Euripidis aliorumque, ut supra vidimus, urbi commendare voluit.

§. 13.
Reliquae comoediae.

Undecim comoedias Aristophanis, quae aetatem tulerunt, enarravimus: exstabat autem numerus multo maior, quo veteres grammatici, quum studia universae comoediae, inprimis Aristophanicae maxime florerent, uti poterant. Quot illae fuerint, incertum est. Quoniam enim in libris scholiastarum modo quinquaginta quatuor, modo quadraginta quatuor fuisse perhibentur, duplex est sententia exorta, quarum nostra aetate ea a plerisque omnibus probata est, quae minorem numerum verum esse iudicat. cf. Bergk. l. l. p. 898. Bode hist. Gr. poes. III, 2. p. 364. Bothe fr. Arist. 7. Neque ego valde me opponere ausim. Erravi vero equidem non in omnibus, quae olim defendi: etenim Erechtheum cum Grauerto de med. Graec. com. in Rhen. mus. II, p. 510 nunc quoque Aristophanis comoediam fuisse puto. cf. de vita Arist. p. 240. Primus enim rei auctor est Aristophanes grammaticus, fide dignissimus; consentiunt in ea re Pollux et Eustathius, quorum alterum negligentiae, alterum erroris sine iusta caussa accusant: neque absonum est argumentum comoediae, atque ut Boeckhius ostendit, ab alio quoque comico tractatum. Quid igitur nos cogit, ut testimonia veterum convellamus?

Universe vero ineptum non esse maiorem numerum, propterea credo. Seriem habemus continuam comoediarum, licet non plenam, quas ab Ol. 88, 1 usque ad Ol. 89, 2, docuit, unde compertum habemus, vere annis ad minimum septem cum Proagone comoedias eius in scena fuisse. Iam si postea per annos triginta quatuor usque ad Ol. 97, 4 in edendis comoediis versatus fuit, ut vidimus, quarum singulis annis duae simul doctae sunt, ut praeter Proagonem et Vespas, Ol. 91, 2 Aves et Amphiaraus, Ol. 92, 1. Thesmophoriazusae et Lysistrata, et si duas Cocalum et Aeolosiconem filio edendas tradidit, quid impedit, quo minus tantam poetae nostri ubertatem fuisse sumamus, ut quinquaginta comoedias publici iuris faceret? Otiosum autem usquam Aristophanem fuisse, quis credat, quippe quem in felicissimis etiam temporibus a munere suo non descivisse sciamus?

Accedit autem alia caussa. Comoediarum Aristophanicarum nomina ex grammaticorum, imprimis ex Athenaei commentariis novimus: neque negari potest fontes antiquissimos amissos esse, unde potiora et meliora accipere potuissemus. Vix aliquis sumere potest, hac via omnia nomina ad nos delata esse. Non enim pari studio omnes comoediae legebantur, ut Bergkius demonstravit, qui de Soph. vita §. 15 p. LI septem fabulas Aristophanis, postea vero tres etiam ex omnibus selectas esse coniicit, quae usu plerorumque hominum tererentur. Atque nota est fabula quaedam, cuius unum fragmentum idque apud Priscianum servatum est. cf. Bergk. l. l. p. 1015. Accedit, quod non satis perspicuum est, quarum comoediarum duplex editio fuerit, in qua removenda audaciam interdum observavi, ut ap. Bergk. in Aeolosicone p. 945, qualem equidem vix probari posse crediderim. Itaque quum nihilominus quadraginta fere fabularum nomina nobis cognita sint, ego quidem non video, cur opinio mea ab omni veritatis specie re-

mota esse multis visa sit. cf. Bernhardy II, 2. p. 580. Verum quidem est, reliquos comicos multo minorem comoediarum numerum edidisse, Cratetem 14, Cratinum 21, Pherecratem 18, Eupolin 12, Platonem 28: sed id ipsum Aristophanis ostendit in comica arte factitanda virtutem, qui hac quoque in re tragicos aemulatur, qui plus centum tragoedias docuisse dicuntur.

Ac tres quidem poesis Aristophanicae aetates esse cum Bergkio censeo cf. Bergk II, 2. p. 895 sqq. quarum prima spem summam excitavit. Vir iuvenis erat, quo tempore quid extremum esset in populari imperio urbs videbat. Credebat igitur, si Cratini exemplum sequeretur, Archilochum imitantis (cf. Platon. II. p. 1 sqq.), eumque consilii constantia et severitate superaret (cf. Bernh. II, 2, p. 556), se civitatem regere populumque ad summa quaeque incitare posse. Consultor quodammodo sibi urbis totius et accusator constitutus esse videbatur. Rarum autem hoc est constantiae exemplum, quod poetam nostrum iam ab initio certam sequutum de rebus potissimis sententiam, eam nunquam reliquisse videmus. Veterem enim disciplinam, qualis sub Themistocle, Myronide, Thucydide fuerat, semper maximi fecit suisque civibus commendavit: antiquam in educandis liberis simplicitatem laude ornavit: Aeschyli tragoediam admiratus est: arte poetica voluit pueritiam, ut antiquitus factum sit, ali et nutriri. Bellum semper perosus est: vitia civium semper irrisit; Cleonem, quo furente vetus sapientia civilis Athenis esse desiit, Socratem, cuius aetate novae artes exortae sunt, quae morum antiquiorum vim frangere videbantur, Euripidem denique, qui in scenam philosophiam pessimo exemplo, ut credebat, transferebat, hos omnes semper voce truci et accusatoria fronte et firmitate, simul cum assentatoribus et discipulis suis semper ex urbe expellendos esse censuit.

Unum modo immutandum sibi, quum Nubes docuisset, vidit, nimiam, quam hactenus in viris summis irridendis exercuerat, acerbitatem et severitatem. Hanc maxima quidem parte posuit altera aetate, quum cognovisset, quod in Thesmophoriazusis alteris, Bergk l. l. 1202, 1067 proposuit: *οὔτε γὰρ σκληροῖς ποιηταῖς ἥδεται κἀστεμφέσιν, οὔτε (πόλις Ἀθηναίων) σκληροῖσιν οἴνοις πραμνίοις.* Prius Cratini simillimus, nunc ut Eupolis, quocum certabat, per comoedias suas gratiam diffudit.

Erat illud tempus, quo res Atheniensium admodum diverso eventu administrabantur. Ac duo prae ceteris mala, iam dudum a poeta animadversa et repressa, sed belli caussa denuo excitata nunc demum proruperunt, discordiae cum Syracusanis ultro susceptae foedusque cum Persis ictum, illae legatorum culpa ex insula Sicilia Athenas missorum civibusque adulantium, hoc instigante Alcibiade. Quanto utrumque Atheniensibus damno fuerit, notum est: bello enim Siculo duces optimi cum classe et exercitu interiere, barbarorum autem pro subsidiis commenticiis, cum pace domestica populare imperium sublatum est: simulque crevit superstitio morumque perversitas, quae magis etiam quam antea inter mulieres apparuit. Propterea diversa est comoediarum Aristophanis per totum hoc tempus natura et indoles, quarum pars ubi per adversa civitas et difficilia ferebatur, miseriae et calamitatis, pars cursu secundo exorto rerum feliciter progredientium testis fuit; quia vero amore patriae et rerum magnarum studium in poeta non minuebantur, nec cives chori splendorem conservabant, neutri parti spiritus divinus artis poeticae aut virilis quaedam et in dies aucta perfectio defuit. Atque Ol. 89 Vespae, Proagon, Pax, Agricolae, Holcades doctae esse videntur, Ol. 91 Amphiaraus, Aves, Pax altera, Nubes alterae, Heroes, Insulae, si sunt Aristophanis, Ol. 92 Lysistrata,

Thesmophoriazusae priores et posteriores, Lemniae, Mulieres sedes occupantes, Plutus prior, Triphales, Ol. 93 Ranae, de quibus omnibus Bergkius in Aristophanis fragmentis et Commentationibus exposuit.

Ac tertia sequuta est aetas, qua finito bello Peloponnesiaco rebusque omnibus mutatis, comoedia quoque novam formam induit a vetere diversissimam. Munus enim suum Aristophanes non deseruit, sed plurimas comoedias et ipse edidit et Araroti filio edendas tradidit, quarum praeter Ecclesiazusas et Plutum posteriorem nominari possunt Daedalus, Danaides, Erechtheus, Gerytades, Heroes, Dramata, Ciconiae, Phoenissae et aliae: ultimae fuere Cocalus et Aeolosicon, Pluti similes, ita ut carmina chorica desiderarentur et argumenta aut ex vita vulgari haurirentur aut in tragicis epicisve carminibus hilariter ad iocos fundendos adhibitis versarentur. Idem igitur qui antiquam comoediam ad summam duxit perfectionem, ut solus exemplum eius artis semper habitus sit, quum tempora intercessissent, mediae et novae comoediae viam munivit, quam qui sequuti sunt, ipsi summam gloriam reportarunt. Nova enim comoedia, Athenis nata, ita conformata est, ut ad alios populos transferri et apud Romanos excoli posset: ea autem in artis Graecorum poeticae historia lux fuit fere ultima, qua Graecia orbem terrarum ornavit.

§. 14.

Aristophanis effigies.

Virorum multorum ex antiquitate imagines accepimus, quas posteritatis diligentia summo studio conquisivit, ut non ingenii solum, quod ex libris editis apparet, sed corporis etiam figura legentibus praesto esset: Aristophanes vero ad vivum expressus nusquam repertus est. De antiquioribus monumentis falso ad Aristophanem relatis iam dixi in vita Ar. p. 183 et 264. Nunc Welckerus abhinc paucis annis tam felix fuit ut prope Tusculum hermam, quem vocant, duplicem ex marmore confectum reperiret et Menandrum, cuius facies in obscuro non latet, statim recte agnosceret: idem cum Menandro Aristophanem coniunctum esse coniecit (*il primo colpo d' occhio non potè non suggerrimi la supposizione*, Annali dell' Inst. archeol. vol. XXV. p. 251 sqq.). Ac profecto Welckeri coniectura Starckii opinione longe potior, qui non Aristophanem, sed Cratinum Menandri comitem esse censuit, Archaeol. Zeit. Jahrg. 1859 p. 87 sqq., cui respondit Welckerus 1860. p. 10. Etenim si est poeta comicus antiquae comoediae adnumerandus, id ipsum patet, Aristophane excepto nullum alium nominari posse, neque res incredibilis est: a consensione autem, quae sublatam esse omnem dubitationem putet, cohibet ut Starckium, ita me et nisi fallor, alios plures, quod calvities poetae ab hoc artifice parum reddita est. Coniectura vero Welckeri est nec inepta et si in posterum confirmata fuerit, gratissima. Nos ab hac vitae imagine non recedimus, nisi postquam Grotium Britannum, *the history of Greece* vol. VIII. p. 450 sqq., de Aristophane, Socrate et sophistis docte et prudenter iudicantem honorificentissime commemoravimus; cui etsi non obsequuti sumus, tamen multarum rerum caussa, quas praeclare enarravit, gratiam habemus. Docet autem tota haec historia a Grotio luculentissime enarrata, quam saepe Aristophanes de singulis rectissime senserit hominibus et institutis. Itaque si modo quae in lusu iocoque abdita latent, ab involucris liberaverimus, ubique hominis effigies cernetur non tam vitia ridentis, quam patriam amantis virtutemque et iustitiam colentis nec Gratiarum favore privati.

αἱ Χάριτες τέμενός τι λαβεῖν ὅπερ οὐχὶ πεσεῖται
ζητοῦσαι ψυχὴν εὗρον Ἀριστοφάνους.

ADNOTATIO CRITICA

ACHARNENSES

V. 7. ταῦθ' ὡς: τούτοις Elmsleius ‖ 10. 'κεχήνη Bentleius: κεχήνη ‖ 12. τοῦτ' ἔσεισε: τοῦτο σεῖσαι Valckenarius ‖ 24. εἶτα δ' ὠστιοῦνται: εἶτα διωστιοῦνται Dobraeus ‖ 25. ἀλλήλοις περὶ τοῦ: ἀλλήλοισι περὶ vulgo ‖ 26. ἄθροι: ἀθρόοι vulgo, ἄθροοι scholiasta, ἄθροι Suidas ‖ 45. ἤδη τις εἶπε: de his diximus in Philol. Gott. XIV. p. 26 ‖ 47. ἀθάνατος. ὁ γὰρ: ἀθάνατός γ'· ὁ γὰρ Elmsleius. vitium loci latet potius in Ἀμφίθεος ‖ 52. ποιῆσαι Elmsleius: ποιεῖσθαι ‖ 59. σίγα Berglerus: σῖγα ‖ 60. γε: om. scholiastes, τι Dobraeus ‖ 63. ταῷσι: vulgo ταῶσι ‖ 69. 70. παρὰ Καΰστριον πεδίον Dindorfius: διὰ (παρὰ R) τῶν Καϋστρίων πεδίων codices, παρὰ Καΰστριον ποταμὸν fortasse recte Blaydesius ‖ 71. τἄρ' Mehlerus Mnem. I, 414: γὰρ ‖ 73. δὲ: γὰρ R ‖ 78. φαγεῖν τε καὶ Morellus: καταφαγεῖν τε (hoc om. B) καὶ codices ‖ 79. τε: γε Elmsleius ‖ 85. θ' Athenaeus: δ' libri ‖ 93. τόν τε Elmsleius: τόν γε ‖ 101. ξυνῆκαθ' ὅ: ξυνεῖθ' ὅ τι v. d. Mnemos. I, 414 ‖ 104. Ἰᾶον αὖ scholiasta: libri Ἰαοναῦ, quod revocandum ‖ 105. τί δαὶ Elmsleius: τί δ' αὖ ‖ 106. ὅ τι; Reiskius: ὅτι ‖ 107. χρυσίον: χρυσὸν Elmsleius ‖ 108. ὅδε Bentleius: ὁδὶ ‖ 111. τουτουὶ Reiskius: τουτονὶ ‖ 118. ὅτι ἐστὶ: ὅς ἐστι vulgo, ὅστις ἐστὶ R, unde correxi ‖ 119. ἐξυρημένε Suidas: ἐξευρημένε codices ‖ 131. ποίησον Elmsleius: ποίησαι ‖ 136. οὐκ ἂν ἦμεν: οὐκ ἔμειν' ἂν Elmsleius. latet opinor gravior corruptela, ac fortasse totus versus ita scribendus est χρόνον μὲν οὐκ ἔγωγ' ἂν ἤ 'ν Θρᾴκῃ πολύν ‖ 139. 40. ὑπ' — ἠγωνίζετο vulgo Theoro continuantur, correxit Nauckius ‖ 143. ἦν ἀληθῶς: ἦν ἀληθὴς R, ὡς ἀληθῶς Dobraeus, quod verum videtur ‖ 147. ἠντεβόλει Cobetus: ἠντιβόλει ‖ 152. ἐνταυθὶ Elmsleius: ἐνταυθοῖ ‖ 158. ἀποτεθρίακεν Hesychius aliique grammatici: ἀποτέθρακεν fere codices ‖ 171. διοσημία 'στὶ Malthbyus: διοσημί' ἐστὶ ‖ 176. πρὶν ἂν ἐστῶ: vulgo πρὶν ἂν στῶ ‖ 178. ἔστ' Elmsleius: ἔστιν ‖ 194. τοί σοι Bothius: σοι R, om. reliqui, γάρ σοι Elmsleius ‖ 197. 98. recte transponit Reiskius ‖ 197. μὴ 'πιτηρεῖν: μηκέτι μετρεῖν Hamakerus, sufficere opinor μηκέτι τηρεῖν ‖ 201. 2. delet Hamakerus, et in locum eorum ponit 277—79 ubi σὺ δ' ἦν pro ἐὰν scribit. transpositio incerta est, at versus illi (201 sq.) sane non sunt Aristophanis. servandos tamen existimat Bergkius, duos Amphithei versus post 200 excidisse suspicans ‖ 201. ἐγὼ δὲ: ἤδη δὲ Dobraeus etiam alia tentans ‖ πολέμου καὶ: πολέμου τε καὶ R ‖ 202. εἰσιὼν: ἐστιῶν van Gent Mnem. III, 254 ‖ 216. ὑπ' ἐμοῦ τότε διωκόμενος: ὁ διωκόμενος Hirschigius deletis verbis ὑπ' ἐμοῦ τότε ‖ 220. Λακρατείδῃ Bentleius: Λακρατίδῃ ‖ 221. ἐγχάνοι Brunckius: ἐγχάνῃ ‖ 231. ἀνιαρὸς supplet Blaydesius, ἐπιόντ' ἂν Bergkius; sed cf. ad 216 ‖ 233. βαλληνάδε: vulgo Βαλληνάδε ‖ 238. σίγα Brunckius: σῖγα ‖ ἄρα Brunckius: ἄρτι Halbertsma, ἄρα codices ‖ 242. πρόιθ' ὡς: πρόιθ' ἐς Bergkius, προΐτω 's F. A. Wolfius ‖ 245—52. Hamakerus ponit post 276 ‖ 253—58. ante Elmsleium matri dabantur ‖ 277—79. de his vide ad 201 ‖ 278. ῥοφήσει Elmsleius: ῥοφήσεις ‖ τρύβλιον V, τρυβλίον vulgo. v. ad Com. graec. III, 535 ‖ 282. παῖε πᾶς Bergkius: παῖε παῖε ‖ 291. δύνασαι: τολμᾷς Hirschigius ‖ 292. οὐκ ἴστε. μάλλ': οὐκ ἴστε γ', ἀλλ' vulgo, οὐκ ἴσατ' ἀλλ' R, unde

ἀκούσατ', ἀλλ' fortasse rectius Hamakerus ‖ 296. πρὶν ἄν γ' Bentleius: πρὶν ἄν et πρίν γ' ἄν ‖ 297. μοι σὺ Hermannus: σύ μοι R, δὴ σὺ vulgo ‖ 301. τεμῶ: κατατεμῶ vulgo ‖ 307. δ' ἔτ': δέ γ' Elmsleius ‖ λέγοις ἄν: δοκοίης Hamakerus, an λέγοι' ἄν? ‖ 312. ἤδη: οὕτως Dobraeus ‖ 316 et 318. delet Hamakerus ‖ 318. πάνθ' ὅσ' ἂν λέγω: τὴν κεφαλὴν ἔχων vulgo ‖ 320. τοῦτον ἐς: τουτονὶ Halbertsma ‖ 323. τἄρα Elmsleius: γ' ἄρα ‖ 324—27. hos versus ita ordinat Hamakerus: *ΧΟΡ.* ἐξολοίμην, ἢν ἀκούσω. *ΔΙ.* δήξομἄρ' ὑμᾶς ἐγώ. | ἀνταποκτενῶ γὰρ ὑμῶν τῶν φίλων τοὺς φιλτάτους | *ΧΟΡ.* ὡς τεθνήξων ἴσθι νυνί. *ΔΙ.* μηδαμῶς ὦ χαρνικοί. | ὡς ἔχω γ' ὑμῶν ὁμήρους, οὓς ἀποσφάξω λαβών. quae quamvis probabilia sint, mutare tamen aliquid nolui, praesertim cum etiam alia via iniri possit ‖ 325. δήξομἄρ' ὑμᾶς Dindorfius: δήξομ' ὑμᾶς ἄρ' R, δήξομαι γὰρ (vel γ' ἄρ') ὑμᾶς reliqui, δήξομαί γ' ὑμᾶς Porsonus ‖ 326. ὑμῶν: ὑμῖν Bergkius ‖ 336. ἆρ' ὁμήλικα Reisigius: ἄρα τὸν ἥλικα codices praeter B qui ἄρα θ' ἥλικα habet; an ἄρ' ἀφήλικα? *veterem hunc carbonarium* ‖ 338. νυνὶ Elmsleius: νῦν ‖ εἴ σοι δοκεῖ τόν τε: εἴ τι σοι δοκεῖ τὸν R, εἴ τοι δοκεῖ σοι τὸ Bergkius, forsan ὅ τι σοι δοκεῖ τόν τε ‖ 339. αὐτὸν ὅτι τῷ τρόπῳ: αὔθ' ὅτῳ τῷ τρόπῳ Bergkius ‖ φίλος R: φίλον reliqui libri, quos Bergkius sequitur ‖ 341. λίθους νῦν μοι Brunckius: νῦν μοι λίθους ‖ 347. ἄρα πάντως ἀνήσειν τῆς βοῆς Dobraeus: ἄρα πάντες ἀνασείειν βοῆς ‖ 348. δ' Elmsleius: τ' ‖ παρνήσιοι Elmsleius: παρνήθιοι Bentleius, παρνάσσιοι et παρνάσιοι codices ‖ 352. γάρ: scribendum μὲν ‖ 353. ἀνδρῶν: ὑμῶν? ‖ 356. περί: vulgo ὑπὲρ ‖ 384. μ': γ' Elmsleius ‖ 391. ἀλλ' Suidas: εἶτ' ‖ 392. οὐχὶ δέξεται Cobetus: οὐκ εἰσδέξεται ‖ 395 et 96. *ΘΕΡΑΠΩΝ* Elmsleius: *ΚΗΦΙΣΟΦΩΝ* ‖ 396. οὐκ ἔνδον ἔνδον ἐστίν: οὐκ ἔνδον ὢν ἔστ' ἔνδον Cobetus ‖ 404. Εὐριπίδιον: fortasse addendum ὦ εὐριπίδη ‖ 406. καλῶ Cobetus: καλεῖ ‖ σ' ὁ Brunckius: σε ‖ Χολλείδης Elmsleius: Χολλίδης ‖ 407. 8. ἀλλ' οὐ — ὅμως recte delere videtur Dobraeus ‖ 412. ῥάκι' ἐκ: ῥάκι'; ἢ 'κ Bergkius ‖ 413. ἐλεεινὴν Porsonus: ἐλεεινήν ‖ πτωχοὺς Bentleius: χωλοὺς ‖ 415. τί του Elmsleius: τι τοῦ ‖ 428. κἀκεῖνος μὲν: μὴν κἀκεῖνος Bergkius ‖ 429. χωλός· Dobraeus: χωλὸς ‖ 434. ἰδοὺ ταυτὶ λαβέ ante Beerium Ctesiphontis (θεράποντος) erant ‖ 436. fortasse spurius ‖ 437. ταδί Bentleius: μοι ταδί ‖ 441. ὅσπερ Suidas: ὥσπερ libri ‖ 446. εὖ σοι γένοιτο Athenaeus: εὐδαιμονοίης libri ‖ 458. μἀλλά: μὴ ἀλλά libri ‖ 459. κοτυλίσκιον Casaubonus ex Athenaeo ad Theoph. Char. XI. p. 145: κυλίσκιον libri ‖ ἀποκεκρουμένον Athenaeus: ἀποκεκρουσμένον codices ‖ 460. ἴσθ': ἴσθι δ' R ‖ 461. μὰ Δί'· οἶσθ' Bothius: μὰ Δί' οἶσθ' ‖ 475. ὦ additum ab Elmsleio ‖ καὶ φίλτατον Elmsleius: καὶ φιλτάτιον R, ὦ φιλτάτιον reliqui ‖ 483. πρόβαινε νῦν: malim πρόβαινέ νυν ‖ 487. εἰποῦσ': εἰπέ θ' Hamakerus ‖ 490. ἀλλ' ab Hermanno additum ‖ 508. eiecit Valckenarius ‖ 510. ὁ delet Bothius ‖ 512. ἐστιν ἀμπέλια: ἐστι τἀμπέλια? ‖ 518. ἄτιμα: ἄσημα Hamakerus ‖ 521. χόνδρους ἅλας: ante Elmsleium χόνδρους ἁλὸς, R χόνδρας ἅλας ‖ 528. κἀντεῦθεν: recte Athenaeus κἀκεῖθεν ‖ ἀρχή: vulgo ἀρχὴ ‖ 531. ἤστραπτ' Plinius: ἤστραπτεν ‖ 532. σκόλια Dindorfius: σκολιὰ ‖ 533. μήτε γῇ Bentleius: μήτ' ἐν γῇ ‖ 534. οὐρανῷ Schneidewinus: ἠπείρῳ ‖ 538. οὐκ ἠθέλομεν δ': κοὐκ ἠθέλομεν vulgo, κοὐκ ἠθέλομεν δ' R, unde correxit Fritzschius ad Ran. p. 213 ‖ 542. φήνας κυνίδιον Σεριφίων: δήσας Κύθνιον ἢ Σερίφιον Hamakerus ‖ 548. στοιᾶς Elmsleius: στοᾶς libri, quod revocandum; στοιὰ dixit poeta in anapaestis, non in iambicis versibus ‖ 549. τροπωτήρων: ποτηρίων Hamakerus ‖ 563. οὔτι Bentleius: οὐδὲ ‖ 566. ὦ Hermannus: ἰὼ ‖ 569. ταξίαρχός τις ἢ Elmsleius: ταξίαρχος ἢ στρατηγὸς ἢ ‖ 570. τειχομάχας Dobraeus: τειχομάχος ‖ 571. τις ἀνύσας: τι ἀνύσας Burgesius ‖ 575. delevi h. v. delevitque etiam Hamakerus ‖ λόφων: φίλων R ‖ 578. spu-

rium esse versum intellexit Valckenarius ‖ 580. οὐκ οἶδά πω: οὐκ οἶδα. πῶς; Bergkius, ut πῶς Lamachus dicat, quod verum videtur ‖ 583. 84. αὐτὴν ἐμοί. κεῖται: malim αὐτήν. ἰδοὺ κεῖται ‖ τὸ πτερόν: δὸς πτερόν? ‖ 588. ΔΙΚ. πτίλον γάρ ἐστιν εἰπέ μοι τίνος ποτε: ita ante Bothium ‖ 589. ΛΑΜ. ὄρνιθός ἐστιν. ΔΙΚ. ἆρα κομπολακύθου; ita ante Bothium ‖ 590. τεθνήξεις Dawesius: τεθνήξει ‖ 591. κατ' ἰσχύν ἐστιν: κατ' ἰσχὺν σοὔστιν? ‖ 592. οὐκ ἀπεψώλησας: οὐ κατεψώλησας? ‖ 597. μισθαρχίδης: μισθαρνίδης? ‖ 598. γε Reiskius: τε ‖ 601. οἷος Elmsleius: οἵους ‖ 610. ἕνῃ Hermannus: ἐν ᾗ plerique codices, ενη R ‖ 611. καίτοι γ' ἐστί: καίτουστίν γε Elmsleius ‖ 612. δαὶ Δράκυλλος: δ' Ἀνθράκυλλος Reiskius ‖ ἢ Εὐφορίδης Elmsleius: καὶ Εὐφορίδης ‖ 615. ὑπ' Bentleius: ὑπὲρ ‖ ἐράνου: ἐράνων Reisigius ‖ 631. ἡμῶν: malim ὑμῶν ‖ 633. φασὶν operarum error pro φησὶν ‖ αἴτιος Dawesius: ἄξιος ‖ 635. μήθ' — μήτ': an μηδ' — μηδ'? ‖ 636. ἀπὸ τῶν πόλεων οἱ πρέσβεις Bentleius: οἱ πρέσβεις ἀπὸ τῶν πόλεων ‖ 645. παρεκινδύνευσ' εἰπεῖν ἐν Ἀθηναίοις Hermannus: παρεκινδύνευσ' ἐν Ἀθηναίοις εἰπεῖν ‖ 646. οὕτως Elmsleius: οὕτω δ' ‖ 650. γεγενῆσθαι: imo τε γενέσθαι ut voluit Blaydesius ‖ 651. κἂν Blaydesius: καὶ ‖ 655. μήποτ' ἀφῆτ' Tyrwhittus: μήποτ' ἀφήσετε et μήποτε δείσηθ' ‖ 656. πολλὰ διδάξειν: πόλλ' ἔτι δράσειν Hamakerus ‖ 671. ἀνακυκῶσι Suidas: ἀνακυκλῶσι ‖ 672. μάττωσιν: scribendum κάπτωσιν, aut βάπτωσιν cum Hamakero ‖ εὔτονον: ἔντονον Blaydesius ‖ ἀγροικότονον R: ἀγροικότερον A, ἀγροικότον reliqui ‖ 676. delet Hamakerus ‖ 685. νεανίαν Elmsleius: νεανίας libri, quo servato Hamakerus ἐσάττει scripsit pro ἑαυτῷ et 686. κὰς pro ἐς ‖ 689. delet Hamakerus ‖ 690. εἶτ' ἀλύει e scholiasta: εἶτα λύζει ‖ 701. τί Elmsleius: τίς libri, quod revocandum ‖ 705. Κηφισοδήμῳ: Κηφισοδήμου Hamakerus ‖ 708. ὃς: ᾧ Hamakerus ‖ 709. αὐτὴν τὴν Ἀχαίαν: Αὐτοκλῆς παλαιὸν Hamakerus ‖ Ἀχαίαν Elmsleius: Ἀχαιὰν ‖ ἠνέσχετ' ἂν Etym. M: ἠνέσχετο ‖ 710. μέντἂν: μέν γ' ἂν Bentleius, ἂν μὲν Kusterus, μὲν R, μὲν ἂν reliqui ‖ 712. ὑπερετόξευσεν: περιετόξευσεν vulgo ‖ 717. 18. delet Hamakerus ‖ 717. κἂν Elmsleius: κἢν ‖ 722. eiecit Elmsleius ‖ 724. Λεπρῶν: λεπρῶν Elmsleius ‖ 727. ἐγὼ: ἤδη Hamakerus ‖ 730. ἐπόθουν: ἐπόθευν Bentleius ‖ 731. κόρια κἀθλίω: κόριχ' ἀθλίου R, κόρι' ἀθλίου Γ, κώρι' ἀθλίου Elmsleius, κόριά γ' ἀθλίου vulgo ‖ 733. ἄκουε Cobetus: ἀκούετον codices, ἀκούετε Bentleius ‖ πότεχέ τ' Cobetus: ποτέχετ' ‖ 736. τίς δ' οὕτως: τίς δ' αὖ τώς? ‖ 738. ἔστι γάρ μοι: ἐστὶν ἡμῖν Suidas, unde Blaydesius ἔστι γάρ ἁμὶν vel ἔστι γ' ἁμὶν ‖ 739 et 64. χοίρους codices ‖ 740. χοιρίων: χοιρίνων? ‖ 742. εἴπερ: αἴπερ recte Elmsleius ‖ 743. λιμοῦ codices ‖ 748. Δικαιόπολις δὲ πᾷ Hamakerus: Δικαιόπολιν ὅπα omissa ante Δικαιόπολιν interpunctione codices ‖ 750. ἵκομες Elmsleius: ἵκομεν R, ἥκομεν reliqui ‖ 754. ἐμπορευόμαν: ἐξεπορευόμαν? ‖ 755. ἄνδρες — ἔπραττον: scribendum τὤνδρες — ἔπρασσον cum Elmsleio ‖ τᾷ πόλι Ahrens: τᾷ πόλει libri ‖ 757. ἀπηλλάξασθε Cobetus: ἀπαλλάξασθε ‖ 759. παρ': malim παρ ‖ ἁμὲ: ἁμὶ Elmsleius ‖ 761. σκόροδ'; ὑμὲς τῶν: σκόροδ' ἁμές; τῶν? ‖ 766. καὶ καλά: an χἠπαλά? nisi forte recte Fritzschius καλή, Dicaeopolidi continuans verba ὡς π. κ. κ. ‖ 770. τοῦδε codices ‖ 775. σὺ libri ‖ ἤμεναι τίνος δοκεῖς: εἶμεν οὔτινος ἐδόκεις; Hamakerus; εἴμεναι codices ‖ 777. σὺ codices ‖ χοιρίον: τὸ χοιρίον R ‖ 778. οὐ χρῆσθα σιγῆν: ita ex Gregorio editum est, pro σιγῆν omnes libri σιγῆς, unde Fritzschius Thesmoph. p. 201. οὐ χρῆσθα; σιγῆς — ἀπολουμένα; ‖ 779. τύ Blaydesius: τ' R, τύ γ' reliqui ‖ 782. πέντ' ἐτῶν ante Elmsleium Dicaeopolidis erat ‖ 784. οὐχὶ Dindorfius: οὐδὲ vulgo, οὐ R ‖ 786. νεαρὰ schol. vs. 789 et Athenaeus: νέα ‖ 789. κύσθος αὐτῆς θατέρᾳ; probabiliter Hamakerus χοῖρος οὗτος θατέρῳ ‖ 790. ὁμοματρία: ὁμομάτριος Hama-

kerus ‖ *τωὐτοῦ* codices ‖ 791. *αἴκα* Blaydesius: *ἀλλ' ἂν* R, *αἰ δ' ἂν* reliqui ‖ *παχυνθῇ δ' ἀγχνοανθῇ θ' ὕστριχι*: vulgo *κἀναχνοανθῇ τριχί* ‖ 793. *ἔσται χοῖρος*: *ἐσσεῖταί ποκ'* Hamakerus ‖ *θύεν* Brunckius: *θύειν* ‖ 792. *χοῖρός τἀφροδίτῃ* (i. e. *χοῖρός τοι Ἀφροδίτῃ*): *τῇ 'φροδίτῃ* vulgo, *τῆι Ἀφροδίτῃ* R, *τἀφροδίτῃ* Elmsleius. articulo nullus hic locus est ‖ 794. *γε* ante Brunckium ‖ 796. *ἀμπεπαρμένον* Elmsleius: *ἐμπεπαρμένον* ‖ 798. *καί κ' ἄνις* Blaydesius: *κἂν ἄνις* Bentleius, *κἄνευ* et *κἂν ἄνευ* codices ‖ 799. *κα διδῷς* Elmsleius: *καὶ δίδως* ‖ 800. *χοῖρε χοῖρε*: *χύρρε χύρρε* Bergkius, *χοιρίον* Elmsleius ‖ 801. lacunam indicavi; supplere possis *φέρε δή* vel *λέγε δή*. Bergkius *τρώγοις ἐρεβίνθους, εἰπέ μοι* ‖ *κοΐ κοΐ* R, *κοΐ κοΐ κοΐ* reliqui ‖ 808. delevit Bentleius ‖ 809. ante Hirschigium Dicaeopolidi continuabatur ‖ 810. *ἐγώ*: *ἐγὼν* scribendum ‖ *αὐτᾶν* Elmsleius: *αὐτῶν* ‖ 813. *ἅτερον* Elmsleius: *ἕτερον* ‖ *τούτων*: *τουτὶ* Elmsleius; malim *τοῦτο* ‖ 817. *ἐμωυτῶ*: vulgo *ἐμαυτοῦ* ‖ 819. *φαίνω* Blaydesius: *φανῶ* ‖ 821. *ἀρχά*: vulgo *ἀρχὰ* ‖ 823. *φαντάδδομαι* Valckenarius: *φαντάζομαι* ‖ 824. *ἀγορανόμοι* Elmsleius: *ἀγορανόμοι* R, *ὦ ἀγαρανόμαι* alii ‖ 826. *τί δὴ* Brunckius: *τίη* et *τιὴ* ‖ *παθών*: vulgo *μαθὼν* ‖ 830. *τὰ χοιρίδι' ἀπέδου*: *ἀπέδου τὰ χοιρία* Elmsleius ‖ 832. *πόλλ'. ἀλλ' ἁμὶν* Elmsleius: *πολλὰ. ἀλλὰ μὲν* R, *πολλὰ ἀλλὰ μὲν* reliqui ‖ 833. *πολυπραγμοσύνη* R, *πολυπραγμοσύνης* reliqui ‖ *νυν* Dindorfius: *νῦν* ‖ 835. *μᾶδδαν* Dindorfius: *μάδδαν* Portus, *μάζαν* codices ‖ 836. *ἤκουσας*: *ἠκούσαθ'* Blaydesius ‖ 842. *πημανεῖ τι* L. Dindorfius: *πημανεῖται* ‖ 843. *ἐναπομόρξεται* Suidas: *ἐξαμόρξεται* codices ‖ 849. *αὖ κεκαρμένος* Elmsleius: *ἀεὶ κεκαρμένος* codices, *ἀποκεκαρμένος* Reisigius, *ἐγκεκαρμένος* Bergkius ‖ 850. *ὁ* Bentleius: *οὐδ' ὁ* ‖ 861. *Ἰσμηνία*: *Ἰσμήνιχε* Dindorfius ‖ 863. *φυσῆτε*: *φυσεῖτε* R ‖ 865. *προσέπτανθ'* R, *προσέπταν* reliqui, *προσέπτονθ'* Dawesius; consulto servavi h. l. formam poeticam ‖ 866. *Χαιρίδεῖς* codices ‖ 867. *νεὶ* Brunckius: *νὴ* ‖ *ἐπεχαρίξα μοι*: *ἐπιχαρίττω γ' ὦ* R, *ἐπιχαρίτως γ' ὦ* reliqui; sed lenius quam ego Elmsleius *ἐπιχαρίττως γ' ὦ* ‖ 868. *Θειβαθι*: recte *Θείβαθε* Bergkius ‖ *ἐξόπισθέ μου*: *ἐξύπισθ' ἐμοῦς* recte Blaydesius ‖ 869. *χαμαί*: *χαμούς* A, in quo latet forma boeotica ‖ 870. *εἴ τι*: *αἴ τι* recte Blaydesius ‖ *ἐγώ*: scribendum *ἰὼν* cum Blaydesio ‖ 874. *ψιάθους* codices ‖ 876. *κολύμβους* codices ‖ 880. *ἐνύδριας* Elmsleius: *ἐνύδρους* codices, praestat fortassc *ἐνύδρις*, cuius mediam syllabam os boeoticum recte producit ‖ *ἐγχέλιας* Blaydesius: *ἐγχέλεις* codices, praestat fortasse *ἐγχέλις* ‖ 883. *κωπᾴδων* Elmsleius: *κωπαΐδων* ‖ 884. *τεῖδε*: *τῷδε* vulgo, quod cur corruptum putem dixi ad Fragm. Com. gr. IV, 436. pro eo olim ad Theocritum I, 12. *τυῖδε* scripsi, cui praetuli nunc *τεῖδε*, ut Blaydesius voluit ‖ *κἠπιχάριττα* Etymol. M: *κἠπιχαρίτται* R, *κἠπιχάριττα* vulgo ‖ 894. *ἐντετευτλιδωμένης* Blaydesius: *ἐντετευτλανωμένης* ‖ 898. *ἰώνγα* Dindorfius: *ἰώνγα* Brunckius, *ἰώγα* codices ‖ 899. *ἰών*: vulgo *ἰὼν* cum *ἄξεις* coniunctum; cum Boeoti oratione coniungunt B*Δ*, in quibus *ἰὼ* scriptum est; *ἰὼν* Dindorfius, *ἰὼν γ'* Blaydesius, *ἰώ* per interrogationem Bergkius ‖ 900. *ὅ τι γ' ἐν*: *ὅ τι γ' ἔστ' ἐν* R, *ὅ τι γ' ἔστ'* vulgo, *ὅ τι γ' ἔντ'* cod. *Δ* ‖ 903. *παρ'*: aut *πὰρ* scribendum aut *περ* ex R ‖ 905. versum et mihi et Dobraeo suspectum exclusi ‖ 910. *ἐμά*: *ἐμοῦς* Brunckius ‖ 912. *δὲ*: *δαὶ* vulgo ‖ 914. *πρὸς τοῖσδε*: *πρὸς τοῖσι* R ‖ *ἀδικείμενος* Elmsleius: *ἀδικημένος* R, *ἀδικούμενος Δ*, *ἀδικειμένος* alii ‖ 916. *πολεμίων — θρυαλλίδα* Suidas: *πολεμίων γ' — θρυαλλίδας* ‖ 917. *διὰ θρυαλλίδα*: *διὰ θρυαλλίδας* vulgo, *καὶ θρυαλλίδα* Elmsleius ‖ 919. *οἴμοι* Elmsleius: *οἶμαι* praescripta Nicarchi persona libri ‖ *τίφην*: *σκάφην* Hamakerus non inspecto Elmsleio ‖ 924. *εὐθύς*: ante Piersonum *αἱ νηῦς*, *αἱ νῆες* R, *αἱ νῆς Γ*, quod fortasse verum est, sed ut verba sic distinguantur *σελαγοῖντ' ἄν. ΔΙΚ. αἱ νῆς, ὦ κάκιστ' ἀπολούμενε*,

σκλαγοῖντ' ἂν ‖ 927. *ἐνδήσας φέρω*: *ἐνδήσω φέρων* Dindorfius, *ἐνδήσας φέρῃς* Bergkius, fortasse *ἐνδήσω· φέρε* ‖ 928. delevit primus Bothius ‖ 939. indicavi lacunam dipodiae iambicae, et *καὶ* scripsi pro *τὰ* ex R, excidit fortasse *ἅπαντα κακὰ* ‖ 940. *πεποιθοίη*: *γεγηθοίη* Herwerdenus ‖ 944. *καταγείη*: *κατεαγοίη* recte Cobetus ‖ 945. *κατωκάρα*: recte *κάτω κάρα* Dindorfius ‖ 947. *θερίδδεν* Brunckius: *θερίδδειν* libri, cf. tamen Ahrens dial. dor. 524 ‖ 948. 49. *νῦν θέριζε*: sic enim volebam, non *σὺ θέριζε*, vulgo *συνθέριζε* ‖ 950. *ὅποι* Fritzschius: *ὅπου* ‖ 955. probabiliter h. v. post 953. transponit Hirschigius ‖ *εὐλαβούμενος*: *εὐλαβουμένως* Bergkius ‖ 957. *κερδάνῃς*: *κερδαίνῃς* Elmsleius ‖ *ἄγων*: an *ἀγαγὼν*? cf. 906 ‖ 959. *τί ἐστι* Elmsleius: *τίς ἐστι* ‖ 960. *ἐκέλευε* Elmsleius: *ἐκέλευσε* ‖ 961. *αὐτῷ*: vulgo *αὐτῷ* ‖ 967. *ταρίχει* Reiskius: *ταρίχῃ* ‖ 981. *παροινικὸς* Elmsleius: *παροίνιος* ‖ 982. *ἔχοντας*: *ἔχοντά μ'* Blaydesius ‖ 983. *κἀνέτρεπε* Elmsleius: *κἀνέτραπε* ‖ 985. *πῖνε*: *πῖθι* Hamakerus ‖ 986. *ἐν*: *ἔτι* Hermannus ‖ 987. *ἡμῶν*: *ἡβῶν* Hamakerus ‖ 988. *τάι τ'* R: alii codices *τῷδ', τάδ', τᾷδ', τὰ δ'*. lacunam indicavit Dindorfius ‖ 989. *τάδε* a Brunckio additum ‖ 995. *μὲν ἂν*: om. *ἂν* R ‖ 997. *ὄρχον* Ald.: *κλάδον* codices, *ὄσχον* Brunckius, *ὄζον* Bergkius ‖ 998. *ἐλᾶδας ἅπαν* Hermannus: *ἐλαΐδας ἅπαν* R, *ἅπαν ἐλαΐδας* reliqui ‖ 1003. *οὐκ ἠκούσατε*: recte *οὔκουν ἀνύσατε* Dobraeus ‖ 1032. *τοὺς*: *τοῦ* R ‖ 1035. *στριβιλικίγξ*: *στριβικίγξ* R, an *στριβιλίκιγγ'*? ‖ *ποι*: *που* R ‖ 1037. *ἐνεύρηκεν* Dobraeus: *ἀνεύρηκε* ‖ 1048. *Δικαιόπολι Δικαιόπολι. τίς οὑτοσί;* Dobraeus: *Δικαιόπολι. τίς οὑτοσὶ τίς οὑτοσί;* ‖ 1055. *χιλίων*: *χιλιῶν* Dindorfius recte, *μυρίων* R ‖ 1062. *αἰτία* Blaydesius: *ἀξία* ‖ 1064. eieci versum ineptum ‖ *ποιεῖτε* R: *ποιεῖται* reliqui, *ποιείσθω* Elmsleius ‖ 1077. *ἐμβαλεῖν*: *ἐσβαλεῖν* Blaydesius ‖ 1078. *πλείονες*: *πλέονες* Bentleius ‖ 1096. *καὶ δεῖπνόν τις ἐνσκευαζέτω*: *παῖ, δεῖπνον δέ τις σκευαζέτω* Blaydesius ‖ 1102. *δημοῦ* Elmsleius: *δὴ παῖ* ‖ 1103. *τὼ πτερὼ τὼ 'κ*: *τὸ πτερὸν τοὐκ* Blaydesius ‖ 1105. *στρουθοῦ*: imo *στρούθου* ‖ 1112. 13. hos versus vulgo post 1106 lectos huc posui praeeunte Boissonado ‖ 1125. *τυρόνωτον*: *γυρόνωτον* scribendum ‖ 1130. *ἔνδηλος* R: *εὔδηλος* ‖ 1142. *αἶρου τὸ δεῖπνον*: *τὸ δεῖπνον αἶρου*? praeterea nescio an locus sit mutilus ‖ 1144. *ἀνομοίαν*: malim *ἀνομοίαν δ'* ‖ 1147. *τῷ δὲ καθεύδειν*: scribendum *χὤδε καθεύδειν* et haec verba cum sequente versu post 1145 transponenda ‖ 1149. *τε*: *γε* Reiskius ‖ 1150. *τὸν ξυγγραφῆ τῶν μελέων*: *τὸν μέλεον τῶν μελέων* Elmsleius, *τῶν μελέων τὸν μέλεον* Dobraeus ‖ 1155. *ἀπέλυσ' ἄδειπνον*: *ἀπέκλεισε δειπνῶν* R ‖ 1156. *ὃν ἔτ'*: *ὅν ποτ'* Brunckius ‖ 1156. 57. *τευθίδος δεόμενον*: *τευθίδα κατεδόμενον* Hamakerus ‖ 1158. *πάραλος*: *λιπαρά τ'* Hamakerus, malim *λιπαρὸς* ‖ 1159. *ὀκέλλοι*: *ἐσέλθοι* Hamakerus ‖ 1166. *πατάξειε* Dindorfius: *κατάξειε* ‖ 1172. *βόρβορον* Hermannus: *μάρμαρον* ‖ 1179. *παλίνορρον* Elmsleius: *παλίνορον* ‖ 1181—88. in marginem reieci praeeunte Blaydesio ‖ 1185. *φάος τοῦτ' οὐκέτ' οὐδέν*: *φάος γε τοὐμὸν οὐκέτ'* vulgo ‖ 1191. *τάδε γε*: *γε* om. R, an *στυγερὰ κρυερὰ τάδε τὰ πάθεα*? ‖ 1195. *αἰακτὸν*: *οἰμωκτὸν* addunt codices deletum a Porsono ‖ *γένοιτο* Bergkius: *γένοιτό μοι* ‖ 1201. *καὶ τὸ μανδαλωτὸν* Bentleius: *κἀπιμανδαλωτὸν* ‖ 1206. Bothio praeeunte indicavi lacunam ‖ 1207. *Λαμαχίππιον*: *Λαμαχιππίδιον* R, an *Λαμαχίσκιον*? ‖ 1208. 9. *ΛΑΜ. τί με σὺ κυνεῖς; ΔΙΚ. μογερὸς ἐγώ*: libri *ΔΙΚ. μογερὸς ἐγώ. ΛΑΜ. τί με σὺ κυνεῖς;* dubitanter correxit Bergkius ‖ 1210. *ἐγὼ ξυμβολῆς* Dindorfius: *ἐγὼ τῆς ξυμβολῆς* Brunckius, *ἐγὼ τῆς ἐν μάχῃ ξυμβολῆς* codices ‖ 1222. *ἐς τοῦ* R: *ἐς τὸν* reliqui, *ὡς τοὺς* Elmsleius, *ἐς τὰ* alii ‖ 1228. *καλεῖς γ'* R: *καλεῖς* reliqui, scribendum *κρατεῖς γ'* cum Blaydesio.

EQUITES

Personarum nomina ita immutavi ut Demostheni *ΟΙΚΕΤΗΣ Α*, Niciae *ΟΙΚΕΤΗΣ Β*, Cleoni *ΠΑΦΛΑΓΩΝ* substituerim. satis constat Demosthenis Niciaeque nomina a grammaticis ficta esse; nec maioris auctoritatis nomen esse Cleonis, quem sub Paphlagonis nomine poeta induxit, dudum critici intellexerunt.

V. 10. *μυμῦ* Dindorfius: *μὺ μῦ* ‖ 15. 16. inverso ordine legebantur, transposuit Sauppius, personarum vices distinxit Bergkius ‖ 16. *σοὶ* Cobetus: *σοι* ‖ 19. *μὴ 'μοί γε* scripsi ubique pro *μή μοί γε* ‖ 22. *νῦν*: alii *νυν* ‖ 25. *κατεπάγων*: *κατεπαίδων* R ‖ 29. *δεφομένων* Bentleius: *τῶν δεφομένων* ‖ 32. *φέρ'* addidi ‖ 34. *εἰμ'. οὐκ* Berglerus: *εἰμ' οὐκ* ‖ 35. *ἀλλ' ἑτέρᾳ πῃ σκεπτέον*: haec Hermannus Demostheni continuavit, vulgo Niciae dantur ‖ 51. *ἐνθοῦ* Dindorfius: *ἔνθου* ‖ 55. *πυέλῳ* C. F. Hermannus: *πύλῳ* ‖ 62. *μεμακκοακότα*: *μεμακκοηκότα* R ‖ 66. *ταδί* Brunckius: *τάδε* ‖ 73. *τὴν*: *ἣν* R, *ἣν* Bergkius ‖ 80. 81. *ἀλλὰ — ἀνδρικώτατα* ante Sauppium Niciae continuabantur ‖ 81. *ἀποθάνοιμεν* fortasse rectius ΑΘ ‖ 82. Demosthenis erat, correxit Sauppius ‖ 84. *αἱρετώτατος* Herwerdenus e cod. Oxon. Suidae v. *νῷιν*: *αἱρετώτερος* ‖ 87. fort. post 85 transponendus ‖ *πότου* Kockius: *ποτοῦ* ‖ *πότου γοῦν*: an *πότον νοῦς*? ‖ 89. *κρουνοχυτρολήραῖος* Dobraeus: *κρουνοχυτρο-*
ον
λήραιος Γ, *κρουνοχυτρολήραιον* reliqui codices; *κρονοχυτρολήμαιον* latere putabat Bentleius ‖ 90. *ἐπίνοιαν*: *ἀπόνοιαν* Sylburgius ‖ 92. *ἅνθρωποι* Dindorfius: *ἄνθρωποι* ‖ 97. *πότῳ* Kockius: *ποτῷ* ‖ 107. ante Hermannum Niciae tribuebatur ‖ 111. *ταῦτ'. ἀτὰρ* Berglerus: *ταῦτ' ἀτὰρ* ‖ 114. delevit Wielandius ‖ 121. *φησ'* Bentleius: *φησιν* ‖ 131. *εἶς*: *εἶς θ'* R, *εἶς γ'* Dobraeus ‖ 147. *θεὸν* Cobetus: *θεῖον* ‖ 159. *Ἀθηνέων* Bergkius: *Ἀθηναίων* libri, malim nunc *Ἀθηνῶν* cum Dawesio ‖ 174. *Καρχηδόνα*: *Χαλκηδόνα* (imo *Καλχηδόνα*) Scaliger ‖ 177. *γὰρ ὡς ὁ χρησμὸς οὑτοσί*: *γὰρ ὄντως ὡς ὁ χρησμὸς οὑτοσὶ* R, unde Kockius *γὰρ ὄντως ὡς ὁ χρησμός σοι* ‖ 193. *ἀλλ' εἰς ἀμαθῆ καὶ βδελυρόν*: in his aliquid vitiosum est ‖ 195. *πῶς δῆτα*: imo *πῶς δή; τί* ‖ 196. *ἠνιγμένος*: imo *ἠνιγμένα* ‖ 197. 204. *ἀγκυλοχήλης* Dindorfius e scholiasta: *ἀγκυλοχείλης* ‖ 201. *αἶκα* R, *αἴκεν* vel *αἴκε* reliqui ‖ 207. *ὅ τ' ἀλλᾶς* Bentleius: *ἀλλᾶς τ'* ‖ 209. *τὸν βυρσαίετον*: *τοῦ βυρσαιέτου* Bentleius ‖ 210. *αἶκα*: *αἴκε* vulgo ‖ 213. *ταῦθ'* Cobetus: *ταῦθ'* ‖ 215. om. R ‖ 219. suspectat Bergkius ‖ 234. ante C. F. Hermannum Niciae erat ‖ 244. *ἅνδρες* Dindorfius: *ἄνδρες* ‖ 255. *φράτερες* Dindorfius: *φράτορες* ‖ 261. *αὐτῶν γνῷς ἀπράγμον' ὄντα καὶ κεχηνότα*: *αὖ γνῷς τῶν ξένων ἀπράγμον' ἀνακεχηνότα* Kockius ‖ *ὄντα* om. R ‖ 262. *διαλαβὼν*. Casaubonus: *διαβαλὼν* ‖ *ἀγκυρίσας*: *ἠγκύρισας* Brunckius ‖ 266. *ὑμεῖς;* Casaubonus: *ὑμεῖς·* ‖ 268. *ἱστάνι* Elmsleius: *ἑστάναι* ‖ 270. *ὄντας* Cobetus: *ἡμᾶς* libri praeter R, qui omittit ‖ *καὶ κοβαλικεύεται* Kockius, et ita R teste Cobeto NL. p. 37, *ἐκκοβαλικεύεται* vulgo; *κἀκκοβαλικεύεται* Toupius ‖ 274. ante h. v. lacunam recte indicavit Sauppius ‖ *ᾧπερ* Kockius: *ὥσπερ* ‖ 275. Paphlagoni tribuit Bergkius, vulgo isiciarii est ‖ 276. *μὲν τόνδε* Porsonus: *μέντοι γε* ‖ *τηνελλάσει*: vulgo *τήνελλος εἶ* ‖ 277. *παρέλθῃ σ'* Bergkius: *παρέλθῃς* ‖ 278. *'νδείκνυμι* Dindorfius e scholiis: *δείκνυμι* ‖ 282. *ἐξάγων* Porsonus: *ἐξαγαγὼν* ‖ 290. *ἀλαζονείαις* Elmsleius: *ἀλαζονείας* ‖ 292. *ἀσκαρδαμυκτὶ* grammatici: *ἀσκαρδάμυκτος* ‖ 294. *γρύξεις*: recte *γρύξει* Elmsleius ‖ 298. *γε βλεπόντων*: *γ' ἐμβλεπόντων* Porsonus ‖ 300. *φαίνω* Burgesius: *φαινῶ* R, *φανῶ* vulgo ‖ 301. *ἱρὰς* Hermannus: *ἱερὰς* ‖ 303. *κράκτα* Dobraeus: *καὶ κεκράκτα* libri; locus nondum persanatus ‖ 311. *ἐκκεκώφωκας* dubitanter Dindorfius: *ἐκκεκώφηκας* ‖ 313. *τῶν πετρῶν*: *τῆς πέτρας* Dobraeus ‖ *θυννοσκοπεῖς* Kockius: *θυννοσκοπῶν* ‖ 316. *ὑποτέμνων*: *ὑποτεμὼν* Suidas ‖ 319. *νὴ*

Δία κάρα R et Ald., reliqui ut videtur καὶ νὴ Δία κάρα, Dindorfius νὴ Δί' κάρα locus interpolatus | καὶ γελῶν Elmsleius: καταγελῶν | 820. παρασχεθεῖν Elmsleius: παρασχέθων | 823. φυτάρων Bentleius: τῶν φυτάρων libri, φύταρος Dobraeus | 826. ἀμέργει Kockius: ἀμέργεις Bothius, ἀμέλγει R, ἀμέλγεις reliqui | 836. σύν σοί: σύμπαν Dobraeus | 839. spurium esse versum intellexit Dindorfius; eum h. l. ponunt codd. praeter R, qui habet post 836 | αὐτό: τοῦτο addunt VΓΔΘ | ἀπαμαγεῦμαι: σοι addit R | 840. ἐγώ Fritzschius Thesm. p. 866: ἐγώ σ' libri | 842. ἄπαντα Bothius: ἅπαντα | 844. σύ Hermannus: σοι R, τι vulgo, alii om. | 859. 60. Demostheni tribuit Bergkius | προσιέναι μ… γραμάτων Hermannus: … τῶν πραγμάτων, | 86… Elmsleius: φορφόρις | … Demostheni dedit Bergkius … γ' Brunckius: δ' et δέ τ' | … Porsonus: ἐξελέγξω R, … ceteri | κύρβα: κύρβα vulgo | … τάρ' Bothius: γ' ἀρ' Brunckius … libri | 867. θρέψω … Elmsleius. … | 872. ἐν σοῦ: ἐν σοι recte Dindorfius | … Bentleius: … … δ' R: εἶτά γ' vel … | 886. ἦν ἀρ' οὐ: … nonnulli, fortasse … ἀλαρρον supplet … ποίας: ποιοῦ Bergkius | … scholiastes: ἐν et ἂν libri, τῶν Kockius | 401. προσᾴδειν: ὑπᾴδειν Cobetus | τραγῳδίας ego et Cobetus: vulgo τραγῳδιῶν | 407. Βουλίου: vulgo Ἰουλίου | πυρανίπτῃ: scribendum πυρρανίπτῃ, ut maxima codicum pars habet | 410. παραγενοίμην: συγγενοίμην probabiliter Mehlerus Mnem. I, 415 | 415. ἀπομαγδαλιάς Dindorfius: ἀπομαγδαλίας Suidas, ἀπὸ μαγδαλιᾶς Aristophanis codices | 416. ἀπομαγδαλιάς Dindorfius: ἀπομαγδαλιαῖς R, ἀπομαγδαλίας reliqui | 417. μακρὰ σὺ κοσσυφίζεις Dindorfius: μακρὰ σὺ κοσσυφίζεις codices; an κοσσυφιεῖς μακρὰ σύ? ut coniecit olim Cobetus … p. 54 | 418. μαγειρίσκους λέγων Bergkius: μαγείρους ἐπιλέγων

vulgo, μαγείρους λέγων codices, recte fortasse μαγείρους ἂν λέγων Cobetus | 421. σοφῶς Bentleius: ὡς σοφῶς | προὐνοησάμην: προὐνοήθην Mehlerus Mnem. I, 415 | 423. γ' om. R | 424. τοι: vulgo τι | ἀπώμοσεν Bentleius: ἀπώμνυεν | 427. Demostheni tribuendum conicit Bergkius | 428. ἥρπακας R: θ' ἥρπακας | καὶ τὸ πρέας εἶχ' ὁ πρωκτός: καὶ πρέας ὁ πρωκτὸς εἶχεν vulgo, καὶ τὸ πρέας ὁ πρωκτὸς εἶχεν R, τὸ πρέας δ' ὁ πρωκτὸς εἶχεν Kockius, τὸ πρέας θ' ὁ π. εἶχεν Bergkius | 438. Ποτειδαίας F. Thierschius: Ποτιδαίας | 442. fortasse supplendum σὺ δειλίας | 453. ἀνδρειότατα Dindorfius: ἀνδρειότατα | 464. ἐν Ἄργει μ' οἷα Porsonus: μ' ἐν Ἄργει οἷα libri, praefero nunc quod Dobraeus coniecit μ' ἐν Ἀργείοις ἃ | 467. in libris legitur post 463, transposuit Hermannus e scholiis | 477. τὰς ἐν πόλει Cobetus: ἐν τῇ πόλει R, ἐπὶ τῇ πόλει reliqui, an τὰς ἐπὶ πόλει? | 483. νυνί γε δείξω: νυνὶ δὲ δείξω margo C, νυνὶ διδάξω ceteri; γε pro δὲ Cobetus | 484. τώ: vulgo τά | 487. κραγόν: κραγὸν vulgo, quod correxi fragm. Com. II, p. 644 | 496. κατεσθίων: ἀπεσθίων? an παρεσθίων? | 503. χαίροντες vulgo abest | 504. delendum esse intellexit Hermannus | 513. παῖς Bentleius: ὡς | 526. δε: ὡς Bergkius | πολλῷ ῥεύσας ποτ' ἐπαίνῳ: forsan ῥεύματι πολλῷ ποτ' ἀσθμαίνων | 536. μὴ λῆρεῖν: an παλαιρεῖν? | 570. Ἀρυνίας Berglerus: Ἀρυνίας | 600. σκόροδ' ἄττα Bergkius: καὶ σκόροδα καὶ vulgo | 602. ἀνεβρύαξαν τ' ἀνεβρύαξαν Herwerdenus Mnemos. IV, 217 | 606. μυδῶντα: μυδῶντα Dindorfius | 610. ἀγε Bentleius: μετ' ἂν libri | 614. ἀγωνιεῖς Cobetus: ἀγωνίσω | 615. Νικόβουλος Berglerus: νικόβουλος | 617. ἀραίων' Berglerus: ἀραιῶν | 618. ἐργασάμενον Bentleius: εἰργασμένα et εἰργασμένον | 628. ἐρείκων Brunckius: ἐρείδων | 635. κόβαλοι καὶ μόθων Kusterus: κοβαλικοθόμωνες Fritzschius, κόβαλοι καὶ μόθωνες libri | 639. ἀπέπαρδε Halbertsma: ἀπέπαρδε | 640. θύραν Dindorfius: θύραν | 641. ἀνήρξα Bent-

leius: ἐξάραξα ‖ 643. πρῶτος Phrynichus et V corr.: vulgo πρῶτον ‖ 652. ὑπονοήσας: ἐπινοήσας? ‖ ἄρα: τἀμὰ R, τ' ἄρα Dindorfius, γ' ἄρα? ‖ 654. ἤδη μοι: κἀμοὶ R, ἢ κἀμοὶ Bergkius ‖ 655. ταῖς ἠγγελμέναις Cobetus: ἠγγελμέναις R, εἰσηγγελμέναις reliqui ‖ 659. διηκοσίησι omnes fere codices ‖ 660. χιλίων: χιλιῶν Dindorfius ‖ 667. ἠντεβόλει Cobetus: ἠντιβόλει ‖ 668. λέγει: λέγῃ R, πάλιν addunt ABΔΘ ‖ 674. ἀφιέναι Brunckius: ἀπιέναι ‖ 676. δ' ἐπριάμην τὰ κορίανν' Fritzschius: δὲ τὰ κορίανν' ἐπριάμην ‖ ὑπεκδραμὼν R: ὑποδραμὼν reliqui ‖ 697. περιεκόκκασα Photius: περιεκόκκαυσα R, περιεκόκκυσα reliqui ‖ 698. Δήμητρ' ἔτ' εἰ: Δήμητρά γ' εἰ R, vulgo Δήμητρ' ἐὰν ‖ 700. εἰ μή: ἔμ'? ‖ 701. κἂν ἐκροφήσας Bothius: κἆτ' ἐκροφήσας Seagerus, κἀπεκροφήσας libri ‖ 706. ὀξύθυμος: ὀξυθυμεῖ Halbertsma ‖ 707. ἥδιστ' ἄν: ἠσθεὶς ἄν? ‖ 723. ἐς: ὡς vulgo, quod revocandum ‖ 725. νὴ Δί' ante Reiskium Paphlagonis erat ‖ 726. ὦ Δημίδιον isiciario recte continuat Cobetus ‖ ὦ φίλτατον Elmsleius: φίλτατον codd., ὦ φίλτατε Cobetus ‖ 727. οἷα περιυβρίζομαι Elmsleius: οἷάπερ ὑβρίζομαι ‖ 740. βυρσοπώλαις ἐπιδίδως Cobetus: βυρσοπώλαισιν δίδως ‖ 742. ὑποδραμόντων: vulgo ὑποδραμὼν τῶν. malim nunc cum C. F. Hermanno ἀποδραμόντων, Kockius ὑποτρεμόντων ‖ 750. καθιζοίμην: καθεζοίμην Bergkius ‖ 751. ἐς τὸ πρόσθε χρῆν: vulgo ἐς τὸ πρόσθε χρῆν, Bergkius ὡς τὸ πρόσθε χρή. ac χρή habet R ‖ 754. καθῆται Bekkerus: κάθηται ‖ 759. εὐμήχανος πορίζειν Bentleius: εὐμηχάνους πορίζων ‖ 760. ἐπὶ Cobetus: ἐς ‖ 761. προσκεῖσθαι σοι: προσικέσθαι σου R et Suidas ‖ πρότερος: πρότερον R et Suidas ‖ 763. Ἀθηναίᾳ V: Ἀθηναίῃ reliqui, quod restituendum ‖ 767. ἀντιβεβηκώς: ἀμφιβεβηκώς Dawesius ‖ 774. σοὶ Kockius: σοι ‖ 781. Μαραθῶνι Bentleius: ἐν Μαραθῶνι ‖ 783. ταῖσι Brunckius: ταῖς ‖ 785. τρίβῃς Brunckius: τριβῇς ‖ 787. τουτό γέ τοί σου τοὔργον ἀληθῶς Porsonus: τουτό γέ τοι σ' ἀληθῶς αὐτουργὸν R, τουτο τοὔργον ἀληθῶς V ‖ 792. πιθάκναισιν: φιδάναισιν Brunckius ‖ 798. πεντωβόλου Kusterus: πεντώβολον ‖ 806. χίδρα Dindorfius: χίδρα ‖ ἐλθὼν Hirschigius: ἔλθοι et ἔλθῃ et ἔλθει ‖ 807. post παρεκόπτου pone comma ‖ 821. παῦ παῦ' οὗτος Elmsleius: παῦ' οὑτοσί ‖ 822. ἐλελήθης Brunckius: ἐλελήθεις ‖ 823. ἂν Geelius Mnem. II, 416, libri ὦ ‖ 826. χεροῖν Bentleius: χεροῖν ‖ 851. μὴ 'κγένηται: μὴ 'γγένηται R ‖ 853. περιοικοῦσι: περιογκοῦσι Geelius Mnem. l. l., περικυκλοῦσι Bergkius, an περιβομβοῦσι? ‖ 873. ὅσων: ὅσων γ' Bentleius, ὅσον γ' et ὅσον libri ‖ ἄνδρ': ὄντ' V ‖ 877. Γρύττον: γρύπον (sic) alios scripsisse affirmat Suidas, γρυπὸν Bergkius fortasse recte ‖ 878. δῆτα om. codd. optimi ‖ 891. 92. πονήρ'. ἰαιβοῖ Dindorfius: πόνηρε αἰβοῖ codd. praeter R, qui habet πόνηρ' αἰβοῖ. fort. πόνῳ πονηρὲ scribendum et αἰβοῖ extra versum ponendum est ‖ 893. τουτό γ' Bentleius: τουτό σ' Bergkius, τοῦτ' libri ‖ σε περιήμπισχ' Aldus: σε περιήμπεσχεν R, σε περιήμπισχεν ceteri; restituendum περιήμπεσχ' ut edidit Dindorfius; γε περιήμπισχε Bergkius ‖ ἵνα σ' ἀποπνίξῃ RB: ἵν' ἀποπνίξῃ ceteri, σ' ἵν' ἐναποπνίξῃ Bergkius ‖ 899. τοῦτ': τότ' Geelius ‖ Κόπρειος Boeckhius: κοπρεῖος R, κόπριος reliqui ‖ 903. ἀλαζονείαις Dindorfius: ἀλαζονείας R, ἀλαζονείᾳ reliqui ‖ 912. 13. τριηραρχεῖν παλαιὰν Cobetus: τριηραρχεῖν ἀναλίσκοντα τῶν σαυτοῦ παλαιάν ‖ 918. ἀνίστιον: τὸν ἱστὸν ἂν Kockius ‖ 919. 20. παῦ', ὑπερζέων: παῦ' ὑπερζέονθ' Brunckius ‖ 921. δαλίων I. G. Schneiderus: δᾳδίων Bentleius, δάιδων RV, δᾳδῶν vel δάδων et ξύλων reliqui ‖ 940. ἐσθίων ἅμ': addidi ἅμ' ‖ 943. κἀμοὶ δοκεῖ καὶ τἄλλα γ' εἶναι: malim κἀμοὶ δοκεῖ· καὶ τἄλλα γ' ἐστὶ ‖ 972. ΠΑΦΛ. ἰδού. ΑΛΛ. ἰδού: ΠΑΦΛ. ἴω; ΑΛΛ. ἴω; Bergkius, qui reliqua demo assignat. fort. totus versus Paphlagoni tribuendus et sic scribendus est: ἰοὺ ἰού. νὴ τὸν Δί' οὐδὲν κωλύει ‖ 975. τοῖσιν: τοῖς R ‖ εἰσαφικνουμένοις Cobetus: ἀφικνουμένοισιν libri, ἀφικνουμένοις

scholiasta; Dobraeus locum ita constituit παροῦσι [πᾶσιν] καὶ τοῖς ἀπαντωμένοις, Bergkius παροῦσι καὶ τοῖς [ἀποῦσιν], ἐπαντωμένοις ἐν | 981. 'γένοιθ' Scaliger: γένοιθ' | 984. δοίδυξ Dindorfius: δοιδυξ | 989. 90. ἂν ἁρμόττεσθαι: ἂν libri fere omittunt, unde ἐναρμόττεσθαι Dindorfius | 991. μαθεῖν: λαβεῖν Suidas | 1010. περὶ ἁπάντων πραγμάτων: om. haec ARΔΘ, nisi quod Θ addit γρ. περὶ ἁπαντων πραγματων, nimirum pro iis quae omnes, ut videtur, statim subiciunt τὸ πῖος ούτοσὶ ὅπως, quae ex 1029 huc illata esse intellexit Bergkius | 1013. ἀετὸς Dindorfius: αἰετὸς | 1014. δή νυν Dindorfius: δῆνῦν | 1018. πρόσθεν Dobraeus: πρόσθεν | 1019. ἔφη Bothius: ἔφῆ | 1026. ἀθάρης Hermannus: θύρας | 1029. τὸ πῖος οὗτοσὶ ὅπως Bergkius: ὁ περὶ τοῦ κυνὸς ὅπως codices. v. ad 1010 | 1032. σου: σοι Cobetus | μοι Cobetus: μου | 1036. τόνε suspectum | 1039. ὅστε: ὡς R | φυλάξαι Dindorfius: φυλάξαι | 1044. ἀλαλάζω Brunckius: ἀλαλάζω | 1045. ἐν δ' Cobetus: ἐν | 1045. 46. μόνον δ ε το Cobetus: ὅπως ὁ μόνον | 1049. ἐκέλευ' ἐν Elmsleius ex Etym. M. p. 848, 18: ἐκέλευσε R, ἐκέλευε reliqui | 1052. ὥς Bergkius: ὃς | 1056. ἀναθείη Cobetus: ἀναθείη | 1058. φράσαι Dindorfius: φρασαι R, φράζειν reliqui | 1062. demo tribuit R | ἀφήρπασεν: ὑφήρπασεν? | 1074. ἡ τριήρης τ': adiecí τ', nisi fuit γῇ τριήρης | 1080. τοῦδ': τοῦδ' Cobetus | 1089. γ': delet Dindorfius | 1108. νῦν με μᾶλλον σὺ Hermannus: σύ με μᾶλλον ἂν et σύ με μᾶλλον ἂν σὺ codices; σύ με μᾶλλον νῦν Kockius, possis etiam μᾶλλον σύ με νῦν | 1131. 82. σὺ ποιεῖς, εἰ σοι: σὺ ποιεῖς, εἰ? | 1134. τουτῳ: οὕτω Dobraeus | 1151. ἄναγ': ἄγ' v. l. apud scholiastam | 1155. 57. προπαλαιπαλαίπαλαι Kockius: προπαλαι πάλαι πάλαι | 1158. εἰσορῶ ... Porsonus: εἰ δὲ μή, φράσον | 1163. ἡ 'ποστήσομαι Kockius: ἡ 'πιστήσομαι | 1168. δὲ: δέ γε? | 1182. νυν Dindorfius: νῦν | 1189. Τριτογένει' ἄρ' Cobetus: Τριτογενης ... | 1196. ἐκεινοῦ γὰρ Elmsleius, ante quem edebatur ἀλλὰ γὰρ ἐκεινοῦ γ', at ἐκείνου γὰρ codd. | ἔχοντας τινας: ἔχοντας. τίνας libri, ut τίνας Paphlagoni tribuatur. correxi e scholiasta | 1204. ἐγὼ δ' ὑπτιάσας ... iniciariis erant, Paphlagoni continuavit Bothius | 1208. ὑπεραναιδεσθήσομαι Dindorfius: ὑπεραναιδεσθήσομαι Elmsleius, ὑπεραναιδεσθήσομαι codices | 1211. ... τ' ἐμῶν? | 1217. νυν Cobetus ... codices, δ' οὖν Sauppius ... ; ἐπ μοι Bergkius: ὁρᾷς ... e libri, ὁρᾷς τοῦδ'; οἴμοι ... | 1225. πολυορχεῖν: ... dubitanter Dindorfius | ... δέρος μ' Bentleius: δέρους μ' et δέρουσιν codd. apertum latere aliud quid | 1237. ποῖ Dindorfius: ποῦ V, που reliqui | 1242. καί τι καὶ βεβαιούμην: vulgo καὶ ΚΑΚΩΝ. τι; ΛΑΛΑΑΝΤ. καὶ βεβαιούμην. correxi apud Dindorfium; praeterea πέβαιωσέμην malit Blaydesius ad Acharn. 10 | 1248. πέπραγμαι: πέπραγμαι Kockius, an πεπλέρανται? | 1250. πάν: καὶ vulgo | 1254—56. choro assignant omnes praeter R qui Demostheni tribuit | 1256. Φανὸς: Φᾶνος? | 1262. 'ν τῇ: vulgo τῇ | 1270. οὗτος δ': ante Dindorfium οὑτοσί, libri οὗτος δ' | δεῖ addidit Dindorfius | δαιμόνιον Dindorfius: δαιμόνιον | 1271. δίς μή Dindorfius; ἐν δίς | 1280. ἔστιν οὖν: ἔστι δ' οὖν? | 1285. κασαυρείοισι: κασαυρίοισι Dindorfius e Stephano Byzantino, κασωρείοισι Cobetus, κασαυρίοισι codices | 1295. μὲν addidit Bentleius | 1296. ἂν ἀποίσω R: ceteri ἀν ἀποίσω, ἐὰν ἀποίσω et ἀλλ' ὅμως, unde ἂν ὅμως Bergkius; aliud quid latere videtur | 1297. Κλεῖθε: κλεῖθε Bergkius | 1303. Καρχηδόνα: Καλχηδόνα recte Casaubonus | 1306. ἐκλελόσθαι: vulgo ἐκλελόσθαι | 1307. χρή Dindorfius: χρῇ | 1311. καθῆσθ' ἂν Dawesius: καθῆσθαι | 1312. πλεούσας Reiskius: πλεούσαις | 1324. spurium esse intellexit Bergkius | ἴδοιμεν: Brunckius ἴδοιμεν | ποῖαν: ποῖαν τιν' Porsonus | καὶ ποῖος: ποῖος Reisigius | 1331. τεττιγοφόρας Porsonus: τεττιγοφόρος | 1334. τοῦ Μα-

ραθῶνι Bentleius: τοῦ 'ν Μαραθῶνι ‖ 1336. ἀγάθ' ἀφεψήσας. ἐγώ; fort. ἀγάθ'. ἀφεψήσας γ' ἐγώ. ‖ 1347. τὰ γάρ ὦτά σου νὴ τὸν Δί': τὰ δ' ὦτα γάρ (γ' ἂν R) σου νὴ Δί' vulgo, τὰ δ' ὦτά σου νὴ τὸν Δί' Cobetus ‖ 1350. νὴ Δί' εἴγε δύο Porsonus: νὴ Δία γ' εἰ δύω codices ‖ 1352. καταμισθοφορεῖν τούτοιν: καταμισθοφορῆσαι τοῦθ' vulgo, καταμισθοφορῆσαι τοῦτον (τούτων R) codices ‖ 1357. νυνδὶ Seidlerus: νῦν δὲ ‖ 1368. ὑπολίσφοις Brunckius: ὑπολίσποις ‖ 1369. ὁπλίτης Fr. Thierschius: ὁ πολίτης ‖ 1373. ἀγοράσει γ' ἀγένειος: ἀγοράσἀγένειος Dindorfius ‖ οὐδεὶς ἐν ἀγορᾷ: οὐδεὶς ἐν τἀγορᾷ et ἐν τ' ἀγορᾷ οὐδεὶς codices, unde Hermannus scripsit οὐδ' ἐν τἀγορᾷ, Kockius totum versum sic refinxit ἐν τἀγορᾷ τ' ἀγένειος οὐδεὶς ἀγοράσει, quae elegans est emendatio; interim reliqui vulgatam scripturam ‖ 1377. τε κατέμαθεν Dindorfius: τ' οὐκ ἀπέθανε plerique et optimi codd., ἐμάνθανε A ‖ 1378. συνερτικὸς Dindorfius: συνερκτικὸς ‖ 1379. καὶ σαφής: κἀναφὴς Hermannus, an καὶ συναφής? ‖ 1392. ἔλαβες αὐτὰς Bentleius: ἔλαβε ταύτας vulgo, ἔλαβες ταύτας codices ‖ 1393. ἀπέκρυπτε ταύτας: ἀπέκρυπτεν αὐτὰς Hirschigius ‖ λάβῃς: λάβοις Brunckius ‖ 1401. λούτριον Elmsleius: λοῦτρον codices.

NUBES

V. 24. ἐξεκόπη Kusterus: ἐξεκόπην ‖ 28. ἐλᾷ: malim ἐλᾷς ‖ 65. τοῦ πάππου: τὸ τοῦ πάππου Cobetus ad Hyper. p. 56. aut hoc aut ἀπὸ τοῦ πάππου necessarium videtur ‖ 74. ἵππερων: vulgo ἵππερον ‖ 82. φιλεῖς ἐμέ: φιλεῖς τί με Cobetus ‖ 87. πιθοῦ μοι. τί δὲ C. F. Hermannus: πιθοῦ. τί οὖν fere codd. πιθοῦ μοι. τί οὖν R, πιθοῦμαι. τί οὖν V, πιθοῦ μοι. καὶ τί Dobraeus ‖ πίθωμαι Dawesius: πείθομαι et πιθοῦμαι ‖ 97. ἄνθρακες: vulgo ἄνθρακες ‖ 104. omittit R ‖ 105. ἢ ἤ: ἠή mavult Dindorfius ‖ 107. μοι—τὴν ἱππικήν: σύ μοι —ἱππικὴν recte Dobraeus ‖ 115. τἀδικώτερα: τἀδικώτατα codices nonnulli ‖ 120. χρῶμα: σῶμα? ‖ 121. οὐκ ἄρα: οὐτἄρα Cobetus ‖ 125. ἄνιππον· ἀλλ' εἴσειμι: ἄνιππον ὄντ'· ἀλλ' εἶμι recte Cobetus; ac εἶμι habet unus Mut. ‖ 130. σχινδαλάμους Brunckius: σκινδάλμους et σκινδαλάμους ‖ 148. πῶς τοῦτο δὴ 'μέτρησε Cobetus; πῶς δῆτα τοῦτ' ἐμέτρησε vulgo, πῶς δῆτα τοῦτο διεμέτρησε R aliique ‖ 151. ψυχέντος: ψυχείσῃ libri, ψυγέντος Herwerdenus, quod ψυχέντος scripsi. cf. Cobetum NL. p. 498 ‖ 179. θυμάτιον Hermannus: θοἰμάτιον ‖ 185. εἰκέναι Brunckius: ἐοικέναι ‖ 189. τουτογὶ Porsonus: τοῦτό γε, τοῦτ' ἔτι codices, τοῦτό γ' ἔτι Reisigius ‖ 195. ὑμῖν scholiastes: ἡμῖν ‖ 203. ἀναμετρῆσαι Cobetus: ἀναμετρεῖσθαι ‖ 209. delet Cobetus ‖ ἀττικὸν: Ἀττικὴ Dobraeus ‖ 214. ποῦ 'σθ': libri ποῦ 'στιν ‖ 215. πάνυ: πάλιν V, μέγα scholiastes et Suidas, νυν Bergkius ‖ 216. πάλιν Sauppius: πάνυ ‖ 217. νὴ Δί: hoc vulgo cum discipuli oratione coniunctum Strepsiadae dedit Cobetus ‖ 238. με διδάξῃς Bentleius: μ' ἐκδιδάξῃς ‖ ἕνεκ': οὕνεκ' Bentleius ‖ 251. ὀρθῶς: ὄντως Herwerdenus ‖ 260. τρῖμμα: vulgo τρίμμα ‖ 261. ἀτρεμεί Hermannus: ἀτρεμί et ἀτρέμας ‖ 272. Νείλου 'ν προχοαῖς: vulgo Νείλου προχοαῖς ‖ ἀρύεσθε: ἀρύτεσθε Suidas ‖ 282. τ' et θ' om. R aliique; locus nondum perpurgatus ‖ 296. σκώψει Elmsleius: σκώψεις Brunckius, σκώψῃς codices ‖ 297. ἀοιδῆς C. F. Hermannus: ἀοιδαῖς ‖ 322. φανερὰς Halbertsma: φανερῶς ‖ 324. ἡσυχῇ Elmsleius: ἡσύχως et ἥσυχα ‖ 329. ᾔδησθ' Blaydesius: ᾔδεις codices, ᾔδῃς Brunckius ‖ 334. recte opinor delet Bergkius ‖ 337. εἶτ' ἀερίους: εἶτα δι' αὔρας Kockius, an εἶτ' αἰθερίους? ‖ 348. πάνθ': πᾶν fort. rectius Vat. Urb. ‖ 351. τί δ' ἄρ' Brunckius: libri τί γάρ, quod revocandum ‖ 361. πλὴν εἰ: vulgo πλὴν ἤ ‖ 366. ἡμῖν: ὑμῖν Dobraeus ‖ 372. τοι δὴ τῷ νῦν Porsonus: τοι τῷ νυνὶ ‖ 377. εἶτα βαρεῖαι: haec ante κατακρημνάμεναι transponi vult Bergkius ‖ 380. εἰλελήθειν Cobetus: ἐλελήθει ‖ 384. εἰς ἀλλήλας: ἀλλήλαισιν V ‖ 386. ἐμπλησθεὶς: ἐμπλήμενος Cobetus ‖

394. Strepsiadae tribuit Hermannus, et ita codd. Dobraei; vulgo Socratis est ‖ 399. πῶς: πῶς δῆτ' plerique, δῆτ' V ‖ 401. Ἀθηνέων Porsonus: Ἀθηναίων et Ἀθηνῶν ‖ 402. παθὼν: libri μαθὼν ‖ 408. νὴ τὸν Δί' ἔγωγ': νὴ Δί' ἔγωγ' V, νὴ Δί' ἐγὼ γοῦν reliqui, τὸν addidit Cobetus ‖ 412. παρ' ἡμῶν: δικαίως Laertius ‖ 413. διάξεις Cobetus: διαζῇς Laertius, γενήσει codices Aristophanis ‖ 414. εἰ γὰρ μνήμων Laertius: εἰ μνήμων εἶ ‖ 415. κοὔτε τι Laertius: καὶ μὴ ‖ οὔθ' — οὔτε Laertius: μήθ' — μήτε ‖ 416. οὔτε — οὔτ' ἀρίστων Laertius: μήτε — μήτ' ἀριστᾶν ‖ 417. καὶ γυμνασίων: κἀδηφαγίας Laertius ‖ 420. οὕνεκά Cobetus: ἕνεκεν ‖ 423. ἄλλο τι δῆτ' οὖν: ἀλλ' ἔτι δῆτ' οὖν Porsonus, ἄλλο τι οὖν ἢ Halbertsma ‖ οὐδὲν Bentleius: οὐδένα ‖ 426. οὐδ' ἂν σπείσαιμ': οὐδὲ σπείσαιμ' Cobetus ‖ 439. ἀτεχνῶς Cobetus: χρήσθων ἀτεχνῶς ‖ 440. τοὐμὸν Cobetus: τό γ' ἐμὸν ‖ 442. ῥιγῶν Heindorfius: ῥιγοῦν ‖ δείρειν Scaliger: δέρειν et δαίρειν ‖ 451. ματτυολοιχός Bentleius: ματιολοιχός libri. videtur aliud quid latere ‖ 457. 62. 66. *ΧΟΡΟΣ* Bentleius pro *ΣΩΚΡΑΤΗΣ* ‖ 483. ἢ Dobraeus: εἰ ‖ 486. 87. recte suspectat Kockius ‖ 489. προβάλλω σοι: προβάλω σοι Hirschigius, προβάλλωμαί σοι V, προβάλλωμαι vulgo ‖ 511. οὕνεκα Brunckius: εἵνεκα et ἕνεκα ‖ 513. ὅτι: ἐπεὶ? ‖ 520. νικήσαιμί τ' ἐγὼ Bentleius: νικήσαιμ' ἔγωγε ‖ 523. πρώτην Welckerus: πρώτους ‖ 533. ὑμῶν Sauppius: ὑμῖν ‖ 538. σκυτίον cod. Dobraei; σκύτινον reliqui ‖ καθειμένον: καθημμένον Dobraeus ‖ 552. τοῦτον — μητέρα.: οὐ τὸν — μητέρα; Geelius Mnem. I, 420 ‖ 553. πρώτιστος Cobetus: πρότερον R, πρώτιστον reliqui ‖ 558. ἄλλοι: malim ἄλλοι ‖ 575. πρόσχετε Bentleius: προσέχετε ‖ 577. 78. πόλιν, δαιμόνων: πόλιν δαιμόνων θ' Cobetus ‖ 588. ταῦτα: πάντα? ‖ 592. 'ν τῷ Sauppius: τῷ ‖ 595. αὖτε: αὖ σὲ Bergkius ‖ 614. σεληναίας: an σεληναῖον cum cod. Dobraei? ‖ 615. φησιν, ὑμᾶς δ' οὐκ Bentleius: φησιν ὑμᾶς κοὐκ ‖ 622. ἤτοι: vulgo ἢ τὸν ‖ 638. ἢ περὶ ἐπῶν ἢ ῥυθμῶν Hermannus, ante quem ἢ ῥυθμῶν ἢ περὶ ἐπῶν legebatur, ἢ ἐπῶν ἢ ῥυθμῶν A ‖ 647. τάχα Reiskius: ταχὺ ‖ 652. νὴ τὸν Δί' vulgo Strepsiadae assignatum Socrati dedit Hirschigius ‖ 657. ἀδικώτατον: ἀδικώτερον? ‖ 659. ὀρθῶς: ὄντως Kiehlius Mnem. I, 421 ‖ 661. post hunc duo versus excidisse putat Bentleius ‖ 662. ἃ: ὃ R, ὅτι Cobetus ‖ 663. ἀλέκτορα: vulgo ἀλεκτρυόνα ‖ 664. φέρ'. ὅπως; Hermannus: libri φέρε. πῶς; ‖ 666. τὸν δ' ἕτερον: τὸν ἕτερον δ' Cobetus ‖ 669. σου: σοι Cobetus ‖ 676. 'νεμάττετο Dobraeus: γ' ἀνεμάττετο ‖ 679. totus versus ante Hermannum Strepsiadae erat; Bergkius Strepsiadae τὴν καρδόπην; reliqua Socrati dedit ‖ 681. ἔτι δέ γε: ἔτι γε RV, ἔτι δή γε vulgo ‖ 687. οὐκ ἔστ' Kockius: ἔστ' οὐκ ‖ 696. ἱκετεύω 'νταῦθά γ' Dobraeus: ἱκετεύω σ' ἐνταῦθ' RVA, ἱκετεύω σ' ἐνθάδ' reliqui ‖ 733. οὐ δῆτ': οὐδέν γ' duo codd. Dobraei ‖ 734. πλὴν εἰ: vulgo πλὴν ἢ ‖ 740. ἴθ' ἐγκαλύπτου Cobetus: ἴθι νυν καλύπτου ‖ 744. κᾆτα: καὶ κατὰ Bergkius ‖ τὴν γνώμην: τῇ γνώμῃ? an 745 αὖ σὺ pro αὐτὸ? ‖ 750. δὲ Hermannus: δὴ ‖ 762. εἶλλε: ἴλλε unus liber ‖ 769—72. ante Reisigium Socratis erant ‖ 776. ἀποστρέψαι': vulgo ἀποστρέψαις ‖ 783. διδάξαιμ' ἂν Elmsleius ad Med. 290: διδαξαίμην vulgo ‖ 786. ἦν ὅ Kockius: νῦν, νυνί, δή γε, δῆτα codd. an δῆτό? ‖ 798. ἐγὼ: γὰρ Reizius ‖ 817. Δί' οὐ: vulgo Δία ‖ 819. τὸ Valckenarius: τὸν ‖ 821. ἀρχαικά Dindorfius: ἀρχαϊκά ‖ 823. τι addunt RV aliique: omittunt plerique ‖ ὃ Mut.: ὃ σὺ reliqui ‖ 824. διδάξεις Dawesius: διδάξῃς ‖ 825. νυνὶ V: νῦν δὴ Reisigius, νῦν νὴ vulgo, νῦν R, νυνδὴ Halbertsma ‖ 827. ἔστ' ἔτ' Kockius: ἔνεστιν R, ἔστι vulgo ‖ 827. 28. ἀλλὰ τίς; δῖνος: deleta Phidippidae persona Hermannus ἀλλά τις Δῖνος ‖ 838. καταλόει Bekkerus: καταλούει ‖ 847. τοῦτον τί ὀνομάζεις: τοῦτον τίν' ὀνομάζεις Mehler. Mnem. I, 421, τουτονὶ τίνα νομίζεις RV, τοῦτον τίνα νομίζεις vulgo, τουτονὶ τί νομίζεις Reisigius

‖ 855. ἑκὼν: τῶν ἑκὼν RVA, quod ferri potest deleto ἂν cum AV ‖ 861. πιθόμενος Suidas: πειθόμενος ‖ 862. οἶδ᾽: οἶσθ᾽ Kockius ‖ 869. κρεμαθρῶν οὔπω: κρεμαθρῶν οὐ vulgo, κρεμαστρῶν οὐ Bentleius ‖ ἐνθαδί: ἐνθάδε ‖ 872. ἴδιον: vulgo ἠλίθιον ‖ 876. καίτοι: καί τοι γε R ‖ 883. fortasse ex 113 repetitus ‖ 884. in margine posui, ut voluit iam Dobraeus, ac deest in codd. nonnullis ‖ 884 et 85. seclusit Bergkius ‖ 887. ἐγὼ δ᾽ ἄπειμι Bentleius: ἐγὼ δ᾽ ἀπέσσομαι AR, ἐγὼ δ᾽ ἀπέσομαι reliqui, quae verba cum vulgo Strepsiadae tribuantur, Socrati assignanda esse vidit Beerius ‖ νυν Dindorfius: νῦν R, δ᾽ οὖν vulgo, γοῦν AV aliique ‖ 901. ᾽γὼ αὔτ᾽ Hermannus: γ᾽ αὐτὰ R, ταῦτ᾽ reliqui ‖ 913. μολύβδῳ Brunckius: μολίβδῳ ‖ 916. διά σ᾽ οὐ Hermannus: διὰ σὲ δὲ ‖ 918. γνωσθήσει τοί Hermannus: καὶ γνωσθήσει vulgo, γνωσθήσει RV ‖ 925. ὤμοι σοφίας: ἄγαμαι σοφίας Kockius ‖ 929. οὐχὶ — ὤν.: ἢ σὺ — ὤν; Dobraeus dubitanter ‖ 933. κλαύσει, τὴν χεῖρ᾽ ἢν ἐπιβάλλῃς: κλαύσει, τὴν χεῖρ᾽ ἐπιβάλλεις schol. metricus, κλαύσει, εἰ τὴν χεῖρ᾽ ἐπιβάλλεις Bergkius. paroemiaco si opus est, possis conicere κλαύσει τὴν χεῖρ᾽ ἐπιβάλλων ‖ 948. ὑπὸ τῶν γνωμῶν: τῶν γνωμιδίων? ‖ 962. ᾽νενόμιστο Brunckius: νενόμιστο ‖ 965. ἀθρόους: vulgo ἀθρόους ‖ 966. αὖ: ἂν Kockius ‖ 968. ἐντειναμένους: ἐντυναμένης R, ἐντειναμένης Hermannus ‖ 971. ἐπετρίβετο: ἐνετρίβετο? ‖ 976. ἐρασταῖσιν Toupius: ἐρασταῖς ‖ 977. ἠλείφετο Cobetus: ἠλείψατο ‖ 982. ἄνηθον Dindorfius: ἂν ἄνηθον et ἄνηθον ‖ 986. μαραθωνομάχους: μαραθωνομάχας V ‖ 987. ἱματίοις προδιδάσκεις V et Mut., ἱματίοισι διδάσκεις plerique ‖ 989. τις dubitanter Hermannus: τῆς ‖ 995. μέλλει Reisius: μέλλεις ‖ 1005. Ἀκαδήμιαν codices ‖ 1007. μίλακος: σμίλακος RV ‖ 1012. λευκὴν: praestat fortasse λαμπρὰν, quod habent codd. aliquot ‖ 1023. ἀναπλήσει: σ᾽ ἀναπλήσει recte codd. plures ‖ 1040. τοῖσιν νόμοις ἐν Kockius: καὶ τοῖσι νόμοις καὶ vulgo, τοῖσι νόμοισι καὶ RV, καὶ τοῖς νόμοις καὶ Porsonus ‖ 1052. ἐστὶ ταῦτ᾽: ἐστὶν αὔτ᾽ Reisigius ‖ 1062. εἰπών: εὑρών? ‖ 1063. δι᾽ αὐτὸ Porsonus: διὰ τοῦτο ‖ 1066. Δία Elmsleius: Δί᾽ οὐ ‖ 1073. πόταυν: malim ποτῶν ‖ 1075. φύσεως: φύσεος Bentleius ‖ 1103. βινούμενοι: libri κινούμενοι ‖ 1109. οἷον Teuffelius: οἵαν ‖ 1110. οἵαν: οἷον RV ‖ 1115. δ᾽ ἃ Halbertsma: ἃ ‖ 1116. τῶν δικαίων: τοῦ δικαίου Cobetus ‖ 1119. τε καὶ τὰς Coraes: τεκούσας ‖ 1122. προσεχέτω ante Bentleium ‖ 1137. καί μου: vulgo ἐμοῦ ‖ μέτρι᾽ ἄττα Porsonus: μέτριά τε RV, μέτρι᾽ ἄτα alii ‖ 1141. καὶ δικάσεσθαι Kusterus: nisi praestat κἂν δικάσασθαι, libri καὶ δικάσασθαι ‖ 1143. μεμάθηκέ γ᾽ Cobetus: μεμάθηκεν ‖ 1169. τὸν υἱόν Dindorfius: τὸν υἱόν σου RV, omittunt reliqui ‖ 1176. ἐστὶν ἀττικὸν: ἐστὶ τἀττικὸν? ‖ 1179. ἡμέρα vulgo cum Phidippidae verbis coniunctum Strepsiadae dedit Geelius Mnem. I, 422 ‖ 1182. γένοιτ᾽: γένοιντ᾽ Fritzschius ‖ 1183. γένοιτο: γένοιντο Fritzschius ‖ 1184. αὑτῇ: αὕτη RV fortasse rectius ‖ γένοιτ᾽ ἂν: imo γένοιτο ‖ 1192. προσέθηχ᾽ Hirschigius: προσέθηκεν ‖ 1194. διαλλάττοινθ᾽ Hirschigius: ἀπαλλάττοινθ᾽ ‖ 1238. χόας Elmsleius: χοᾶς et χοὰς ‖ 1246. ἀποδώσειν σοι δοκεῖ: Beerius Pasiae continuavit, cum antea testis verba essent sine interrogatione scripta et μοι, quod etiam R habet, posito pro σοι ‖ 1262. τί δ᾽ ὅστις: imo τί δ᾽; ὅστις ‖ 1275. οὐκ — ὑγιαίνεις: haec fort. Amyniae sunt ‖ τί δαί: forsan ἰαί scribendum idque sequentibus Strepsiadis versibus coniungendum ‖ 1276. ὥσπερ: ὦνερ? ‖ 1277. προσκεκλήσεσθαί γέ μοι: προσκεκλῆσθαί μοι δοκεῖς RV ‖ 1285. μοι: γοῦν expectabam ‖ 1286. ἀπόδοτε RV: ἀπόδος γε reliqui. fort. ἀπόδος. τί τοῦτο δ᾽ ἔσθ᾽ ὁ τόκος; ἢ θηρίον; ‖ 1296. ἀποδιώξει Elmsleius: ἀποδιώξεις ‖ 1304. ἐξαρθεὶς Reisigius: ἐρασθεὶς ‖ 1308. τι addidit Hermannus ‖ 1310. λαβεῖν κακόν τι Hermannus: τι κακὸν λαβεῖν ‖ 1312. ἐζήτει: ἐπεζήτει RV ‖ 1347. ᾽πεποιθεν Dawesius: πέποιθεν et πεποι-

θαι R ‖ 1349. 50. δῆλόν γε τἀνθρώπου 'στὶ τὸ λῆμα vel δῆλόν γέ τοι τὸ λῆμα τὸ τἀνδρὸς Hermannus, δῆλόν γε τὸ λῆμ' ἐστὶ τὸ τἀνδρὸς Bentleius, δῆλόν γε τὸ λῆμ' ἐστὶ τἀνθρώπου vulgo, δῆλόν γέ τοι τἀνδρὸς τὸ νόημα Kockius ‖ 1352. χρὴ δή: vulgo ἤδη ‖ 1356. Κρῖον Hermannus: κριὸν ‖ 1359. χρῆν σ' ἀράττεσθαι: vulgo χρῆν σ' ἄρα τύπτεσθαι ‖ 1365. εὐθὺς εἶπεν: εὐθὺς om. V, unde Bergkius εἶπ' ἐκεῖνον, deleto quem etiam Dindorfius suspectavit versu sequente; eum post 1364 cum Schuetzio transposuit Kockius, probabilius post 1368 Fritzschius ad Thesm. p. 438 ‖ 1366. πρῶτον: πρωκτὸν Fr. Thierschius ‖ 1371. ἐβίνει Dindorfius: ἐκίνει ‖ 1373. κἄτ': κἀγὼ vulgo, κἄγ' R ‖ εὐθὺς ἐξαράττω: an εὐθέως ἀράττω? ‖ 1374. κᾆσχροῖσι: καίσχροῖσι ‖ κᾆτ' ἐντεῦθεν: κἀντεῦθεν οὖν nonnulli libri, an καὶ τοὐντεῦθεν? ‖ 1378. ὢ Kockius: ὦ ‖ 1379. τυπήσομαι Buttmannus: τυπτήσομαι ‖ 1384. φράσας Cobetus: φράσαι ‖ 1385. προὐσχόμην: προὐχόμην? ‖ 1401. τὸν νοῦν μόνῃ Bentleius: μόνῃ τὸν νοῦν plerique, τὸν νοῦν μου V, τὸν νοῦν μόνον R ‖ 1402. ἢ Dindorfius: ἦν ‖ 1411. ἐστιν ξυνοεῖν: ἐστ' ἀντευνοεῖν Cobetus ‖ 1412. τύπτοντ' Brunckius ex suo codice, τύπτειν τ' vulgo, τύπτειν δ' V, τύπτειν R, quo recepto Kockius 1411. ξυνοοῦνθ' scripsit ‖ τόδ' ἐστὶν Bentleius: τοῦτ' ἐστὶν ‖ 1413. τὸ σὸν μὲν: vulgo τὸ μὲν σὸν ‖ 1418. ἢ νέους τι Kusterus: ἢ τοὺς νέους et ἢ τοὺς νεωτέρους codices, τοῦ νέου 'στὶ Bergkius ‖ 1421. θεὶς τουτονί: τιθεὶς τοῦτον ἦν libri potiores, θεὶς τοῦτον ἦν reliqui, τοῦτον τιθεὶς Hermannus ‖ 1425. εἴχομεν: ἐλάβομεν Cobetus ‖ 1427. ἀλέκτορας Bothius: ἀλεκτρυόνας ‖ 1436. τεθνήξεις Dawesius: τεθνήξει et τεθνήξῃ ‖ 1445. τί δῆτ' ἂν ἦν τὸν ἥττω ἔχων: τί δ' ἦν ἔχων τὸν ἥττω λόγον vulgo, τί δῆτ' ἂν ἔχων τὸν ἥττω λόγον V, τί δῆτ' ἀνέχων τὸν ἥττω R sine λόγον, τί δῆτ' ἂν ἦν τὸν ἥττω λόγον Hermannus ‖ 1448. ἢ ταῦτ' ἦν Kockius: ἦν ταυτί ‖ 1456. ταῦτ' οὔ μοι: an ταὐτά μοὐ (i. e. μοι σύ)? ‖ 1458. ὄντων' ἂν Porsonus: ὅταν τινὰ ‖ 1466. μετελθὼν Hermannus: μετ' ἐμοῦ γ' ἐλθ', μετ' ἐμοῦ γ' ἐλθὼν, μετ' ἐμοῦ ἐλθὼν codices ‖ 1470. οὐκ ἔστ' οὔκ: οὐκέτ' ἔστ' Porsonus ‖ 1472. τοῦτ': τότ' Bentleius ‖ 1473. διά: Δία Bentleius ‖ τουτουί: vulgo τουτονί ‖ 1474. delevit Dindorfius ‖ 1493. 95. 97. 99. hos versus uni eidemque discipulo assignavit Bergkius, qui etiam 1505 Chaerephonti probabiliter discipulum substituit ‖ 1508. 9. haec vulgo cum Strepsiadis oratione coniuncta Mercurio assignant RV, choro dedit Beerius, etiam alias ille vias tentans ‖ 1510. εἶναι Moeris: ἡμῖν.

VESPAE

V. 3. πρώφειλες Hamakerus: προὔφειλεις Elmsleius, προὔφειλες codices ‖ 6. γ' ἐμοῦ: γέ μου mavult Dindorfius ‖ 7. τοῖν: codices ταῖν ‖ ἤδη: ὕπνου V, υπνου R, ὑπνιόν Invernizius, quod probandum ‖ 8. ἦ Berglerus: ἢ ‖ 14. ἀληθῶς per interrogationem datum Xanthiae tribuit Hamakerus ‖ 16. καταπτόμενον Brunckius: καταπτάμενον ‖ 21. πῶς δή ante Bentleium Sosiae erat ‖ προσερεῖ V, προσερεῖ reliqui, προτενεῖ Cobetus ad orat. de arte interpr. p. 65 ‖ 22. ὅτι: τί Cobetus ‖ 25. τοιοῦτ': ante Elmsleium τοιοῦτον, quod revocandum ‖ 26. ἔσται: ἐστι Hamakerus, qui οὐ μὰ τοὺς θεοὺς cum sequentibus Xanthiae verbis coniunxit ‖ 27. γέ τοὔστ' Dindorfius: γέ που 'στ' vulgo, γ' ἔτ' ἔστ' Hamakerus ‖ 36. ἐμπεπρημένην R, ἐμπεπρησμένην V, ἐμπεπρησμένης reliqui, ἐμπεπρημένης Bekkerus ‖ 38. τοὐνύπνιον: τοὐνυπνίου Cobetus ‖ 48. γιγνόμενος: γενόμενος Bothius ‖ 53. οὕτω σ' Geelius Mnem. I, 423: οὕτως ‖ 55. πρότερον: πρῶτον RV ‖ 61. ἐνασελγαινόμενος Hermannus* et Dindorfius: ἀνασελγαινόμενος ‖ 62. ἔλαμψε: ἀνέλαμψε Cobetus ‖ 65. ὑμῶν: ἡμῶν Hamakerus ‖ 68. ἄνω Hermannus*: ἄνω ‖ 74—84. personas distinguunt alii aliter. fuisse qui omnia uni Xanthiae tribuerent dicit scholiastes ‖ 77. ante h. v. excidisse Sosiae versum in-

tellexit Bergkius ‖ 77. ἀρχὴ Dobraeus: ἀρχῇ ‖ 86. εἰ δὴ 'πιθυμεῖτ' Porsonus: εἰ δ' ἠπιθυμεῖτ' ‖ 90. καθίζηται: καθέζηται Bergkius ‖ 94. τὴν ψῆφον φέρειν Hermannus*: τὴν ψῆφον ἔχειν γ' V, τὴν ψῆφον γ' ἔχειν vulgo, τὴν ψῆφον κατέχειν Hirschigius, τῶν ψήφων ἔχειν Dobraeus ‖ 97. ἦν Bentleius: ἂν ‖ 98. υἱὸν RV: τὸν vulgo, τὸν τοῦ Bentleius ‖ 100. ὡς Hamakerus: ὃς ‖ 105. προσισχόμενος Hirschigius: προσεχόμενος ‖ 111. hic versus legebatur post 136 ‖ φρυαγμοσεμνακουστίνους RVC: φρυαγμοσεμνάκους τινὰς Suidas, ὀφρυαγμοσεμνάκουστίνους Ald. et codd. nonnulli ‖ 122. δὴ δέ: δῆτα RV quod reponendum ‖ 126. ἐξεφρείομεν: ἐξεφρίομεν RV, ἐξεφροῦμεν ἂν Porsonus. an ἐξέφρει μόνον? ‖ 135. post hunc versum in libris legitur quem posui 111 ‖ 136. transponit h. v. ante 138 Hamakerus ‖ 147. οὐ γὰρ ἐρρήσεις Hermannus* et Dindorfius: οὐκ ἐρρήσεις R, οὐκ ἐσερρήσεις reliqui, οὐκέτ' ἐρρήσεις Elmsleius ‖ 149. νῦν: malim νυν ‖ 150. ἕτερος: ἕτερός γ' RV quod reponendum ‖ 152. ὅδε addidit Hermannus*, vulgo καὶ, quod optimi libri omittunt ‖ ὤθει Hermannus*: ὦθει ‖ 154. μοχλοῦ Hermannus*: μοχλόν, ‖ 155. φύλαττ' Elmsleius: φυλάττεθ' ‖ 160. ἀποσκλῆν' ἂν: vulgo ἀποσκλῆναι ‖ 162. ἔκφρες Buttmannus: ἔκφερε ‖ 175. ἵνα θᾶττον: ἵν' αὐτὸν R ‖ 176. αὕτη γ' Hirschigius: ταύτῃ γ' ‖ 177. ἔξαγ' ἔνδοθεν Cobetus: ἐξάξειν δοκῶ Elmsleius, ἐξάγειν δοκῶ libri ‖ 178. versus corruptus ‖ 180. φέρεις: φέρεις γ' Dobraeus ad Aves 1678 ‖ 183. ἴδω. ναὶ τουτονί Beerius: ἴδωμαι τουτονί libri ‖ 185. Ἀποδρασιππίδου Elmsleius: ἀπὸ Δρασιππίδου ‖ 186. Οὔτις μὰ τὸν Δί' οὔτι: οὗτοι μὰ τὸν Δί' Οὔτι Fritzschius ‖ 190. ἡσύχως RV, ἥσυχον reliqui ‖ 191. μαχεῖ Bekkerus: μάχει ‖ 198. κεκλημένης: codd. κεκλεισμένης ‖ 202. προσκυλῖσον Cobetus: προσκύλιέ γ' libri, γ' omittit R ‖ 203. βωλίον Bergkius: βώλιον ‖ 207. στρουθος Dindorfius: στρουθὸς ‖ 208. μοι: μου RV et Suidas, an ποῦ? ‖ 217. νῦν — γάρ Reisigius: γὰρ — νῦν et γοῦν — γε codices, τἄρ' — νῦν recte Lentingius ‖ 220. μελισσιδ— Suidas: μεληστιδ— ‖ 234. 'νταυθὶ Χάβης θ' Hamakerus: 'νταῦθ' ἢ Χάβης ‖ 242. οὖν: γοῦν Hermannus* ‖ 244. ἠδίκηκεν Bergkius: ἠδίκησεν ‖ ἀλλὰ Porsonus: ἀλλὰ γὰρ ‖ 248—72. de interpolationibus horum versuum in codicibus non attinet dicere post Brunckium ‖ 251. παθὼν: vulgo μαθὼν ‖ 254. αὖθις: αὖ τοῖς Kiehlius Mnem. I, 424 ‖ 255. αὐτοί: αὖθις Kiehlius ‖ 259. μάρμαρος Hermannus*: βάρβαρος V, βόρβορος reliqui ‖ 268. recte delet h. v. Cobeto praeeunte Hamakerus ‖ τοῦτ' ἢ Flor. Christianus: ἢ τουτὶ et γ' ἢ τοῦτο ‖ ποιεῖν: ὁ Ζεὺς addunt RV ‖ 264. μὴ 'στί: γ' ἐστὶ Hamakerus ‖ πρῷα Porsonus: πρώια ‖ 265. βόρειον: θέρειον Hamakerus ‖ 267. ὡς: ὥστ' Cobetus ‖ 272. ἐρπύσῃ Florens Christianus: ἐξερπύσῃς ‖ 274. ἀπολώλεκεν Hermannus: ἀπολώλεκε ‖ 275. προσέκοψ' ἐν Bentleius: προσέκοψεν ‖ 277. εἶτ' ἐφλέγμηνεν αὐτοῦ: λίθῳ, εἶτ' ἐφλέγμηνεν Hermannus*, quae si vera sunt, pro ἐφλέγμηνεν, quod secunda brevi dici non potuit, malim ἐφλέγη μέν, cui deinceps structura paululum mutata infertur καὶ ‖ 281. ὕπαγ' ὦ παῖ ὕπαγε add. Hermannus* ‖ 282. χθιζινὸν Hermannus: χθεσινὸν ‖ 283. 84. λέγων ὡς καὶ Hermannus: καὶ λέγων ὡς ‖ 291. ἐθελήσεις τί μοι οὖν ὦ: ἐθέλων γ' εἴ τι μοι ὠνεῖ Kiehlius Mnem. 1, 424 ‖ 297. παππία Bentleius: παπία ‖ 299. κρέμαισθε Dobraeus: κρέμεσθε V, κρέμοισθε reliqui ‖ 299b. οὐ τἄρα Elmsleius: οὐκ ἄρα vulgo, οὔτ' ἄρα R ‖ 302. ἒ ἔ addidit Hermannus ‖ 308. ἱρὸν Hermannus: ἱερὸν ‖ εἰπεῖν addidit Hermannus ‖ 309. ἀπαπαῖ (ἀπαπαὶ libri) φεῦ in codicibus semel scriptum duplicavit Hermannus ‖ 311. δή: vulgo γε, melius τὸ Cobetus ‖ 313. pueri erat ante Cobetum ‖ 314. ἄρ' ὦ θυλάκιόν σ' Hermannus: ἄρα σ' ὦ θυλάκιόν γ' ‖ 316. τήκομαι μὲν: κατατήκομαι Hermannus ‖ 318. ἐπακούων Cobetus: ὑπακούων ‖ 319. ἀλλὰ γὰρ οὐχ οἷός τ' εἰμ': ἀλλ' οὐ γὰρ οἷός τ' ἔτ' εἰμ' Din-

dorfius ‖ 323. Ζεῦ in libris semel positum duplicavit Porsonus ‖ μεγαβρόντα Reiskius: μέγα βρόντα libri, μέγα βροντήσας Dindorfius ‖ 334a. οὑνταῦθά σ': ὁ ταῦτά σ' vulgo ‖ 339. ἤ τίνα: vulgo τίνα ‖ 342b. δημολογοκλέων: δεινολογοκλέων Hermannus*. an μισολογοκλέων? et sic Halbertsma ‖ ὅδ' addidit Hermannus* ‖ 343. σύ τι: vulgo τι ‖ 347. τουδὶ Brunckius: τοῦδε ‖ 348. πᾶν ἂν Bentleius: πᾶν ‖ 350. διαλέξαι ex Hesychio Hermannus: διορύξαι ‖ 365. καὶ νῦν: καινήν? ‖ 366. τάχιστ' Florens Christianus: τάχιστα ‖ 378. τοῖν θεοῖν: codices ταῖν θεαῖν et τῶν θεῶν ‖ 383. ἅπαντ' ἐκκαλέσαντες Cobetus: ἅπαντες καλέσαντες ‖ 385. μανθάνετ': μέμνησθ' Bentleius ‖ 389. οἵσπερ: ὥσπερ Cobetus ‖ 394. παρὰ: πρὸς nescio quis ‖ οὐρήσω μηδ': οὐρήσομαι οὐδ' Cobetus ‖ 396. διαδὺς ἔλαθεν Porsonus: διαδύεται libri, διαδύεται αὖ Dindorfius ‖ 397. μιάρ' ἀνδρῶν Porsonus: μιαρώτατε vulgo, μιάρ' οὗτος Reisigius ‖ 399. πρύμνην Elmsleius: πρύμναν ‖ 400. ὁπόσοισι Flor. Christianus: ὁπόσοις et ὁπόσοι ‖ 401. Χρήμων: Χρῆμον Dindorfius ‖ 407. ἐντετάμεθ' ὀξύ: ἐντέτατ' ὀξύ vulgo, ἐντέταται ὀξύ Hermannus* ‖ 410—13. haec indicata in antistropha unius versus lacuna Hermannus* ita constituit καὶ κελεύετ' αὐτὸν ἥκειν | ὡς ἐπ' ἄνδρ' ὀλούμενον, | μισόπολιν ὄνθ' ὅτι τε | τόνδε λόγον εἰσέφερε ‖ 414. μὴ δικάζειν Hermannus*: ὡς χρὴ μὴ δικάζειν ‖ 416. ὡς— μεθήσομαι Bdelycleoni tribuit Hamakerus; erant chori ‖ τόνδ' Porsonus: τοῦδ' ‖ 417. ἐστιν ἐμφανής: ἔστιν; ἐμφανής γε Hermannus* ‖ 418. θεοισεχθρία Bentleius: θεοσεχθρία ‖ 422. αὐτοῖς Holdenus: αὔτις et αὐτῆς ‖ ἀλλὰ πᾶς Dindorfius: ἀλλ' ἅπας ‖ 432. τὠφθαλμὼ 'ν Elmsleius: τὠφθαλμων R, τὠφθαλμὼ reliqui ‖ κεντεῖθε Florens Christianus: κεντεῖθ' οἱ δὲ ‖ 433. βοήθει Bentleius: βοηθεῖτε ‖ Μασυντία: si quid mutandum, malim Μασιστία ‖ 437. ἕν τί Berglerus: ἔν τι ‖ 442. δῆλα δ' εἰ Cobetus: δηλαδὴ ‖ 445. κυνᾶς καί: κυνῶν χαῖς Hamakerus ‖ 446. ῥιγῶν Dindorfius: ῥιγῶν γ' ‖ 452. ἄφες Cobetus: ἄνες ‖ 459. ἐντυφε: ἔκτυφε? ‖ 462. μελῶν Brunckius: μελέων ‖ 463. αὐτόδηλα Hermannus* et Dindorfius: αὐτὰ δῆλα ‖ 465. μ' ἐλάμβαν': γ' ἐλάνθαν' vulgo, γ' ἐλάμβαν' R, μ' ἐλάνθαν' Brunckius ‖ ὑπιοῦσα: ὑπιοῦσά με vulgo, ὑπιοῦσ' Brunckius ‖ 466. πόνῳ πόνηρε Lennepius: πονωπόνηρε ‖ 467. cf. ad 410 ‖ 471. ἄνευ: ἂν ἐκ? ‖ καὶ τῆς: τε καὶ Hamakerus ‖ 472. ἔλθοιμεν V: ἔλθωμεν reliqui ‖ 474. σοὐς Dindorfius: σοὶ 's Bothius, σοὶ libri ‖ ἐραστά: ἐρῶν Dindorfius ‖ 480. μήν οὔπω 'ν: μέν γ' οὐδ' ἐν vulgo, μὴν οὐδ' ἐν Brunckius, μέντ' οὐδ' Bentleius ‖ σοὔστιν V: ποὔστιν reliqui ‖ 481. παρεμβαλοῦμεν: παρεμπολῶμεν Richterus ‖ 483. ταῦτα ταῦτα: ταὐτὰ ταῦτα Berglerus, ταῦτα ταὐτὰ R ‖ ξυνωμότην Hamakerus: ξυνωμό R, ξυνωμότας reliqui ‖ 485. σοι Bergkius: μοι ‖ 486. οὐδέπω γ' Hermannus*: οὐδέποτέ γ' ‖ 487. ἐξεστάλης: ἐστάλης vulgo, οὐδ' ἐστάλης Hermannus* ‖ 493. ὀρφὼς Athenaeus: ὀρφῶς et ὀρφοὺς ‖ 'θέλῃ Hirschigius: θέλῃ ‖ 496. τις Brunckius: ταῖς ‖ ἡδύσματα Hermannus* et Dobraeus: ἥδυσμά τι ‖ 501. ὅτι: ὅτε Dindorfius ‖ 503. νῦν γ': νῦν vulgo ‖ 505. ὄρθρο— Florens Christianus: ὀρθο— ‖ 510. ἐγχέλεσιν Athenaeus: ἐγχέλυσιν et ἐγχελίσιν ‖ 521. τουτοισί γ': τούτοισιν Brunckius ‖ θέλω: 'θέλω recte Hirschigius ‖ 525. ἄκρατον Richterus: ἀκράτον ‖ 527. δεῖ τι λέγειν Hermannus*: λέγειν τι δεῖ ‖ 530. Bdelycleoni continuavit Hermannus* ‖ ταῦτα: ταῦτ' αὐτὰ RΓ, ταῦτα αὐτὰ V. locus nondum emendatus ‖ 532. λέγων Hirschigius: λέγειν ‖ 533. σοί: μοι Hamakerus ‖ ἀγὼν Dobraeus: ἀγὼν ‖ 535. γένοιθ' Bentleius: γένοιτο νῦν ‖ 536. σ' add. Porsonus ‖ 539. τί γὰρ φάθ' ὑμεῖς: malim τί γάρ, φάθ', ὑμεῖς ‖ 542. δ' ἂν παισὶν ἐν ταῖσιν: δ' ἂν ἐν ταῖσιν vulgo ‖ 550. καί: ante Dindorfium γ' ἤ, codices ἢ καὶ ‖ 553. προσιόντι: προσιών τις Florens Christianus ‖ 554. τὴν: τις? ‖ 565. ἀνιῶν Hermannus*: ἀνιῶν V, om. reliqui, κλάων Reisigius, λήγων Hamakerus ‖ 568.

ἀναπειθώμεσθα : ἀναπειθώμεθα RCD. numeri huius versus valde suspecti sunt ‖ 570. συγκύπτοντα βληχᾶται Porsonus: συγκύπτονθ' ἅμα βληχᾶται vulgo, συγκύψανθ' ἅμ' ἅμα βληχᾶται R, συγκύψαν τ' ἀποβληχᾶται V ‖ 572. χαίρεις ἀρνὸς: χαίρων τἀρνὸς Hirschigius ‖ φωνῇ: κωλῇ Richterus ‖ ἐλεήσαις: ἐλέησον? ‖ 573. αὖ τοῖς Florens Christianus: αὐτοῖς ‖ χοιριδίοις: χοιρίοις R i. e. χοιρείοις ‖ 576. γράφομαι Brunckius: γράψομαι ‖ 577. in margine posui praeeunte Hamakero ‖ 578. τᾀδοῖα Cobetus: αἰδοῖα ‖ 588. τοί σε μόνον Reiskius: τοι σεμνὸν ‖ 589. suspectat Hamakerus ‖ 593. ὑμᾶς Brunckius: ἡμᾶς ‖ 595. πρώτιστα μίαν δικάσαντας: πρῶτον μίαν ἐκδικάσαντας Hirschigius in Philol. Gott. 1850 p. 283 ‖ 596. μόνον Florens Christianus: μόνους ‖ 599. καίτοὔστιν: καί τοὔστί γ' Blaydesius ad Acharn. 611 ‖ Εὐφημίδου: vulgo Εὐφημίου ‖ 600. σφόγγον Brunckius: σπόγγον ‖ 601. τῶνδ' Hamakerus: τῶν ‖ οἴων μ' Hirschigius: οἴων ‖ 605. ante h. v. Hamakerus ponit 578—82 ‖ 605. 'πελελήσμην: vulgo 'πιλελήσμην ‖ 606. κᾆτ' εἰσήκοντά με: κᾆθ' εἰσήκονθ' ἅμε V, κἄπειθ' ἥκονθ' ἅμα BΔ, κἄπειτ' εἰσήκονθ' ἅμα reliqui, κᾆτ' εἰσήκονθ' ἅμα Florens Christianus, malim nunc κᾆτ' εἰσέρποντά με ‖ 608. φιλῇ με Richterus: φιλήσῃ ‖ 609. παππίζουσ' V, παππάζουσ' reliqui ‖ τὸ addidit Florens Christianus ‖ 612. τούτοισιν Bentleius: τοῖσιν ‖ κού Hermannus*: καὶ codices ‖ 614. indicavi lacunam ‖ 615—18. versus multas ob causas suspectos eieci praeeunte Hamakero ‖ 620. ante Bothium duo dimetri erant ‖ τοῦ RVΓ, τῆς τοῦ reliqui ‖ 621. ταὖθ' Dindorfius: ταῦθ' ‖ 627. γ' Hermannus*: μ' vulgo, om. V ‖ 633. λέγοντος,: vulgo λέγοντος. ‖ 634. οὔκουν: οὐκ ἀλλ' vulgo, ἀλλ' οὐκ Bergkius ‖ οὗτος Dawesius: οὕτω libri, quod revocandum ‖ 636. 37. ὡς ὅδε πάντ' ἐπῆλθε κοὐδέν τι Hermannus*: ὡς δὲ πάντ' ἐπελήλυθεν κοὐδὲν codices, ὡς δ' ἐπὶ πάντ' ἐλήλυθεν κοὐδὲν Porsonus ‖ 642. ὡς Dindorfius: ὅσθ' ‖ 643. Bdelycleoni tribuit Hamakerus ‖ 654. τεθνήξεις Elmsleius: τεθνήσει et τεθνήξει ‖ χρῇ Brunckius: χρὴ ‖ 657. τὸν προσιόντα: νῦν προσ. Hamakerus ‖ 659. μισθοὺς καί: μισθώσεις Bergkius ‖ 661. ἐνιαυτοῦ Bentleius: τοὐνιαυτοῦ et τοῦ ἐνιαυτοῦ ‖ 664. ἐγίγνεθ' ὁ: ἐγίγνετο Bergkius ‖ 665. καὶ — τἄλλα ante Bothium Bdelycleoni et 666. 67. ἐς τούτους — ἀεὶ Philocleoni tribuebantur; fortasse omnia uni Bdelycleoni tribuenda ‖ 670. ἀπὸ: παρὰ Hamakerus ‖ 671. οἴσετε: δώσετε vulgo ‖ 673. ἥσθηνται V et Suidas: ἥσθηντο ‖ 674. λαγαριζόμενον Suidas: λαγαρυζόμενον libri. cf. Com. graec. II. p. 313 ‖ 678. σοὶ δ' Florens Christianus: σὺ δ' ‖ 682. δουλεία 'στὶν Porsonus: δουλεί' ἐστὶν ‖ 687. κατάπυγον Dindorfius: καταπῦγον ‖ 691. δραχμήν, κἂν ὕστερος: κἂν πάντων ὕστατος deleto δραχμὴν Cobetus ‖ 694. πρίονθ' Reisigius Coni. p. 313 et postea Dobraeus: πρίον', πρίονες, πρίων ‖ ἀντενέδωκε Dobraeus: ἀντανέδωκεν ‖ 698. καὶ τοισίδ' Hermannus*: κἀστοῖσιν ego in Philol. XIV. p. 17, καὶ τοῖσιν codices ‖ 699. ὅπῃ Suidas: ὅποι ‖ 701. ἀκαρὲς Suidas: ἀκαρῆ et ἀκαρῆς ‖ 703. τοῦθ' ὧν οὕνεκ' Brunckius: τούτων εἵνεκ' ‖ 704. ἐπισίξῃ V: ἐπισίζῃ reliqui, an σ' ἐπισίξῃ? ‖ 705. τῶν ἐχθρῶν Kusterus: τὸν ἐχθρὸν ‖ 708. προσέταττεν Dawesius: προσέταξεν ‖ 709. μυριάδ' ἂν Dobraeus: μυριάδες ‖ 710. πυῷ Dindorfius: πύῳ ‖ 711. τοῦ Bentleius: τοῦ 'ν ‖ 713. πέπονθ' Suidas: ποθ' ‖ μου τῆς χειρὸς: μου κατὰ τῆς χειρὸς vulgo, κατὰ χειρός μου Dindorfius, possis etiam μου κατὰ χειρὸς ‖ 718. κριθῶν: κριθὰς Dobraeus ‖ 723. 24. βούλει σοι, πλήν: βούλει σοι πλὴν τοῦ RVΓ, an βούλει, πλὴν τοῦ? ‖ 726. οὐκ ἂν δικάσαις: an οὐ μὴ δικάσεις? ‖ 729—36. 743—49. carminis huius a Brunckio pessime habiti rationem antistrophicam olim monstravi Curis crit. in Com. fragm. p. 55 ‖ 743. πράγμαθ' οἷς Dindorfius: πράγματα οἷς ‖ 748. 49. μεθεστὼς — τῶν τρόπων Hirschigius ‖ 749. πιθόμενος Brunckius: πειθόμενος ‖

θη-
τῶν
oisi-
τῶν
890.
ely-
iiae
tae-
ent-
ὸς:
τοῦ
ue,
bri
am
s f
ros
od
st
s-
y-
te
t-
4
r-
n

ρὸς RV, οἷος — οἰκουρὸς reliqui ‖ 973. τί τὸ κακόν; Hamakerus: τί τὸ κακόν ποτ' RV, τί κακόν ποτ' reliqui. personarum vices distinxit Hamakerus; vulgo totus versus est Philocleonis interrogationis signo posito post μαλάττομαι ‖ 974. περιβαίνει: περιμένει R, περβαίνει V, περιβαίνει reliqui; forsan περισαίνει ‖ 977. κυνζούμενα: κυνζώμενα H. Stephanus ‖ 978. αἰτεῖσθε Hirschigius: αἰτεῖ R, αἰτεῖτε reliqui ‖ 981. ἐξηπάτησεν Cobetus: ἐξηπάτηκεν ‖ 983. ἐπεδάκρυσα Hirschigius: ἀπεδάκρυσα ‖ γνώμην: γνώμην γ' recte nescio nunc quis ‖ 991. 'νταῦθ' ἔνι Dobraeus: 'ντευθενί ‖ 993. φέρ' ἐξεράσω ante Bergkium Philocleoni continuabantur ‖ 995. οἴμοι — ὕδωρ fortasse Bdelycleoni continuanda sunt ‖ 1004. πανταχοῖ Brunckius: πανταχοῦ ‖ 1011. νῦν τὰ Burgesius: νῦν μὲν τὰ ‖ 1013. εὐλαβεῖσθε: ἐξευλαβεῖσθε Dindorfius versibus aliter dispositis ‖ 1014. πρὸς ὑμῶν: οὐδαμῶς recte addere videtur Hermannus* ‖ 1025. πειρῶν Brunckius: παριὼν Bentleius, περιὼν et περιιὼν libri ‖ 1026. ἑαυτοῦ: ἑαυτὸν Dobraeus ‖ 1029. delet h. v. Cobetus, quo plus ausus Hamakerus totum hunc locum 1029—1042. ab Aristophane abiudicat Mnem. III, 241 sqq. ‖ πρώτιστ' ἦρξε: πρῶτόν φησιν V, πρῶτον ἦρξε reliqui, πρῶτόν γ' ἦρξεν vulgo e coniectura Kusteri ‖ ἀνδραρίοις φήσ': ἀνθρώποις φήσ' vulgo, ἀνθρωπίσκοις Conzius et Bothius ‖ 1030. ἐπιχειρεῖ: vulgo ἐπιχειρεῖν ‖ 1032. οὗ δεινόταται: ᾧ δεινότεραι Kiehlius Mnem. I, 427 ‖ 1033. κεφαλαί: γλῶτται recte Bentleius ‖ 1037. αὐτὸν Bentleius: αὐτοῦ libri, αὐτὸ dubitanter Dindorfius ‖ 1039. οἳ: χῷ Hamakerus ‖ 1040. κατακλινόμενοί τ' ἐπὶ ταῖς κοίταις ἐπὶ τοῖσιν: κατακλινομένους ἐν ταῖς κοίταις, ἐπὶ τοῖσί τ' Hamakerus ‖ 1042. πολέμαρχον: πολίαρχον Hamakerus ‖ 1044. αὐτὸν: αὐτὴν Heckerus, quod verum videtur, nisi cum Bothio malis καινοτάτας — διανοίας ‖ 1050. εἰ παρελαύνων Bothius e scholiis: εἴπερ ἐλαύνων ‖ 1062. δὴ μόνον τοῦτ' Bentleius: ταῦτα μόνον ‖ ἀλκιμώτατοι Porsonus: μαχιμώτατοι vulgo, ἀνδρικώτατοι Bentleius ‖ 1064. πολιώτεραι δή: πολιώτερα δὴ R, πολιώτεροι δὴ Suidas, πολιώτεραι δῆθ' Bergkius ‖ 1065. αἵδ' ἐπανθοῦσιν τρίχες: οἵδ' ἐπανθοῦσι τρίχας VΓ Suidas et scholiastes, quorum V ad οἵδ' in margine annotatum habet οἱ κρόταφοι ‖ 1066. 67. δεῖ τῶνδε ῥώμην νεανικὴν ἔχειν: pro ῥώμην V et Suidas γνώμην. locus graviter corruptus ‖ 1069. νεανιῶν: Κλεινιῶν? ‖ 1076. delevit Hamakerus ‖ ἐγγενεῖς RVΓ, εὐγενεῖς reliqui ‖ 1081. δόρει Etym. M.: δορὶ ‖ 1084. 85. delet Hamakerus ‖ 1185. ἐσωζόμεσθα V, ἐπαυσάμεσθα R, ἀπεωσάμεσθα vulgo, ἀπεωσόμεσθα Dindorfius. scribendum ἐωσάμεσθα ex Crameri Anecd. Oxon. I. p. 446. indicatis ab Holdeno ‖ ἑσπέραν V, ἑσπέρας R, ἑσπέρᾳ reliqui ‖ 1086. διέπτετο Brunckius: διέπτατο ‖ 1087. 88. hos versus transponit Hamakerus ‖ 1087. εἶτα δ' εἱπόμεσθα R, εἶτα δ' ἑπόμεσθα V, εἶτα δ' ἑσπόμεσθα reliqui, εἶτ' ἐσεπτόμεσθα Hirschigius ‖ 1091. ἢ schol.: ἦν ‖ πάντας ἐμὲ Hirschigius: πάντα με Bergkius, quod reponendum, πάντα μὴ codices ‖ 1093. ἐκεῖσε: κεῖσε Bergkius ‖ 1097. ὅστις Dindorfius: ὅστις ἂν RVΓ, ὃς ἂν vulgo ‖ 1102. ἐμφερεστάτους: ὄντας ἐμφερεῖς Cobetus ‖ 1107. ξυλλεγέντες Bentleius: ξυλλέγοντες RV, συλλέγοντες reliqui ‖ 1108. ἄρχων Dindorfius: ἄρχων ‖ 1110. πυκνὸς: vulgo πυκνὸν ‖ 1112. 13. delet Hamakerus ‖ 1114. ἡμῶν: ἡμῖν Brunckius ‖ οἱ καθήμενοι: vulgo ἐγκαθήμενοι ‖ 1115. delevit Hamakerus ‖ ἡμῶν τοῦ φόρου: ἔνδον τοὐρόφου Bergkius ‖ 1116. πόνον Dobraeus probante Bergkio: γόνον ‖ 1118. ἐκφορῇ Reiskius: ἐκφορῇ ‖ 1127. ἐπανθρακίδων Scaliger: ἐπ' ἀνθρακίδων ‖ 1128. κναφεῖ Dindorfius: γναφεῖ ‖ 1133. κἀκτρέφειν Hirschigius: καὶ τρέφειν ‖ 1138. θυμαιτίδα: θυμοιτίδα scholiastes ‖ 1140. delet Hamakerus ‖ ἐγὼ: vulgo ἐγῴ; ‖ 1142. προσεικέναι Cobetus: ἐοικέναι ‖ 1150. στῆθί γ' ἀμπισχόμενος: στῆθ' ἀμπισχόμενος V, στῆθ' ἀναμπισχόμενος R, στῆθ' ἐναμπισχό-

[illegible] Bergkius ‖ 1157. *ὑπολύου* Hirschigius: *ἀπολύου* vulgo, *ὑπολύου* RVΓ ‖ 1158. *ὑπολοῦ* τε τάς: *ὑπόδυθι τὰς* vulgo, *ὑπολοῦ λαβὼν* Hirschigius ‖ 1159. *ὑποδήσασθαι* Scaliger: *ὑποδύσασθαι* ‖ 1161. *ποῦ*: *ποῖ* Brunckius ‖ 1167. *ἐπὶ γήρως* Hirschigius: *ἐπιγήρω* V, *ἐπὶ γήρᾳ* reliqui ‖ 1168. *ὑποσχαλίσαντος* Scaliger: *ὑποδυσάμενος* ‖ 1169. *[illegible]* ex Hesychio et Photio Dindorfius: *[illegible]* ‖ 1172. *[illegible]* vulgo *[illegible]* ‖ 1176. *[illegible]*: *[illegible]* alii; locus non integer ‖ 1177. *[illegible]*: *[illegible]* vulgo. v. ad Menandri Rel. p. 145 ‖ 1190. *[illegible]* Cobetus: *[illegible]* Dobraeus, *[illegible]* γ' codices ‖ 1192. *ὢν καὶ πολλῶν*: *ὢν πολλῶν ὢν* V, *καὶ παλαιὸς ὢν* Bergkius ‖ 1193. *[illegible]*: *[illegible]* V, *[illegible]* reliqui ‖ *[illegible]*: *[illegible]* Dindorfius ‖ 1208. *[illegible]* Dobraeus: *[illegible]* ‖ 1211. *[illegible]* Dindorfius ex Γ: *[illegible]* vulgo, *[illegible]* V ‖ 1219. *[illegible]*: vulgo *[illegible]* ‖ 1220. *[illegible]*: vulgo *[illegible]* ‖ 1221. *Ἀντήνορος* Bentleius: *Ἀντήνορος* ‖ 1222. *[illegible]*: vulgo *[illegible]* ‖ *[illegible]*: hoc libri coniungunt cum *[illegible]*. Philocleonis esse vidit Bergkius ‖ 1223. *[illegible]*: vulgo *οὐδείς* ‖ 1226. *Ἀθηναίους*: vulgo *[illegible] Ἀθηναῖος* ‖ 1227. *[illegible]* supplevit Bentleius: *[illegible]* volebat praeter Bergkium Hermannus* ‖ 1228. *[illegible]* Porsonus: *[illegible]* ‖ 1231. *[illegible]* Dobraeus: *[illegible]* Brunckius, *[illegible]* codices ‖ 1236. *[illegible]* Bentleius: *[illegible]* ‖ 1239. delevi hunc versum, ut voluit etiam Hamakerus ‖ 1244. *[illegible]* Dobraeus: *[illegible]* ‖ 1245. *[illegible]* Tyrwhittus: *[illegible]* ‖ 1248. *[illegible]*: *[illegible]* vulgo, *[illegible]* Bergkius ‖ 1252. *[illegible]* — *[illegible]* Cobetus: *[illegible]* — *[illegible]* ‖ 1262. *[illegible]* Cobetus: *[illegible]* ‖ 1263. *[illegible]* Hermannus*: γ' *[illegible]* ‖ 1264. *[illegible]* γ': *[illegible]* RV ‖ 1267. *[illegible]*: melius *[illegible]* V ‖ 1268. *[illegible]* Brunckius: *[illegible]* ‖ 1270. *[illegible]* Kusterus: *[illegible]* ‖ 1274. *[illegible]* Bentleius: *[illegible]* ‖ 1281. *[illegible]*: *[illegible]* Bentleius, *[illegible]* Bergkius ‖ 1282. delet Bothius ‖ *[illegible]* Bentleius: *[illegible]* ‖ 1283. de lacuna post h. v. vide scholiastam ‖ 1286. *[illegible]* Florens Christianus: *[illegible]* V, *[illegible]* reliqui ‖ 1287. *[illegible]* RVΓ, *[illegible]* reliqui, *[illegible]* Dindorfius ‖ *[illegible]*: *[illegible]* RVΓ ‖ 1292. *[illegible]* Bentleius: *[illegible]* vulgo, om. V aliique ‖ 1300. *[illegible]*: *[illegible]* Elmsleius ‖ 1301. *[illegible]* Bentleius: *[illegible]* ‖ 1303. *[illegible]* Cobetus: *[illegible]* ‖ 1305. 6. hi versus inverso ordine legebantur ‖ 1306. *[illegible]* Kusterus: *[illegible]* Lentingius, *[illegible]* et *[illegible]* codices ‖ *[illegible]* Brunckius: *[illegible]* ‖ *[illegible]*: *[illegible]* Dindorfius, malim *[illegible]* ‖ 1307. *[illegible]*: *[illegible]* R et Suidas, *[illegible]* V, *[illegible]* Elmsleius ‖ 1310. *[illegible]* Bergkius ad Arist. fragm. p. 645: *[illegible]* codices, *[illegible]* vulgo ‖ 1324. *[illegible]* *[illegible]*: *[illegible]* VR, *[illegible]* *[illegible]* Dobraeus ‖ [illegible] *[illegible]* Bentleius: *[illegible]* ‖ *[illegible]* Bentleius: *[illegible]* R ‖ 1332. 33. Bdelycleonis [illegible] erant ante Boerium: Lentingius non male uni Philocleonem sequentium tribuit ‖ 1334. *ἄθρει* Hirschigius: *ἄθροει* Dindorfius, *ἀθρόοι* vulgo ‖ 1335. *[illegible]* Brunckius: *[illegible]* Bergkius, *[illegible]* vulgo ‖ *[illegible]*: *[illegible]* Dindorfius ‖ 1336. *[illegible]*: *[illegible]* Hermannus* ‖ 1338. *[illegible]* de coniectura addidi ‖ 1339. *[illegible]* extra versum est, cui quod vulgo praemittitur *[illegible]* om. V ‖ 1340. *[illegible]* Dindorfius: *[illegible]* codices; an *[illegible]*? ‖ *[illegible]* addidit Hermannus* ‖ 1347. *[illegible]* Brunckius: *[illegible]* ‖ 1348. *[illegible]*: *[illegible]* Brunckius ex Eustathio ‖ 1350. *[illegible]* Cobetus: *[illegible]* ‖ 1354. *[illegible]*: recte *[illegible]* Elmsleius ‖ 1360. *[illegible]* Brunckius in versione: *[illegible]* ‖ 1363. *[illegible]*: *[illegible]* VR ‖ 1369. *[illegible]*: *[illegible]* Florens Christianus. an *[illegible]*? ‖ 1371. *[illegible]*: scribendum videtur *[illegible]* — *[illegible]* ‖ 1372. *[illegible]*

τοῖν θεοῖν recte Richterus ‖ 1378. ἐστιγμένην: ἐσχισμένην? ‖ 1380. νομίσας σ' Hirschigius: νομίσας ‖ 1384. θενὼν Dindorfius: θένων ‖ 1386. ὑπώπια: ὑπώπιον V ‖ 1387. delevit Hamakerus ‖ 1391. κἀπιθήκας τέτταρας: κἀπιθήκαν τέτταρας V, κἀπιθήκην τέτταρας vulgo, κἀπιθήκην τεττάρων Dobraeus ‖ 1394. delet Hamakerus et 1395, εὖ coniecit pro ὥστ' ‖ 1413. κλητεύων Dobraeus: κλητεύειν ‖ ἔοικας θαψίνῃ Reiskius: ἐοικὼς θαψίνη ‖ 1414. προσπολῶν Hermannus*: πρὸς πεδῶν ‖ 1417. οἴ μοι κακοδαίμων: haec fortasse a Bdelycleone dicuntur ‖ 1418. καλέσῃ Reiskius: καλέσῃς ‖ 1423. δευρί· πότερον ἐπιτρέπεις Bentleius: δευρὶ πρότερον, ἐπιτρέπεις ‖ 1426. οὐ δέομ' οὐδέ: οὐδὲ δέομαι Bothius non male, cum V δέομαι pro δέομ' habeat ‖ 1433. οὗτος: αὐτὸς ‖ 1440. hunc versum, qui vulgo post 1431. legitur, huc transposui, ut suasit Hamakerus ‖ 1442. ἐνταυθὶ Elmsleius: ἐνταυθοῖ ‖ 1443. ἔγωγε BΔ: οἴσω σε RV, ἐγώ σε Dindorfius et Hamakerus ‖ τί ποιεῖς; ὅ τι ποιῶ: τί ποιήσεις; ὅ τι; Hamakerus ‖ 1444. εἴσω φέρω σ': οἴσω τρέχων Hamakerus ‖ 1449. ἀπόλοι': ἀπολῶ σ' Reiskius, ἀπολεῖς vulgo ‖ τοῖς σοῖς: τοῖσι vulgo, τοῖς RV ‖ 1452. ξηρῶν: σκληρῶν Hirschigius ‖ 1454. μεταπεσεῖται Dobraeus: μεταπεσεῖτ' Bentleius, μέγα πείσεται R, μεταπείσεται V ‖ ἐπὶ τὸ τρυφῶν Hermannus* et Dindorfius: ἐπὶ τὸ ρυφᾶν V, ἐπιτρυφὸν et ἐπὶ τὸ τρυφερὸν alii ‖ 1461. μετεβάλοντο: vulgo μετεβάλλοντο ‖ 1473. κατακομῆσαι: κατακοσμῆσαι vulgo, γρ. κατακηλῆσαι V ‖ 1481. τοὺς νῦν Bentleius: τὸν νοῦν ‖ διορχησάμενος VRΔ: διορχησόμενος vulgo ‖ 1482. αὐλείοισι: αὐλείαισι V ‖ 1487. ῥύμης Lobeckius: ῥώμης ‖ 1490. πτήσσει: πλήσσει Bentleius, πτήσει V, πτήσσει etiam Aelianus VH. 13, 17 ‖ 1491. βαλλήσεις: βαλλήσῃ R, βαλλήσει Bergkius ‖ 1492. οὐράνιόν γ': οὐράνιον RV, οὐρανίαν recte forsan Hesychius ‖ 1496. οὐκ εὖ: οὐκ εὖ; recte Dobraeus Philocleoni haec assignans ‖ 1507. οὐδὲν Brunckius: οὐδέν γ' ‖ 1511. delet Hamakerus ‖ 1514. μοι· σὺ δὲ Hermannus*: μ' ᾠζυρέ RV et ᾠζυρέ ‖ 1519. θαλασσίου θεοῦ Bergkius: θαλασσίου vulgo, θαλασσίοιο Dindorfius; monosyllabum θεοῦ in parodia versus tragici nihil offensionis habet; ceterum cf. Cobeti NL. p. 10 ‖ 1521. ἀτρυγέτου Dindorfius: ἀτρυγέτοιο ‖ 1523. πόδα κυκλοσοβεῖτε Dindorfius: πόδ' ἐν κύκλῳ στροβεῖτε (γρ. σοβεῖτε) V, πόδ' ἐν κύκλῳ σοβεῖτε reliqui; recte emendasse videtur Dindorfius, si modo recte haec pro antistrophicis habentur, de quo nondum omnis dubitatio mihi sublata est ‖ 1526. 27. ὀζῶσιν: ὀιζῶσιν R ‖ 1536. ἡμᾶς: ὑμᾶς recte Bentleius ‖ 1537. ὀρχούμενον ὅστις: ὀρχούμενός τις R, ὀρχούμενος ὅστις Γ, quod fortasse verum est.

PAX

V. 1. τάχιστα: τάχος τῷ Kiehlius Mnem. II, 98 ‖ 2. δὸς — ἀπολουμένῳ: haec ante Dobraeum servi primi erant ‖ 5. 6. ποῦ — κατέφαγεν: haec etiam ante Dobraeum servo primo et sequentia μὰ τὸν — ποδοῖν alteri tribuebantur ‖ 6. οὐ κατέφαγεν; μὰ: κατέφαγεν; οὐ μὰ Bergkius ‖ 7. περικυλίσας scholia: περικυκλίσας ‖ 8. vulgo servi primi est, correxit Dobraeus ‖ 12. φησιν: φασιν Bergkius. v. ad Theocriti Id. I, 50 ‖ 16. καὶ τρίβ' ἔθ' ἑτέρας Dindorfius: καὶ τρῖβ' ἑτέρας γε vulgo, καὶ τρῖβ' ἑτέρας RV ‖ 18. ante Dobraeum secundo et 19. primo servo dabatur ‖ 18. οἴσω: an οἶος? ‖ 21. πόθεν ἄν: ὁπόθεν Cobetus ‖ 32. λάθοις Reisigius: λάθῃς ‖ 41—50. personarum vices distinxi ut praecipit Dobraeus ‖ 47. αἰνίσσεται Dobraeus: αἰνίττεται ‖ 48. τὴν σπατίλην: τὴν delet Elmsleius ‖ ἐσθίει: ἐσθίειν Dobraeus ‖ 60. ἔα ἔα: haec ante Brunckium servi erant ‖ 66. πρῶτον ἡνίχ': ἡνίκα πρῶτον Halbertsma ‖ 67. ἂν ταδὶ Hirschigius: ἐνθαδὶ ‖ 76. Πηγάσιόν μοι: μοι om. RV, unde ego Πηγασίδιον, Bergkius Πηγάσιον ‖ 87—89. in marginem relegavi versus ineptissimos, damnavit item Hamakerus ‖ 98.

damnat fortasse merito Hamakerus ‖ φράζω Cobetus: φράσον ‖ 100. ἀποικοδομεῖν Florens Christianus: ἀνοικοδομεῖν ‖ 107. καταγορεύῃ Cobetus: καταγορεύσῃ ‖ 110. ἀλλ'. ἰοὺ ἰοὺ ἰού: ἰοὺ bis ponit R, unde possis ἄλλα μὰ Δί'. ἰοὺ ἰοὺ ‖ 119. ὑμῖν: ὑμῶν? ‖ 153. κάτω κάρα Dindorfius: κατωκάρα ‖ βουκολήσεται: βαυκαλήσεται Heckerus ‖ 154. Πήγασε χαίρων χώρει: χαίρων Πήγασε χώρει Kiehlius Mnem. II, 98 ‖ 155. χρυσοχάλινον πάταγον: χρυσοχαλίνων Bergkius, χρυσοχάλινος nescio quis ‖ 175. στρέψει Dindorfius et post hunc Cobetus: libri στροφεῖ ‖ 176. φυλάξει Reiskius: φυλάξεις ‖ 179. θύραισιν: θύρησιν V ‖ 182. βδελυρὲ Suidas: μιαρὲ ‖ 187. ἐστ' Bentleius: ἐστιν ‖ 192. φέρων: φέρω Halbertsma ‖ 193. ἦλθες: εἶπας Hamakerus ‖ 195. ἰὴ ἰὴ ἰή: triplex ἰὴ suspectum ‖ 196. ὅτ': ὅτι Hamakerus ‖ οὐδ' ἔμελλες Dobraeus: οὐδὲ μέλλεις ‖ 210. οὕνεχ' Brunckius: εἵνεχ' ‖ 211. ὁτιὴ Bentleius: ὅτι ‖ 214. ἀττικίων Holdenus: ἀττικίων libri, ἀττικίον Dobraeus ‖ δίκαν Hirschigius: δίκην ‖ 215. ἀττικωνικοὶ Dobraeus: ἀττικωνικοὶ libri, ἀττικιωνικοὶ Bergkius ‖ πράξαιτ' Bekkerus: πράξαιντ' ‖ 217. ὑμεῖς εὐθύς: Cobetus εὐθύς· ἄνδρες ‖ 218. νὴ τὴν Ἀθηναίαν· μὰ Δί' οὐχὶ πειστέον: νὴ τὴν Ἀθηνᾶν, νὴ Δί', οὐχὶ πειστέον vulgo ‖ 219. ἔχωμεν: ἕλωμεν Hirschigius ‖ πόλεν omnes praeter RV, qui πόλιν ‖ 220. delet Halbertsma ‖ 228. 30. θυῖαν et θυΐᾳ: θυείαν et θυείᾳ ‖ 232. γνώμην: γνώμην γ' Herwerdenus ‖ 234. 35. αὐτὸς ᾐσθόμην ὥσπερ: ὥσπερ ᾐσθόμην καὐτὸς vulgo ‖ 235. 38. θυΐας: vulgo θυείας ‖ 246. ἐπιτετρίψεσθ' Elmsleius: ἐπιτρίψεσθ' ‖ 251. ante Dobraeum Πολέμῳ continuabatur ‖ οἷον: οἷα vulgo ‖ 253. χρῆσθ' ἁτέρῳ Brunckius: χρῆσθαι θατέρῳ ‖ 254. τετρωβόλου Kusterus: τετρώβολον ‖ 257. ὡς δριμὺς ante Hermannum Πολέμου erat ‖ 258. ante Hermannum Κυδοιμοῦ erat ‖ ἐνέβαλεν Hermannus: ἐνέβαλες ‖ 259. οἷσ' οἷσ' Dobraeus ad Nubes 633: οἴσεις ‖ 261. πάνυ addidit Dobraeus ‖ 262. εἰ δὲ μή, 'γὼ κλαύσομαι: εἰ δὲ μή γε, κλαύσομαι vulgo ‖ 265. 66. spurios censet Hamakerus ‖ 266. ταράξει: κατατρίψει? ‖ 269. Ἀθηναίοισιν ἀλετρίβανος Porsonus: Ἀθηναίοις ἀλετρίβανος RV, Ἀθηναίοις ἀλετρίβανος ὁρᾷς reliqui ‖ 273. delevit Dindorfius ‖ ἢ πρίν γε τὸν: εἰ πρίν γε τὸν e schol. Dobraeus, πρὶν ἤ γε τὸν Buttmannus, πρὶν τόνδε τὸν Bergkius ‖ 274. δῆτ': γέ τι R, γέ τιν' Dindorfius ‖ 280. κἆτ' Dobraeus: κᾆτ' ‖ μάλα: μάλ' αὖ Dobraeus ‖ 282. Λακεδαιμονίοισιν ἀλετρίβανος Porsonus: Λακεδαιμονίοις ἀλετρίβανος RV, Λακεδαιμονίοις κακὸς ἀλετρίβανος reliqui ‖ 283. χωρία: hoc suspectum ‖ 303. φοινικικῶν: φοινικίδων? ‖ 316. οὔτι χαίρων: οὔτι καὶ νῦν vulgo ‖ 328. τουτί μ' ἔασον: an τοῦτ' ἔτι μ' ἔασον? ‖ 329. μηδὲν ὀρχήσησθ' ἔτι Bekkerus: μηδὲν ὀρχήσεσθ' ἔτι ‖ 332. λήξομεν: vulgo λήγομεν ‖ 334. τοί μοὔστ' Dindorfius: τοί μ' ἐστ' RV, τί μοί 'στ' vulgo ‖ 341. πλεῖν μένειν: πλημμελεῖν Herwerdenus, ἐμπιεῖν Hamakerus ‖ βινεῖν Dindorfius: κινεῖν libri, an πίνειν? ‖ 344. κυδαρίζειν: συβαρίζειν vulgo ‖ 345. ἰοῦ ἰοῦ Dindorfius: ἰοὺ ἰού ‖ 346. τὴν ἡμέραν ταύτην ποτέ Porsonus: ταύτην με τὴν ἡμέραν ποτε RV, ταύτην τὴν ἡμέραν ποτέ vulgo, ταύτην μέ ποτε τὴν ἡμέραν Dindorfius, ταύτην με τὴν ἡμέραν creticis numeris recte Bergkius ‖ 347. ἀνεσχόμην Brunckius: ἠνεσχόμην ‖ 355. ἀπολλύμεθα Kusterus: ἀπωλλύμεθα ‖ 356. δόρει Choeroboscus: δορὶ ‖ 361. ποῖ: πῇ? an πῶς? ‖ 364. οὔκουν ἢν λάχω: οὐκ ἢν μὴ λάχω Dobraeus ‖ 365. κλήρῳ ποιήσεις οἶδ' ὅτι: κληρῶν ποιήσεις οἶδ' ὅτι? ‖ 374. μοί νυν: νῦν μοι Cobetus, an τοίνυν? ‖ 385. μηδαμῶς, μὴ μηδαμῶς: μὴ μηδαμῶς μηδαμῶς R, μηδαμῶς μηδαμῶς V, quod recte probavit Bergkius, v. ad 346 ‖ 386. παρ' ἐμοί γε Cobetus, παρ' ἐμοῦ RΓ, παρ' ἐμοῦ γε ceteri ‖ 387. νομίζων ἐν τοιούτῳ: νομίζων ἐν τῷδε τῷ vulgo, νομίζ' ἐν τουτῳὶ τῷ Bentleius et Brunckius, νομίζειν ἐν τοιῷδε Dobraeus ‖ 390. 91. μὴ γένῃ — ἡμῖν: locus malam grammaticorum sedulitatem expertus ‖ 402.

τὰ νῦν γάρ εἰσι: *γὲ νυνγάρ εἰσι* vulgo ‖ 405. *ἀναπείσεις* Hirschigius: *ἂν πείσαις* ‖ 409. *ἵνα δὴ τί* Bentleius: *ἵνα τί δὴ* RV, *ἵνα τί δὲ* reliqui ‖ 412. *ἡμᾶς* RV: *ὑμᾶς* ‖ 414. *παρεκλεπτέτην* Brunckius: *παρεκλέπτετον* ‖ 415. *ἁμαρτωλίας* Bergkius ex Bekkeri Anecd. p. 79, 10: *ἁρματωλίας* codices. cf. Com. graec. II. p. 504 ‖ 417. *τῶνδε καί*: vulgo *τήνδε καὶ* ‖ 420. fortasse delendus ‖ *διπόλει'* Porsonus: *δυπόλει'* ‖ 421. *ἄλλαι*: *ἄλλαι* vulgo, *ceteras* Brunckius ‖ 422. *Ἑρμῇ*: *Ἑρμῆ*? ‖ 427. *εἰσιόντες*: hoc corruptum videtur. cf. 225 ‖ 430. *τἄλλα δ'*: hoc etiam suspectum mihi, bene haberet *καὶ γὰρ* ‖ 432. *φιαλοῦμεν*: *'φιαλοῦμεν* Eustathius ‖ 433. 34. ante Dindorfium Mercurii erant ‖ 435. *εὐχόμεσθα*: *εὐχώμεσθα* codices, recte Brunckius *precamur* ‖ 446. *πάσχοι τοιαῦτ' ἄτθ'* Dindorfius: *πάσχοιτο τοιαῦταθ'* V, *πάσχοι γε τοιαῦθ'* reliqui ‖ 449. *διαγαγεῖν* Cobetus: *διάγειν* ‖ 450. *ξυλλάβῃ*: *ξυλλάβοι*? ‖ 453. ante Beerium chori erat, 454. Trygaei et 455. rursus chori; in eo tamen erravit, quod etiam 439. 441. 444—46 et 450—53. Trygaeo tribuit ‖ 457. *δὲ μή.* Bergkius: *δὲ μή;* ‖ *γε.* Bergkius: *γε;* ‖ 469. *ἀλλ' ἄγετον νῦν ἕλκετε*: *ἄγετον ξυνέλκετε* vulgo, *ἀλλ' ἄγεθ' ἕλκετον ὠγαθέ* Dindorfius, *ἀλλ' ἄγετον ξυνεφέλκετε* Bergkius, *ἀλλ' ἄγετε ξυνανέλκετε* Dobraeus, *ἀλλ' ἄγεθ' ἕλκετ' ἀνέλκετε* Holdenus ‖ 479. 80. Mercurio, 481—83. cum *τοῖς καλῶς ἐξηγουμένοις* (schol.) Trygaeo, 484. 85. choro assignavit Bergkius ‖ 489. *εἶα νὴ Δία*: haec Trygaeo dedit Bergkius. *εἶα* delet Dindorfius; credibile est poetam hic eadem posuisse verba quae in strophico versu, ut *ΕΙΑΝΗΔΙΑ* ex *ΕΤΙΜΑΛΛ* corruptum sit ‖ 491. choro dedit Bergkius ‖ 491. lacunam sic implevit Dindorfius *δῆτα τόδ' ἐστὶν*, Bergkius *δῆτα τόδ' ὑμῶν* ‖ 493. *ἀργεῖοι*: *ὠργεῖοι* vulgo; cf. versum strophicum ‖ 497. *νυν* Cobetus: *οὖν* ‖ 498. *ἀνδρείως* Bentleius: *ἀνδρικῶς* ‖ 500—507. Mercurio tribuit R, vulgo Trygaei sunt ‖ 523—26. hos versus suspectat et lacunae explendae causa ab imperito scriba suffectos esse statuit Hamakerus ‖ 529. *κρομμυοξυρεγμίας*: recte *κρομμυοξερεγμίας* Dobraeus ‖ 531. *τρυγῳδῶν* Brunckius: *τραγῳδῶν* ‖ *κλαύσἄρα* Dindorfius: *κλαῦσ' ἄρα* vel *κλαῦσ' ἆρα* ‖ 536. *κόλπου*: *κώμου* Hamakerus probabiliter ‖ 537. *χοός* Elmsleius: *χοῶς* ‖ 542. *κυάθους* Cobetus: *κυάθοις* ‖ 548. *ὁ δὲ δρεπανουργὸς*: *τὸν δὲ δρεπανουργὸν* Cobetus ‖ 582. *ὡς ἀσμένοισιν ἦλθες ἡμῖν φιλτάτη*: *ὦ φίλταθ' ὡς ἀσμένοισιν ἡμῖν ἦλθες* vulgo, *ὡς ἦλθες ἡμῖν ἀσμένοις ὦ φιλτάτη* Dindorfius, *ὡς ἀσμένοισιν ἦλθες ὦ φιλτάτη* Bergkius ‖ 583. *ἐδάμην* Dindorfius: *ἐδάμημεν* ‖ 587. *γεωργὸν* Cobetus: *γεωργικὸν* ‖ 600. *ὁπόσ'* Bentleius: *ὅσ'* et *ὅσσ'* ‖ 603. *λιπερνῆτες* Diodorus Siculus: *σοφώτατοι* ‖ *δὴ ξυνίετε*: *τις ξυνιέτω* Diodorus, quod fortasse verum est ‖ 605. *ἦρξεν ἄτης* Seidlerus: *αὐτῆς ἦρξεν* codices, sed latet haud dubie aliud quid, nec sufficit quod Bergkius coniecit *αὐτίχ' εἷρξεν* ‖ 610. *κάξεφύσησεν* Bentleius: *ἐξεφύσησεν* ‖ 611. *ἐνθαδί*: vulgo *ἐνθάδε* ‖ 616. *ἠκηκόη* scholia: *ἠκηκόειν* ‖ 618. *πόλλ' ἄρ'* Cobetus: *πολλά γ'* ‖ 622. *κἀνέπειθον*: *κἆτ' ἔπειθον* recte Cobetus ‖ 629. *'φύτευσα κἀξεθρεψάμην* Bentleius: *φυτεύσας ἐξεθρεψάμην* ‖ 630. *ἐν δίκως*: *ἐν δίκῃ*? ‖ *γε* addidit Bentleius ‖ 632. *κᾆτα δ' ὡς*: *κᾆτά γ' ὡς*? ‖ 640. *αἰτίας*: *αἰτίαν* Hamakerus ‖ *φρονεῖ*: *φρονοῖ* RV aliique ‖ *Βρασίδα* Suidas: *Βρασίδου* ‖ 643. *ἄττα* Florens Christianus: *ἅττ' ἂν* ‖ 644. *ἐτύπτεθ'* Hirschigius: *ἐτύπτονθ'* ‖ 664. delet Hamakerus ‖ 671. *ἐνθαδί*: vulgo *ἐνθάδε* ‖ 676. *οὗπερ* Bentleius: *ὅπερ* ‖ 679. *νῦν*: Cobetus *νυν* ‖ 684. *οὕτω* Cobetus: *αὐτῷ* ‖ 689. *γενησόμεθα. τρόπῳ τίνι*: *γενησόμεσθα. τρόπῳ τίνι* vulgo, *γενησόμεσθα. τίνι τρόπῳ* Dindorfius ‖ 701. fortasse spurius ‖ 711. *κατελάσας*: *κατελάσαι* Bergkius ‖ 715. *βουλὴ σὺ* scholia: *σὺ βουλὴ* ‖ 716. *ῥοφήσει* Elmsleius: *ῥοφήσεις* ‖ 720. *οἴκαδ' οἴκαδ'*: *οἴκαδ' αὖθις* Cobetus, *ἴθι δεῦρ' οἴκαδ'* Bergkius; possunt etiam alia ludi, e. c. *ἄγε νῦν* vel *ἄγε δῆτ'* ‖ 725. *θάρρει* Brunckius: *θάρσει* ‖ 726.

κόρα: vulgo κόραι ‖ 729. τάδε τὰ σκεύη παραδόντες: τήνδε σκευὴν ἀποδύντες Hamakerus apud Cobetum NL. p. 51 ‖ 730. φῶμεν: vulgo δῶμεν ‖ 731. τὰς σκηνὰς: τὰς σκευὰς Hamakerus ‖ 742. 43. ita hos versus transposui Bergkium secutus ‖ 744. delevit Hamakerus ‖ 745. εἶτ᾽ ἀνέροιτο Bentleius: ἐπανέροιτο ‖ 747. κἀδενδροτόμησε: recte Cobetus κἀδενδροκόπησε ‖ 752. ἐπεχείρει: ἐπιχειρεῖ alii codices, ἐπιχειρῶν Hamakerus ‖ 753. βαρβαρομύθους: βορβοροθύμους vulgo, cui quod substitui legit scholiasta ‖ 754. libri καὶ πρῶτον μὲν μάχομαι πάντων: pro his reponenda esse quae Vesp. 1031 leguntur θρασέως ξυστὰς εὐθὺς ἀπ᾽ ἀρχῆς intellexit Hamakerus ‖ 755. οὗ — δεινόταται: ᾧ — δεινότεραι Kiehlius Mnem. I, 427 ‖ 756. γλῶτται: κεφαλαὶ ante Bentleium ‖ 770. καί: κἂν? ‖ 771. φέρε τῷ φαλακρῷ: addendum videtur τῶν ὀψαρίων vel simile quid ‖ 774. λαμπρὸν scholiasta: ἀνδρὸς ‖ 785. ὑπάκουε Bentleius: ὑπακούσῃς ‖ 801. ἡδομένη: ἡδομένῃ Bergkius, ἑζομένη vulgo ‖ 822. φαίνεσθε ante Dindorfium ‖ 824. ἐγὼ ᾽πυθόμην: ἔγωγ᾽ ἐπυθόμην RV. locus corruptus et lacunosus ‖ 825. ἦλγουν: ἀλγῶ Hamakerus ‖ 831. ἐνδιαεριαυεριναηχέτους: ἐνδιαεριαυρινηχύτους intelligi posset ‖ 836. ὡς ἦλθ᾽ scripsi pro vulgato ὡς δ᾽ ἦλθ᾽, personarum vicibus paulo aliter ac vulgo fit descriptis ‖ 837. ἐῷον: ἀοῖον vulgo, ἀῷον Bergkius ‖ ἀστέρα: nonne ἀστέρες? ‖ 847. ταύτας: ταύτας σὺ R, ταῦτα σὺ reliqui, ταύτα Brunckius ‖ ὁπόθεν Hirschigius: πόθεν ‖ 848. 49. τριώβολον, εἰ: τριώβολον. ἤ Dobraeus ‖ 851. ἄγε νυν ἴωμεν Trygaeo recte assignat Holdenus ‖ 852. τι: τί Cobetus ‖ 857. ὧδ᾽: ἔστ᾽ Brunckius ‖ 860. γέρων Bergkius: γέρον ‖ 864. ante Bentleium Trygaei erat ‖ εὐδαιμονέστερος: εὐδαιμονίστερος V ‖ φανεῖ Bentleius: φανεὶς ‖ 869. βινεῖν Florens Christianus: κινεῖν ‖ 869 b. σησαμίς Dobraeus: σησάμοις B, σησαμῆ reliqui ‖ 882. αὐτὸς Seidlerus: αὐτοὺς ‖ 886. τὴν σκευὴν: τὰ σκεύη vulgo ‖ 891. ὁρᾶτ᾽ ὀπτάνιον Dobraeus: ὁρᾶτε τοὐπτάνιον codices, ὅρα τοὐπτάνιον Dindorfius ‖ 892. ἐνταυθὶ γὰρ οὖν: ἐνταῦθα γὰρ vulgo ‖ 894. γ᾽: θ᾽ R, δ᾽ Dindorfius ‖ 897. ἐς γόνατα, κύβδ᾽: ἐς γόνατα κύβδ᾽ vulgo ‖ 907. θᾶσ᾽ Dindorfius: θέασ᾽ ‖ 909. ἐκεχειρίαν: δεκεχειρίαν Hamakerus ‖ 910. πολίταις Hermannus: πολίτης ‖ 916. φήσεις γ᾽ Dindorfius: φήσεις ‖ 818. πολλῶν: πολλοῦ Hirschigius ‖ ἄξιος: αἴτιος Dawesius ‖ 919. ἀθμονεὺς Dindorfius: Ἀθμονεὺς ‖ 921. δημότην Dindorfius: δημότην ὅμιλον ‖ 922. servo datur in R, choro in ceteris, Trygaeo continuavit Bergkius ‖ 926. δέῃ Dindorfius: δέοι ‖ 928. Θεογένους Dindorfius: Θεαγένους ‖ 929 τῷ δαί: vulgo τῷ δὴ ‖ 931. γ᾽ ἴν᾽ ὅταν ἐν: γ᾽ ἵν᾽ ἐν codices ‖ 942. ὡς ταῦτα: ὥστ᾽ αὐτὰ Dobraeus ‖ 943. νυν: vulgo νῦν ‖ 951. ὑμᾶς: ὀλὰς Bergkius ‖ 952. αὐλήσων ἄκλητος: αὐλῶν ἄκλητος Dindorfius, ἄκλητος αὐλῶν Bergkius ‖ 953. τοῦτ᾽ εὖ: σάφ᾽ Dindorfius ‖ 959. δαλίον Didymus: δᾳδίον ‖ ἐμβάψω: ἔμβαψον Engerus Mus. Rhen. 1856 p. 122. sequente Bergkio ‖ 960. 61. hi versus vulgo inverso ordine leguntur; correxit Engerus, quem sequutus est Bergkius ‖ 960. δὲ: τε ‖ 962. τοῖς Dindorfius: τοῖσι ‖ 967. ἄνδρες Dindorfius: ἄνδρες ‖ 973. εὐχώμεσθα δή: haec a Trygaei oratione separanda esse intellexit Cobetus, choro dedi cum Bergkio ‖ 977—86. ante Brunckium οἰκέτου erant ‖ 985. παρακύπτουσιν: παρακύπτουσ᾽ αὖ Hirschigius, quod probandum videtur ‖ 986. ἡμᾶς: ἡμῖν V forsan recte ‖ 1000. ᾽κ Μεγάρων Hamakerus: μεγάλων ‖ 1023. θύρασι Dindorfius: θύραισι ‖ 1030. σοφῇ .. δόκιμον: σοφῇ [᾽ν πᾶσιν] δόκιμον? ‖ 1035. οὖν ἂν Dindorfius: ἂν οὖν RV ‖ 1043. καὶ γὰρ: καὶ μὴν dubitanter Dobraeus, verba haec καὶ μὴν — ἐστεφανωμένος servo tribuens ‖ 1047. hunc versum, qui vulgo οἰκέτῃ tribuitur, cum Trygaei verbis οὐ — Ἱεροκλέης coniunxit Dobraeus ‖ γέ πού ᾽σθ᾽: γέ τοὔσθ᾽ recte Bergkius ‖ 1056. servo dedit Dobraeus ‖ 1066. αἰβοῖ βοῖ: αἰβοιβοῖ Dindorfius, qui et haec et

ᾔσθην — πυθήσεις Trygaeo dedit, cum vulgo servi sint, idem τί γελᾷς, quae vulgo Trygaeus loquitur, Hierocli dedit ‖ 1072. ἀπόλοι': ἀπολεῖ γ' Dobraeus ‖ 1074. τόδε Dobraeus: τόγε RV, τότε vulgo ‖ 1100. ἐκτῖνος Dindorfius: ἴκτινος ‖ 1102—10. hos versus sic ordinat Hamakerus 1102. 1105. 1107. 1103. 1104. 1108. 1110. 1109 ‖ 1105—10. omnia uni Trygaeo tribuit Bergkius, qui praeterea 1109. 10. ἀπένεγκον σπονδὴν scripsit ‖ 1111. σπλάγχνων Dindorfius: τῶν σπλάγχνων ‖ 1114. τρηχὺν Cobetus: τραχὺν ‖ 1116. τί δ' ἐγώ; οὐ τὴν: τί δ' ἐγώ; τὴν RV, τί δ' ἔγωγε; τὴν vulgo, τί ἐγὼ δέ; τὴν Dindorfius ‖ 1125. 26. ὁ κόραξ — Ἐλύμνιον: haec fortasse Trygaeo tribuenda ‖ 1142. τηνικαῦτα Bentleius: τηνικάδε ‖ 1144. ἀλλ' ἄφευε: ἀλλὰ φαῦε Dobraeus ‖ 1147 et 48. post 1142 transponi vult Hamakerus ‖ 1154. Ἀρχινάδου: Αἰσχινάδου vulgo ‖ 1159. ἡνίκ' ἂν δ' Hermannus: ἡνίκα δ' ἂν et ἡνίκ' ἂν ‖ 1164. φύσει R et Suidas, φύει reliqui ‖ 1165. οἰδάνοντ' Bentleius: οἰδαίνοντ' ‖ 1185. ταῦτα δ': ταῦτ' ἄρ'? ‖ 1195. ἐπιφόρει Dobraeus: ἐπισφόρει R, ἐπεισφερε vulgo ‖ 1210. ΟΠΛΩΝ ΚΑΠΗΛΟΣ: hoc abhinc usque ad 1264. ipsum poetam (1209) sequutus restitui ubique, ubi vulgo ΛΟΦΟΠΟΙΟΣ, ΘΩΡΑΚΟΠΩΛΗΣ, ΣΑΛΠΙΓΓΟΠΟΙΟΣ, ΚΡΑΝΟΠΟΙΟΣ, ΔΟΡΥΞΟΣ legitur; omnia ab uno armorum institore dici res ipsa docet et intellexit Bergkius, ubique ΟΠΛΟΠΟΙΟΣ vel ΟΠΛΟΠΩΛΗΣ restituendum existimans ‖ 1216. σφήκωμ' ἔχει πολὺν πόνον: σφήκωμα πολὺν ἔχει πόνον Brunckius fortasse recte ‖ 1218. recte delevit Hamakerus ‖ 1224. Θώρακος: Θώρηκος R quod verum esse potest ‖ 1225. ἐνημμένῳ: συνημμένῳ? ‖ 1229. 'φυβρίζων: μ' ὑβρίζων vulgo, 'νυβρίζων Bergkius, quod fortasse praestat ‖ 1233. ἄμ' ἀμφοῖν Brunckius, ante quem ἄμ' cum praecedenti τῇδ' coniungebatur ‖ 1244. κοττάβων: κότταβος Dobraeus ‖ 1248. καὐτό Bentleius: καὐτός ‖ 1250. ὧς Brunckius: ὅς ‖ 1251. ἀντέδωκ' ἐγὼ 'ντί: ἀντέδωκά γ' ἀντὶ vulgo, ἀντέδωκ' ἀντὶ R, ἀντέδωκα κἀντὶ Engerus Mus. Rhen. 1856 p. 120 ‖ 1256. ἀλλὰ τί: ἀλλὰ τί; Bergkius ‖ 1260. 61. 64. remansit nescio quo errore ΟΠΛΟΠΩΛΗΣ pro ΟΠΛΩΝ ΚΑΠΗΛΟΣ ‖ 1262. διαπρίσειεν: vulgo διαπρισθεῖεν ‖ 1266. οὐρησόμενα: μινυρισόμενα Bergkius, latet aliud quid ‖ 1267. δοκεῖν Bergkius: δοκεῖ ‖ 1271. ᾄδων Dobraeus: ᾄδον ‖ 1272. εἰρήνης Brunckius: εἰρήνης γ' ‖ 1277. κλαύσει Brunckius: κλαυσεῖ ‖ 1278. ᾄδων Dobraeus: ᾄδον ‖ 1294. ἰών: vulgo ἰόν ‖ 1297. ᾄσει Dawesius: ᾄσεις ‖ 1307. ἐμβάλλετ' αὖ Bergkius: ἐμβάλλετον R, ἐμβάλλετε reliqui, quod revocandum ‖ 1316—32. Trygaeo dat Ald. et Bergkius ‖ 1317. κἀπιχορεύειν V, κἀπικελεύειν reliqui ‖ 1318. νυνὶ Kusterus: νῦν ‖ 1332. hunc versum semel habent RV, bis reliqui ‖ Ὑμήν: Ὑμὴν ὦ V ‖ 1340. προτεταγμένοι Bentleius: προστεταγμένοι ‖ 1344—48. Trygaeo dedit Dawesius ‖ 1350. post h. v. Bergkius addidit epiphonema Ὑμὴν ὦ Ὑμέναι' et 1351—57. choro continuavit ‖ 1355—57. choro attribuit Dindorfius.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΚΩΜΩΙΔΙΑΙ

ΑΧΑΡΝΗΣ

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ
ΚΗΡΥΞ
ΑΜΦΙΘΕΟΣ
ΠΡΕΣΒΕΙΣ *Ἀθηναίων παρὰ βασιλέως ἥκοντες*
ΨΕΥΔΑΡΤΑΒΑΣ
ΘΕΩΡΟΣ
ΧΟΡΟΣ ΑΧΑΡΝΕΩΝ
ΘΥΓΑΤΗΡ *Δικαιοπόλιδος*
ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ
ΛΑΜΑΧΟΣ
ΜΕΓΑΡΕΥΣ
ΚΟΡΑ *θυγατέρε τοῦ Μεγαρέως*
ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ
ΒΟΙΩΤΟΣ
ΝΙΚΑΡΧΟΣ
ΘΕΡΑΠΩΝ *Λαμαχου*
ΘΕΡΑΠΩΝ *Εὐριπίδου*
ΓΕΩΡΓΟΣ
ΠΑΡΑΝΥΜΦΟΣ
ΑΓΓΕΛΟΙ

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

Ὅσα δὴ δέδηγμαι τὴν ἐμαυτοῦ καρδίαν,
ἥσθην δὲ βαιά, πάνυ δὲ βαιά, τέτταρα·
ἃ δ' ὠδυνήθην, ψαμμακοσιογάργαρα.
φέρ' ἴδω, τί δ' ἥσθην ἄξιον χαιρηδόνος;
ἐγᾦδ' ἐφ' ᾧ γε τὸ κέαρ ηὐφράνθην ἰδών,
τοῖς πέντε ταλάντοις οἷς Κλέων ἐξήμεσεν.
ταῦθ' ὡς ἐγανώθην, καὶ φιλῶ τοὺς ἱππέας
διὰ τοῦτο τοὔργον· ἄξιον γὰρ Ἑλλάδι.
ἀλλ' ὠδυνήθην ἕτερον αὖ τραγῳδικόν,
ὅτε δὴ 'κεχήνη προσδοκῶν τὸν Αἰσχύλον,
ὁ δ' ἀνεῖπεν, εἴσαγ' ὦ Θέογνι τὸν χορόν.
πῶς τοῦτ' ἔσεισέ μου δοκεῖς τὴν καρδίαν;
ἀλλ' ἕτερον ἥσθην, ἡνίκ' ἐπὶ Μόσχῳ ποτὲ
Δεξίθεος εἰσῆλθ' ᾀσόμενος βοιώτιον.
τῆτες δ' ἀπέθανον καὶ διεστράφην ἰδών,
ὅτε δὴ παρέκυψε Χαῖρις ἐπὶ τὸν ὄρθιον.
ἀλλ' οὐδεπώποτ' ἐξ ὅτου 'γὼ ῥύπτομαι
οὕτως ἐδήχθην ὑπὸ κονίας τὰς ὀφρῦς
ὡς νῦν, ὁπότ' οὔσης κυρίας ἐκκλησίας

ἑωθινῆς ἔρημος ἡ 'πνὺξ αὑτηί,
οἱ δ' ἐν ἀγορᾷ λαλοῦσι κἄνω καὶ κάτω
τὸ σχοινίον φεύγουσι τὸ μεμιλτωμένον.
οὐδ' οἱ πρυτάνεις ἥκουσιν, ἀλλ' ἀωρίαν
ἥκοντες, εἶτα δ' ὠστιοῦνται πῶς δοκεῖς
ἐλθόντες ἀλλήλοις περὶ τοῦ πρώτου ξύλου,
ἁθρόοι καταρρέοντες· εἰρήνη δ' ὅπως
ἔσται προτιμῶσ' οὐδέν· ὦ πόλις πόλις.
ἐγὼ δ' ἀεὶ πρώτιστος εἰς ἐκκλησίαν
νοστῶν κάθημαι· κᾆτ' ἐπειδὰν ὦ μόνος,
στένω κέχηνα σκορδινῶμαι πέρδομαι,
ἀπορῶ γράφω παρατίλλομαι λογίζομαι,
ἀποβλέπων ἐς τὸν ἀγρὸν εἰρήνης ἐρῶν,
στυγῶν μὲν ἄστυ τὸν δ' ἐμὸν δῆμον ποθῶν,
ὃς οὐδεπώποτ' εἶπεν, ἄνθρακας πρίω;
οὐκ ὄξος οὐκ ἔλαιον, οὐδ' ᾔδη πρίω,
ἀλλ' αὐτὸς ἔφερε πάντα χὠ πρίων ἀπῆν.
νῦν οὖν ἀτεχνῶς ἥκω παρεσκευασμένος
βοᾶν ὑποκρούειν λοιδορεῖν τοὺς ῥήτορας,
ἐάν τις ἄλλο πλὴν περὶ εἰρήνης λέγῃ.
ἀλλ' οἱ πρυτάνεις γὰρ οὑτοιὶ μεσημβρινοί.
οὐκ ἠγόρευον; τοῦτ' ἐκεῖν' οὐγὼ 'λεγον·
ἐς τὴν προεδρίαν πᾶς ἀνὴρ ὠστίζεται.

ΚΗΡΥΞ

πάριτ' ἐς τὸ πρόσθεν,
πάριθ', ὡς ἂν ἐντὸς ἦτε τοῦ καθάρματος.

ΑΜΦΙΘΕΟΣ

ἤδη τις εἶπε;

ΚΗΡΥΞ

τίς ἀγορεύειν βούλεται;

ΑΜΦΙΘΕΟΣ

ἐγώ.

ΚΗΡΥΞ

τίς ὤν;

ΑΜΦΙΘΕΟΣ

Ἀμφίθεος.

ΚΗΡΥΞ

οὐκ ἄνθρωπος;

ΑΜΦΙΘΕΟΣ

οὔ,

ἀλλ' ἀθάνατος. ὁ γὰρ Ἀμφίθεος Δήμητρος ἦν
καὶ Τριπτολέμου· τούτου δὲ Κελεὸς γίγνεται·
γαμεῖ δὲ Κελεὸς Φαιναρέτην τήθην ἐμήν,
ἐξ ἧς Λυκῖνος ἐγένετ'· ἐκ τούτου δ' ἐγὼ
ἀθάνατός εἰμ'· ἐμοὶ δ' ἐπέτρεψαν οἱ θεοὶ
σπονδὰς ποιῆσαι πρὸς Λακεδαιμονίους μόνῳ.
ἀλλ' ἀθάνατος ὢν ὦνδρες ἐφόδι' οὐκ ἔχω·
οὐ γὰρ διδόασιν οἱ πρυτάνεις.

ΚΗΡΥΞ

οἱ τοξόται.

ΑΜΦΙΘΕΟΣ

ὦ Τριπτόλεμε καὶ Κελεὲ περιόψεσθέ με;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὦνδρες πρυτάνεις ἀδικεῖτε τὴν ἐκκλησίαν
τὸν ἄνδρ' ἀπάγοντες, ὅστις ἡμῖν ἤθελε
σπονδὰς ποιῆσαι καὶ κρεμάσαι τὰς ἀσπίδας.

ΚΗΡΥΞ

κάθησο, σίγα.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ μὲν οὔ,
ἢν μὴ περὶ εἰρήνης γε πρυτανεύητέ μοι.

ΚΗΡΥΞ

οἱ πρέσβεις οἱ παρὰ βασιλέως.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ποίου βασιλέως; ἄχθομαι 'γὼ πρέσβεσιν
καὶ τοῖς ταὧσι τοῖς τ' ἀλαζονεύμασιν.

ΚΗΡΥΞ

σίγα.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

βαβαιάξ. ὦκβάτανα τοῦ σχήματος.

ΠΡΕΣΒΥΣ

ἐπέμψαθ' ἡμᾶς ὡς βασιλέα τὸν μέγαν
μισθὸν φέροντας δύο δραχμὰς τῆς ἡμέρας
ἐπ' Εὐθυμένους ἄρχοντος.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οἴμοι τῶν δραχμῶν.

ΠΡΕΣΒΥΣ

καὶ δῆτ' ἐτρυχόμεσθα παρὰ Καΰστριον
πεδίον ὁδοιπλανοῦντες ἐσκηνημένοι,
ἐφ' ἁρμαμαξῶν μαλθακῶς κατακείμενοι,
ἀπολλύμενοι.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

σφόδρα τἄρ' ἐσωζόμην ἐγὼ
παρὰ τὴν ἔπαλξιν ἐν φορυτῷ κατακείμενος.

ΠΡΕΣΒΥΣ

ξενιζόμενοι δὲ πρὸς βίαν ἐπίνομεν
ἐξ ὑαλίνων ἐκπωμάτων καὶ χρυσίδων
ἄκρατον οἶνον ἡδύν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὦ Κραναὰ πόλις
ἆρ' αἰσθάνει τὸν κατάγελων τῶν πρέσβεων;

ΠΡΕΣΒΥΣ

οἱ βάρβαροι γὰρ ἄνδρας ἡγοῦνται μόνους
τοὺς πλεῖστα δυναμένους φαγεῖν τε καὶ πιεῖν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἡμεῖς δὲ λαικαστάς τε καὶ καταπύγονας.

ΠΡΕΣΒΥΣ

ἔτει τετάρτῳ δ' ἐς τὰ βασίλει' ἤλθομεν·
ἀλλ' εἰς ἀπόπατον ᾤχετο στρατιὰν λαβών,
κἄχεζεν ὀκτὼ μῆνας ἐπὶ χρυσῶν ὀρῶν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

πόσου δὲ τὸν πρωκτὸν χρόνου ξυνήγαγεν;

ΠΡΕΣΒΥΣ

τῇ πανσελήνῳ· κᾆτ' ἀπῆλθεν οἴκαδε.
εἶτ' ἐξένιζε παρετίθει θ' ἡμῖν ὅλους
ἐκ κριβάνου βοῦς.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

καὶ τίς εἶδε πώποτε
βοῦς κριβανίτας; τῶν ἀλαζονευμάτων.

ΠΡΕΣΒΥΣ

καὶ ναὶ μὰ Δί' ὄρνιν τριπλάσιον Κλεωνύμου
παρέθηκεν ἡμῖν· ὄνομα δ' ἦν αὐτῷ φέναξ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ταῦτ' ἄρ' ἐφενάκιζες σὺ δύο δραχμὰς φέρων.

ΠΡΕΣΒΥΣ

καὶ νῦν ἄγοντες ἥκομεν Ψευδαρτάβαν,
τὸν βασιλέως ὀφθαλμόν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἐκκόψειέ γε
κόραξ πατάξας τόν τε σὸν τοῦ πρέσβεως.

ΚΗΡΥΞ

ὁ βασιλέως ὀφθαλμός.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὦναξ Ἡράκλεις.
πρὸς τῶν θεῶν ἄνθρωπε ναύφρακτον βλέπεις;
ἢ περὶ ἄκραν κάμπτων νεώσοικον σκοπεῖς;
ἄσκωμ' ἔχεις που περὶ τὸν ὀφθαλμὸν κάτω.

ΠΡΕΣΒΥΣ

ἄγε δὴ σὺ βασιλεὺς ἅττα σ' ἀπέπεμψεν φράσον
λέξοντ' Ἀθηναίοισιν ὦ Ψευδαρτάβα.

ΨΕΥΔΑΡΤΑΒΑΣ

ἰαρταμὰν ἐξαρξ' ἀναπισσόναι σάτρα.

ΠΡΕΣΒΥΣ

ξυνήκαθ' ὃ λέγει;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ μὲν οὔ.

ΠΡΕΣΒΥΣ

πέμψειν βασιλέα φησὶν ὑμῖν χρυσίον.
λέγε δὴ σὺ μεῖζον καὶ σαφῶς τὸ χρυσίον.

ΨΕΥΔΑΡΤΑΒΑΣ

οὐ λῆψι χρῦσο χαυνόπρωκτ' Ἰᾶον αὖ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οἴμοι κακοδαίμων ὡς σαφῶς.

ΠΡΕΣΒΥΣ

τί δαὶ λέγει;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὅ τι; χαυνοπρώκτους τοὺς Ἰάονας λέγει,
εἰ προσδοκῶσι χρυσίον ἐκ τῶν βαρβάρων.

ΠΡΕΣΒΥΣ

οὐκ ἀλλ' ἀχάνας ὅδε γε χρυσίου λέγει.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ποίας ἀχάνας; σὺ μὲν ἀλαζὼν εἶ μέγας.
ἀλλ' ἄπιθ'· ἐγὼ δὲ βασανιῶ τοῦτον μόνος.
ἄγε δὴ σὺ φράσον ἐμοὶ σαφῶς πρὸς τουτονί,
ἵνα μή σε βάψω βάμμα σαρδιανικόν·
βασιλεὺς ὁ μέγας ἡμῖν ἀποπέμψει χρυσίον;
ἄλλως ἄρ' ἐξαπατώμεθ' ὑπὸ τῶν πρέσβεων;
ἑλληνικόν γ' ἐπένευσαν ἄνδρες οὑτοιί,
κοὐκ ἔσθ' ὅπως οὐκ εἰσὶν ἐνθένδ' αὐτόθεν.
καὶ τοῖν μὲν εὐνούχοιν τὸν ἕτερον τουτονὶ
ἐγᾦδ' ὅτι ἐστὶ Κλεισθένης ὁ Σιβυρτίου.
ὦ θερμόβουλον πρωκτὸν ἐξυρημένε,

τοιόνδε δ᾽ ὦ πίθηκε τὸν πώγων᾽ ἔχων
εὐνοῦχος ἡμῖν ἦλθες ἐσκευασμένος;
ὁδὶ δὲ τίς ποτ᾽ ἐστίν; οὐ δήπου Στράτων;

ΚΗΡΥΞ

σίγα, κάθιζε.
τὸν βασιλέως ὀφθαλμὸν ἡ βουλὴ καλεῖ
ἐς τὸ πρυτανεῖον.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ταῦτα δῆτ᾽ οὐκ ἀγχόνη;
κἄπειτ᾽ ἐγὼ δῆτ᾽ ἐνθαδὶ στραγγεύομαι;
τοὺς δὲ ξενίζειν οὐδέποτέ γ᾽ ἴσχει θύρα.
ἀλλ᾽ ἐργάσομαί τι δεινὸν ἔργον καὶ μέγα.
ἀλλ᾽ Ἀμφίθεός μοι ποῦ ᾽στιν;

ΑΜΦΙΘΕΟΣ

οὑτοσὶ πάρα.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἐμοὶ σὺ ταυτασὶ λαβὼν ὀκτὼ δραχμὰς
σπονδὰς ποίησον πρὸς Λακεδαιμονίους μόνῳ
καὶ τοῖσι παιδίοισι καὶ τῇ πλάτιδι·
ὑμεῖς δὲ πρεσβεύεσθε καὶ κεχήνατε.

ΚΗΡΥΞ

προσίτω Θέωρος ὁ παρὰ Σιτάλκους.

ΘΕΩΡΟΣ

ὁδί.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἕτερος ἀλαζὼν οὗτος ἐσκηρύττεται.

ΘΕΩΡΟΣ

χρόνον μὲν οὐκ ἂν ἦμεν ἐν Θρᾴκῃ πολύν,

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

μὰ Δί᾽ οὐκ ἄν, εἰ μισθόν γε μὴ ᾽φερες πολύν.

ΘΕΩΡΟΣ

εἰ μὴ κατένιψε χιόνι τὴν Θρᾴκην ὅλην
καὶ τοὺς ποταμοὺς ἔπηξ᾽.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὑπ᾽ αὐτὸν τὸν χρόνον,
ὅτ᾽ ἐνθαδὶ Θέογνις ἠγωνίζετο.

ΘΕΩΡΟΣ

τοῦτον μετὰ Σιτάλκους ἔπινον τὸν χρόνον·
καὶ δῆτα φιλαθήναιος ἦν ὑπερφυῶς,
ὑμῶν τ᾽ ἐραστὴς ἦν ἀληθῶς ὥστε καὶ
ἐν τοῖσι τοίχοις ἔγραφ᾽, Ἀθηναῖοι καλοί.

ὁ δ' υἱός, ὃν Ἀθηναῖον ἐπεποιήμεθα,
ἤρα φαγεῖν ἀλλᾶντας ἐξ ἀπατουρίων,
καὶ τὸν πατέρ' ἠντεβόλει βοηθεῖν τῇ πάτρᾳ·
ὃ δ' ὤμοσε σπένδων βοηθήσειν ἔχων
στρατιὰν τοσαύτην ὥστ' Ἀθηναίους ἐρεῖν,
ὅσον τὸ χρῆμα παρνόπων προσέρχεται.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

κάκιστ' ἀπολοίμην, εἴ τι τούτων πείθομαι
ὧν εἶπας ἐνταυθὶ σὺ πλὴν τῶν παρνόπων.

ΘΕΩΡΟΣ

καὶ νῦν ὅπερ μαχιμώτατον Θρᾳκῶν ἔθνος
ἔπεμψεν ὑμῖν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τοῦτο μέν γ' ἤδη σαφές.

ΚΗΡΥΞ

οἱ Θρᾷκες ἴτε δεῦρ', οὓς Θέωρος ἤγαγεν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τουτὶ τί ἐστι τὸ κακόν;

ΘΕΩΡΟΣ

Ὀδομάντων στρατός.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ποίων Ὀδομάντων; εἰπέ μοι τουτὶ τί ἦν;
τίς τῶν Ὀδομάντων τὸ πέος ἀποτεθρίακεν;

ΘΕΩΡΟΣ

τούτοις ἐάν τις δύο δραχμὰς μισθὸν διδῷ,
καταπελτάσονται τὴν Βοιωτίαν ὅλην.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τοισδὶ δύο δραχμὰς τοῖς ἀπεψωλημένοις;
ὑποστένοι μέντἂν ὁ θρανίτης λεὼς
ὁ σωσίπολις. οἴμοι τάλας ἀπόλλυμαι,
ὑπὸ τῶν Ὀδομάντων τὰ σκόροδα πορθούμενος.
οὐ καταβαλεῖτε τὰ σκόροδ';

ΘΕΩΡΟΣ

ὦ μοχθηρὲ σὺ
οὐ μὴ πρόσει τούτοισιν ἐσκοροδισμένοις.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ταυτὶ περιείδεθ' οἱ πρυτάνεις πάσχοντά με
ἐν τῇ πατρίδι καὶ ταῦθ' ὑπ' ἀνδρῶν βαρβάρων;
ἀλλ' ἀπαγορεύω μὴ ποιεῖν ἐκκλησίαν

τοῖς Θρᾳξὶ περὶ μισθοῦ· λέγω δ' ὑμῖν ὅτι
διοσημία 'στὶ καὶ ῥανὶς βέβληκέ με.

ΚΗΡΥΞ

τοὺς Θρᾷκας ἀπιέναι, παρεῖναι δ' εἰς ἕνην.
οἱ γὰρ πρυτάνεις λύουσι τὴν ἐκκλησίαν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οἴμοι τάλας μυττωτὸν ὅσον ἀπώλεσα.
ἀλλ' ἐκ Λακεδαίμονος γὰρ Ἀμφίθεος ὁδί.
χαῖρ' Ἀμφίθεε.

ΑΜΦΙΘΕΟΣ

μήπω γε πρὶν ἂν ἑστῶ τρέχων·
δεῖ γάρ με φεύγοντ' ἐκφυγεῖν Ἀχαρνέας.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τί δ' ἔστ';

ΑΜΦΙΘΕΟΣ

ἐγὼ μὲν δεῦρό σοι σπονδὰς φέρων
ἔσπευδον· οἱ δ' ὤσφροντο πρεσβῦταί τινες
Ἀχαρνικοί, στιπτοὶ γέροντες πρίνινοι
ἀτεράμονες μαραθωνομάχαι σφενδάμνινοι.
ἔπειτ' ἀνέκραγον πάντες, ὦ μιαρώτατε
σπονδὰς φέρεις τῶν ἀμπέλων τετμημένων;
κὰς τοὺς τρίβωνας ξυνελέγοντο τῶν λίθων·
ἐγὼ δ' ἔφευγον· οἱ δ' ἐδίωκον κἀβόων.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οἱ δ' οὖν βοώντων· ἀλλὰ τὰς σπονδὰς φέρεις;

ΑΜΦΙΘΕΟΣ

ἔγωγέ φημι, τρία γε ταυτὶ γεύματα.
αὗται μέν εἰσι πεντέτεις. γεῦσαι λαβών.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

αἰβοῖ.

ΑΜΦΙΘΕΟΣ

τί ἔστιν;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οὐκ ἀρέσκουσίν μ' ὅτι
ὄζουσι πίττης καὶ παρασκευῆς νεῶν.

ΑΜΦΙΘΕΟΣ

σὺ δ' ἀλλὰ τασδὶ τὰς δεκέτεις γεῦσαι λαβών.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὄζουσι χαὖται πρέσβεων ἐς τὰς πόλεις
ὀξύτατον ὥσπερ διατριβῆς τῶν ξυμμάχων.

ΑΜΦΙΘΕΟΣ

ἀλλ' αὗταί τοί σοι τριακοντούτιδες
κατὰ γῆν τε καὶ θάλατταν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὦ Διονύσια,
αὗται μὲν ὄζουσ' ἀμβροσίας καὶ νέκταρος
καὶ μὴ 'πιτηρεῖν σιτί' ἡμερῶν τριῶν,
κἀν τῷ στόματι λέγουσι, βαῖν' ὅποι θέλεις.
ταύτας δέχομαι καὶ σπένδομαι κἀκπίομαι,
χαίρειν κελεύων πολλὰ τοὺς Ἀχαρνέας.
ἐγὼ δὲ πολέμου καὶ κακῶν ἀπαλλαγεὶς
ἄξω τὰ κατ' ἀγροὺς εἰσιὼν Διονύσια.

ΑΜΦΙΘΕΟΣ

ἐγὼ δὲ φεύξομαί γε τοὺς Ἀχαρνέας.

ΧΟΡΟΣ

τῇδε πᾶς ἕπου δίωκε καὶ τὸν ἄνδρα πυνθάνου
τῶν ὁδοιπόρων ἁπάντων· τῇ πόλει γὰρ ἄξιον
ξυλλαβεῖν τὸν ἄνδρα τοῦτον. ἀλλά μοι μηνύσατε,
εἴ τις οἶδ' ὅποι τέτραπται γῆς ὁ τὰς σπονδὰς φέρων.
ἐκπέφευγ', οἴχεται φροῦδος. οἴμοι τάλας τῶν ἐτῶν τῶν ἐμῶν·
οὐκ ἂν ἐπ' ἐμῆς γε νεότητος, ὅτ' ἐγὼ φέρων ἀνθράκων φορτίον
ἠκολούθουν Φαΰλλῳ τρέχων, ὧδε φαύλως ἂν ὁ
σπονδοφόρος οὗτος ὑπ' ἐμοῦ τότε διωκόμενος
ἐξέφυγεν οὐδ' ἂν ἐλαφρῶς ἂν ἀπεπλίξατο.
νῦν δ' ἐπειδὴ στερρὸν ἤδη τοὐμὸν ἀντικνήμιον,
καὶ παλαιῷ Λακρατείδῃ τὸ σκέλος βαρύνεται,
οἴχεται. διωκτέος δέ· μὴ γάρ ἐγχάνοι ποτὲ
μηδέ περ γέροντας ὄντας ἐκφυγὼν Ἀχαρνέας.
ὅστις ὦ Ζεῦ πάτερ καὶ θεοὶ τοῖσιν ἐχθροῖσιν ἐσπείσατο,
οἷσι παρ' ἐμοῦ πόλεμος ἐχθοδοπὸς αὔξεται τῶν ἐμῶν χωρίων·
κοὐκ ἀνήσω πρὶν ἂν σχοῖνος αὐτοῖσιν ἀντεμπαγῶ
ὀξὺς ὀδυνηρὸς ... ἐπίκωπος, ἵνα
μήποτε πατῶσιν ἔτι τὰς ἐμὰς ἀμπέλους.
ἀλλὰ δεῖ ζητεῖν τὸν ἄνδρα καὶ βλέπειν βαλληνάδε
καὶ διώκειν γῆν πρὸ γῆς, ἕως ἂν εὑρεθῇ ποτέ·
ὡς ἐγὼ βάλλων ἐκεῖνον οὐκ ἂν ἐμπλήμην λίθοις.

204—217=218—232

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

εὐφημεῖτε, εὐφημεῖτε.

ΧΟΡΟΣ

σῖγα πᾶς. ἠκούσατ' ἄνδρες ἆρα τῆς εὐφημίας;
οὗτος αὐτός ἐστιν ὃν ζητοῦμεν. ἀλλὰ δεῦρο πᾶς
ἐκποδών· θύσων γὰρ ἁνὴρ ὡς ἔοικ' ἐξέρχεται.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

εὐφημεῖτε, εὐφημεῖτε.
πρόιθ' ὡς τὸ πρόσθεν ὀλίγον ἡ κανηφόρος·
ὁ Ξανθίας τὸν φαλλὸν ὀρθὸν στησάτω.
κατάθου τὸ κανοῦν ὦ θύγατερ, ἵν' ἀπαρξώμεθα.

ΘΥΓΑΤΗΡ

ὦ μῆτερ ἀνάδος δεῦρο τὴν ἐτνήρυσιν,
ἵν' ἔτνος καταχέω τοὐλατῆρος τουτουί.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

καὶ μὴν καλόν γ' ἔστ' ὦ Διόνυσε δέσποτα
κεχαρισμένως σοι τήνδε τὴν πομπὴν ἐμὲ
πέμψαντα καὶ θύσαντα μετὰ τῶν οἰκετῶν
ἀγαγεῖν τυχηρῶς τὰ κατ' ἀγροὺς Διονύσια,
στρατιᾶς ἀπαλλαχθέντα· τὰς σπονδὰς δέ μοι
καλῶς ξυνενεγκεῖν τὰς τριακοντούτιδας.
ἄγ' ὦ θύγατερ ὅπως τὸ κανοῦν καλὴ καλῶς
οἴσεις βλέπουσα θυμβροφάγον. ὡς μακάριος
ὅστις σ' ὀπύσει κἀκποιήσεται γαλᾶς
σοῦ μηδὲν ἥττους βδεῖν, ἐπειδὰν ὄρθρος ᾖ.
πρόβαινε, κἀν τὤχλῳ φυλάττεσθαι σφόδρα
μή τις λαθών σου περιτράγῃ τὰ χρυσία.
ὦ Ξανθία, σφῷν δ' ἐστὶν ὀρθὸς ἑκτέος
ὁ φαλλὸς ἐξόπισθε τῆς κανηφόρου·
ἐγὼ δ' ἀκολουθῶν ᾄσομαι τὸ φαλλικόν·
σὺ δ' ὦ γύναι θεῶ μ' ἀπὸ τοῦ τέγους. πρόβα.
Φαλῆς ἑταῖρε Βακχίου
ξύγκωμε νυκτοπεριπλάνη-
τε μοιχὲ παιδεραστά,
ἕκτῳ σ' ἔτει προσεῖπον ἐς
τὸν δῆμον ἐλθὼν ἄσμενος,
σπονδὰς ποιησάμενος ἐμαυ-
τῷ, πραγμάτων τε καὶ μαχῶν

καὶ Λαμάχων ἀπαλλαγείς.
πολλῷ γάρ ἐσθ' ἥδιον, ὦ Φαλῆς Φαλῆς,
κλέπτουσαν εὑρόνθ' ὡρικὴν ὑληφόρον
τὴν Στρυμοδώρου Θρᾷτταν ἐκ τοῦ φελλέως
μέσην λαβόντ' ἄραντα κατα-
βαλόντα καταγιγαρτίσαι.
Φαλῆς Φαλῆς,
ἐὰν μεθ' ἡμῶν ξυμπίῃς, ἐκ κραιπάλης
ἕωθεν εἰρήνης ῥοφήσει τρύβλιον·
ἡ δ' ἀσπὶς ἐν τῷ φεψάλῳ κρεμήσεται.

ΧΟΡΟΣ

οὗτος αὐτός ἐστιν, οὗτος.
βάλλε βάλλε βάλλε βάλλε,
παῖε πᾶς τὸν μιαρόν.
οὐ βαλεῖς; οὐ βαλεῖς;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

Ἡράκλεις τουτὶ τί ἐστι; τὴν χύτραν συντρίψετε.

ΧΟΡΟΣ

σὲ μὲν οὖν καταλεύσομεν ὦ μιαρὰ κεφαλή.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀντὶ ποίας αἰτίας ὠχαρνέων γεραίτατοι;

ΧΟΡΟΣ

τοῦτ' ἐρωτᾷς; ἀναίσχυντος εἶ καὶ βδελυρὸς
ὦ προδότα τῆς πατρίδος, ὅστις ἡμῶν μόνος
σπεισάμενος εἶτα δύνασαι πρὸς ἔμ' ἀποβλέπειν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀντὶ δ' ὧν ἐσπεισάμην οὐκ ἴστε. μάλλ' ἀκούσατε.

ΧΟΡΟΣ

σοῦ γ' ἀκούσωμεν; ἀπολεῖ· κατά σε χώσομεν τοῖς λίθοις.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

μηδαμῶς πρὶν ἄν γ' ἀκούσητ'· ἀλλ' ἀνάσχεσθ' ὦγαθοί.

ΧΟΡΟΣ

οὐκ ἀνασχήσομαι· μηδὲ λέγε μοι σὺ λόγον·
ὡς μεμίσηκά σε Κλέωνος ἔτι μᾶλλον, ὃν ἐ-
γὼ τεμῶ τοῖσιν ἱππεῦσι καττύματα.
σοῦ δ' ἐγὼ λόγους λέγοντος οὐκ ἀκούσομαι μακρούς,
ὅστις ἐσπείσω Λάκωσιν, ἀλλὰ τιμωρήσομαι.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὠγαθοὶ τοὺς μὲν Λάκωνας ἐκποδὼν ἐάσατε,
τῶν δ' ἐμῶν σπονδῶν ἀκούσατ', εἰ καλῶς ἐσπεισάμην.

ΧΟΡΟΣ

πῶς δ' ἔτ' ἂν καλῶς λέγοις ἄν, εἴπερ ἐσπείσω γ' ἅπαξ
οἷσιν οὔτε βωμὸς οὔτε πίστις οὔθ' ὅρκος μένει;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οἶδ' ἐγὼ καὶ τοὺς Λάκωνας, οἷς ἄγαν ἐγκείμεθα,
οὐχ ἁπάντων ὄντας ἡμῖν αἰτίους τῶν πραγμάτων.

ΧΟΡΟΣ

οὐχ ἁπάντων ὦ πανοῦργε; ταῦτα δὴ τολμᾷς λέγειν
ἐμφανῶς ἤδη πρὸς ἡμᾶς; εἶτ' ἐγώ σου φείσομαι;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οὐχ ἁπάντων, οὐχ ἁπάντων· ἀλλ' ἐγὼ λέγων ὁδὶ
πόλλ' ἂν ἀποφήναιμ' ἐκείνους ἔσθ' ἃ κἀδικουμένους.

ΧΟΡΟΣ

τοῦτο τοὔπος δεινὸν ἤδη καὶ ταραξικάρδιον,
εἰ σὺ τολμήσεις ὑπὲρ τῶν πολεμίων ἡμῖν λέγειν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

κἂν γε μὴ λέγω δίκαια μηδὲ τῷ πλήθει δοκῶ,
ὑπὲρ ἐπιξήνου θελήσω πάνθ' ὅσ' ἂν λέγω λέγειν.

ΧΟΡΟΣ

εἰπέ μοι τί φειδόμεσθα τῶν λίθων ὦ δημόται
μὴ οὐ καταξαίνειν τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐς φοινικίδα;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οἷον αὖ μέλας τις ὑμῖν θυμάλωψ ἐπέζεσεν.
οὐκ ἀκούσεσθ'; οὐκ ἀκούσεσθ' ἐτεὸν ὠχαρνηίδαι;

ΧΟΡΟΣ

οὐκ ἀκουσόμεσθα δῆτα.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

δεινὰ τἄρα πείσομαι.

ΧΟΡΟΣ

ἐξολοίμην, ἢν ἀκούσω.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

μηδαμῶς ὠχαρνικοί.

ΧΟΡΟΣ

ὡς τεθνήξων ἴσθι νυνί.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

δήξομἄρ' ὑμᾶς ἐγώ.
ἀνταποκτενῶ γὰρ ὑμῶν τῶν φίλων τοὺς φιλτάτους·
ὡς ἔχω γ' ὑμῶν ὁμήρους, οὓς ἀποσφάξω λαβών.

ΧΟΡΟΣ

εἰπέ μοι, τί τοῦτ᾽ ἀπειλεῖ τοὔπος ἄνδρες δημόται
τοῖς Ἀχαρνικοῖσιν ἡμῖν; μῶν ἔχει του παιδίον
τῶν παρόντων ἔνδον εἵρξας; ἢ ᾽πὶ τῷ θρασύνεται;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

βάλλετ᾽ εἰ βούλεσθ᾽. ἐγὼ γὰρ τουτονὶ διαφθερῶ.
εἴσομαι δ᾽ ὑμῶν τάχ᾽ ὅστις ἀνθράκων τι κήδεται.

ΧΟΡΟΣ

ὡς ἀπωλόμεσθ᾽. ὁ λάρκος δημότης ὅδ᾽ ἔστ᾽ ἐμός.
ἀλλὰ μὴ δράσῃς ὃ μέλλεις· μηδαμῶς ὦ μηδαμῶς.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὡς ἀποκτενῶ, κέκραχθ᾽· ἐγὼ γὰρ οὐκ ἀκούσομαι.

ΧΟΡΟΣ

ἀπολεῖς ἄρ᾽ ὁμήλικα τόνδε φιλανθρακέα;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οὐδ᾽ ἐμοῦ λέγοντος ὑμεῖς ἀρτίως ἠκούσατε.

ΧΟΡΟΣ

ἀλλὰ νυνὶ λέγ᾽, εἴ σοι δοκεῖ, τόν τε Λακε-
δαιμόνιον αὐτὸν ὅτι τῷ τρόπῳ σοὔστὶ φίλος·
ὡς τόδε τὸ λαρκίδιον οὐ προδώσω ποτέ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τοὺς λίθους νύν μοι χαμᾶζε πρῶτον ἐξεράσατε.

ΧΟΡΟΣ

οὑτοιί σοι χαμαί, καὶ σὺ κατάθου πάλιν τὸ ξίφος.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀλλ᾽ ὅπως μὴ ᾽ν τοῖς τρίβωσιν ἐγκάθηνταί που λίθοι.

ΧΟΡΟΣ

ἐκσέσεισται χαμᾶζ᾽· οὐχ ὁρᾷς σειόμενον;
ἀλλὰ μή μοι πρόφασιν, ἀλλὰ κατάθου τὸ βέλος.
ὡς ὅδε γε σειστὸς ἅμα τῇ στροφῇ γίγνεται.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἐμέλλετ᾽ ἄρα πάντως ἀνήσειν τῆς βοῆς.
ὀλίγου δ᾽ ἀπέθανον ἄνθρακες παρνήσιοι,
καὶ ταῦτα διὰ τὴν ἀτοπίαν τῶν δημοτῶν.
ὑπὸ τοῦ δέους δὲ τῆς μαρίλης μοι συχνὴν
ὁ λάρκος ἐνετίλησεν ὥσπερ σηπία.
δεινὸν γὰρ οὕτως ὀμφακίαν πεφυκέναι
τὸν θυμὸν ἀνδρῶν ὥστε βάλλειν καὶ βοᾶν
ἐθέλειν τ᾽ ἀκοῦσαι μηδὲν ἴσον ἴσῳ φέρον,
ἐμοῦ θέλοντος ὑπὲρ ἐπιξήνου λέγειν

περὶ Λακεδαιμονίων ἅπανθ' ὅσ' ἂν λέγω·
καίτοι φιλῶ γε τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἐγώ.

ΧΟΡΟΣ

τί οὖν οὐ λέγεις, ἐπίξηνον ἐξενεγκὼν θύραζ',
ὅ τι ποτ' ὦ σχέτλιε τὸ μέγα τοῦτ' ἔχεις;
πάνυ γὰρ ἔμεγε πόθος ὅ τι φρονεῖς ἔχει.
ἀλλ' ᾗπερ αὐτὸς τὴν δίκην διωρίσω,
θεὶς δεῦρο τοὐπίξηνον ἐγχείρει λέγειν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἰδοὺ θέασαι, τὸ μὲν ἐπίξηνον τοδί,
ὁ δ' ἀνὴρ ὁ λέξων οὑτοσὶ τυννουτοσί.
ἀμέλει μὰ τὸν Δί' οὐκ ἐνασπιδώσομαι,
λέξω δ' ὑπὲρ Λακεδαιμονίων ἅ μοι δοκεῖ.
καίτοι δέδοικα πολλά· τούς τε γὰρ τρόπους
τοὺς τῶν ἀγροίκων οἶδα χαίροντας σφόδρα,
ἐάν τις αὐτοὺς εὐλογῇ καὶ τὴν πόλιν
ἀνὴρ ἀλαζὼν καὶ δίκαια κἄδικα·
κἀνταῦθα λανθάνουσ' ἀπεμπολώμενοι·
τῶν τ' αὖ γερόντων οἶδα τὰς ψυχὰς ὅτι
οὐδὲν βλέπουσιν ἄλλο πλὴν ψήφῳ δακεῖν.
αὐτός τ' ἐμαυτὸν ὑπὸ Κλέωνος ἅπαθον
ἐπίσταμαι διὰ τὴν πέρυσι κωμῳδίαν.
εἰσελκύσας γάρ μ' ἐς τὸ βουλευτήριον
διέβαλλε καὶ ψευδῆ κατεγλώττιζέ μου
κἀκυκλοβόρει κἄπλυνεν, ὥστ' ὀλίγου πάνυ
ἀπωλόμην μολυνοπραγμονούμενος.
νῦν οὖν με πρῶτον πρὶν λέγειν ἐάσατε
ἐνσκευάσασθαί μ' οἷον ἀθλιώτατον.

ΧΟΡΟΣ

τί ταῦτα στρέφει τεχνάζεις τε καὶ πορίζεις τριβάς;
λαβὲ δ' ἐμοῦ γ' ἕνεκα παρ' Ἱερωνύμου
σκοτοδασυπυκνότριχά τιν' Ἄιδος κυνῆν·
ἀλλ' ἐξάνοιγε μηχανὰς τὰς Σισύφου,
ὡς σκῆψιν ἀγὼν οὗτος οὐχὶ δέξεται.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὥρα 'στὶν ἄρα μοι καρτερὰν ψυχὴν λαβεῖν,

καί μοι βαδιστέ᾽ ἐστὶν ὡς Εὐριπίδην.
παῖ παῖ.

ΘΕΡΑΠΩΝ

τίς οὗτος;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἔνδον ἔστ᾽ Εὐριπίδης;

ΘΕΡΑΠΩΝ

οὐκ ἔνδον ἔνδον ἐστίν, εἰ γνώμην ἔχεις.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

πῶς ἔνδον εἶτ᾽ οὐκ ἔνδον;

ΘΕΡΑΠΩΝ

ὀρθῶς ὦ γέρον.
ὁ νοῦς μὲν ἔξω ξυλλέγων ἐπύλλια
οὐκ ἔνδον, αὐτὸς δ᾽ ἔνδον ἀναβάδην ποιεῖ
τραγῳδίαν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὦ τρισμακάρι᾽ Εὐριπίδη,
ὅθ᾽ ὁ δοῦλος οὑτωσὶ σοφῶς ὑποκρίνεται.
ἐκκάλεσον αὐτόν.

ΘΕΡΑΠΩΝ

ἀλλ᾽ ἀδύνατον.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀλλ᾽ ὅμως·
οὐ γὰρ ἂν ἀπέλθοιμ᾽, ἀλλὰ κόψω τὴν θύραν.
Εὐριπίδη, Εὐριπίδιον,
ὑπάκουσον, εἴπερ πώποτ᾽ ἀνθρώπων τινί·
Δικαιόπολις καλῶ σ᾽ ὁ Χολλείδης ἐγώ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

ἀλλ᾽ οὐ σχολή.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀλλ᾽ ἐκκυκλήθητ᾽.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

ἀλλ᾽ ἀδύνατον.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀλλ᾽ ὅμως.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

ἀλλ᾽ ἐκκυκλήσομαι· καταβαίνειν δ᾽ οὐ σχολή.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

Εὐριπίδη

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

τί λέλακας;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀναβάδην ποιεῖς,

ἐξὸν καταβάδην· οὐκ ἐτὸς χωλοὺς ποιεῖς.
ἀτὰρ τί τὰ ῥάκι' ἐκ τραγῳδίας ἔχεις,
ἐσθῆτ' ἐλεινήν; οὐκ ἐτὸς πτωχοὺς ποιεῖς.
ἀλλ' ἀντιβολῶ πρὸς τῶν γονάτων σ' Εὐριπίδη,
δός μοι ῥάκιόν τι τοῦ παλαιοῦ δράματος.
δεῖ γάρ με λέξαι τῷ χορῷ ῥῆσιν μακράν·
αὕτη δὲ θάνατον, ἢν κακῶς λέξω, φέρει.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

τὰ ποῖα τρύχη; μῶν ἐν οἷς Οἰνεὺς ὁδὶ
ὁ δύσποτμος γεραιὸς ἠγωνίζετο;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οὐκ Οἰνέως ἦν, ἀλλ' ἔτ' ἀθλιωτέρου.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

τὰ τοῦ τυφλοῦ Φοίνικος;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οὐ Φοίνικος, οὔ·
ἀλλ' ἕτερος ἦν Φοίνικος ἀθλιώτερος.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

ποίας ποθ' ἁνὴρ λακίδας αἰτεῖται πέπλων;
ἀλλ' ἦ Φιλοκτήτου τὰ τοῦ πτωχοῦ λέγεις;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οὐκ ἀλλὰ τούτου πολὺ πολὺ πτωχιστέρου.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

ἀλλ' ἦ τὰ δυσπινῆ θέλεις πεπλώματα,
ἃ Βελλεροφόντης εἶχ' ὁ χωλὸς οὑτοσί;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οὐ Βελλεροφόντης· ἀλλὰ κἀκεῖνος μὲν ἦν
χωλός· προσαιτῶν στωμύλος δεινὸς λέγειν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

οἶδ' ἄνδρα Μυσὸν Τήλεφον.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ναὶ Τήλεφον·
τούτου δὸς ἀντιβολῶ σέ μοι τὰ σπάργανα.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

ὦ παῖ δὸς αὐτῷ Τηλέφου ῥακώματα.
κεῖται δ' ἄνωθεν τῶν Θυεστείων ῥακῶν
μεταξὺ τῶν Ἰνοῦς. ἰδοὺ ταυτὶ λαβέ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὦ Ζεῦ διόπτα καὶ κατόπτα πανταχῇ,
ἐνσκευάσασθαί μ' οἷον ἀθλιώτατον.
Εὐριπίδη, 'πειδήπερ ἐχαρίσω ταδί,

κἀκεῖνά μοι δὸς τἀκόλουθα τῶν ῥακῶν,
τὸ πιλίδιον περὶ τὴν κεφαλὴν τὸ μύσιον.
δεῖ γάρ με δόξαι πτωχὸν εἶναι τήμερον,
εἶναι μὲν ὅσπερ εἰμί, φαίνεσθαι δὲ μή·
τοὺς μὲν θεατὰς εἰδέναι μ' ὃς εἴμ' ἐγώ,
τοὺς δ' αὖ χορευτὰς ἠλιθίους παρεστάναι,
ὅπως ἂν αὐτοὺς ῥηματίοις σκιμαλίσω.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

δώσω· πυκνῇ γὰρ λεπτὰ μηχανᾷ φρενί.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

εὖ σοι γένοιτο, Τηλέφῳ δ' ἁγὼ φρονῶ.
εὖ γ' οἷον ἤδη ῥηματίων ἐμπίμπλαμαι.
ἀτὰρ δέομαί γε πτωχικοῦ βακτηρίου.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

τουτὶ λαβὼν ἄπελθε λαΐνων σταθμῶν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὦ θύμ', ὁρᾷς γὰρ ὡς ἀπωθοῦμαι δόμων,
πολλῶν δεόμενος σκευαρίων· νῦν δὴ γενοῦ
γλίσχρος προσαιτῶν λιπαρῶν τ'. Εὐριπίδη,
δός μοι σπυρίδιον διακεκαυμένον λύχνῳ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

τί δ' ὦ τάλας σε τοῦδ' ἔχει πλέκους χρέος;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

χρέος μὲν οὐδέν, βούλομαι δ' ὅμως λαβεῖν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

λυπηρὸς ἴσθ' ὢν κἀποχώρησον δόμων.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

φεῦ·
εὐδαιμονοίης, ὥσπερ ἡ μήτηρ ποτέ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

ἄπελθέ νῦν μοι.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

μᾶλλά μοι δὸς ἓν μόνον
κοτυλίσκιον τὸ χεῖλος ἀποκεκρουμένον.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

φθείρου λαβὼν τόδ'· ἴσθ' ὀχληρὸς ὢν δόμοις.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οὔπω μὰ Δί'· οἶσθ' οἷ' αὐτὸς ἐργάζει κακά.
ἀλλ' ὦ γλυκύτατ' Εὐριπίδη τουτὶ μόνον
δός μοι χυτρίδιον σφογγίῳ βεβυσμένον.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

ὤνθρωπ᾽ ἀφαιρήσει με τὴν τραγῳδίαν·
ἄπελθε ταυτηνὶ λαβών.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀπέρχομαι.
καίτοι τί δράσω; δεῖ γὰρ ἑνὸς οὗ μὴ τυχὼν
ἀπόλωλ᾽. ἄκουσον ὦ γλυκύτατ᾽ Εὐριπίδη·
τουτὶ λαβὼν ἄπειμι κοὐ πρόσειμ᾽ ἔτι·
ἐς τὸ σπυρίδιον ἰσχνά μοι φυλλεῖα δός.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

ἀπολεῖς μ᾽. ἰδού σοι. φροῦδά μοι τὰ δράματα.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀλλ᾽ οὐκέτ᾽, ἀλλ᾽ ἄπειμι. καὶ γάρ εἰμ᾽ ἄγαν
ὀχληρός, οὐ δοκῶν με κοιράνους στυγεῖν.
οἴμοι κακοδαίμων, ὡς ἀπόλωλ᾽. ἐπελαθόμην
ἐν ᾧπέρ ἐστι πάντα μοι τὰ πράγματα.
Εὐριπίδιον ὦ γλυκύτατον καὶ φίλτατον,
κάκιστ᾽ ἀπολοίμην, εἴ τί σ᾽ αἰτήσαιμ᾽ ἔτι,
πλὴν ἓν μόνον, τουτὶ μόνον τουτὶ μόνον,
σκάνδικά μοι δὸς μητρόθεν δεδεγμένος.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

ἀνὴρ ὑβρίζει· κλῇε πηκτὰ δωμάτων.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὦ θύμ᾽ ἄνευ σκάνδικος ἐμπορευτέα.
ἆρ᾽ οἶσθ᾽ ὅσον τὸν ἀγῶν᾽ ἀγωνιεῖ τάχα,
μέλλων ὑπὲρ Λακεδαιμονίων ἀνδρῶν λέγειν;
πρόβαινε νῦν ὦ θυμέ· γραμμὴ δ᾽ αὑτηί.
ἕστηκας; οὐκ εἶ καταπιὼν Εὐριπίδην;
ἐπῄνεσ᾽· ἄγε νυν ὦ τάλαινα καρδία
ἄπελθ᾽ ἐκεῖσε, κᾆτα τὴν κεφαλὴν ἐκεῖ
παράσχες εἰποῦσ᾽ ἅττ᾽ ἂν αὐτῇ σοι δοκῇ.
τόλμησον ἴθι χώρησον, ἄγαμαι καρδίας.

ΧΟΡΟΣ

τί δράσεις; τί φήσεις; ἀλλ᾽ ἴσθι νυν
ἀναίσχυντος ὢν σιδηροῦς τ᾽ ἀνήρ,
ὅστις παρασχὼν τῇ πόλει τὸν αὐχένα
ἅπασι μέλλεις εἷς λέγειν τἀναντία.
ἀνὴρ οὐ τρέμει τὸ πρᾶγμ᾽. εἶά νυν,
ἐπειδήπερ αὐτὸς αἱρεῖ, λέγε.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

μή μοι φθονήσητ᾽ ἄνδρες οἱ θεώμενοι,
εἰ πτωχὸς ὢν ἔπειτ᾽ ἐν Ἀθηναίοις λέγειν
μέλλω περὶ τῆς πόλεως, τρυγῳδίαν ποιῶν.
τὸ γὰρ δίκαιον οἶδε καὶ τρυγῳδία.
ἐγὼ δὲ λέξω δεινὰ μὲν δίκαια δέ.
οὐ γάρ με νῦν γε διαβαλεῖ Κλέων ὅτι
ξένων παρόντων τὴν πόλιν κακῶς λέγω.
αὐτοὶ γάρ ἐσμεν οὑπὶ ληναίῳ τ᾽ ἀγών,
κοὔπω ξένοι πάρεισιν· οὔτε γὰρ φόροι
ἥκουσιν οὔτ᾽ ἐκ τῶν πόλεων οἱ ξύμμαχοι·
ἀλλ᾽ ἐσμὲν αὐτοὶ νῦν γε περιεπτισμένοι·
ἐγὼ δὲ μισῶ μὲν Λακεδαιμονίους σφόδρα,
καὐτοῖς ὁ Ποσειδῶν οὑπὶ Ταινάρῳ θεὸς
σείσας ἅπασιν ἐμβάλοι τὰς οἰκίας·
κἀμοὶ γάρ ἐστιν ἀμπέλια κεκομμένα.
ἀτὰρ φίλοι γὰρ οἱ παρόντες ἐν λόγῳ,
τί ταῦτα τοὺς Λάκωνας αἰτιώμεθα;
ἡμῶν γὰρ ἄνδρες, οὐχὶ τὴν πόλιν λέγω,
μέμνησθε τοῦθ᾽ ὅτι οὐχὶ τὴν πόλιν λέγω,
ἀλλ᾽ ἀνδράρια μοχθηρά, παρακεκομμένα,
ἄτιμα καὶ παράσημα καὶ παράξενα,
ἐσυκοφάντει Μεγαρέων τὰ χλανίσκια·
κεἴ που σίκυον ἴδοιεν ἢ λαγῴδιον
ἢ χοιρίδιον ἢ σκόροδον ἢ χόνδρους ἅλας,
ταῦτ᾽ ἦν μεγαρικὰ κἀπέπρατ᾽ αὐθημερόν.
καὶ ταῦτα μὲν δὴ σμικρὰ κἀπιχώρια,
πόρνην δὲ Σιμαίθαν ἰόντες Μεγαράδε
νεανίαι κλέπτουσι μεθυσοκότταβοι·
κᾆθ᾽ οἱ Μεγαρῆς ὀδύναις πεφυσιγγωμένοι
ἀντεξέκλεψαν Ἀσπασίας πόρνα δύο·
κἀντεῦθεν ἀρχὴ τοῦ πολέμου κατερράγη
Ἕλλησι πᾶσιν ἐκ τριῶν λαικαστριῶν.
ἐντεῦθεν ὀργῇ Περικλέης οὑλύμπιος
ἤστραπτ᾽ ἐβρόντα ξυνεκύκα τὴν Ἑλλάδα,

τοὺς γὰρ μετοίκους ἄχυρα τῶν ἀστῶν λέγω. 508

ἐτίθει νόμους ὥσπερ σκόλια γεγραμμένους,
ὡς χρὴ Μεγαρέας μήτε γῇ μήτ' ἐν ἀγορᾷ
μήτ' ἐν θαλάττῃ μήτ' ἐν οὐρανῷ μένειν.
ἐντεῦθεν οἱ Μεγαρῆς, ὅτε δὴ 'πείνων βάδην,
Λακεδαιμονίων ἐδέοντο τὸ ψήφισμ' ὅπως
μεταστραφείη τὸ διὰ τὰς λαικαστρίας·
οὐκ ἠθέλομεν δ' ἡμεῖς δεομένων πολλάκις.
κἀντεῦθεν ἤδη πάταγος ἦν τῶν ἀσπίδων.
ἐρεῖ τις, οὐ χρῆν· ἀλλὰ τί ἐχρῆν εἴπατε.
φέρ' εἰ Λακεδαιμονίων τις ἐκπλεύσας σκάφει
ἀπέδοτο φήνας κυνίδιον Σεριφίων,
καθῆσθ' ἂν ἐν δόμοισιν; ἦ πολλοῦ γε δεῖ·
καὶ κάρτα μέντἂν εὐθέως καθείλκετε
τριακοσίας ναῦς, ἦν δ' ἂν ἡ πόλις πλέα
θορύβου στρατιωτῶν, περὶ τριηράρχου βοῆς,
μισθοῦ διδομένου, παλλαδίων χρυσουμένων,
στοιᾶς στεναχούσης, σιτίων μετρουμένων,
ἀσκῶν, τροπωτήρων, κάδους ὠνουμένων,
σκορόδων, ἐλαῶν, κρομμύων ἐν δικτύοις,
στεφάνων, τριχίδων, αὐλητρίδων, ὑπωπίων·
τὸ νεώριον δ' αὖ κωπέων πλατουμένων,
τύλων ψοφούντων, θαλαμιῶν τροπουμένων,
αὐλῶν κελευστῶν, νιγλάρων, συριγμάτων.
ταῦτ' οἶδ' ὅτι ἂν ἐδρᾶτε· τὸν δὲ Τήλεφον
οὐκ οἰόμεσθα; νοῦς ἄρ' ὑμῖν οὐκ ἔνι.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ

ἄληθες ὦπίτριπτε καὶ μιαρώτατε;
ταυτὶ σὺ τολμᾷς πτωχὸς ὢν ἡμᾶς λέγειν,
καὶ συκοφάντης εἴ τις ἦν ὠνείδισας;

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ

νὴ τὸν Ποσειδῶ καὶ λέγει γ' ἅπερ λέγει
δίκαια πάντα κοὐδὲν αὐτῶν ψεύδεται.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ

εἶτ' εἰ δίκαια, τοῦτον εἰπεῖν αὔτ' ἐχρῆν;
ἀλλ' οὔτι χαίρων ταῦτα τολμήσει λέγειν.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ

οὗτος σὺ ποῖ θεῖς; οὐ μενεῖς; ὡς εἰ θενεῖς
τὸν ἄνδρα τοῦτον, αὐτὸς ἀρθήσει τάχα.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ

ἰὼ Λάμαχ' ὦ βλέπων ἀστραπάς,
βοήθησον ὦ γοργολόφα φανείς,
ἰὼ Λάμαχ' ὦ φίλ' ὦ φυλέτα·
εἴτε τις ἔστι ταξίαρχός τις ἢ
τειχομάχας ἀνήρ, βοηθησάτω
τις ἀνύσας. ἐγὼ γὰρ ἔχομαι μέσος.

ΛΑΜΑΧΟΣ

πόθεν βοῆς ἤκουσα πολεμιστηρίας;
ποῖ χρὴ βοηθεῖν; ποῖ κυδοιμὸν ἐμβαλεῖν;
τίς γοργόν' ἐξήγειρεν ἐκ τοῦ σάγματος;

ΧΟΡΟΣ

ὦ Λάμαχ', οὐ γὰρ οὗτος ἅνθρωπος πάλαι
ἅπασαν ἡμῶν τὴν πόλιν κακορροθεῖ;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὦ Λάμαχ' ἥρως ἀλλὰ συγγνώμην ἔχε,
εἰ πτωχὸς ὢν εἶπόν τι κἀστωμυλάμην.

ΛΑΜΑΧΟΣ

τί δ' εἶπας ἡμᾶς; οὐκ ἐρεῖς;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οὐκ οἶδά πω·
ὑπὸ τοῦ δέους γὰρ τῶν ὅπλων εἰλιγγιῶ.
ἀλλ' ἀντιβολῶ σ' ἀπένεγκέ μου τὴν μορμόνα.

ΛΑΜΑΧΟΣ

ἰδού.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

παράθες νυν ὑπτίαν αὐτὴν ἐμοί.

ΛΑΜΑΧΟΣ

κεῖται.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

φέρε νυν ἀπὸ τοῦ κράνους μοι τὸ πτερόν.

ΛΑΜΑΧΟΣ

τουτὶ πτίλον σοι.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τῆς κεφαλῆς νύν μου λαβοῦ,
ἵν' ἐξεμέσω· βδελύττομαι γὰρ τοὺς λόφους.

ΛΑΜΑΧΟΣ

οὗτος τί δράσεις; τῷ πτίλῳ μέλλεις ἐμεῖν;
πτίλον γάρ ἐστιν

ΔΙΚΑΙ. *ὦ Λάμαχ' ἥρως τῶν λόφων καὶ τῶν λόχων.* 575
ΛΑΜΑΧΟΣ *οὗτος σὺ τολμᾷς πτωχὸς ὢν λέγειν τάδε;* 578

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

εἰπέ μοι τίνος ποτὲ
ὄρνιθός ἐστιν; ἆρα κομπολακύθου;

ΛΑΜΑΧΟΣ

οἴμ᾽ ὡς τεθνήξεις.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

μηδαμῶς ὦ Λάμαχε·
οὐ γὰρ κατ᾽ ἰσχύν ἐστιν· εἰ δ᾽ ἰσχυρὸς εἶ,
τί μ᾽ οὐκ ἀπεψώλησας; εὔοπλος γὰρ εἶ.

ΛΑΜΑΧΟΣ

ταυτὶ λέγεις σὺ τὸν στρατηγὸν πτωχὸς ὤν;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἐγὼ γάρ εἰμι πτωχός;

ΛΑΜΑΧΟΣ

ἀλλὰ τίς γὰρ εἶ;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὅστις; πολίτης χρηστός, οὐ σπουδαρχίδης,
ἀλλ᾽ ἐξ ὅτου περ ὁ πόλεμος, στρατωνίδης,
σὺ δ᾽ ἐξ ὅτου περ ὁ πόλεμος, μισθαρχίδης.

ΛΑΜΑΧΟΣ

ἐχειροτόνησαν γάρ με

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

κόκκυγές γε τρεῖς.
ταῦτ᾽ οὖν ἐγὼ βδελυττόμενος ἐσπεισάμην,
ὁρῶν πολιοὺς μὲν ἄνδρας ἐν ταῖς τάξεσιν,
νεανίας δ᾽ οἷος σὺ διαδεδρακότας,
τοὺς μὲν ἐπὶ Θρᾴκης μισθοφοροῦντας τρεῖς δραχμάς,
Τισαμενοφαινίππους Πανουργιππαρχίδας,
ἑτέρους δὲ παρὰ Χάρητι τοὺς δ᾽ ἐν Χαόσιν,
Γερητοθεοδώρους Διομειαλαζόνας,
τοὺς δ᾽ ἐν Καμαρίνῃ κἀν Γέλᾳ κἀν Καταγέλᾳ.

ΛΑΜΑΧΟΣ

ἐχειροτονήθησαν γάρ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

αἴτιον δὲ τί
ὑμᾶς μὲν ἀεὶ μισθοφορεῖν ἁμηγέπῃ,
τωνδὶ δὲ μηδέν᾽; ἐτεὸν ὦ Μαριλάδη
ἤδη πεπρέσβευκας σὺ πολιὸς ὢν ἔνῃ;
ἀνένευσε· καίτοι γ᾽ ἐστὶ σώφρων κἀργάτης.
τί δαὶ Δράκυλλος ἢ Εὐφορίδης ἢ Πρινίδης;

εἶδέν τις ὑμῶν τἀκβάταν' ἢ τοὺς Χάονας;
οὔ φασιν. ἀλλ' ὁ Κοισύρας καὶ Λάμαχος,
οἷς ὑπ' ἐράνου τε καὶ χρεῶν πρῴην ποτέ,
ὥσπερ ἀπόνιπτρον ἐκχέοντες ἑσπέρας,
ἅπαντες ἐξίστω παρῄνουν οἱ φίλοι.

ΛΑΜΑΧΟΣ

ὦ δημοκρατία ταῦτα δῆτ' ἀνασχετά;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οὐ δῆτ' ἐὰν μὴ μισθοφορῇ γε Λάμαχος.

ΛΑΜΑΧΟΣ

ἀλλ' οὖν ἐγὼ μὲν πᾶσι Πελοποννησίοις
ἀεὶ πολεμήσω καὶ ταράξω πανταχῇ
καὶ ναυσὶ καὶ πεζοῖσι κατὰ τὸ καρτερόν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἐγὼ δὲ κηρύττω γε Πελοποννησίοις
ἅπασι καὶ Μεγαρεῦσι καὶ Βοιωτίοις
πωλεῖν ἀγοράζειν πρὸς ἐμέ, Λαμάχῳ δὲ μή.

ΧΟΡΟΣ

ἀνὴρ νικᾷ τοῖσι λόγοισιν, καὶ τὸν δῆμον μεταπείθει
περὶ τῶν σπονδῶν. ἀλλ' ἀποδύντες τοῖς ἀναπαίστοις ἐπίωμεν.
ἐξ οὗ γε χοροῖσιν ἐφέστηκεν τρυγικοῖς ὁ διδάσκαλος ἡμῶν,
οὔπω παρέβη πρὸς τὸ θέατρον λέξων ὡς δεξιός ἐστιν·
διαβαλλόμενος δ' ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ἐν Ἀθηναίοις ταχυβούλοις,
ὡς κωμῳδεῖ τὴν πόλιν ἡμῶν καὶ τὸν δῆμον καθυβρίζει,
ἀποκρίνεσθαι δεῖται νυνὶ πρὸς Ἀθηναίους μεταβούλους.
φασὶν δ' εἶναι πολλῶν ἀγαθῶν αἴτιος ὑμῖν ὁ ποιητής,
παύσας ὑμᾶς ξενικοῖσι λόγοις μὴ λίαν ἐξαπατᾶσθαι,
μήθ' ἥδεσθαι θωπευομένους, μήτ' εἶναι χαυνοπολίτας.
πρότερον δ' ὑμᾶς ἀπὸ τῶν πόλεων οἱ πρέσβεις ἐξαπατῶντες
πρῶτον μὲν ἰοστεφάνους ἐκάλουν· κἀπειδὴ τοῦτό τις εἴποι,
εὐθὺς διὰ τοὺς στεφάνους ἐπ' ἄκρων τῶν πυγιδίων ἐκάθησθε.
εἰ δέ τις ὑμᾶς ὑποθωπεύσας λιπαρὰς καλέσειεν Ἀθήνας,
ηὕρετο πᾶν ἂν διὰ τὰς λιπαράς, ἀφύων τιμὴν περιάψας.
ταῦτα ποιήσας πολλῶν ἀγαθῶν αἴτιος ὑμῖν γεγένηται,
καὶ τοὺς δήμους ἐν ταῖς πόλεσιν δείξας ὡς δημοκρατοῦνται.
τοιγάρτοι νῦν ἐκ τῶν πόλεων τὸν φόρον ὑμῖν ἀπάγοντες
ἥξουσιν ἰδεῖν ἐπιθυμοῦντες τὸν ποιητὴν τὸν ἄριστον,
ὅστις παρεκινδύνευσ' εἰπεῖν ἐν Ἀθηναίοις τὰ δίκαια.

οὕτως αὐτοῦ περὶ τῆς τόλμης ἤδη πόρρω κλέος ἥκει,
ὅτε καὶ βασιλεὺς Λακεδαιμονίων τὴν πρεσβείαν βασανίζων
ἠρώτησεν πρῶτα μὲν αὐτοὺς πότεροι ταῖς ναυσὶ κρατοῦσιν,
εἶτα δὲ τοῦτον τὸν ποιητὴν ποτέρους εἴποι κακὰ πολλά·
τούτους γὰρ ἔφη τοὺς ἀνθρώπους πολὺ βελτίους γεγενῆσθαι
κἀν τῷ πολέμῳ πολὺ νικήσειν τοῦτον ξύμβουλον ἔχοντας.
διὰ ταῦθ' ὑμᾶς Λακεδαιμόνιοι τὴν εἰρήνην προκαλοῦνται
καὶ τὴν Αἴγιναν ἀπαιτοῦσιν· καὶ τῆς νήσου μὲν ἐκείνης
οὐ φροντίζουσ', ἀλλ' ἵνα τοῦτον τὸν ποιητὴν ἀφέλωνται.
ἀλλ' ὑμεῖς τοι μή ποτ' ἀφῆθ'· ὡς κωμῳδήσει τὰ δίκαια·
φησὶν δ' ὑμᾶς πολλὰ διδάξειν ἀγάθ', ὥστ' εὐδαίμονας εἶναι,
οὐ θωπεύων οὐδ' ὑποτείνων μισθοὺς οὐδ' ἐξαπατύλλων,
οὐδὲ πανουργῶν οὐδὲ κατάρδων, ἀλλὰ τὰ βέλτιστα διδάσκων.
πρὸς ταῦτα Κλέων καὶ παλαμάσθω
καὶ πᾶν ἐπ' ἐμοὶ τεκταινέσθω.
τὸ γὰρ εὖ μετ' ἐμοῦ καὶ τὸ δίκαιον
ξύμμαχον ἔσται, κοὐ μή ποθ' ἁλῶ
περὶ τὴν πόλιν ὢν ὥσπερ ἐκεῖνος
δειλὸς καὶ λακαταπύγων.
δεῦρο μοῦσ' ἐλθὲ φλεγυρὰ πυρὸς ἔχουσα μένος ἔντονος ἀχαρνική.
οἷον ἐξ ἀνθράκων πρινίνων φέψαλος ἀνήλατ' ἐρεθιζόμενος οὐρίᾳ ῥιπίδι,
ἡνίκ' ἂν ἐπανθρακίδες ὦσι παρακείμεναι,
οἱ δὲ θασίαν ἀνακυκῶσι λιπαράμπυκα,
οἱ δὲ μάττωσιν, οὕτω σοβαρὸν ἐλθὲ μέλος εὔτονον ἀγροικότονον
ὡς ἐμὲ λαβοῦσα τὸν δημότην.
οἱ γέροντες οἱ παλαιοὶ μεμφόμεσθα τῇ πόλει.
οὐ γὰρ ἀξίως ἐκείνων ὧν ἐναυμαχήσαμεν
γηροβοσκούμεσθ' ὑφ' ὑμῶν, ἀλλὰ δεινὰ πάσχομεν,
οἵτινες γέροντας ἄνδρας ἐμβαλόντες ἐς γραφὰς
ὑπὸ νεανίσκων ἐᾶτε καταγελᾶσθαι ῥητόρων,
οὐδὲν ὄντας, ἀλλὰ κωφοὺς καὶ παρεξηυλημένους,

665—691 = 692—718

οἷς Ποσειδῶν ἀσφάλειός ἐστιν ἡ βακτηρία·
τονθορύζοντες δὲ γήρᾳ τῷ λίθῳ προσέσταμεν,
οὐχ ὁρῶντες οὐδὲν εἰ μὴ τῆς δίκης τὴν ἠλύγην.
ὃ δὲ νεανίαν ἑαυτῷ σπουδάσας ξυνηγορεῖν
ἐς τάχος παίει ξυνάπτων στρογγύλοις τοῖς ῥήμασιν·
κᾆτ᾽ ἀνελκύσας ἐρωτᾷ σκανδάληθρ᾽ ἱστὰς ἐπῶν
ἄνδρα Τιθωνὸν σπαράττων καὶ ταράττων καὶ κυκῶν.
ὃ δ᾽ ὑπὸ γήρως μασταρύζει, κᾆτ᾽ ὀφλὼν ἀπέρχεται,
εἶτ᾽ ἀλύει καὶ δακρύει καὶ λέγει πρὸς τοὺς φίλους,
οὗ μ᾽ ἐχρῆν σορὸν πρίασθαι τοῦτ᾽ ὀφλὼν ἀπέρχομαι.
ταῦτα πῶς εἰκότα, γέροντ᾽ ἀπολέσαι πολιὸν ἄνδρα περὶ κλεψύδραν,
πολλὰ δὴ ξυμπονήσαντα καὶ θερμὸν ἀπομορξάμενον ἀνδρικὸν ἱδρῶτα δὴ καὶ πολύν,
ἄνδρ᾽ ἀγαθὸν ὄντα Μαραθῶνι περὶ τὴν πόλιν;
εἶτα Μαραθῶνι μὲν ὅτ᾽ ἦμεν ἐδιώκομεν,
νῦν δ᾽ ὑπ᾽ ἀνδρῶν πονηρῶν σφόδρα διωκόμεθα, κᾆτα προσαλισκόμεθα.
πρὸς τάδε τί ἀντερεῖ Μαρψίας;
τῷ γὰρ εἰκὸς ἄνδρα κυφὸν ἥλικον Θουκυδίδην
ἐξολέσθαι συμπλακέντα τῇ Σκυθῶν ἐρημίᾳ,
τῷδε τῷ Κηφισοδήμῳ τῷ λάλῳ ξυνηγόρῳ;
ὥστ᾽ ἐγὼ μὲν ἠλέησα κἀπεμορξάμην ἰδὼν
ἄνδρα πρεσβύτην ὑπ᾽ ἀνδρὸς τοξότου κυκώμενον,
ὃς μὰ τὴν Δήμητρ᾽, ἐκεῖνος ἡνίκ᾽ ἦν Θουκυδίδης,
οὐδ᾽ ἂν αὐτὴν τὴν Ἀχαίαν ῥᾳδίως ἠνέσχετ᾽ ἄν,
ἀλλὰ κατεπάλαισε μέντἂν πρῶτον Εὐάθλους δέκα,
κατεβόησε δ᾽ ἂν κεκραγὼς τοξότας τρισχιλίους,
ὑπερετόξευσεν δ᾽ ἂν αὐτοῦ τοῦ πατρὸς τοὺς ξυγγενεῖς.
ἀλλ᾽ ἐπειδὴ τοὺς γέροντας οὐκ ἐᾶθ᾽ ὕπνου τυχεῖν,
ψηφίσασθε χωρὶς εἶναι τὰς γραφάς, ὅπως ἂν ᾖ
τῷ γέροντι μὲν γέρων καὶ νωδὸς ὁ ξυνήγορος,
τοῖς νέοισι δ᾽ εὐρύπρωκτος καὶ λάλος χὠ Κλεινίου.
κἀξελαύνειν χρὴ τὸ λοιπόν, κἂν φύγῃ τις ζημιοῦν,
τὸν γέροντα τῷ γέροντι, τὸν νέον δὲ τῷ νέῳ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὅροι μὲν ἀγορᾶς εἰσιν οἵδε τῆς ἐμῆς.

ἐνταῦθ᾽ ἀγοράζειν πᾶσι Πελοποννησίοις
ἔξεστι καὶ Μεγαρεῦσι καὶ Βοιωτίοις.
ἀγορανόμους δὲ τῆς ἀγορᾶς καθίσταμαι
τρεῖς τοὺς λαχόντας τούσδ᾽ ἱμάντας ἐκ Λεπρῶν.
ἐνταῦθα μήτε συκοφάντης εἰσίτω
μήτ᾽ ἄλλος ὅστις φασιανός ἐστ᾽ ἀνήρ.
ἐγὼ δὲ τὴν στήλην καθ᾽ ἣν ἐσπεισάμην
μέτειμ᾽, ἵνα στήσω φανερὰν ἐν τἀγορᾷ.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

ἀγορὰ ᾽ν Ἀθάναις χαῖρε Μεγαρεῦσιν φίλα.
ἐπόθουν τυ ναὶ τὸν φίλιον ᾇπερ ματέρα.
ἀλλ᾽ ὦ πονηρὰ κόρια κἀθλίω πατρός,
ἄμβατε ποττὰν μᾶδδαν, αἴ χ᾽ εὕρητέ πᾳ.
ἄκουε δὴ πότεχέ τ᾽ ἐμὶν τὰν γαστέρα·
πότερα πεπρᾶσθαι χρῄδδετ᾽ ἢ πεινῆν κακῶς;

ΚΟΡΑ

πεπρᾶσθαι πεπρᾶσθαι.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

ἐγώνγα καὐτός φαμι. τίς δ᾽ οὕτως ἄνους
ὃς ὑμέ κα πρίαιτο φανερὰν ζαμίαν;
ἀλλ᾽ ἔστι γάρ μοι μεγαρικά τις μαχανά.
χοίρως γὰρ ὑμὲ σκευάσας φασῶ φέρεν.
περίθεσθε τάσδε τὰς ὁπλὰς τῶν χοιρίων.
ὅπως δὲ δοξεῖτ᾽ ἦμεν ἐξ ἀγαθᾶς ὑός·
ὡς ναὶ τὸν Ἑρμᾶν, εἴπερ ἵξεῖτ᾽ οἴκαδις,
τὰ πρᾶτα πειρασεῖσθε τᾶς λιμῶ κακῶς.
ἀλλ᾽ ἀμφίθεσθε καὶ ταδὶ τὰ ῥυγχία,
κἤπειτεν ἐς τὸν σάκκον ὧδ᾽ ἐσβαίνετε.
ὅπως δὲ γρυλλιξεῖτε καὶ κοΐξετε
χήσεῖτε φωνὰν χοιρίων μυστηρικῶν.
ἐγὼν δὲ καρυξῶ. Δικαιόπολις δὲ πᾷ;
Δικαιόπολι, ἦ λῇς πρίασθαι χοιρία;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τί; ἀνὴρ Μεγαρικός;

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

ἀγορασοῦντες ἵκομες.

---

723 ἐφ᾽ ᾧτε πωλεῖν πρὸς ἐμέ, Λαμάχῳ δὲ μή.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

πῶς ἔχετε;

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

διαπεινᾶμες ἀεὶ ποττὸ πῦρ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀλλ' ἡδύ τοι νὴ τὸν Δί', ἢν αὐλὸς παρῇ.
τί δ' ἄλλο πράττεθ' οἱ Μεγαρῆς νῦν;

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

οἷα δή.
ὅκα μὲν ἐγὼν τηνῶθεν ἐμπορευόμαν,
ἄνδρες πρόβουλοι τοῦτ' ἔπραττον τᾷ πόλι,
ὅπως τάχιστα καὶ κάκιστ' ἀπολοίμεθα.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

αὐτίκ' ἄρ' ἀπηλλάξεσθε πραγμάτων.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

σά μάν;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τί δ' ἄλλο Μεγαροῖ; πῶς ὁ σῖτος ὤνιος;

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

παρ' ἁμὲ πολυτίματος ᾇπερ τοὶ θεοί.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἅλας οὖν φέρεις;

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

οὐχ ὑμὲς αὐτῶν ἄρχετε;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οὐδὲ σκόροδα;

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

ποῖα σκόροδ'; ὑμὲς τῶν ἀεί,
ὅκκ' ἐσβάλητε, τὼς ἀρωραῖοι μύες
πάσσακι τὰς ἄγλιθας ἐξορύσσετε.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τί δαὶ φέρεις;

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

χοίρως ἐγώνγα μυστικάς.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

καλῶς λέγεις· ἐπίδειξον.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

ἀλλὰ μὰν καλαί.
ἄντεινον αἲ λῇς· ὡς παχεῖα καὶ καλά.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τουτὶ τί ἦν τὸ πρᾶγμα;

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

χοῖρος ναὶ Δία.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τί λέγεις σύ; ποδαπὴ χοῖρος ἥδε;

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

μεγαρικά.

ἦ οὐ χοῖρός ἐσθ᾽ ἅδ᾽;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οὐκ ἔμοιγε φαίνεται.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

οὐ δεινά; θᾶσθε τῶδε τὰς ἀπιστίας·
οὔ φατι τάνδε χοῖρον ἦμεν. ἀλλὰ μάν,
αἰ λῇς, περίδου μοι περὶ θυμιτιδᾶν ἁλῶν,
αἰ μή ᾽στιν οὗτος χοῖρος Ἑλλάνων νόμῳ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀλλ᾽ ἔστιν ἀνθρώπου γε.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

ναὶ τὸν Διοκλέα
ἐμά γα. τὺ δέ νιν ἤμεναι τίνος δοκεῖς;
ἦ λῇς ἀκοῦσαι φθεγγομένας;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

νὴ τοὺς θεοὺς
ἔγωγε.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

φώνει δὴ τὺ ταχέως χοιρίον.
οὐ χρῆσθα σιγῆν ὦ κάκιστ᾽ ἀπολουμένα.
πάλιν τὺ ἀποισῶ ναὶ τὸν Ἑρμᾶν οἴκαδις.

ΚΟΡΗ

κοΐ κοΐ.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

αὕτα ᾽στὶ χοῖρος;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

νῦν γε χοῖρος φαίνεται.
ἀτὰρ ἐκτραφείς γε κύσθος ἔσται.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

πέντ᾽ ἐτῶν,
σάφ᾽ ἴσθι, ποττὰν ματέρ᾽ εἰκασθήσεται.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀλλ᾽ οὐχὶ θύσιμός ἐστιν αὑτηγί.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

σά μάν;
πᾷ δ᾽ οὐχὶ θύσιμός ἐστι;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

κέρκον οὐκ ἔχει.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

νεαρὰ γάρ ἐστιν· ἀλλὰ δελφακουμένα
ἑξεῖ μεγάλαν τε καὶ παχεῖαν κἠρυθράν.
ἀλλ' αἰ τράφεν λῇς, ἅδε τοι χοῖρος καλά.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὡς ξυγγενὴς ὁ κύσθος αὐτῆς θατέρᾳ.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

ὁμοματρία γάρ ἐστι κἠκ τωὐτῶ πατρός.
αἴκα παχυνθῇ δ' ἀναχνοανθῇ θ' ὑστριχι,
κάλλιστος ἔσται χοῖρος Ἀφροδίτᾳ θύεν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀλλ' οὐχὶ χοῖρός τἀφροδίτῃ θύεται.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

οὐ χοῖρος Ἀφροδίτᾳ; μόνᾳ γα δαιμόνων.
καὶ γίνεταί γα τᾶνδε τᾶν χοίρων τὸ κρῆς
ἅδιστον ἂν τὸν ὀδελὸν ἀμπεπαρμένον.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἤδη δ' ἄνευ τῆς μητρὸς ἐσθίοιεν ἄν;

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

ναὶ τὸν Ποτειδᾶν καί κ' ἄνις γα τῶ πατρός.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τί δ' ἐσθίει μάλιστα;

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

πάνθ' ἅ κα διδῷς.
αὐτὸς δ' ἐρώτη.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

χοῖρε χοῖρε.

ΚΟΡΑ

κοΐ κοΐ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τρώγοις ἂν ἐρεβίνθους; . . .

ΚΟΡΑ

κοΐ κοΐ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τί δαί; φιβάλεως ἰσχάδας;

ΚΟΡΑ

κοΐ κοΐ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὡς ὀξὺ πρὸς τὰς ἰσχάδας κεκράγατε.
ἐνεγκάτω τις ἔνδοθεν τῶν ἰσχάδων

ΔΙΚ. *τί δαί; σῦκα τρώγοις ἂν αὐτός;* ΚΟ. *κοΐ κοΐ.* 803

τοῖς χοιριδίοισιν. ἆρα τρώξονται; βαβαί,
οἷον ῥοθιάζουσ' ὦ πολυτίμηθ' Ἡράκλεις.
ποδαπὰ τὰ χοιρί'; ὡς Τραγασαῖα φαίνεται.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

ἀλλ' οὔτι πάσας κατέτραγον τὰς ἰσχάδας.
ἐγὼ γὰρ αὐτᾶν τάνδε μίαν ἀνειλόμαν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

νὴ τὸν Δί' ἀστείω γε τὼ βοσκήματε·
πόσου πρίωμαί σοι τὰ χοιρίδια; λέγε.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

τὸ μὲν ἅτερον τούτων σκορόδων τροπαλίδος,
τὸ δ' ἅτερον, αἰ λῇς, χοίνικος μόνας ἁλῶν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὠνήσομαί σοι· περίμεν' αὐτοῦ.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

ταῦτα δή.
Ἑρμᾶ 'μπολαῖε τὰν γυναῖκα τὰν ἐμὰν
οὕτω μ' ἀποδόσθαι τάν τ' ἐμωυτῶ ματέρα.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

ὤνθρωπε ποδαπός;

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

χοιροπώλας μεγαρικός.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

τὰ χοιρίδια τοίνυν ἐγὼ φαίνω ταδὶ
πολέμια καὶ σέ.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

τοῦτ' ἐκεῖν', ἵκει πάλιν
ὅθενπερ ἀρχὰ τῶν κακῶν ἁμῖν ἔφυ.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

κλάων μεγαριεῖς. οὐκ ἀφήσεις τὸν σάκον;

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

Δικαιόπολι Δικαιόπολι φαντάδδομαι.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὑπὸ τοῦ; τίς ὁ φαίνων σ' ἐστίν; ἀγορανόμοι,
τοὺς συκοφάντας οὐ θύραζ' ἐξείρξετε;
τί δὴ παθὼν φαίνεις ἄνευ θρυαλλίδος;

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ

οὐ γὰρ φανῶ τοὺς πολεμίους;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

κλάων γε σύ,
εἰ μὴ 'τέρωσε συκοφαντήσεις τρέχων.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

οἷον τὸ κακὸν ἐν ταῖς Ἀθάναις τοῦτ᾽ ἔνι.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

θάρρει Μεγαρικ᾽· ἀλλ᾽ ἧς τὰ χοιρίδι᾽ ἀπέδου
τιμῆς, λαβὲ ταυτὶ τὰ σκόροδα καὶ τοὺς ἅλας,
καὶ χαῖρε πόλλ᾽.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

ἀλλ᾽ ἁμὶν οὐκ ἐπιχώριον.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

πολυπραγμοσύνη νυν ἐς κεφαλὴν τράποιτ᾽ ἐμοί.

ΜΕΓΑΡΕΥΣ

ὦ χοιρίδια πειρῆσθε κἄνις τῶ πατρὸς
παίειν ἐφ᾽ ἁλὶ τὰν μᾶδδαν, αἴκα τις διδῷ.

ΧΟΡΟΣ

εὐδαιμονεῖ γ᾽ ἄνθρωπος. οὐκ ἤκουσας οἷ προβαίνει
τὸ πρᾶγμα τοῦ βουλεύματος; καρπώσεται γὰρ ἀνὴρ
ἐν τἀγορᾷ καθήμενος·
κἂν εἰσίῃ τις Κτησίας
ἢ συκοφάντης ἄλλος, οἰ-
μώζων καθεδεῖται·
οὐδ᾽ ἄλλος ἀνθρώπων ὑποψωνῶν σε πημανεῖ τι·
οὐδ᾽ ἐναπομόρξεται Πρέπις τὴν εὐρυπρωκτίαν σοι,
οὐδ᾽ ὠστιεῖ Κλεωνύμῳ·
χλαῖναν δ᾽ ἔχων φανὴν δίει
κοὐ ξυντυχών σ᾽ Ὑπέρβολος
δικῶν ἀναπλήσει·
οὐδ᾽ ἐντυχὼν ἐν τἀγορᾷ πρόσεισί σοι βαδίζων
Κρατῖνος αὖ κεκαρμένος μοιχὸν μιᾷ μαχαίρᾳ,
ὁ περιπόνηρος Ἀρτέμων,
ὁ ταχὺς ἄγαν τὴν μουσικήν,
ὄζων κακὸν τῶν μασχαλῶν
πατρὸς Τραγασαίου·
οὐδ᾽ αὖθις αὖ σε σκώψεται Παύσων ὁ παμπόνηρος
Λυσίστρατός τ᾽ ἐν τἀγορᾷ, Χολαργέων ὄνειδος,
ὁ περιαλουργὸς τοῖς κακοῖς,
ῥιγῶν τε καὶ πεινῶν ἀεὶ
πλεῖν ἢ τριάκονθ᾽ ἡμέρας
τοῦ μηνὸς ἑκάστου.

ΒΟΙΩΤΟΣ

ἴττω Ἡρακλῆς ἔκαμόν γα τὰν τύλαν κακῶς·
κατάθου τὺ τὰν γλάχων' ἀτρέμας Ἰσμηνία·
ὑμὲς δ' ὅσοι Θειβάθεν αὐληταὶ πάρα
τοῖς ὀστίνοις φυσῆτε τὸν πρωκτὸν κυνός.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

παῦ' ἐς κόρακας. οἱ σφῆκες οὐκ ἀπὸ τῶν θυρῶν;
πόθεν προσέπτανθ' οἱ κακῶς ἀπολούμενοι
ἐπὶ τὴν θύραν μοι Χαιριδῆς βαμβαύλιοι;

ΒΟΙΩΤΟΣ

νεὶ τὸν Ἰόλαον ἐπεχαρίξα μῶ ξένε·
Θειβάθι γὰρ φυσᾶντες ἐξόπισθέ μου
τἄνθεια τᾶς γλάχωνος ἀπέκιξαν χαμαί.
ἀλλ' εἴ τι βούλει, πρίασο τῶν ἐγὼ φέρω
τῶν ὀρταλίχων ἢ τῶν τετραπτερυλλίδων.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὦ χαῖρε κολλικοφάγε Βοιωτίδιον.
τί φέρεις;

ΒΟΙΩΤΟΣ

ὅσ' ἐστὶν ἀγαθὰ Βοιωτοῖς ἁπλῶς,
ὀρίγανον γλαχὼ ψιάθως θρυαλλίδας
νάσσας κολοιὼς ἀτταγᾶς φαλαρίδας
τροχίλως κολύμβως.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὡσπερεὶ χειμὼν ἄρα
ὀρνιθίας ἐς τὴν ἀγορὰν ἐλήλυθας.

ΒΟΙΩΤΟΣ

καὶ μὰν φέρω χᾶνας λαγὼς ἀλώπεκας
σκάλοπας ἐχίνως αἰελούρως πικτίδας
ἰκτίδας ἐνύδριας ἐγχέλιας κωπαΐδας.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὦ τερπνότατον σὺ τέμαχος ἀνθρώποις φέρων,
δός μοι προσειπεῖν, εἰ φέρεις τὰς ἐγχέλεις.

ΒΟΙΩΤΟΣ

πρέσβειρα πεντήκοντα κωπᾴδων κορᾶν,
ἔκβαθι τεῖδε κἠπιχάριτται τῷ ξένῳ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὦ φιλτάτη σὺ καὶ πάλαι ποθουμένη,
ἦλθες ποθεινὴ μὲν τρυγῳδικοῖς χοροῖς,
φίλη δὲ Μορύχῳ. δμῶες ἐξενέγκατε

τὴν ἐσχάραν μοι δεῦρο καὶ τὴν ῥιπίδα.
σκέψασθε παῖδες τὴν ἀρίστην ἔγχελυν,
ἥκουσαν ἕκτῳ μόλις ἔτει ποθουμένην·
προσείπατ᾽ αὐτὴν ὦ τέκν᾽· ἄνθρακας δ᾽ ἐγὼ
ὑμῖν παρέξω τῇσδε τῆς ξένης χάριν.
ἀλλ᾽ ἔσφερ᾽ αὐτήν· μηδὲ γὰρ θανών ποτε
σοῦ χωρὶς εἴην ἐντετευτλιδωμένης.

ΒΟΙΩΤΟΣ

ἐμοὶ δὲ τιμὰ τᾶσδε πᾶ γενήσεται;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀγορᾶς τέλος ταύτην γέ που δώσεις ἐμοί·
ἀλλ᾽ εἴ τι πωλεῖς τῶνδε τῶν ἄλλων λέγε.

ΒΟΙΩΤΟΣ

ἰώνγα ταῦτα πάντα.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

φέρε πόσου λέγεις;
ἢ φορτί᾽ ἕτερ᾽ ἐνθένδ᾽ ἐκεῖσ᾽ ἄξεις;

ΒΟΙΩΤΟΣ

ἰὼν
ὅ τι γ᾽ ἐν Ἀθάναις, ἐν Βοιωτοῖσιν δὲ μή.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀφύας ἄρ᾽ ἄξεις πριάμενος φαληρικὰς
ἢ κέραμον.

ΒΟΙΩΤΟΣ

ἀφύας ἢ κέραμον; ἀλλ᾽ ἔντ᾽ ἐκεῖ·
ἀλλ᾽ ὅ τι παρ᾽ ἁμῖν μή ᾽στι, τᾆδε δ᾽ αὖ πολύ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἐγᾦδα τοίνυν· συκοφάντην ἔξαγε.

ΒΟΙΩΤΟΣ

λάβοιμι μέντἂν κέρδος ἀγαγὼν καὶ πολύ,
ᾆπερ πίθακον ἀλιτρίας πολλᾶς πλέων.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

καὶ μὴν ὁδὶ Νίκαρχος ἔρχεται φανῶν.

ΒΟΙΩΤΟΣ

μικκός γα μᾶκος οὗτος.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀλλ᾽ ἅπαν κακόν.

ΝΙΚΑΡΧΟΣ

ταυτὶ τίνος τὰ φορτί᾽ ἐστί;

ὥσπερ κέραμον ἐνδησάμενος. **ΒΟΙ.** ***ναὶ τὼ θιώ***

ΒΟΙΩΤΟΣ

τῶδ' ἐμὰ
Θείβαθεν ἴττω Δεύς.

ΝΙΚΑΡΧΟΣ

ἐγὼ τοίνυν ὁδὶ
φαίνω πολέμια ταῦτα.

ΒΟΙΩΤΟΣ

τί δὲ κακὸν παθὼν
ὀρναπετίοισι πόλεμον ἦρα καὶ μάχαν;

ΝΙΚΑΡΧΟΣ

καὶ σέ γε φανῶ πρὸς τοῖσδε.

ΒΟΙΩΤΟΣ

τί ἀδικεἰμενος;

ΝΙΚΑΡΧΟΣ

ἐγὼ φράσω σοι τῶν περιεστώτων χάριν.
ἐκ τῶν πολεμίων εἰσάγεις θρυαλλίδα.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἔπειτα φαίνεις δῆτα διὰ θρυαλλίδα;

ΝΙΚΑΡΧΟΣ

αὕτη γὰρ ἐμπρήσειεν ἂν τὸ νεώριον.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

νεώριον θρυαλλίς; οἴμοι· τίνι τρόπῳ;

ΝΙΚΑΡΧΟΣ

ἐνθεὶς ἂν ἐς τίφην ἀνὴρ Βοιώτιος
ἅψας ἂν ἐσπέμψειεν ἐς τὸ νεώριον
δι' ὑδρορρόας, βορέαν ἐπιτηρήσας μέγαν.
κεἴπερ λάβοιτο τῶν νεῶν τὸ πῦρ ἅπαξ,
σελαγοῖντ' ἂν εὐθύς.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὦ κάκιστ' ἀπολούμενε,
σελαγοῖντ' ἂν ὑπὸ τίφης τε καὶ θρυαλλίδος;

ΝΙΚΑΡΧΟΣ

μαρτύρομαι.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ξυλλάμβαν' αὐτοῦ τὸ στόμα·
δός μοι φορυτόν, ἵν' αὐτὸν ἐνδήσας φέρω.

ΧΟΡΟΣ

ἔνδησον ὦ βέλτιστε τῷ
ξένῳ καλῶς τὴν ἐμπολὴν

929—939=940—951

928: ὥσπερ κέραμον, ἵνα μὴ καταγῇ φορούμενος.

οὕτως ὅπως
ἂν μὴ φέρων κατάξῃ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἐμοὶ μελήσει ταῦτ᾽, ἐπεί
τοι καὶ ψοφεῖ λάλον τι καὶ
πυρορραγὲς
κἄλλως θεοῖσιν ἐχθρόν.

ΧΟΡΟΣ

τί χρήσεταί ποτ᾽ αὐτῷ;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

πάγχρηστον ἄγγος ἔσται,
κρατὴρ κακῶν, τριπτὴρ δικῶν,
φαίνειν ὑπευθύνους λυχνοῦ-
χος καὶ κύλιξ . . . .
καὶ πράγματ᾽ ἐγκυκᾶσθαι.

ΧΟΡΟΣ

πῶς δ᾽ ἂν πεποιθοίη τις ἀγ-
γείῳ τοιούτῳ χρώμενος
κατ᾽ οἰκίαν
τοσόνδ᾽ ἀεὶ ψοφοῦντι;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἰσχυρόν ἐστιν ὠγάθ᾽, ὥστ᾽
οὐκ ἂν καταγείη ποτ᾽, εἴ-
περ ἐκ ποδῶν
κατωκάρα κρέμαιτο.

ΧΟΡΟΣ

ἤδη καλῶς ἔχει σοι.

ΒΟΙΩΤΟΣ

μέλλω γέ τοι θερίδδεν.

ΧΟΡΟΣ

ἀλλ᾽ ὦ ξένων βέλτιστε σὺ
θέριζε καὶ τοῦτον λαβὼν
πρόσβαλλ᾽ ὅποι βούλει φέρων
πρὸς πάντα συκοφάντην.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

μόλις γ᾽ ἐνέδησα τὸν κακῶς ἀπολούμενον.
αἶρου λαβὼν τὸν κέραμον ὦ Βοιώτιε.

ΒΟΙΩΤΟΣ

ὑπόκυπτε τὰν τύλαν ἰὼν Ἰσμήνιχε.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

χὤπως κατοίσεις αὐτὸν εὐλαβούμενος.
πάντως μὲν οἴσεις οὐδὲν ὑγιές, ἀλλ' ὅμως·
κἂν τοῦτο κερδάνῃς ἄγων τὸ φορτίον,
εὐδαιμονήσεις συκοφαντῶν γ' οὕνεκα.

ΘΕΡΑΠΩΝ ΛΑΜΑΧΟΥ

Δικαιόπολι.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τί ἔστι; τί με βωστρεῖς;

ΘΕΡΑΠΩΝ

ὅ τι;
ἐκέλευε Λάμαχός σε ταυτησὶ δραχμῆς
ἐς τοὺς χόας αὐτῷ μεταδοῦναι τῶν κιχλῶν,
τριῶν δραχμῶν δ' ἐκέλευε κωπᾷδ' ἔγχελυν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὁ ποῖος οὗτος Λάμαχος τὴν ἔγχελυν;

ΘΕΡΑΠΩΝ

ὁ δεινός, ὁ ταλαύρινος, ὃς τὴν γοργόνα
πάλλει κραδαίνων τρεῖς κατασκίους λόφους.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οὐκ ἂν μὰ Δί' εἰ δοίη γέ μοι τὴν ἀσπίδα·
ἀλλ' ἐπὶ ταρίχει τοὺς λόφους κραδαινέτω·
ἢν δ' ἀπολιγαίνῃ, τοὺς ἀγορανόμους καλῶ.
ἐγὼ δ' ἐμαυτῷ τόδε λαβὼν τὰ φορτίον
εἴσειμ' ὑπαὶ πτερύγων κιχλᾶν καὶ κοψίχων.

ΧΟΡΟΣ

εἶδες ὦ εἶδες ὦ πᾶσα πόλι τὸν φρόνιμον ἄνδρα τὸν ὑπέρσοφον,
οἷ' ἔχει σπεισάμενος ἐμπορικὰ χρήματα διεμπολᾶν,
ὧν τὰ μὲν ἐν οἰκίᾳ χρήσιμα, τὰ δ' αὖ πρέπει χλιαρὰ κατεσθίειν.
αὐτόματα πάντ' ἀγαθὰ τῷδέ γε πορίζεται.
οὐδέποτ' ἐγὼ Πόλεμον οἴκαδ' ὑποδέξομαι,
οὐδὲ παρ' ἐμοί ποτε τὸν Ἁρμόδιον ᾄσεται
ξυγκατακλινείς, ὅτι παροινικὸς ἀνὴρ ἔφυ,
ὅστις ἐπὶ πάντ' ἀγάθ' ἔχοντας ἐπικωμάσας
εἰργάσατο πάντα κακά, κἀνέτρεπε κἀξέχει
κἀμάχετο καὶ προσέτι πολλὰ προκαλουμένου

971—987=988—999

‘πῖνε κατάκεισο λαβὲ τήνδε φιλοτησίαν’
τὰς χάρακας ἧπτε πολὺ μᾶλλον ἐν τῷ πυρί,
ἐξέχει θ᾽ ἡμῶν βίᾳ τὸν οἶνον ἐκ τῶν ἀμπέλων.
. . . . ται τ᾽ ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἅμα καὶ μεγάλα δὴ φρονεῖ,
τοῦ βίου δ᾽ ἐξέβαλε δεῖγμα τάδε τὰ πτερὰ πρὸ τῶν θυρῶν.
ὦ Κύπριδι τῇ καλῇ καὶ Χάρισι ταῖς φίλαις ξύντροφε Διαλλαγή,
ὡς καλὸν ἔχουσα τὸ πρόσωπον ἆρ᾽ ἐλάνθανες.
πῶς ἄν ἐμὲ καὶ σέ τις Ἔρως ξυναγάγοι λαβών,
ὥσπερ ὁ γεγραμμένος ἔχων στέφανον ἀνθέμων.
ἢ πάνυ γερόντιον ἴσως νενόμικάς με σύ;
ἀλλά σε λαβὼν τρία δοκῶ γ᾽ ἂν ἔτι προσβαλεῖν·
πρῶτα μὲν ἂν ἀμπελίδος ὄρχον ἐλάσαι μακρόν,
εἶτα παρὰ τόνδε νέα μοσχίδια συκίδων,
καὶ τὸ τρίτον ἡμερίδος ὄρχον, ὁ γέρων ὁδί,
καὶ περὶ τὸ χωρίον ἐλᾶδας ἅπαν ἐν κύκλῳ,
ὥστ᾽ ἀλείφεσθαί σ᾽ ἀπ᾽ αὐτῶν κἀμὲ ταῖς νουμηνίαις.

ΚΗΡΥΞ

ἀκούετε λεῴ· κατὰ τὰ πάτρια τοὺς χόας
πίνειν ὑπὸ τῆς σάλπιγγος· ὃς δ᾽ ἂν ἐκπίῃ
πρώτιστος, ἀσκὸν Κτησιφῶντος λήψεται.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὦ παῖδες ὦ γυναῖκες οὐκ ἠκούσατε;
τί δρᾶτε; τοῦ κήρυκος οὐκ ἀκούετε;
ἀναβράττετ᾽ ἐξοπτᾶτε τρέπετ᾽ ἀφέλκετε
τὰ λαγῷα ταχέως, τοὺς στεφάνους ἀνείρετε.
φέρε τοὺς ὀβελίσκους, ἵν᾽ ἀναπείρω τὰς κίχλας.

ΧΟΡΟΣ

ζηλῶ σε τῆς εὐβουλίας,
μᾶλλον δὲ τῆς εὐωχίας
ἄνθρωπε τῆς παρούσης.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τί δῆτ᾽ ἐπειδὰν τὰς κίχλας ὀπτωμένας ἴδητε;

ΧΟΡΟΣ

οἶμαί σε καὶ τοῦτ᾽ εὖ λέγειν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τὸ πῦρ ὑποσκάλευε.

ΧΟΡΟΣ

ἤκουσας ὡς μαγειρικῶς

1008—1017=1037—1046

κομψῶς τε καὶ δειπνητικῶς
αὐτῷ διακονεῖται;

ΓΕΩΡΓΟΣ

οἶμαι τάλας.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὦ Ἡράκλεις τίς οὑτοσί;

ΓΕΩΡΓΟΣ

ἀνὴρ κακοδαίμων.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

κατὰ σεαυτόν νυν τρέπου.

ΓΕΩΡΓΟΣ

ὦ φίλτατε, σπονδαὶ γάρ εἰσι σοὶ μόνῳ,
μέτρησον εἰρήνης τί μοι, κἂν πέντ' ἔτη.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τί δ' ἔπαθες;

ΓΕΩΡΓΟΣ

ἐπετρίβην ἀπολέσας τὼ βόε.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

πόθεν;

ΓΕΩΡΓΟΣ

ἀπὸ Φυλῆς ἔλαβον οἱ Βοιώτιοι.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὦ τρισκακόδαιμον εἶτα λευκὸν ἀμπέχει;

ΓΕΩΡΓΟΣ

καὶ ταῦτα μέντοι νὴ Δί' ὥπερ μ' ἐτρεφέτην
ἐν πᾶσι βολίτοις.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

εἶτα νυνὶ τοῦ δέει;

ΓΕΩΡΓΟΣ

ἀπόλωλα τὠφθαλμὼ δακρύων τὼ βόε.
ἀλλ' εἴ τι κήδει Δερκέτου Φυλασίου,
ὑπάλειψον εἰρήνῃ με τὠφθαλμὼ ταχύ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀλλ' ὦ πονήρ' οὐ δημοσιεύων τυγχάνω.

ΓΕΩΡΓΟΣ

ἴθ' ἀντιβολῶ σ', ἤν πως κομίσωμαι τὼ βόε.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ κλᾶε πρὸς τοὺς Πιττάλου.

ΓΕΩΡΓΟΣ

σὺ δ' ἀλλά μοι σταλαγμὸν εἰρήνης ἕνα
ἐς τὸν καλαμίσκον ἐνστάλαξον τουτονί.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οὐδ' ἂν στριβιλικίγξ· ἀλλ' ἀπιὼν οἴμωζέ ποι.

ΓΕΩΡΓΟΣ

οἴμοι κακοδαίμων τοῖν γεωργοῖν βοιδίοιν.

ΧΟΡΟΣ

ἀνὴρ ἐνηύρηκέν τι ταῖς
σπονδαῖσιν ἡδύ, κοὐκ ἔοι-
κεν οὐδενὶ μεταδώσειν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

κατάχει σὺ τῆς χορδῆς τὸ μέλι. τὰς σηπίας στάθευε.

ΧΟΡΟΣ

ἤκουσας ὀρθιασμάτων;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὀπτᾶτε τἀγχέλεια.

ΧΟΡΟΣ

ἀποκτενεῖς λιμῷ 'μὲ καὶ
τοὺς γείτονας κνίσῃ τε καὶ
φωνῇ τοιαῦτα λάσκων.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὀπτᾶτε ταυτὶ καὶ καλῶς ξανθίζετε.

ΠΑΡΑΝΥΜΦΟΣ

Δικαιόπολι Δικαιόπολι.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τίς οὑτοσί;

ΠΑΡΑΝΥΜΦΟΣ

ἔπεμψέ τίς σοι νυμφίος ταυτὶ κρέα
ἐκ τῶν γάμων.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

καλῶς γε ποιῶν ὅστις ἦν.

ΠΑΡΑΝΥΜΦΟΣ

ἐκέλευε δ' ἐγχέαι σε τῶν κρεῶν χάριν,
ἵνα μὴ στρατεύοιτ' ἀλλὰ βινοίη μένων,
ἐς τὸν ἀλάβαστον κύαθον εἰρήνης ἕνα.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀπόφερ' ἀπόφερε τὰ κρέα καὶ μή μοι δίδου,
ὡς οὐκ ἂν ἐγχέαιμι χιλίων δραχμῶν.
ἀλλ' αὑτηὶ τίς ἐστιν;

ΠΑΡΑΝΥΜΦΟΣ

ἡ νυμφεύτρια
δεῖται παρὰ τῆς νύμφης τι σοὶ λέξαι μόνῳ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

φέρε δὴ τί σὺ λέγεις; ὡς γελοῖον ὦ θεοὶ

τὸ δέημα τῆς νύμφης ὃ δεῖταί μου σφόδρα,
ὅπως ἂν οἰκουρῇ τὸ πέος τοῦ νυμφίου.
φέρε δεῦρο τὰς σπονδάς, ἵν' αὐτῇ δῶ μόνῃ,
ὁτιὴ γυνή 'στι τοῦ πολέμου τ' οὐκ αἰτία.
ὕπεχ' ὧδε δεῦρο τοὐξάλειπτρον ὦ γύναι.
ὅταν στρατιώτας καταλέγωσι, τουτῳὶ
νύκτωρ ἀλειφέτω τὸ πέος τοῦ νυμφίου.
ἀπόφερε τὰς σπονδάς. φέρε τὴν οἰνήρυσιν,
ἵν' οἶνον ἐγχέω λαβὼν ἐς τοὺς χόας.

ΧΟΡΟΣ

καὶ μὴν ὁδί τις τὰς ὀφρῦς ἀνεσπακὼς
ὥσπερ τι δεινὸν ἀγγελῶν ἐπείγεται.

ΚΗΡΥΞ

ἰὼ πόνοι τε καὶ μάχαι καὶ Λάμαχοι.

ΛΑΜΑΧΟΣ

τίς ἀμφὶ χαλκοφάλαρα δώματα κτυπεῖ;

ΚΗΡΥΞ

ἰέναι σ' ἐκέλευον οἱ στρατηγοὶ τήμερον
ταχέως λαβόντα τοὺς λόχους καὶ τοὺς λόφους·
κἄπειτα τηρεῖν νιφόμενον τὰς ἐσβολάς.
ὑπὸ τοὺς χόας γὰρ καὶ χύτρους αὐτοῖσί τις
ἤγγειλε λῃστὰς ἐμβαλεῖν Βοιωτίους.

ΛΑΜΑΧΟΣ

ἰὼ στρατηγοὶ πλείονες ἢ βελτίονες.
οὐ δεινὰ μὴ 'ξεῖναί με μηδ' ἑορτάσαι;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἰὼ στράτευμα πολεμολαμαχαϊκόν.

ΛΑΜΑΧΟΣ

οἴμοι κακοδαίμων καταγελᾷς ἤδη σύ μου.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

βούλει μάχεσθαι Γηρυόνῃ τετραπτίλῳ;

ΛΑΜΑΧΟΣ

αἰαῖ
οἵαν ὁ κῆρυξ ἀγγελίαν ἤγγειλέ μοι.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

αἰαῖ τίνα δ' αὖ μοι προστρέχει τις ἀγγελῶν;

ΚΗΡΥΞ

Δικαιόπολι.

1064 οἶσθ' ὡς ποιεῖτε τοῦτο; τῇ νύμφῃ φράσον,

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τί ἔστιν;

ΚΗΡΥΞ

ἐπὶ δεῖπνον ταχὺ
βάδιζε τὴν κίστην λαβὼν καὶ τὸν χόα.
ὁ τοῦ Διονύσου γάρ σ' ἱερεὺς μεταπέμπεται.
ἀλλ' ἐγκόνει· δειπνεῖν κατακωλύεις πάλαι.
τὰ δ' ἄλλα πάντ' ἐστὶν παρεσκευασμένα,
κλῖναι τράπεζαι προσκεφάλαια στρώματα
στέφανοι μύρον τραγήμαθ', αἱ πόρναι πάρα,
ἄμυλοι πλακοῦντες σησαμοῦντες ἴτρια,
ὀρχηστρίδες, τὰ φίλταθ' Ἁρμοδίου, καλαί.
ἀλλ' ὡς τάχιστα σπεῦδε.

ΛΑΜΑΧΟΣ

κακοδαίμων ἐγώ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

καὶ γὰρ σὺ μεγάλην ἐπεγράφου τὴν γοργόνα.
σύγκληε, καὶ δεῖπνόν τις ἐνσκευαζέτω.

ΛΑΜΑΧΟΣ

παῖ παῖ φέρ' ἔξω δεῦρο τὸν γύλιον ἐμοί.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

παῖ παῖ φέρ' ἔξω δεῦρο τὴν κίστην ἐμοί.

ΛΑΜΑΧΟΣ

ἅλας θυμίτας οἶσε παῖ καὶ κρόμμυα.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἐμοὶ δὲ τεμάχη· κρομμύοις γὰρ ἄχθομαι.

ΛΑΜΑΧΟΣ

θρῖον ταρίχους οἶσε δεῦρο παῖ σαπροῦ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

κἀμοὶ σὺ δημοῦ θρῖον· ὀπτήσω δ' ἐκεῖ.

ΛΑΜΑΧΟΣ

ἔνεγκε δεῦρο τὼ πτερὼ τὼ 'κ τοῦ κράνους.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἐμοὶ δὲ τὰς φάττας γε φέρε καὶ τὰς κίχλας.

ΛΑΜΑΧΟΣ

καλόν γε καὶ λευκὸν τὸ τῆς στρουθοῦ πτερόν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

καλόν γε καὶ ξανθὸν τὸ τῆς φάττης κρέας.

ΛΑΜΑΧΟΣ

τὸ λοφεῖον ἐξένεγκε τῶν τριῶν λόφων.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

κἀμοὶ λεκάνιον τῶν λαγῴων δὸς κρεῶν.

ΛΑΜΑΧΟΣ

ἀλλ' ἦ τριχόβρωτες τοὺς λόφους που κατέφαγον.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀλλ' ἦ πρὸ δείπνου τὴν μίμαρκυν κατέδομαι.

ΛΑΜΑΧΟΣ

ὤνθρωπε παῦσαι καταγελῶν μου τῶν ὅπλων.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὤνθρωπε βούλει μὴ βλέπειν ἐς τὰς κίχλας;

ΛΑΜΑΧΟΣ

ὤνθρωπε βούλει μὴ προσαγορεύειν ἐμέ;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

οὐκ ἀλλ' ἐγὼ χὠ παῖς ἐρίζομεν πάλαι.
βούλει περιδόσθαι κἀπιτρέψαι Λαμάχῳ,
πότερον ἀκρίδες ἥδιόν ἐστιν ἢ κίχλαι;

ΛΑΜΑΧΟΣ

οἴμ' ὡς ὑβρίζεις.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τὰς ἀκρίδας κρίνει πολύ.

ΛΑΜΑΧΟΣ

παῖ παῖ καθελών μοι τὸ δόρυ δεῦρ' ἔξω φέρε.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

παῖ παῖ σὺ δ' ἀφελὼν δεῦρο τὴν χορδὴν φέρε.

ΛΑΜΑΧΟΣ

φέρε τοῦ δόρατος ἀφελκύσωμαι τοὔλυτρον.
ἔχ', ἀντέχου παῖ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

καὶ σὺ παῖ τοῦδ' ἀντέχου.

ΛΑΜΑΧΟΣ

τοὺς κιλλίβαντας οἶσε παῖ τῆς ἀσπίδος.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

καὶ τῆς ἐμῆς τοὺς κριβανίτας ἔκφερε.

ΛΑΜΑΧΟΣ

φέρε δεῦρο γοργόνωτον ἀσπίδος κύκλον.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

κἀμοὶ πλακοῦντος τυρόνωτον δὸς κύκλον.

ΛΑΜΑΧΟΣ

ταῦτ' οὐ κατάγελώς ἐστιν ἀνθρώποις πλατύς;

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ταῦτ' οὐ πλακοῦς δῆτ' ἐστὶν ἀνθρώποις γλυκύς;

ΛΑΜΑΧΟΣ

κατάχει συ παῖ τοὔλαιον. ἐν τῷ χαλκίῳ
ἐνορῶ γέροντα δειλίας φευξούμενον.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

κατάχει σὺ τὸ μέλι. κἀνθάδ' ἔνδηλος γέρων
κλάειν κελεύων Λάμαχον τὸν Γοργάσου.

ΛΑΜΑΧΟΣ

φέρε δεῦρο παῖ θώρακα πολεμιστήριον.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἔξαιρε παῖ θώρακα κἀμοὶ τὸν χόα.

ΛΑΜΑΧΟΣ

ἐν τῷδε πρὸς τοὺς πολεμίους θωρήξομαι.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἐν τῷδε πρὸς τοὺς συμπότας θωρήξομαι.

ΛΑΜΑΧΟΣ

τὰ στρώματ' ὦ παῖ δῆσον ἐκ τῆς ἀσπίδος.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τὸ δεῖπνον ὦ παῖ δῆσον ἐκ τῆς κιστίδος.

ΛΑΜΑΧΟΣ

ἐγὼ δ' ἐμαυτῷ τὸν γύλιον οἴσω λαβών.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἐγὼ δὲ θοἰμάτιον λαβὼν ἐξέρχομαι.

ΛΑΜΑΧΟΣ

τὴν ἀσπίδ' αἶρου καὶ βάδιζ' ὦ παῖ λαβών.
νίφει. βαβαιάξ· χειμέρια τὰ πράγματα.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

αἶρου τὸ δεῖπνον· συμποτικὰ τὰ πράγματα.

ΧΟΡΟΣ

ἴτε δὴ χαίροντες ἐπὶ στρατιάν.
ὡς ἀνομοίαν ἔρχεσθον ὁδόν.
τῷ μὲν πίνειν στεφανωσαμένῳ,
σοὶ δὲ ῥιγῶν καὶ προφυλάττειν,
τῷ δὲ καθεύδειν
μετὰ παιδίσκης ὡραιοτάτης,
ἀνατριβομένῳ τε τὸ δεῖνα.
Ἀντίμαχον τὸν Ψακάδος τὸν ξυγγραφῆ τῶν μελέων ποιητήν,
ὡς μὲν ἁπλῷ λόγῳ, κακῶς ἐξολέσειεν ὁ Ζεύς·

1150—1161 = 1162—1173

ὅς γ' ἐμὲ τὸν τλήμονα λήναια χορηγῶν ἀπέλυσ' ἄδειπνον.
ὃν ἔτ' ἐπίδοιμι τευθίδος
δεόμενον, ἡ δ' ὠπτημένη
σίζουσα πάραλος ἐπὶ τραπέζης κειμένη
ὀκέλλοι· κᾆτα μέλ-
λοντος λαβεῖν αὐτοῦ κύων
ἁρπάσασα φεύγοι.
τοῦτο μὲν αὐτῷ κακὸν ἕν, κᾆθ' ἕτερον νυκτερινὸν γένοιτο.
ἠπιαλῶν γὰρ οἴκαδ' ἐξ ἱππασίας βαδίζων,
εἶτα πατάξειέ τις αὐτοῦ μεθύων τὴν κεφαλὴν Ὀρέστης
μαινόμενος· ὁ δὲ λίθον λαβεῖν
βουλόμενος ἐν σκότῳ λάβοι
τῇ χειρὶ πέλεθον ἀρτίως κεχεσμένον·
ἐπᾴξειεν δ' ἔχων
τὸν βόρβορον, κᾆπειθ' ἁμαρ-
τὼν βάλοι Κρατῖνον.

ΘΕΡΑΠΩΝ

ὦ δμῶες οἳ κατ' οἶκόν ἐστε Λαμάχου,
ὕδωρ ὕδωρ ἐν χυτριδίῳ θερμαίνετε·
ὀθόνια, κηρωτὴν παρασκευάζετε,
ἔρι' οἰσυπηρά, λαμπάδιον περὶ τὸ σφυρόν.
ἀνὴρ τέτρωται χάρακι διαπηδῶν τάφρον,
καὶ τὸ σφυρὸν παλίνορρον ἐξεκόκκισεν,
καὶ τῆς κεφαλῆς κατέαγε περὶ λίθον πεσών.
ὁδὶ δὲ καὐτός· ἀλλ' ἄνοιγε τὴν θύραν.

ΛΑΜΑΧΟΣ

ἀτταταῖ ἀτταταῖ
στυγερὰ τάδε γε κρυερὰ πάθεα.
τάλας ἐγὼ διόλλυμαι
δορὸς ὑπὸ πολεμίου τυπείς.

1181 καὶ γοργόν' ἐξήγειρεν ἐκ τῆς ἀσπίδος.
πτίλον δὲ τὸ μέγα κομπολακύθου πεσὸν
πρὸς ταῖς πέτραισι, δεινὸν ἐξηύδα μέλος·
ὦ κλεινὸν ὄμμα νῦν πανύστατόν σ' ἰδὼν
λείπω φάος τοῦτ', οὐκέτ' οὐδέν εἰμ' ἐγώ.
τοσαῦτα λέξας εἰς ὑδρορρόαν πεσὼν
ἀνίσταταί τε καὶ ξυναντᾷ δραπέταις
λῃστὰς ἐλαύνων καὶ κατασπέρχων δορί.

ἐκεῖνο δ' αἰσχρὸν ἂν γένοιτο,
Δικαιόπολις εἴ μ' ἴδοι τετρωμένον
κᾆτ' ἐγχάνοι ταῖς ἐμαῖς τύχαισιν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀτταταῖ ἀτταταῖ
τῶν τιτθίων, ὡς σκληρὰ καὶ κυδώνια.
φιλήσατόν με μαλθακῶς ὦ χρυσίω
τὸ περιπεταστὸν καὶ τὸ μανδαλωτόν.
τὸν γὰρ χόα πρῶτος ἐκπέπωκα.

ΛΑΜΑΧΟΣ

ὦ συμφορὰ τάλαινα τῶν ἐμῶν κακῶν.
ἰὼ ἰὼ τραυμάτων ἐπωδύνων.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

• • • • • • •
ἰὴ ἰὴ χαῖρε Λαμαχίππιον.

ΛΑΜΑΧΟΣ

στυγερὸς ἐγώ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τί με σὺ κυνεῖς;

ΛΑΜΑΧΟΣ

μογερὸς ἐγώ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τί με σὺ δάκνεις;

ΛΑΜΑΧΟΣ

τάλας ἐγὼ ξυμβολῆς βαρείας.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

τοῖς χουσὶ γάρ τις ξυμβολὰς ἐπράττετο;

ΛΑΜΑΧΟΣ

ἰὼ ἰὼ παιὰν παιάν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἀλλ' οὐχὶ νυνὶ τήμερον παιώνια.

ΛΑΜΑΧΟΣ

λάβεσθέ μου λάβεσθε τοῦ σκέλους παπαῖ,
προσλάβεσθ' ὦ φίλοι.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἐμοῦ δέ γε σφὼ τοῦ πέους ἄμφω μέσου
προσλάβεσθ' ὦ φίλαι.

ΛΑΜΑΧΟΣ

εἰλιγγιῶ κάρα λίθῳ πεπληγμένος
καὶ σκοτοδινιῶ.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

καγὼ καθεύδειν βούλομαι καὶ στύομαι
καὶ σκοτοβινιῶ.

ΛΑΜΑΧΟΣ

θύραζέ μ' ἐξενέγκατ' ἐς τοῦ Πιττάλου
παιωνίαισι χερσίν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὡς τοὺς κριτάς μ' ἐκφέρετε· ποῦ 'στιν ὁ βασιλεύς;
ἀπόδοτέ μοι τὸν ἀσκόν.

ΛΑΜΑΧΟΣ

λόγχη τις ἐμπέπηγέ μοι δι' ὀστέων ὀδυρτά.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ὁρᾶτε τουτονὶ κενόν. τήνελλα καλλίνικος.

ΧΟΡΟΣ

τήνελλα δῆτ', εἴπερ καλεῖς γ', ὦ πρέσβυ, καλλίνικος.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

καὶ πρός γ' ἄκρατον ἐγχέας ἄμυστιν ἐξέλαψα.

ΧΟΡΟΣ

τήνελλά νυν ὦ γεννάδα· χώρει λαβὼν τὸν ἀσκόν.

ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ

ἕπεσθέ νυν ᾄδοντες ὦ τήνελλα καλλίνικος.

ΧΟΡΟΣ

ἀλλ' ἑψόμεσθα σὴν χάριν
τήνελλα καλλίνικον ᾄ-
δοντες σὲ καὶ τὸν ἀσκόν.

Ι Π Π Η Σ

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΟΙΚΕΤΗΣ Α
ΟΙΚΕΤΗΣ Β
ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ *οὗ ὄνομα* ΑΓΟΡΑΚΡΙΤΟΣ
ΠΑΦΛΑΓΩΝ
ΧΟΡΟΣ ΙΠΠΕΩΝ
ΔΗΜΟΣ

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

Ἰατταταιὰξ τῶν κακῶν, ἰατταταῖ.
κακῶς Παφλαγόνα τὸν νεώνητον κακὸν
αὐταῖσι βουλαῖς ἀπολέσειαν οἱ θεοί.
ἐξ οὗ γὰρ εἰσήρρησεν ἐς τὴν οἰκίαν,
πληγὰς ἀεὶ προστρίβεται τοῖς οἰκέταις.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

κάκιστα δῆθ' οὗτός γε πρῶτος Παφλαγόνων
αὐταῖς διαβολαῖς.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ὦ κακοδαιμον πῶς ἔχεις;

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

κακῶς καθάπερ σύ.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

δεῦρο δὴ πρόσελθ', ἵνα
ξυναυλίαν κλαύσωμεν Οὐλύμπου νόμον.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α *καὶ* Β

μυμῦ μυμῦ μυμῦ μυμῦ μυμῦ μυμῦ.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

τί κινυρόμεθ' ἄλλως; οὐκ ἐχρῆν ζητεῖν τινα
σωτηρίαν νῷν, ἀλλὰ μὴ κλάειν ἔτι;

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

τίς οὖν γένοιτ' ἄν;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

λέγε σύ.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

σὺ μὲν οὖν μοι λέγε,
ἵνα μὴ μάχωμαι.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ μὲν οὔ.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

πῶς ἂν σύ μοι λέξειας ἁμὲ χρὴ λέγειν;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ἀλλ' εἰπὲ θαρρῶν, εἶτα κἀγὼ σοὶ φράσω.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

ἀλλ' οὐκ ἔνι μοι τὸ θρέττε. πῶς ἂν οὖν ποτε
εἴποιμ' ἂν αὐτὸ δῆτα κομψευριπικῶς;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

μή 'μοί γε, μὴ 'μοί, μὴ διασκανδικίσῃς·
ἀλλ' εὑρέ τιν' ἀπόκινον ἀπὸ τοῦ δεσπότου.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

λέγε δὴ μόλωμεν ξυνεχὲς ὡδὶ ξυλλαβών.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

καὶ δὴ λέγω μόλωμεν.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

ἐξόπισθε νῦν
αὐτὸ φάθι τοῦ μόλωμεν.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

αὐτό.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

πάνυ καλῶς.
ὥσπερ δεφόμενος νῦν ἀτρέμα πρῶτον λέγε
τὸ μόλωμεν, εἶτα δ' αὐτό, κατεπάγων πυκνόν.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

μόλωμεν αὐτὸ μόλωμεν αὐτομολῶμεν.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

ἦν
οὐχ ἡδύ;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

νὴ Δία· πλήν γε περὶ τῷ δέρματι
δέδοικα τουτονὶ τὸν οἰωνόν.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

τί δαί;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ὁτιὴ τὸ δέρμα δεφομένων ἀπέρχεται.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

κράτιστα τοίνυν τῶν παρόντων ἐστὶ νῷν,
θεῶν ἰόντε προσπεσεῖν του πρὸς βρέτας.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ποῖον βρέτας; φέρ' ἐτεὸν ἡγεῖ γὰρ θεούς;

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

ἔγωγε.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ποίῳ χρώμενος τεκμηρίῳ;

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

ὁτιὴ θεοῖσιν ἐχθρός εἰμ᾽. οὐκ εἰκότως;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

εὖ προσβιβάζεις μ᾽. ἀλλ᾽ ἑτέρᾳ πῃ σκεπτέον.
βούλει τὸ πρᾶγμα τοῖς θεαταῖσιν φράσω;

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

οὐ χεῖρον· ἓν δ᾽ αὐτοὺς παραιτησώμεθα,
ἐπίδηλον ἡμῖν τοῖς προσώποισιν ποιεῖν,
ἢν τοῖς ἔπεσι χαίρωσι καὶ τοῖς πράγμασιν.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

λέγοιμ᾽ ἂν ἤδη. νῷν γάρ ἐστι δεσπότης
ἄγροικος ὀργὴν κυαμοτρὼξ ἀκράχολος,
Δῆμος πυκνίτης, δύσκολον γερόντιον
ὑπόκωφον. οὗτος τῇ προτέρᾳ νουμηνίᾳ
ἐπρίατο δοῦλον, βυρσοδέψην Παφλαγόνα,
πανουργότατον καὶ διαβολώτατόν τινα.
οὗτος καταγνοὺς τοῦ γέροντος τοὺς τρόπους,
ὁ βυρσοπαφλαγών, ὑποπεσὼν τὸν δεσπότην
ᾔκαλλ᾽ ἐθώπευ᾽ ἐκολάκευ᾽ ἐξηπάτα
κοσκυλματίοις ἄκροισι τοιαυτὶ λέγων·
ὦ Δῆμε λοῦσαι πρῶτον ἐκδικάσας μίαν,
ἐνθοῦ ῥόφησον ἔντραγ᾽ ἔχε τριώβολον.
βούλει παραθῶ σοι δόρπον; εἶτ᾽ ἀναρπάσας
ὅ τι ἄν τις ἡμῶν σκευάσῃ, τῷ δεσπότῃ
Παφλαγὼν κεχάρισται τοῦτο. καὶ πρῴην γ᾽ ἐμοῦ
μᾶζαν μεμαχότος ἐν πυέλῳ λακωνικήν,
πανουργότατά πως παραδραμὼν ὑφαρπάσας
αὐτὸς παρέθηκε τὴν ὑπ᾽ ἐμοῦ μεμαγμένην.
ἡμᾶς δ᾽ ἀπελαύνει κοὐκ ἐᾷ τὸν δεσπότην
ἄλλον θεραπεύειν, ἀλλὰ βυρσίνην ἔχων
δειπνοῦντος ἑστὼς ἀποσοβεῖ τοὺς ῥήτορας.
ᾄδει δὲ χρησμούς· ὁ δὲ γέρων σιβυλλιᾷ.
ὃ δ᾽ αὐτὸν ὡς ὁρᾷ μεμακκοακότα,
τέχνην πεποίηται. τοὺς γὰρ ἔνδον ἄντικρυς

ψευδῆ διαβάλλει· κᾆτα μαστιγούμεθα
ἡμεῖς· Παφλαγὼν δὲ περιθέων τοὺς οἰκέτας
αἰτεῖ ταράττει δωροδοκεῖ λέγων ταδί·
ὁρᾶτε τὸν Ὕλαν δι' ἐμὲ μαστιγούμενον;
εἰ μή μ' ἀναπείσετ', ἀποθανεῖσθε τήμερον.
ἡμεῖς δὲ δίδομεν· εἰ δὲ μή, πατούμενοι
ὑπὸ τοῦ γέροντος ὀκταπλάσια χέζομεν.
νῦν οὖν ἀνύσαντε φροντίσωμεν ὦγαθέ,
ποίαν ὁδὸν νὼ τρεπτέον καὶ πρὸς τίνα.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

κράτιστ' ἐκείνην τὴν μόλωμεν ὦγαθέ.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ἀλλ' οὐχ οἷόν τε τὸν Παφλαγόν' οὐδὲν λαθεῖν·
ἐφορᾷ γὰρ οὗτος πάντ'. ἔχει γὰρ τὸ σκέλος
τὸ μὲν ἐν Πύλῳ, τὸ δ' ἕτερον ἐν τἠκκλησίᾳ.
τοσόνδε δ' αὐτοῦ βῆμα διαβεβηκότος
ὁ πρωκτός ἐστιν αὐτόχρημ' ἐν Χάοσιν,
τὼ χεῖρ' ἐν Αἰτωλοῖς, ὁ νοῦς δ' ἐν Κλωπιδῶν.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

κράτιστον οὖν νῷν ἀποθανεῖν.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ἀλλὰ σκόπει,
ὅπως ἂν ἀποθάνωμεν ἀνδρικώτατα.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

πῶς δῆτα πῶς γένοιτ' ἂν ἀνδρικώτατα;
βέλτιστον ἡμῖν αἷμα ταύρειον πιεῖν.
ὁ Θεμιστοκλέους γὰρ θάνατος αἱρετώτατος.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

μὰ Δί' ἀλλ' ἄκρατον οἶνον ἀγαθοῦ δαίμονος.
ἴσως γὰρ ἂν χρηστόν τι βουλευσαίμεθα.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

ἰδού γ' ἄκρατον. περὶ πότου γοῦν ἐστί σοι;
πῶς δ' ἂν μεθύων χρηστόν τι βουλεύσαιτ' ἀνήρ;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ἄληθες οὗτος; κρουνοχυτρολήραιος εἶ.
οἶνον σὺ τολμᾷς εἰς ἐπίνοιαν λοιδορεῖν;
οἴνου γὰρ εὕροις ἄν τι πρακτικώτερον;
ὁρᾷς, ὅταν πίνωσιν ἄνθρωποι τότε

πλουτοῦσι διαπράττουσι νικῶσιν δίκας
εὐδαιμονοῦσιν ὠφελοῦσι τοὺς φίλους.
ἀλλ' ἐξένεγκέ μοι ταχέως οἴνου χόα,
τὸν νοῦν ἵν' ἄρδω καὶ λέγω τι δεξιόν.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

οἴμοι τί ποθ' ἡμᾶς ἐργάσει τῷ σῷ πότῳ;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ἀγάθ'· ἀλλ' ἔνεγκ'· ἐγὼ δὲ κατακλινήσομαι.
ἢν γὰρ μεθυσθῶ, πάντα ταυτὶ καταπάσω
βουλευματίων καὶ γνωμιδίων καὶ νοιδίων.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

ὡς εὐτυχῶς ὅτι οὐκ ἐλήφθην ἔνδοθεν
κλέπτων τὸν οἶνον.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

εἰπέ μοι Παφλαγὼν τί δρᾷ;

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

ἐπίπαστα λείξας δημιόπραθ' ὁ βάσκανος
ῥέγκει μεθύων ἐν ταῖσι βύρσαις ὕπτιος.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ἴθι νυν ἄκρατον ἐγκάναξόν μοι πολὺν
σπονδήν.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

λαβὲ δὴ καὶ σπεῖσον ἀγαθοῦ δαίμονος.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ἕλχ' ἕλκε τὴν τοῦ δαίμονος τοῦ πραμνίου.
ὦ δαῖμον ἀγαθὲ σὸν τὸ βούλευμ', οὐκ ἐμόν.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

εἴπ' ἀντιβολῶ τί ἐστι;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

τοὺς χρησμοὺς ταχὺ
κλέψας ἔνεγκε τοῦ Παφλαγόνος ἔνδοθεν,
ἕως καθεύδει.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

ταῦτ'. ἀτὰρ τοῦ δαίμονος
δέδοιχ' ὅπως μὴ τεύξομαι κακοδαίμονος.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

φέρε νυν ἐγὼ 'μαυτῷ προσαγάγω τὸν χόα.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

ὡς μεγάλ' ὁ Παφλαγὼν πέρδεται καὶ ῥέγκεται,

τὸν νοῦν ἵν' ἄρδω καὶ λέγω τι δεξιόν. 114

ὥστ᾽ ἔλαθον αὐτὸν τὸν ἱερὸν χρησμὸν λαβών,
ὅνπερ μάλιστ᾽ ἐφύλαττεν.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ὦ σοφώτατε.
φέρ᾽ αὐτὸν ἵν᾽ ἀναγνῶ· σὺ δ᾽ ἔγχεον πιεῖν
ἀνύσας τι. φέρ᾽ ἴδω τί ἄρ᾽ ἔνεστιν αὐτόθι.
ὦ λόγια. δός μοι δὸς τὸ ποτήριον ταχύ.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

ἰδού. τί φησ᾽ ὁ χρησμός;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ἑτέραν ἔγχεον.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

ἐν τοῖς λογίοις ἔνεστιν ἑτέραν ἔγχεον;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ὦ Βάκι.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

τί ἔστι;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

δὸς τὸ ποτήριον ταχύ.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

πολλῷ γ᾽ ὁ Βάκις ἐχρῆτο τῷ ποτηρίῳ.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ὦ μιαρὲ Παφλαγὼν ταῦτ᾽ ἄρ᾽ ἐφυλάττου πάλαι,
τὸν περὶ σεαυτοῦ χρησμὸν ὀρρωδῶν;

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

τιή;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ἐνταῦθ᾽ ἔνεστιν, αὐτὸς ὡς ἀπόλλυται.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

καὶ πῶς;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ὅπως; ὁ χρησμὸς ἄντικρυς λέγει
ὡς πρῶτα μὲν στυππειοπώλης γίγνεται,
ὃς πρῶτος ἕξει τῆς πόλεως τὰ πράγματα.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

εἷς οὑτοσὶ πώλης. τί τοὐντεῦθεν; λέγε.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

μετὰ τοῦτον αὖθις προβατοπώλης δεύτερος.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

δύο τώδε πώλα. καὶ τί τόνδε χρὴ παθεῖν;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

κρατεῖν, ἕως ἕτερος ἀνὴρ βδελυρώτερος

αὐτοῦ γένοιτο· μετὰ δὲ ταῦτ' ἀπόλλυται.
ἐπιγίγνεται γὰρ βυρσοπώλης ὁ Παφλαγών,
ἅρπαξ κεκράκτης Κυκλοβόρου φωνὴν ἔχων.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

τὸν προβατοπώλην ἦν ἄρ' ἀπολέσθαι χρεὼν
ὑπὸ βυρσοπώλου;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

νὴ Δί'.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

οἴμοι δείλαιος.
πόθεν οὖν ἂν ἔτι γένοιτο πώλης εἷς μόνος;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ἔτ' ἐστὶν εἷς ὑπερφυᾶ τέχνην ἔχων.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

εἴπ' ἀντιβολῶ τίς ἐστιν;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

εἴπω;

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

νὴ Δία.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ἀλλαντοπώλης ἔσθ' ὁ τοῦτον ἐξελῶν.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

ἀλλαντοπώλης; ὦ Πόσειδον τῆς τέχνης.
φέρε ποῦ τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐξευρήσομεν;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ζητῶμεν αὐτόν.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

ἀλλ' ὁδὶ προσέρχεται
ὥσπερ κατὰ θεὸν εἰς ἀγοράν.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ὦ μακάριε
ἀλλαντοπῶλα, δεῦρο δεῦρ' ὦ φίλτατε
ἀνάβαινε σωτὴρ τῇ πόλει καὶ νῷν φανείς.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

τί ἔστι; τί με καλεῖτε;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

δεῦρ' ἐλθ', ἵνα πύθῃ
ὡς εὐτυχὴς εἶ καὶ μεγάλως εὐδαιμονεῖς.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

ἴθι δὴ κάθελ' αὐτοῦ τοὐλεὸν καὶ τοῦ θεοῦ

τὸν χρησμὸν ἀναδίδαξον αὐτὸν ὡς ἔχει·
ἐγὼ δ' ἰὼν προσκέψομαι τὸν Παφλαγόνα.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ἄγε δὴ σὺ κατάθου πρῶτα τὰ σκεύη χαμαί·
ἔπειτα τὴν γῆν πρόσκυσον καὶ τοὺς θεούς.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἰδού· τί ἔστιν;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ὦ μακάρι' ὦ πλούσιε,
ὦ νῦν μὲν οὐδεὶς αὔριον δ' ὑπέρμεγας,
ὦ τῶν Ἀθηνέων ταγὲ τῶν εὐδαιμόνων.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

τί μ' ὠγάθ' οὐ πλύνειν ἐᾷς τὰς κοιλίας
πωλεῖν τε τοὺς ἀλλᾶντας, ἀλλὰ καταγελᾷς;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ὦ μῶρε ποίας κοιλίας; δευρὶ βλέπε.
τὰς στίχας ὁρᾷς τὰς τῶνδε τῶν λαῶν;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ὁρῶ.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

τούτων ἁπάντων αὐτὸς ἀρχέλας ἔσει,
καὶ τῆς ἀγορᾶς καὶ τῶν λιμένων καὶ τῆς πυκνός·
βουλὴν πατήσεις, καὶ στρατηγοὺς κλαστάσεις
δήσεις φυλάξεις, ἐν πρυτανείῳ λαικάσει.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἐγώ;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

σὺ μέντοι· κοὐδέπω γε πάνθ' ὁρᾷς.
ἀλλ' ἐπανάβηθι κἀπὶ τοὐλεὸν τοδὶ
καὶ κάτιδε τὰς νήσους ἁπάσας ἐν κύκλῳ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

καθορῶ.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

τί δαί; τἀμπόρια καὶ τὰς ὁλκάδας;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἔγωγε.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

πῶς οὖν οὐ μεγάλως εὐδαιμονεῖς;
ἔτι νῦν τὸν ὀφθαλμὸν παράβαλλ' ἐς Καρίαν
τὸν δεξιόν, τὸν δ' ἕτερον ἐς Καρχηδόνα.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

εὐδαιμονήσω δ' εἰ διαστραφήσομαι.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

οὐκ ἀλλὰ διὰ σοῦ ταῦτα πάντα πέρναται.
γίγνει γάρ, ὡς ὁ χρησμὸς οὑτοσὶ λέγει,
ἀνὴρ μέγιστος.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

εἰπέ μοι καὶ πῶς ἐγὼ
ἀλλαντοπώλης ὢν ἀνὴρ γενήσομαι;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

δι' αὐτὸ γάρ τοι τοῦτο καὶ γίγνει μέγας,
ὁτιὴ πονηρὸς κἀξ ἀγορᾶς εἶ καὶ θρασύς.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

οὐκ ἀξιῶ 'γὼ 'μαυτὸν ἰσχύειν μέγα.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

οἴμοι τί ποτ' ἔσθ' ὅτι σαυτὸν οὐ φῂς ἄξιον;
ξυνειδέναι τί μοι δοκεῖς σαυτῷ καλόν.
μῶν ἐκ καλῶν εἶ κἀγαθῶν;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

μὰ τοὺς θεοὺς
εἰ μὴ 'κ πονηρῶν γ'.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ὦ μακάριε τῆς τύχης
ὅσον πέπονθας ἀγαθὸν ἐς τὰ πράγματα.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἀλλ' ὦγάθ' οὐδὲ μουσικὴν ἐπίσταμαι
πλὴν γραμμάτων, καὶ ταῦτα μέντοι κακὰ κακῶς.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

τουτὶ μόνον σ' ἔβλαψεν, ὅτι καὶ κακὰ κακῶς.
ἡ δημαγωγία γὰρ οὐ πρὸς μουσικοῦ
ἔτ' ἐστὶν ἀνδρὸς οὐδὲ χρηστοῦ τοὺς τρόπους,
ἀλλ' εἰς ἀμαθῆ καὶ βδελυρόν. ἀλλὰ μὴ παρῇς
ἅ σοι διδόασ' ἐν τοῖς λογίοισιν οἱ θεοί.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

πῶς δῆτά φησ' ὁ χρησμός;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

εὖ νὴ τοὺς θεοὺς
καὶ ποικίλως πως καὶ σοφῶς ᾐνιγμένος.
ἀλλ' ὁπόταν μάρψῃ βυρσαίετος ἀγκυλοχήλης
γαμφηλῇσι δράκοντα κοάλεμον αἱματοπώτην,
δὴ τότε Παφλαγόνων μὲν ἀπόλλυται ἡ σκοροδάλμη,

κοιλιοπώλῃσιν δὲ θεὸς μέγα κῦδος ὀπάζει,
αἴ κα μὴ πωλεῖν ἀλλᾶντας μᾶλλον ἕλωνται.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

πῶς οὖν πρὸς ἐμὲ ταῦτ' ἐστίν; ἀναδίδασκέ με.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

βυρσαίετος μὲν ὁ Παφλαγών ἐσθ' οὑτοσί.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

τί δ' ἀγκυλοχήλης ἐστίν;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

αὐτό που λέγει,
ὅτι ἀγκύλαις ταῖς χερσὶν ἁρπάζων φέρει.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ὁ δράκων δὲ πρὸς τί;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

τοῦτο περιφανέστατον.
ὁ δράκων γάρ ἐστι μακρὸν ὅ τ' ἀλλᾶς αὖ μακρόν.
εἶθ' αἱματοπώτης ἔσθ' ὅ τ' ἀλλᾶς χὠ δράκων·
τὸν οὖν δράκοντά φησι τὸν βυρσαίετον
ἤδη κρατήσειν, αἴ κα μὴ θαλφθῇ λόγοις.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

τὰ μὲν λόγι' αἰκάλλει με· θαυμάζω δ' ὅπως
τὸν δῆμον οἷός τ' ἐπιτροπεύειν εἴμ' ἐγώ.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

φαυλότατον ἔργον· ταῦθ' ἅπερ ποιεῖς ποίει·
τάραττε καὶ χόρδευ' ὁμοῦ τὰ πράγματα
ἅπαντα, καὶ τὸν δῆμον ἀεὶ προσποιοῦ
ὑπογλυκαίνων ῥηματίοις μαγειρικοῖς.
τὰ δ' ἄλλα σοι πρόσεστι δημαγωγικά,
φωνὴ μιαρά, γέγονας κακῶς, ἀγόραιος εἶ·
ἔχεις ἅπαντα πρὸς πολιτείαν ἃ δεῖ·
χρησμοί τε συμβαίνουσι καὶ τὸ Πυθικόν.
ἀλλὰ στεφανοῦ καὶ σπένδε τῷ Κοαλέμῳ·
χὤπως ἀμυνεῖ τὸν ἄνδρα.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

καὶ τίς ξύμμαχος
γενήσεταί μοι; καὶ γὰρ οἵ τε πλούσιοι
δεδίασιν αὐτὸν ὅ τε πένης βδύλλει λεώς.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ἀλλ' εἰσὶν ἱππῆς ἄνδρες ἀγαθοὶ χίλιοι

μισοῦντες αὐτόν, οἳ βοηθήσουσί σοι,
καὶ τῶν πολιτῶν οἱ καλοί τε κἀγαθοί,
καὶ τῶν θεατῶν ὅστις ἐστὶ δεξιός,
κἀγὼ μετ' αὐτῶν χὠ θεὸς ξυλλήψεται.
καὶ μὴ δέδιθ'· οὐ γάρ ἐστιν ἐξῃκασμένος.
ὑπὸ τοῦ δέους γὰρ αὐτὸν οὐδεὶς ἤθελεν
τῶν σκευοποιῶν εἰκάσαι. πάντως γε μὴν
γνωσθήσεται· τὸ γὰρ θέατρον δεξιόν.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

οἴμοι κακοδαίμων ὁ Παφλαγὼν ἐξέρχεται.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

οὔ τοι μὰ τοὺς δώδεκα θεοὺς χαιρήσετον,
ὁτιὴ 'πὶ τῷ δήμῳ ξυνόμνυτον πάλαι.
τουτὶ τί δρᾷ τὸ χαλκιδικὸν ποτήριον;
οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ Χαλκιδέας ἀφίστατον.
ἀπολεῖσθον ἀποθανεῖσθον ὦ μιαρωτάτω.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

οὗτος τί φεύγεις; οὐ μενεῖς; ὦ γεννάδα
ἀλλαντοπῶλα μὴ προδῷς τὰ πράγματα.
ἄνδρες ἱππῆς παραγένεσθε· νῦν ὁ καιρός. ὦ Σίμων,
ὦ Παναίτι' οὐκ ἐλᾶτε πρὸς τὸ δεξιὸν κέρας;
ἄνδρες ἐγγύς. ἀλλ' ἀμύνου κἀπαναστρέφου πάλιν.
ὁ κονιορτὸς δῆλος αὐτῶν ὡς ὁμοῦ προσκειμένων.
ἀλλ' ἀμύνου καὶ δίωκε καὶ τροπὴν αὐτοῦ ποιοῦ.

ΧΟΡΟΣ

παῖε παῖε τὸν πανοῦργον καὶ ταραξιππόστρατον
καὶ τελώνην καὶ φάραγγα καὶ χάρυβδιν ἁρπαγῆς,
καὶ πανοῦργον καὶ πανοῦργον· πολλάκις γὰρ αὔτ' ἐρῶ.
καὶ γὰρ οὗτος ἦν πανοῦργος πολλάκις τῆς ἡμέρας.
ἀλλὰ παῖε καὶ δίωκε καὶ τάραττε καὶ κύκα
καὶ βδελύττου, καὶ γὰρ ἡμεῖς, κἀπικείμενος βόα·
εὐλαβοῦ δὲ μὴ 'κφύγῃ σε· καὶ γὰρ οἶδε τὰς ὁδούς,
ἅσπερ Εὐκράτης ἔφευγεν εὐθὺ τῶν κυρηβίων.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ὦ γέροντες ἡλιασταί, φράτερες τριωβόλου,
οὓς ἐγὼ βόσκω κεκραγὼς καὶ δίκαια κἄδικα,
παραβοηθεῖθ', ὡς ὑπ' ἀνδρῶν τύπτομαι ξυνωμοτῶν.

ΧΟΡΟΣ

ἐν δίκῃ γ', ἐπεὶ τὰ κοινὰ πρὶν λαχεῖν κατεσθίεις,
κἀποσυκάζεις πιέζων τοὺς ὑπευθύνους σκοπῶν,
ὅστις αὐτῶν ὠμός ἐστιν ἢ πέπων ἢ μὴ πέπων,
κἄν τιν' αὐτῶν γνῷς ἀπράγμον' ὄντα καὶ κεχηνότα,
καταγαγὼν ἐκ Χερρονήσου διαλαβὼν ἀγκυρίσας
εἶτ' ἀποστρέψας τὸν ὦμον αὐτὸν ἐνεκολήβασας·
καὶ σκοπεῖς γε τῶν πολιτῶν ὅστις ἐστὶν ἀμνοκῶν,
πλούσιος καὶ μὴ πονηρὸς καὶ τρέμων τὰ πράγματα.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ξυνεπίκεισθ' ὑμεῖς; ἐγὼ δ' ἄνδρες δι' ὑμᾶς τύπτομαι,
ὅτι λέγειν γνώμην ἔμελλον ὡς δίκαιον ἐν πόλει
ἱστάναι μνημεῖον ὑμῶν ἐστιν ἀνδρείας χάριν.

ΧΟΡΟΣ

ὡς δ' ἀλαζών, ὡς δὲ μάσθλης· εἶδες οἷ' ὑπέρχεται
ὡσπερεὶ γέροντας ὄντας καὶ κοβαλικεύεται;
ἀλλ' ἐὰν ταύτῃ γε νικᾷ, ταυτηὶ πεπλήξεται·
ἢν δ' ὑπεκκλίνῃ γε δευρί, τὸ σκέλος κυρηβάσει.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ὦ πόλις καὶ δῆμ' ὑφ' οἵων θηρίων γαστρίζομαι.

ΧΟΡΟΣ

καὶ κέκραγας, ᾧπερ ἀεὶ τὴν πόλιν καταστρέφει;

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἀλλ' ἐγώ σε τῇ βοῇ ταύτῃ γε πρῶτα τρέψομαι.

ΧΟΡΟΣ

ἀλλ' ἐὰν μὲν τόνδε νικᾷς τῇ βοῇ, τήνελλάσει·
ἢν δ' ἀναιδείᾳ παρέλθῃ σ', ἡμέτερος ὁ πυραμοῦς.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

τουτονὶ τὸν ἄνδρ' ἐγὼ 'νδείκνυμι, καὶ φήμ' ἐξάγειν
ταῖσι Πελοποννησίων τριήρεσι ζωμεύματα.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ναὶ μὰ Δία κἄγωγε τοῦτον, ὅτι κενῇ τῇ κοιλίᾳ
ἐσδραμὼν ἐς τὸ πρυτανεῖον, εἶτα πάλιν ἐκθεῖ πλέᾳ.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

νὴ Δί' ἐξάγων γε τἀπόρρηθ', ἅμ' ἄρτον καὶ κρέας
καὶ τέμαχος, οὗ Περικλέης οὐκ ἠξιώθη πώποτε.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἀποθανεῖσθον αὐτίκα μάλα.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

τριπλάσιον κεκράξομαί σου.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

καταβοήσομαι βοῶν σε.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

κατακεκράξομαί σε κράζων.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

διαβαλῶ σ' ἐὰν στρατηγῇς.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

κυνοκοπήσω σου τὸ νῶτον.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

περιελῶ σ' ἀλαζονείαις.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ὑποτεμοῦμαι τὰς ὁδούς σου.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

βλέψον ἔς μ' ἀσκαρδαμυκτί.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἐν ἀγορᾷ κἀγὼ τέθραμμαι.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

διαφορήσω σ' εἴ τι γρύξεις.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

κοπροφορήσω σ' εἰ λαλήσεις.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ὁμολογῶ κλέπτειν· σὺ δ' οὐχί.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

νὴ τὸν Ἑρμῆν τὸν ἀγοραῖον,
κἀπιορκῶ γε βλεπόντων.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἀλλότρια τοίνυν σοφίζει,
καί σε φαίνω τοῖς πρυτάνεσιν
ἀδεκατεύτους τῶν θεῶν ἱ-
ρὰς ἔχοντα κοιλίας.

ΧΟΡΟΣ

ὦ μιαρὲ καὶ βδελυρὲ κράκτα, τοῦ σοῦ θράσους
πᾶσα μὲν γῆ πλέα, πᾶσα δ' ἐκκλησία, καὶ τέλη
καὶ γραφαὶ καὶ δικαστήρι', ὦ βορβοροτάραξι καὶ
τὴν πόλιν ἅπασαν ἡμῶν ἀνατετυρβακώς,
ὅστις ἡμῶν τὰς Ἀθήνας ἐκκεκώφωκας βοῶν,
κἀπὸ τῶν πετρῶν ἄνωθεν τοὺς φόρους θυννοσκοπεῖς.

303—313 = 382—390

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

οἶδ' ἐγὼ τὸ πρᾶγμα τοὔθ' ὅθεν πάλαι καττύεται.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

εἰ δὲ μὴ σύ γ' οἶσθα κάττυμ', οὐδ' ἐγὼ χορδεύματα,
ὅστις ὑποτέμνων ἐπώλεις δέρμα μοχθηροῦ βοὸς
τοῖς ἀγροίκοισιν πανούργως, ὥστε φαίνεσθαι παχύ,
καὶ πρὶν ἡμέραν φορῆσαι μεῖζον ἦν δυοῖν δοχμαῖν.

ΧΟΡΟΣ

νὴ Δία κἀμὲ τοῦτ' ἔδρασε ταυτόν, ὥστε καὶ γέλων
πάμπολυν τοῖς δημόταισι καὶ φίλοις παρασχεθεῖν·
πρὶν γὰρ εἶναι Περγασῆσιν ἔνεον ἐν ταῖς ἐμβάσιν.
ἆρα δῆτ' οὐκ ἀπ' ἀρχῆς ἐδήλους ἀναί-
δειαν, ἥπερ μόνη προστατεῖ ῥητόρων;
ᾗ σὺ πιστεύων ἀμέργει τῶν ξένων τοὺς καρπίμους,
πρῶτος ὤν· ὁ δ' Ἱπποδάμου λείβεται θεώμενος.
ἀλλ' ἐφάνη γὰρ ἀνὴρ ἕτερος πολὺ
σοῦ μιαρώτερος, ὥστε με χαίρειν,
ὅς σε παύσει καὶ πάρεισι, δῆλός ἐστιν αὐτόθεν,
πανουργίᾳ τε καὶ θράσει
καὶ κοβαλικεύμασιν.
ἀλλ' ὦ τραφεὶς ὅθενπέρ εἰσιν ἄνδρες οἵπερ εἰσίν,
νῦν δεῖξον ὡς οὐδὲν λέγει τὸ σωφρόνως τραφῆναι.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

καὶ μὴν ἀκούσαθ' οἷός ἐστιν οὑτοσὶ πολίτης.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

οὐκ αὖ μ' ἐάσεις;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

μὰ Δί' ἐπεὶ κἀγὼ πονηρός εἰμι.

ΧΟΡΟΣ

ἐὰν δὲ μὴ ταύτῃ γ' ὑπείκῃ, λέγ' ὅτι κἀκ πονηρῶν.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

οὐκ αὖ μ' ἐάσεις;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

μὰ Δία.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ναὶ μὰ Δία.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

μὰ τὸν Ποσειδῶ.

322—334=397—408

---

339 ἀλλ' αὐτὸ περὶ τοῦ πρότερος εἰπεῖν πρῶτα διαμαχοῦμαι.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

οἴμοι διαρραγήσομαι.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

καὶ μὴν ἐγὼ οὐ παρήσω.

ΧΟΡΟΣ

πάρες πάρες πρὸς τῶν θεῶν αὐτῷ διαρραγῆναι.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

τῷ καὶ πεποιθὼς ἀξιοῖς ἐμοῦ λέγειν ἔναντα;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ὁτιὴ λέγειν οἷός τε κἀγὼ καὶ καρυκοποιεῖν.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἰδοὺ λέγειν. καλῶς γ' ἂν οὖν σὺ πρᾶγμα προσπεσόν σοι
ὠμοσπάρακτον παραλαβὼν μεταχειρίσαιο χρηστῶς.
ἀλλ' οἶσθ' ὅπερ πεπονθέναι δοκεῖς; ὅπερ τὸ πλῆθος.
εἴ που δικίδιον εἶπας εὖ κατὰ ξένου μετοίκου,
τὴν νύκτα θρυλῶν καὶ λαλῶν ἐν ταῖς ὁδοῖς σεαυτῷ,
ὕδωρ τε πίνων κἀπιδεικνὺς τοὺς φίλους τ' ἀνιῶν,
ᾤου δυνατὸς εἶναι λέγειν. ὦ μῶρε τῆς ἀνοίας.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

τί δαὶ σὺ πίνων τὴν πόλιν πεποίηκας, ὥστε νυνὶ
ὑπὸ σοῦ μονωτάτου κατεγλωττισμένην σιωπᾶν;

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἐμοὶ γὰρ ἀντέθηκας ἀνθρώπων τίν'; ὅστις εὐθὺς
θύννεια θερμὰ καταφαγών, κᾆτ' ἐπιπιὼν ἀκράτου
οἴνου χόα κασαλβάσω τοὺς ἐν Πύλῳ στρατηγούς.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἐγὼ δέ γ' ἤνυστρον βοὸς καὶ κοιλίαν ὑείαν
καταβροχθίσας κᾆτ' ἐπιπιὼν τὸν ζωμὸν ἀναπόνιπτος
λαρυγγιῶ τοὺς ῥήτορας καὶ Νικίαν ταράξω.

ΧΟΡΟΣ

τὰ μὲν ἄλλα μ' ἤρεσας λέγων· ἓν δ' οὐ προσίεταί με,
τῶν πραγμάτων ὁτιὴ μόνος τὸν ζωμὸν ἐκροφήσει.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἀλλ' οὐ λάβρακας καταφαγὼν Μιλησίους κλονήσεις.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἀλλὰ σχελίδας ἐδηδοκὼς ὠνήσομαι μέταλλα.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἐγὼ δ' ἐπεσπηδῶν γε τὴν βουλὴν βίᾳ κυκήσω.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἐγὼ δὲ κινήσω γέ σου τὸν πρωκτὸν ἀντὶ φύσκης.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἐγὼ δέ γ' ἐξέλξω σε τῆς πυγῆς θύραζε κύβδα.

ΧΟΡΟΣ

νὴ τὸν Ποσειδῶ κἀμέ τἄρ', ἤνπερ γε τοῦτον ἕλκῃς.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

οἷόν σε δήσω 'ν τῷ ξύλῳ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

διώξομαί σε δειλίας.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἡ βύρσα σου θρανεύσεται.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

δερῶ σε θύλακον κλοπῆς.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

διαπατταλευθήσει χαμαί.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

περικόμματ' ἐκ σοῦ σκευάσω.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

τὰς βλεφαρίδας σου παρατιλῶ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

τὸν πρηγορῶνά σοὐκτεμῶ.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

καὶ νὴ Δί' ἐμβαλόντες αὐ-
τῷ πάτταλον μαγειρικῶς
ἐς τὸ στόμ', εἶτα δ' ἔνδοθεν
τὴν γλῶτταν ἐξείραντες αὐ-
τοῦ σκεψόμεσθ' εὖ κἀνδρικῶς
κεχηνότος
τὸν πρωκτὸν εἰ χαλαζᾷ.

ΧΟΡΟΣ

ἦν ἄρα πυρός γ' ἕτερα θερμότερα καὶ λόγων
ἐν πόλει τῶν ἀναιδῶν ἀναιδέστεροι· καὶ τὸ πρᾶγμ'
ἦν ἄρ' οὐ φαῦλον ὧδ'. . . ἀλλ' ἔπιθι καὶ στρόβει,
μηδὲν ὀλίγον ποίει. νῦν γὰρ ἔχεται μέσος·
ὡς ἐὰν νυνὶ μαλάξῃς αὐτὸν ἐν τῇ προσβολῇ,
δειλὸν εὑρήσεις· ἐγὼ γὰρ τοὺς τρόπους ἐπίσταμαι.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἀλλ' ὅμως οὗτος τοιοῦτος ὢν ἅπαντα τὸν βίον,
κᾆτ' ἀνὴρ ἔδοξεν εἶναι, τἀλλότριον ἀμῶν θέρος.
νῦν δὲ τοὺς στάχυς ἐκείνους, οὓς ἐκεῖθεν ἤγαγεν,
ἐν ξύλῳ δήσας ἀφαύει κἀποδόσθαι βούλεται.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

οὐ δέδοιχ᾽ ὑμᾶς, ἕως ἂν ζῇ τὸ βουλευτήριον
καὶ τὸ τοῦ δήμου πρόσωπον μακκοᾷ καθήμενον.

ΧΟΡΟΣ

ὡς δὲ πρὸς πᾶν ἀναιδεύεται κοὐ μεθί-
στησι τοῦ χρώματος τοῦ παρεστηκότος.
εἴ σε μὴ μισῶ, γενοίμην ἐν Κρατίνου κῴδιον,
καὶ διδασκοίμην προσᾴδειν Μορσίμου τραγῳδίᾳ.
ὦ περὶ πάντ᾽ ἐπὶ πᾶσί τε πράγμασι
δωροδόκοισιν ἐπ᾽ ἄνθεσιν ἵζων,
εἴθε φαύλως ὥσπερ ηὗρες ἐκβάλοις τὴν ἔνθεσιν.
ᾄσαιμι γὰρ τότ᾽ ἂν μόνον,
πῖνε πῖν᾽ ἐπὶ συμφοραῖς.
τὸν Βουλίου τ᾽ ἂν οἴομαι γέροντα πυροπίπην
ἡσθέντ᾽ ἰηπαιωνίσαι καὶ βακχέβακχον ᾆσαι.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

οὔ τοί μ᾽ ὑπερβαλεῖσθ᾽ ἀναιδείᾳ μὰ τὸν Ποσειδῶ,
ἢ μή ποτ᾽ ἀγοραίου Διὸς σπλάγχνοισι παραγενοίμην.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἔγωγε νὴ τοὺς κονδύλους οὓς πολλὰ δὴ ᾽πὶ πολλοῖς
ἠνεσχόμην ἐκ παιδίου, μαχαιρίδων τε πληγάς,
ὑπερβαλεῖσθαί σ᾽ οἴομαι τούτοισιν, ἢ μάτην γ᾽ ἂν
ἀπομαγδαλιὰς σιτούμενος τοσοῦτος ἐκτραφείην.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἀπομαγδαλιὰς ὥσπερ κύων; ὦ παμπόνηρε πῶς οὖν
κυνὸς βορὰν σιτούμενος μαχεῖ σὺ κυνοκεφάλλῳ;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

καὶ νὴ Δί᾽ ἄλλα γ᾽ ἐστί μου κόβαλα παιδὸς ὄντος.
ἐξηπάτων γὰρ τοὺς μαγειρίσκους λέγων τοιαυτί·
σκέψασθε παῖδες· οὐχ ὁρᾶθ᾽; ὥρα νέα, χελιδών.
οἱ δ᾽ ἔβλεπον, κἀγὼ ᾽ν τοσούτῳ τῶν κρεῶν ἔκλεπτον.

ΧΟΡΟΣ

ὦ δεξιώτατον κρέας σοφῶς γε προὐνοήσω·
ὥσπερ ἀκαλήφας ἐσθίων πρὸ χελιδόνων ἔκλεπτες.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

καὶ ταῦτα δρῶν ἐλάνθανόν γ᾽· εἰ δ᾽ οὖν ἴδοι τις αὐτῶν,
ἀποκρυπτόμενος ἐς τὼ κοχώνα τοὺς θεοὺς ἀπώμνυν·

ὥστ᾽ εἶπ᾽ ἀνὴρ τῶν ῥητόρων ἰδών με τοῦτο δρῶντα·
οὐκ ἔσθ᾽ ὅπως ὁ παῖς ὅδ᾽ οὐ τὸν δῆμον ἐπιτροπεύσει.

ΧΟΡΟΣ

εὖ γε ξυνέβαλεν αὔτ᾽· ἀτὰρ δῆλόν γ᾽ ἀφ᾽ οὗ ξυνέγνω·
ὁτιὴ ᾽πιώρκεις ἡρπακὼς καὶ τὸ κρέας εἶχ᾽ ὁ πρωκτός.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἐγώ σε παύσω τοῦ θράσους, οἶμαι δὲ μᾶλλον ἄμφω.
ἔξειμι γάρ σοι λαμπρὸς ἤδη καὶ μέγας καθιείς,
ὁμοῦ ταράττων τήν τε γῆν καὶ τὴν θάλατταν εἰκῇ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἐγὼ δὲ συστείλας γε τοὺς ἀλλᾶντας εἶτ᾽ ἀφήσω
κατὰ κῦμ᾽ ἐμαυτὸν οὔριον, κλάειν σε μακρὰ κελεύσας.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

κἄγωγ᾽, ἐάν τι παραχαλᾷ, τὴν ἀντλίαν φυλάξω.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

οὔ τοι μὰ τὴν Δήμητρα καταπροίξει τάλαντα πολλὰ
κλέψας Ἀθηναίων.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ἄθρει καὶ τοῦ ποδὸς παρίει·
ὡς οὗτος ἤδη καικίας ἢ συκοφαντίας πνεῖ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

σὲ δ᾽ ἐκ Ποτειδαίας ἔχοντ᾽ εὖ οἶδα δέκα τάλαντα.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

τί δῆτα; βούλει τῶν ταλάντων ἓν λαβὼν σιωπᾶν;

ΧΟΡΟΣ

ἁνὴρ ἂν ἡδέως λάβοι. τοὺς τερθρίους παρίει.
τὸ πνεῦμ᾽ ἔλαττον γίγνεται.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

φεύξει γραφὰς . . .
ἑκατονταλάντους τέτταρας.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

σὺ δ᾽ ἀστρατείας εἴκοσιν,
κλοπῆς δὲ πλεῖν ἢ χιλίας.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἐκ τῶν ἀλιτηρίων σέ φη-
μι γεγονέναι τῶν τῆς θεοῦ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

τὸν πάππον εἶναί φημί σου
τῶν δορυφόρων.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ποίων; φράσον.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

τῶν Βυρσίνης τῆς Ἱππίου.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

κόβαλος εἶ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

πανοῦργος εἶ.

ΧΟΡΟΣ

παῖ' ἀνδρικῶς.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἰοὺ ἰού,
τύπτουσί μ' οἱ ξυνωμόται.

ΧΟΡΟΣ

παῖ' αὐτὸν ἀνδρειότατα, καὶ
γάστριζε καὶ τοῖς ἐντέροις
καὶ τοῖς κόλοις,
χὤπως κολᾷ τὸν ἄνδρα.
ὦ γεννικώτατον κρέας ψυχήν τ' ἄριστε πάντων,
καὶ τῇ πόλει σωτὴρ φανεὶς ἡμῖν τε τοῖς πολίταις,
ὡς εὖ τὸν ἄνδρα ποικίλως θ' ὑπῆλθες ἐν λόγοισιν.
πῶς ἄν σ' ἐπαινέσαιμεν οὕτως ὥσπερ ἡδόμεσθα;

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ταυτὶ μὰ τὴν Δήμητρά μ' οὐκ ἐλάνθανεν
τεκταινόμενα τὰ πράγματ', ἀλλ' ἠπιστάμην
γομφούμεν' αὐτὰ πάντα καὶ κολλώμενα.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

οὔκουν ἐν Ἄργει μ' οἷα πράττει λανθάνει.
πρόφασιν μὲν Ἀργείους φίλους ἡμῖν ποιεῖ,
ἰδίᾳ δ' ἐκεῖ Λακεδαιμονίοις ξυγγίγνεται.

ΧΟΡΟΣ

οἴμοι σὺ δ' οὐδὲν ἐξ ἁμαξουργοῦ λέγεις;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

καὶ ταῦτ' ἐφ' οἷσίν ἐστι συμφυσώμενα
ἐγᾦδ'· ἐπὶ γὰρ τοῖς δεδεμένοις χαλκεύεται.

ΧΟΡΟΣ

εὖ γ' εὖ γε, χάλκευ' ἀντὶ τῶν κολλωμένων.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

καὶ ξυγκροτοῦσιν ἄνδρες αὔτ' ἐκεῖθεν αὖ,
καὶ ταῦτά μ' οὔτ' ἀργύριον οὔτε χρυσίον

διδοὺς ἀναπείσεις οὔτε προσπέμπων φίλους,
ὅπως ἐγὼ ταῦτ' οὐκ Ἀθηναίοις φράσω.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἐγὼ μὲν οὖν αὐτίκα μάλ' ἐς βουλὴν ἰὼν
ὑμῶν ἁπάντων τὰς ξυνωμοσίας ἐρῶ,
καὶ τὰς ξυνόδους τὰς νυκτερινὰς τὰς ἐν πόλει,
καὶ πάνθ' ἃ Μήδοις καὶ βασιλεῖ ξυνώμνυτε,
καὶ τἀκ Βοιωτῶν ταῦτα συντυρούμενα.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

πῶς οὖν ὁ τυρὸς ἐν Βοιωτοῖς ὤνιος;

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἐγώ σε νὴ τὸν Ἡρακλέα παραστορῶ.

ΧΟΡΟΣ

ἄγε δὴ σὺ τίνα νοῦν ἢ τίνα γνώμην ἔχεις;
νυνί γε δείξεις, εἴπερ ἀπεκρύψω τότε
ἐς τὼ κοχώνα τὸ κρέας, ὡς αὐτὸς λέγεις.
θεύσει γὰρ ᾄξας ἐς τὸ βουλευτήριον,
ὡς οὗτος ἐσπεσὼν ἐκεῖσε διαβαλεῖ
ἡμᾶς ἅπαντας καὶ κράγον κεκράξεται.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἀλλ' εἶμι· πρῶτον δ' ὡς ἔχω τὰς κοιλίας
καὶ τὰς μαχαίρας ἐνθαδὶ καταθήσομαι.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ἔχε νυν, ἄλειψον τὸν τράχηλον τουτῳί,
ἵν' ἐξολισθάνειν δύνῃ τὰς διαβολάς.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἀλλ' εὖ λέγεις καὶ παιδοτριβικῶς ταυταγί.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ἔχε νυν, ἐπέγκαψον λαβὼν ταδί.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

τί δαί;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ἵν' ἄμεινον ὦ τᾶν ἐσκοροδισμένος μάχῃ.
καὶ σπεῦδε ταχέως.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ταῦτα δρῶ.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

μέμνησό νυν
δάκνειν διαβάλλειν τοὺς λόφους κατεσθίειν,
χὤπως τὰ κάλλαι' ἀποφαγὼν ἥξεις πάλιν.

ΧΟΡΟΣ

ἀλλ' ἴθι χαίρων, καὶ πράξειας
κατὰ νοῦν τὸν ἐμόν, καί σε φυλάττοι
Ζεὺς ἀγοραῖος· καὶ νικήσας
αὖθις ἐκεῖθεν πάλιν ὡς ἡμᾶς
ἔλθοις στεφάνοις κατάπαστος.
ὑμεῖς δ' ἡμῖν πρόσχετε τὸν νοῦν χαίροντες τοῖς ἀναπαίστοις.
εἰ μέν τις ἀνὴρ τῶν ἀρχαίων κωμῳδοδιδάσκαλος ἡμᾶς
ἠνάγκαζεν λέξοντας ἔπη πρὸς τὸ θέατρον παραβῆναι,
οὐκ ἂν φαύλως ἔτυχεν τούτου· νῦν δ' ἄξιός ἐσθ' ὁ ποιητής,
ὅτι τοὺς αὐτοὺς ἡμῖν μισεῖ τολμᾷ τε λέγειν τὰ δίκαια,
καὶ γενναίως πρὸς τὸν τυφῶ χωρεῖ καὶ τὴν ἐριώλην.
ἃ δὲ θαυμάζειν ὑμῶν φησιν πολλοὺς αὐτῷ προσιόντας
καὶ βασανίζειν πῶς οὐχὶ πάλαι χορὸν αἰτοίη καθ' ἑαυτόν,
ἡμᾶς ὑμῖν ἐκέλευε φράσαι περὶ τούτου. φησὶ γὰρ ἁνὴρ
οὐχ ὑπ' ἀνοίας τοῦτο πεπονθὼς διατρίβειν, ἀλλὰ νομίζων
κωμῳδοδιδασκαλίαν εἶναι χαλεπώτατον ἔργον ἁπάντων·
πολλῶν γὰρ δὴ πειρασάντων αὐτὴν ὀλίγοις χαρίσασθαι·
ὑμᾶς τε πάλαι διαγιγνώσκων ἐπετείους τὴν φύσιν ὄντας
καὶ τοὺς προτέρους τῶν ποιητῶν ἅμα τῷ γήρᾳ προδιδόντας·
τοῦτο μὲν εἰδὼς ἅπαθε Μάγνης ἅμα ταῖς πολιαῖς κατιούσαις,
ὃς πλεῖστα χορῶν τῶν ἀντιπάλων νίκης ἔστησε τροπαῖα·
πάσας δ' ὑμῖν φωνὰς ἱεὶς καὶ ψάλλων καὶ πτερυγίζων
καὶ λυδίζων καὶ ψηνίζων καὶ βαπτόμενος βατραχείοις
οὐκ ἐξήρκεσεν, ἀλλὰ τελευτῶν ἐπὶ γήρως, οὐ γὰρ ἐφ' ἥβης,
ἐξεβλήθη πρεσβύτης ὤν, ὅτι τοῦ σκώπτειν ἀπελείφθη·
εἶτα Κρατίνου μεμνημένος, ὃς πολλῷ ῥεύσας ποτ' ἐπαίνῳ
διὰ τῶν ἀφελῶν πεδίων ἔρρει, καὶ τῆς στάσεως παρασύρων
ἐφόρει τὰς δρῦς καὶ τὰς πλατάνους καὶ τοὺς ἐχθροὺς προθελύμνους·
ᾆσαι δ' οὐκ ἦν ἐν ξυμποσίῳ πλὴν Δωροῖ συκοπέδιλε,
καὶ τέκτονες εὐπαλάμων ὕμνων· οὕτως ἤνθησεν ἐκεῖνος.
νυνὶ δ' ὑμεῖς αὐτὸν ὁρῶντες παραληροῦντ' οὐκ ἐλεεῖτε,
ἐκπιπτουσῶν τῶν ἠλέκτρων καὶ τοῦ τόνου οὐκ ἔτ' ἐνόντος

ὦ παντοίας ἤδη μούσης πειραθέντες καθ' ἑαυτούς. 504

τῶν θ' ἁρμονιῶν διαχασκουσῶν· ἀλλὰ γέρων ὢν περιέρρει,
ὥσπερ Κοννᾶς, στέφανον μὲν ἔχων αὖον δίψῃ δ' ἀπολωλώς,
ὃν χρῆν διὰ τὰς προτέρας νίκας πίνειν ἐν τῷ πρυτανείῳ,
καὶ μὴ ληρεῖν ἀλλὰ θεᾶσθαι λιπαρὸν παρὰ τῷ Διονύσῳ.
οἵας δὲ Κράτης ὀργὰς ὑμῶν ἠνέσχετο καὶ στυφελιγμούς,
ὃς ἀπὸ σμικρᾶς δαπάνης ὑμᾶς ἀριστίζων ἀπέπεμπεν,
ἀπὸ κραμβοτάτου στόματος μάττων ἀστειοτάτας ἐπινοίας·
χοὖτος μέντοι μόνος ἀντήρκει, τοτὲ μὲν πίπτων τοτὲ δ' οὐχί.
ταῦτ' ὀρρωδῶν διέτριβεν ἀεί, καὶ πρὸς τούτοισιν ἔφασκεν
ἐρέτην χρῆναι πρῶτα γενέσθαι πρὶν πηδαλίοις ἐπιχειρεῖν,
κᾆτ' ἐντεῦθεν πρῳρατεῦσαι καὶ τοὺς ἀνέμους διαθρῆσαι,
κᾆτα κυβερνᾶν αὐτὸν ἑαυτῷ. τούτων οὖν οὕνεκα πάντων,
ὅτι σωφρονικῶς κοὐκ ἀνοήτως ἐσπηδήσας ἐφλυάρει,
αἴρεσθ' αὐτῷ πολὺ τὸ ῥόθιον, παραπέμψατ' ἐφ' ἕνδεκα κώπαις
θόρυβον χρηστὸν ληναΐτην,
ἵν' ὁ ποιητὴς ἀπίῃ χαίρων
κατὰ νοῦν πράξας,
φαιδρὸς λάμποντι μετώπῳ.
ἵππι' ἄναξ Πόσειδον, ᾧ
χαλκοκρότων ἵππων κτύπος
καὶ χρεμετισμὸς ἁνδάνει
καὶ κυανέμβολοι θοαὶ
μισθοφόροι τριήρεις,
μειρακίων θ' ἅμιλλα λαμ-
πρυνομένων ἐν ἅρμασιν
καὶ βαρυδαιμονούντων,
δεῦρ' ἔλθ' ἐς χορὸν ὦ χρυσοτρίαιν' ὦ
δελφίνων μεδέων σουνιάρατε,
ὦ γεραίστιε παῖ Κρόνου,
Φορμίωνί τε φίλτατ' ἐκ
τῶν ἄλλων τε θεῶν Ἀθη-
ναίοις πρὸς τὸ παρεστός.
εὐλογῆσαι βουλόμεσθα τοὺς πατέρας ἡμῶν, ὅτι
ἄνδρες ἦσαν τῆσδε τῆς γῆς ἄξιοι καὶ τοῦ πέπλου,
οἵτινες πεζαῖς μάχαισιν ἔν τε ναυφράκτῳ στρατῷ

πανταχοῦ νικῶντες ἀεὶ τήνδ᾿ ἐκόσμησαν πόλιν·
οὐ γὰρ οὐδεὶς πώποτ᾿ αὐτῶν τοὺς ἐναντίους ἰδὼν
ἠρίθμησεν, ἀλλ᾿ ὁ θυμὸς εὐθὺς ἦν Ἀμυνίας·
εἰ δέ που πέσοιεν ἐς τὸν ὦμον ἐν μάχῃ τινί,
τοῦτ᾿ ἀπεψήσαντ᾿ ἄν, εἶτ᾿ ἠρνοῦντο μὴ πεπτωκέναι,
ἀλλὰ διεπάλαιον αὖθις. καὶ στρατηγὸς οὐδ᾿ ἂν εἷς
τῶν πρὸ τοῦ σίτησιν ᾔτησ᾿ ἐρόμενος Κλεαίνετον·
νῦν δ᾿ ἐὰν μὴ προεδρίαν φέρωσι καὶ τὰ σιτία,
οὐ μαχεῖσθαί φασιν. ἡμεῖς δ᾿ ἀξιοῦμεν τῇ πόλει
προῖκα γενναίως ἀμύνειν καὶ θεοῖς ἐγχωρίοις.
καὶ πρὸς οὐκ αἰτοῦμεν οὐδὲν πλὴν τοσουτονὶ μόνον·
ἤν ποτ᾿ εἰρήνη γένηται καὶ πόνων παυσώμεθα,
μὴ φθονεῖθ᾿ ἡμῖν κομῶσι μηδ᾿ ἀπεστλεγγισμένοις.
ὦ πολιοῦχε Παλλάς, ὦ
τῆς ἱερωτάτης ἁπα-
σῶν πολέμῳ τε καὶ ποιη-
ταῖς δυνάμει θ᾿ ὑπερφερού-
σης μεδέουσα χώρας,
δεῦρ᾿ ἀφικοῦ λαβοῦσα τὴν
ἐν στρατιαῖς τε καὶ μάχαις
ἡμετέραν ξυνεργὸν
Νίκην, ἣ χορικῶν ἐστιν ἑταίρα
τοῖς τ᾿ ἐχθροῖσι μεθ᾿ ἡμῶν στασιάζει.
νῦν οὖν δεῦρο φάνηθι· δεῖ
γὰρ τοῖς ἀνδράσι τοῖσδε πά-
σῃ τέχνῃ πορίσαι σε νί-
κην εἴπερ ποτὲ καὶ νῦν.
ἃ ξύνισμεν τοῖσιν ἵπποις, βουλόμεσθ᾿ ἐπαινέσαι.
ἄξιοι δ᾿ εἴσ᾿ εὐλογεῖσθαι· πολλὰ γὰρ δὴ πράγματα
ξυνδιήνεκαν μεθ᾿ ἡμῶν, ἐσβολάς τε καὶ μάχας.
ἀλλὰ τἀν τῇ γῇ μὲν αὐτῶν οὐκ ἄγαν θαυμάζομεν,
ὡς ὅτ᾿ ἐς τὰς ἱππαγωγοὺς εἰσεπήδων ἀνδρικῶς,
πριάμενοι κώθωνας, οἱ δὲ σκόροδ᾿ ἐλάας κρόμμυα·
εἶτα τὰς κώπας λαβόντες ὥσπερ ἡμεῖς οἱ βροτοὶ
ἐμβαλόντες ἀνεβρύαξαν, ἱππαπαῖ, τίς ἐμβαλεῖ;
ληπτέον μᾶλλον. τί δρῶμεν; οὐκ ἐλᾷς ὦ σαμφόρα;
ἐξεπήδων τ᾿ ἐς Κόρινθον· εἶτα δ᾿ οἱ νεώτατοι

ταῖς ὁπλαῖς ὤρυττον εὐνὰς καὶ μετῆσαν στρώματα·
ἤσθιον δὲ τοὺς παγούρους ἀντὶ ποίας μηδικῆς,
εἴ τις ἐξέρποι θύραζε κἀκ βυθοῦ θηρώμενοι·
ὥστ᾽ ἔφη Θέωρος εἰπεῖν καρκίνον κορίνθιον·
δεινά γ᾽ ὦ Πόσειδον εἰ μηδ᾽ ἐν βυθῷ δυνήσομαι
μήτε γῇ μήτ᾽ ἐν θαλάττῃ διαφυγεῖν τοὺς ἱππέας.
ὦ φίλτατ᾽ ἀνδρῶν καὶ νεανικώτατε,
ὅσην ἀπὼν παρέσχες ἡμῖν φροντίδα·
καὶ νῦν ἐπειδὴ σῶς ἐλήλυθας πάλιν,
ἄγγειλον ἡμῖν πῶς τὸ πρᾶγμ᾽ ἠγώνισαι.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

τί δ᾽ ἄλλο γ᾽ εἰ μὴ Νικόβουλος ἐγενόμην;

ΧΟΡΟΣ

νῦν ἄρ᾽ ἄξιόν γε πᾶσίν ἐστιν ἐπολολύξαι.
ὦ καλὰ λέγων πολὺ δ᾽ ἀμείνον᾽ ἔτι τῶν λόγων
ἐργασάμεν᾽, εἴθ᾽ ἐπέλ-
θοις ἅπαντά μοι σαφῶς·
ὡς ἐγώ μοι δοκῶ
κἂν μακρὰν ὁδὸν διελθεῖν
ὥστ᾽ ἀκοῦσαι. πρὸς τάδ᾽ ὦ βέλ-
τιστε θαρρήσας λέγ᾽, ὡς ἅ-
παντες ἡδόμεσθά σοι.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

καὶ μὴν ἀκοῦσαί γ᾽ ἄξιον τῶν πραγμάτων.
εὐθὺς γὰρ αὐτοῦ κατόπιν ἐνθένδ᾽ ἱέμην·
ὁ δ᾽ ἄρ᾽ ἔνδον ἐλασίβροντ᾽ ἀναρρηγνὺς ἔπη
τερατευόμενος ἤρειδε κατὰ τῶν ἱππέων,
κρημνοὺς ἐρείπων καὶ ξυνωμότας λέγων
πιθανώταθ᾽· ἡ βουλὴ δ᾽ ἅπασ᾽ ἀκροωμένη
ἐγένεθ᾽ ὑπ᾽ αὐτοῦ ψευδατραφάξυος πλέα,
κἄβλεψε νᾶπυ καὶ τὰ μέτωπ᾽ ἀνέσπασεν.
κἀγωγ᾽ ὅτε δὴ ᾽γνων ἐνδεχομένην τοὺς λόγους
καὶ τοῖς φενακισμοῖσιν ἐξαπατωμένην,
ἄγε δὴ σκίταλοι καὶ φένακες, ἦν δ᾽ ἐγώ,
βερέσχεθοί τε καὶ κόβαλοι καὶ μόθων
ἀγορά τ᾽ ἐν ῇ παῖς ὢν ἐπαιδεύθην ἐγώ,

616—623 = 683—690

νῦν μοι θράσος καὶ γλῶτταν εὔπορον δότε
φωνήν τ' ἀναιδῆ. ταῦτα φροντίζοντί μοι
ἐκ δεξιᾶς ἐπέπαρδε καταπύγων ἀνήρ.
κἀγὼ προσέκυσα· κᾆτα τῷ πρωκτῷ θενὼν
τὴν κιγκλίδ' ἐξήραξα κἀναχανὼν μέγα
ἀνέκραγον· ὦ βουλὴ λόγους ἀγαθοὺς φέρων
εὐαγγελίσασθαι πρῶτος ὑμῖν βούλομαι·
ἐξ οὗ γὰρ ἡμῖν ὁ πόλεμος κατερράγη,
οὐπώποτ' ἀφύας εἶδον ἀξιωτέρας.
οἳ δ' εὐθέως τὰ πρόσωπα διεγαλήνισαν·
εἶτ' ἐστεφάνουν μ' εὐαγγέλια· κἀγὼ 'φρασα
αὐτοῖς ἀπόρρητον ποιησάμενος ταχύ,
ἵνα τὰς ἀφύας ὠνοῖντο πολλὰς τοὐβολοῦ,
τῶν δημιουργῶν ξυλλαβεῖν τὰ τρύβλια.
οἳ δ' ἀνεκρότησαν καὶ πρὸς ἔμ' ἐκεχήνεσαν.
ὃ δ' ὑπονοήσας ὁ Παφλαγών, εἰδὼς ἄρα
οἷς ἥδεθ' ἡ βουλὴ μάλιστα ῥήμασιν,
γνώμην ἔλεξεν· ἄνδρες, ἤδη μοι δοκεῖ
ἐπὶ συμφοραῖς ἀγαθαῖσι ταῖς ἠγγελμέναις
εὐαγγέλια θύειν ἑκατὸν βοῦς τῇ θεῷ.
ἐπένευσεν εἰς ἐκεῖνον ἡ βουλὴ πάλιν.
κἄγωγ' ὅτε δὴ 'γνων τοῖς βολίτοις ἡττημένος,
διακοσίαισι βουσὶν ὑπερηκόντισα,
τῇ δ' Ἀγροτέρᾳ κατὰ χιλίων παρῄνεσα
εὐχὴν ποιήσασθαι χιμάρων εἰσαύριον,
αἱ τριχίδες εἰ γενοίαθ' ἑκατὸν τοὐβολοῦ.
ἐκαραδόκησεν εἰς ἔμ' ἡ βουλὴ πάλιν.
ὃ δὲ ταῦτ' ἀκούσας ἐκπλαγεὶς ἐφληνάφα.
κᾆθ' εἷλκον αὐτὸν οἱ πρυτάνεις χοὶ τοξόται.
οἳ δ' ἐθορύβουν περὶ τῶν ἀφύων ἑστηκότες·
ὃ δ' ἠντεβόλει γ' αὐτοὺς ὀλίγον μεῖναι χρόνον,
ἵν' ἅτθ' ὁ κῆρυξ οὐκ Λακεδαίμονος λέγει
πύθησθ', ἀφῖκται γὰρ περὶ σπονδῶν, λέγων.
οἳ δ' ἐξ ἑνὸς στόματος ἅπαντες ἀνέκραγον·
νυνὶ περὶ σπονδῶν; ἐπειδή γ' ὦ μέλε
ᾔσθοντο τὰς ἀφύας παρ' ἡμῖν ἀξίας.
οὐ δεόμεθα σπονδῶν· ὁ πόλεμος ἑρπέτω.

ἐκεκράγεσάν τε τοὺς πρυτάνεις ἀφιέναι·
εἶθ' ὑπερεπήδων τοὺς δρυφάκτους πανταχῇ.
ἐγὼ δ' ἐπριάμην τὰ κορίανν' ὑπεκδραμὼν
ἅπαντα τά τε γήτει' ὅσ' ἦν ἐν τἀγορᾷ·
ἔπειτα ταῖς ἀφύαις ἐδίδουν ἡδύσματα
ἀποροῦσιν αὐτοῖς προῖκα κἀχαριζόμην.
οἱ δ' ὑπερεπῄνουν ὑπερεπύππαζόν τέ με
ἅπαντες οὕτως ὥστε τὴν βουλὴν ὅλην
ὀβολοῦ κοριάννοις ἀναλαβὼν ἐλήλυθα.

ΧΟΡΟΣ

πάντα τοι πέπραγας οἷα χρὴ τὸν εὐτυχοῦντα·
ηὗρε δ' ὁ πανοῦργος ἕτερον πολὺ πανουργίαις
μείζοσι κεκασμένον
καὶ δόλοισι ποικίλοις
ῥήμασίν θ' αἱμύλοις.
ἀλλ' ὅπως ἀγωνιεῖ φρόν-
τιζε τἀπίλοιπ' ἄριστα·
συμμάχους δ' ἡμᾶς ἔχων εὔ-
νους ἐπίστασαι πάλαι.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

καὶ μὴν ὁ Παφλαγὼν οὑτοσὶ προσέρχεται,
ὠθῶν κολόκυμα καὶ ταράττων καὶ κυκῶν,
ὡς δὴ καταπιόμενός με. μορμὼ τοῦ θράσους.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

εἰ μή σ' ἀπολέσαιμ', εἴ τι τῶν αὐτῶν ἐμοὶ
ψευδῶν ἐνείη, διαπέσοιμι πανταχῇ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἥσθην ἀπειλαῖς, ἐγέλασα ψολοκομπίαις,
ἀπεπυδάρισα μόθωνα, περιεκόκκασα.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

οὔ τοι μὰ τὴν Δήμητρ' ἔτ', εἰ μή σ' ἐκφάγω
ἐκ τῆσδε τῆς γῆς, οὐδέποτε βιώσομαι.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

εἰ μὴ 'κφάγῃς; ἐγὼ δέ γ', εἰ μή σ' ἐκπίω,
κἂν ἐκροφήσας αὐτὸς ἐπιδιαρραγῶ.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἀπολῶ σε νὴ τὴν προεδρίαν τὴν ἐκ Πύλου.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἰδοὺ προεδρίαν· οἷον ὄψομαί σ' ἐγὼ
ἐκ τῆς προεδρίας ἔσχατον θεώμενον.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἐν τῷ ξύλῳ δήσω σε νὴ τὸν οὐρανόν.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ὡς ὀξύθυμος. φέρε τί σοι δῶ καταφαγεῖν;
ἐπὶ τῷ φάγοις ἥδιστ' ἄν; ἐπὶ βαλλαντίῳ;

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἐξαρπάσομαί σου τοῖς ὄνυξι τἄντερα.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἀπονυχιῶ σου τἀν πρυτανείῳ σιτία.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἕλξω σε πρὸς τὸν δῆμον, ἵνα δῷς μοι δίκην.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

κἀγὼ δέ σ' ἕλξω καὶ διαβαλῶ πλείονα.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἀλλ' ὦ πονηρὲ σοὶ μὲν οὐδὲν πείθεται·
ἐγὼ δ' ἐκείνου καταγελῶ γ' ὅσον θέλω.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ὡς σφόδρα σὺ τὸν δῆμον σεαυτοῦ νενόμικας.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἐπίσταμαι γὰρ αὐτὸν οἷς ψωμίζεται.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

κᾆθ' ὥσπερ αἱ τιτθαί γε σιτίζεις κακῶς.
μασώμενος γὰρ τῷ μὲν ὀλίγον ἐντιθεῖς,
αὐτὸς δ' ἐκείνου τριπλάσιον κατέσπακας.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

καὶ νὴ Δί' ὑπό γε δεξιότητος τῆς ἐμῆς
δύναμαι ποιεῖν τὸν δῆμον εὐρὺν καὶ στενόν.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

χὡ πρωκτὸς οὑμὸς τουτογὶ σοφίζεται.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

οὐκ ὠγάθ' ἐν βουλῇ με δόξεις καθυβρίσαι.
ἴωμεν ἐς τὸν δῆμον.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

οὐδὲν κωλύει·
ἰδοὺ βάδιζε, μηδὲν ἡμᾶς ἰσχέτω.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ὦ Δῆμε δεῦρ' ἔξελθε.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

νὴ Δί' ὦ πάτερ
ἔξελθε δῆτ'.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ὦ Δημίδιον ὦ φίλτατον
ἔξελθ', ἵν' εἰδῇς οἷα περιυβρίζομαι.

ΔΗΜΟΣ

τίνες οἱ βοῶντες; οὐκ ἄπιτ' ἀπὸ τῆς θύρας;
τὴν εἰρεσιώνην μου κατεσπαράξατε.
τίς ὦ Παφλαγὼν ἀδικεῖ σε;

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

διὰ σὲ τύπτομαι
ὑπὸ τουτουὶ καὶ τῶν νεανίσκων.

ΔΗΜΟΣ

τιή;

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ὁτιὴ φιλῶ σ' ὦ Δῆμ' ἐραστής τ' εἰμὶ σός.

ΔΗΜΟΣ

σὺ δ' εἶ τίς ἐτεόν;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἀντεραστὴς τουτουί,
ἐρῶν πάλαι σου βουλόμενός τέ σ' εὖ ποιεῖν,
ἄλλοι τε πολλοὶ καὶ καλοί τε κἀγαθοί.
ἀλλ' οὐχ οἷοί τ' ἐσμὲν διὰ τουτονί. σὺ γὰρ
ὅμοιος εἶ τοῖς παισὶ τοῖς ἐρωμένοις·
τοὺς μὲν καλούς τε κἀγαθοὺς οὐ προσδέχει,
σαυτὸν δὲ λυχνοπώλαισι καὶ νευρορράφοις
καὶ σκυτοτόμοις καὶ βυρσοπώλαις ἐπιδίδως.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

εὖ γὰρ ποιῶ τὸν δῆμον.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

εἰπέ νυν τί δρῶν;

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ὅτι τῶν στρατηγῶν ὑποδραμόντων ἐκ Πύλου
πλεύσας ἐκεῖσε τοὺς Λάκωνας ἤγαγον.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἐγὼ δὲ περιπατῶν γ' ἀπ' ἐργαστηρίου
ἕψοντος ἑτέρου τὴν χύτραν ὑφειλόμην.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

καὶ μὴν ποιήσας αὐτίκα μάλ' ἐκκλησίαν

ὦ Δῆμ' ἵν' εἰδῇς ὁπότερος νῷν ἐστί σοι
εὐνούστερος, διάκρινον, ἵνα τοῦτον φιλῇς.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ναὶ ναὶ διάκρινον δῆτα, πλὴν μὴ 'ν τῇ πυκνί.

ΔΗΜΟΣ

οὐκ ἂν καθιζοίμην ἐν ἄλλῳ χωρίῳ.
ἀλλ' ἐς τὸ πρόσθε. χρῆν παρεῖν' ἐς τὴν πύκνα.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

οἴμοι κακοδαίμων ὡς ἀπόλωλ'. ὁ γὰρ γέρων
οἴκοι μὲν ἀνδρῶν ἐστι δεξιώτατος,
ὅταν δ' ἐπὶ ταυτησὶ καθῆται τῆς πέτρας,
κέχηνεν ὥσπερ ἐμποδίζων ἰσχάδας.

ΧΟΡΟΣ

νῦν δή σε πάντα δεῖ κάλων ἐξιέναι σεαυτοῦ,
καὶ λῆμα θούριον φορεῖν καὶ λόγους ἀφύκτους
ὅτοισι τόνδ' ὑπερβαλεῖ. ποικίλος γὰρ ἀνὴρ
κἀκ τῶν ἀμηχάνων πόρους εὐμήχανος πορίζειν.
πρὸς ταῦθ' ὅπως ἔξει πολὺς καὶ λαμπρὸς ἐπὶ τὸν ἄνδρα.
ἀλλὰ φυλάττου καὶ πρὶν ἐκεῖνον προσκεῖσθαί σοι πρότερος σὺ
τοὺς δελφῖνας μετεωρίζου καὶ τὴν ἄκατον παραβάλλου.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

τῇ μὲν δεσποίνῃ Ἀθηναίᾳ τῇ τῆς πόλεως μεδεούσῃ
εὔχομαι, εἰ μὲν περὶ τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων γεγένημαι
βέλτιστος ἀνὴρ μετὰ Λυσικλέα καὶ Κύνναν καὶ Σαλαβακχώ,
ὥσπερ νυνὶ μηδὲν δράσας δειπνεῖν ἐν τῷ πρυτανείῳ·
εἰ δέ σε μισῶ καὶ μὴ περὶ σοῦ μάχομαι μόνος ἀντιβεβηκώς,
ἀπολοίμην καὶ διαπρισθείην κατατμηθείην τε λέπαδνα.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

κἄγωγ' ὦ Δῆμ', εἰ μή σε φιλῶ καὶ μὴ στέργω, κατατμηθεὶς
ἑψοίμην ἐν περικομματίοις· κεἰ μὴ τούτοισι πέποιθας,
ἐπὶ ταυτησὶ κατακνησθείην ἐν μυττωτῷ μετὰ τυροῦ
καὶ τῇ κρεάγρᾳ τῶν ὀρχιπέδων ἑλκοίμην ἐς Κεραμεικόν.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

καὶ πῶς ἂν ἐμοῦ μᾶλλόν σε φιλῶν ὦ Δῆμε γένοιτο πολίτης;
ὃς πρῶτα μὲν ἡνίκ' ἐβούλευον σοὶ χρήματα πλεῖστ' ἀπέδειξα
ἐν τῷ κοινῷ, τοὺς μὲν στρεβλῶν τοὺς δ' ἄγχων τοὺς δὲ
μεταιτῶν,
οὐ φροντίζων τῶν ἰδιωτῶν οὐδενός, εἰ σοὶ χαριοίμην.

756—760=836—840

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

τοῦτο μὲν ὦ Δῆμ᾽ οὐδὲν σεμνόν· κἀγὼ γὰρ τοῦτό σε δράσω.
ἁρπάζων γὰρ τοὺς ἄρτους σοι τοὺς ἀλλοτρίους παραθήσω.
ὡς δ᾽ οὐχὶ φιλεῖ σ᾽ οὐδ᾽ ἔστ᾽ εὔνους, τοῦτ᾽ αὐτό σε πρῶτα διδάξω,
ἀλλ᾽ ἢ διὰ τοῦτ᾽ αὔθ᾽ ὁτιή σου τῆς ἀνθρακιᾶς ἀπολαύει.
σὲ γάρ, ὃς Μήδοισι διεξιφίσω περὶ τῆς χώρας Μαραθῶνι,
καὶ νικήσας ἡμῖν μεγάλως ἐγγλωττοτυπεῖν παρέδωκας,
ἐπὶ ταῖσι πέτραις οὐ φροντίζει σκληρῶς σε καθήμενον οὕτως,
οὐχ ὥσπερ ἐγὼ ῥαψάμενός σοι τουτὶ φέρω. ἀλλ᾽ ἐπαναίρου,
κᾆτα καθίζου μαλακῶς, ἵνα μὴ τρίβῃς τὴν ἐν Σαλαμῖνι.

ΔΗΜΟΣ

ἄνθρωπε τίς εἶ; μῶν ἔκγονος εἶ τῶν Ἁρμοδίου τις ἐκείνων;
τοῦτό γέ τοί σου τοὔργον ἀληθῶς γενναῖον καὶ φιλόδημον.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ὡς ἀπὸ μικρῶν εὔνους αὐτῷ θωπευματίων γεγένησαι.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

καὶ σὺ γὰρ αὐτὸν πολὺ μικροτέροις τούτων δελεάσμασιν εἷλες.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

καὶ μὴν εἴ πού τις ἀνὴρ ἐφάνη τῷ δήμῳ μᾶλλον ἀμύνων
ἢ μᾶλλον ἐμοῦ σε φιλῶν, ἐθέλω περὶ τῆς κεφαλῆς περιδόσθαι.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

καὶ πῶς σὺ φιλεῖς, ὃς τοῦτον ὁρῶν οἰκοῦντ᾽ ἐν ταῖς πιθάκναισιν
καὶ γυπαρίοις καὶ πυργιδίοις ἔτος ὄγδοον οὐκ ἐλεαίρεις,
ἀλλὰ καθείρξας αὐτὸν βλίττεις· Ἀρχεπτολέμου δὲ φέροντος
τὴν εἰρήνην ἐξεσκέδασας, τὰς πρεσβείας τ᾽ ἀπελαύνεις
ἐκ τῆς πόλεως ῥαθαπυγίζων, αἳ τὰς σπονδὰς προκαλοῦνται.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἵνα γ᾽ Ἑλλήνων ἄρξῃ πάντων. ἔστι γὰρ ἐν τοῖς λογίοισιν
ὡς τοῦτον δεῖ ποτ᾽ ἐν Ἀρκαδίᾳ πεντωβόλου ἡλιάσασθαι,
ἢν ἀναμείνῃ· πάντως δ᾽ αὐτὸν θρέψω ᾽γὼ καὶ θεραπεύσω,
ἐξευρίσκων εὖ καὶ μιαρῶς ὁπόθεν τὸ τριώβολον ἕξει.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

οὐχ ἵνα γ᾽ ἄρχῃ μὰ Δί᾽ Ἀρκαδίας προνοούμενος, ἀλλ᾽ ἵνα μᾶλλον

σὺ μὲν ἁρπάζῃς καὶ δωροδοκῇς παρὰ τῶν πόλεων, ὁ δὲ δῆμος
ὑπὸ τοῦ πολέμου καὶ τῆς ὁμίχλης ἃ πανουργεῖς μὴ καθορᾷ σου,
ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης ἅμα καὶ χρείας καὶ μισθοῦ πρός σε κεχήνῃ.
εἰ δέ ποτ' εἰς ἀγρὸν οὗτος ἀπελθὼν εἰρηναῖος διατρίψει,
καὶ χῖδρα φαγὼν ἀναθαρρήσει καὶ στεμφύλῳ ἐς λόγον ἐλθὼν
γνώσεται οἵων ἀγαθῶν αὐτὸν τῇ μισθοφορᾷ παρεκόπτου·
εἶθ' ἥξει σοι δριμὺς ἄγροικος κατὰ σοῦ τὴν ψῆφον ἰχνεύων.
ἃ σὺ γιγνώσκων τόνδ' ἐξαπατᾷς καὶ ὀνειροπολεῖς περὶ σαυτοῦ.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

οὔκουν δεινὸν ταυτί σε λέγειν δῆτ' ἔστ' ἐμὲ καὶ διαβάλλειν
πρὸς Ἀθηναίους καὶ τὸν δῆμον, πεποιηκότα πλείονα χρηστὰ
νὴ τὴν Δήμητρα Θεμιστοκλέους πολλῷ περὶ τὴν πόλιν ἤδη;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ὦ πόλις Ἄργους κλύεθ' οἷα λέγει. σὺ Θεμιστοκλεῖ ἀντιφερίζεις;
ὃς ἐποίησεν τὴν πόλιν ἡμῶν μεστὴν εὑρὼν ἐπιχειλῆ,
καὶ πρὸς τούτοις ἀριστώσῃ τὸν Πειραιᾶ προσέμαξεν,
ἀφελών τ' οὐδὲν τῶν ἀρχαίων ἰχθῦς καινοὺς παρέθηκεν.
σὺ δ' Ἀθηναίους ἐζήτησας μικροπολίτας ἀποφῆναι
διατειχίζων καὶ χρησμῳδῶν ὁ Θεμιστοκλεῖ ἀντιφερίζων.
κἀκεῖνος μὲν φεύγει τὴν γῆν σὺ δ' ἀχιλλείων ἀπομάττει.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

οὔκουν ταυτὶ δεινὸν ἀκούειν ὦ Δῆμ' ἐστίν μ' ὑπὸ τούτου,
ὁτιή σε φιλῶ;

ΔΗΜΟΣ

παῦ παῦ' οὗτος καὶ μὴ σκέρβολλε πονηρά.
πολλοῦ δὲ πολύν με χρόνον καὶ νῦν ἐλελήθης ἐγκρυφιάζων.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

μιαρώτατος ὢν Δημακίδιον καὶ πλεῖστα πανοῦργα δεδρακώς,
ὁπόταν χασμᾷ, καὶ τοὺς καυλοὺς
τῶν εὐθυνῶν ἐκκαυλίζων
καταβροχθίζει, κἀμφοῖν χειροῖν
μυστιλᾶται τῶν δημοσίων.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

οὐ χαιρήσεις, ἀλλά σε κλέπτονθ'
αἱρήσω 'γὼ τρεῖς μυριάδας.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

τί θαλαττοκοπεῖς καὶ πλατυγίζεις,
μιαρώτατος ὢν περὶ τὸν δῆμον
τὸν Ἀθηναίων; καί σ' ἐπιδείξω

νὴ τὴν Δήμητρ', ἢ μὴ ζῴην,
δωροδοκήσαντ' ἐκ Μυτιλήνης
πλεῖν ἢ μνᾶς τετταράκοντα.

ΧΟΡΟΣ

ὦ πᾶσιν ἀνθρώποις φανεὶς μέγιστον ὠφέλημα,
ζηλῶ σε τῆς εὐγλωττίας. εἰ γὰρ ὧδ' ἐποίσεις,
μέγιστος Ἑλλήνων ἔσει, καὶ μόνος καθέξεις
τἀν τῇ πόλει τῶν ξυμμάχων τ' ἄρξεις ἔχων τρίαιναν,
ᾗ πολλὰ χρήματ' ἐργάσει σείων τε καὶ ταράττων.
καὶ μὴ μεθῇς τὸν ἄνδρ', ἐπειδή σοι λαβὴν δέδωκεν·
κατεργάσει γὰρ ῥαδίως πλευρὰς ἔχων τοιαύτας.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

οὐκ ὠγαθοὶ ταῦτ' ἐστί πω ταύτῃ μὰ τὸν Ποσειδῶ.
ἐμοὶ γάρ ἐστ' εἰργασμένον τοιοῦτον ἔργον ὥστε
ἁπαξάπαντας τοὺς ἐμοὺς ἐχθροὺς ἐπιστομίζειν,
ἕως ἂν ᾖ τῶν ἀσπίδων τῶν ἐκ Πύλου τι λοιπόν.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἐπίσχες ἐν ταῖς ἀσπίσιν· λαβὴν γὰρ ἐνδέδωκας.
οὐ γάρ σ' ἐχρῆν, εἴπερ φιλεῖς τὸν δῆμον, ἐκ προνοίας
ταύτας ἐᾶν αὐτοῖσι τοῖς πόρπαξιν ἀνατεθῆναι.
ἀλλ' ἐστὶ τοῦτ' ὦ Δῆμε μηχάνημ', ἵν' ἢν σὺ βούλῃ
τὸν ἄνδρα κολάσαι τουτονί, σοὶ τοῦτο μὴ 'κγένηται.
ὁρᾷς γὰρ αὐτῷ στῖφος οἷόν ἐστι βυρσοπωλῶν
νεανιῶν· τούτους δὲ περιοικοῦσι μελιτοπῶλαι
καὶ τυροπῶλαι· τοῦτο δ' εἰς ἕν ἐστι συγκεκυφός,
ὥστ' εἰ σὺ βριμήσαιο καὶ βλέψειας ὀστρακίνδα,
νύκτωρ κατασπάσαντες ἂν τὰς ἀσπίδας θέοντες
τὰς ἐσβολὰς τῶν ἀλφίτων ἂν καταλάβοιεν ἡμῶν.

ΔΗΜΟΣ

οἴμοι τάλας· ἔχουσι γὰρ πόρπακας; ὦ πονηρὲ
ὅσον με παρεκόπτου χρόνον τοιαῦτα κρουσιδημῶν.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ὦ δαιμόνιε μὴ τοῦ λέγοντος ἴσθι, μηδ' οἰηθῇς
ἐμοῦ ποθ' εὑρήσειν φίλον βελτίον'· ὅστις εἷς ὢν
ἔπαυσα τοὺς ξυνωμότας, καί μ' οὐ λέληθεν οὐδὲν
ἐν τῇ πόλει ξυνιστάμενον, ἀλλ' εὐθέως κέκραγα.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ὅπερ γὰρ οἱ τὰς ἐγχέλεις θηρώμενοι πέπονθας.

ὅταν μὲν ἡ λίμνη καταστῇ, λαμβάνουσιν οὐδέν·
ἐὰν δ' ἄνω τε καὶ κάτω τὸν βόρβορον κυκῶσιν,
αἱροῦσι· καὶ σὺ λαμβάνεις, ἢν τὴν πόλιν ταράττῃς.
ἓν δ' εἰπέ μοι τοσουτονί· σκύτη τοσαῦτα πωλῶν
ἔδωκας ἤδη τουτῳὶ κάττυμα παρὰ σεαυτοῦ
ταῖς ἐμβάσιν φάσκων φιλεῖν; '

ΔΗΜΟΣ

οὐ δῆτα μὰ τὸν Ἀπόλλω.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἔγνωκας οὖν δῆτ' αὐτὸν οἷός ἐστιν; ἀλλ' ἐγώ σοι
ζεῦγος πριάμενος ἐμβάδοιν τουτὶ φορεῖν δίδωμι.

ΔΗΜΟΣ

κρίνω σ' ὅσων ἐγῴδα περὶ τὸν δῆμον ἄνδρ' ἄριστον
εὐνούστατόν τε τῇ πόλει καὶ τοῖσι δακτύλοισιν.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

οὐ δεινὸν οὖν δῆτ' ἐμβάδας τοσουτονὶ δύνασθαι,
ἐμοῦ δὲ μὴ μνείαν ἔχειν ὅσων πέπονθας; ὅστις
ἔπαυσα τοὺς βινουμένους τὸν Γρύττον ἐξαλείψας.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

οὔκουν σε δῆτα ταῦτα δεινόν ἐστι πρωκτοτηρεῖν
παῦσαί τε τοὺς βινουμένους; κοὐκ ἔσθ' ὅπως ἐκείνους
οὐχὶ φθονῶν ἔπαυσας, ἵνα μὴ ῥήτορες γένοιντο.
τονδὶ δ' ὁρῶν ἄνευ χιτῶνος ὄντα τηλικοῦτον
οὐπώποτ' ἀμφιμασχάλου τὸν Δῆμον ἠξίωσας
χειμῶνος ὄντος· ἀλλ' ἐγώ σοι τουτονὶ δίδωμι.

ΔΗΜΟΣ

τοιουτονὶ Θεμιστοκλῆς οὐπώποτ' ἐπενόησεν.
καίτοι σοφὸν κἀκεῖν' ὁ Πειραιεύς· ἔμοιγε μέντοι
οὐ μεῖζον εἶναι φαίνετ' ἐξεύρημα τοῦ χιτῶνος.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

οἴμοι τάλας οἵοις πιθηκισμοῖς με περιελαύνεις.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

οὐκ ἀλλ' ὅπερ πίνων ἀνὴρ πέπονθ' ὅταν χεσείῃ,
τοῖσιν τρόποις τοῖς σοῖσιν ὥσπερ βλαυτίοισι χρῶμαι.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἀλλ' οὐχ ὑπερβαλεῖ με θωπείαις· ἐγὼ γὰρ αὐτὸν
προσαμφιῶ τοδί· σὺ δ' οἴμωζ' ὦ πονήρ'.

ΔΗΜΟΣ

ἰαιβοῖ.
οὐκ ἐς κόρακας ἀποφθερεῖ βύρσης κάκιστον ὄζων;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

καὶ τοῦτό γ' ἐπίτηδές σε περιήμπισχ', ἵνα σ' ἀποπνίξῃ·
καὶ πρότερον ἐπεβούλευσέ σοι. τὸν καυλὸν οἶσθ' ἐκεῖνον
τοῦ σιλφίου τὸν ἄξιον γενόμενον;

ΔΗΜΟΣ

οἶδα μέντοι.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἐπίτηδες οὗτος αὐτὸν ἔσπευσ' ἄξιον γενέσθαι,
ἵν' ἐσθίοιτ' ὠνούμενοι, κἄπειτ' ἐν ἡλιαίᾳ
βδέοντες ἀλλήλους ἀποκτείνειαν οἱ δικασταί.

ΔΗΜΟΣ

νὴ τὸν Ποσειδῶ καὶ πρὸς ἐμὲ τοῦτ' εἶπ' ἀνὴρ Κόπρειος.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

οὐ γὰρ τόθ' ὑμεῖς βδεόμενοι δήπου 'γένεσθε πυρροί;

ΔΗΜΟΣ

καὶ νὴ Δί' ἦν γε τοῦτο Πυρράνδρου τὸ μηχάνημα.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

οἵοισί μ' ὦ πανοῦργε βωμολοχεύμασιν ταράττεις.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἡ γὰρ θεός μ' ἐκέλευσε νικῆσαί σ' ἀλαζονείαις.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἀλλ' οὐχὶ νικήσεις. ἐγὼ γάρ φημί σοι παρέξειν
ὦ Δῆμε μηδὲν δρῶντι μισθοῦ τρύβλιον ῥοφῆσαι.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἐγὼ δὲ κυλίχνιόν γέ σοι καὶ φάρμακον δίδωμι
τἀν τοῖσιν ἀντικνημίοις ἑλκύδρια περιαλείφειν.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἐγὼ δὲ τὰς πολιάς γέ σοὐκλέγων νέον ποιήσω.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἰδοὺ δέχου κέρκον λαγὼ τὠφθαλμιδίω περιψῆν.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἀπομυξάμενος ὦ Δῆμέ μου πρὸς τὴν κεφαλὴν ἀποψῶ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἐμοῦ μὲν οὖν.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἐμοῦ μὲν οὖν.
ἐγώ σε ποιήσω τριη-

ραρχεῖν παλαιὰν ναῦν ἔχοντ',
εἰς ἣν ἀναλῶν οὐκ ἐφέ-
ξεις οὐδὲ ναυπηγούμενος·
διαμηχανήσομαί θ' ὅπως
ἂν ἱστίον σαπρὸν λάβῃς.

ΧΟΡΟΣ

ἀνὴρ παφλάζει, παῦε παῦ',
ὑπερζέων· ὑφελκτέον
τῶν δαλίων, ἀπαρυστέον
τε τῶν ἀπειλῶν ταυτηί.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

δώσεις ἐμοὶ καλὴν δίκην
ἰπούμενος ταῖς ἐσφοραῖς.
ἐγὼ γὰρ ἐς τοὺς πλουσίους
σπεύσω σ' ὅπως ἂν ἐγγραφῇς.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἐγὼ δ' ἀπειλήσω μὲν οὐ-
δέν, εὔχομαι δέ σοι ταδί·
τὸ μὲν τάγηνον τευθίδων
ἐφεστάναι σίζον· σὲ δὲ
γνώμην ἐρεῖν μέλλοντα περὶ
Μιλησίων καὶ κερδανεῖν
τάλαντον, ἢν κατεργάσῃ,
σπεύδειν ὅπως τῶν τευθίδων
ἐμπλήμενος φθαίης ἔτ' εἰς
ἐκκλησίαν ἐλθών· ἔπει-
τα πρὶν φαγεῖν ἀνὴρ μεθή-
κοι, καὶ σὺ τὸ τάλαντον λαβεῖν
βουλόμενος ἐ-
σθίων ἅμ' ἀποπνιγείης.

ΧΟΡΟΣ

εὖ γε νὴ τὸν Δία καὶ τὸν Ἀπόλλω καὶ τὴν Δήμητρα.

ΔΗΜΟΣ

κἀμοὶ δοκεῖ καὶ τἄλλα γ' εἶναι καταφανῶς
ἀγαθὸς πολίτης, οἷος οὐδείς πω χρόνου
ἀνὴρ γεγένηται τοῖσι πολλοῖς τοὐβολοῦ.
σὺ δ' ὦ Παφλαγὼν φάσκων φιλεῖν μ' ἐσκορόδισας.

καὶ νῦν ἀπόδος τὸν δακτύλιον, ὡς οὐκ ἔτι
ἐμοὶ ταμιεύσεις.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἔχε· τοσοῦτον δ' ἴσθ' ὅτι,
εἰ μή μ' ἐάσεις ἐπιτροπεύειν, ἕτερος αὖ
ἐμοῦ πανουργότερός τις ἀναφανήσεται.

ΔΗΜΟΣ

οὐκ ἔσθ' ὅπως ὁ δακτύλιός ἐσθ' οὑτοσὶ
οὑμός· τὸ γοῦν σημεῖον ἕτερον φαίνεται,
ἀλλ' ἦ οὐ καθορῶ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

φέρ' ἴδω τί σοι σημεῖον ἦν;

ΔΗΜΟΣ

δημοῦ βοείου θρῖον ἐξωπτημένον.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

οὐ τοῦτ' ἔνεστιν.

ΔΗΜΟΣ

οὐ τὸ θρῖον; ἀλλὰ τί;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

λάρος κεχηνὼς ἐπὶ πέτρας δημηγορῶν.

ΔΗΜΟΣ

αἰβοῖ τάλας.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

τί ἔστιν;

ΔΗΜΟΣ

ἀπόφερ' ἐκποδών.
οὐ τὸν ἐμὸν εἶχεν ἀλλὰ τὸν Κλεωνύμου.
παρ' ἐμοῦ δὲ τουτονὶ λαβὼν ταμίευέ μοι.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

μὴ δῆτά πώ γ' ὦ δέσποτ', ἀντιβολῶ σ' ἐγώ,
πρὶν ἄν γε τῶν χρησμῶν ἀκούσῃς τῶν ἐμῶν.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

καὶ τῶν ἐμῶν νυν.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἀλλ' ἐὰν τούτῳ πίθῃ,
μολγὸν γενέσθαι δεῖ σε.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

κἂν γε τουτῳί,
ψωλὸν γενέσθαι δεῖ σε μέχρι τοῦ μυρρίνου.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἀλλ' οἵ γ' ἐμοὶ λέγουσιν ὡς ἄρξαι σε δεῖ
χώρας ἁπάσης ἐστεφανωμένον ῥόδοις.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

οὗμοὶ δέ γ' αὖ λέγουσιν ὡς ἀλουργίδα
ἔχων κατάπαστον καὶ στεφάνην ἐφ' ἅρματος
χρυσοῦ διώξει Σμικύθην καὶ κύριον.

ΔΗΜΟΣ

καὶ μὴν ἔνεγκ' αὐτοὺς ἰών, ἵν' οὑτοσὶ
αὐτῶν ἀκούσῃ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

πάνυ γε.

ΔΗΜΟΣ

καὶ σύ νυν φέρε.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἰδού.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἰδοὺ νὴ τὸν Δί'· οὐδὲν κωλύει.

ΧΟΡΟΣ

ἥδιστον φάος ἡμέρας
ἔσται τοῖσι παροῦσι καὶ
τοῖσιν εἰσαφικνουμένοις,
ἢν Κλέων ἀπόληται.
καίτοι πρεσβυτέρων τινῶν
οἵων ἀργαλεωτάτων
ἐν τῷ δείγματι τῶν δικῶν
ἤκουσ' ἀντιλεγόντων,
ὡς εἰ μὴ 'γένεθ' οὗτος ἐν
τῇ πόλει μέγας, οὐκ ἂν ἤ-
στην σκεύη δύο χρησίμω,
δοῖδυξ οὐδὲ τορύνη.
ἀλλὰ καὶ τόδ' ἔγωγε θαυ-
μάζω τῆς ὑομουσίας
αὐτοῦ· φασὶ γὰρ αὐτὸν οἱ
παῖδες οἳ ξυνεφοίτων
τὴν δωριστὶ μόνην ἂν ἁρ-
μόττεσθαι θαμὰ τὴν λύραν,
ἄλλην δ' οὐκ ἐθέλειν μαθεῖν·
κᾆτα τὸν κιθαριστὴν
ὀργισθέντ' ἀπάγειν κελεύ-
ειν, ὡς ἁρμονίαν ὁ παῖς

973—984=985—996

οὗτος οὐ δύναται μαθεῖν
ἢν μὴ δωροδοκηστί.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἰδοὺ θέασαι, κοὐχ ἅπαντας ἐκφέρω.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

οἴμ᾽ ὡς χεσείω, κοὐχ ἅπαντας ἐκφέρω.

ΔΗΜΟΣ

ταυτὶ τί ἔστι;

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

λόγια.

ΔΗΜΟΣ

πάντ᾽;

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἐθαύμασας;
καὶ νὴ Δί᾽ ἔτι γέ μοὔστι κιβωτὸς πλέα.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἐμοὶ δ᾽ ὑπερῷον καὶ ξυνοικία δύο.

ΔΗΜΟΣ

φέρ᾽ ἴδω, τίνος γάρ εἰσιν οἱ χρησμοί ποτε;

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

οὑμοὶ μέν εἰσι Βάκιδος.

ΔΗΜΟΣ

οἱ δὲ σοὶ τίνος;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

Γλάνιδος, ἀδελφοῦ τοῦ Βάκιδος γεραιτέρου.

ΔΗΜΟΣ

εἰσὶν δὲ περὶ τοῦ;

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

περὶ Ἀθηνῶν, περὶ Πύλου,
περὶ σοῦ, περὶ ἐμοῦ, περὶ ἁπάντων πραγμάτων.

ΔΗΜΟΣ

οἱ σοὶ δὲ περὶ τοῦ;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

περὶ Ἀθηνῶν, περὶ φακῆς,
περὶ Λακεδαιμονίων, περὶ σκόμβρων νέων,
περὶ τῶν μετρούντων τἄλφιτ᾽ ἐν ἀγορᾷ κακῶς,
περὶ σοῦ, περὶ ἐμοῦ, περὶ ἁπάντων πραγμάτων.

ΔΗΜΟΣ

ἄγε νυν ὅπως αὐτοὺς ἀναγνώσεσθέ μοι,
καὶ τὸν περὶ ἐμοῦ ᾽κεῖνον ᾧπερ ἥδομαι,
ὡς ἐν νεφέλαισιν αἰετὸς γενήσομαι.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἄκουε δή νυν καὶ πρόσεχε τὸν νοῦν ἐμοί.
φράζευ Ἐρεχθείδη λογίων ὁδόν, ἥν σοι Ἀπόλλων
ἴαχεν ἐξ ἀδύτοιο διὰ τριπόδων ἐριτίμων.
σώζεσθαί σ᾽ ἐκέλευσ᾽ ἱερὸν κύνα καρχαρόδοντα,
ὃς πρὸ σέθεν λάσκων καὶ ὑπὲρ σοῦ δεινὰ κεκραγὼς
σοὶ μισθὸν ποριεῖ. κἂν μὴ δρᾷς ταῦτ᾽ ἀπολεῖται.
πολλοὶ γὰρ μίσει σφε κατακρώζουσι κολοιοί.

ΔΗΜΟΣ

ταυτὶ μὰ τὴν Δήμητρ᾽ ἐγὼ οὐκ οἶδ᾽ ὅ τι λέγει.
τί γάρ ἐστ᾽ Ἐρεχθεῖ καὶ κολοιοῖς καὶ κυνί;

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἐγὼ μέν εἰμ᾽ ὁ κύων· πρὸ σοῦ γὰρ ἀπύω·
σοὶ δ᾽ εἶπε σώζεσθαί μ᾽ ὁ Φοῖβος τὸν κύνα.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

οὐ τοῦτό φησ᾽ ὁ χρησμός, ἀλλ᾽ ὁ κύων ὁδὶ
ὥσπερ ἀθάρης σοῦ τῶν λογίων παρεσθίει.
ἐμοὶ γάρ ἐστ᾽ ὀρθῶς περὶ τούτου τοῦ κυνός.

ΔΗΜΟΣ

λέγε νυν· ἐγὼ δὲ πρῶτα λήψομαι λίθον,
ἵνα μή μ᾽ ὁ χρησμὸς τὸ πέος οὑτοσὶ δάκῃ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

φράζευ Ἐρεχθείδη κύνα Κέρβερον ἀνδραποδιστήν,
ὃς κέρκῳ σαίνων σ᾽ ὁπόταν δειπνῇς ἐπιτηρῶν
ἐξέδεταί σου τοὔψον, ὅταν σύ ποι ἄλλοσε χάσκῃς·
ἐσφοιτῶν τ᾽ ἐς τοὐπτάνιον λήσει σε κυνηδὸν
νύκτωρ τὰς λοπάδας καὶ τὰς νήσους διαλείχων.

ΔΗΜΟΣ

νὴ τὸν Ποσειδῶ πολύ γ᾽ ἄμεινον ὦ Γλάνι.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ὦ τᾶν ἄκουσον, εἶτα διάκρινον τότε.
ἔστι γυνή, τέξει δὲ λέονθ᾽ ἱεραῖς ἐν Ἀθήναις,
ὃς περὶ τοῦ δήμου πολλοῖς κώνωψι μαχεῖται
ὥστε περὶ σκύμνοισι βεβηκώς· τὸν σὺ φυλάξαι
τεῖχος ποιήσας ξύλινον πύργους τε σιδηροῦς.
ταῦτ᾽ οἶσθ᾽ ὅ τι λέγει;

ΔΗΜΟΣ

μὰ τὸν Ἀπόλλω ᾽γὼ μὲν οὔ.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἔφραζεν ὁ θεός σοι σαφῶς σώζειν ἐμέ·
ἐγὼ γὰρ ἀντὶ τοῦ λέοντός εἰμί σοι.

ΔΗΜΟΣ

καὶ πῶς μ' ἐλελήθης Ἀντιλέων γεγενημένος;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἓν δ' οὐκ ἀναδιδάσκει σε τῶν λογίων μόνον
ὅ τι τὸ σιδηροῦν ἐστι τεῖχος καὶ ξύλον,
ἐν ᾧ σε σώζειν τόνδ' ἐκέλευσ' ὁ λοξίας.

ΔΗΜΟΣ

πῶς δῆτα τοῦτ' ἔφραζεν ὁ θεός;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

τουτονὶ
δῆσαί σ' ἐκέλευ' ἐν πεντεσυρίγγῳ ξύλῳ.

ΔΗΜΟΣ

ταυτὶ τελεῖσθαι τὰ λόγι' ἤδη μοι δοκεῖ.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

μὴ πείθου· φθονεραὶ γὰρ ἐπικρώζουσι κορῶναι.
ἀλλ' ἱέρακα φίλει μεμνημένος ἐν φρεσὶν ὥς σοι
ἤγαγε συνδήσας Λακεδαιμονίων κορακίνους.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

τοῦτό γέ τοι Παφλαγὼν παρεκινδύνευσε μεθυσθείς.
Κεκροπίδη κακόβουλε τί τοῦθ' ἡγεῖ μέγα τοὔργον;
καί κε γυνὴ φέροι ἄχθος, ἐπεί κεν ἀνὴρ ἀναθείη·
ἀλλ' οὐκ ἂν μαχέσαιτο· χέσαιτο γάρ, εἰ μαχέσαιτο.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἀλλὰ τόδε φράσσαι, πρὸ Πύλου Πύλον ἥν σοι ἔφραζεν.
ἔστι Πύλος πρὸ Πύλοιο

ΔΗΜΟΣ

τί τοῦτο λέγει, πρὸ Πύλοιο;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

τὰς πυέλους φησὶν καταλήψεσθ' ἐν βαλανείῳ.

ΔΗΜΟΣ

ἐγὼ δ' ἄλουτος τήμερον γενήσομαι;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

οὗτος γὰρ ἡμῶν τὰς πυέλους ἀφήρπασεν.
ἀλλ' οὑτοσὶ γάρ ἐστι περὶ τοῦ ναυτικοῦ
ὁ χρησμός, ᾧ σε δεῖ προσέχειν τὸν νοῦν πάνυ.

ΔΗΜΟΣ

προσέχω· σὺ δ' ἀναγίγνωσκε, τοῖς ναύταισί μου
ὅπως ὁ μισθὸς πρῶτον ἀποδοθήσεται.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

Αἰγείδη φράσσαι κυναλώπεκα, μή σε δολώσῃ,
λαίθαργον ταχύπουν, δολίαν κερδὼ πολύιδριν.
οἶσθ' ὅ τι ἔστιν τοῦτο;

ΔΗΜΟΣ

Φιλόστρατος ἡ κυναλώπηξ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

οὐ τοῦτό φησιν, ἀλλὰ ναῦς ἑκάστοτε
αἰτεῖ ταχείας ἀργυρολόγους οὑτοσί·
ταύτας ἀπαυδᾷ μὴ διδόναι σ' ὁ Λοξίας.

ΔΗΜΟΣ

πῶς δὴ τριήρης ἐστὶ κυναλώπηξ;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ὅπως;
ὅτι ἡ τριήρης τ' ἐστὶ χὠ κύων ταχύ.

ΔΗΜΟΣ

πῶς οὖν ἀλώπηξ προσετέθη πρὸς τῷ κυνί;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἀλωπεκίοισι τοὺς στρατιώτας ᾔκασεν,
ὁτιὴ βότρυς τρώγουσιν ἐν τοῖς χωρίοις.

ΔΗΜΟΣ

εἶεν·
τούτοις ὁ μισθὸς τοῖς ἀλωπεκίοισι ποῦ;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἐγὼ ποριῶ καὶ τοῦτον ἡμερῶν τριῶν.
ἀλλ' ἔτι τόνδ' ἐπάκουσον, ὅν εἶπέ σοι ἐξαλέασθαι
χρησμὸν Λητοίδης, Κυλλήνην, μή σε δολώσῃ.

ΔΗΜΟΣ

ποίαν Κυλλήνην;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

τὴν τούτου χεῖρ' ἐποίησεν
Κυλλήνην ὀρθῶς, ὁτιή φησ', ἔμβαλε κυλλῇ.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

οὐκ ὀρθῶς φράζει· τὴν Κυλλήνην γὰρ ὁ Φοῖβος
ἐς τὴν χεῖρ' ὀρθῶς ᾐνίξατο τὴν Διοπείθους.
ἀλλὰ γάρ ἐστιν ἐμοὶ χρησμὸς περὶ σοῦ πτερυγωτός,
αἰετὸς ὡς γίγνει καὶ πάσης γῆς βασιλεύεις.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

καὶ γὰρ ἐμοί· καὶ γῆς καὶ τῆς ἐρυθρᾶς γε θαλάσσης,
χὤτι γ' ἐν Ἐκβατάνοις δικάσεις, λείχων ἐπίπαστα.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἀλλ' ἐγὼ εἶδον ὄναρ, καί μοὐδόκει ἡ θεὸς αὐτὴ
τοῦ δήμου καταχεῖν ἀρυταίνῃ πλουθυγίειαν.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

νὴ Δία καὶ γὰρ ἐγώ· καί μοὐδόκει ἡ θεὸς αὐτὴ
ἐκ πόλεως ἐλθεῖν καὶ γλαῦξ αὐτῇ 'πικαθῆσθαι·
εἶτα κατασπένδειν κατὰ τῆς κεφαλῆς ἀρυβάλλῳ
ἀμβροσίαν κατὰ σοῦ, κατὰ τούτου δὲ σκοροδάλμην.

ΔΗΜΟΣ

ἰοὺ ἰού.
οὐκ ἦν ἄρ' οὐδεὶς τοῦ Γλάνιδος σοφώτερος.
καὶ νῦν ἐμαυτὸν ἐπιτρέπω σοι τουτονὶ
γεροντογωγεῖν κἀναπαιδεύειν πάλιν.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

μήπω γ', ἱκετεύω σ', ἀλλ' ἀνάμεινον, ὡς ἐγὼ
κριθὰς ποριῶ σοι καὶ βίον καθ' ἡμέραν.

ΔΗΜΟΣ

οὐκ ἀνέχομαι κριθῶν ἀκούων· πολλάκις
ἐξηπατήθην ὑπό τε σοῦ καὶ Θουφάνους.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἀλλ' ἄλφιτ' ἤδη σοιποριῶ 'σκευασμένα.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἐγὼ δὲ μαζίσκας γε διαμεμαγμένας
καὶ τοὔψον ὀπτόν· μηδὲν ἄλλ' εἰ μὴ 'σθιε.

ΔΗΜΟΣ

ἀνύσατέ νυν ὅ τι περ ποιήσεθ'· ὡς ἐγώ,
ὁπότερος ἂν σφῷν νῦν με μᾶλλον εὖ ποιῇ,
τούτῳ παραδώσω τῆς πυκνὸς τὰς ἡνίας.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

τρέχοιμ' ἂν εἴσω πρότερος.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

οὐ δῆτ' ἀλλ' ἐγώ.

ΧΟΡΟΣ

ὦ Δῆμε καλήν γ' ἔχεις
ἀρχήν, ὅτε πάντες ἄν-

1111—1130=1131—1150

θρωποι δεδίασί σ' ὥσ-
περ ἄνδρα τύραννον.
ἀλλ' εὐπαράγωγος εἶ,
θωπευόμενός τε χαί-
ρεις κἀξαπατώμενος,
πρὸς τόν τε λέγοντ' ἀεὶ
κέχηνας· ὁ νοῦς δέ σου
παρὼν ἀποδημεῖ.

ΔΗΜΟΣ

νοῦς οὐκ ἔνι ταῖς κόμαις
ὑμῶν, ὅτε μ' οὐ φρονεῖν
νομίζετ'· ἐγὼ δ' ἑκὼν
ταῦτ' ἠλιθιάζω.
αὐτός τε γὰρ ἥδομαι
βρύλλων τὸ καθ' ἡμέραν,
κλέπτοντά τε βούλομαι
τρέφειν ἕνα προστάτην·
τοῦτον δ', ὅταν ᾖ πλέως,
ἄρας ἐπάταξα.

ΧΟΡΟΣ

χοὔτω μὲν ἂν εὖ ποιοῖς,
εἴ σοι πυκνότης ἔνεστ'
ἐν τῷ τρόπῳ, ὡς λέγεις,
τούτῳ πάνυ πολλή,
εἰ τούσδ' ἐπίτηδες ὥσ-
περ δημοσίους τρέφεις
ἐν τῇ πυκνί, κᾆθ' ὅταν
μή σοι τύχῃ ὄψον ὄν,
τούτων ὃς ἂν ᾖ παχύς,
θύσας ἐπιδειπνεῖς.

ΔΗΜΟΣ

σκέψασθε δέ μ', εἰ σοφῶς
αὐτοὺς περιέρχομαι
τοὺς οἰομένους φρονεῖν
κἄμ' ἐξαπατύλλειν.
τηρῶ γὰρ ἑκάστοτ' αὐ-
τοὺς οὐδὲ δοκῶν ὁρᾶν

κλέπτοντας· ἔπειτ' ἀναγ-
κάζω πάλιν ἐξεμεῖν
ἅττ' ἂν κεκλόφωσί μου,
κημὸν καταμηλῶν.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἄπαγ' ἐς μακαρίαν ἐκποδών.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

σύ γ' ὦ φθόρε.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ὦ Δῆμ' ἐγὼ μέντοι παρεσκευασμένος
τρίπαλαι κάθημαι βουλόμενός σ' εὐεργετεῖν.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἐγὼ δὲ δεκάπαλαί γε καὶ δωδεκάπαλαι
καὶ χιλιόπαλαι καὶ προπαλαιπαλαίπαλαι.

ΔΗΜΟΣ

ἐγὼ δὲ προσδοκῶν γε τρισμυριόπαλαι
βδελύττομαί σφω καὶ προπαλαιπαλαίπαλαι.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον;

ΔΗΜΟΣ

εἴσομ' ἢν φράσῃς γε σύ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἄφες ἀπὸ βαλβίδων ἐμέ τε καὶ τουτονί,
ἵνα σ' εὖ ποιῶμεν ἐξ ἴσου.

ΔΗΜΟΣ

δρᾶν ταῦτα χρή.
ἄπιτον.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἰδού.

ΔΗΜΟΣ

θέοιτ' ἄν.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ὑποθεῖν οὐκ ἐῶ.

ΔΗΜΟΣ

ἀλλ' ἦ μεγάλως εὐδαιμονήσω τήμερον
ὑπὸ τῶν ἐραστῶν νὴ Δί' ἢ 'πιτρίψομαι.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ὁρᾷς; ἐγώ σοι πρότερος ἐκφέρω δίφρον.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἀλλ' οὐ τράπεζαν, ἀλλ' ἐγὼ προτεραίτερος.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἰδοὺ φέρω σοι τήνδε μαζίσκην ἐγὼ
ἐκ τῶν ὀλῶν τῶν ἐκ Πύλου μεμαγμένην.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἐγὼ δὲ μυστίλας μεμυστιλημένας
ὑπὸ τῆς θεοῦ τῇ χειρὶ τἠλεφαντίνῃ.

ΔΗΜΟΣ

ὡς μέγαν ἄρ' εἶχες ὦ πότνια τὸν δάκτυλον.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἐγὼ δ' ἔτνος γε πίσινον εὔχρων καὶ καλόν·
ἐτόρυνε δ' αὔθ' ἡ Παλλὰς ἡ πυλαιμάχος.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ὦ Δῆμ' ἐναργῶς ἡ θεός σ' ἐπισκοπεῖ,
καὶ νῦν ὑπερέχει σου χύτραν ζωμοῦ πλέαν.

ΔΗΜΟΣ

οἴει γὰρ οἰκεῖσθ' ἂν ἔτι τήνδε τὴν πόλιν,
εἰ μὴ φανερῶς ἡμῶν ὑπερεῖχε τὴν χύτραν;

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

τουτὶ τέμαχός σοὔδωκεν ἡ Φοβεσιστράτη.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἡ δ' Ὀβριμοπάτρα γ' ἑφθὸν ἐκ ζωμοῦ κρέας
καὶ χόλικος ἠνύστρου τε καὶ γαστρὸς τόμον.

ΔΗΜΟΣ

καλῶς γ' ἐποίησε τοῦ πέπλου μεμνημένη.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἡ Γοργολόφα σ' ἐκέλευσε τουτουὶ φαγεῖν
ἐλατῆρος, ἵνα τὰς ναῦς ἐλαύνωμεν καλῶς.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

λαβὲ καὶ ταδί νυν.

ΔΗΜΟΣ

καὶ τί τούτοις χρήσομαι
τοῖς ἐντέροις;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἐπίτηδες αὔτ' ἔπεμψέ σοι
ἐς τὰς τριήρεις ἐντερόνειαν ἡ θεός·
ἐπισκοπεῖ γὰρ περιφανῶς τὸ ναυτικόν.
ἔχε καὶ πιεῖν κεκραμένον τρία καὶ δύο.

ΔΗΜΟΣ

ὡς ἡδὺς ὦ Ζεῦ καὶ τὰ τρία φέρων καλῶς.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἡ Τριτογένει᾽ ἄρ᾽ αὐτὸν ἐνετριτώνισεν.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

λαβέ νυν πλακοῦντος πίονος παρ᾽ ἐμοῦ τόμον.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

παρ᾽ ἐμοῦ δ᾽ ὅλον γε τὸν πλακοῦντα τουτονί.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἀλλ᾽ οὐ λαγῷ᾽ ἕξεις ὁπόθεν δῷς, ἀλλ᾽ ἐγώ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

οἴμοι πόθεν λαγῷά μοι γενήσεται;
ὦ θυμὲ νυνὶ βωμολόχον ἔξευρέ τι.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ὁρᾷς τάδ᾽ ὦ κακόδαιμον;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ὀλίγον μοι μέλει·
ἐκεινοιὶ γὰρ ὥς ἔμ᾽ ἔρχονταί τινες
πρέσβεις ἔχοντες ἀργυρίου βαλλάντια.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ποῦ ποῦ;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

τί δέ σοι τοῦτ᾽; οὐκ ἐάσεις τοὺς ξένους;
ὦ Δημίδιον ὁρᾷς τὰ λαγῷ᾽ ἅ σοι φέρω;

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

οἴμοι τάλας ἀδίκως γε τἄμ᾽ ὑφήρπασας.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

νὴ τὸν Ποσειδῶ καὶ σὺ γὰρ τοὺς ἐκ Πύλου.

ΔΗΜΟΣ

εἴπ᾽ ἀντιβολῶ πῶς ἐπενόησας ἁρπάσαι;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

τὸ μὲν νόημα τῆς θεοῦ, τὸ δὲ κλέμμ᾽ ἐμόν.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἐγὼ δ᾽ ἐκινδύνευσ᾽, ἐγὼ δ᾽ ὤπτησά γε.

ΔΗΜΟΣ

ἄπιθ᾽· οὐ γὰρ ἀλλὰ τοῦ παραθέντος ἡ χάρις.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

οἴμοι κακοδαίμων, ὑπεραναιδισθήσομαι.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

τί οὐ διακρίνεις Δῆμ᾽ ὁπότερός ἐστι νῷν
ἀνὴρ ἀμείνων περὶ σὲ καὶ τὴν γαστέρα;

ΔΗΜΟΣ

τῷ δῆτ᾽ ἂν ὑμᾶς χρησάμενος τεκμηρίῳ
δόξαιμι κρίνειν τοῖς θεαταῖσιν σοφῶς;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἐγὼ φράσω σοι. τὴν ἐμὴν κίστην ἰὼν
ξύλλαβε σιωπῇ καὶ βασάνισον ἅττ᾽ ἔνι,
καὶ τὴν Παφλαγόνος· κἀμέλει κρινεῖς καλῶς.

ΔΗΜΟΣ

φέρ᾽ ἴδω τί οὖν ἔνεστιν;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

οὐχ ὁρᾷς κενὴν
ὦ παππίδιον; ἅπαντα γάρ σοι παρεφόρουν.

ΔΗΜΟΣ

αὕτη μὲν ἡ κίστη τὰ τοῦ δήμου φρονεῖ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

βάδιζέ νυν καὶ δεῦρο πρὸς τὴν Παφλαγόνος.
ὁρᾷς;

ΔΗΜΟΣ

ἰώ μοι τῶν ἀγαθῶν ὅσων πλέα.
ὅσον τὸ χρῆμα τοῦ πλακοῦντος ἀπέθετο·
ἐμοὶ δ᾽ ἔδωκεν ἀποτεμὼν τυννουτονί.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

τοιαῦτα μέντοι καὶ πρότερόν σ᾽ εἰργάζετο·
σοὶ μὲν προσεδίδου μικρὸν ὧν ἐλάμβανεν,
αὐτὸς δ᾽ ἑαυτῷ παρετίθει τὰ μείζονα.

ΔΗΜΟΣ

ὦ μιαρὲ κλέπτων δή με ταῦτ᾽ ἐξηπάτας;
ἐγὼ δέ τυ ἐστεφάνιξα κἀδωρησάμαν.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ἐγὼ δ᾽ ἔκλεπτον ἐπ᾽ ἀγαθῷ γε τῇ πόλει.

ΔΗΜΟΣ

κατάθου ταχέως τὸν στέφανον, ἵν᾽ ἐγὼ τουτῳὶ
αὐτὸν περιθῶ.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

κατάθου ταχέως μαστιγία.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

οὐ δῆτ᾽, ἐπεί μοι χρησμός ἐστι πυθικὸς
φράζων ὑφ᾽ οὗ ᾽δέησέ μ᾽ ἡττᾶσθαι μόνου.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

τοὐμόν γε φράζων ὄνομα καὶ λίαν σαφῶς.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

καὶ μὴν σ' ἐλέγξαι βούλομαι τεκμηρίῳ,
εἴ τι ξυνοίσεις τοῦ θεοῦ τοῖς θεσφάτοις.
καί σου τοσοῦτο πρῶτον ἐκπειράσομαι·
παῖς ὢν ἐφοίτας ἐς τίνος διδασκάλου;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἐν ταῖσιν εὕστραις κονδύλοις ἡρμοττόμην.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

πῶς εἶπας; ὥς μου χρησμὸς ἅπτεται φρενῶν.
εἶεν.
ἐν παιδοτρίβου δὲ τίνα πάλην ἐμάνθανες;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

κλέπτων ἐπιορκεῖν καὶ βλέπειν ἐναντία.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

ὦ Φοῖβ' Ἄπολλον λύκιε τί ποτέ μ' ἐργάσει;
τέχνην δὲ τίνα ποτ' εἶχες ἐξανδρούμενος;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἠλλαντοπώλουν καί τι καὶ βινεσκόμην.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

οἴμοι κακοδαίμων· οὐκέτ' οὐδέν εἰμ' ἐγώ.
λεπτή τις ἐλπίς ἐστ' ἐφ' ἧς ὀχούμεθα.
καί μοι τοσοῦτον εἰπέ· πότερον ἐν ἀγορᾷ
ἠλλαντοπώλεις ἐτεὸν ἢ 'πὶ ταῖς πύλαις;

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἐπὶ ταῖς πύλαισιν, οὗ τὸ τάριχος ὤνιον.

ΠΑΦΛΑΓΩΝ

οἴμοι πέπρακται τοῦ θεοῦ τὸ θέσφατον.
κυλίνδετ' εἴσω τόνδε τὸν δυσδαίμονα.
ὦ στέφανε χαίρων ἄπιθι, κἄν σ' ἄκων ἐγὼ
λείπω· σὲ δ' ἄλλος τις λαβὼν κεκτήσεται,
κλέπτης μὲν οὐκ ἂν μᾶλλον, εὐτυχὴς δ' ἴσως.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

ἑλλάνιε Ζεῦ σὸν τὸ νικητήριον.

ΧΟΡΟΣ

ὦ χαῖρε καλλίνικε καὶ μέμνησ' ὅτι
ἀνὴρ γεγένησαι δι' ἐμέ· καί σ' αἰτῶ βραχύ,
ὅπως ἔσομαί σοι Φανὸς ὑπογραφεὺς δικῶν.

ΔΗΜΟΣ

ἐμοὶ δέ γ' ὅ τι σοι τοὔνομ' εἴπ'.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

Ἀγοράκριτος·
ἐν τἀγορᾷ γὰρ κρινόμενος ἐβοσκόμην.

ΔΗΜΟΣ

Ἀγορακρίτῳ τοίνυν ἐμαυτὸν ἐπιτρέπω,
καὶ τὸν Παφλαγόνα παραδίδωμι τουτονί.

ΑΛΛΑΝΤΟΠΩΛΗΣ

καὶ μὴν ἐγώ σ' ὦ Δῆμε θεραπεύσω καλῶς,
ὥσθ' ὁμολογεῖν σε μηδέν' ἀνθρώπων ἐμοῦ
ἰδεῖν ἀμείνω 'ν τῇ Κεχηναίων πόλει.

ΧΟΡΟΣ

τί κάλλιον ἀρχομένοισιν
ἢ καταπαυομένοισιν
ἢ θοᾶν ἵππων ἐλατῆρας ἀείδειν, μηδὲν ἐς Λυσίστρατον,
μηδὲ Θούμαντιν τὸν ἀνέστιον αὖ λυπεῖν ἑκούσῃ καρδίᾳ;
καὶ γὰρ οὗτος ὦ φίλ' Ἄπολλον ἀεὶ πεινῇ, θαλεροῖς δα-
κρύοισιν
σᾶς ἁπτόμενος φαρέτρας Πυθῶνι δίᾳ μὴ κακῶς πένεσθαι.
λοιδορῆσαι τοὺς πονηροὺς οὐδέν ἐστ' ἐπίφθονον,
ἀλλὰ τιμὴ τοῖσι χρηστοῖς, ὅστις εὖ λογίζεται.
εἰ μὲν οὖν ἄνθρωπος, ὃν δεῖ πόλλ' ἀκοῦσαι καὶ κακά,
αὐτὸς ἦν ἔνδηλος, οὐκ ἂν ἀνδρὸς ἐμνήσθην φίλου.
νῦν δ' Ἀρίγνωτον γὰρ οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἐπίσταται,
ὅστις ἢ τὸ λευκὸν οἶδεν ἢ τὸν ὄρθιον νόμον.
ἔστιν οὖν ἀδελφὸς αὐτῷ τοὺς τρόπους οὐ συγγενής,
Ἀριφράδης πονηρός. ἀλλὰ τοῦτο μὲν καὶ βούλεται·
ἔστι δ' οὐ μόνον πονηρός, οὐ γὰρ οὐδ' ἂν ᾐσθόμην,
οὐδὲ παμπόνηρος, ἀλλὰ καὶ προσεξηύρηκέ τι.
τὴν γὰρ αὑτοῦ γλῶτταν αἰσχραῖς ἡδοναῖς λυμαίνεται,
ἐν κασωρείοισι λείχων τὴν ἀπόπτυστον δρόσον,
καὶ μολύνων τὴν ὑπήνην καὶ κυκῶν τὰς ἐσχάρας,
καὶ πολυμνήστεια ποιῶν καὶ ξυνὼν Οἰωνίχῳ.
ὅστις οὖν τοιοῦτον ἄνδρα μὴ σφόδρα βδελύττεται,
οὔ ποτ' ἐκ ταὐτοῦ μεθ' ἡμῶν πίεται ποτηρίου.

1264—1289 = 1290—1315

ἢ πολλάκις ἐννυχίαισι
φροντίσι συγγεγένημαι,
καὶ διεζήτηχ᾽ ὁπόθεν ποτὲ φαύλως ἐσθίει Κλεώνυμος.
φασὶ μὲν γὰρ αὐτὸν ἐρεπτόμενον τὰ τῶν ἐχόντων ἀνέρων
οὐκ ἂν ἐξελθεῖν ἀπὸ τῆς σιπύης· τοὺς δ᾽ ἀντιβολεῖν ἂν ὁμοίως·
ἴθ᾽ ὦ ἄνα, πρὸς γονάτων, ἔξελθε καὶ σύγγνωθι τῇ τραπέζῃ.
φασὶν ἀλλήλαις ξυνελθεῖν τὰς τριήρεις ἐς λόγον,
καὶ μίαν λέξαι τιν᾽ αὐτῶν ἥτις ἦν γεραιτέρα·
οὐδὲ πυνθάνεσθε ταῦτ᾽ ὦ παρθένοι τἀν τῇ πόλει;
φασὶν αἰτεῖσθαί τιν᾽ ἡμῶν ἑκατὸν ἐς Καρχηδόνα
ἄνδρα μοχθηρὸν πολίτην ὀξίνην Ὑπέρβολον·
ταῖς δὲ δόξαι δεινὸν εἶναι τοῦτο κοὐκ ἀνασχετόν,
καί τιν᾽ εἰπεῖν ἥτις ἀνδρῶν ἆσσον οὐκ ἐληλύθει·
ἀποτρόπαι᾽ οὐ δῆτ᾽ ἐμοῦ γ᾽ ἄρξει ποτ᾽, ἀλλ᾽ ἐάν με χρῇ,
ὑπὸ τερηδόνων σαπεῖσ᾽ ἐνταῦθα καταγηράσομαι·
οὐδὲ Ναυφάντης γε τῆς Ναύσωνος, οὐ δῆτ᾽ ὦ θεοί,
εἴπερ ἐκ πεύκης γε κἀγὼ καὶ ξύλων ἐπηγνύμην.
ἢν δ᾽ ἀρέσκῃ ταῦτ᾽ Ἀθηναίοις, καθῆσθ᾽ ἄν μοι δοκῶ
ἐς τὸ Θησεῖον πλεούσας ἢ ᾽πὶ τῶν σεμνῶν θεῶν.
οὐ γὰρ ἡμῶν γε στρατηγῶν ἐγχανεῖται τῇ πόλει·
ἀλλὰ πλείτω χωρὶς αὐτὸς ἐς κόρακας, εἰ βούλεται,
τὰς σκάφας, ἐν αἷς ἐπώλει τοὺς λύχνους, καθελκύσας.

ΑΓΟΡΑΚΡΙΤΟΣ

εὐφημεῖν χρὴ καὶ στόμα κλῄειν καὶ μαρτυριῶν ἀπέχεσθαι,
καὶ τὰ δικαστήρια συγκλῄειν οἷς ἡ πόλις ἥδε γέγηθεν,
ἐπὶ καιναῖσιν δ᾽ εὐτυχίαισιν παιωνίζειν τὸ θέατρον.

ΧΟΡΟΣ

ὦ ταῖς ἱεραῖς φέγγος Ἀθήναις καὶ ταῖς νήσοις ἐπίκουρε,
τίν᾽ ἔχων φήμην ἀγαθὴν ἥκεις, ἐφ᾽ ὅτῳ κνισῶμεν ἀγυιάς;

ΑΓΟΡΑΚΡΙΤΟΣ

τὸν Δῆμον ἀφεψήσας ὑμῖν καλὸν ἐξ αἰσχροῦ πεποίηκα.

ΧΟΡΟΣ

καὶ ποῦ ᾽στιν νῦν ὦ θαυμαστὰς ἐξευρίσκων ἐπινοίας;

ΑΓΟΡΑΚΡΙΤΟΣ

ἐν ταῖσιν ἰοστεφάνοις οἰκεῖ ταῖς ἀρχαίαισιν Ἀθήναις,
οἷός περ Ἀριστείδῃ πρότερον καὶ Μιλτιάδῃ ξυνεσίτει.
ὄψεσθε δέ· καὶ γὰρ ἀνοιγνυμένων ψόφος ἤδη τῶν προπυλαίων.
ἀλλ' ὀλολύξατε φαινομέναισιν ταῖς ἀρχαίαισιν Ἀθήναις
καὶ θαυμασταῖς καὶ πολυύμνοις, ἵν' ὁ κλεινὸς Δῆμος ἐνοικεῖ.

ΧΟΡΟΣ

ὦ ταὶ λιπαραὶ καὶ ἰοστέφανοι καὶ ἀριζήλωτοι Ἀθῆναι,
δείξατε τὸν τῆς Ἑλλάδος ὑμῖν καὶ τῆς γῆς τῆσδε μόναρχον.

ΑΓΟΡΑΚΡΙΤΟΣ

ὅδ' ἐκεῖνος ὁρᾶν τεττιγοφόρας, ἀρχαίῳ σχήματι λαμπρός,
οὐ χοιρινῶν ὄζων ἀλλὰ σπονδῶν, σμύρνῃ κατάλειπτος.

ΧΟΡΟΣ

χαῖρ' ὦ βασιλεῦ τῶν Ἑλλήνων· καί σοι ξυγχαίρομεν ἡμεῖς.
τῆς γὰρ πόλεως ἄξια πράττεις καὶ τοῦ Μαραθῶνι τροπαίου.

ΔΗΜΟΣ

ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν ἐλθὲ δεῦρ' Ἀγοράκριτε.
ὅσα με δέδρακας ἀγάθ' ἀφεψήσας.

ΑΓΟΡΑΚΡΙΤΟΣ

ἐγώ;
ἀλλ' ὦ μέλ' οὐκ οἶσθ' οἷος ἦσθ' αὐτὸς πάρος,
οὐδ' οἷ' ἔδρας· ἐμὲ γὰρ νομίζοις ἂν θεόν.

ΔΗΜΟΣ

τί δ' ἔδρων πρὸ τοῦ, κάτειπε, καὶ ποῖός τις ἦ;

ΑΓΟΡΑΚΡΙΤΟΣ

πρῶτον μέν, ὁπότ' εἴποι τις ἐν τἠκκλησίᾳ,
ὦ Δῆμ' ἐραστής εἰμι σὸς φιλῶ τέ σε
καὶ κήδομαί σου καὶ προβουλεύω μόνος,
τούτοις ὁπότε χρήσαιτό τις προοιμίοις,
ἀνωρτάλιζες κἀκερουτίας.

ΔΗΜΟΣ

ἐγώ;

ΑΓΟΡΑΚΡΙΤΟΣ

εἶτ' ἐξαπατήσας σ' ἀντὶ τούτων ᾤχετο.

ΧΟΡΟΣ. *πῶς ἂν ἴδοιμεν; ποίαν ἔχει σκευήν; καὶ ποῖος γεγένηται;* 1334

ΔΗΜΟΣ

τί φής;
ταυτί μ' ἔδρων, ἐγὼ δὲ τοῦτ' οὐκ ᾐσθόμην;

ΑΓΟΡΑΚΡΙΤΟΣ

τὰ γὰρ ὦτά σου νὴ τὸν Δί' ἐξεπετάννυτο
ὥσπερ σκιάδειον καὶ πάλιν ξυνήγετο.

ΔΗΜΟΣ

οὕτως ἀνόητος ἐγεγενήμην καὶ γέρων;

ΑΓΟΡΑΚΡΙΤΟΣ

καὶ νὴ Δί' εἴ γε δύο λεγοίτην ῥήτορε,
ὃ μὲν ποιεῖσθαι ναῦς μακρὰς ὁ δ' ἕτερος αὖ
καταμισθοφορεῖν, τούτοιν ὁ τὸν μισθὸν λέγων
τὸν τὰς τριήρεις παραδραμὼν ἂν ᾤχετο.
οὗτος τί κύπτεις; οὐχὶ κατὰ χώραν μενεῖς;

ΔΗΜΟΣ

αἰσχύνομαί τοι ταῖς πρότερον ἁμαρτίαις.

ΑΓΟΡΑΚΡΙΤΟΣ

ἀλλ' οὐ σὺ τούτων αἴτιος, μὴ φροντίσῃς,
ἀλλ' οἵ σε ταῦτ' ἐξηπάτων. νυνδὶ φράσον·
ἐάν τις εἴπῃ βωμολόχος ξυνήγορος·
οὐκ ἔστιν ὑμῖν τοῖς δικασταῖς ἄλφιτα,
εἰ μὴ καταγνώσεσθε ταύτην τὴν δίκην·
τοῦτον τί δράσεις, εἰπέ, τὸν ξυνήγορον;

ΔΗΜΟΣ

ἄρας μετέωρον ἐς τὸ βάραθρον ἐμβαλῶ,
ἐκ τοῦ λάρυγγος ἐκκρεμάσας Ὑπέρβολον.

ΑΓΟΡΑΚΡΙΤΟΣ

τουτὶ μὲν ὀρθῶς καὶ φρονίμως ἤδη λέγεις·
τὰ δ' ἄλλα, φέρ' ἴδω, πῶς πολιτεύσει φράσον.

ΔΗΜΟΣ

πρῶτον μὲν ὁπόσοι ναῦς ἐλαύνουσιν μακράς,
καταγομένοις τὸν μισθὸν ἀποδώσω 'ντελῆ.

ΑΓΟΡΑΚΡΙΤΟΣ

πολλοῖς γ' ὑπολίσφοις πυγιδίοισιν ἐχαρίσω.

ΔΗΜΟΣ

ἔπειθ' ὁπλίτης ἐντεθεὶς ἐν καταλόγῳ
οὐδεὶς κατὰ σπουδὰς μετεγγραφήσεται,
ἀλλ' ὥσπερ ἦν τὸ πρῶτον ἐγγεγράψεται.

ΑΓΟΡΑΚΡΙΤΟΣ

τοῦτ' ἔδακε τὸν πόρπακα τὸν Κλεωνύμου.

ΔΗΜΟΣ

οὐδ' ἀγοράσει γ' ἀγένειος οὐδ' ἐν τἀγορᾷ.

ΑΓΟΡΑΚΡΙΤΟΣ

ποῦ δῆτα Κλεισθένης ἀγοράσει καὶ Στράτων;

ΔΗΜΟΣ

τὰ μειράκια ταυτὶ λέγω τἀν τῷ μύρῳ,
ἃ στωμυλεῖται τοιαδὶ καθήμενα·
σοφός γ' ὁ Φαίαξ δεξιῶς τε κατέμαθεν.
συνερτικὸς γάρ ἐστι καὶ περαντικός,
καὶ γνωμοτυπικὸς καὶ σαφὴς καὶ κρουστικός,
καταληπτικός τ' ἄριστα τοῦ θορυβητικοῦ.

ΑΓΟΡΑΚΡΙΤΟΣ

οὔκουν καταδακτυλικὸς σὺ τοῦ λαλητικοῦ;

ΔΗΜΟΣ

μὰ Δί' ἀλλ' ἀναγκάσω κυνηγετεῖν ἐγὼ
τούτους ἅπαντας παυσαμένους ψηφισμάτων.

ΑΓΟΡΑΚΡΙΤΟΣ

ἔχε νυν ἐπὶ τούτοις τουτονὶ τὸν ὀκλαδίαν,
καὶ παῖδ' ἐνόρχην, ὅσπερ οἴσει τόνδε σοι·
κἄν που δοκῇ σοι, τοῦτον ὀκλαδίαν ποίει.

ΔΗΜΟΣ

μακάριος ἐς τἀρχαῖα δὴ καθίσταμαι.

ΑΓΟΡΑΚΡΙΤΟΣ

φήσεις γ', ἐπειδὰν τὰς τριακοντούτιδας
σπονδὰς παραδῶ σοι. δεῦρ' ἴθ' αἱ σπονδαὶ ταχύ.

ΔΗΜΟΣ

ὦ Ζεῦ πολυτίμηθ' ὡς καλαί· πρὸς τῶν θεῶν,
ἔξεστιν αὐτῶν κατατριακοντουτίσαι;
πῶς ἔλαβες αὐτὰς ἐτεόν;

ΑΓΟΡΑΚΡΙΤΟΣ

οὐ γὰρ ὁ Παφλαγὼν
ἀπέκρυπτε ταύτας ἔνδον, ἵνα σὺ μὴ λάβῃς;
νῦν οὖν ἐγώ σοι παραδίδωμ' ἐς τοὺς ἀγροὺς
αὐτὰς ἰέναι λαβόντα.

ΔΗΜΟΣ

τὸν δὲ Παφλαγόνα,
ὃς ταῦτ᾽ ἔδρασεν, εἴφ᾽ ὅ τι ποιήσεις κακόν.

ΑΓΟΡΑΚΡΙΤΟΣ

οὐδὲν μέγ᾽ ἀλλ᾽ ἢ τὴν ἐμὴν ἕξει τέχνην·
ἐπὶ ταῖς πύλαις ἀλλαντοπωλήσει μόνος,
τὰ κύνεια μιγνὺς τοῖς ὀνείοις πράγμασιν,
μεθύων τε ταῖς πόρναισι λοιδορήσεται,
κἀκ τῶν βαλανείων πίεται τὸ λούτριον.

ΔΗΜΟΣ

εὖ γ᾽ ἐπενόησας οὗπέρ ἐστιν ἄξιος,
πόρναισι καὶ βαλανεῦσι διακεκραγέναι,
καί σ᾽ ἀντὶ τούτων ἐς τὸ πρυτανεῖον καλῶ
ἐς τὴν ἕδραν θ᾽, ἵν᾽ ἐκεῖνος ἦν ὁ φαρμακός.
ἕπου δὲ ταυτηνὶ λαβὼν τὴν βατραχίδα·
κἀκεῖνον ἐκφερέτω τις ὡς ἐπὶ τὴν τέχνην,
ἵν᾽ ἴδωσιν αὐτὸν οἷς ἐλωβᾶθ᾽ οἱ ξένοι.

ΧΟΡΟΣ

. . . .

ΝΕΦΕΛΑΙ

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ
ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ
ΘΕΡΑΠΩΝ ΣΤΡΕΨΙΑΔΟΥ
ΜΑΘΗΤΑΙ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ
ΣΩΚΡΑΤΗΣ
ΧΟΡΟΣ ΝΕΦΕΛΩΝ
ΔΙΚΑΙΟΣ ΛΟΓΟΣ
ΑΔΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ
ΠΑΣΙΑΣ *δανειστής*
ΑΜΥΝΙΑΣ *δανειστής*
ΧΑΙΡΕΦΩΝ

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

Ἰοὺ ἰού·
ὦ Ζεῦ βασιλεῦ τὸ χρῆμα τῶν νυκτῶν ὅσον·
ἀπέραντον. οὐδέποθ' ἡμέρα γενήσεται;
καὶ μὴν πάλαι γ' ἀλεκτρυόνος ἤκουσ' ἐγώ·
οἱ δ' οἰκέται ῥέγκουσιν· ἀλλ' οὐκ ἂν πρὸ τοῦ.
ἀπόλοιο δῆτ' ὦ πόλεμε πολλῶν οὕνεκα,
ὅτ' οὐδὲ κολάσ' ἔξεστί μοι τοὺς οἰκέτας.
ἀλλ' οὐδ' ὁ χρηστὸς οὑτοσὶ νεανίας
ἐγείρεται τῆς νυκτός, ἀλλὰ πέρδεται
ἐν πέντε σισύραις ἐγκεκορδυλημένος.
ἀλλ' εἰ δοκεῖ ῥέγκωμεν ἐγκεκαλυμμένοι.
ἀλλ' οὐ δύναμαι δείλαιος εὕδειν δακνόμενος
ὑπὸ τῆς δαπάνης καὶ τῆς φάτνης καὶ τῶν χρεῶν
διὰ τουτονὶ τὸν υἱόν. ὁ δὲ κόμην ἔχων
ἱππάζεταί τε καὶ ξυνωρικεύεται
ὀνειροπολεῖ θ' ἵππους· ἐγὼ δ' ἀπόλλυμαι
ὁρῶν ἄγουσαν τὴν σελήνην εἰκάδας·
οἱ γὰρ τόκοι χωροῦσιν. ἅπτε παῖ λύχνον,
κἄκφερε τὸ γραμματεῖον, ἵν' ἀναγνῶ λαβὼν
ὁπόσοις ὀφείλω καὶ λογίσωμαι τοὺς τόκους.
φέρ' ἴδω τί ὀφείλω; δώδεκα μνᾶς Πασίᾳ.
τοῦ δώδεκα μνᾶς Πασίᾳ; τί ἐχρησάμην;

ὅτ' ἐπριάμην τὸν κοππατίαν. οἴμοι τάλας,
εἴθ' ἐξεκόπη πρότερον τὸν ὀφθαλμὸν λίθῳ.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

Φίλων ἀδικεῖς· ἔλαυνε τὸν σαυτοῦ δρόμον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τοῦτ' ἔστι τουτὶ τὸ κακὸν ὅ μ' ἀπολώλεκεν·
ὀνειροπολεῖ γὰρ καὶ καθεύδων ἱππικήν.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

πόσους δρόμους ἐλᾷ τὰ πολεμιστήρια;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἐμὲ μὲν σὺ πολλοὺς τὸν πατέρ' ἐλαύνεις δρόμους.
ἀτὰρ τί χρέος ἔβα με μετὰ τὸν Πασίαν;
τρεῖς μναῖ διφρίσκου καὶ τροχοῖν Ἀμυνίᾳ.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

ἄπαγε τὸν ἵππον ἐξαλίσας οἴκαδε.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἀλλ' ὦ μέλ' ἐξήλικας ἐμέ γ' ἐκ τῶν ἐμῶν,
ὅτε καὶ δίκας ὤφληκα χἄτεροι τόκου
ἐνεχυράσεσθαί φασιν.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

ἐτεὸν ὦ πάτερ
τί δυσκολαίνεις καὶ στρέφει τὴν νύχθ' ὅλην;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

δάκνει μέ τις δήμαρχος ἐκ τῶν στρωμάτων.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

ἔασον ὦ δαιμόνιε καταδαρθεῖν τί με.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

σὺ δ' οὖν κάθευδε· τὰ δὲ χρέα ταῦτ' ἴσθ' ὅτι
ἐς τὴν κεφαλὴν ἅπαντα τὴν σὴν τρέψεται.
φεῦ.
εἴθ' ὤφελ' ἡ προμνήστρι' ἀπολέσθαι κακῶς,
ἥτις με γῆμ' ἐπῆρε τὴν σὴν μητέρα·
ἐμοὶ γὰρ ἦν ἄγροικος ἥδιστος βίος
εὐρωτιῶν ἀκόρητος, εἰκῇ κείμενος,
βρύων μελίτταις καὶ προβάτοις καὶ στεμφύλοις.
ἔπειτ' ἔγημα Μεγακλέους τοῦ Μεγακλέους
ἀδελφιδῆν ἄγροικος ὢν ἐξ ἄστεως,
σεμνὴν τρυφῶσαν ἐγκεκοισυρωμένην.
ταύτην ὅτ' ἐγάμουν, συγκατεκλινόμην ἐγὼ

ὄζων τρυγὸς τρασιᾶς ἐρίων περιουσίας,
ἣ δ' αὖ μύρου κρόκου καταγλωττισμάτων,
δαπάνης λαφυγμοῦ Κωλιάδος Γενετυλλίδος.
οὐ μὴν ἐρῶ γ' ὡς ἀργὸς ἦν, ἀλλ' ἐσπάθα.
ἐγὼ δ' ἂν αὐτῇ θοἰμάτιον δεικνὺς τοδὶ
πρόφασιν ἔφασκον, ὦ γύναι λίαν σπαθᾷς.

ΘΕΡΑΠΩΝ

ἔλαιον ἡμῖν οὐκ ἔνεστ' ἐν τῷ λύχνῳ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

οἴμοι· τί γάρ μοι τὸν πότην ἧπτες λύχνον;
δεῦρ' ἔλθ' ἵνα κλάῃς.

ΘΕΡΑΠΩΝ

διὰ τί δῆτα κλαύσομαι;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ὅτι τῶν παχειῶν ἐνετίθεις θρυαλλίδων.
μετὰ ταῦθ', ὅπως νῷν ἐγένεθ' υἱὸς οὑτοσί,
ἐμοί τε δὴ καὶ τῇ γυναικὶ τἀγαθῇ,
περὶ τοὐνόματος δὴ 'ντεῦθεν ἐλοιδορούμεθα·
ἡ μὲν γὰρ ἵππον προσετίθει πρὸς τοὔνομα,
Ξάνθιππον ἢ Χάριππον ἢ Καλλιππίδην,
ἐγὼ δὲ τοῦ πάππου 'τιθέμην Φειδωνίδην.
τέως μὲν οὖν ἐκρινόμεθ'· εἶτα τῷ χρόνῳ
κοινῇ ξυνέβημεν κἀθέμεθα Φειδιππίδην.
τοῦτον τὸν υἱὸν λαμβάνουσ' ἐκορίζετο,
ὅταν σὺ μέγας ὢν ἅρμ' ἐλαύνῃς πρὸς πόλιν,
ὥσπερ Μεγακλέης, ξυστίδ' ἔχων. ἐγὼ δ' ἔφην,
ὅταν μὲν οὖν τὰς αἶγας ἐκ τοῦ φελλέως,
ὥσπερ ὁ πατήρ σου, διφθέραν ἐνημμένος.
ἀλλ' οὐκ ἐπίθετο τοῖς ἐμοῖς οὐδὲν λόγοις,
ἀλλ' ἵππερών μου κατέχεεν τῶν χρημάτων.
νῦν οὖν ὅλην τὴν νύκτα φροντίζων ὁδοῦ
μίαν εὗρον ἀτραπὸν δαιμονίως ὑπερφυᾶ,
ἣν ἢν ἀναπείσω τουτονί, σωθήσομαι.
ἀλλ' ἐξεγεῖραι πρῶτον αὐτὸν βούλομαι.
πῶς δῆτ' ἂν ἥδιστ' αὐτὸν ἐπεγείραιμι; πῶς;
Φειδιππίδη Φειδιππίδιον.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

τί ὦ πάτερ;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

κύσον με καὶ τὴν χεῖρα δὸς τὴν δεξιάν.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

ἰδού. τί ἔστιν;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

εἰπέ μοι, φιλεῖς ἐμέ;

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

νὴ τὸν Ποσειδῶ τουτονὶ τὸν ἵππιον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

μὴ 'μοί γε τοῦτον μηδαμῶς τὸν ἵππιον·
οὗτος γὰρ ὁ θεὸς αἴτιός μοι τῶν κακῶν.
ἀλλ' εἴπερ ἐκ τῆς καρδίας μ' ὄντως φιλεῖς,
ὦ παῖ πιθοῦ μοι.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

τί δὲ πίθωμαι δῆτά σοι;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἔκστρεψον ὡς τάχιστα τοὺς σαυτοῦ τρόπους,
καὶ μάνθαν' ἐλθὼν ἂν ἐγὼ παραινέσω.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

λέγε δή, τί κελεύεις;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

καί τι πείσει;

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

πείσομαι
νὴ τὸν Διόνυσον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

δεῦρό νυν ἀπόβλεπε.
ὁρᾷς τὸ θύριον τοῦτο καὶ τῳκίδιον;

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

ὁρῶ. τί οὖν τοῦτ' ἐστὶν ἐτεὸν ὦ πάτερ;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ψυχῶν σοφῶν τοῦτ' ἐστὶ φροντιστήριον.
ἐνταῦθ' ἐνοικοῦσ' ἄνδρες, οἳ τὸν οὐρανὸν
λέγοντες ἀναπείθουσιν ὡς ἔστιν πνιγεύς,
κἄστιν περὶ ἡμᾶς οὗτος, ἡμεῖς δ' ἄνθρακες.
οὗτοι διδάσκουσ', ἀργύριον ἤν τις διδῷ,
λέγοντα νικᾶν καὶ δίκαια κἄδικα.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

εἰσὶν δὲ τίνες;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

οὐκ οἶδ' ἀκριβῶς τοὔνομα·
μεριμνοφροντισταὶ καλοί τε κἀγαθοί.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

αἰβοῖ πονηροί γ', οἶδα. τοὺς ἀλαζόνας
τοὺς ὠχριῶντας τοὺς ἀνυποδήτους λέγεις·
ὧν ὁ κακοδαίμων Σωκράτης καὶ Χαιρεφῶν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἢ ἤ σιώπα· μηδὲν εἴπῃς νήπιον.
ἀλλ' εἴ τι κήδει τῶν πατρῴων ἀλφίτων,
τούτων γενοῦ μοι σχασάμενος τὴν ἱππικήν.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

οὐκ ἂν μὰ τὸν Διόνυσον, εἰ δοίης γέ μοι
τοὺς φασιανοὺς οὓς τρέφει Λεωγόρας.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἴθ' ἀντιβολῶ σ' ὦ φίλτατ' ἀνθρώπων ἐμοὶ
ἐλθὼν διδάσκου.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

καὶ τί σοι μαθήσομαι;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

εἶναι παρ' αὐτοῖς φασιν ἄμφω τὼ λόγω,
τὸν κρείττον', ὅστις ἐστί, καὶ τὸν ἥττονα.
τούτοιν τὸν ἕτερον τοῖν λόγοιν, τὸν ἥττονα,
νικᾶν λέγοντά φασι τἀδικώτερα.
ἢν οὖν μάθῃς μοι τὸν ἄδικον τοῦτον λόγον,
ἃ νῦν ὀφείλω διὰ σέ, τούτων τῶν χρεῶν
οὐκ ἂν ἀποδοίην οὐδ' ἂν ὀβολὸν οὐδενί.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

οὐκ ἂν πιθοίμην· οὐ γὰρ ἂν τλαίην ἰδεῖν
τοὺς ἱππέας τὸ χρῶμα διακεκναισμένος.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

οὐκ ἄρα μὰ τὴν Δήμητρα τῶν γ' ἐμῶν ἔδει,
οὔτ' αὐτὸς οὔθ' ὁ ζύγιος οὔθ' ὁ σαμφόρας·
ἀλλ' ἐξελῶ σ' ἐς κόρακας ἐκ τῆς οἰκίας.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

ἀλλ' οὐ περιόψεταί μ' ὁ θεῖος Μεγακλέης
ἄνιππον. ἀλλ' εἴσειμι, σοῦ δ' οὐ φροντιῶ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ μέντοι πεσών γε κείσομαι,
ἀλλ' εὐξάμενος τοῖσιν θεοῖς διδάξομαι
αὐτὸς βαδίζων ἐς τὸ φροντιστήριον.
πῶς οὖν γέρων ὢν κἀπιλήσμων καὶ βραδὺς

λόγων ἀκριβῶν σχινδαλάμους μαθήσομαι;
ἰτητέον. τί ταῦτ' ἔχων στραγγεύομαι,
ἀλλ' οὐχὶ κόπτω τὴν θύραν; παῖ παιδίον.

ΜΑΘΗΤΗΣ

βάλλ' ἐς κόρακας· τίς ἐσθ' ὁ κόψας τὴν θύραν;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

Φείδωνος υἱὸς Στρεψιάδης Κικυννόθεν.

ΜΑΘΗΤΗΣ

ἀμαθής γε νὴ Δί' ὅστις οὑτωσὶ σφόδρα
ἀπεριμερίμνως τὴν θύραν λελάκτικας
καὶ φροντίδ' ἐξήμβλωκας ἐξηυρημένην.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

σύγγνωθί μοι· τηλοῦ γὰρ οἰκῶ τῶν ἀγρῶν.
ἀλλ' εἰπέ μοι τὸ πρᾶγμα τοὐξημβλωμένον.

ΜΑΘΗΤΗΣ

ἀλλ' οὐ θέμις πλὴν τοῖς μαθηταῖσιν λέγειν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

λέγε νυν ἐμοὶ θαρρῶν· ἐγὼ γὰρ οὑτοσὶ
ἥκω μαθητὴς ἐς τὸ φροντιστήριον.

ΜΑΘΗΤΗΣ

λέξω. νομίσαι δὲ ταῦτα χρὴ μυστήρια.
ἀνήρετ' ἄρτι Χαιρεφῶντα Σωκράτης
ψύλλαν ὁπόσους ἅλλοιτο τοὺς αὑτῆς πόδας·
δακοῦσα γὰρ τοῦ Χαιρεφῶντος τὴν ὀφρῦν
ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τὴν Σωκράτους ἀφήλατο.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

πῶς τοῦτο δῆ 'μέτρησε;

ΜΑΘΗΤΗΣ

δεξιώτατα.
κηρὸν διατήξας εἶτα τὴν ψύλλαν λαβὼν
ἐνέβαψεν ἐς τὸν κηρὸν αὐτῆς τὼ πόδε,
κᾆτα ψυχέντος περιέφυσαν περσικαί.
ταύτας ὑπολύσας ἀνεμέτρει τὸ χωρίον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ὦ Ζεῦ βασιλεῦ τῆς λεπτότητος τῶν φρενῶν.

ΜΑΘΗΤΗΣ

τί δῆτ' ἂν ἕτερον εἰ πύθοιο Σωκράτους
φρόντισμα;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ποῖον; ἀντιβολῶ κάτειπέ μοι.

ΜΑΘΗΤΗΣ

ἀνήρετ᾽ αὐτὸν Χαιρεφῶν ὁ Σφήττιος
ὁπότερα τὴν γνώμην ἔχοι, τὰς ἐμπίδας
κατὰ τὸ στόμ᾽ ᾄδειν ἢ κατὰ τοὐρροπύγιον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τί δῆτ᾽ ἐκεῖνος εἶπε περὶ τῆς ἐμπίδος;

ΜΑΘΗΤΗΣ

ἔφασκεν εἶναι τοὔντερον τῆς ἐμπίδος
στενόν· διὰ λεπτοῦ δ᾽ ὄντος αὐτοῦ τὴν πνοὴν
βίᾳ βαδίζειν εὐθὺ τοὐρροπυγίου·
ἔπειτα κοῖλον πρὸς στενῷ προσκείμενον
τὸν πρωκτὸν ἠχεῖν ὑπὸ βίας τοῦ πνεύματος.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

σάλπιγξ ὁ πρωκτός ἐστιν ἄρα τῶν ἐμπίδων.
ὢ τρισμακάριος τοῦ διεντερεύματος.
ἦ ῥᾳδίως φεύγων ἂν ἀποφύγοι δίκην
ὅστις δίοιδε τοὔντερον τῆς ἐμπίδος.

ΜΑΘΗΤΗΣ

πρῴην δέ γε γνώμην μεγάλην ἀφῃρέθη
ὑπ᾽ ἀσκαλαβώτου.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τίνα τρόπον; κάτειπέ μοι.

ΜΑΘΗΤΗΣ

ζητοῦντος αὐτοῦ τῆς σελήνης τὰς ὁδοὺς
καὶ τὰς περιφορὰς εἶτ᾽ ἄνω κεχηνότος
ἀπὸ τῆς ὀροφῆς νύκτωρ γαλεώτης κατέχεσεν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἥσθην γαλεώτῃ καταχέσαντι Σωκράτους.

ΜΑΘΗΤΗΣ

ἐχθὲς δέ γ᾽ ἡμῖν δεῖπνον οὐκ ἦν ἑσπέρας.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

εἶεν· τί οὖν πρὸς τἄλφιτ᾽ ἐπαλαμήσατο;

ΜΑΘΗΤΗΣ

κατὰ τῆς τραπέζης καταπάσας λεπτὴν τέφραν
κάμψας ὀβελίσκον εἶτα διαβήτην λαβὼν
ἐκ τῆς παλαίστρας θυμάτιον ὑφείλετο.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τί δῆτ᾽ ἐκεῖνον τὸν Θαλῆν θαυμάζομεν;
ἄνοιγ᾽ ἄνοιγ᾽ ἀνύσας τὸ φροντιστήριον,

καὶ δεῖξον ὡς τάχιστά μοι τὸν Σωκράτη.
μαθητιῶ γάρ· ἀλλ' ἄνοιγε τὴν θύραν.
ὦ Ἡράκλεις ταυτὶ ποδαπὰ τὰ θηρία;

ΜΑΘΗΤΗΣ

τί ἐθαύμασας; τῷ σοι δοκοῦσιν εἰκέναι;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τοῖς ἐκ Πύλου ληφθεῖσι τοῖς Λακωνικοῖς.
ἀτὰρ τί ποτ' ἐς τὴν γῆν βλέπουσιν οὑτοιί;

ΜΑΘΗΤΗΣ

ζητοῦσιν οὗτοι τὰ κατὰ γῆς.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

βολβοὺς ἄρα
ζητοῦσι. μή νυν τουτογὶ φροντίζετε·
ἐγὼ γὰρ οἶδ' ἵν' εἰσὶ μεγάλοι καὶ καλοί.
τί γὰρ οἵδε δρῶσιν οἱ σφόδρ' ἐγκεκυφότες;

ΜΑΘΗΤΗΣ

οὗτοι δ' ἐρεβοδιφῶσιν ὑπὸ τὸν τάρταρον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τί δῆθ' ὁ πρωκτὸς ἐς τὸν οὐρανὸν βλέπει;

ΜΑΘΗΤΗΣ

αὐτὸς καθ' αὑτὸν ἀστρονομεῖν διδάσκεται.
ἀλλ' εἴσιθ', ἵνα μὴ 'κεῖνος ὑμῖν ἐπιτύχῃ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

μήπω γε μήπω γ'· ἀλλ' ἐπιμεινάντων, ἵνα
αὐτοῖσι κοινώσω τι πραγμάτιον ἐμόν.

ΜΑΘΗΤΗΣ

ἀλλ' οὐχ οἷόν τ' αὐτοῖσι πρὸς τὸν ἀέρα
ἔξω διατρίβειν πολὺν ἄγαν ἐστὶν χρόνον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

πρὸς τῶν θεῶν τί γὰρ τάδ' ἐστίν; εἰπέ μοι.

ΜΑΘΗΤΗΣ

ἀστρονομία μὲν αὑτηί.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τουτὶ δὲ τί;

ΜΑΘΗΤΗΣ

γεωμετρία.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τοῦτ' οὖν τί ἐστι χρήσιμον;

ΜΑΘΗΤΗΣ

γῆν ἀναμετρῆσαι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

πότερα τὴν κληρουχικήν;

ΜΑΘΗΤΗΣ

οὐκ ἀλλὰ τὴν σύμπασαν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἀστεῖον λέγεις.
τὸ γὰρ σόφισμα δημοτικὸν καὶ χρήσιμον.

ΜΑΘΗΤΗΣ

αὕτη δέ σοι γῆς περίοδος πάσης. ὁρᾷς;
αἵδε μὲν Ἀθῆναι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τί σὺ λέγεις; οὐ πείθομαι,
ἐπεὶ δικαστὰς οὐχ ὁρῶ καθημένους.

ΜΑΘΗΤΗΣ

ὡς τοῦτ' ἀληθῶς ἀττικὸν τὸ χωρίον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

καὶ ποῦ Κικυννῆς εἰσὶν οὑμοὶ δημόται;

ΜΑΘΗΤΗΣ

ἐνταῦθ' ἔνεισιν. ἡ δέ γ' Εὔβοι', ὡς ὁρᾷς,
ἡδὶ παρατέταται μακρὰ πόρρω πάνυ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

οἶδ'· ὑπὸ γὰρ ἡμῶν παρετάθη καὶ Περικλέους.
ἀλλ' ἡ Λακεδαίμων ποῦ 'σθ';

ΜΑΘΗΤΗΣ

ὅπου 'στίν; αὑτηί.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ὡς ἐγγὺς ἡμῶν. τοῦτο πάνυ φροντίζετε,
ταύτην ἀφ' ἡμῶν ἀπαγαγεῖν πόρρω πάλιν.

ΜΑΘΗΤΗΣ

ἀλλ' οὐχ οἷόν τε.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

νὴ Δί' οἰμώξεσθ' ἄρα.
φέρε τίς γὰρ οὗτος οὑπὶ τῆς κρεμάθρας ἀνήρ;

ΜΑΘΗΤΗΣ

αὐτός.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τίς αὐτός;

ΜΑΘΗΤΗΣ

Σωκράτης.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ὦ Σώκρατες.
ἴθ' οὗτος, ἀναβόησον αὐτόν μοι μέγα.

ΜΑΘΗΤΗΣ

αὐτὸς μὲν οὖν σὺ κάλεσον· οὐ γάρ μοι σχολή.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ὦ Σώκρατες,
ὦ Σωκρατίδιον.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

τί με καλεῖς ὦφήμερε;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

πρῶτον μὲν ὅ τι δρᾷς ἀντιβολῶ κάτειπέ μοι.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ἀεροβατῶ καὶ περιφρονῶ τὸν ἥλιον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἔπειτ' ἀπὸ ταρροῦ τοὺς θεοὺς ὑπερφρονεῖς,
ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τῆς γῆς, εἴπερ;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

οὐ γὰρ ἄν ποτε
ἐξηῦρον ὀρθῶς τὰ μετέωρα πράγματα,
εἰ μὴ κρεμάσας τὸ νόημα καὶ τὴν φροντίδα
λεπτὴν καταμίξας ἐς τὸν ὅμοιον ἀέρα.
εἰ δ' ὢν χαμαὶ τἄνω κάτωθεν ἐσκόπουν,
οὐκ ἄν ποθ' ηὗρον· οὐ γὰρ ἀλλ' ἡ γῆ βίᾳ
ἕλκει πρὸς αὑτὴν τὴν ἰκμάδα τῆς φροντίδος.
πάσχει δὲ ταὐτὸ τοῦτο καὶ τὰ κάρδαμα.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τί φῄς;
ἡ φροντὶς ἕλκει τὴν ἰκμάδ' ἐς τὰ κάρδαμα;
ἴθι νυν κατάβηθ' ὦ Σωκρατίδιον ὡς ἐμέ,
ἵνα με διδάξῃς ὧνπερ οὕνεκ' ἐλήλυθα.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ἦλθες δὲ κατὰ τί;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

βουλόμενος μαθεῖν λέγειν.
ὑπὸ γὰρ τόκων χρήστων τε δυσκολωτάτων
ἄγομαι φέρομαι, τὰ χρήματ' ἐνεχυράζομαι.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

πόθεν δ' ὑπόχρεως σαυτὸν ἔλαθες γενόμενος;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

νόσος μ' ἐπέτριψεν ἱππικὴ δεινὴ φαγεῖν.
ἀλλά με δίδαξον τὸν ἕτερον τοῖν σοῖν λόγοιν,

τὸν μηδὲν ἀποδιδόντα. μισθὸν δ' ὅντιν' ἂν
πράττῃ μ' ὀμοῦμαί σοι καταθήσειν τοὺς θεούς.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ποίους θεοὺς ὀμεῖ σύ; πρῶτον γὰρ θεοὶ
ἡμῖν νόμισμ' οὐκ ἔστι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τῷ γὰρ ὄμνυτ'; ἦ
σιδαρέοισιν ὥσπερ ἐν Βυζαντίῳ;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

βούλει τὰ θεῖα πράγματ' εἰδέναι σαφῶς
ἅττ' ἐστὶν ὀρθῶς;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

νὴ Δί' εἴπερ ἔστι γε.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

καὶ ξυγγενέσθαι ταῖς νεφέλαισιν ἐς λόγους,
ταῖς ἡμετέραισι δαίμοσιν;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

μάλιστά γε.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

κάθιζε τοίνυν ἐπὶ τὸν ἱερὸν σκίμποδα.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἰδοὺ κάθημαι.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

τουτονὶ τοίνυν λαβὲ
τὸν στέφανον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἐπὶ τί στέφανον; οἴμοι Σώκρατες
ὥσπερ με τὸν Ἀθάμανθ' ὅπως μὴ θύσετε.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

οὐκ ἀλλὰ ταῦτα πάντα τοὺς τελουμένους
ἡμεῖς ποιοῦμεν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

εἶτα δὴ τί κερδανῶ;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

λέγειν γενήσει τρῖμμα κρόταλον παιπάλη.
ἀλλ' ἔχ' ἀτρεμεί.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

μὰ τὸν Δί' οὐ ψεύσει γέ με·
καταπαττόμενος γὰρ παιπάλη γενήσομαι.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

εὐφημεῖν χρὴ τὸν πρεσβύτην καὶ τῆς εὐχῆς ἐπακούειν.

ὦ δέσποτ' ἄναξ ἀμέτρητ' ἀήρ, ὃς ἔχεις τὴν γῆν μετέωρον,
λαμπρός τ' αἰθὴρ σεμναί τε θεαὶ νεφέλαι βροντησικέραυνοι,
ἄρθητε φάνητ' ὦ δέσποιναι τῷ φροντιστῇ μετέωροι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

μήπω μήπω γε πρὶν ἂν τουτὶ πτύξωμαι, μὴ καταβρεχθῶ.
τὸ δὲ μηδὲ κυνῆν οἴκοθεν ἐλθεῖν ἐμὲ τὸν κακοδαίμον' ἔχοντα.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ἔλθετε δῆτ' ὦ πολυτίμητοι νεφέλαι τῷδ' εἰς ἐπίδειξιν·
εἴτ' ἐπ' ὀλύμπου κορυφαῖς ἱεραῖς χιονοβλήτοισι κάθησθε,
εἴτ' ὠκεανοῦ πατρὸς ἐν κήποις ἱερὸν χορὸν ἵστατε νύμφαις,
εἴτ' ἄρα Νείλου 'ν προχοαῖς ὑδάτων χρυσέαις ἀρύεσθε πρόχοισιν,
ἢ Μαιῶτιν λίμνην ἔχετ' ἢ σκόπελον νιφόεντα Μίμαντος·
ἐπακούσατε δεξάμεναι θυσίαν καὶ τοῖς ἱεροῖσι χαρεῖσαι.

ΧΟΡΟΣ

ἀέναοι νεφέλαι
ἀρθῶμεν φανεραὶ δροσερὰν φύσιν εὐάγητον,
πατρὸς ἀπ' ὠκεανοῦ βαρυαχέος
ὑψηλῶν ὀρέων κορυφὰς ἐπὶ
δενδροκόμους, ἵνα
τηλεφανεῖς σκοπιὰς ἀφορώμεθα,
καρπούς τ' ἀρδομέναν θ' ἱερὰν χθόνα,
καὶ ποταμῶν ζαθέων κελαδήματα,
καὶ πόντον κελάδοντα βαρύβρομον·
ὄμμα γὰρ αἰθέρος ἀκάματον σελαγεῖται
μαρμαρέαις ἐν αὐγαῖς.
ἀλλ' ἀποσεισάμεναι νέφος ὄμβριον
ἀθανάτας ἰδέας ἐπιδώμεθα
τηλεσκόπῳ ὄμματι γαῖαν.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ὦ μέγα σεμναὶ νεφέλαι φανερῶς ἠκούσατέ μου καλέσαντος.
ᾔσθου φωνῆς ἅμα καὶ βροντῆς μυκησαμένης θεοσέπτου;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

καὶ σέβομαί γ' ὦ πολυτίμητοι καὶ βούλομαι ἀνταποπαρδεῖν
πρὸς τὰς βροντάς· οὕτως αὐτὰς τετρεμαίνω καὶ πεφόβημαι·
κεἰ θέμις ἐστίν, νυνί γ' ἤδη, κεἰ μὴ θέμις ἐστί, χεσείω.

275—290=299—313

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

οὐ μὴ σκώψει μηδὲ ποιήσεις ἅπερ οἱ τρυγοδαίμονες οὗτοι,
ἀλλ' εὐφήμει· μέγα γάρ τι θεῶν κινεῖται σμῆνος ἀοιδῆς.

ΧΟΡΟΣ

παρθένοι ὀμβροφόροι
ἔλθωμεν λιπαρὰν χθόνα Παλλάδος, εὔανδρον γᾶν
Κέκροπος ὀψόμεναι πολυήρατον·
οὗ σέβας ἀρρήτων ἱερῶν, ἵνα
μυστοδόκος δόμος
ἐν τελεταῖς ἁγίαις ἀναδείκνυται,
οὐρανίοις τε θεοῖς δωρήματα,
ναοί θ' ὑψερεφεῖς καὶ ἀγάλματα,
καὶ πρόσοδοι μακάρων ἱερώταται,
εὐστέφανοί τε θεῶν θυσίαι θαλίαι τε,
παντοδαπαῖς ἐν ὥραις,
ἦρί τ' ἐπερχομένῳ βρομία χάρις,
εὐκελάδων τε χορῶν ἐρεθίσματα,
καὶ μοῦσα βαρύβρομος αὐλῶν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

πρὸς τοῦ Διὸς ἀντιβολῶ σε φράσον, τίνες εἴσ' ὦ Σώκρατες αὗται
αἱ φθεγξάμεναι τοῦτο τὸ σεμνόν; μῶν ἡρῷναί τινές εἰσιν;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ἥκιστ' ἀλλ' οὐράνιαι νεφέλαι μεγάλαι θεαὶ ἀνδράσιν ἀργοῖς·
αἵπερ γνώμην καὶ διάλεξιν καὶ νοῦν ἡμῖν παρέχουσιν
καὶ τερατείαν καὶ περίλεξιν καὶ κροῦσιν καὶ κατάληψιν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ταῦτ' ἄρ' ἀκούσασ' αὐτῶν τὸ φθέγμ' ἡ ψυχή μου πεπότηται,
καὶ λεπτολογεῖν ἤδη ζητεῖ καὶ περὶ καπνοῦ στενολεσχεῖν,
καὶ γνωμιδίῳ γνώμην νύξασ' ἑτέρῳ λόγῳ ἀντιλογῆσαι·
ὥστ' εἴ πως ἔστιν ἰδεῖν αὐτὰς ἤδη φανερὰς ἐπιθυμῶ.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

βλέπε νυν δευρὶ πρὸς τὴν Πάρνηθ'· ἤδη γὰρ ὁρῶ κατιούσας
ἡσυχῇ αὐτάς.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

φέρε ποῦ; δεῖξον.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

χωροῦσ' αὗται πάνυ πολλαὶ
διὰ τῶν κοίλων καὶ τῶν δασέων, αὗται πλάγιαι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τί τὸ χρῆμα;
ὡς οὐ καθορῶ.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

παρὰ τὴν εἴσοδον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἤδη νυνὶ μόλις οὕτως.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

νῦν γέ τοι ἤδη καθορᾷς αὐτάς, εἰ μὴ λημᾷς κολοκύνταις.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

νὴ Δί' ἔγωγ'. ὦ πολυτίμητοι. πάντα γὰρ ἤδη κατέχουσιν.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ταύτας μέντοι σὺ θεὰς οὔσας οὐκ ᾔδησθ' οὐδ' ἐνόμιζες;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

μὰ Δί' ἀλλ' ὁμίχλην καὶ δρόσον αὐτὰς ἡγούμην καὶ καπνὸν εἶναι.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

οὐ γὰρ μὰ Δί' ἀλλ' ἴσθ' ὅτι πλείστους αὗται βόσκουσι σοφιστάς,
θουριομάντεις ἰατροτέχνας σφραγιδονυχαργοκομήτας,
κυκλίων τε χορῶν ᾀσματοκάμπτας ἄνδρας μετεωροφένακας,
οὐδὲν δρῶντας βόσκουσ' ἀργούς, ὅτι ταύτας μουσοποιοῦσιν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ταῦτ' ἄρ' ἐποίουν ὑγρᾶν νεφελᾶν στρεπταιγλᾶν δάϊον ὁρμάν,
πλοκάμους θ' ἑκατογκεφάλα τυφῶ πρημαινούσας τε θυέλλας,
εἶτ' ἀερίους διεροὺς γαμψοὺς οἰωνοὺς ἀερονηχεῖς,
ὄμβρους θ' ὑδάτων δροσερᾶν νεφελᾶν· εἶτ' ἀντ' αὐτῶν κατέπινον
κεστρᾶν τεμάχη μεγαλᾶν ἀγαθᾶν κρέα τ' ὀρνίθεια κιχηλᾶν.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

διὰ μέντοι τάσδ' οὐχὶ δικαίως;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

λέξον δή μοι, τί παθοῦσαι,
εἴπερ νεφέλαι γ' εἰσὶν ἀληθῶς, θνηταῖς εἴξασι γυναιξίν;
οὐ γὰρ ἐκεῖναί γ' εἰσὶ τοιαῦται.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

φέρε ποῖαι γάρ τινές εἰσιν;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

οὐκ οἶδα σαφῶς· εἴξασιν δ' οὖν ἐρίοισιν πεπταμένοισιν,
κοὐχὶ γυναιξὶν μὰ Δί' οὐδ' ὁτιοῦν· αὗται δὲ ῥῖνας ἔχουσιν.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ἀπόκριναί νυν ἅττ' ἂν ἔρωμαι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

λέγε νυν ταχέως ὅ τι βούλει.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ἤδη ποτ' ἀναβλέψας εἶδες νεφέλην κενταύρῳ ὁμοίαν,
ἢ παρδάλει ἢ λύκῳ ἢ ταύρῳ;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

νὴ Δί' ἔγωγ'. εἶτα τί τοῦτο;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

γίγνονται πάνθ' ὅ τι βούλονται· κᾆτ' ἢν μὲν ἴδωσι κομήτην
ἄγριόν τινα τῶν λασίων τούτων, οἷόνπερ τὸν Ξενοφάντου,
σκώπτουσαι τὴν μανίαν αὐτοῦ κενταύροις ᾔκασαν αὑτάς.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τί δ' ἄρ' ἢν ἅρπαγα τῶν δημοσίων κατίδωσι Σίμωνα, τί δρῶσιν;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ἀποφαίνουσαι τὴν φύσιν αὐτοῦ λύκοι ἐξαίφνης ἐγένοντο.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ταῦτ' ἄρα ταῦτα Κλεώνυμον αὗται τὸν ῥίψασπιν χθὲς ἰδοῦσαι,
ὅτι δειλότατον τοῦτον ἑώρων, ἔλαφοι διὰ τοῦτ' ἐγένοντο.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

καὶ νῦν γ' ὅτι Κλεισθένη εἶδον, ὁρᾷς, διὰ τοῦτ' ἐγένοντο γυναῖκες.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

χαίρετε τοίνυν ὦ δέσποιναι· καὶ νῦν, εἴπερ τινὶ κἄλλῳ,
οὐρανομήκη ῥήξατε κἀμοὶ φωνὴν ὦ παμβασίλειαι.

ΧΟΡΟΣ

χαῖρ' ὦ πρεσβῦτα παλαιογενὲς θηρατὰ λόγων φιλομούσων,
σύ τε λεπτοτάτων λήρων ἱερεῦ, φράζε πρὸς ἡμᾶς ὅ τι χρῄζεις·
οὐ γὰρ ἂν ἄλλῳ γ' ὑπακούσαιμεν τῶν νῦν μετεωροσοφιστῶν
πλὴν εἰ Προδίκῳ, τῷ μὲν σοφίας καὶ γνώμης οὕνεκα, σοὶ δὲ
ὅτι βρενθύει τ' ἐν ταῖσιν ὁδοῖς καὶ τὠφθαλμὼ παραβάλλεις,
κἀνυπόδητος κακὰ πόλλ' ἀνέχει κἀφ' ἡμῖν σεμνοπροσωπεῖς.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ὦ γῆ τοῦ φθέγματος, ὡς ἱερὸν καὶ σεμνὸν καὶ τερατῶδες.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

αὗται γάρ τοι μόναι εἰσὶ θεαί, τἄλλα δὲ πάντ' ἐστὶ φλύαρος.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ὁ Ζεὺς δ' ἡμῖν, φέρε πρὸς τῆς γῆς, οὑλύμπιος οὐ θεός ἐστιν;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ποῖος Ζεύς; οὐ μὴ ληρήσεις· οὐδ' ἔστι Ζεύς.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τί λέγεις σύ;
ἀλλὰ τίς ὕει; τουτὶ γὰρ ἔμοιγ' ἀπόφηναι πρῶτον ἁπάντων.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

αὗται δή που· μεγάλοις δέ σ' ἐγὼ σημείοις αὐτὸ διδάξω.
φέρε ποῦ γὰρ πώποτ' ἄνευ νεφελῶν ὕοντ' ἤδη τεθέασαι;
καίτοι χρῆν αἰθρίας ὕειν αὐτόν, ταύτας δ' ἀποδημεῖν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

νὴ τὸν Ἀπόλλω τοῦτό γέ τοι δὴ τῷ νῦν λόγῳ εὖ προσέφυσας·
καίτοι πρότερον τὸν Δί' ἀληθῶς ᾤμην διὰ κοσκίνου οὐρεῖν.
ἀλλ' ὅστις ὁ βροντῶν ἐστὶ φράσον· τοῦτό με ποιεῖ τετρεμαίνειν.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

αὗται βροντῶσι κυλινδόμεναι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τῷ τρόπῳ ὦ πάντα σὺ τολμῶν;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ὅταν ἐμπλησθῶσ' ὕδατος πολλοῦ κἀναγκασθῶσι φέρεσθαι,
κατακρημνάμεναι πλήρεις ὄμβρου δι' ἀνάγκην, εἶτα βαρεῖαι
εἰς ἀλλήλας ἐμπίπτουσαι ῥήγνυνται καὶ παταγοῦσιν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ὁ δ' ἀναγκάζων ἐστὶ τίς αὐτάς, οὐχ ὁ Ζεύς, ὥστε φέρεσθαι;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ἥκιστ' ἀλλ' αἰθέριος δῖνος.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

δῖνος; τουτί μ' ἐλελήθειν,
ὁ Ζεὺς οὐκ ὤν, ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ δῖνος νυνὶ βασιλεύων.
ἀτὰρ οὐδέν πω περὶ τοῦ πατάγου καὶ τῆς βροντῆς μ' ἐδίδαξας.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

οὐκ ἤκουσάς μου τὰς νεφέλας ὕδατος μεστὰς ὅτι φημὶ
ἐμπιπτούσας εἰς ἀλλήλας παταγεῖν διὰ τὴν πυκνότητα;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

φέρε τουτὶ τῷ χρὴ πιστεύειν;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ἀπὸ σαυτοῦ 'γώ σε διδάξω.

ἤδη ζωμοῦ παναθηναίοις ἐμπλησθεὶς εἶτ' ἐταράχθης
τὴν γαστέρα, καὶ κλόνος ἐξαίφνης αὐτὴν διεκορκορύγησεν;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

νὴ τὸν Ἀπόλλω καὶ δεινὰ ποιεῖ γ' εὐθύς μοι, καὶ τετάρακται
χὤσπερ βροντὴ τὸ ζωμίδιον παταγεῖ καὶ δεινὰ κέκραγεν·
ἀτρέμας πρῶτον παππὰξ παππάξ, κἄπειτ' ἐπάγει παπαπαππάξ,
χὤταν χέζω, κομιδῇ βροντᾷ παπαπαππὰξ ὥσπερ ἐκεῖναι.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

σκέψαι τοίνυν ἀπὸ γαστριδίου τυννουτουὶ οἷα πέπορδας·
τὸν δ' ἀέρα τόνδ' ὄντ' ἀπέραντον πῶς οὐκ εἰκὸς μέγα βροντᾶν;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ταῦτ' ἄρα καὶ τὠνόματ' ἀλλήλοιν βροντὴ καὶ πορδὴ ὁμοίω.
ἀλλ' ὁ κεραυνὸς πόθεν αὖ φέρεται λάμπων πυρί, τοῦτο δίδαξον,
καὶ καταφρύγει βάλλων ἡμᾶς, τοὺς δὲ ζῶντας περιφλύει.
τοῦτον γὰρ δὴ φανερῶς ὁ Ζεὺς ἵησ' ἐπὶ τοὺς ἐπιόρκους.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

καὶ πῶς ὦ μῶρε σὺ καὶ κρονίων ὄζων καὶ βεκκεσέληνε,
εἴπερ βάλλει τοὺς ἐπιόρκους, πῶς οὐχὶ Σίμων' ἐνέπρησεν
οὐδὲ Κλεώνυμον οὐδὲ Θέωρον; καίτοι σφόδρα γ' εἴσ' ἐπίορκοι·
ἀλλὰ τὸν αὑτοῦ γε νεὼν βάλλει καὶ Σούνιον ἄκρον Ἀθηνέων
καὶ τὰς δρῦς τὰς μεγάλας· τί παθών; οὐ γὰρ δὴ δρῦς γ' ἐπιορκεῖ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

οὐκ οἶδ'· ἀτὰρ εὖ σὺ λέγειν φαίνει. τί γάρ ἐστιν δῆθ' ὁ κεραυνός;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ὅταν ἐς ταύτας ἄνεμος ξηρὸς μετεωρισθεὶς κατακλῃσθῇ,
ἔνδοθεν αὐτὰς ὥσπερ κύστιν φυσᾷ, κἄπειθ' ὑπ' ἀνάγκης
ῥήξας αὐτὰς ἔξω φέρεται σοβαρὸς διὰ τὴν πυκνότητα,
ὑπὸ τοῦ ῥοίβδου καὶ τῆς ῥύμης αὐτὸς ἑαυτὸν κατακάων.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

νὴ τὸν Δί' ἐγὼγ' ἀτεχνῶς ἔπαθον τουτί ποτε διασίοισιν
ὀπτῶν γαστέρα τοῖς συγγενέσιν, κᾆτ' οὐκ ἔσχων ἀμελήσας·

ἡ δ᾽ ἄρ᾽ ἐφυσᾶτ᾽, εἶτ᾽ ἐξαίφνης διαλακήσασα πρὸς αὐτὼ
τὠφθαλμώ μου προσετίλησεν καὶ κατέκαυσεν τὸ πρόσωπον.

ΧΟΡΟΣ

ὦ τῆς μεγάλης ἐπιθυμήσας σοφίας ἄνθρωπε παρ᾽ ἡμῶν,
ὡς εὐδαίμων ἐν Ἀθηναίοις καὶ τοῖς Ἕλλησι διάξεις.
εἰ γὰρ μνήμων καὶ φροντιστὴς καὶ τὸ ταλαίπωρον ἔνεστιν
ἐν τῇ ψυχῇ, κοὔτε τι κάμνεις οὔθ᾽ ἑστὼς οὔτε βαδίζων,
οὔτε ῥιγῶν ἄχθει λίαν οὔτ᾽ ἀριστᾶν ἐπιθυμεῖς,
οἴνου τ᾽ ἀπέχει καὶ γυμνασίων καὶ τῶν ἄλλων ἀνοήτων,
καὶ βέλτιστον τοῦτο νομίζεις, ὅπερ εἰκὸς δεξιὸν ἄνδρα,
νικᾶν πράττων καὶ βουλεύων καὶ τῇ γλώττῃ πολεμίζων.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἀλλ᾽ οὕνεκά γε ψυχῆς στερρᾶς δυσκολοκοίτου τε μερίμνης
καὶ φειδωλοῦ καὶ τρυσιβίου γαστρὸς καὶ θυμβρεπιδείπνου,
ἀμέλει θαρρῶν οὕνεκα τούτων ἐπιχαλκεύειν παρέχοιμ᾽ ἄν.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ἄλλο τι δῆτ᾽ οὖν νομιεῖς ἤδη θεὸν οὐδὲν πλὴν ἅπερ ἡμεῖς,
τὸ χάος τουτὶ καὶ τὰς νεφέλας καὶ τὴν γλῶτταν, τρία ταυτί;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

οὐδ᾽ ἂν διαλεχθείην γ᾽ ἀτεχνῶς τοῖς ἄλλοις οὐδ᾽ ἂν ἀπαντῶν·
οὐδ᾽ ἂν θύσαιμ᾽, οὐδ᾽ ἂν σπείσαιμ᾽, οὐδ᾽ ἐπιθείην λιβανωτόν.

ΧΟΡΟΣ

λέγε νυν ἡμῖν ὅ τι σοι δρῶμεν θαρρῶν, ὡς οὐκ ἀτυχήσεις,
ἡμᾶς τιμῶν καὶ θαυμάζων καὶ ζητῶν δεξιὸς εἶναι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ὦ δέσποιναι δέομαι τοίνυν ὑμῶν τουτὶ πάνυ μικρόν,
τῶν Ἑλλήνων εἶναί με λέγειν ἑκατὸν σταδίοισιν ἄριστον.

ΧΟΡΟΣ

ἀλλ᾽ ἔσται σοι τοῦτο παρ᾽ ἡμῶν· ὥστε τὸ λοιπόν γ᾽ ἀπὸ τουδὶ
ἐν τῷ δήμῳ γνώμας οὐδεὶς νικήσει πλείονας ἢ σύ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

μὴ ᾽μοί γε λέγειν γνώμας μεγάλας· οὐ γὰρ τούτων ἐπιθυμῶ,
ἀλλ᾽ ὅσ᾽ ἐμαυτῷ στρεψοδικῆσαι καὶ τοὺς χρήστας διολισθεῖν.

ΧΟΡΟΣ

τεύξει τοίνυν ὧν ἱμείρεις· οὐ γὰρ μεγάλων ἐπιθυμεῖς.
ἀλλὰ σεαυτὸν παράδος θαρρῶν τοῖς ἡμετέροις προπόλοισιν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

δράσω ταῦθ' ὑμῖν πιστεύσας· ἡ γὰρ ἀνάγκη με πιέζει
διὰ τοὺς ἵππους τοὺς κοππατίας καὶ τὸν γάμον ὅς μ' ἐπέτριψεν.
νῦν οὖν ἀτεχνῶς ὅ τι βούλονται
τουτὶ τοὐμὸν σῶμ' αὐτοῖσιν
παρέχω, τύπτειν πεινῆν διψῆν
αὐχμεῖν ῥιγῶν ἀσκὸν δείρειν,
εἴπερ τὰ χρέα διαφευξοῦμαι,
τοῖς τ' ἀνθρώποις εἶναι δόξω
θρασὺς εὔγλωττος τολμηρὸς ἴτης
βδελυρὸς ψευδῶν συγκολλητὴς
εὑρησιεπὴς περίτριμμα δικῶν
κύρβις κρόταλον κίναδος τρύμη
μάσθλης εἴρων γλοιὸς ἀλαζὼν
κέντρων μιαρὸς στρόφις ἀργαλέος
ματτυολοιχός.
ταῦτ' εἴ με καλοῦσ' ἀπαντῶντες,
δρώντων ἀτεχνῶς ὅ τι χρήζουσιν,
κεἰ βούλονται
νὴ τὴν Δήμητρ' ἔκ μου χορδὴν
τοῖς φροντισταῖς παραθέντων.

ΧΟΡΟΣ

λῆμα μὲν πάρεστι τῷδέ γ'
οὐκ ἄτολμον ἀλλ' ἕτοιμον. ἴσθι δ' ὡς
ταῦτα μαθὼν παρ' ἐμοῦ κλέος οὐρανόμηκες
ἐν βροτοῖσιν ἕξεις.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τί πείσομαι;

ΧΟΡΟΣ

τὸν πάντα χρόνον μετ' ἐμοῦ
ζηλωτότατον βίον ἀνθρώπων διάξεις.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἆρά γε τοῦτ' ἄρ' ἐγώ ποτ'
ὄψομαι;

ΧΟΡΟΣ

ὥστε γε σοῦ πολλοὺς ἐπὶ ταῖσι θύραις ἀεὶ καθῆσθαι,
βουλομένους ἀνακοινοῦσθαί τε καὶ ἐς λόγον ἐλθεῖν
πράγματα κἀντιγραφὰς πολλῶν ταλάντων,

ἄξια σῇ φρενὶ συμβουλευσομένους μετὰ σοῦ.
ἀλλ᾽ ἐγχείρει τὸν πρεσβύτην ὅ τι περ μέλλεις προδιδάσκειν,
καὶ διακίνει τὸν νοῦν αὐτοῦ καὶ τῆς γνώμης ἀποπειρῶ.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ἄγε δὴ κάτειπέ μοι σὺ τὸν σαυτοῦ τρόπον,
ἵν᾽ αὐτὸν εἰδὼς ὅστις ἐστὶ μηχανὰς
ἤδη ᾽πὶ τούτοις πρὸς σὲ καινὰς προσφέρω.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τί δέ; τειχομαχεῖν μοι διανοεῖ πρὸς τῶν θεῶν;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

οὐκ ἀλλὰ βραχέα σου πυθέσθαι βούλομαι.
ἦ μνημονικὸς εἶ;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

δύο τρόπω νὴ τὸν Δία·
ἢν μὲν γὰρ ὀφείληταί τί μοι, μνήμων πάνυ·
ἐὰν δ᾽ ὀφείλω, σχέτλιος, ἐπιλήσμων πάνυ.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

πῶς οὖν δυνήσει μανθάνειν;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἀμέλει καλῶς.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ἄγε νυν ὅπως, ὅταν τι προβάλλω σοι σοφὸν
περὶ τῶν μετεώρων, εὐθέως ὑφαρπάσει.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τί δαί; κυνηδὸν τὴν σοφίαν σιτήσομαι;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ἄνθρωπος ἀμαθὴς οὑτοσὶ καὶ βάρβαρος.
δέδοικά σ᾽ ὦ πρεσβῦτα μὴ πληγῶν δέει.
φέρ᾽ ἴδω τί δρᾷς, ἤν τίς σε τύπτῃ;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τύπτομαι,
ἔπειτ᾽ ἐπισχὼν ὀλίγον ἐπιμαρτύρομαι,
εἶτ᾽ αὖθις ἀκαρῆ διαλιπὼν δικάζομαι.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ἴθι νυν κατάθου θοἰμάτιον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἠδίκηκά τι;

---

486 ΣΩΚΡΑΤΗΣ ἔνεστι δῆτά σοι λέγειν ἐν τῇ φύσει;
ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ λέγειν μὲν οὐκ ἔνεστ᾽, ἀποστερεῖν δ᾽ ἔνι.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

οὐκ ἀλλὰ γυμνοὺς εἰσιέναι νομίζεται.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἀλλ' οὐχὶ φωράσων ἔγωγ' εἰσέρχομαι.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

κατάθου. τί ληρεῖς;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

εἰπὲ δή νύν μοι τοδί·
ἢν ἐπιμελὴς ὦ καὶ προθύμως μανθάνω,
τῷ τῶν μαθητῶν ἐμφερὴς γενήσομαι;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

οὐδὲν διοίσεις Χαιρεφῶντος τὴν φύσιν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

οἴμοι κακοδαίμων ἡμιθνὴς γενήσομαι.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

οὐ μὴ λαλήσεις, ἀλλ' ἀκολουθήσεις ἐμοὶ
ἀνύσας τι δευρὶ θᾶττον;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἐς τὼ χεῖρέ νυν
δός μοι μελιτοῦτταν πρότερον· ὡς δέδοικ' ἐγὼ
εἴσω καταβαίνων ὥσπερ ἐς Τροφωνίου.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

χώρει· τί κυπτάζεις ἔχων περὶ τὴν θύραν;

ΧΟΡΟΣ

ἀλλ' ἴθι χαίρων τῆς ἀνδρείας
οὕνεκα ταύτης.
εὐτυχία γένοιτο τἀν-
θρώπῳ, ὅτι προήκων
ἐς βαθὺ τῆς ἡλικίας
νεωτέροις τὴν φύσιν αὑ-
τοῦ πράγμασιν χρωτίζεται
καὶ σοφίαν ἐπασκεῖ.
ὦ θεώμενοι κατερῶ πρὸς ὑμᾶς ἐλευθέρως
τἀληθῆ νὴ τὸν Διόνυσον τὸν ἐκθρέψαντά με.
οὕτω νικήσαιμί τ' ἐγὼ καὶ νομιζοίμην σοφός,
ὡς ὑμᾶς ἡγούμενος εἶναι θεατὰς δεξιοὺς
καὶ ταύτην σοφώτατ' ἔχειν τῶν ἐμῶν κωμῳδιῶν

πρώτην ἠξίωσ' ἀναγεῦσ' ὑμᾶς, ἣ παρέσχε μοι
ἔργον πλεῖστον· εἶτ' ἀνεχώρουν ὑπ' ἀνδρῶν φορτικῶν
ἡττηθεὶς οὐκ ἄξιος ὤν· ταῦτ' οὖν ὑμῖν μέμφομαι
τοῖς σοφοῖς, ὧν οὕνεκ' ἐγὼ ταῦτ' ἐπραγματευόμην.
ἀλλ' οὐδ' ὣς ὑμῶν ποθ' ἑκὼν προδώσω τοὺς δεξιούς.
ἐξ ὅτου γὰρ ἐνθάδ' ὑπ' ἀνδρῶν, οἷς ἡδὺ καὶ λέγειν,
ὁ σώφρων τε χὠ καταπύγων ἄριστ' ἠκουσάτην,
κἀγώ, παρθένος γὰρ ἔτ' ἦν, κοὐκ ἐξῆν πώ μοι τεκεῖν,
ἐξέθηκα, παῖς δ' ἑτέρα τις λαβοῦσ' ἀνείλετο,
ὑμεῖς δ' ἐξεθρέψατε γενναίως κἀπαιδεύσατε·
ἐκ τούτου μοι πιστὰ παρ' ὑμῶν γνώμης ἔσθ' ὅρκια.
νῦν οὖν Ἠλέκτραν κατ' ἐκείνην ἥδ' ἡ κωμῳδία
ζητοῦσ' ἦλθ', ἤν που 'πιτύχῃ θεαταῖς οὕτω σοφοῖς·
γνώσεται γάρ, ἤνπερ ἴδῃ, τἀδελφοῦ τὸν βόστρυχον.
ὡς δὲ σώφρων ἐστὶ φύσει σκέψασθ'· ἥτις πρῶτα μὲν
οὐδὲν ἦλθε ῥαψαμένη σκυτίον καθειμένον
ἐρυθρὸν ἐξ ἄκρου παχύ, τοῖς παιδίοις ἵν' ᾖ γέλως·
οὐδ' ἔσκωψε τοὺς φαλακρούς, οὐδὲ κόρδαχ' εἵλκυσεν,
οὐδὲ πρεσβύτης ὁ λέγων τἄπη τῇ βακτηρίᾳ
τύπτει τὸν παρόντ' ἀφανίζων πονηρὰ σκώμματα,
οὐδ' εἰσῇξε δᾷδας ἔχουσ', οὐδ' ἰοὺ ἰοὺ βοᾷ,
ἀλλ' αὑτῇ καὶ τοῖς ἔπεσιν πιστεύουσ' ἐλήλυθεν.
κἀγὼ μὲν τοιοῦτος ἀνὴρ ὢν ποιητὴς οὐ κομῶ,
οὐδ' ὑμᾶς ζητῶ 'ξαπατᾶν δὶς καὶ τρὶς ταὔτ' εἰσάγων,
ἀλλ' ἀεὶ καινὰς ἰδέας ἐσφέρων σοφίζομαι,
οὐδὲν ἀλλήλαισιν ὁμοίας καὶ πάσας δεξιάς·
ὃς μέγιστον ὄντα Κλέων' ἔπαισ' ἐς τὴν γαστέρα,
κοὐκ ἐτόλμησ' αὖθις ἐπεμπηδῆσ' αὐτῷ κειμένῳ.
οὗτοι δ', ὡς ἅπαξ παρέδωκεν λαβὴν Ὑπέρβολος,
τοῦτον δείλαιον κολετρῶσ' ἀεὶ καὶ τὴν μητέρα.
Εὔπολις μὲν τὸν Μαρικᾶν πρώτιστος παρείλκυσεν
ἐκστρέψας τοὺς ἡμετέρους Ἱππέας κακὸς κακῶς,
προσθεὶς αὐτῷ γραῦν μεθύσην τοῦ κόρδακος οὕνεχ', ἣν
Φρύνιχος πάλαι πεποίηχ', ἣν τὸ κῆτος ἤσθιεν.
εἶθ' Ἕρμιππος αὖθις ἐποίησεν εἰς Ὑπέρβολον,
ἄλλοι τ' ἤδη πάντες ἐρείδουσιν εἰς Ὑπέρβολον,
τὰς εἰκοὺς τῶν ἐγχέλεων τὰς ἐμὰς μιμούμενοι.

ὅστις οὖν τούτοισι γελᾷ, τοῖς ἐμοῖς μὴ χαιρέτω·
ἢν δ' ἐμοὶ καὶ τοῖσιν ἐμοῖς εὐφραίνησθ' εὑρήμασιν,
ἐς τὰς ὥρας τὰς ἑτέρας εὖ φρονεῖν δοκήσετε.
ὑψιμέδοντα μὲν θεῶν
Ζῆνα τύραννον ἐς χορὸν
πρῶτα μέγαν κικλήσκω·
τόν τε μεγασθενῆ τριαίνης ταμίαν,
γῆς τε καὶ ἁλμυρᾶς θαλάσσης ἄγριον μοχλευτήν·
καὶ μεγαλώνυμον ἡμέτερον πατέρ'
αἰθέρα σεμνότατον βιοθρέμμονα πάντων·
τόν θ' ἱππονώμαν, ὃς ὑπερ-
λάμπροις ἀκτῖσιν κατέχει
γῆς πέδον μέγας ἐν θεοῖς
ἐν θνητοῖσί τε δαίμων.
ὦ σοφώτατοι θεαταὶ δεῦρο τὸν νοῦν πρόσχετε.
ἠδικημέναι γὰρ ὑμῖν μεμφόμεσθ' ἐναντίον·
πλεῖστα γὰρ θεῶν ἁπάντων ὠφελούσαι τὴν πόλιν,
δαιμόνων ἡμῖν μόναις οὐ θύετ' οὐδὲ σπένδετε,
αἵτινες τηροῦμεν ὑμᾶς. ἢν γὰρ ᾖ τις ἔξοδος
μηδενὶ ξὺν νῷ, τότ' ἢ βροντῶμεν ἢ ψακάζομεν.
εἶτα τὸν θεοῖσιν ἐχθρὸν βυρσοδέψην Παφλαγόνα
ἡνίχ' ᾑρεῖσθε στρατηγόν, τὰς ὀφρῦς συνήγομεν
κἀποιοῦμεν δεινά· βροντὴ δ' ἐρράγη δι' ἀστραπῆς·
ἡ σελήνη δ' ἐξέλειπε τὰς ὁδούς· ὁ δ' ἥλιος
τὴν θρυαλλίδ' εἰς ἑαυτὸν εὐθέως συνελκύσας
οὐ φανεῖν ἔφασκεν ὑμῖν, εἰ στρατηγήσει Κλέων.
ἀλλ' ὅμως εἵλεσθε τοῦτον. φασὶ γὰρ δυσβουλίαν
τῇδε τῇ πόλει προσεῖναι, ταῦτα μέντοι τοὺς θεοὺς
ἅττ' ἂν ὑμεῖς ἐξαμάρτητ' ἐπὶ τὸ βέλτιον τρέπειν.
ὡς δὲ καὶ τοῦτο ξυνοίσει ῥᾳδίως διδάξομεν.
ἢν Κλέωνα τὸν λάρον δώρων ἑλόντες καὶ κλοπῆς
εἶτα φιμώσητε τούτου 'ν τῷ ξύλῳ τὸν αὐχένα,
αὖθις ἐς τἀρχαῖον ὑμῖν, εἴ τι κἀξημάρτετε,
ἐπὶ τὸ βέλτιον τὸ πρᾶγμα τῇ πόλει συνοίσεται.
ἀμφί μοι αὖτε Φοῖβ' ἄναξ
Δήλιε κυνθίαν ἔχων

563—594=595—626

ὑψικέρατα πέτραν,
ἥ τ' Ἐφέσου μάκαιρα πάγχρυσον ἔχεις
οἶκον ἐν ᾧ κόραι σε Λυδῶν μεγάλως σέβουσιν,
ἥ τ' ἐπιχώριος ἡμετέρα θεὸς
αἰγίδος ἡνίοχος πολιοῦχος Ἀθάνα,
παρνασσίαν θ' ὃς κατέχων
πέτραν σὺν πεύκαις σελαγεῖ
βάκχαις δελφίσιν ἐμπρέπων,
κωμαστὴς Διόνυσος.
ἡνίχ' ἡμεῖς δεῦρ' ἀφορμᾶσθαι παρεσκευάσμεθα,
ἡ σελήνη συντυχοῦσ' ἡμῖν ἐπέστειλεν φράσαι,
πρῶτα μὲν χαίρειν Ἀθηναίοισι καὶ τοῖς ξυμμάχοις·
εἶτα θυμαίνειν ἔφασκε· δεινὰ γὰρ πεπονθέναι
ὠφελοῦσ' ὑμᾶς ἅπαντας οὐ λόγοις ἀλλ' ἐμφανῶς.
πρῶτα μὲν τοῦ μηνὸς ἐς δᾷδ' οὐκ ἔλαττον ἢ δραχμήν,
ὥστε καὶ λέγειν ἅπαντας ἐξιόντας ἑσπέρας,
μὴ πρίῃ παῖ δᾷδ', ἐπειδὴ φῶς σεληναίας καλόν.
ἄλλα τ' εὖ δρᾶν φησιν, ὑμᾶς δ' οὐκ ἄγειν τὰς ἡμέρας
οὐδὲν ὀρθῶς, ἀλλ' ἄνω τε καὶ κάτω κυδοιδοπᾶν·
ὥστ' ἀπειλεῖν φησιν αὐτῇ τοὺς θεοὺς ἑκάστοτε
ἡνίκ' ἂν ψευσθῶσι δείπνου κἀπίωσιν οἴκαδε,
τῆς ἑορτῆς μὴ τυχόντες κατὰ λόγον τῶν ἡμερῶν.
κᾆθ' ὅταν θύειν δέῃ, στρεβλοῦτε καὶ δικάζετε·
πολλάκις δ' ἡμῶν ἀγόντων τῶν θεῶν ἀπαστίαν,
ἡνίκ' ἂν πενθῶμεν ἤτοι Μέμνον' ἢ Σαρπηδόνα,
σπένδεθ' ὑμεῖς καὶ γελᾶτ'· ἀνθ' ὧν λαχὼν Ὑπέρβολος
τῆτες ἱερομνημονεῖν, κἄπειθ' ὑφ' ἡμῶν τῶν θεῶν
τὸν στέφανον ἀφῃρέθη· μᾶλλον γὰρ οὕτως εἴσεται
κατὰ σελήνην ὡς ἄγειν χρὴ τοῦ βίου τὰς ἡμέρας.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

μὰ τὴν ἀναπνοὴν μὰ τὸ χάος μὰ τὸν ἀέρα
οὐκ εἶδον οὕτως ἄνδρ' ἄγροικον οὐδένα
οὐδ' ἄπορον οὐδὲ σκαιὸν οὐδ' ἐπιλήσμονα·
ὅστις σκαλαθυρμάτι' ἄττα μικρὰ μανθάνων
ταῦτ' ἐπιλέλησται πρὶν μαθεῖν· ὅμως γε μὴν
αὐτὸν καλῶ θύραζε δευρὶ πρὸς τὸ φῶς.
ποῦ Στρεψιάδης; ἔξει τὸν ἀσκάντην λαβών.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ
ἀλλ᾽ οὐκ ἐῶσί μ᾽ ἐξενεγκεῖν οἱ κόρεις.
ΣΩΚΡΑΤΗΣ
ἀνύσας τι κατάθου καὶ πρόσεχε τὸν νοῦν.
ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ
ἰδού.
ΣΩΚΡΑΤΗΣ
ἄγε δὴ τί βούλει πρῶτα νυνὶ μανθάνειν
ὧν οὐκ ἐδιδάχθης πώποτ᾽ οὐδέν; εἰπέ μοι.
πότερα περὶ μέτρων ἢ ῥυθμῶν ἢ περὶ ἐπῶν;
ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ
περὶ τῶν μέτρων ἔγωγ᾽· ἔναγχος γάρ ποτε
ὑπ᾽ ἀλφιταμοιβοῦ παρεκόπην διχοινίκῳ.
ΣΩΚΡΑΤΗΣ
οὐ τοῦτ᾽ ἐρωτῶ σ᾽, ἀλλ᾽ ὅ τι κάλλιστον μέτρον
ἡγεῖ· πότερα τὸ τρίμετρον ἢ τὸ τετράμετρον;
ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ
ἐγὼ μὲν οὐδὲν πρότερον ἡμιεκτέου.
ΣΩΚΡΑΤΗΣ
οὐδὲν λέγεις ὤνθρωπε.
ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ
περίδου νυν ἐμοί,
εἰ μὴ τετράμετρόν ἐστιν ἡμιεκτέον.
ΣΩΚΡΑΤΗΣ
ἐς κόρακας, ὡς ἄγροικος εἶ καὶ δυσμαθής.
τάχα δ᾽ ἂν δύναιο μανθάνειν περὶ ῥυθμῶν.
ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ
τί δέ μ᾽ ὠφελήσουσ᾽ οἱ ῥυθμοὶ πρὸς τἄλφιτα;
ΣΩΚΡΑΤΗΣ
πρῶτον μὲν εἶναι κομψὸν ἐν συνουσίᾳ,
ἐπαΐονθ᾽ ὁποῖός ἐστι τῶν ῥυθμῶν
κατ᾽ ἐνόπλιον, χὠποῖος αὖ κατὰ δάκτυλον.
ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ
κατὰ δάκτυλον;
ΣΩΚΡΑΤΗΣ
νὴ τὸν Δί᾽.
ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ
ἀλλ᾽ οἶδ᾽.
ΣΩΚΡΑΤΗΣ
εἰπὲ δή.
ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ
τίς ἄλλος ἀντὶ τουτουὶ τοῦ δακτύλου;
πρὸ τοῦ μέν, ἔτ᾽ ἐμοῦ παιδὸς ὄντος, οὑτοσί.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ἀγρεῖος εἶ καὶ σκαιός.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

οὐ γὰρ ᾠζυρὲ
τούτων ἐπιθυμῶ μανθάνειν οὐδέν.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

τί δαί;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἐκεῖν' ἐκεῖνο, τὸν ἀδικώτατον λόγον.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ἀλλ' ἕτερα δεῖ σε πρότερα τούτου μανθάνειν,
τῶν τετραπόδων ἅττ' ἐστὶν ὀρθῶς ἄρρενα.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἀλλ' οἶδ' ἔγωγε τἄρρεν', εἰ μὴ μαίνομαι·
κριὸς τράγος ταῦρος κύων ἀλεκτρυών.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ὁρᾷς ἃ πάσχεις; τήν τε θήλειαν καλεῖς
ἀλέκτορα κατὰ ταὐτὸ καὶ τὸν ἄρρενα.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

πῶς δὴ φέρ';

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ὅπως; ἀλεκτρυὼν κἀλεκτρυών.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

νὴ τὸν Ποσειδῶ. νῦν δὲ πῶς με χρὴ καλεῖν;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ἀλεκτρύαιναν, τὸν δ' ἕτερον ἀλέκτορα.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἀλεκτρύαιναν; εὖ γε νὴ τὸν ἀέρα·
ὥστ' ἀντὶ τούτου τοῦ διδάγματος μόνου
διαλφιτώσω σου κύκλῳ τὴν κάρδοπον.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ἰδοὺ μάλ' αὖθις τοῦθ' ἕτερον. τὴν κάρδοπον
ἄρρενα καλεῖς θήλειαν οὖσαν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τῷ τρόπῳ
ἄρρενα καλῶ 'γὼ κάρδοπον;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

μάλιστά γε,
ὥσπερ γε καὶ Κλεώνυμον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

πῶς δή; φράσον.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ταὐτὸν δύναταί σοι κάρδοπος Κλεωνύμῳ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἀλλ' ὠγάθ' οὐδ' ἦν κάρδοπος Κλεωνύμῳ,
ἀλλ' ἐν θυΐᾳ στρογγύλῃ 'νεμάττετο.
ἀτὰρ τὸ λοιπὸν πῶς με χρὴ καλεῖν;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ὅπως;
τὴν καρδόπην, ὥσπερ καλεῖς τὴν Σωστράτην.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τὴν καρδόπην θήλειαν;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ὀρθῶς γὰρ λέγεις.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἐκεῖνο δ' ἦν ἄν, καρδόπη, Κλεωνύμη.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ἔτι δέ γε περὶ τῶν ὀνομάτων μαθεῖν σε δεῖ,
ἅττ' ἄρρεν' ἐστίν, ἅττα δ' αὐτῶν θήλεα.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἀλλ' οἶδ' ἔγωγ' ἃ θήλε' ἐστίν.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

εἰπὲ δή.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

Λύσιλλα Φίλιννα Κλειταγόρα Δημητρία.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ἄρρενα δὲ ποῖα τῶν ὀνομάτων;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

μυρία.
Φιλόξενος Μελησίας Ἀμυνίας.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ἀλλ' ὦ πονηρὲ ταῦτά γ' οὐκ ἔστ' ἄρρενα.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

οὐκ ἄρρεν' ὑμῖν ἐστιν;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

οὐδαμῶς γ', ἐπεὶ
πῶς ἂν καλέσειας ἐντυχὼν Ἀμυνίᾳ;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ὅπως ἄν; ὡδί, δεῦρο δεῦρ' Ἀμυνία.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ὁρᾷς; γυναῖκα τὴν Ἀμυνίαν καλεῖς.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

οὔκουν δικαίως ἥτις οὐ στρατεύεται;
ἀτὰρ τί ταῦθ' ἃ πάντες ἴσμεν μανθάνω;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

οὐδὲν μὰ Δί' ἀλλὰ κατακλινεὶς δευρὶ

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τί δρῶ;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ἐκφρόντισόν τι τῶν σεαυτοῦ πραγμάτων.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

μὴ δῆθ' ἱκετεύω 'νταῦθά γ', ἀλλ' εἴπερ γε χρή,
χαμαί μ' ἔασον αὐτὰ ταῦτ' ἐκφροντίσαι.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτ' ἄλλα.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

κακοδαίμων ἐγώ,
οἵαν δίκην τοῖς κόρεσι δώσω τήμερον.

ΧΟΡΟΣ

φρόντιζε δὴ καὶ διάθρει πάντα τρόπον τε σαυτὸν
στρόβει πυκνώσας.
ταχὺς δ', ὅταν εἰς ἄπορον πέσῃς,
ἐπ' ἄλλο πήδα
νόημα φρενός· ὕπνος δ' ἀπέστω γλυκύθυμος ὀμμάτων.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἀτταταῖ ἀτταταῖ.

ΧΟΡΟΣ

τί πάσχεις; τί κάμνεις;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἀπόλλυμαι δείλαιος· ἐκ τοῦ σκίμποδος
δάκνουσί μ' ἐξέρποντες οἱ Κορίνθιοι,
καὶ τὰς πλευρὰς δαρδάπτουσιν
καὶ τὴν ψυχὴν ἐκπίνουσιν
καὶ τοὺς ὄρχεις ἐξέλκουσιν
καὶ τὸν πρωκτὸν διορύττουσιν,
καί μ' ἀπολοῦσιν.

ΧΟΡΟΣ

μή νυν βαρέως ἄλγει λίαν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

καὶ πῶς; ὅτε μου
φροῦδα τὰ χρήματα, φρούδη χροιά,

700—706=804—810

φρούδη ψυχή, φρούδη δ' ἐμβάς·
καὶ πρὸς τούτοις ἔτι τοῖσι κακοῖς
φρουρᾶς ᾄδων
ὀλίγου φροῦδος γεγένημαι.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

οὗτος τί ποιεῖς; οὐχὶ φροντίζεις;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἐγώ;
νὴ τὸν Ποσειδῶ.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

καὶ τί δῆτ' ἐφρόντισας;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ὑπὸ τῶν κόρεων εἴ μού τι περιλειφθήσεται.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ἀπολεῖ κάκιστ'.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἀλλ' ὦγάθ' ἀπόλωλ' ἀρτίως.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

οὐ μαλθακιστέ' ἀλλὰ περικαλυπτέα.
ἐξευρετέος γὰρ νοῦς ἀποστερητικὸς
κἀπαιόλημ'.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

οἴμοι τίς ἂν δῆτ' ἐπιβάλοι
ἐξ ἀρνακίδων γνώμην ἀποστερητρίδα;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

φέρε νυν ἀθρήσω πρῶτον ὅ τι δρᾷ τουτονί.
οὗτος καθεύδεις;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ μὲν οὔ.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ἔχεις τι;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

μὰ Δί' οὐ δῆτ' ἔγωγ'.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

οὐδὲν πάνυ;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

οὐδέν γε πλὴν εἰ τὸ πέος ἐν τῇ δεξιᾷ.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

οὐκ ἐγκαλυψάμενος ταχέως τι φροντιεῖς;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

περὶ τοῦ; σὺ γάρ μοι τοῦτο φράσον ὦ Σώκρατες.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

αὐτὸς ὅ τι βούλει πρῶτος ἐξευρὼν λέγε.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἀκήκοας μυριάκις ἁγὼ βούλομαι,
περὶ τῶν τόκων, ὅπως ἂν ἀποδῶ μηδενί.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ἴθ' ἐγκαλύπτου καὶ σχάσας τὴν φροντίδα
λεπτὴν κατὰ μικρὸν περιφρόνει τὰ πράγματα,
ὀρθῶς διαιρῶν καὶ σκοπῶν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

οἴμοι τάλας.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ἔχ' ἀτρέμα· κἂν ἀπορῇς τι τῶν νοημάτων,
ἀφεὶς ἄπελθε· κᾆτα τὴν γνώμην πάλιν
κίνησον αὖθις αὐτὸ καὶ ζυγώθρισον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ὦ Σωκρατίδιον φίλτατον.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

τί ὦ γέρον;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἔχω τόκου γνώμην ἀποστερητικήν.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ἐπίδειξον αὐτήν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

εἰπὲ δή νύν μοι

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

τὸ τί;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

γυναῖκα φαρμακίδ' εἰ πριάμενος Θετταλὴν
καθέλοιμι νύκτωρ τὴν σελήνην, εἶτα δὲ
αὐτὴν καθείρξαιμ' ἐς λοφεῖον στρογγύλον,
ὥσπερ κάτοπτρον, κᾆτα τηροίην ἔχων,

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

τί δῆτα τοῦτ' ἂν ὠφελήσειέν σ';

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ὅ τι;
εἰ μηκέτ' ἀνατέλλοι σελήνη μηδαμοῦ,
οὐκ ἂν ἀποδοίην τοὺς τόκους.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ὁτιὴ τί δή;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ὁτιὴ κατὰ μῆνα τἀργύριον δανείζεται.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

εὖ γ'· ἀλλ' ἕτερον αὖ σοι προβαλῶ τι δεξιόν.

εἴ σοι γράφοιτο πεντετάλαντός τις δίκη,
ὅπως ἂν αὐτὴν ἀφανίσειας εἰπέ μοι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ὅπως; ὅπως; οὐκ οἶδ᾽· ἀτὰρ ζητητέον.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

μή νυν περὶ σαυτὸν εἶλλε τὴν γνώμην ἀεί,
ἀλλ᾽ ἀποχάλα τὴν φροντίδ᾽ ἐς τὸν ἀέρα
λινόδετον ὥσπερ μηλολόνθην τοῦ ποδός.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ηὕρηκ᾽ ἀφάνισιν τῆς δίκης σοφωτάτην,
ὥστ᾽ αὐτὸν ὁμολογεῖν σ᾽ ἐμοί.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ποίαν τινά;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἤδη παρὰ τοῖσι φαρμακοπώλαις τὴν λίθον
ταύτην ἑόρακας τὴν καλὴν τὴν διαφανῆ,
ἀφ᾽ ἧς τὸ πῦρ ἅπτουσι;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

τὴν ὕαλον λέγεις;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἔγωγε. φέρε τί δῆτ᾽ ἄν, εἰ ταύτην λαβών,
ὁπότε γράφοιτο τὴν δίκην ὁ γραμματεύς,
ἀπωτέρω στὰς ὧδε πρὸς τὸν ἥλιον
τὰ γράμματ᾽ ἐκτήξαιμι τῆς ἐμῆς δίκης;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

σοφῶς γε νὴ τὰς Χάριτας.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

οἴμ᾽ ὡς ἥδομαι
ὅτι πεντετάλαντος διαγέγραπταί μοι δίκη.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ἄγε δὴ ταχέως τουτὶ ξυνάρπασον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τὸ τί;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ὅπως ἀποστρέψαι᾽ ἂν ἀντιδικῶν δίκην
μέλλων ὀφλήσειν μὴ παρόντων μαρτύρων.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

φαυλότατα καὶ ῥᾷστ᾽.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

εἰπὲ δή.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

καὶ δὴ λέγω.

εἰ πρόσθεν ἔτι μιᾶς ἐνεστώσης δίκης,
πρὶν τὴν ἐμὴν καλεῖσθ', ἀπαγξαίμην τρέχων.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

οὐδὲν λέγεις.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

νὴ τοὺς θεοὺς ἔγωγ', ἐπεὶ
οὐδεὶς κατ' ἐμοῦ τεθνεῶτος εἰσάξει δίκην.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ὑθλεῖς· ἄπερρ', οὐκ ἂν διδάξαιμ' ἄν σ' ἔτι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ὁτιὴ τί; ναὶ πρὸς τῶν θεῶν ὦ Σώκρατες.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ἀλλ' εὐθὺς ἐπιλήθει σύ γ' ἅττ' ἂν καὶ μάθῃς·
ἐπεὶ τί ἦν ὃ πρῶτον ἐδιδάχθης; λέγε.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

φέρ' ἴδω τί μέντοι πρῶτον ἦν; τί πρῶτον ἦν;
τίς ἦν ἐν ᾗ ματτόμεθα μέντοι τἄλφιτα;
οἴμοι τίς ἦν;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

οὐκ ἐς κόρακας ἀποφθερεῖ
ἐπιλησμότατον καὶ σκαιότατον γερόντιον;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

οἴμοι τί οὖν δῆθ' ὁ κακοδαίμων πείσομαι;
ἀπὸ γὰρ ὀλοῦμαι μὴ μαθὼν γλωττοστροφεῖν.
ἀλλ' ὦ νεφέλαι χρηστόν τι συμβουλεύσατε.

ΧΟΡΟΣ

ἡμεῖς μὲν ὦ πρεσβῦτα συμβουλεύομεν,
εἴ σοί τις υἱός ἐστιν ἐκτεθραμμένος,
πέμπειν ἐκεῖνον ἀντὶ σαυτοῦ μανθάνειν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἀλλ' ἔστ' ἔμοιγ' υἱὸς καλός τε κἀγαθός·
ἀλλ' οὐκ ἐθέλει γὰρ μανθάνειν. τί ἐγὼ πάθω;

ΧΟΡΟΣ

σὺ δ' ἐπιτρέπεις;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

εὐσωματεῖ γὰρ καὶ σφριγᾷ,
κἄστ' ἐκ γυναικῶν εὐπτέρων τῶν Κοισύρας.
ἀτὰρ μέτειμί γ' αὐτόν· ἢν δὲ μὴ θέλῃ,
οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐκ ἐξελῶ 'κ τῆς οἰκίας.
ἀλλ' ἐπανάμεινόν μ' ὀλίγον εἰσελθὼν χρόνον.

ΧΟΡΟΣ

ἆρ᾽ αἰσθάνει πλεῖστα δι᾽ ἡμᾶς ἀγάθ᾽ αὐτίχ᾽ ἕξων
μόνας θεῶν; ὡς
ἕτοιμος ὅδ᾽ ἐστὶν ἅπαντα δρᾶν
ὅσ᾽ ἂν κελεύῃς.
σὺ δ᾽ ἀνδρὸς ἐκπεπληγμένου καὶ φανερῶς ἐπῃρμένου
γνοὺς ἀπολάψεις ὅ τι πλεῖστον δύνασαι,
ταχέως· φιλεῖ γάρ πως τὰ τοιαῦθ᾽ ἑτέρᾳ τρέπεσθαι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

οὔτοι μὰ τὴν ὁμίχλην ἔτ᾽ ἐνταυθὶ μενεῖς·
ἀλλ᾽ ἔσθι᾽ ἐλθὼν τοὺς Μεγακλέους κίονας.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

ὦ δαιμόνιε, τί χρῆμα πάσχεις ὦ πάτερ;
οὐκ εὖ φρονεῖς μὰ τὸν Δί᾽ οὐ τὸν ὀλύμπιον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἰδού γ᾽ ἰδού, Δί᾽ ὀλύμπιον· τῆς μωρίας,
τὸ Δία νομίζειν ὄντα τηλικουτονί.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

τί δὲ τοῦτ᾽ ἐγέλασας ἐτεόν;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἐνθυμούμενος
ὅτι παιδάριον εἶ καὶ φρονεῖς ἀρχαϊκά.
ὅμως γε μὴν πρόσελθ᾽, ἵν᾽ εἰδῇς πλείονα,
καί σοι φράσω τι πρᾶγμ᾽ ὃ μαθὼν ἀνὴρ ἔσει.
ὅπως δὲ τοῦτο μὴ διδάξεις μηδένα.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

ἰδού· τί ἔστιν;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ὤμοσας νυνὶ Δία.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

ἔγωγ᾽.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ὁρᾷς οὖν ὡς ἀγαθὸν τὸ μανθάνειν;
οὐκ ἔστ᾽ ἔτ᾽ ὦ Φειδιππίδη Ζεύς.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

ἀλλὰ τίς;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

δῖνος βασιλεύει τὸν Δί᾽ ἐξεληλακώς.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

αἰβοῖ τί ληρεῖς;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἴσθι τοῦθ᾽ οὕτως ἔχον.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

τίς φησι ταῦτα;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

Σωκράτης ὁ Μήλιος
καὶ Χαιρεφῶν, ὃς οἶδε τὰ ψυλλῶν ἴχνη.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

σὺ δ' ἐς τοσοῦτον τῶν μανιῶν ἐλήλυθας
ὥστ' ἀνδράσιν πείθει χολῶσιν;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

εὐστόμει
καὶ μηδὲν εἴπῃς φλαῦρον ἄνδρας δεξιοὺς
καὶ νοῦν ἔχοντας· ὧν ὑπὸ τῆς φειδωλίας
ἀπεκείρατ' οὐδεὶς πώποτ' οὐδ' ἠλείψατο,
οὐδ' ἐς βαλανεῖον ἦλθε λουσόμενος· σὺ δὲ
ὥσπερ τεθνεῶτος καταλόει μου τὸν βίον.
ἀλλ' ὡς τάχιστ' ἐλθὼν ὑπὲρ ἐμοῦ μάνθανε.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

τί δ' ἂν παρ' ἐκείνων καὶ μάθοι χρηστόν τις ἄν;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἄληθες; ὅσαπερ ἔστ' ἐν ἀνθρώποις σοφά·
γνώσει δὲ σαυτὸν ὡς ἀμαθὴς εἶ καὶ παχύς.
ἀλλ' ἐπανάμεινόν μ' ὀλίγον ἐνταυθὶ χρόνον.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

οἴμοι τί δράσω παραφρονοῦντος τοῦ πατρός;
πότερον παρανοίας αὐτὸν εἰσαγαγὼν ἕλω,
ἢ τοῖς σοροπηγοῖς τὴν μανίαν αὐτοῦ φράσω;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

φέρ' ἴδω, σὺ τοῦτον τί ὀνομάζεις; εἰπέ μοι.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

ἀλεκτρυόνα.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

καλῶς γε. ταυτηνὶ δὲ τί;

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

ἀλεκτρυόν'.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἄμφω ταὐτό; καταγέλαστος εἶ.
μή νυν τὸ λοιπόν, ἀλλὰ τήνδε μὲν καλεῖν
ἀλεκτρύαιναν τουτονὶ δ' ἀλέκτορα.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

ἀλεκτρύαιναν; ταῦτ' ἔμαθες τὰ δεξιὰ
εἴσω παρελθὼν ἄρτι παρὰ τοὺς γηγενεῖς;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

χἄτερά γε πόλλ'· ἀλλ' ὅ τι μάθοιμ' ἑκάστοτε,
ἐπελανθανόμην ἂν εὐθὺς ὑπὸ πλήθους ἐτῶν.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

διὰ ταῦτα δὴ καὶ θοἰμάτιον ἀπώλεσας;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἀλλ' οὐκ ἀπολώλεκ', ἀλλὰ καταπεφρόντικα.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

τὰς δ' ἐμβάδας ποῖ τέτροφας ὦνόητε σύ;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ὥσπερ Περικλέης ἐς τὸ δέον ἀπώλεσα.
ἀλλ' ἴθι βάδιζ', ἴωμεν· εἶτα τῷ πατρὶ
πιθόμενος ἐξάμαρτε· κἀγώ τοί ποτε,
οἶδ', ἑξέτει σοι τραυλίσαντι πιθόμενος,
ὃν πρῶτον ὀβολὸν ἔλαβον ἡλιαστικόν,
τούτου 'πριάμην σοι Διασίοις ἁμαξίδα.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

ἦ μὴν σὺ τούτοις τῷ χρόνῳ ποτ' ἀχθέσει.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

εὖ γ' ὅτι ἐπείσθης. δεῦρο δεῦρ' ὦ Σώκρατες,
ἔξελθ'· ἄγω γάρ σοι τὸν υἱὸν τουτονὶ
ἄκοντ' ἀναπείσας.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

νηπύτιος γάρ ἐστ' ἔτι,
καὶ τῶν κρεμαθρῶν οὔ πω τρίβων τῶν ἐνθαδί.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

αὐτὸς τρίβων εἴης ἄν, εἰ κρέμαιό γε.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

οὐκ ἐς κόρακας; καταρᾷ σὺ τῷ διδασκάλῳ;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ἰδοὺ κρέμαιό γ', ὡς ἠλίθιον ἐφθέγξατο
καὶ τοῖσι χείλεσιν διερρυηκόσιν.
πῶς ἂν μάθοι ποθ' οὗτος ἀπόφευξιν δίκης
ἢ κλῆσιν ἢ χαύνωσιν ἀναπειστηρίαν;
καίτοι ταλάντου τοῦτ' ἔμαθεν Ὑπέρβολος.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἀμέλει δίδασκε· θυμόσοφός ἐστιν φύσει·
εὐθύς γέ τοι παιδάριον ὂν τυννουτονὶ
ἔπλαττεν ἔνδον οἰκίας ναῦς τ' ἔγλυφεν,

ἁμαξίδας τε σκυτίνας εἰργάζετο,
κἀκ τῶν σιδίων βατράχους ἐποίει πῶς δοκεῖς.
ὅπως δ' ἐκείνω τὼ λόγω μαθήσεται,
τὸν κρείττον' ὅστις ἐστὶ καὶ τὸν ἥττονα,
ἐὰν δὲ μή, τὸν γοῦν ἄδικον πάσῃ τέχνῃ.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

αὐτὸς μαθήσεται παρ' αὐτοῖν τοῖν λόγοιν.
ἐγὼ δ' ἄπειμι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τοῦτό νυν μέμνησ', ὅπως
πρὸς πάντα τὰ δίκαι' ἀντιλέγειν δυνήσεται.

ΧΟΡΟΣ

ΔΙΚΑΙΟΣ

χώρει δευρί, δεῖξον σαυτὸν
τοῖσι θεαταῖς, καίπερ θρασὺς ὤν.

ΑΔΙΚΟΣ

ἴθ' ὅποι χρῄζεις. πολὺ γὰρ μᾶλλόν σ'
ἐν τοῖς πολλοῖσι λέγων ἀπολῶ.

ΔΙΚΑΙΟΣ

ἀπολεῖς σύ; τίς ὤν;

ΑΔΙΚΟΣ

λόγος.

ΔΙΚΑΙΟΣ

ἥττων γ' ὤν.

ΑΔΙΚΟΣ

ἀλλά σε νικῶ τὸν ἐμοῦ κρείττω
φάσκοντ' εἶναι.

ΔΙΚΑΙΟΣ

τί σοφὸν ποιῶν;

ΑΔΙΚΟΣ

γνώμας καινὰς ἐξευρίσκων.

ΔΙΚΑΙΟΣ

ταῦτα γὰρ ἀνθεῖ διὰ τουτουσὶ
τοὺς ἀνοήτους.

ΑΔΙΚΟΣ

οὐκ ἀλλὰ σοφούς.

ΔΙΚΑΙΟΣ

ἀπολῶ σε κακῶς.

---

884 *ὃς τἄδικα λέγων ἀνατρέπει τὸν κρείττονα.*

ΑΔΙΚΟΣ

εἰπὲ τί ποιῶν;

ΔΙΚΑΙΟΣ

τὰ δίκαια λέγων.

ΑΔΙΚΟΣ

ἀλλ' ἀνατρέψω 'γὼ αὔτ' ἀντιλέγων·
οὐδὲ γὰρ εἶναι πάνυ φημὶ δίκην.

ΔΙΚΑΙΟΣ

οὐκ εἶναι φής;

ΑΔΙΚΟΣ

φέρε γὰρ ποῦ 'στιν;

ΔΙΚΑΙΟΣ

παρὰ τοῖσι θεοῖς.

ΑΔΙΚΟΣ

πῶς δῆτα δίκης οὔσης ὁ Ζεὺς
οὐκ ἀπόλωλεν τὸν πατέρ' αὑτοῦ
δήσας;

ΔΙΚΑΙΟΣ

αἰβοῖ τουτὶ καὶ δὴ
χωρεῖ τὸ κακόν· δότε μοι λεκάνην.

ΑΔΙΚΟΣ

τυφογέρων εἶ κἀνάρμοστος.

ΔΙΚΑΙΟΣ

καταπύγων εἶ κἀναίσχυντος.

ΑΔΙΚΟΣ

ῥόδα μ' εἴρηκας.

ΔΙΚΑΙΟΣ

καὶ βωμολόχος.

ΑΔΙΚΟΣ

κρίνεσι στεφανοῖς.

ΔΙΚΑΙΟΣ

καὶ πατραλοίας.

ΑΔΙΚΟΣ

χρυσῷ πάττων μ' οὐ γιγνώσκεις.

ΔΙΚΑΙΟΣ

οὐ δῆτα πρὸ τοῦ γ', ἀλλὰ μολύβδῳ.

ΑΔΙΚΟΣ

νῦν δέ γε κόσμος τοῦτ' ἐστὶν ἐμοί.

ΔΙΚΑΙΟΣ

θρασὺς εἶ πολλοῦ.

ΑΔΙΚΟΣ

σὺ δέ γ' ἀρχαῖος.

ΔΙΚΑΙΟΣ

διὰ σ᾽ οὐ φοιτᾶν
οὐδεὶς ἐθέλει τῶν μειρακίων·
γνωσθήσει τοί ποτ᾽ Ἀθηναίοις
οἷα διδάσκεις τοὺς ἀνοήτους.

ΑΔΙΚΟΣ

αὐχμεῖς αἰσχρῶς.

ΔΙΚΑΙΟΣ

σὺ δέ γ᾽ εὖ πράττεις.
καίτοι πρότερόν γ᾽ ἐπτώχευες,
Τήλεφος εἶναι Μυσὸς φάσκων,
ἐκ πηριδίου
γνώμας τρώγων πανδελετείους.

ΑΔΙΚΟΣ

ὤμοι σοφίας

ΔΙΚΑΙΟΣ

ὤμοι μανίας

ΑΔΙΚΟΣ

ἧς ἐμνήσθης

ΔΙΚΑΙΟΣ

τῆς σῆς, πόλεώς θ᾽ ἥτις σε τρέφει
λυμαινόμενον τοῖς μειρακίοις.

ΑΔΙΚΟΣ

οὐχὶ διδάξεις τοῦτον Κρόνος ὤν.

ΔΙΚΑΙΟΣ

εἴπερ γ᾽ αὐτὸν σωθῆναι χρὴ
καὶ μὴ λαλιὰν μόνον ἀσκῆσαι.

ΑΔΙΚΟΣ

δεῦρ᾽ ἴθι, τοῦτον δ᾽ ἔα μαίνεσθαι.

ΔΙΚΑΙΟΣ

κλαύσει, τὴν χεῖρ᾽ ἢν ἐπιβάλλῃς.

ΧΟΡΟΣ

παύσασθε μάχης καὶ λοιδορίας.
ἀλλ᾽ ἐπίδειξαι σύ τε τοὺς προτέρους
ἅττ᾽ ἐδίδασκες, σύ τε τὴν καινὴν
παίδευσιν, ὅπως ἂν ἀκούσας σφῷν
ἀντιλεγόντοιν κρίνας φοιτᾷ.

ΔΙΚΑΙΟΣ

δρᾶν ταῦτ᾽ ἐθέλω.

ΑΔΙΚΟΣ

κἄγωγ᾽ ἐθέλω.

ΧΟΡΟΣ

φέρε δὴ πότερος λέξει πρότερος;

ΑΔΙΚΟΣ

τούτῳ δώσω·
κᾆτ᾽ ἐκ τούτων ὧν ἂν λέξῃ
ῥηματίοισιν καινοῖς αὐτὸν
καὶ διανοίαις κατατοξεύσω.
τὸ τελευταῖον δ᾽, ἢν ἀναγρύξῃ,
τὸ πρόσωπον ἅπαν καὶ τὠφθαλμὼ
κεντούμενος ὥσπερ ὑπ᾽ ἀνθρηνῶν
ὑπὸ τῶν γνωμῶν ἀπολεῖται.

ΧΟΡΟΣ

νῦν δείξετον τὼ πισύνω τοῖς περιδεξίοισι
λόγοισι καὶ φροντίσι καὶ γνωμοτύποις μερίμναις,
ὁπότερος αὐτοῖν λέγων ἀμείνων φανήσεται.
νῦν γὰρ ἅπας ἐνθάδε κίνδυνος ἀνεῖται σοφίας,
ἧς πέρι τοῖς ἐμοῖς φίλοις ἔστιν ἀγὼν μέγιστος.
ἀλλ᾽ ὦ πολλοῖς τοὺς πρεσβυτέρους ἤθεσι χρηστοῖς στεφανώσας,
ῥῆξον φωνὴν ᾗτινι χαίρεις, καὶ τὴν σαυτοῦ φύσιν εἰπέ.

ΔΙΚΑΙΟΣ

λέξω τοίνυν τὴν ἀρχαίαν παιδείαν ὡς διέκειτο,
ὅτ᾽ ἐγὼ τὰ δίκαια λέγων ἤνθουν καὶ σωφροσύνη ᾽νενόμιστο.
πρῶτον μὲν ἔδει παιδὸς φωνὴν γρύξαντος μηδέν᾽ ἀκοῦσαι·
εἶτα βαδίζειν ἐν ταῖσιν ὁδοῖς εὐτάκτως ἐς κιθαριστοῦ
τοὺς κωμήτας γυμνοὺς ἀθρόους, κεἰ κριμνώδη κατανίφοι.
εἶτ᾽ αὖ προμαθεῖν ᾆσμ᾽ ἐδίδασκεν τὼ μηρὼ μὴ ξυνέχοντας,
ἢ Παλλάδα περσέπολιν δεινὰν ἢ Τηλέπορόν τι βόαμα,
ἐντειναμένους τὴν ἁρμονίαν, ἣν οἱ πατέρες παρέδωκαν.
εἰ δέ τις αὐτῶν βωμολοχεύσαιτ᾽ ἢ κάμψειέν τινα καμπήν,
οἵας οἱ νῦν τὰς κατὰ Φρῦνιν ταύτας τὰς δυσκολοκάμπτους,
ἐπετρίβετο τυπτόμενος πολλὰς ὡς τὰς Μούσας ἀφανίζων.
ἐν παιδοτρίβου δὲ καθίζοντας τὸν μηρὸν ἔδει προβαλέσθαι
τοὺς παῖδας, ὅπως τοῖς ἔξωθεν μηδὲν δείξειαν ἀπηνές·
εἶτ᾽ αὖ πάλιν αὖθις ἀνιστάμενον συμψῆσαι, καὶ προνοεῖσθαι

949—958 = 1024—1083

εἴδωλον τοῖσιν ἐρασταῖσιν τῆς ἥβης μὴ καταλείπειν.
ἠλείφετο δ' ἂν τοὐμφαλοῦ οὐδεὶς παῖς ὑπένερθεν τότ' ἄν, ὥστε
τοῖς αἰδοίοισι δρόσος καὶ χνοῦς ὥσπερ μήλοισιν ἐπήνθει·
οὐδ' ἂν μαλακὴν φυρασάμενος τὴν φωνὴν πρὸς τὸν ἐραστὴν
αὐτὸς ἑαυτὸν προαγωγεύων τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐβάδιζεν,
οὐδ' ἂν ἑλέσθαι δειπνοῦντ' ἐξῆν κεφάλαιον τῆς ῥαφανῖδος,
οὐδ' ἄννηθον τῶν πρεσβυτέρων ἁρπάζειν οὐδὲ σέλινον,
οὐδ' ὀψοφαγεῖν οὐδὲ κιχλίζειν οὐδ' ἴσχειν τὼ πόδ' ἐναλλάξ.

ΑΔΙΚΟΣ

ἀρχαῖά γε καὶ διπολιώδη καὶ τεττίγων ἀνάμεστα
καὶ Κηκείδου καὶ βουφονίων.

ΔΙΚΑΙΟΣ

ἀλλ' οὖν ταῦτ' ἐστὶν ἐκεῖνα,
ἐξ ὧν ἄνδρας μαραθωνομάχους ἡμὴ παίδευσις ἔθρεψεν.
σὺ δὲ τοὺς νῦν εὐθὺς ἐν ἱματίοις προδιδάσκεις ἐντετυλίχθαι·
ὥστε μ' ἀπάγχεσθ', ὅταν ὀρχεῖσθαι παναθηναίοις δέον αὐτοὺς
τὴν ἀσπίδα τῆς κωλῆς προέχων ἀμελῇ τις Τριτογενείης.
πρὸς ταῦτ' ὦ μειράκιον θαρρῶν ἐμὲ τὸν κρείττω λόγον αἱροῦ·
κἀπιστήσει μισεῖν ἀγορὰν καὶ βαλανείων ἀπέχεσθαι,
καὶ τοῖς αἰσχροῖς αἰσχύνεσθαι, κἂν σκώπτῃ τίς σε φλέγεσθαι·
καὶ τῶν θάκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσιοῦσιν,
καὶ μὴ περὶ τοὺς σαυτοῦ γονέας σκαιουργεῖν, ἄλλο τε μηδὲν
αἰσχρὸν ποιεῖν, ὅ τι τῆς αἰδοῦς μέλλει τἄγαλμ' ἀναπλήσειν·
μηδ' εἰς ὀρχηστρίδος εἰσάττειν, ἵνα μὴ πρὸς ταῦτα κεχηνὼς
μήλῳ βληθεὶς ὑπὸ πορνιδίου τῆς εὐκλείας ἀποθραυσθῇς·
μηδ' ἀντειπεῖν τῷ πατρὶ μηδέν, μηδ' Ἰαπετὸν καλέσαντα
μνησικακῆσαι τὴν ἡλικίαν, ἐξ ἧς ἐνεοττοτροφήθης.

ΑΔΙΚΟΣ

εἰ ταῦτ' ὦ μειράκιον πείσει τούτῳ, νὴ τὸν Διόνυσον
τοῖς Ἱπποκράτους υἱέσιν εἴξεις καί σε καλοῦσι βλιτομάμμαν.

ΔΙΚΑΙΟΣ

ἀλλ' οὖν λιπαρός γε καὶ εὐανθὴς ἐν γυμνασίοις διατρίψεις,
οὐ στωμύλλων κατὰ τὴν ἀγορὰν τριβολεκτράπελ' οἷάπερ
οἱ νῦν,
οὐδ' ἑλκόμενος περὶ πραγματίου γλισχραντιλογεξεπιτρίπτου·
ἀλλ' εἰς Ἀκαδήμειαν κατιὼν ὑπὸ ταῖς μορίαις ἀποθρέξει
στεφανωσάμενος καλάμῳ λευκῷ μετὰ σώφρονος ἡλικιώτου,
μίλακος ὄζων καὶ ἀπραγμοσύνης καὶ λεύκης φυλλοβολούσης,
ἦρος ἐν ὥρᾳ χαίρων, ὁπόταν πλάτανος πτελέᾳ ψιθυρίζῃ.
ἢν ταῦτα ποιῇς ἁγὼ φράζω,
καὶ πρὸς τούτοις προσέχῃς τὸν νοῦν,
ἕξεις ἀεὶ
στῆθος λιπαρόν, χροιὰν λευκήν,
ὤμους μεγάλους, γλῶτταν βαιάν,
πυγὴν μεγάλην, πόσθην μικράν.
ἢν δ' ἅπερ οἱ νῦν ἐπιτηδεύῃς,
πρῶτα μὲν ἕξεις
χροιὰν ὠχράν, ὤμους μικρούς,
στῆθος λεπτόν, γλῶτταν μεγάλην,
πυγὴν μικράν, κωλῆν μεγάλην,
ψήφισμα μακρόν, καί σ' ἀναπείσει
τὸ μὲν αἰσχρὸν ἅπαν καλὸν ἡγεῖσθαι,
τὸ καλὸν δ' αἰσχρόν·
καὶ πρὸς τούτοις τῆς Ἀντιμάχου
καταπυγοσύνης ἀναπλήσει.

ΧΟΡΟΣ

ὦ καλλίπυργον σοφίαν κλεινοτάτην ἐπασκῶν,
ὡς ἡδύ σου τοῖσι λόγοις σῶφρον ἔπεστιν ἄνθος.
εὐδαίμονες δ' ἦσαν ἄρ' οἱ ζῶντες τότ' ἐπὶ τῶν προτέρων.
πρὸς οὖν τάδ' ὦ κομψοπρεπῆ μοῦσαν ἔχων,
δεῖ σε λέγειν τι καινόν, ὡς ηὐδοκίμηκεν ἁνήρ.
δεινῶν δέ σοι βουλευμάτων ἔοικε δεῖν πρὸς αὐτόν,
εἴπερ τὸν ἄνδρ' ὑπερβαλεῖ καὶ μὴ γέλωτ' ὀφλήσεις.

ΑΔΙΚΟΣ

καὶ μὴν πάλαι γ' ἐπνιγόμην τὰ σπλάγχνα κἀπεθύμουν
ἅπαντα ταῦτ' ἐναντίαις γνώμαισι συνταράξαι.
ἐγὼ γὰρ ἥττων μὲν λόγος δι' αὐτὸ τοῦτ' ἐκλήθην

ἐν τοῖσι φροντισταῖσιν, ὅτι πρώτιστος ἐπενόησα
τοῖσιν νόμοις ἐν ταῖς δίκαις τἀναντί' ἀντιλέξαι.
καὶ τοῦτο πλεῖν ἢ μυρίων ἔστ' ἄξιον στατήρων,
αἱρούμενον τοὺς ἥττονας λόγους ἔπειτα νικᾶν.
σκέψαι δὲ τὴν παίδευσιν ᾗ πέποιθεν ὡς ἐλέγξω,
ὅστις σε θερμῷ φησι λοῦσθαι πρῶτον οὐκ ἐάσειν.
καίτοι τίνα γνώμην ἔχων ψέγεις τὰ θερμὰ λουτρά;

ΔΙΚΑΙΟΣ

ὁτιὴ κάκιστόν ἐστι καὶ δειλὸν ποιεῖ τὸν ἄνδρα.

ΑΔΙΚΟΣ

ἐπίσχες· εὐθὺς γάρ σ' ἔχω μέσον λαβὼν ἄφυκτον.
καί μοι φράσον, τῶν τοῦ Διὸς παίδων τίν' ἄνδρ' ἄριστον
ψυχὴν νομίζεις, εἰπέ, καὶ πλείστους πόνους πονῆσαι.

ΔΙΚΑΙΟΣ

ἐγὼ μὲν οὐδέν' Ἡρακλέους βελτίον' ἄνδρα κρίνω.

ΑΔΙΚΟΣ

ποῦ ψυχρὰ δῆτα πώποτ' εἶδες ἡράκλεια λουτρά;
καίτοι τίς ἀνδρειότερος ἦν;

ΔΙΚΑΙΟΣ

ταῦτ' ἐστὶ ταῦτ' ἐκεῖνα,
ἃ τῶν νεανίσκων ἀεὶ δι' ἡμέρας λαλούντων
πλῆρες τὸ βαλανεῖον ποιεῖ, κενὰς δὲ τὰς παλαίστρας.

ΑΔΙΚΟΣ

εἶτ' ἐν ἀγορᾷ τὴν διατριβὴν ψέγεις· ἐγὼ δ' ἐπαινῶ.
εἰ γὰρ πονηρὸν ἦν, Ὅμηρος οὐδέποτ' ἂν ἐποίει
τὸν Νέστορ' ἀγορητὴν ἂν οὐδὲ τοὺς σοφοὺς ἅπαντας.
ἄνειμι δῆτ' ἐντεῦθεν ἐς τὴν γλῶτταν, ἣν ὁδὶ μὲν
οὔ φησι χρῆναι τοὺς νέους ἀσκεῖν, ἐγὼ δὲ φημί.
καὶ σωφρονεῖν αὖ φησὶ χρῆναι· δύο κακὼ μεγίστω.
ἐπεὶ σὺ διὰ τὸ σωφρονεῖν τῷ πώποτ' εἶδες ἤδη
ἀγαθόν τι γενόμενον, φράσον, καί μ' ἐξέλεγξον εἰπών.

ΔΙΚΑΙΟΣ

πολλοῖς. ὁ γοῦν Πηλεὺς ἔλαβε δι' αὐτὸ τὴν μάχαιραν.

ΑΔΙΚΟΣ

μάχαιραν; ἀστεῖόν γε κέρδος ἔλαβεν ὁ κακοδαίμων.
Ὑπέρβολος δ' οὑκ τῶν λύχνων πλεῖν ἢ τάλαντα πολλὰ
εἴληφε διὰ πονηρίαν, ἀλλ' οὐ μὰ Δία μάχαιραν.

ΔΙΚΑΙΟΣ

καὶ τὴν Θέτιν γ᾽ ἔγημε διὰ τὸ σωφρονεῖν ὁ Πηλεύς.

ΑΔΙΚΟΣ

κᾆτ᾽ ἀπολιποῦσά γ᾽ αὐτὸν ᾤχετ᾽· οὐ γὰρ ἦν ὑβριστὴς
οὐδ᾽ ἡδὺς ἐν τοῖς στρώμασιν τὴν νύκτα παννυχίζειν·
γυνὴ δὲ σιναμωρουμένη χαίρει· σὺ δ᾽ εἶ κρόνιππος.
σκέψαι γὰρ ὦ μειράκιον ἐν τῷ σωφρονεῖν ἅπαντα
ἅνεστιν, ἡδονῶν θ᾽ ὅσων μέλλεις ἀποστερεῖσθαι,
παίδων γυναικῶν κοττάβων ὄψων πότων καχασμῶν.
καίτοι τί σοι ζῆν ἄξιον, τούτων ἐὰν στερηθῇς;
εἶεν. πάρειμ᾽ ἐντεῦθεν ἐς τὰς τῆς φύσεως ἀνάγκας.
ἥμαρτες, ἠράσθης, ἐμοίχευσάς τι, κᾆτ᾽ ἐλήφθης·
ἀπόλωλας· ἀδύνατος γὰρ εἶ λέγειν. ἐμοὶ δ᾽ ὁμιλῶν
χρῶ τῇ φύσει, σκίρτα, γέλα, νόμιζε μηδὲν αἰσχρόν.
μοιχὸς γὰρ ἢν τύχῃς ἁλούς, τάδ᾽ ἀντερεῖς πρὸς αὐτόν,
ὡς οὐδὲν ἠδίκηκας· εἶτ᾽ ἐς τὸν Δί᾽ ἐπανενεγκεῖν,
κἀκεῖνος ὡς ἥττων ἔρωτός ἐστι καὶ γυναικῶν·
καίτοι σὺ θνητὸς ὢν θεοῦ πῶς μεῖζον ἂν δύναιο;

ΔΙΚΑΙΟΣ

τί δ᾽ ἢν ῥαφανιδωθῇ πιθόμενός σοι τέφρᾳ τε τιλθῇ,
ἕξει τινὰ γνώμην λέγειν τὸ μὴ εὐρύπρωκτος εἶναι;

ΑΔΙΚΟΣ

ἢν δ᾽ εὐρύπρωκτος ᾖ, τί πείσεται κακόν;

ΔΙΚΑΙΟΣ

τί μὲν οὖν ἂν ἔτι μεῖζον πάθοι τούτου ποτέ;

ΑΔΙΚΟΣ

τί δῆτ᾽ ἐρεῖς, ἢν τοῦτο νικηθῇς ἐμοῦ;

ΔΙΚΑΙΟΣ

σιγήσομαι. τί δ᾽ ἄλλο;

ΑΔΙΚΟΣ

φέρε δή μοι φράσον·
συνηγοροῦσιν ἐκ τίνων;

ΔΙΚΑΙΟΣ

ἐξ εὐρυπρώκτων.

ΑΔΙΚΟΣ

πείθομαι.
τί δαί; τραγῳδοῦσ᾽ ἐκ τίνων;

ΔΙΚΑΙΟΣ

ἐξ εὐρυπρώκτων.

ΑΔΙΚΟΣ

εὖ λέγεις.
δημηγοροῦσι δ' ἐκ τίνων;

ΔΙΚΑΙΟΣ

ἐξ εὐρυπρώκτων.

ΑΔΙΚΟΣ

ἆρα δῆτ'
ἔγνωκας ὡς οὐδὲν λέγεις;
καὶ τῶν θεατῶν ὁπότεροι
πλείους σκόπει.

ΔΙΚΑΙΟΣ

καὶ δὴ σκοπῶ.

ΑΔΙΚΟΣ

τί δῆθ' ὁρᾷς;

ΔΙΚΑΙΟΣ

πολὺ πλείονας νὴ τοὺς θεοὺς
τοὺς εὐρυπρώκτους· τουτονὶ
γοῦν οἶδ' ἐγὼ κἀκεινονὶ
καὶ τὸν κομήτην τουτονί.

ΑΔΙΚΟΣ

τί δῆτ' ἐρεῖς;

ΔΙΚΑΙΟΣ

ἡττήμεθ'· ὦ βινούμενοι
πρὸς τῶν θεῶν δέξασθέ μου
θοἰμάτιον, ὡς
ἐξαυτομολῶ πρὸς ὑμᾶς.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

τί δῆτα; πότερα τοῦτον ἀπάγεσθαι λαβὼν
βούλει τὸν υἱόν, ἢ διδάσκω σοι λέγειν;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

δίδασκε καὶ κόλαζε καὶ μέμνησ' ὅπως
εὖ μοι στομώσεις αὐτόν, ἐπὶ μὲν θἄτερα
οἷον δικιδίοις, τὴν δ' ἑτέραν αὐτοῦ γνάθον
στόμωσον οἵαν ἐς τὰ μείζω πράγματα.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ἀμέλει κομιεῖ τοῦτον σοφιστὴν δεξιόν.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

ὠχρὸν μὲν οὖν οἶμαί γε καὶ κακοδαίμονα.

ΧΟΡΟΣ

χωρεῖτέ νυν. οἶμαι δέ σοι ταῦτα μεταμελήσειν.

τοὺς κριτὰς δ' ἃ κερδανοῦσιν, ἤν τι τόνδε τὸν χορὸν
ὠφελῶσ' ἐκ τῶν δικαίων, βουλόμεσθ' ἡμεῖς φράσαι.
πρῶτα μὲν γάρ, ἢν νεᾶν βούλησθ' ἐν ὥρᾳ τοὺς ἀγρούς,
ὕσομεν πρώτοισιν ὑμῖν, τοῖσι δ' ἄλλοις ὕστερον.
εἶτα τὸν καρπόν τε καὶ τὰς ἀμπέλους φυλάξομεν,
ὥστε μήτ' αὐχμὸν πιέζειν μήτ' ἄγαν ἐπομβρίαν.
ἢν δ' ἀτιμάσῃ τις ἡμᾶς θνητὸς ὢν οὔσας θεάς,
προσχέτω τὸν νοῦν, πρὸς ἡμῶν οἷα πείσεται κακά,
λαμβάνων οὔτ' οἶνον οὔτ' ἄλλ' οὐδὲν ἐκ τοῦ χωρίου.
ἡνίκ' ἂν γὰρ αἵ τ' ἐλᾶαι βλαστάνωσ' αἵ τ' ἄμπελοι,
ἀποκεκόψονται· τοιαύταις σφενδόναις παιήσομεν.
ἢν δὲ πλινθεύοντ' ἴδωμεν, ὕσομεν καὶ τοῦ τέγους
τὸν κέραμον αὐτοῦ χαλάζαις στρογγύλαις συντρίψομεν.
κἂν γαμῇ ποτ' αὐτὸς ἢ τῶν ξυγγενῶν ἢ τῶν φίλων,
ὕσομεν τὴν νύκτα πᾶσαν· ὥστ' ἴσως βουλήσεται
κἂν ἐν Αἰγύπτῳ τυχεῖν ὢν μᾶλλον ἢ κρῖναι κακῶς.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

πέμπτη, τετράς, τρίτη, μετὰ ταύτην δευτέρα,
εἶθ' ἣν ἐγὼ μάλιστα πασῶν ἡμερῶν
δέδοικα καὶ πέφρικα καὶ βδελύττομαι,
εὐθὺς μετὰ ταύτην ἔσθ' ἕνη τε καὶ νέα.
πᾶς γάρ τις ὀμνὺς οἷς ὀφείλων τυγχάνω,
θείς μοι πρυτανεῖ' ἀπολεῖν μέ φησι κἀξολεῖν,
καί μου μέτρι' ἄττα καὶ δίκαι' αἰτουμένου
'ὦ δαιμόνιε τὸ μέν τι νυνὶ μὴ λάβῃς,
τὸ δ' ἀναβαλοῦ μοι, τὸ δ' ἄφες', οὔ φασίν ποτε
οὕτως ἀπολήψεσθ', ἀλλὰ λοιδοροῦσί με
ὡς ἄδικός εἰμι, καὶ δικάσεσθαί φασί μοι.
νῦν οὖν δικαζέσθων· ὀλίγον γάρ μοι μέλει,
εἴπερ μεμάθηκέ γ' εὖ λέγειν Φειδιππίδης.
τάχα δ' εἴσομαι κόψας τὸ φροντιστήριον.
παῖ, ἠμί, παῖ παῖ.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Στρεψιάδην ἀσπάζομαι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

κἄγωγέ σ'· ἀλλὰ τουτονὶ πρῶτον λαβέ·
χρὴ γὰρ ἐπιθαυμάζειν τι τὸν διδάσκαλον.

καί μοι τὸν υἱὸν εἰ μεμάθηκε τὸν λόγον
ἐκεῖνον εἴφ' ὃν ἀρτίως εἰσήγαγες.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

μεμάθηκεν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

εὖ γ' ὦ παμβασίλει' ἀπαιόλη.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ὥστ' ἀποφύγοις ἂν ἥντιν' ἂν βούλῃ δίκην.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

κεἰ μάρτυρες παρῆσαν, ὅτ' ἐδανειζόμην;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

πολλῷ γε μᾶλλον, κἂν παρῶσι χίλιοι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

βοάσομαί τἄρα τὰν ὑπέρτονον
βοάν. ἰὼ κλάετ' ὠβολοστάται
αὐτοί τε καὶ τἀρχαῖα καὶ τόκοι τόκων·
οὐδὲν γὰρ ἄν με φλαῦρον ἐργάσαισθ' ἔτι,
οἷος ἐμοὶ τρέφεται
τοῖσδ' ἐνὶ δώμασι παῖς,
ἀμφήκει γλώττῃ λάμπων,
πρόβολος ἐμός, σωτὴρ δόμοις, ἐχθροῖς βλάβη,
λυσανίας πατρῴων μεγάλων κακῶν·
ὃν κάλεσον τρέχων ἔνδοθεν ὡς ἐμέ.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ὦ τέκνον ὦ παῖ ἔξελθ' οἴκων,
ἄιε σοῦ πατρός.
ὅδ' ἐκεῖνος ἀνήρ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ὦ φίλος ὦ φίλος.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ἄπιθι λαβὼν τὸν υἱόν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἰὼ ἰὼ τέκνον, ἰὼ ἰοῦ ἰοῦ
ὡς ἥδομαί σου πρῶτα τὴν χροιὰν ἰδών.
νῦν μέν γ' ἰδεῖν εἶ πρῶτον ἐξαρνητικὸς
κἀντιλογικός, καὶ τοῦτο τοὐπιχώριον
ἀτεχνῶς ἐπανθεῖ, τὸ τί λέγεις σύ; καὶ δοκεῖν
ἀδικοῦντ' ἀδικεῖσθαι καὶ κακουργοῦντ' οἶδ' ὅτι.

ἐπὶ τοῦ προσώπου τ' ἐστὶν ἀττικὸν βλέπος.
νῦν οὖν ὅπως σώσεις μ', ἐπεὶ κἀπώλεσας.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

φοβεῖ δὲ δὴ τί;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τὴν ἕνην τε καὶ νέαν.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

ἕνη γάρ ἐστι καὶ νέα τίς;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἡμέρα,
εἰς ἣν γε θήσειν τὰ πρυτανεῖά φασί μοι.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

ἀπολοῦσ' ἄρ' αὔθ' οἱ θέντες· οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως
μί' ἡμέρα γένοιτ' ἂν ἡμέραι δύο.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

οὐκ ἂν γένοιτο;

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

πῶς γάρ; εἰ μή πέρ γ' ἅμα
αὑτὴ γένοιτ' ἂν γραῦς τε καὶ νέα γυνή.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

καὶ μὴν νενόμισταί γ'.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

οὐ γάρ, οἶμαι, τὸν νόμον
ἴσασιν ὀρθῶς ὅ τι νοεῖ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

νοεῖ δὲ τί;

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

ὁ Σόλων ὁ παλαιὸς ἦν φιλόδημος τὴν φύσιν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τουτὶ μὲν οὐδέν πω πρὸς ἕνην τε καὶ νέαν.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

ἐκεῖνος οὖν τὴν κλῆσιν ἐς δύ' ἡμέρας
ἔθηκεν, ἔς γε τὴν ἕνην τε καὶ νέαν,
ἵν' αἱ θέσεις γίγνοιντο τῇ νουμηνίᾳ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἵνα δὴ τί τὴν ἕνην προσέθηχ';

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

ἵν' ὦ μέλε
παρόντες οἱ φεύγοντες ἡμέρᾳ μιᾷ
πρότερον διαλλάττοινθ' ἑκόντες, εἰ δὲ μή,
ἕωθεν ὑπανιῷντο τῇ νουμηνίᾳ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

πῶς οὐ δέχονται δῆτα τῇ νουμηνίᾳ
ἀρχαὶ τὰ πρυτανεῖ', ἀλλ' ἕνῃ τε καὶ νέᾳ;

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

ὅπερ οἱ προτένθαι γὰρ δοκοῦσί μοι ποιεῖν·
ὅπως τάχιστα τὰ πρυτανεῖ' ὑφελοίατο,
διὰ τοῦτο προὐτένθευσαν ἡμέρᾳ μιᾷ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

εὖ γ' ὦ κακοδαίμονες, τί κάθησθ' ἀβέλτεροι,
ἡμέτερα κέρδη τῶν σοφῶν ὄντες, λίθοι,
ἀριθμός, πρόβατ' ἄλλως, ἀμφορῆς νενησμένοι;
ὥστ' εἰς ἐμαυτὸν καὶ τὸν υἱὸν τουτονὶ
ἐπ' εὐτυχίαισιν ᾀστέον μοὐγκώμιον.
μάκαρ ὦ Στρεψίαδες,
αὐτός τ' ἔφυς ὡς σοφὸς
χοἷον τὸν υἱὸν τρέφεις,
φήσουσι δή μ' οἱ φίλοι
χοἱ δημόται
ζηλοῦντες ἡνίκ' ἂν σὺ νικᾷς λέγων τὰς δίκας.
ἀλλ' εἰσάγων σε βούλομαι πρῶτον ἑστιᾶσαι.

ΠΑΣΙΑΣ

εἶτ' ἄνδρα τῶν αὑτοῦ τι χρὴ προϊέναι;
οὐδέποτέ γ', ἀλλὰ κρεῖττον εὐθὺς ἦν τότε
ἀπερυθριᾶσαι μᾶλλον ἢ σχεῖν πράγματα,
ὅτε τῶν ἐμαυτοῦ γ' ἕνεκα νυνὶ χρημάτων
ἕλκω σε κλητεύσοντα, καὶ γενήσομαι
ἐχθρὸς ἔτι πρὸς τούτοισιν ἀνδρὶ δημότῃ.
ἀτὰρ οὐδέποτέ γε τὴν πατρίδα καταισχυνῶ
ζῶν, ἀλλὰ καλοῦμαι Στρεψιάδην

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τίς οὑτοσί;

ΠΑΣΙΑΣ

ἐς τὴν ἕνην τε καὶ νέαν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

μαρτύρομαι,
ὅτι ἐς δύ' εἶπεν ἡμέρας. τοῦ χρήματος;

ΠΑΣΙΑΣ

τῶν δώδεκα μνῶν, ἃς ἔλαβες ὠνούμενος
τὸν ψαρὸν ἵππον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἵππον; οὐκ ἀκούετε,
ὃν πάντες ὑμεῖς ἴστε μισοῦνθ' ἱππικήν.

ΠΑΣΙΑΣ

καὶ νὴ Δί' ἀποδώσειν γ' ἐπώμνυς τοὺς θεούς.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

μὰ τὸν Δί'· οὐ γάρ πω τότ' ἐξηπίστατο
Φειδιππίδης μοι τὸν ἀκατάβλητον λόγον.

ΠΑΣΙΑΣ

νῦν δὲ διὰ τοῦτ' ἔξαρνος εἶναι διανοεῖ;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τί γὰρ ἄλλ' ἂν ἀπολαύσαιμι τοῦ μαθήματος;

ΠΑΣΙΑΣ

καὶ ταῦτ' ἐθελήσεις ἀπομόσαι μοι τοὺς θεούς;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ποίους θεούς;

ΠΑΣΙΑΣ

τὸν Δία, τὸν Ἑρμῆν, τὸν Ποσειδῶ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

νὴ Δία
κἂν προσκαταθείην γ' ὥστ' ὀμόσαι τριώβολον.

ΠΑΣΙΑΣ

ἀπόλοιο τοίνυν ἕνεκ' ἀναιδείας ἔτι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἁλσὶν διασμηχθεὶς ὄναιτ' ἂν οὑτοσί.

ΠΑΣΙΑΣ

οἴμ' ὡς καταγελᾷς.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἓξ χόας χωρήσεται.

ΠΑΣΙΑΣ

οὔ τοι μὰ τὸν Δία τὸν μέγαν καὶ τοὺς θεοὺς
ἐμοῦ καταπροίξει.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

θαυμασίως ἥσθην θεοῖς,
καὶ Ζεὺς γέλοιος ὀμνύμενος τοῖς εἰδόσιν.

ΠΑΣΙΑΣ

ἦ μὴν σὺ τούτων τῷ χρόνῳ δώσεις δίκην.
ἀλλ' εἴτε γ' ἀποδώσεις τὰ χρήματ' εἴτε μή,
ἀπόπεμψον ἀποκρινάμενος.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἔχε νυν ἥσυχος.
ἐγὼ γὰρ αὐτίκ' ἀποκρινοῦμαί σοι σαφῶς.

ΠΑΣΙΑΣ

τί σοι δοκεῖ δράσειν; ἀποδώσειν σοι δοκεῖ;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ποῦ 'σθ' οὗτος ἀπαιτῶν με τἀργύριον; λέγε
τουτὶ τί ἔστι;

ΠΑΣΙΑΣ

τοῦθ' ὅ τι ἐστί; κάρδοπος.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἔπειτ' ἀπαιτεῖς τἀργύριον τοιοῦτος ὤν;
οὐκ ἂν ἀποδοίην οὐδ' ἂν ὀβολὸν οὐδενί,
ὅστις καλέσειε κάρδοπον τὴν καρδόπην.

ΠΑΣΙΑΣ

οὐκ ἄρ' ἀποδώσεις;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

οὐχ ὅσον γέ μ' εἰδέναι.
οὔκουν ἀνύσας τι θᾶττον ἀπολιταργιεῖς
ἀπὸ τῆς θύρας;

ΠΑΣΙΑΣ

ἄπειμι, καὶ τοῦτ' ἴσθ' ὅτι
θήσω πρυτανεῖ' ἢ μηκέτι ζῴην ἐγώ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

προσαποβαλεῖς ἄρ' αὐτὰ πρὸς ταῖς δώδεκα.
καίτοι σε τοῦτό γ' οὐχὶ βούλομαι παθεῖν,
ὁτιὴ 'κάλεσας εὐηθικῶς τὴν κάρδοπον.

ΑΜΥΝΙΑΣ

ἰώ μοί μοι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἔα.
τίς οὑτοσί ποτ' ἔσθ' ὁ θρηνῶν; οὔ τί που
τῶν Καρκίνου τις δαιμόνων ἐφθέγξατο;

ΑΜΥΝΙΑΣ

τί δ' ὅστις εἰμὶ τοῦτο βούλεσθ' εἰδέναι;
ἀνὴρ κακοδαίμων.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

κατὰ σεαυτόν νυν τρέπου.

ΑΜΥΝΙΑΣ

ὦ σκληρὲ δαῖμον, ὦ τύχαι θραυσάντυγες
ἵππων ἐμῶν, ὦ Παλλὰς ὥς μ' ἀπώλεσας.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τί δαί σε Τληπόλεμός ποτ᾽ εἴργασται κακόν;

ΑΜΥΝΙΑΣ

μὴ σκῶπτέ μ᾽ ὦ τᾶν, ἀλλά μοι τὰ χρήματα
τὸν υἱὸν ἀποδοῦναι κέλευσον ἅλαβεν,
ἄλλως τε μέντοι καὶ κακῶς πεπραγότι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τὰ ποῖα ταῦτα χρήμαθ᾽;

ΑΜΥΝΙΑΣ

ἁδανείσατο.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

κακῶς ἄρ᾽ ὄντως εἶχες, ὥς γ᾽ ἐμοὶ δοκεῖς.

ΑΜΥΝΙΑΣ

ἵππους ἐλαύνων ἐξέπεσον νὴ τοὺς θεούς.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τί δῆτα ληρεῖς ὥσπερ ἀπ᾽ ὄνου καταπεσών;

ΑΜΥΝΙΑΣ

ληρῶ τὰ χρήματ᾽ ἀπολαβεῖν εἰ βούλομαι;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

οὐκ ἔσθ᾽ ὅπως σύ γ᾽ αὐτὸς ὑγιαίνεις.

ΑΜΥΝΙΑΣ

τί δαί;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τὸν ἐγκέφαλον ὥσπερ σεσεῖσθαί μοι δοκεῖς.

ΑΜΥΝΙΑΣ

σὺ δὲ νὴ τὸν Ἑρμῆν προσκεκλήσεσθαί γέ μοι,
εἰ μἀποδώσεις τἀργύριον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

κάτειπέ νυν,
πότερα νομίζεις καινὸν ἀεὶ τὸν Δία
ὕειν ὕδωρ ἑκάστοτ᾽, ἢ τὸν ἥλιον
ἕλκειν κάτωθεν ταὐτὸ τοῦθ᾽ ὕδωρ πάλιν;

ΑΜΥΝΙΑΣ

οὐκ οἶδ᾽ ἔγωγ᾽ ὁπότερον, οὐδέ μοι μέλει.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

πῶς οὖν ἀπολαβεῖν τἀργύριον δίκαιος εἶ,
εἰ μηδὲν οἶσθα τῶν μετεώρων πραγμάτων;

ΑΜΥΝΙΑΣ

ἀλλ᾽ εἰ σπανίζεις, τἀργυρίου μοι τὸν τόκον
ἀπόδοτε.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τοῦτο δ' ἔσθ' ὁ τόκος τί θηρίον;

ΑΜΥΝΙΑΣ

τί δ' ἄλλο γ' ἢ κατὰ μῆνα καὶ καθ' ἡμέραν
πλέον πλέον τἀργύριον ἀεὶ γίγνεται
ὑπορρέοντος τοῦ χρόνου;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

καλῶς λέγεις.
τί δῆτα; τὴν θάλατταν ἔσθ' ὅτι πλείονα
νυνὶ νομίζεις ἢ πρὸ τοῦ;

ΑΜΥΝΙΑΣ

μὰ Δί' ἀλλ' ἴσην.
οὐ γὰρ δίκαιον πλεῖον' εἶναι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

κᾆτα πῶς
αὕτη μὲν ὦ κακόδαιμον οὐδὲν γίγνεται
ἐπιρρεόντων τῶν ποταμῶν πλείων, σὺ δὲ
ζητεῖς ποιῆσαι τἀργύριον πλεῖον τὸ σόν;
οὐκ ἀποδιώξει σαυτὸν ἀπὸ τῆς οἰκίας;
φέρε μοι τὸ κέντρον.

ΑΜΥΝΙΑΣ

ταῦτ' ἐγὼ μαρτύρομαι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ὕπαγε. τί μέλλεις; οὐκ ἐλᾷς ὦ σαμφόρα;

ΑΜΥΝΙΑΣ

ταῦτ' οὐχ ὕβρις δῆτ' ἐστίν;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἄξεις; ἐπιαλῶ
κεντῶν ὑπὸ τὸν πρωκτόν σε τὸν σειραφόρον.
φεύγεις; ἔμελλόν σ' ἆρα κινήσειν ἐγὼ
αὐτοῖς τροχοῖς τοῖς σοῖσι καὶ ξυνωρίσιν.

ΧΟΡΟΣ

οἷον τὸ πραγμάτων ἐρᾶν φλαύρων· ὁ γὰρ
γέρων ὅδ' ἐξαρθεὶς
ἀποστερῆσαι βούλεται
τὰ χρήμαθ' ἁδανείσατο·
κοὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ τήμερον
λήψεταί τι πρᾶγμ', ὃ του-

1303—1310=1311—1320

τον ποιήσει τὸν σοφιστὴν ἴσως,
ἀνθ' ὧν πανουργεῖν ἤρξατ', ἐξαίφνης λαβεῖν κακόν τι.
οἶμαι γὰρ αὐτὸν αὐτίχ' εὑρήσειν ὅπερ
πάλαι ποτ' ἐζήτει,
εἶναι τὸν υἱὸν δεινόν οἱ
γνώμας ἐναντίας λέγειν
τοῖσιν δικαίοις, ὥστε νι-
κᾶν ἅπαντας οἷσπερ ἂν
ξυγγένηται, κἂν λέγῃ παμπόνηρ'.
ἴσως δ' ἴσως βουλήσεται κἄφωνον αὐτὸν εἶναι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἰοὺ ἰού.
ὦ γείτονες καὶ ξυγγενεῖς καὶ δημόται,
ἀμυνάθετέ μοι τυπτομένῳ πάσῃ τέχνῃ.
οἴμοι κακοδαίμων τῆς κεφαλῆς καὶ τῆς γνάθου.
ὦ μιαρὲ τύπτεις τὸν πατέρα;

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

φήμ' ὦ πάτερ.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ὁρᾶθ' ὁμολογοῦνθ' ὅτι με τύπτει.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

καὶ μάλα.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ὦ μιαρὲ καὶ πατραλοῖα καὶ τοιχωρύχε.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

αὖθίς με ταὐτὰ ταῦτα καὶ πλείω λέγε.
ἆρ' οἶσθ' ὅτι χαίρω πόλλ' ἀκούων καὶ κακά;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ὦ λακκόπρωκτε.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

πάττε πολλοῖς τοῖς ῥόδοις.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τὸν πατέρα τύπτεις;

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

κἀποφανῶ γε νὴ Δία
ὡς ἐν δίκῃ σ' ἔτυπτον.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ὦ μιαρώτατε,
καὶ πῶς γένοιτ' ἂν πατέρα τύπτειν ἐν δίκῃ;

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

ἔγωγ᾽ ἀποδείξω καί σε νικήσω λέγων.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τουτὶ σὺ νικήσεις;

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

πολύ γε καὶ ῥᾳδίως.
ἑλοῦ δ᾽ ὁπότερον τοῖν λόγοιν βούλει λέγειν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ποίοιν λόγοιν;

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

τὸν κρείττον᾽ ἢ τὸν ἥττονα.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἐδιδαξάμην μέντοι σε νὴ Δί᾽ ὦ μέλε
τοῖσιν δικαίοις ἀντιλέγειν, εἰ ταῦτά γε
μέλλεις ἀναπείσειν, ὡς δίκαιον καὶ καλὸν
τὸν πατέρα τύπτεσθ᾽ ἐστὶν ὑπὸ τῶν υἱέων.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

ἀλλ᾽ οἴομαι μέντοι σ᾽ ἀναπείσειν, ὥστε γε
οὐδ᾽ αὐτὸς ἀκροασάμενος οὐδὲν ἀντερεῖς.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

καὶ μὴν ὅ τι καὶ λέξεις ἀκοῦσαι βούλομαι.

ΧΟΡΟΣ

σὸν ἔργον ὦ πρεσβῦτα φροντίζειν ὅπῃ
τὸν ἄνδρα κρατήσεις,
ὡς οὗτος, εἰ μή τῳ ᾽πεποίθειν, οὐκ ἂν ἦν
οὕτως ἀκόλαστος.
ἀλλ᾽ ἔσθ᾽ ὅτῳ θρασύνεται· δῆλόν γε τἀν-
θρώπου ᾽στὶ τὸ λῆμα.
ἀλλ᾽ ἐξ ὅτου τὸ πρῶτον ἤρξαθ᾽ ἡ μάχη γενέσθαι,
χρὴ δὴ λέγειν πρὸς τὸν χορόν· πάντως δὲ τοῦτο δράσεις.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

καὶ μὴν ὅθεν γε πρῶτον ἠρξάμεσθα λοιδορεῖσθαι
ἐγὼ φράσω· ᾽πειδὴ γὰρ εἱστιώμεθ᾽, ὥσπερ ἴστε,
πρῶτον μὲν αὐτὸν τὴν λύραν λαβόντ᾽ ἐγὼ ᾽κέλευσα
ᾆσαι Σιμωνίδου μέλος, τὸν Κριὸν ὡς ἐπέχθη.
ὁ δ᾽ εὐθέως ἀρχαῖον εἶν᾽ ἔφασκε τὸ κιθαρίζειν
ᾄδειν τε πίνονθ᾽ ὥσπερεὶ κάχρυς γυναῖκ᾽ ἀλοῦσαν.

1345—1352=1391—1398

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

οὐ γὰρ τότ᾽ εὐθὺς χρῆν σ᾽ ἀράττεσθαί τε καὶ πατεῖσθαι,
ᾄδειν κελεύονθ᾽ ὡσπερεὶ τέττιγας ἑστιῶντα;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τοιαῦτα μέντοι καὶ τότ᾽ ἔλεγεν ἔνδον οἷάπερ νῦν,
καὶ τὸν Σιμωνίδην ἔφασκ᾽ εἶναι κακὸν ποιητήν.
κἀγὼ μόλις μὲν ἀλλ᾽ ὅμως ἠνεσχόμην τὸ πρῶτον·
ἔπειτα δ᾽ ἐκέλευσ᾽ αὐτὸν ἀλλὰ μυρρίνην λαβόντα
τῶν Αἰσχύλου λέξαι τί μοι· κᾆθ᾽ οὗτος εὐθὺς εἶπεν·
ἐγὼ γὰρ Αἰσχύλον νομίζω πρῶτον ἐν ποιηταῖς,
ψόφου πλέων ἀξύστατον στόμφακα κρημνοποιόν.
κἀνταῦθα πῶς οἴεσθέ μου τὴν καρδίαν ὀρεχθεῖν;
ὅμως δὲ τὸν θυμὸν δακὼν ἔφην, σὺ δ᾽ ἀλλὰ τούτων
λέξον τι τῶν νεωτέρων, ἅττ᾽ ἐστὶ τὰ σοφὰ ταῦτα.
ὃ δ᾽ εὐθὺς ᾖσ᾽ Εὐριπίδου ῥῆσίν τιν᾽, ὡς ἐβίνει
ἀδελφὸς ὠλεξίκακε τὴν ὁμομητρίαν ἀδελφήν.
κἀτ᾽ οὐκέτ᾽ ἐξηνεσχόμην, ἀλλ᾽ εὐθὺς ἐξαράττω
πολλοῖς κακοῖς κᾀσχροῖσι· κᾆτ᾽ ἐντεῦθεν, οἷον εἰκός,
ἔπος πρὸς ἔπος ἠρειδόμεσθ᾽· εἶθ᾽ οὗτος ἐπαναπηδᾷ,
κἄπειτ᾽ ἔφλα με κἀσπόδει κἄπνιγε κἀπέτριβεν.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

οὔκουν δικαίως, ὅστις οὐκ Εὐριπίδην ἐπαινεῖς
σοφώτατον;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

σοφώτατόν γ᾽ ἐκεῖνον· ὦ τί σ᾽ εἴπω;
ἀλλ᾽ αὖθις αὖ τυπήσομαι.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

νὴ τὸν Δί᾽ ἐν δίκῃ γ᾽ ἄν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

καὶ πῶς δικαίως; ὅστις ὠναίσχυντέ σ᾽ ἐξέθρεψα,
αἰσθανόμενός σου πάντα τραυλίζοντος, ὅ τι νοοίης.
εἰ μέν γε βρῦν εἴποις, ἐγὼ γνοὺς ἂν πιεῖν ἐπέσχον·
μαμμᾶν δ᾽ ἂν αἰτήσαντος ἧκόν σοι φέρων ἂν ἄρτον·
κακκᾶν δ᾽ ἂν οὐκ ἔφθης φράσας, κἀγὼ λαβὼν θύραζε
ἐξέφερον ἂν καὶ προὐσχόμην σε· σὺ δ᾽ ἐμὲ νῦν ἀπάγχων
βοῶντα καὶ κεκραγόθ᾽ ὅτι
χεζητιῴην, οὐκ ἔτλης
ἔξω ᾽ξενεγκεῖν ὦ μιαρὲ

θύραζέ μ', ἀλλὰ πνιγόμενος
αὐτοῦ 'ποίησα κακκᾶν.

ΧΟΡΟΣ

οἶμαί γε τῶν νεωτέρων τὰς καρδίας
πηδᾶν ὅ τι λέξει.
εἰ γὰρ τοιαῦτά γ' οὗτος ἐξειργασμένος
λαλῶν ἀναπείσει,
τὸ δέρμα τῶν γεραιτέρων λάβοιμεν ἂν
ἀλλ' οὐδ' ἐρεβίνθου.
σὸν ἔργον ὦ καινῶν ἐπῶν κινητὰ καὶ μοχλευτὰ
πειθώ τινα ζητεῖν, ὅπως δόξεις λέγειν δίκαια.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

ὡς ἡδὺ καινοῖς πράγμασιν καὶ δεξιοῖς ὁμιλεῖν,
καὶ τῶν καθεστώτων νόμων ὑπερφρονεῖν δύνασθαι.
ἐγὼ γὰρ ὅτε μὲν ἱππικῇ τὸν νοῦν μόνῃ προσεῖχον,
οὐδ' ἂν τρί' εἰπεῖν ῥήμαθ' οἷός τ' ᾖ πρὶν ἐξαμαρτεῖν·
νυνὶ δ' ἐπειδή μ' οὑτοσὶ τούτων ἔπαυσεν αὐτός,
γνώμαις δὲ λεπταῖς καὶ λόγοις ξύνειμι καὶ μερίμναις,
οἶμαι διδάξειν ὡς δίκαιον τὸν πατέρα κολάζειν.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἵππευε τοίνυν νὴ Δί', ὡς ἔμοιγε κρεῖττόν ἐστιν
ἵππων τρέφειν τέθριππον ἢ τυπτόμενον ἐπιτριβῆναι.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

ἐκεῖσε δ' ὅθεν ἀπέσχισάς με τοῦ λόγου μέτειμι,
καὶ πρῶτ' ἐρήσομαί σε τουτί· παῖδά μ' ὄντ' ἔτυπτες;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἔγωγέ σ' εὐνοῶν γε καὶ κηδόμενος.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

εἰπὲ δή μοι,
οὐ κἀμέ σοι δίκαιόν ἐστιν εὐνοεῖν ὁμοίως
τύπτοντ', ἐπειδήπερ τόδ' ἐστὶν εὐνοεῖν τὸ τύπτειν;
πῶς γὰρ τὸ σὸν μὲν σῶμα χρὴ πληγῶν ἀθῷον εἶναι,
τοὐμὸν δὲ μή; καὶ μὴν ἔφυν ἐλεύθερός γε κἀγώ.
κλάουσι παῖδες, πατέρα δ' οὐ κλάειν δοκεῖς; . . .
φήσεις νομίζεσθαι σὺ παιδὸς τοῦτο τοὔργον εἶναι·
ἐγὼ δέ γ' ἀντείποιμ' ἂν ὡς δὶς παῖδες οἱ γέροντες,
εἰκός τε μᾶλλον τοὺς γέροντας ἢ νέους τι κλάειν,
ὅσῳπερ ἐξαμαρτάνειν ἧττον δίκαιον αὐτούς.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἀλλ' οὐδαμοῦ νομίζεται τὸν πατέρα τοῦτο πάσχειν.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

οὔκουν ἀνὴρ ὁ τὸν νόμον θεὶς τουτονὶ τὸ πρῶτον
ὥσπερ σὺ κἀγώ, καὶ λέγων ἔπειθε τοὺς παλαιούς;
ἧττον τί δῆτ' ἔξεστι κἀμοὶ καινὸν αὖ τὸ λοιπὸν
θεῖναι νόμον τοῖς υἱέσιν, τοὺς πατέρας ἀντιτύπτειν;
ὅσας δὲ πληγὰς εἴχομεν πρὶν τὸν νόμον τεθῆναι,
ἀφίεμεν, καὶ δίδομεν αὐτοῖς προῖκα συγκεκόφθαι.
σκέψαι δὲ τοὺς ἀλέκτορας καὶ τἄλλα τὰ βοτὰ ταυτί,
ὡς τοὺς πατέρας ἀμύνεται· καίτοι τί διαφέρουσιν
ἡμῶν ἐκεῖνοι, πλήν γ' ὅτι ψηφίσματ' οὐ γράφουσιν;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τί δῆτ', ἐπειδὴ τοὺς ἀλεκτρυόνας ἅπαντα μιμεῖ,
οὐκ ἐσθίεις καὶ τὴν κόπρον κἀπὶ ξύλου καθεύδεις;

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

οὐ ταυτὸν ὦ τᾶν ἐστιν, οὐδ' ἂν Σωκράτει δοκοίη.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

πρὸς ταῦτα μὴ τύπτ'· εἰ δὲ μή, σαυτόν ποτ' αἰτιάσει.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

καὶ πῶς;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἐπεὶ σὲ μὲν δίκαιός εἰμ' ἐγὼ κολάζειν,
σὺ δ', ἢν γένηταί σοι, τὸν υἱόν.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

ἢν δὲ μὴ γένηται,
μάτην ἐμοὶ κεκλαύσεται, σὺ δ' ἐγχανὼν τεθνήξεις.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἐμοὶ μὲν ὦνδρες ἥλικες δοκεῖ λέγειν δίκαια·
κἄμοιγε συγχωρεῖν δοκεῖ τούτοισι τἀπιεικῆ.
κλάειν γὰρ ἡμᾶς εἰκός ἐστ', ἢν μὴ δίκαια δρῶμεν.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

σκέψαι δὲ χἀτέραν ἔτι γνώμην.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἀπὸ γὰρ ὀλοῦμαι.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

καὶ μὴν ἴσως γ' οὐκ ἀχθέσει παθὼν ἃ νῦν πέπονθας.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

πῶς δή; δίδαξον γάρ τί μ' ἐκ τούτων ἐπωφελήσεις.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

τὴν μητέρ᾽ ὥσπερ καὶ σὲ τυπτήσω.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τί φῄς, τί φῂς σύ;
τοῦθ᾽ ἕτερον αὖ μεῖζον κακόν.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

τί δῆτ᾽ ἂν ἢν τὸν ἥττω
ἔχων σε νικήσω λέγων
τὴν μητέρ᾽ ὡς τύπτειν χρεών;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τί δ᾽ ἄλλο γ᾽ ἤ, ταῦτ᾽ ἢν ποιῇς,
οὐδέν σε κωλύσει σεαυ-
τὸν ἐμβαλεῖν ἐς τὸ βάραθρον
μετὰ Σωκράτους
καὶ τὸν λόγον τὸν ἥττω.
ταυτὶ δι᾽ ὑμᾶς ὦ νεφέλαι πέπονθ᾽ ἐγώ,
ὑμῖν ἀναθεὶς ἅπαντα τἀμὰ πράγματα.

ΧΟΡΟΣ

αὐτὸς μὲν οὖν σαυτῷ σὺ τούτων αἴτιος,
στρέψας σεαυτὸν ἐς πονηρὰ πράγματα.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τί δῆτα ταῦτ᾽ οὔ μοι τότ᾽ ἠγορεύετε,
ἀλλ᾽ ἄνδρ᾽ ἄγροικον καὶ γέροντ᾽ ἐπήρετε;

ΧΟΡΟΣ

ἡμεῖς ποιοῦμεν ταῦθ᾽ ἑκάστοθ᾽ ὅντιν᾽ ἂν
γνῶμεν πονηρῶν ὄντ᾽ ἐραστὴν πραγμάτων,
ἕως ἂν αὐτὸν ἐμβάλωμεν ἐς κακόν,
ὅπως ἂν εἰδῇ τοὺς θεοὺς δεδοικέναι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ὤμοι πονηρά γ᾽ ὦ νεφέλαι, δίκαια δέ.
οὐ γάρ μ᾽ ἐχρῆν τὰ χρήμαθ᾽ ἁδανεισάμην
ἀποστερεῖν. νῦν οὖν ὅπως ὦ φίλτατε
τὸν Χαιρεφῶντα τὸν μιαρὸν καὶ Σωκράτη
ἀπολεῖς μετελθὼν ὧν σὲ κἄμ᾽ ἐξηπάτων.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

ἀλλ᾽ οὐκ ἂν ἀδικήσαιμι τοὺς διδασκάλους.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ναὶ ναὶ καταιδέσθητι πατρῷον Δία.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

ἰδού γε Δία πατρῷον· ὡς ἀρχαῖος εἶ.
Ζεὺς γάρ τις ἔστιν;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἔστιν.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

οὐκ ἔστ' οὔκ, ἐπεὶ
δῖνος βασιλεύει τὸν Δί' ἐξεληλακώς.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

οὐκ ἐξελήλακ', ἀλλ' ἐγὼ τοῦτ' ᾠόμην
διὰ τουτουὶ τὸν δῖνον. οἴμοι δείλαιος.

ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ

ἐνταῦθα σαυτῷ παραφρόνει καὶ φληνάφα.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

οἴμοι παρανοίας· ὡς ἐμαινόμην ἄρα,
ὅτ' ἐξέβαλλον τοὺς θεοὺς διὰ Σωκράτη.
ἀλλ' ὦ φίλ' Ἑρμῆ μηδαμῶς θύμαινέ μοι
μηδέ μ' ἐπιτρίψῃς, ἀλλὰ συγγνώμην ἔχε
ἐμοῦ παρανοήσαντος ἀδολεσχίᾳ·
καί μοι γενοῦ ξύμβουλος, εἴτ' αὐτοὺς γραφὴν
διωκάθω γραψάμενος εἴθ' ὅ τι σοι δοκεῖ.
ὀρθῶς παραινεῖς οὐκ ἐῶν δικορραφεῖν,
ἀλλ' ὡς τάχιστ' ἐμπιμπράναι τὴν οἰκίαν
τῶν ἀδολεσχῶν. δεῦρο δεῦρ' ὦ Ξανθία,
κλίμακα λαβὼν ἔξελθε καὶ σμινύην φέρων,
κἄπειτ' ἐπαναβὰς ἐπὶ τὸ φροντιστήριον
τὸ τέγος κατάσκαπτ', εἰ φιλεῖς τὸν δεσπότην,
ἕως ἂν αὐτοῖς ἐμβάλῃς τὴν οἰκίαν·
ἐμοὶ δὲ δᾷδ' ἐνεγκάτω τις ἡμμένην,
κἀγώ τιν' αὐτῶν τήμερον δοῦναι δίκην
ἐμοὶ ποιήσω, κεἰ σφόδρ' εἴσ' ἀλαζόνες.

ΜΑΘΗΤΗΣ Α

ἰοὺ ἰού.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

σὸν ἔργον ὦ δᾲς ἱέναι πολλὴν φλόγα.

ΜΑΘΗΤΗΣ Α

ἄνθρωπε τί ποιεῖς;

ὅτε καὶ σὲ χυτρεοῦν ὄντα θεὸν ἡγησάμην. 1474

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ὅ τι ποιῶ; τί δ' ἄλλο γ' ἢ
διαλεπτολογοῦμαι ταῖς δοκοῖς τῆς οἰκίας;

ΜΑΘΗΤΗΣ Β

οἴμοι τίς ἡμῶν πυρπολεῖ τὴν οἰκίαν;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἐκεῖνος οὗπερ θοἰμάτιον εἰλήφατε.

ΜΑΘΗΤΗΣ Γ

ἀπολεῖς ἀπολεῖς.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τοῦτ' αὐτὸ γὰρ καὶ βούλομαι,
ἢν ἡ σμινύη μοι μὴ προδῷ τὰς ἐλπίδας,
ἢ 'γὼ πρότερόν πως ἐκτραχηλισθῶ πεσών.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

οὗτος τί ποιεῖς ἐτεὸν οὑπὶ τοῦ τέγους;

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

ἀεροβατῶ καὶ περιφρονῶ τὸν ἥλιον.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

οἴμοι τάλας δείλαιος ἀποπνιγήσομαι.

ΧΑΙΡΕΦΩΝ

ἐγὼ δὲ κακοδαίμων γε κατακαυθήσομαι.

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ

τί γὰρ παθόντες τοὺς θεοὺς ὑβρίζετε,
καὶ τῆς σελήνης ἐσκοπεῖσθε τὰς ἕδρας;

ΧΟΡΟΣ

δίωκε βάλλε παῖε, πολλῶν οὕνεκα,
μάλιστα δ' εἰδὼς τοὺς θεοὺς ὡς ἠδίκουν.
ἡγεῖσθ' ἔξω· κεχόρευται γὰρ μετρίως τό γε τήμερον εἶναι.

ΣΦΗΚΕΣ

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΣΩΣΙΑΣ }
ΞΑΝΘΙΑΣ } *οἰκέται Φιλοκλέωνος*
ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ
ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ
ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ ΣΦΗΚΩΝ
ΠΑΙΔΕΣ
ΚΥΩΝ
ΑΡΤΟΠΩΛΙΣ
ΚΑΤΗΓΟΡΟΣ

ΣΩΣΙΑΣ

Οὗτος τί πάσχεις ὦ κακόδαιμον Ξανθία;

ΞΑΝΘΙΑΣ

φυλακὴν καταλύειν νυκτερινὴν διδάσκομαι.

ΣΩΣΙΑΣ

κακὸν ἄρα ταῖς πλευραῖς τι πρῴφειλες μέγα.
ἆρ' οἶσθά γ' οἷον κνώδαλον φυλάττομεν;

ΞΑΝΘΙΑΣ

οἶδ', ἀλλ' ἐπιθυμῶ σμικρὸν ἀπομερμηρίσαι.

ΣΩΣΙΑΣ

σὺ δ' οὖν παρακινδύνευ', ἐπεὶ καὐτοῦ γ' ἐμοῦ
κατὰ τοῖν κόραιν ἤδη τι καταχεῖται γλυκύ.

ΞΑΝΘΙΑΣ

ἀλλ' ἦ παραφρονεῖς ἐτεὸν ἢ κορυβαντιᾷς;

ΣΩΣΙΑΣ

οὐκ ἀλλ' ὕπνος μ' ἔχει τις ἐκ Σαβαζίου.

ΞΑΝΘΙΑΣ

τὸν αὐτὸν ἄρ' ἐμοὶ βουκολεῖς Σαβάζιον.
κἀμοὶ γὰρ ἀρτίως ἐπεστρατεύσατο
Μῆδός τις ἐπὶ τὰ βλέφαρα νυστακτὴς ὕπνος·
καὶ δῆτ' ὄναρ θαυμαστὸν εἶδον ἀρτίως.

ΣΩΣΙΑΣ

κἄγωγ' ἀληθῶς οἷον οὐδεπώποτε.
ἀτὰρ σὺ λέξον πρότερος.

ΞΑΝΘΙΑΣ

ἐδόκουν ἀετὸν
καταπτόμενον ἐς τὴν ἀγορὰν μέγαν πάνυ
ἀναρπάσαντα τοῖς ὄνυξιν ἀσπίδα
φέρειν ἐπίχαλκον ἀνεκὰς ἐς τὸν οὐρανόν,
κἄπειτα ταύτην ἀποβαλεῖν Κλεώνυμον.

ΣΩΣΙΑΣ

οὐδὲν ἄρα γρίφου διαφέρει Κλεώνυμος.

ΞΑΝΘΙΑΣ

πῶς δή;

ΣΩΣΙΑΣ

προερεῖ τις τοῖσι συμπόταις, λέγων
ὅτι ταυτὸν ἐν γῇ τ' ἀπέβαλεν κἀν οὐρανῷ
κἀν τῇ θαλάττῃ θηρίον τὴν ἀσπίδα.

ΞΑΝΘΙΑΣ

οἴμοι τί δῆτά μοι κακὸν γενήσεται
ἰδόντι τοιοῦτ' ἐνύπνιον;

ΣΩΣΙΑΣ

μὴ φροντίσῃς.
οὐδὲν γὰρ ἔσται δεινὸν οὐ μὰ τοὺς θεούς.

ΞΑΝΘΙΑΣ

δεινόν γέ τοὔστ' ἄνθρωπος ἀποβαλὼν ὅπλα.
ἀτὰρ σὺ τὸ σὸν αὖ λέξον.

ΣΩΣΙΑΣ

ἀλλ' ἐστὶν μέγα.
περὶ τῆς πόλεως γάρ ἐστι τοῦ σκάφους ὅλου.

ΞΑΝΘΙΑΣ

λέγε νυν ἀνύσας τι τὴν τρόπιν τοῦ πράγματος.

ΣΩΣΙΑΣ

ἔδοξέ μοι περὶ πρῶτον ὕπνον ἐν τῇ πυκνὶ
ἐκκλησιάζειν πρόβατα συγκαθήμενα,
βακτηρίας ἔχοντα καὶ τριβώνια·
κἄπειτα τούτοις τοῖσι προβάτοις μοὐδόκει
δημηγορεῖν φάλαινα πανδοκεύτρια,
ἔχουσα φωνὴν ἐμπεπρημένην ὑός.

ΞΑΝΘΙΑΣ

αἰβοῖ.

ΣΩΣΙΑΣ

τί ἔστι;

ΞΑΝΘΙΑΣ

παῦε παῦε, μὴ λέγε·
ὄζει κάκιστον τοὐνύπνιον βύρσης σαπρᾶς.

ΣΩΣΙΑΣ

εἶθ' ἡ μιαρὰ φάλαιν' ἔχουσα τρυτάνην
ἵστη βόειον δημόν.

ΞΑΝΘΙΑΣ

οἴμοι δείλαιος·
τὸν δῆμον ἡμῶν βούλεται διιστάναι.

ΣΩΣΙΑΣ

ἐδόκει δέ μοι Θέωρος αὐτῆς πλησίον
χαμαὶ καθῆσθαι τὴν κεφαλὴν κόρακος ἔχων.
εἶτ' Ἀλκιβιάδης εἶπε πρός με τραυλίσας·
ὁλᾷς; Θέωλος τὴν κεφαλὴν κόλακος ἔχει.

ΞΑΝΘΙΑΣ

ὀρθῶς γε τοῦτ' Ἀλκιβιάδης ἐτραύλισεν.

ΣΩΣΙΑΣ

οὔκουν ἐκεῖν' ἀλλόκοτον, ὁ Θέωρος κόραξ
γιγνόμενος;

ΞΑΝΘΙΑΣ

ἥκιστ', ἀλλ' ἄριστον.

ΣΩΣΙΑΣ

πῶς;

ΞΑΝΘΙΑΣ

ὅπως;
ἄνθρωπος ὢν εἶτ' ἐγένετ' ἐξαίφνης κόραξ·
οὔκουν ἐναργὲς τοῦτο συμβαλεῖν, ὅτι
ἀρθεὶς ἀφ' ἡμῶν ἐς κόρακας οἰχήσεται;

ΣΩΣΙΑΣ

εἶτ' οὐκ ἐγὼ δοὺς δύ' ὀβολὼ μισθώσομαι
οὕτω σ' ὑποκρινόμενον σοφῶς ὀνείρατα;

ΞΑΝΘΙΑΣ

φέρε νυν κατείπω τοῖς θεαταῖς τὸν λόγον,
ὀλίγ' ἄτθ' ὑπειπὼν πρότερον αὐτοῖσιν ταδί,
μηδὲν παρ' ἡμῶν προσδοκᾶν λίαν μέγα,
μηδ' αὖ γέλωτα Μεγαρόθεν κεκλεμμένον.
ἡμῖν γὰρ οὐκ ἔστ' οὔτε κάρυ' ἐκ φορμίδος
δούλω διαρριπτοῦντε τοῖς θεωμένοις,
οὐθ' Ἡρακλῆς τὸ δεῖπνον ἐξαπατώμενος,
οὐδ' αὖθις ἐνασελγαινόμενος Εὐριπίδης·
οὐδ' εἰ Κλέων γ' ἔλαμψε τῆς τύχης χάριν,
αὖθις τὸν αὐτὸν ἄνδρα μυττωτεύσομεν.

ἀλλ᾽ ἔστιν ἡμῖν λογίδιον γνώμην ἔχον,
ὑμῶν μὲν αὐτῶν οὐχὶ δεξιώτερον,
κωμῳδίας δὲ φορτικῆς σοφώτερον.
ἔστιν γὰρ ἡμῖν δεσπότης ἐκεινοσὶ
ἄνω καθεύδων, ὁ μέγας, οὑπὶ τοῦ τέγους.
οὗτος φυλάττειν τὸν πατέρ᾽ ἐπέταξε νῷν,
ἔνδον καθείρξας, ἵνα θύραζε μὴ ᾽ξίῃ.
νόσον γὰρ ὁ πατὴρ ἀλλόκοτον αὐτοῦ νοσεῖ,
ἣν οὐδ᾽ ἂν εἷς γνοίη ποτ᾽ οὐδ᾽ ἂν ξυμβάλοι,
εἰ μὴ πύθοιθ᾽ ἡμῶν· ἐπεὶ τοπάζετε.

ΣΩΣΙΑΣ

Ἀμυνίας μὲν ὁ Προνάπους φήσ᾽ οὑτοσὶ
εἶναι φιλόκυβον αὐτόν.

ΞΑΝΘΙΑΣ

ἀλλ᾽ οὐδὲν λέγει
μὰ Δί᾽, ἀλλ᾽ ἀφ᾽ αὑτοῦ τὴν νόσον τεκμαίρεται.

ΣΩΣΙΑΣ

. . . .

ΞΑΝΘΙΑΣ

οὐκ ἀλλὰ φιλο μέν ἐστιν ἀρχὴ τοῦ κακοῦ.

ΣΩΣΙΑΣ

ὁδὶ δέ φησι Σωσίας πρὸς Δερκύλον
εἶναι φιλοπότην αὐτόν.

ΞΑΝΘΙΑΣ

οὐδαμῶς γ᾽, ἐπεὶ
αὕτη γε χρηστῶν ἐστιν ἀνδρῶν ἡ νόσος.

ΣΩΣΙΑΣ

Νικόστρατος δ᾽ αὖ φησιν ὁ Σκαμβωνίδης
εἶναι φιλοθύτην αὐτὸν ἢ φιλόξενον.

ΞΑΝΘΙΑΣ

μὰ τὸν κύν᾽ ὦ Νικόστρατ᾽ οὐ φιλόξενος,
ἐπεὶ καταπύγων ἐστὶν ὅ γε Φιλόξενος.
ἄλλως φλυαρεῖτ᾽· οὐ γὰρ ἐξευρήσετε.
εἰ δὴ ᾽πιθυμεῖτ᾽ εἰδέναι, σιγᾶτε νῦν.
φράσω γὰρ ἤδη τὴν νόσον τοῦ δεσπότου.
φιληλιαστής ἐστιν ὡς οὐδεὶς ἀνήρ,
ἐρᾷ τε τούτου τοῦ δικάζειν, καὶ στένει
ἢν μὴ ᾽πὶ τοῦ πρώτου καθίζηται ξύλου.

ὕπνου δ' ὁρᾷ τῆς νυκτὸς οὐδὲ πασπάλην.
ἢν δ' οὖν καταμύσῃ κἂν ἄχνην, ὅμως ἐκεῖ
ὁ νοῦς πέτεται τὴν νύκτα περὶ τὴν κλεψύδραν.
ὑπὸ τοῦ δὲ τὴν ψῆφον φέρειν εἰωθέναι
τοὺς τρεῖς ξυνέχων τῶν δακτύλων ἀνίσταται,
ὥσπερ λιβανωτὸν ἐπιτιθεὶς νουμηνίᾳ.
καὶ νὴ Δί' ἢν ἴδῃ γέ που γεγραμμένον
υἱὸν Πυριλάμπους ἐν θύρᾳ Δῆμον καλόν,
ἰὼν παρέγραψε πλησίον 'κημὸς καλός.'
τὸν ἀλεκτρυόνα δ', ὡς ᾖδ' ἀφ' ἑσπέρας, ἔφη
ὄψ' ἐξεγείρειν αὐτὸν ἀναπεπεισμένον,
παρὰ τῶν ὑπευθύνων ἔχοντα χρήματα.
εὐθὺς δ' ἀπὸ δορπηστοῦ κέκραγεν ἐμβάδας,
κἄπειτ' ἐκεῖσ' ἐλθὼν προκαθεύδει πρῲ πάνυ,
ὥσπερ λεπὰς προσισχόμενος τῷ κίονι.
ὑπὸ δυσκολίας δ' ἅπασι τιμῶν τὴν μακρὰν
ὥσπερ μέλιττ' ἢ βομβυλιὸς εἰσέρχεται
ὑπὸ τοῖς ὄνυξι κηρὸν ἀναπεπλασμένος.
ψήφων δὲ δείσας μὴ δεηθείη ποτέ,
ἵν' ἔχοι δικάζειν, αἰγιαλὸν ἔνδον τρέφει,
ἔχων τρόπους φρυαγμοσεμνακουστίνους.
τοιαῦτ' ἀλύει· νουθετούμενος δ' ἀεὶ
μᾶλλον δικάζει. τοῦτον οὖν φυλάττομεν
μοχλοῖσιν ἐνδήσαντες, ὡς ἂν μὴ 'ξίῃ.
ὁ γὰρ υἱὸς αὐτοῦ τὴν νόσον βαρέως φέρει.
καὶ πρῶτα μὲν λόγοισι παραμυθούμενος
ἀνέπειθεν αὐτὸν μὴ φορεῖν τριβώνιον
μηδ' ἐξιέναι θύραζ', ὃ δ' οὐκ ἐπείθετο.
εἶτ' αὐτὸν ἀπέλου κἀκάθαιρ', ὃ δ' οὐ μάλα.
μετὰ τοῦτ' ἐκορυβάντιζ', ὃ δ' αὐτῷ τυμπάνῳ
ᾄξας ἐδίκαζεν ἐς τὸ καινὸν ἐμπεσών.
ὅτε δὴ δὲ ταύταις ταῖς τελεταῖς οὐκ ὠφέλει,
διέπλευσεν εἰς Αἴγιναν, εἶτα ξυλλαβὼν
νύκτωρ κατέκλινεν αὐτὸν εἰς Ἀσκληπιοῦ,
ὃ δ' ἀνεφάνη κνεφαῖος ἐπὶ τῇ κιγκλίδι.
ἐντεῦθεν οὐκέτ' αὐτὸν ἐξεφρείομεν,
ὃ δ' ἐξεδίδρασκε διά τε τῶν ὑδρορροῶν

καὶ τῶν ὀπῶν· ἡμεῖς δ' ὅσ' ἦν τετρημένα
ἐνεβύσαμεν ῥακίοισι κἀπακτώσαμεν,
ὃ δ' ὡσπερεὶ κολοιὸς αὑτῷ παττάλους
ἐνέκρουεν ἐς τὸν τοῖχον, εἶτ' ἐξήλλετο.
ἡμεῖς δὲ τὴν αὐλὴν ἅπασαν δικτύοις
καταπετάσαντες ἐν κύκλῳ φυλάττομεν.
ἔστιν δ' ὄνομα τῷ μὲν γέροντι Φιλοκλέων
ναὶ μὰ Δία, τῷ δ' υἱεῖ γε τῳδὶ Βδελυκλέων.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ὦ Ξανθία καὶ Σωσία· καθεύδετε;

ΞΑΝΘΙΑΣ

οἴμοι.

ΣΩΣΙΑΣ

τί ἔστι;

ΞΑΝΘΙΑΣ

Βδελυκλέων ἀνίσταται.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

οὐ περιδραμεῖται σφῷν ταχέως δεῦρ' ἅτερος;
ὁ γὰρ πατὴρ ἐς τὸν ἰπνὸν εἰσελήλυθεν
καὶ μυσπολεῖ τι καταδεδυκώς. ἀλλ' ἄθρει
κατὰ τῆς πυέλου τὸ τρῆμ' ὅπως μὴ 'κδύσεται·
σὺ δὲ τῇ θύρᾳ πρόσκεισο.

ΞΑΝΘΙΑΣ

ταῦτ' ὦ δέσποτα.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἄναξ Πόσειδον τί ποτ' ἄρ' ἡ κάπνη ψοφεῖ;
οὗτος τίς εἶ σύ;

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

καπνὸς ἔγωγ' ἐξέρχομαι.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

καπνός; φέρ' ἴδω ξύλου τίνος σύ.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

συκίνου.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

νὴ τὸν Δί' ὅσπερ γ' ἐστὶ δριμύτατος καπνῶν.
ἀτὰρ οὐ γὰρ ἐρρήσεις γε, ποῦ 'σθ' ἡ τηλία;
δύου πάλιν· φέρ' ἐπαναθῶ σοι καὶ ξύλον.
ἐνταῦθα νῦν ζήτει τιν' ἄλλην μηχανήν.
ἀτὰρ ἄθλιός γ' εἴμ' ὡς ἕτερος οὐδεὶς ἀνήρ,
ὅστις πατρὸς νῦν Καπνίου κεκλήσομαι.

ὅδε τὴν θύραν ὠθεῖ· πίεζέ νυν σφόδρα,
εὖ κἀνδρικῶς· κἀγὼ γὰρ ἐνταῦθ' ἔρχομαι.
καὶ τῆς κατακλῇδος ἐπιμελοῦ, καὶ τοῦ μοχλοῦ
φύλαττ' ὅπως μὴ τὴν βάλανον ἐκτρώξεται.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

τί δράσετ'; οὐκ ἐκφρήσετ' ὦ μιαρώτατοι
δικάσοντά μ', ἀλλ' ἐκφεύξεται Δρακοντίδης;

ΞΑΝΘΙΑΣ

σὺ δὲ τοῦτο βαρέως ἂν φέροις.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ὁ γὰρ θεὸς
μαντευομένῳ μοὔχρησεν ἐν Δελφοῖς ποτέ,
ὅταν τις ἐκφύγῃ μ' ἀποσκλῆν' ἂν τότε.

ΞΑΝΘΙΑΣ

Ἄπολλον ἀποτρόπαιε τοῦ μαντεύματος.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἴθ' ἀντιβολῶ σ' ἔκφρες με, μὴ διαρραγῶ.

ΞΑΝΘΙΑΣ

μὰ τὸν Ποσειδῶ Φιλοκλέων οὐδέποτέ γε.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

διατρώξομαι τοίνυν ὀδὰξ τὸ δίκτυον.

ΞΑΝΘΙΑΣ

ἀλλ' οὐκ ἔχεις ὀδόντας.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

οἴμοι δείλαιος·
πῶς ἄν σ' ἀποκτείναιμι; πῶς; δότε μοι ξίφος
ὅπως τάχιστ', ἢ πινάκιον τιμητικόν.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἄνθρωπος οὗτος μέγα τι δρασείει κακόν.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

μὰ τὸν Δί' οὐ δῆτ', ἀλλ' ἀποδόσθαι βούλομαι
τὸν ὄνον ἄγων αὐτοῖσι τοῖς κανθηλίοις·
νουμηνία γάρ ἐστιν.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

οὔκουν κἂν ἐγὼ
αὐτὸν ἀποδοίμην δῆτ' ἄν;

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

οὐχ ὥσπερ γ' ἐγώ.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

μὰ Δί' ἀλλ' ἄμεινον.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἀλλὰ τὸν ὄνον ἔξαγε.

ΞΑΝΘΙΑΣ

οἵαν πρόφασιν καθῆκεν, ὡς εἰρωνικῶς,
ἵν' αὐτὸν ἐκπέμψειας.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἀλλ' οὐκ ἔσπασεν
αὕτη γ'· ἐγὼ γὰρ ᾐσθόμην τεχνωμένου.
ἀλλ' εἰσιὼν μοι τὸν ὄνον ἔξαγ' ἔνδοθεν,
ὅπως ἂν ὁ γέρων μηδὲ παρακύψῃ πάλιν.
κάνθων τί κλάεις; ὅτι πεπράσει τήμερον;
βάδιζε θᾶττον. τί στένεις, εἰ μὴ φέρεις
Ὀδυσσέα τιν';

ΞΑΝΘΙΑΣ

ἀλλὰ ναὶ μὰ Δία φέρει
κάτω γε τουτονί τιν' ὑποδεδυκότα.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ποῖον; φέρ' ἴδω. ναὶ τουτονί. τουτὶ τί ἦν;
τίς εἶ ποτ' ὤνθρωπ' ἐτεόν;

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

Οὖτις νὴ Δία.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

Οὖτις σύ; ποδαπός;

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

Ἴθακος Ἀποδρασιππίδου.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

Οὖτις μὰ τὸν Δί' οὔ τι χαιρήσων γε σύ.
ὕφελκε θᾶττον αὐτόν. ὦ μιαρώτατος
ἵν' ὑποδέδυκεν· ὥστ' ἔμοιγ' ἰνδάλλεται
ὁμοιότατος κλητῆρος εἶναι πωλίῳ.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

εἰ μή μ' ἐάσεθ' ἡσύχως, μαχούμεθα.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

περὶ τοῦ μαχεῖ νῷν δῆτα;

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

περὶ ὄνου σκιᾶς.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

πονηρὸς εἶ πόρρω τέχνης καὶ παράβολος.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἐγὼ πονηρός; οὐ μὰ Δί᾽ ἀλλ᾽ οὐκ οἶσθα σὺ
νῦν μ᾽ ὄντ᾽ ἄριστον· ἀλλ᾽ ἴσως, ὅταν φάγῃς
ὑπογάστριον γέροντος ἡλιαστικοῦ.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ὦθει τὸν ὄνον καὶ σαυτὸν ἐς τὴν οἰκίαν.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ὦ ξυνδικασταὶ καὶ Κλέων ἀμύνατε.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἔνδον κέκραχθι τῆς θύρας κεκλῃμένης.
ὦθει σὺ πολλοὺς τῶν λίθων πρὸς τὴν θύραν,
καὶ τὴν βάλανον ἔμβαλλε πάλιν ἐς τὸν μοχλόν,
καὶ τῇ δοκῷ προσθεὶς τὸν ὅλμον τὸν μέγαν
ἀνύσας τι προσκύλισον.

ΞΑΝΘΙΑΣ

οἴμοι δείλαιος·
πόθεν ποτ᾽ ἐμπέπτωκέ μοι τὸ βωλίον;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἴσως ἄνωθεν μῦς ἐνέβαλέ σοί ποθεν.

ΞΑΝΘΙΑΣ

μῦς; οὐ μὰ Δί᾽ ἀλλ᾽ ὑποδυόμενός τις οὑτοσὶ
ὑπὸ τῶν κεραμίδων ἡλιαστὴς ὀροφίας.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

οἴμοι κακοδαίμων, στροῦθος ἁνὴρ γίγνεται·
ἐκπτήσεται. ποῦ ποῦ ᾽στί μοι τὸ δίκτυον;
σοῦ σοῦ, πάλιν σοῦ. νὴ Δί᾽ ἦ μοι κρεῖττον ἦν
τηρεῖν Σκιώνην ἀντὶ τούτου τοῦ πατρός.

ΞΑΝΘΙΑΣ

ἄγε νυν, ἐπειδὴ τουτονὶ σεσοβήκαμεν,
κοὐκ ἔσθ᾽ ὅπως διαδὺς ἂν ἡμᾶς ἔτι λάθοι,
τί οὐκ ἀπεκοιμήθημεν ὅσον ὅσον στίλην;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἀλλ᾽ ὦ πονήρ᾽ ἥξουσιν ὀλίγον ὕστερον
οἱ ξυνδικασταὶ παρακαλοῦντες τουτονὶ
τὸν πατέρα.

ΞΑΝΘΙΑΣ

τί λέγεις; ἀλλὰ νῦν ὄρθρος βαθύς.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

νὴ τὸν Δί᾽, ὀψὲ νῦν ἀνεστήκασι γάρ.

ὡς ἀπὸ μέσων νυκτῶν γε παρακαλοῦσ' ἀεί,
λύχνους ἔχοντες καὶ μινυρίζοντες μέλη
ἀρχαῖα μελισιδωνοφρυνιχήρατα,
οἷς ἐκκαλοῦνται τοῦτον.

ΞΑΝΘΙΑΣ

οὐκοῦν, ἢν δέῃ,
ἤδη ποτ' αὐτοὺς τοῖς λίθοις βαλλήσομεν.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἀλλ' ὦ πονηρὲ τὸ γένος ἤν τις ὀργίσῃ
τὸ τῶν γερόντων, ἔσθ' ὅμοιον σφηκιᾷ.
ἔχουσι γὰρ καὶ κέντρον ἐκ τῆς ὀσφύος
ὀξύτατον ᾧ κεντοῦσι, καὶ κεκραγότες
πηδῶσι καὶ βάλλουσιν ὥσπερ φέψαλοι.

ΞΑΝΘΙΑΣ

μὴ φροντίσῃς· ἐὰν ἐγὼ λίθους ἔχω,
πολλῶν δικαστῶν σφηκιὰν διασκεδῶ.

ΧΟΡΟΣ

χώρει πρόβαιν' ἐρρωμένως. ὦ Κωμία βραδύνεις.
μὰ τὸν Δί' οὐ μέντοι πρὸ τοῦ γ', ἀλλ' ἦσθ' ἱμὰς κύνειος·
νυνὶ δὲ κρείττων ἐστὶ σοῦ Χαρινάδης βαδίζειν.
ὦ Στρυμόδωρε Κονθυλεῦ, βέλτιστε συνδικαστῶν,
Εὐεργίδης ἆρ' ἐστί που 'νταυθὶ Χάβης θ' ὁ Φλυεύς;
πάρεσθ' ὃ δὴ λοιπόν γ' ἔτ' ἐστὶν ἀππαπαῖ παπαιὰξ
ἥβης ἐκείνης, ἡνίκ' ἐν Βυζαντίῳ ξυνῆμεν
φρουροῦντ' ἐγώ τε καὶ σύ· κᾆτα περιπατοῦντε νύκτωρ
τῆς ἀρτοπώλιδος λαθόντ' ἐκλέψαμεν τὸν ὅλμον,
κᾆθ' ἥψομεν τοῦ κορκόρου κατασχίσαντες αὐτόν.
ἀλλ' ἐγκονῶμεν ὦνδρες, ὡς ἔσται Λάχητι νυνί·
σίμβλον δέ φασι χρημάτων ἔχειν ἅπαντες αὐτόν.
χθὲς οὖν Κλέων ὁ κηδεμὼν ἡμῖν ἐφεῖτ' ἐν ὥρᾳ
ἥκειν ἔχοντας ἡμερῶν ὀργὴν τριῶν πονηρὰν
ἐπ' αὐτόν, ὡς κολωμένους ὧν ἠδίκηκεν. ἀλλὰ
σπεύδωμεν ὦνδρες ἥλικες πρὶν ἡμέραν γενέσθαι.
χωρῶμεν ἅμα τε τῷ λύχνῳ πάντῃ διασκοπῶμεν,
μή που λίθος τις ἐμποδὼν ἡμᾶς κακόν τι δράσῃ.

ΠΑΙΣ

τὸν πηλὸν ὦ πάτερ πάτερ τουτονὶ φύλαξαι.

ΧΟΡΟΣ

κάρφος χαμᾶθέν νυν λαβὼν τὸν λύχνον πρόβυσον.

ΠΑΙΣ

οὐκ ἀλλὰ τῳδί μοι δοκῶ τὸν λύχνον προβύσειν.

ΧΟΡΟΣ

τί δὴ παθὼν τῷ δακτύλῳ τὴν θρυαλλίδ' ὠθεῖς,
καὶ ταῦτα τοὐλαίου σπανίζοντος ὦνόητε;
οὐ γὰρ δάκνει σ', ὅταν δέῃ τίμιον πρίασθαι.

ΠΑΙΣ

εἰ νὴ Δί' αὖθις κονδύλοις νουθετήσεθ' ἡμᾶς,
ἀποσβέσαντες τοὺς λύχνους ἄπιμεν οἴκαδ' αὐτοί·
κἄπειτ' ἴσως ἐν τῷ σκότῳ τουτουὶ στερηθεὶς
τὸν πηλὸν ὥσπερ ἀτταγᾶς τυρβάσεις βαδίζων.

ΧΟΡΟΣ

ἦ μὴν ἐγώ σου χἀτέρους μείζονας κολάζω.
ἀλλ' οὑτοσί μοι μάρμαρος φαίνεται πατοῦντι·
κοὐκ ἔσθ' ὅπως οὐχ ἡμερῶν τεττάρων τὸ πλεῖστον
ὕδωρ ἀναγκαίως ἔχει τὸν θεὸν ποιῆσαι.
ἔπεισι γοῦν τοῖσιν λύχνοις οὑτοιὶ μύκητες·
φιλεῖ δ', ὅταν τοῦτ' ᾖ, ποιεῖν ὑετὸν μάλιστα.
δεῖται δὲ καὶ τῶν καρπίμων ἅττα μή 'στι πρῷα
ὕδωρ γενέσθαι κἀπιπνεῦσαι βόρειον αὐτοῖς.
τί χρῆμ' ἄρ' οὐκ τῆς οἰκίας τῆσδε συνδικαστὴς
πέπονθεν, ὡς οὐ φαίνεται δεῦρο πρὸς τὸ πλῆθος;
οὐ μὴν πρὸ τοῦ γ' ἐφολκὸς ἦν, ἀλλὰ πρῶτος ἡμῶν
ἡγεῖτ' ἂν ᾄδων Φρυνίχου· καὶ γάρ ἐστιν ἀνὴρ
φιλῳδός. ἀλλά μοι δοκεῖ στάντας ἐνθάδ' ὦνδρες
ᾄδοντας αὐτὸν ἐκκαλεῖν, ἤν τί πως ἀκούσας
τοὐμοῦ μέλους ὑφ' ἡδονῆς ἑρπύσῃ θύραζε.
τί ποτ' οὐ πρὸ θυρῶν φαίνετ' ἄρ' ἡμῖν ὁ γέρων οὐδ' ὑπακούει;
μῶν ἀπολώλεκεν τὰς
ἐμβάδας, ἢ προσέκοψ' ἐν
τῷ σκότῳ τὸν δάκτυλόν που,
εἶτ' ἐφλέγμηνεν αὐτοῦ
τὸ σφυρὸν γέροντος ὄντος;
καὶ τάχ' ἂν βουβωνιῴη.
ἦ μὴν πολὺ δριμύτατός γ' ἦν τῶν παρ' ἡμῖν,

273—281 = 282—290

καὶ μόνος οὐκ ἂν ἐπείθετ',
ἀλλ' ὁπότ' ἀντιβολοίη
τις, κάτω κύπτων ἂν οὕτως
'λίθον ἕψεις, ἔλεγεν.
ὕπαγ' ὦ παῖ ὕπαγε.
τάχα δ' ἂν διὰ τὸν χθιζινὸν ἄνθρωπον, ὃς ἡμᾶς διεδύετ'
ἐξαπατῶν, λέγων ὡς
καὶ φιλαθήναιος ἦν καὶ
τἀν Σάμῳ πρῶτος κατείποι,
διὰ τοῦτ' ὀδυνηθεὶς
εἶτ' ἴσως κεῖται πυρέττων.
ἔστι γὰρ τοιοῦτος ἀνήρ.
ἀλλ' ὠγάθ' ἀνίστασο μηδ' οὕτως σεαυτὸν
ἔσθιε, μηδ' ἀγανάκτει.
καὶ γὰρ ἀνὴρ παχὺς ἥκει
τῶν προδόντων τἀπὶ Θρᾴκης·
ὃν ὅπως ἐγχυτριεῖς.
ὕπαγ' ὦ παῖ ὕπαγε.

ΠΑΙΣ

ἐθελήσεις τί μοι οὖν ὦ
πάτερ, ἤν σού τι δεηθῶ;

ΧΟΡΟΣ

πάνυ γ' ὦ παιδίον. ἀλλ' εἰ-
πὲ τί βούλει με πρίασθαι
καλόν; οἶμαι δέ σ' ἐρεῖν ἀ-
στραγάλους δήπουθεν ὦ παῖ.

ΠΑΙΣ

μὰ Δί' ἀλλ' ἰσχάδας ὦ παπ-
πία· ἥδιον γάρ.

ΧΟΡΟΣ

οὐκ ἂν
μὰ Δί', εἰ κρέμαισθέ γ' ὑμεῖς.

ΠΑΙΣ

μὰ Δί' οὔ τἄρα προπέμψω σε τὸ λοιπόν.

ΧΟΡΟΣ

ἀπὸ γὰρ τοῦδέ με τοῦ μισθαρίου
τρίτον αὐτὸν ἔχειν ἄλφιτα δεῖ καὶ ξύλα κὤψον·
ἒ ἔ. σὺ δὲ σῦκά μ' αἰτεῖς.

291—302=303—315

ΠΑΙΣ

ἄγε νυν ὦ πάτερ, ἢν μὴ
τὸ δικαστήριον ἄρχων
καθίσῃ νῦν, πόθεν ὠνη-
σόμεθ' ἄριστον; ἔχεις ἐλ-
πίδα χρηστήν τινα νῷν ἢ
πόρον Ἕλλας ἱρὸν εἰπεῖν;

ΧΟΡΟΣ

ἀπαπαῖ φεῦ, ἀπαπαῖ φεῦ,
μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε νῷν οἶδ'
ὁπόθεν δὴ δεῖπνον ἔσται.

ΠΑΙΣ

τί με δῆτ' ὦ μελέα μῆτερ ἔτικτες;

ΧΟΡΟΣ

ἵν' ἐμοὶ πράγματα βόσκειν παρέχῃς.

ΠΑΙΣ

ἀνόνητον ἄρ' ὦ θυλάκιόν σ' εἶχον ἄγαλμα.
ἒ ἔ. πάρα νῷν στενάζειν.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

φίλοι, τήκομαι μὲν
πάλαι διὰ τῆς ὀπῆς
ὑμῶν ἐπακούων.
ἀλλὰ γὰρ οὐχ οἷός τ' εἴμ'
ᾄδειν. τί ποιήσω;
τηροῦμαι δ' ὑπὸ τῶνδ', ἐπεὶ
βούλομαί γε πάλαι μεθ' ὑ-
μῶν ἐλθὼν ἐπὶ τοὺς καδί-
σκους κακόν τι ποιῆσαι.
ἀλλ' ὦ Ζεῦ Ζεῦ μεγαβρόντα
ἤ με ποίησον καπνὸν ἐξαίφνης,
ἢ Προξενίδην, ἢ τὸν Σέλλου
τοῦτον τὸν ψευδαμάμαξυν.
τόλμησον ἄναξ χαρίσασθαί μοι,
πάθος οἰκτείρας· ἤ με κεραυνῷ
διατινθαλέῳ σπόδισον ταχέως,
κἄπειτ' ἀνελών μ' ἀποφυσήσας
εἰς ὀξάλμην ἔμβαλε θερμήν·

ἢ δῆτα λίθον με ποίησον ἐφ' οὗ
τὰς χοιρίνας ἀριθμοῦσιν.

ΧΟΡΟΣ

τίς γάρ ἐσθ' οὑνταῦθά σ' εἴργων
κἀποκλῄων τῇ θύρᾳ; λέ-
ξον· πρὸς εὔνους γὰρ φράσεις.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

οὑμὸς υἱός. ἀλλὰ μὴ βοᾶτε· καὶ γὰρ τυγχάνει
οὑτοσὶ πρόσθεν καθεύδων. ἀλλ' ὕφεσθε τοῦ τόνου.

ΧΟΡΟΣ

τοῦ δ' ἔφεξιν ὦ μάταιε ταῦτα δρᾶν σε βούλεται;
ἢ τίνα πρόφασιν ἔχων;

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

οὐκ ἐᾷ μ' ὤνδρες δικάζειν οὐδὲ δρᾶν οὐδὲν κακόν,
ἀλλά μ' εὐωχεῖν ἕτοιμός ἐσθ'· ἐγὼ δ' οὐ βούλομαι.

ΧΟΡΟΣ

τοῦτ' ἐτόλμησ' ὁ μιαρὸς χα-
νεῖν ὁ δημολογοκλέων ὅδ',
ὅτι λέγεις σύ τι περὶ τῶν νε-
ῶν ἀληθές. οὐ γὰρ ἄν ποθ'
οὗτος ἀνὴρ τοῦτ' ἐτόλμη-
σεν λέγειν, εἰ
μὴ ξυνωμότης τις ἦν.
ἀλλ' ἐκ τούτων ὥρα τινά σοι ζητεῖν καινὴν ἐπίνοιαν,
ἥτις σε λάθρᾳ τἀνδρὸς τουδὶ καταβῆναι δεῦρο ποιήσει.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

τίς ἂν οὖν εἴη; ζητεῖθ' ὑμεῖς, ὡς πᾶν ἂν ἔγωγε ποιοίην·
οὕτω κιττῶ διὰ τῶν σανίδων μετὰ χοιρίνης περιελθεῖν.

ΧΟΡΟΣ

ἔστιν ὀπὴ δῆθ' ἥντιν' ἂν ἔνδοθεν οἷός τ' εἴης διαλέξαι,
εἶτ' ἐκδῦναι ῥάκεσιν κρυφθεὶς ὥσπερ πολύμητις Ὀδυσσεύς;

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

πάντα πέφρακται κοὐκ ἔστιν ὀπῆς οὐδ' εἰ σέρφῳ διαδῦναι.
ἀλλ' ἄλλο τι δεῖ ζητεῖν ὑμᾶς· ὀπίαν δ' οὐκ ἔστι γενέσθαι.

ΧΟΡΟΣ

μέμνησαι δῆθ', ὅτ' ἐπὶ στρατιᾶς κλέψας ποτὲ τοὺς ὀβε-
λίσκους
ἵεις σαυτὸν κατὰ τοῦ τείχους ταχέως, ὅτε Νάξος ἑάλω.

334—345 = 365—378

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

οἶδ'· ἀλλὰ τί τοῦτ'; οὐδὲν γὰρ τοῦτ' ἐστὶν ἐκείνῳ προσόμοιον.
ἥβων γὰρ κἀδυνάμην κλέπτειν, ἰσχυόν τ' αὐτὸς ἐμαυτοῦ,
κοὐδείς μ' ἐφύλαττ', ἀλλ' ἐξῆν μοι
φεύγειν ἀδεῶς. νῦν δὲ ξὺν ὅπλοις
ἄνδρες ὁπλῖται διαταξάμενοι
κατὰ τὰς διόδους σκοπιωροῦνται,
τὼ δὲ δύ' αὐτῶν ἐπὶ ταῖσι θύραις
ὥσπερ με γαλῆν κρέα κλέψασαν
τηροῦσιν ἔχοντ' ὀβελίσκους.

ΧΟΡΟΣ

ἀλλὰ καὶ νῦν ἐκπόριζε
μηχανὴν ὅπως τάχισθ'· ἕ-
ως γάρ, ὦ μελίττιον.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

διατραγεῖν τοίνυν κράτιστόν ἐστί μοι το δίκτυον.
ἡ δέ μοι Δίκτυννα συγγνώμην ἔχοι τοῦ δικτύου.

ΧΟΡΟΣ

ταῦτα μὲν πρὸς ἀνδρός ἐστ' ἄνοντος ἐς σωτηρίαν.
ἀλλ' ἔπαγε τὴν γνάθον.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

διατέτρωκται τοῦτό γ'. ἀλλὰ μὴ βοᾶτε μηδαμῶς,
ἀλλὰ τηρώμεσθ' ὅπως μὴ Βδελυκλέων αἰσθήσεται.

ΧΟΡΟΣ

μηδὲν ὦ τᾶν δέδιθι, μηδέν·
ὡς ἐγὼ τοῦτόν γ', ἐὰν γρύ-
ξῃ τι, ποιήσω δακεῖν τὴν
καρδίαν καὶ τὸν περὶ ψυ-
χῆς δρόμον δραμεῖν, ἵν' εἰδῇ
μὴ πατεῖν τὰ
τοῖν θεοῖν ψηφίσματα.
ἀλλ' ἐξάψας διὰ τῆς θυρίδος τὸ καλῴδιον εἶτα καθίμα
δήσας σαυτὸν καὶ τὴν ψυχὴν ἐμπλησάμενος Διοπείθους.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἄγε νυν, ἢν αἰσθομένω τούτω ζητῆτόν μ' ἐσκαλαμᾶσθαι
κἀνασπαστὸν ποιεῖν εἴσω, τί ποιήσετε; φράζετε νυνί.

ΧΟΡΟΣ

ἀμυνοῦμέν σοι τὸν πρινώδη θυμὸν ἅπαντ' ἐκκαλέσαντες,
ὥστ' οὐ δυνατόν σ' εἴργειν ἔσται· τοιαῦτα ποιήσομεν ἡμεῖς.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

δράσω τοίνυν ὑμῖν πίσυνος· καὶ μανθάνετ᾽· ἤν τι πάθω ᾽γώ,
ἀνελόντες καὶ κατακλαύσαντες θεῖναί μ᾽ ὑπὸ τοῖσι δρυφάκτοις.

ΧΟΡΟΣ

οὐδὲν πείσει· μηδὲν δείσῃς. ἀλλ᾽ ὦ βέλτιστε καθίει
σαυτὸν θαρρῶν κἀπευξάμενος τοῖσι πατρῴοισι θεοῖσιν.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ὦ Λύκε δέσποτα, γείτων ἥρως· σὺ γὰρ οἷσπερ ἐγὼ κεχάρησαι,
τοῖς δακρύοισιν τῶν φευγόντων ἀεὶ καὶ τοῖς ὀλοφυρμοῖς·
ᾤκησας γοῦν ἐπίτηδες ἰὼν ἐνταῦθ᾽ ἵνα ταῦτ᾽ ἀκροῷο,
κἀβουλήθης μόνος ἡρώων παρὰ τὸν κλάοντα καθῆσθαι.
ἐλέησον καὶ σῶσον νυνὶ τὸν σαυτοῦ πλησιόχωρον·
κοὐ μή ποτέ σου παρὰ τὰς κάννας οὐρήσω μηδ᾽ ἀποπάρδω.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

οὗτος ἐγείρου.

ΞΑΝΘΙΑΣ

τί τὸ πρᾶγμ᾽;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ὥσπερ φωνή μέ τις ἐγκεκύκλωται.

ΞΑΝΘΙΑΣ

μῶν ὁ γέρων πῃ διαδὺς ἔλαθεν;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

μὰ Δί᾽ οὐ δῆτ᾽, ἀλλὰ καθιμᾷ
αὑτὸν δήσας.

ΞΑΝΘΙΑΣ

ὦ μιάρ᾽ ἀνδρῶν τί ποιεῖς; οὐ μὴ καταβήσει;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἀνάβαιν᾽ ἀνύσας κατὰ τὴν ἑτέραν καὶ ταῖσιν φυλλάσι παῖε,
ἤν πως πρύμνην ἀνακρούσηται πληγεὶς ταῖς εἰρεσιώναις.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

οὐ ξυλλήψεσθ᾽ ὁπόσοισι δίκαι τῆτες μέλλουσιν ἔσεσθαι,
ὦ Σμικυθίων καὶ Τισιάδη καὶ Χρήμων καὶ Φερέδειπνε;
πότε δ᾽, εἰ μὴ νῦν, ἐπαρήξετέ μοι, πρὶν μ᾽ εἴσω μᾶλλον ἄγεσθαι;

ΧΟΡΟΣ

εἰπέ μοι τί μέλλομεν κινεῖν ἐκείνην τὴν χολήν,
ἥνπερ, ἡνίκ᾽ ἄν τις ἡμῶν ὀργίσῃ τὴν σφηκιάν;

403—429=461—487

νῦν ἐκεῖνο νῦν ἐκεῖνο
τοὐξύθυμον, ᾧ κολαζό-
μεσθα, κέντρον ἐντετάμεθ' ὀξύ.
ἀλλὰ θαἰμάτια βαλόντες ὡς τάχιστα παιδία
θεῖτε καὶ βοᾶτε, καὶ Κλέωνι ταῦτ' ἀγγέλλετε,
καὶ κελεύετ' αὐτὸν ἥκειν
ὡς ἐπ' ἄνδρα μισόπολιν
ὄντα κἀπολούμενον, ὅτι
τόνδε λόγον ἐσφέρει,
μὴ δικάζειν δίκας.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ὠγαθοὶ τὸ πρᾶγμ' ἀκούσατ', ἀλλὰ μὴ κεκράγατε.

ΧΟΡΟΣ

νὴ Δί' ἐς τὸν οὐρανόν γ'.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ὡς τοῦδ' ἐγὼ οὐ μεθήσομαι.

ΧΟΡΟΣ

ταῦτα δῆτ' οὐ δεινὰ καὶ τυραννὶς ἐστιν ἐμφανής;
ὦ πόλις καὶ Θεώρου θεοισεχθρία,
κεἴ τις ἄλλος προέστηκεν ἡμῶν κόλαξ.

ΞΑΝΘΙΑΣ

Ἡράκλεις καὶ κέντρ' ἔχουσιν. οὐχ ὁρᾷς ὦ δέσποτα;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

οἷς γ' ἀπώλεσαν Φίλιππον ἐν δίκῃ τὸν Γοργίου.

ΧΟΡΟΣ

καὶ σέ γ' αὐτοῖς ἐξολοῦμεν· ἀλλὰ πᾶς ἐπίστρεφε
δεῦρο κἀξείρας τὸ κέντρον εἶτ' ἐπ' αὐτὸν ἵεσο,
ξυσταλεὶς εὔτακτος ὀργῆς καὶ μένους ἐμπλήμενος,
ὡς ἂν εὖ εἰδῇ τὸ λοιπὸν σμῆνος οἷον ὤργισεν.

ΞΑΝΘΙΑΣ

τοῦτο μέντοι δεινὸν ἤδη νὴ Δί', εἰ μαχούμεθα·
ὡς ἔγωγ' αὐτῶν ὁρῶν δέδοικα τὰς ἐγκεντρίδας.

ΧΟΡΟΣ

ἀλλ' ἀφίει τὸν ἄνδρ'· εἰ δὲ μή, φήμ' ἐγὼ
τὰς χελώνας μακαριεῖν σε τοῦ δέρματος.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

εἶά νυν ὦ ξυνδικασταί, σφῆκες ὀξυκάρδιοι,
οἱ μὲν ἐς τὸν πρωκτὸν αὐτῶν ἐσπέτεσθ' ὠργισμένοι,
οἱ δὲ τὠφθαλμὼ 'ν κύκλῳ κεντεῖτε καὶ τοὺς δακτύλους.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ὦ Μίδα καὶ Φρὺξ βοήθει δεῦρο καὶ Μασυντία,
καὶ λάβεσθε τουτουὶ καὶ μὴ μεθῆσθε μηδενί·
εἰ δὲ μή, 'ν πέδαις παχείαις οὐδὲν ἀριστήσετε.
ὡς ἐγὼ πολλῶν ἀκούσας οἶδα θρίων τὸν ψόφον.

ΧΟΡΟΣ

εἰ δὲ μὴ τοῦτον μεθήσεις, ἔν τί σοι παγήσεται.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ὦ Κέκροψ ἥρως ἄναξ τὰ πρὸς ποδῶν δρακοντίδη,
περιορᾷς οὕτω μ' ὑπ' ἀνδρῶν βαρβάρων χειρούμενον,
οὓς ἐγὼ 'δίδαξα κλάειν τέτταρ' ἐς τὴν χοίνικα;

ΧΟΡΟΣ

εἶτα δῆτ' οὐ πόλλ' ἔνεστι δεινὰ τῷ γήραι κακά;
δῆλα δ', εἰ καὶ νῦν γε τούτω τὸν παλαιὸν δεσπότην
πρὸς βίαν χειροῦσιν, οὐδὲν τῶν πάλαι μεμνημένοι
διφθερῶν κἀξωμίδων, ἃς οὗτος αὐτοῖς ἠμπόλα,
καὶ κυνᾶς· καὶ τοὺς πόδας χειμῶνος ὄντος ὠφέλει,
ὥστε μὴ ῥιγῶν ἑκάστοτ'· ἀλλὰ τούτοις γ' οὐκ ἔνι
οὐδ' ἐν ὀφθαλμοῖσιν αἰδὼς τῶν παλαιῶν ἐμβάδων.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

οὐκ ἀφήσεις οὐδὲ νυνί μ' ὦ κάκιστον θηρίον;
οὐδ' ἀναμνησθεὶς ὅθ' εὑρὼν τοὺς βότρυς κλέπτοντά σε
προσαγαγὼν πρὸς τὴν ἐλάαν ἐξέδειρ' εὖ κἀνδρικῶς,
ὥστε σε ζηλωτὸν εἶναι, σὺ δ' ἀχάριστος ἦσθ' ἄρα.
ἀλλ' ἄφες με καὶ σὺ καὶ σύ, πρὶν τὸν υἱὸν ἐκδραμεῖν.

ΧΟΡΟΣ

ἀλλὰ τούτων μὲν τάχ' ἡμῖν δώσετον καλὴν δίκην,
οὐκέτ' ἐς μακράν, ἵν' εἰδῆθ' οἷόν ἐστ' ἀνδρῶν τρόπος
ὀξυθύμων καὶ δικαίων καὶ βλεπόντων κάρδαμα.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

παῖε παῖ' ὦ Ξανθία τοὺς σφῆκας ἀπὸ τῆς οἰκίας.

ΞΑΝΘΙΑΣ

ἀλλὰ δρῶ τοῦτ'· ἀλλὰ καὶ σύ.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

τῦφε πολλῷ τῷ καπνῷ.
οὐχὶ σοῦσθ'; οὐκ ἐς κόρακας; οὐκ ἄπιτε; παῖε τῷ ξύλῳ.
καὶ σὺ προσθεὶς Αἰσχίνην ἔντυφε τὸν Σελλαρτίου.

ΞΑΝΘΙΑΣ

ἆρ᾽ ἐμέλλομέν ποθ᾽ ὑμᾶς ἀποσοβήσειν τῷ χρόνῳ.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἀλλὰ μὰ Δί᾽ οὐ ῥᾳδίως οὕτως ἂν αὐτοὺς διέφυγες,
εἴπερ ἔτυχον τῶν μελῶν τῶν Φιλοκλέους βεβρωκότες.

ΧΟΡΟΣ

ἆρα δῆτ᾽ οὐκ αὐτόδηλα
τοῖς πένησιν, ἡ τυραννὶς
ὡς λάθρᾳ μ᾽ ἐλάμβαν᾽ ὑπιοῦσα;
εἰ σύ γ᾽ ὦ πόνῳ πονηρὲ καὶ κομηταμυνία
τῶν νόμων ἡμᾶς ἀπείργεις ὧν ἔθηκεν ἡ πόλις,
οὔτε τιν᾽ ἔχων πρόφασιν
οὔτε λόγον εὐτράπελον,
αὐτὸς ἄρχων μόνος.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἔσθ᾽ ὅπως ἄνευ μάχης καὶ τῆς κατοξείας βοῆς
ἐς λόγους ἔλθοιμεν ἀλλήλοισι καὶ διαλλαγάς;

ΧΟΡΟΣ

σοὺς λόγους ὦ μισόδημε καὶ μοναρχίας ἐραστά,
καὶ ξυνὼν Βρασίδᾳ καὶ φορῶν κράσπεδα
στεμμάτων τήν θ᾽ ὑπήνην ἄκουρον τρέφων;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

νὴ Δί᾽ ἦ μοι κρεῖττον ἐκστῆναι τὸ παράπαν τοῦ πατρὸς
μᾶλλον ἢ κακοῖς τοσούτοις ναυμαχεῖν ὁσημέραι.

ΧΟΡΟΣ

οὐδὲ μὴν οὔπω ᾽ν σελίνῳ σοὐστὶν οὐδ᾽ ἐν πηγάνῳ·
τοῦτο γὰρ παρεμβαλοῦμεν τῶν τριχοινίκων ἐπῶν.
ἀλλὰ νῦν μὲν οὐδὲν ἀλγεῖς, ἀλλ᾽ ὅταν ξυνήγορος
ταῦτα ταῦτα σου καταντλῇ καὶ ξυνωμότην καλῇ.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἆρ᾽ ἂν ὦ πρὸς τῶν θεῶν ὑμεῖς ἀπαλλαχθεῖτέ μου;
ἢ δέδοκταί σοι δέρεσθαι καὶ δέρειν δι᾽ ἡμέρας;

ΧΟΡΟΣ

οὐδέπω γ᾽, οὐχ ἕως ἄν τί μου λοιπὸν ᾖ,
ὅστις ἡμῶν ἐπὶ τυραννίδ᾽ ἐξεστάλης.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ὡς ἅπανθ᾽ ὑμῖν τυραννίς ἐστι καὶ ξυνωμόται,
ἤν τε μεῖζον ἤν τ᾽ ἔλαττον πρᾶγμά τις κατηγορῇ,
ἧς ἐγὼ οὐκ ἤκουσα τοὔνομ᾽ οὐδὲ πεντήκοντ᾽ ἐτῶν·

νῦν δὲ πολλῷ τοῦ ταρίχους ἐστὶν ἀξιωτέρα,
ὥστε καὶ δὴ τοὔνομ᾽ αὐτῆς ἐν ἀγορᾷ κυλίνδεται.
ἢν μὲν ὠνῆταί τις ὀρφῶς μεμβράδας δὲ μὴ ᾽θέλῃ,
εὐθέως εἴρηχ᾽ ὁ πωλῶν πλησίον τὰς μεμβράδας·
οὗτος ὀψωνεῖν ἔοιχ᾽ ἅνθρωπος ἐπὶ τυραννίδι.
ἢν δὲ γήτειον προσαιτῇ τις ἀφύαις ἡδύσματα,
ἡ λαχανόπωλις παραβλέψασά φησι θατέρῳ·
εἰπέ μοι, γήτειον αἰτεῖς πότερον ἐπὶ τυραννίδι,
ἢ νομίζεις τὰς Ἀθήνας σοὶ φέρειν ἡδύσματα;

ΞΑΝΘΙΑΣ

κἀμέ γ᾽ ἡ πόρνη χθὲς εἰσελθόντα τῆς μεσημβρίας,
ὅτι κελητίσαι ᾽κέλευον, ὀξυθυμηθεῖσά μοι
ἤρετ᾽ εἰ τὴν Ἱππίου καθίσταμαι τυραννίδα.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ταῦτα γὰρ τούτοις ἀκούειν ἡδέ᾽, εἰ καὶ νῦν γ᾽ ἐγὼ
τὸν πατέρ᾽ ὅτι βούλομαι τούτων ἀπαλλαχθέντα τῶν
ὀρθροφοιτοσυκοφαντοδικοταλαιπώρων τρόπων
ζῆν βίον γενναῖον ὥσπερ Μόρυχος, αἰτίαν ἔχω
ταῦτα δρᾶν ξυνωμότης ὢν καὶ φρονῶν τυραννικά.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

νὴ Δί᾽ ἐν δίκῃ γ᾽· ἐγὼ γὰρ οὐδ᾽ ἂν ὀρνίθων γάλα
ἀντὶ τοῦ βίου λάβοιμ᾽ ἂν οὗ με νῦν ἀποστερεῖς·
οὐδὲ χαίρω βατίσιν οὐδ᾽ ἐγχέλεσιν, ἀλλ᾽ ἥδιον ἂν
δικίδιον σμικρὸν φάγοιμ᾽ ἂν ἐν λοπάδι πεπνιγμένον.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

νὴ Δί᾽ εἰθίσθης γὰρ ἥδεσθαι τοιούτοις πράγμασιν·
ἀλλ᾽ ἐὰν σιγῶν ἀνάσχῃ καὶ μάθῃς ἁγὼ λέγω,
ἀναδιδάξειν οἴομαί σ᾽ ὡς πάντα ταῦθ᾽ ἁμαρτάνεις.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἐξαμαρτάνω δικάζων;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

καταγελώμενος μὲν οὖν
οὐκ ἐπαΐεις ὑπ᾽ ἀνδρῶν, οὓς σὺ μόνον οὐ προσκυνεῖς.
ἀλλὰ δουλεύων λέληθας.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

παῦε δουλείαν λέγων,
ὅστις ἄρχω τῶν ἁπάντων.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

οὐ σύ γ᾽, ἀλλ᾽ ὑπηρετεῖς

οἰόμενος ἄρχειν· ἐπεὶ δίδαξον ἡμᾶς ὦ πάτερ,
ἥτις ἡ τιμή 'στί σοι καρπουμένῳ τὴν Ἑλλάδα.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

πάνυ γε, καὶ τούτοισί γ' ἐπιτρέψαι θέλω.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

καὶ μὴν ἐγώ.
ἄφετέ νυν ἅπαντες αὐτόν.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

καὶ ξίφος γέ μοι δότε.
ἢν γὰρ ἡττηθῶ λέγων σου, περιπεσοῦμαι τῷ ξίφει.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

εἰπέ μοι, τί δ' ἢν τὸ δεῖνα τῇ διαίτῃ μὴ 'μμένῃς;

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

μηδέποτε πίοιμ' ἄκρατον μισθὸν ἀγαθοῦ δαίμονος.

ΧΟΡΟΣ

νῦν δὴ τὸν ἐκ θἠμετέρου
γυμνασίου δεῖ τι λέγειν
καινόν, ὅπως φανήσει

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἐνεγκάτω μοι δεῦρο τὴν κίστην τις ὡς τάχιστα.
ἀτὰρ φανεῖ ποῖός τις ὤν, ἢν ταῦτα παρακελεύῃ;

ΧΟΡΟΣ

μὴ κατὰ τὸν νεανίαν
τόνδε λέγων. ὁρᾷς γὰρ ὡς
σοὶ μέγας ἐστὶν ἀγὼν
καὶ περὶ τῶν ἁπάντων,
εἴπερ, ὃ μὴ γένοιθ', οὗ-
τός σ' ἐθέλει κρατῆσαι.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

καὶ μὴν ὅσ' ἂν λέξῃ γ' ἁπλῶς μνημόσυνα γράψομαι 'γώ.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

τί γὰρ φάθ' ὑμεῖς ἢν ὁδί με τῷ λόγῳ κρατήσῃ;

ΧΟΡΟΣ

οὐκέτι πρεσβυτῶν ὄχλος
χρήσιμος ἔστ' οὐδ' ἀκαρῆ·
σκωπτόμενοι δ' ἂν παισὶν ἐν
ταῖσιν ὁδοῖς ἁπάσαις
θαλλοφόροι καλοίμεθ', ἀν-
τωμοσιῶν κελύφη.

526—545=631—647

ἀλλ' ὦ περὶ τῆς πάσης μέλλων βασιλείας ἀντιλογήσειν
τῆς ἡμετέρας, νυνὶ θαρρῶν πᾶσαν γλῶτταν βασάνιζε.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

καὶ μὴν εὐθύς γ' ἀπὸ βαλβίδων περὶ τῆς ἀρχῆς ἀποδείξω
τῆς ἡμετέρας ὡς οὐδεμιᾶς ἥττων ἐστὶν βασιλείας.
τί γὰρ εὔδαιμον καὶ μακαριστὸν μᾶλλον νῦν ἐστὶ δικαστοῦ,
ἢ τρυφερώτερον ἢ δεινότερον ζῷον, καὶ ταῦτα γέροντος;
ὃν πρῶτα μὲν ἕρποντ' ἐξ εὐνῆς τηροῦσ' ἐπὶ τοῖσι δρυφάκτοις
ἄνδρες μεγάλοι καὶ τετραπήχεις· κἄπειτ' εὐθὺς προσιόντι
ἐμβάλλει μοι τὴν χεῖρ' ἁπαλὴν τῶν δημοσίων κεκλοφυῖαν·
ἱκετεύουσίν θ' ὑποκύπτοντες τὴν φωνὴν οἰκτροχοοῦντες·
οἴκτειρόν μ' ὦ πάτερ, αἰτοῦμαί σ', εἰ καὐτὸς πώποθ' ὑφείλου
ἀρχὴν ἄρξας ἢ 'πὶ στρατιᾶς τοῖς ξυσσίτοις ἀγοράζων·
ὃς ἔμ' οὐδ' ἂν ζῶντ' ᾔδειν εἰ μὴ διὰ τὴν προτέραν ἀπόφευξιν.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

τουτὶ περὶ τῶν ἀντιβολούντων ἔστω τὸ μνημόσυνόν μοι.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

εἶτ' εἰσελθὼν ἀντιβοληθεὶς καὶ τὴν ὀργὴν ἀπομορχθείς,
ἔνδον τούτων ὧν ἂν φάσκω πάντων οὐδὲν πεποίηκα,
ἀλλ' ἀκροῶμαι πάσας φωνὰς ἱέντων εἰς ἀπόφευξιν.
φέρ' ἴδω, τί γὰρ οὐκ ἔστιν ἀκοῦσαι θώπευμ' ἐνταῦθα δικαστῇ;
οἳ μέν γ' ἀποκλάονται πενίαν αὑτῶν καὶ προστιθέασιν
κακὰ πρὸς τοῖς οὖσιν, ἕως ἀνιῶν ἂν ἰσώσῃ τοῖσιν ἐμοῖσιν·
οἳ δὲ λέγουσιν μύθους ἡμῖν, οἳ δ' Αἰσώπου τι γέλοιον·
οἳ δὲ σκώπτουσ', ἵν' ἐγὼ γελάσω καὶ τὸν θυμὸν κατάθωμαι.
κἂν μὴ τούτοις ἀναπειθώμεσθα, τὰ παιδάρι' εὐθὺς ἀνέλκει
τὰς θηλείας καὶ τοὺς υἱεῖς τῆς χειρός, ἐγὼ δ' ἀκροῶμαι·
τὰ δὲ συγκύπτοντα βληχᾶται· κἄπειθ' ὁ πατὴρ ὑπὲρ αὐτῶν
ὥσπερ θεὸν ἀντιβολεῖ με τρέμων τῆς εὐθύνης ἀπολῦσαι·
εἰ μὲν χαίρεις ἀρνὸς φωνῇ, παιδὸς φωνὴν ἐλεήσαις·
εἰ δ' αὖ τοῖς χοιριδίοις χαίρω, θυγατρὸς φωνῇ με πιθέσθαι.
χἠμεῖς αὐτῷ τότε τῆς ὀργῆς ὀλίγον τὸν κόλλοπ' ἀνεῖμεν.
ἆρ' οὐ μεγάλη τοῦτ' ἔστ' ἀρχὴ καὶ τοῦ πλούτου καταχήνη;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

δεύτερον αὖ σου τουτὶ γράφομαι, τὴν τοῦ πλούτου καταχήνην.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

παίδων τοίνυν δοκιμαζομένων τᾀδοῖα πάρεστι θεᾶσθαι.
κἂν Οἴαγρος εἰσέλθῃ φεύγων, οὐκ ἀποφεύγει πρὶν ἂν ἡμῖν
ἐκ τῆς Νιόβης εἴπῃ ῥῆσιν τὴν καλλίστην ἀπολέξας.
κἂν αὐλητής γε δίκην νικᾷ, ταύτης ἡμῖν ἐπίχειρα
ἐν φορβειᾷ τοῖσι δικασταῖς ἔξοδον ηὔλησ' ἀπιοῦσιν.
κἂν ἀποθνήσκων ὁ πατήρ τῳ δῷ καταλείπων παῖδ' ἐπίκληρον,
κλάειν ἡμεῖς μακρὰ τὴν κεφαλὴν εἰπόντες τῇ διαθήκῃ
καὶ τῇ κόγχῃ τῇ πάνυ σεμνῶς τοῖς σημείοισιν ἐπούσῃ,
ἔδομεν ταύτην ὅστις ἂν ἡμᾶς ἀντιβολήσας ἀναπείσῃ.
καὶ ταῦτ' ἀνυπεύθυνοι δρῶμεν· τῶν δ' ἄλλων οὐδεμί' ἀρχή.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

τουτὶ γάρ τοί σε μόνον τούτων ὧν εἴρηκας μακαρίζω·
τῆς δ' ἐπικλήρου τὴν διαθήκην ἀδικεῖς ἀνακογχυλιάζων.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἔτι δ' ἡ βουλὴ χὡ δῆμος ὅταν κρῖναι μέγα πρᾶγμ' ἀπορήσῃ,
ἐψήφισται τοὺς ἀδικοῦντας τοῖσι δικασταῖς παραδοῦναι·
εἶτ' Εὔαθλος χὡ μέγας οὗτος Κολακώνυμος ἀσπιδαποβλὴς
οὐχὶ προδώσειν ὑμᾶς φασιν, περὶ τοῦ πλήθους δὲ μαχεῖσθαι.
κἀν τῷ δήμῳ γνώμην οὐδεὶς πώποτ' ἐνίκησεν, ἐὰν μὴ
εἴπῃ τὰ δικαστήρι' ἀφεῖναι πρώτιστα μίαν δικάσαντας·
αὐτὸς δὲ Κλέων ὁ κεκραξιδάμας μόνον ἡμᾶς οὐ περιτρώγει,
ἀλλὰ φυλάττει διὰ χειρὸς ἔχων καὶ τὰς μυίας ἀπαμύνει.
σὺ δὲ τὸν πατέρ' οὐδ' ὁτιοῦν τούτων τὸν σαυτοῦ πώποτ' ἔδρασας.
ἀλλὰ Θέωρος, καίτοὐστὶν ἀνὴρ Εὐφημίδου οὐδὲν ἐλάττων,
τὸν σφόγγον ἔχων ἐκ τῆς λεκάνης τἀμβάδι' ἡμῶν περικωνεῖ.
σκέψαι δ' ἀπὸ τῶνδ' ἀγαθῶν οἵων μ' ἀποκλῄεις καὶ κατερύκεις,
ἣν δουλείαν οὖσαν ἔφασκες καὶ ὑπηρεσίαν ἀποδείξειν.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἔμπλησο λέγων· πάντως γάρ τοι παύσει ποτὲ κἀναφανήσει
πρωκτὸς λουτροῦ περιγιγνόμενος τῆς ἀρχῆς τῆς περισέμνου.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ὃ δέ γ' ἥδιστον τούτων ἐστὶν πάντων, οὗ 'γὼ 'πελελήσμην,

---

577 *καὶ τἀγαθά μοι μέμνησ' ἄχεις φάσκων τῆς Ἑλλάδος ἄρχειν.*

ὅταν οἴκαδ' ἴω τὸν μισθὸν ἔχων, κᾆτ' εἰσήκοντά με πάντες
ἀσπάζωνται διὰ τἀργύριον, καὶ πρῶτα μὲν ἡ θυγάτηρ με
ἀπονίζῃ καὶ τὼ πόδ' ἀλείφῃ καὶ προσκύψασα φιλῇ με
καὶ παππίζουσ' ἅμα τῇ γλώττῃ τὸ τριώβολον ἐκκαλαμᾶται,
καὶ τὸ γύναιόν μ' ὑποθωπεῦσαν φυστὴν μᾶζαν προσενέγκῃ,
κἄπειτα καθεζομένη παρ' ἐμοὶ προσαναγκάζῃ, φάγε τουτί,
ἔντραγε τουτί· τούτοισιν ἐγὼ γάνυμαι, κοὔ μή με δεήσῃ
ἐς σὲ βλέψαι καὶ τὸν ταμίαν, ὁπότ' ἄριστον παραθήσει
καταρασάμενος καὶ τονθορύσας. ἀλλ' ἢν μή μοι ταχὺ
μάξῃ . . .
ἆρ' οὐ μεγάλην ἀρχὴν ἄρχω καὶ τοῦ Διὸς οὐδὲν ἐλάττω,
ὅστις ἀκούω ταὔθ' ἅπερ ὁ Ζεύς;
ἢν γοῦν ἡμεῖς θορυβήσωμεν,
πᾶς τίς φησιν τῶν παριόντων,
οἷον βροντᾷ τὸ δικαστήριον,
ὦ Ζεῦ βασιλεῦ.
κἂν ἀστράψω, ποππύζουσιν
κἀγκεχόδασίν γ' οἱ πλουτοῦντες
καὶ πάνυ σεμνοί.
καὶ σὺ δέδοικάς με μάλιστ' αὐτός·
νὴ τὴν Δήμητρα δέδοικας, ἐγὼ δ'
ἀπολοίμην εἴ σε δέδοικα.

ΧΟΡΟΣ

οὐπώποθ' οὕτω καθαρῶς
οὐδενὸς ἠκούσαμεν οὐ-
δὲ ξυνετῶς λέγοντος,

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

οὔκουν ἐρήμας ᾤεθ' οὗτος ῥᾳδίως τρυγήσειν;
καλῶς γὰρ ᾔδειν ὡς ἐγὼ ταύτῃ κράτιστός εἰμι.

ΧΟΡΟΣ

ὡς ὅδε πάντ' ἐπῆλθε κοὐ-
δέν τι παρῆλθεν, ὥστ' ἔγωγ'
ηὐξανόμην ἀκούων,
κἂν μακάρων δικάζειν

τάδε κέκτημαι πρόβλημα κακῶν, σκευὴν βελέων ἀλεωρήν.
κἂν οἶνόν μοι μὴ 'γχῇς σὺ πιεῖν, τὸν ὄνον τόνδ' ἐσκεκόμισμαι
οἴνου μεστόν, κᾆτ' ἐγχέομαι κλίνας· οὗτος δὲ κεχηνὼς
βρωμησάμενος τοῦ σοῦ δίνου μέγα καὶ στράτιον κατέπαρδεν.

αὐτὸς ἔδοξα νήσοις,
ἡδόμενος λέγοντι.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ὡς οὗτος ἤδη σκορδινᾶται κἄστιν οὐκ ἐν αὑτοῦ.
ἦ μὴν ἐγώ σε τήμερον σκύτη βλέπειν ποιήσω.

ΧΟΡΟΣ

δεῖ δέ σε παντοίας πλέκειν
εἰς ἀπόφευξιν παλάμας.
τὴν γὰρ ἐμὴν ὀργὴν πεπᾶ-
ναι χαλεπὸν . . .
. . . .
μὴ πρὸς ἐμοῦ λέγοντι.
πρὸς ταῦτα μύλην ἀγαθὴν ὥρα ζητεῖν σοι καὶ νεόκοπτον,
ἢν μή τι λέγῃς, ἥτις δυνατὴ τὸν ἐμὸν θυμὸν κατερεῖξαι.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

χαλεπὸν μὲν καὶ δεινῆς γνώμης καὶ μείζονος ἢ 'πὶ τρυγῳδοῖς
ἰάσασθαι νόσον ἀρχαίαν ἐν τῇ πόλει ἐντετοκυῖαν.
ἀτὰρ ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

παῦσαι καὶ μὴ πατέριζε.
εἰ μὴ γὰρ ὅπως δουλεύω 'γώ, τουτὶ ταχέως με διδάξεις,
οὐκ ἔστιν ὅπως οὐχὶ τεθνήξεις, κἂν χρῇ σπλάγχνων μ' ἀπέχεσθαι.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἀκρόασαί νυν ὦ παππίδιον χαλάσας ὀλίγον τὸ μέτωπον·
καὶ πρῶτον μὲν λόγισαι φαύλως, μὴ ψήφοις ἀλλ' ἀπὸ χειρός,
τὸν φόρον ἡμῖν ἀπὸ τῶν πόλεων συλλήβδην τὸν προσιόντα·
κἄξω τούτου τὰ τέλη χωρὶς καὶ τὰς πολλὰς ἑκατοστάς,
πρυτανεῖα μέταλλ' ἀγορὰς λιμένας μισθοὺς καὶ δημιόπρατα.
τούτων πλήρωμα τάλαντ' ἐγγὺς δισχίλια γίγνεται ἡμῖν.
ἀπὸ τούτου νυν κατάθες μισθὸν τοῖσι δικασταῖς ἐνιαυτοῦ
ἓξ χιλιάσιν, κοὔπω πλείους ἐν τῇ χώρᾳ κατένασθεν,
γίγνεται ἡμῖν ἑκατὸν δήπου καὶ πεντήκοντα τάλαντα.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

οὐδ' ἡ δεκάτη τῶν προσιόντων ἡμῖν ἄρ' ἐγίγνεθ' ὁ μισθός.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

μὰ Δί' οὐ μέντοι.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

καὶ ποῖ τρέπεται δὴ 'πειτα τὰ χρήματα τἄλλα;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἐς τούτους τοὺς 'οὐχὶ προδώσω τὸν Ἀθηναίων κολοσυρτόν,
ἀλλὰ μαχοῦμαι περὶ τοῦ πλήθους ἀεί.' σὺ γὰρ ὦ πάτερ αὐτοὺς
ἄρχειν αἱρεῖ σαυτοῦ τούτοις τοῖς ῥηματίοις περιπεφθείς.
κᾆθ' οὗτοι μὲν δωροδοκοῦσιν κατὰ πεντήκοντα τάλαντα
ἀπὸ τῶν πόλεων ἐπαπειλοῦντες τοιαυτὶ κἀναφοβοῦντες,
οἴσετε τὸν φόρον, ἢ βροντήσας τὴν πόλιν ὑμῶν ἀνατρέψω.
σὺ δὲ τῆς ἀρχῆς ἀγαπᾷς τῆς σῆς τοὺς ἀργελόφους περιτρώγων.
οἱ δὲ ξύμμαχοι ὡς ᾔσθηνται τὸν μὲν σύρφακα τὸν ἄλλον
ἐκ κηθαρίου λαγαριζόμενον καὶ τραγαλίζοντα τὸ μηδέν,
σὲ μὲν ἡγοῦνται Κόννου ψῆφον, τούτοισι δὲ δωροφοροῦσιν
ὕρχας οἶνον δάπιδας τυρὸν μέλι σήσαμα προσκεφάλαια
φιάλας χλανίδας στεφάνους ὅρμους ἐκπώματα πλουθυγίειαν·
σοὶ δ' ὧν ἄρχεις, πολλὰ μὲν ἐν γῇ πολλὰ δ' ἐφ' ὑγρᾷ πιτυλεύσας,
οὐδεὶς οὐδὲ σκορόδου κεφαλὴν τοῖς ἑψητοῖσι δίδωσιν.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

μὰ Δί' ἀλλὰ παρ' Εὐχαρίδου καὐτὸς τρεῖς γ' ἄγλιθας μετέπεμψα.
ἀλλ' αὐτήν μοι τὴν δουλείαν οὐκ ἀποφαίνων ἀποκναίεις.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

οὐ γὰρ μεγάλη δουλεία 'στὶν τούτους μὲν ἅπαντας ἐν ἀρχαῖς
αὐτούς τ' εἶναι καὶ τοὺς κόλακας τοὺς τούτων μισθοφοροῦντας;
σοὶ δ' ἤν τις δῷ τοὺς τρεῖς ὀβολούς, ἀγαπᾷς οἷς αὐτὸς ἐλαύνων
καὶ πεζομαχῶν καὶ πολιορκῶν ἐκτήσω πολλὰ πονήσας.
καὶ πρὸς τούτοις ἐπιταττόμενος φοιτᾷς, ὃ μάλιστά μ' ἀπάγχει,
ὅταν εἰσελθὸν μειράκιόν σοι κατάπυγον, Χαιρέου υἱός,
ὡδὶ διαβὰς διακινηθεὶς τῷ σώματι καὶ τρυφερανθείς,
ἥκειν εἴπῃ πρῴ κἀν ὥρᾳ δικάσονθ', ὡς ὅστις ἂν ὑμῶν
ὕστερος ἔλθῃ τοῦ σημείου, τὸ τριώβολον οὐ κομιεῖται·

αὐτὸς δὲ φέρει τὸ συνηγορικὸν δραχμήν, κἂν ὕστερος ἔλθῃ·
καὶ κοινωνῶν τῶν ἀρχόντων ἑτέρῳ τινὶ τῶν μεθ' ἑαυτοῦ,
ἤν τίς τι διδῷ τῶν φευγόντων, ξυνθέντε τὸ πρᾶγμα δύ' ὄντε
ἐσπουδάκατον, κᾆθ' ὡς πρίονθ' ὃ μὲν ἕλκει ὃ δ' ἀντενέδωκεν·
σὺ δὲ χασκάζεις τὸν κωλαγρέτην, τὸ δὲ πραττόμενόν σε λέληθεν.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ταυτί με ποιοῦσ'; οἴμοι τί λέγεις; ὥς μου τὸν θῖνα ταράττεις,
καὶ τὸν νοῦν μου προσάγεις μᾶλλον, κοὐκ οἶδ' ὅ τι χρῆμά με ποιεῖς.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

σκέψαι τοίνυν ὡς ἐξόν σοι πλουτεῖν καὶ τοισίδ' ἅπασιν
ὑπὸ τῶν ἀεὶ δημιζόντων οὐκ οἶδ' ὅπῃ ἐγκεκύκλησαι,
ὅστις πόλεων ἄρχων πλείστων ἀπὸ τοῦ Πόντου μέχρι Σαρδοῦς
οὐκ ἀπολαύεις πλὴν τοῦθ' ὃ φέρεις ἀκαρές, καὶ τοῦτ' ἐρίῳ σοι
ἐνστάζουσιν κατὰ μικρὸν ἀεὶ τοῦ ζῆν ἕνεχ' ὥσπερ ἔλαιον.
βούλονται γάρ σε πένητ' εἶναι· καὶ τοῦθ' ὧν οὕνεκ' ἐρῶ σοι,
ἵνα γιγνώσκῃς τὸν τιθασευτήν, κᾆθ' ὅταν οὗτός γ' ἐπισίξῃ
ἐπὶ τῶν ἐχθρῶν τιν' ἐπιρρύξας ἀγρίως αὐτοῖς ἐπιπηδᾷς.
εἰ γὰρ ἐβούλοντο βίον πορίσαι τῷ δήμῳ, ῥᾴδιον ἦν ἄν.
εἰσίν γε πόλεις χίλιαι αἳ νῦν τὸν φόρον ἡμῖν ἀπάγουσιν·
τούτων εἴκοσιν ἄνδρας βόσκειν εἴ τις προσέταττεν ἑκάστῃ,
δύο μυριάδ' ἂν τῶν δημοτικῶν ἔζων ἐν πᾶσι λαγῴοις
καὶ στεφάνοισιν παντοδαποῖσιν καὶ πυῷ καὶ πυριάτῃ,
ἄξια τῆς γῆς ἀπολαύοντες καὶ τοῦ Μαραθῶνι τροπαίου.
νῦν δ' ὥσπερ ἐλαολόγοι χωρεῖθ' ἅμα τῷ τὸν μισθὸν ἔχοντι.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

οἴμοι τί πέπονθ'; ὥσπερ νάρκη μου τῆς χειρὸς καταχεῖται,
καὶ τὸ ξίφος οὐ δύναμαι κατέχειν, ἀλλ' ἤδη μαλθακός εἰμι.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἀλλ' ὁπόταν μὲν δείσωσ' αὐτοί, τὴν Εὔβοιαν διδόασιν
ὑμῖν καὶ σῖτον ὑφίστανται κατὰ πεντήκοντα μεδίμνους
ποριεῖν· ἔδοσαν δ' οὐπώποτέ σοι πλὴν πρῴην πέντε μεδίμνους,
καὶ ταῦτα μόλις ξενίας φεύγων ἔλαβες κατὰ χοίνικα, κριθῶν.
ὧν οὕνεκ' ἐγώ σ' ἀπέκλῃον ἀεὶ
βόσκειν ἐθέλων καὶ μὴ τούτους
ἐγχάσκειν σοι στομφάζοντας.

καὶ νῦν ἀτεχνῶς ἐθέλω παρέχειν
ὅ τι βούλει σοι,
πλὴν κωλαγρέτου γάλα πίνειν.

ΧΟΡΟΣ

ἦ που σοφὸς ἦν ὅστις ἔφασκεν, πρὶν ἂν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς,
οὐκ ἂν δικάσαις. σὺ γὰρ οὖν νῦν μοι νικᾶν πολλῷ δεδόκησαι·
ὥστ' ἤδη τὴν ὀργὴν χαλάσας τοὺς σκίπωνας καταβάλλω.
ἀλλ' ὦ τῆς ἡλικίας ἡμῖν τῆς αὐτῆς συνθιασῶτα,
πιθοῦ πιθοῦ λόγοισι, μηδ' ἄφρων γένῃ
μηδ' ἀτενὴς ἄγαν ἀτεράμων τ' ἀνήρ.
εἴθ' ὤφελέν μοι κηδεμὼν ἢ ξυγγενὴς
εἶναί τις ὅστις τοιαῦτ' ἐνουθέτει.
σοὶ δὲ νῦν τις θεῶν παρὼν ἐμφανὴς
ξυλλαμβάνει τοῦ πράγματος,
καὶ δῆλός ἐστιν εὖ ποιῶν·
σὺ δὲ παρὼν δέχου.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

καὶ μὴν θρέψω γ' αὐτὸν παρέχων
ὅσα πρεσβύτῃ ξύμφορα, χόνδρον
λείχειν, χλαῖναν μαλακήν, σισύραν,
πόρνην, ἥτις τὸ πέος τρίψει
καὶ τὴν ὀσφῦν.
ἀλλ' ὅτι σιγᾷ κοὐδὲν γρύζει,
τοῦτ' οὐ δύναταί με προσέσθαι.

ΧΟΡΟΣ

νενουθέτηκεν αὐτὸν ἐς τὰ πράγμαθ', οἷς
τότ' ἐπεμαίνετ'· ἔγνωκε γὰρ ἀρτίως,
λογίζεταί τ' ἐκεῖνα πάνθ' ἁμαρτίας
ἃ σοῦ κελεύοντος οὐκ ἐπείθετο.
νῦν δ' ἴσως τοῖσι σοῖς λόγοις πείθεται
καὶ σωφρονεῖ μέντοι μεθι-
στὰς ἐς τὸ λοιπὸν τὸν τρόπον
πιθόμενός τέ σοι.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἰώ μοί μοι.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

οὗτος τί βοᾷς;

729—736=743—749

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

μή μοι τούτων μηδὲν ὑπισχνοῦ.
κείνων ἔραμαι, κεῖθι γενοίμαν,
ἵν' ὁ κῆρυξ φησί, τίς ἀψήφι-
στος; ἀνιστάσθω.
κἀπισταίην ἐπὶ τοῖς κημοῖς
ψηφιζομένων ὁ τελευταῖος.
σπεῦδ' ὦ ψυχή. ποῦ μοι ψυχή;
πάρες ὦ σκιερά. μὰ τὸν Ἡρακλέα
μή νυν ἔτ' ἐγὼ 'ν τοῖσι δικασταῖς
κλέπτοντα Κλέωνα λάβοιμι.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἴθ' ὦ πάτερ πρὸς τῶν θεῶν ἐμοὶ πιθοῦ.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

τί σοι πίθωμαι; λέγ' ὅ τι βούλει πλὴν ἑνός.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ποῖον; φέρ' ἴδω.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

τοῦ μὴ δικάζειν. τοῦτο δὲ
Ἅιδης διακρινεῖ πρότερον ἢ 'γὼ πείσομαι.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

σὺ δ' οὖν, ἐπειδὴ τοῦτο κεχάρηκας ποιῶν,
ἐκεῖσε μὲν μηκέτι βάδιζ', ἀλλ' ἐνθαδὶ
αὐτοῦ μένων δίκαζε τοῖσιν οἰκέταις.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

περὶ τοῦ; τί ληρεῖς;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

πρᾶτθ' ἅπερ ἐκεῖ πράττεται·
ὅτι τὴν θύραν ἀνέῳξεν ἡ σηκὶς λάθρᾳ,
ταύτης ἐπιβολὴν ψηφιεῖ μίαν μόνην.
πάντως δὲ κἀκεῖ ταῦτ' ἔδρας ἑκάστοτε.
καὶ ταῦτα μέν νυν εὐλόγως, ἢν ἐξέχῃ
εἵλη κατ' ὄρθρον, ἡλιάσει πρὸς ἥλιον·
ἐὰν δὲ νίφῃ, πρὸς τὸ πῦρ καθήμενος
ὕοντος εἴσει· κἂν ἔγρῃ μεσημβρινός,
οὐδείς σ' ἀποκλῄσει θεσμοθέτης τῇ κιγκλίδι.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

τουτί μ' ἀρέσκει.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

πρὸς δὲ τούτοις γ', ἢν δίκην

λέγῃ μακράν τις, οὐχὶ πεινῶν ἀναμενεῖς
δάκνων σεαυτὸν καὶ τὸν ἀπολογούμενον.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

πῶς οὖν διαγιγνώσκειν καλῶς δυνήσομαι
ὥσπερ πρότερον τὰ πράγματ' ἔτι μασώμενος;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

πολλῷ γ' ἄμεινον· καὶ λέγεται γὰρ τουτογί,
ὡς οἱ δικασταὶ ψευδομένων τῶν μαρτύρων
μόλις τὸ πρᾶγμ' ἔγνωσαν ἀναμασώμενοι.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἀνά τοί με πείθεις. ἀλλ' ἐκεῖν' οὔπω λέγεις,
τὸν μισθὸν ὁπόθεν λήψομαι.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

παρ' ἐμοῦ.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

καλῶς,
ὁτιὴ κατ' ἐμαυτὸν κοὐ μεθ' ἑτέρου λήψομαι.
αἴσχιστα γάρ τοί μ' εἰργάσατο Λυσίστρατος
ὁ σκωπτόλης. δραχμὴν μετ' ἐμοῦ πρῴην λαβὼν
ἐλθὼν διεκερμάτιζετ' ἐν τοῖς ἰχθύσιν,
κἄπειτ' ἐπέθηκε τρεῖς λοπίδας μοι κεστρέων·
κἀγὼ 'νέκαψ'· ὀβολοὺς γὰρ ᾠόμην λαβεῖν·
κᾆτα βδελυχθεὶς ὀσφρόμενος ἐξέπτυσα·
κᾆθ' εἷλκον αὐτόν.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ὁ δὲ τί πρὸς ταῦτ' εἶφ';

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ὅ τι;
ἀλεκτρυόνος μ' ἔφασκε κοιλίαν ἔχειν·
ταχὺ γοῦν καταπέψεις τἀργύριον, ἦ δ' ὃς γελῶν.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ὁρᾷς ὅσον καὶ τοῦτο δῆτα κερδανεῖς.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

οὐ πάνυ τι μικρόν. ἀλλ' ὅπερ μέλλεις ποίει.
κἂν γὰρ πυρέττω, τόν γε μισθὸν λήψομαι.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἀνάμενέ νυν· ἐγὼ δὲ ταῦθ' ἥξω φέρων.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ὅρα τὸ χρῆμα, τὰ λόγι' ὡς περαίνεται.
ἠκηκόη γὰρ ὡς Ἀθηναῖοί ποτε

δικάσοιεν ἐπὶ ταῖς οἰκίαισι τὰς δίκας,
κἂν τοῖς προθύροις ἐνοικοδομήσοι πᾶς ἀνὴρ
αὑτῷ δικαστηρίδιον μικρὸν πάνυ,
ὥσπερ Ἑκάτειον, πανταχοῦ πρὸ τῶν θυρῶν.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἰδού, τί ἔτ' ἐρεῖς; ὡς ἅπαντ' ἐγὼ φέρω
ὅσαπερ ἔφασκον, κἄτι πολλῷ πλείονα.
ἀμὶς μέν, ἢν οὐρητιάσῃς, αὑτηὶ
παρὰ σοὶ κρεμήσετ' ἐγγὺς ἀπὸ τοῦ παττάλου.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

σοφόν γε τουτὶ καὶ γέροντι πρόσφορον
ἐξηῦρες ἀτεχνῶς φάρμακον στραγγουρίας.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

καὶ πῦρ γε τουτί· καὶ προσέστηκεν φακῆ
ῥοφεῖν, ἐὰν δέῃ τι.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

τοῦτ' αὖ δεξιόν·
αὐτοῦ μένων γὰρ τὴν φακῆν ῥοφήσομαι.
ἀτὰρ τί τὸν ὄρνιν ὡς ἔμ' ἐξηνέγκατε;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἵν' ἄν, ἢν καθεύδῃς ἀπολογουμένου τινός,
ᾄδων ἄνωθεν ἐξεγείρῃ σ' οὑτοσί.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἓν ἔτι ποθῶ, τὰ δ' ἄλλ' ἀρέσκει μοι.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

τὸ τί;

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

θἠρῷον οὔπω 'ξεκόμισας τὸ τοῦ Λύκου.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

πάρεστι τουτί, καὐτὸς ἄναξ οὑτοσί.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ὦ δέσποθ' ἥρως ὡς χαλεπὸς ἄρ' ἦσθ' ἰδεῖν.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

οἷόσπερ ἡμῖν φαίνεται Κλεώνυμος.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

οὔκουν ἔχει γ' οὐδ' αὐτὸς ἥρως ὢν ὅπλα.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

εἰ θᾶττον ἐκαθίζου σύ, θᾶττον ἂν δίκην
ἐκάλουν.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

κάλει νυν, ὡς κάθημαι ᾽γὼ πάλαι.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

φέρε νυν τίν᾽ αὐτῷ πρῶτον εἰσάγω δίκην;
τί τις κακὸν δέδρακε τῶν ἐν τῳκίᾳ;
ἡ Θρᾷττα προσκαύσασα πρῴην τὴν χύτραν.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἐπίσχες οὗτος· ὡς ὀλίγου μ᾽ ἀπώλεσας.
ἄνευ δρυφάκτου τὴν δίκην μέλλεις καλεῖν,
ὃ πρῶτον ἡμῖν τῶν ἱερῶν ἐφαίνετο;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

μὰ τὸν Δί᾽ οὐ πάρεστιν.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἀλλ᾽ ἐγὼ δραμὼν
αὐτὸς κομιοῦμαι τό γε παραυτίκ᾽ ἔνδοθεν
ὅ τι ποτὲ χρῆμ᾽.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ὡς δεινὸν ἡ φιλοχωρία.

ΞΑΝΘΙΑΣ

βάλλ᾽ ἐς κόρακας. τοιουτονὶ τρέφειν κύνα.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

τί δ᾽ ἔστιν ἐτεόν;

ΞΑΝΘΙΑΣ

οὐ γὰρ ὁ Λάβης ἀρτίως
ὁ κύων παρᾴξας ἐς τὸν ἰπνὸν ὑφαρπάσας
τροφαλίδα τυροῦ σικελικὴν κατεδήδοκεν;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

τοῦτ᾽ ἄρα πρῶτον τἀδίκημα τῷ πατρὶ
εἰσακτέον μοι· σὺ δὲ κατηγόρει παρών.

ΞΑΝΘΙΑΣ

μὰ Δί᾽ οὐκ ἔγωγ᾽· ἀλλ᾽ ἅτερός φησιν κύων
κατηγορήσειν, ἤν τις εἰσάγῃ γραφήν.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἴθι νυν ἄγ᾽ αὐτὼ δεῦρο.

ΞΑΝΘΙΑΣ

ταῦτα χρὴ ποιεῖν.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

τουτὶ τί ἔστι;

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

χοιροκομεῖον Ἑστίας.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

εἶθ᾽ ἱεροσυλήσας φέρεις;

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

οὐκ ἀλλ᾽ ἵνα
ἀφ᾽ Ἑστίας ἀρχόμενος ἐπιτρίψω τινά.
ἀλλ᾽ εἴσαγ᾽ ἀνύσας· ὡς ἐγὼ τιμᾶν βλέπω.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

φέρε νυν ἐνέγκω τὰς σανίδας καὶ τὰς γραφάς.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

οἴμοι διατρίβεις κἀπολεῖς τριψημερῶν·
ἐγὼ δ᾽ ἀλοκίζειν ἐδεόμην τὸ χωρίον.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἰδού.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

κάλει νυν.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ταῦτα δή.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

τίς οὑτοσὶ
ὁ πρῶτός ἐστιν;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἐς κόρακας, ὡς ἄχθομαι
ὁτιὴ ᾽πελαθόμην τοὺς καδίσκους ἐκφέρειν.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

οὗτος σὺ ποῖ θεῖς;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἐπὶ καδίσκους.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

μηδαμῶς.
ἐγὼ γὰρ εἶχον τούσδε τοὺς ἀρυστίχους.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

κάλλιστα τοίνυν· πάντα γὰρ πάρεστι νῷν
ὅσων δεόμεθα, πλήν γε δὴ τῆς κλεψύδρας.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἡδὶ δὲ δή τις ἐστὶν οὐχὶ κλεψύδρα;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

εὖ γ᾽ ἐκπορίζεις αὐτὰ κἀπιχωρίως.
ἀλλ᾽ ὡς τάχιστα πῦρ τις ἐξενεγκάτω
καὶ μυρρίνας καὶ τὸν λιβανωτὸν ἔνδοθεν,
ὅπως ἂν εὐξώμεσθα πρῶτα τοῖς θεοῖς.

ΧΟΡΟΣ

καὶ μὴν ἡμεῖς ἐπὶ ταῖς σπονδαῖς
καὶ ταῖς εὐχαῖς
φήμην ἀγαθὴν λέξομεν ὑμῖν,
ὅτι γενναίως ἐκ τοῦ πολέμου
καὶ τοῦ νείκους ξυνεβήτην.
εὐφημία μὲν πρῶτα νῦν ὑπαρχέτω.
ὦ Φοῖβ' Ἄπολλον πύθι' ἐπ' ἀγαθῇ τύχῃ
τὸ πρᾶγμ' ὃ μηχανᾶται
ἔμπροσθεν οὗτος τῶν θυρῶν,
ἅπασιν ἡμῖν ἁρμόσαι
παυσαμένοις πλάνων.
ἰήιε παιάν.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ὦ δέσποτ' ἄναξ γεῖτον ἀγυιεῦ τοὐμοῦ προπύλου πάρος αὐλᾶς,
δέξαι τελετὴν καινὴν ὦναξ, ἣν τῷ πατρὶ καινοτομοῦμεν,
παῦσόν τ' αὐτοῦ τοῦτο τὸ λίαν στρυφνὸν καὶ πρίνινον ἦθος,
ἀντὶ σιραίου μέλιτος μικρὸν τῷ θυμιδίῳ παραμίξας·
ἤδη δ' εἶναι τοῖς ἀνθρώποις
ἤπιον αὐτόν,
τούς φεύγοντάς τ' ἐλεεῖν μᾶλλον
τῶν γραψαμένων
κἀπιδακρύειν ἀντιβολούντων,
καὶ παυσάμενον τῆς δυσκολίας
ἀπὸ τῆς ὀργῆς
τὴν ἀκαλήφην ἀφελέσθαι.

ΧΟΡΟΣ

ξυνευχόμεσθα ταὐτά σοι κἀπᾴδομεν
νεαισιν ἀρχαῖς ἕνεκα τῶν προλελεγμένων.
εὔνοι γάρ ἐσμεν ἐξ οὗ
τὸν δῆμον ᾐσθήμεσθά σου
φιλοῦντος ὡς οὐδεὶς ἀνὴρ
τῶν γε νεωτέρων.
ἰήιε παιάν.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

εἴ τις θύρασιν ἡλιαστής, εἰσίτω·
ὡς ἡνίκ' ἂν λέγωσιν οὐκ ἐσφρήσομεν.

868—874=885—890

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ
τίς ἄρ' ὁ φεύγων;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ
οὗτος.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ
ὅσον ἁλώσεται.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ
ἀκούετ' ἤδη τῆς γραφῆς. ἐγράψατο
κύων Κυδαθηναιεὺς Λάβητ' Αἰξωνέα
τὸν τυρὸν ἀδικεῖν ὅτι μόνος κατήσθιεν
τὸν σικελικόν. τίμημα κλῳὸς σύκινος.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ
θάνατος μὲν οὖν κύνειος, ἢν ἅπαξ ἁλῷ.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ
καὶ μὴν ὁ φεύγων οὑτοσὶ Λάβης πάρα.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ
ὢ μιαρὸς οὗτος· ὡς δὲ καὶ κλέπτον βλέπει,
οἷον σεσηρὼς ἐξαπατήσειν μ' οἴεται.
ποῦ ποῦ δ' ὁ διώκων, ὁ Κυδαθηναιεὺς κύων;

ΚΥΩΝ
αὖ αὖ.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ
πάρεστιν οὗτος.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ
ἕτερος οὗτος αὖ Λάβης.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ
ἀγαθός γ' ὑλακτεῖν καὶ διαλείχειν τὰς χύτρας.
σίγα, κάθιζε· σὺ δ' ἀναβὰς κατηγόρει.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ
φέρε νυν ἅμα τήνδ' ἐγχεάμενος κἀγὼ ῥοφῶ.

ΞΑΝΘΙΑΣ
τῆς μὲν γραφῆς ἠκούσαθ' ἧς ἐγραψάμην
ἄνδρες δικασταὶ τουτονί. δεινότατα γὰρ
ἔργων δέδρακε κἀμὲ καὶ τὸ ῥυππαπαῖ.
ἀποδρὰς γὰρ ἐς τὴν γωνίαν τυρὸν πολὺν
κατεσικέλιζε κἀνέπλητ' ἐν τῷ σκότῳ.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ
νὴ τὸν Δί' ἀλλὰ δῆλός ἐστ'· ἔμοιγέ τοι
τυροῦ κάκιστον ἀρτίως ἐνήρυγεν
ὁ βδελυρὸς οὗτος.

ΞΑΝΘΙΑΣ

κοὐ μετέδωκ' αἰτοῦντί μοι.
καίτοι τίς ὑμᾶς εὖ ποιεῖν δυνήσεται,
ἢν μή τι κἀμοί τις προβάλλῃ τῷ κυνί;

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

οὐδὲν μετέδωκεν οὐδὲ τῷ κοινῷ γ' ἐμοί.
θερμὸς γὰρ ἁνὴρ οὐδὲν ἧττον τῆς φακῆς.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

πρὸς τῶν θεῶν μὴ προκαταγίγνωσκ' ὦ πάτερ,
πρὶν ἄν γ' ἀκούσῃς ἀμφοτέρων.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἀλλ' ὦγαθὲ
τὸ πρᾶγμα φανερόν ἐστιν· αὐτὸ γὰρ βοᾷ.

ΞΑΝΘΙΑΣ

μή νυν ἀφῆτ' ἔτ' αὐτόν, ὡς ὄντ' αὖ πολὺ
κυνῶν ἁπάντων ἄνδρα μονοφαγίστατον,
ὅστις περιπλεύσας τὴν θυῖαν ἐν κύκλῳ
ἐκ τῶν πόλεων τὸ σκῖρον ἐξεδήδοκεν.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἐμοὶ δέ γ' οὐκ ἔστ' οὐδὲ τὴν ὑδρίαν πλάσαι.

ΞΑΝΘΙΑΣ

πρὸς ταῦτα τοῦτον κολάσατ'· οὐ γὰρ ἄν ποτε
τρέφειν δύναιτ' ἂν μία λόχμη κλέπτα δύο·
ἵνα μὴ κεκλάγγω διὰ κενῆς ἄλλως ἐγώ·
ἐὰν δὲ μή, τὸ λοιπὸν οὐ κεκλάγξομαι.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἰοὺ ἰού.
ὅσας κατηγόρησε τὰς πανουργίας.
κλέπτον τὸ χρῆμα τἀνδρός· οὐ καὶ σοὶ δοκεῖ
ὠλεκτρυόν; νὴ τὸν Δί' ἐπιμύει γέ τοι.
ὁ θεσμοθέτης ποῦ 'σθ'; οὗτος, ἀμίδα μοι δότω.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

αὐτὸς καθελοῦ· τοὺς μάρτυρας γὰρ ἐσκαλῶ.
Λάβητι μάρτυρας παρεῖναι τρύβλιον
δοίδυκα τυρόκνηστιν ἐσχάραν χύτραν,
καὶ τἄλλα τὰ σκεύη τὰ προσκεκλημένα.
ἀλλ' ἔτι σύ γ' οὐρεῖς καὶ καθίζεις οὐδέπω;

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

τοῦτον δέ γ' οἶμ' ἐγὼ χεσεῖσθαι τήμερον.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

οὐκ αὖ σὺ παύσει χαλεπὸς ὢν καὶ δύσκολος,
καὶ ταῦτα τοῖς φεύγουσιν, ἀλλ' ὀδὰξ ἔχει;
ἀνάβαιν', ἀπολογοῦ. τί σεσιώπηκας; λέγε.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἀλλ' οὐκ ἔχειν οὗτός γ' ἔοικεν ὅ τι λέγῃ.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

οὐκ ἀλλ' ἐκεῖνό μοι δοκεῖ πεπονθέναι,
ὅπερ ποτὲ φεύγων ἔπαθε καὶ Θουκυδίδης·
ἀπόπληκτος ἐξαίφνης ἐγένετο τὰς γνάθους.
πάρεχ' ἐκποδών. ἐγὼ γὰρ ἀπολογήσομαι.
χαλεπὸν μὲν ὦνδρες ἐστὶ διαβεβλημένου
ὑπεραποκρίνεσθαι κυνός· λέξω δ' ὅμως.
ἀγαθὸς γάρ ἐστι καὶ διώκει τοὺς λύκους.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

κλέπτης μὲν οὖν οὗτός γε καὶ ξυνωμότης.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

μὰ Δί' ἀλλ' ἄριστός ἐστι τῶν νυνὶ κυνῶν
οἷός τε πολλοῖς προβατίοις ἐφεστάναι.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

τί οὖν ὄφελος, τὸν τυρὸν εἰ κατεσθίει;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ὅ τι; σοῦ προμάχεται καὶ φυλάττει τὴν θύραν
καὶ τἄλλ' ἄριστός ἐστιν· εἰ δ' ὑφείλετο,
ξύγγνωθι. κιθαρίζειν γὰρ οὐκ ἐπίσταται.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἐγὼ δ' ἐβουλόμην ἂν οὐδὲ γράμματα,
ἵνα μὴ κακουργῶν ἔγραφεν ἡμῖν τὸν λόγον.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

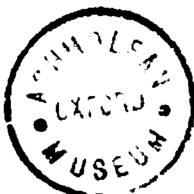
ἄκουσον ὦ δαιμόνιέ μου τῶν μαρτύρων.
ἀνάβηθι τυρόκνηστι καὶ λέξον μέγα·
σὺ γὰρ ταμιεύουσ' ἔτυχες. ἀπόκριναι σαφῶς,
εἰ μὴ κατέκνησας τοῖς στρατιώταις ἅλαβες.
φησὶ κατακνῆσαι.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

νὴ Δί' ἀλλὰ ψεύδεται.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ὦ δαιμόνι' ἐλέει τοὺς ταλαιπωρουμένους.
οὗτος γὰρ ὁ Λάβης καὶ τὰ τραχήλι' ἐσθίει

καὶ τὰς ἀκάνθας, κοὐδέποτ' ἐν ταὐτῷ μένει.
ὁ δ' ἕτερος οἷός ἐστιν οἰκουρεῖν μόνον.
αὐτοῦ μένων γὰρ ἅττ' ἂν εἴσω τις φέρῃ
τούτων μεταιτεῖ τὸ μέρος· εἰ δὲ μή, δάκνει.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

αἰβοῖ.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

τί τὸ κακόν;

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἔσθ' ὅτῳ μαλάττομαι.
κακόν τι περιβαίνει με κἀναπείθομαι.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἴθ' ἀντιβολῶ σ'· οἰκτείρατ' αὐτὸν ὦ πάτερ,
καὶ μὴ διαφθείρητε. ποῦ τὰ παιδία;
ἀναβαίνετ' ὦ πονηρὰ καὶ κνυζούμενα
αἰτεῖσθε κἀντιβολεῖτε καὶ δακρύετε.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

κατάβα κατάβα κατάβα κατάβα.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

καταβήσομαι.
καίτοι τὸ κατάβα τοῦτο πολλοὺς δὴ πάνυ
ἐξηπάτησεν. ἀτὰρ ὅμως καταβήσομαι.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἐς κόρακας. ὡς οὐκ ἀγαθόν ἐστι τὸ ῥοφεῖν.
ἐγὼ γὰρ ἐπεδάκρυσα νῦν, γνώμην ἐμὴν
οὐδέν ποτ' ἀλλ' ἢ τῆς φακῆς ἐμπλήμενος.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

οὔκουν ἀποφεύγει δῆτα;

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

χαλεπὸν εἰδέναι.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἴθ' ὦ πατρίδιον ἐπὶ τὰ βελτίω τρέπου.
τηνδὶ λαβὼν τὴν ψῆφον ἐπὶ τὸν ὕστερον
μύσας παρᾶξον κἀπόλυσον ὦ πάτερ.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

οὐ δῆτα· κιθαρίζειν γὰρ οὐκ ἐπίσταμαι.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

φέρε νύν σε τῃδὶ τὴν ταχίστην περιάγω.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ὅδ' ἔσθ' ὁ πρότερος;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

οὗτος.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

αὕτη 'νταῦθ' ἔνι.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἐξηπάτηται κἀπολέλυκεν οὐχ ἑκών.
φέρ' ἐξεράσω.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

πῶς ἄρ' ἠγωνίσμεθα;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

δείξειν ἔοικεν. ἐκπέφευγας ὦ Λάβης.
πάτερ πάτερ τί πέπονθας;

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

οἴμοι· ποῦ 'σθ' ὕδωρ;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἔπαιρε σαυτόν.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

εἰπέ νυν ἐκεῖνό μοι,
ὄντως πέφευγεν;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

νὴ Δί'·

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

οὐδέν εἰμ' ἄρα.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

μὴ φροντίσῃς ὦ δαιμόνι'· ἀλλ' ἀνίστασο.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

πῶς οὖν ἐμαυτῷ τοῦτ' ἐγὼ ξυνείσομαι,
φεύγοντ' ἀπολύσας ἄνδρα; τί ποτε πείσομαι;
ἀλλ' ὦ πολυτίμητοι θεοὶ ξύγγνωτέ μοι·
ἄκων γὰρ αὔτ' ἔδρασα κοὐ τοὐμοῦ τρόπου.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

καὶ μηδὲν ἀγανάκτει γ'. ἐγὼ γάρ σ' ὦ πάτερ
θρέψω καλῶς, ἄγων μετ' ἐμαυτοῦ πανταχοῖ,
ἐπὶ δεῖπνον, ἐς ξυμπόσιον, ἐπὶ θεωρίαν,
ὥσθ' ἡδέως διάγειν σε τὸν λοιπὸν χρόνον·
κοὐκ ἐγχανεῖταί σ' ἐξαπατῶν Ὑπέρβολος.
ἀλλ' εἰσίωμεν.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ταῦτά νυν, εἴπερ δοκεῖ.

ΧΟΡΟΣ

ἀλλ' ἴτε χαίροντες ὅποι βούλεσθ'.

ὑμεῖς δὲ τέως ὦ μυριάδες
ἀναρίθμητοι νῦν τὰ μέλλοντ' εὖ λέγεσθαι
μὴ πέσῃ φαύλως χαμᾶζ'
εὐλαβεῖσθε. τοῦτο γὰρ σκαι-
ῶν θεατῶν ἐστὶ πάσχειν,
κοὐ πρὸς ὑμῶν.
νῦν αὖτε λεῴ πρόσχετε τὸν νοῦν, εἴπερ καθαρόν τι φιλεῖτε.
μέμψασθαι γὰρ τοῖσι θεαταῖς ὁ ποιητὴς νῦν ἐπιθυμεῖ.
ἀδικεῖσθαι γάρ φησιν πρότερος πόλλ' αὐτοὺς εὖ πεποιηκώς,
τὰ μὲν οὐ φανερῶς ἀλλ' ἐπικουρῶν κρύβδην ἑτέροισι ποιηταῖς,
μιμησάμενος τὴν Εὐρυκλέους μαντείαν καὶ διάνοιαν,
εἰς ἀλλοτρίας γαστέρας ἐνδὺς κωμῳδικὰ πολλὰ χέασθαι·
μετὰ τοῦτο δὲ καὶ φανερῶς ἤδη κινδυνεύων καθ' ἑαυτόν,
οὐκ ἀλλοτρίων ἀλλ' οἰκείων Μουσῶν στόμαθ' ἡνιοχήσας.
ἀρθεὶς δὲ μέγας καὶ τιμηθεὶς ὡς οὐδεὶς πώποτ' ἐν ὑμῖν,
οὐκ ἐκτελέσαι φησὶν ἐπαρθεὶς οὐδ' ὀγκῶσαι τὸ φρόνημα,
οὐδὲ παλαίστρας περικωμάζειν πειρῶν· οὐδ' εἴ τις ἐραστὴς
κωμῳδεῖσθαι παιδίχ' ἑαυτοῦ μισῶν ἔσπευδε πρὸς αὐτόν,
οὐδενὶ πώποτέ φησι πιθέσθαι, γνώμην τιν' ἔχων ἐπιεικῆ,
ἵνα τὰς Μούσας αἷσιν χρῆται μὴ προαγωγοὺς ἀποφήνῃ.
οὐδ' ὅτε πρώτιστ' ἦρξε διδάσκειν, ἀνδραρίοις φήσ' ἐπιθέσθαι,
ἀλλ' Ἡρακλέους ὀργήν τιν' ἔχων τοῖσι μεγίστοις ἐπεχείρει,
θρασέως ξυστὰς εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς αὐτῷ τῷ καρχαρόδοντι,
οὗ δεινόταται μὲν ἀπ' ὀφθαλμῶν Κύννης ἀκτῖνες ἔλαμπον,
ἑκατὸν δὲ κύκλῳ κεφαλαὶ κολάκων οἰμωξομένων ἐλιχμῶντο
περὶ τὴν κεφαλήν, φωνὴν δ' εἶχεν χαράδρας ὄλεθρον τετοκυίας,
φώκης δ' ὀσμήν, λαμίας ὄρχεις ἀπλύτους, πρωκτὸν δὲ καμήλου.
τοιοῦτον ἰδὼν τέρας οὔ φησιν δείσας καταδωροδοκῆσαι,
ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν ἔτι καὶ νυνὶ πολεμεῖ· φησίν τε μετ' αὐτὸν
τοῖς ἠπιάλοις ἐπιχειρῆσαι πέρυσιν καὶ τοῖς πυρετοῖσιν,
οἳ τοὺς πατέρας τ' ἦγχον νύκτωρ καὶ τοὺς πάππους ἀπέπνιγον,

κατακλινόμενοί τ' ἐπὶ ταῖς κοίταις ἐπὶ τοῖσιν ἀπράγμοσιν ὑμῶν
ἀντωμοσίας καὶ προσκλήσεις καὶ μαρτυρίας συνεκόλλων,
ὥστ' ἀναπηδᾶν δειμαίνοντας πολλοὺς ὡς τὸν πολέμαρχον.
τοιόνδ' εὑρόντες ἀλεξίκακον τῆς χώρας τῆσδε καθαρτήν,
πέρυσιν καταπρούδοτε καινοτάταις σπείραντ' αὐτὸν διανοίαις,
ἃς ὑπὸ τοῦ μὴ γνῶναι καθαρῶς ὑμεῖς ἐποιήσατ' ἀναλδεῖς·
καίτοι σπένδων πόλλ' ἐπὶ πολλοῖς ὄμνυσιν τὸν Διόνυσον
μὴ πώποτ' ἀμείνον' ἔπη τούτων κωμῳδικὰ μηδέν' ἀκοῦσαι.
τοῦτο μὲν οὖν ἔσθ' ὑμῖν αἰσχρὸν τοῖς μὴ γνοῦσιν παραχρῆμα,
ὁ δὲ ποιητὴς οὐδὲν χείρων παρὰ τοῖσι σοφοῖς νενόμισται,
εἰ παρελαύνων τοὺς ἀντιπάλους τὴν ἐπίνοιαν ξυνέτριψεν.
ἀλλὰ τὸ λοιπὸν τῶν ποιητῶν
ὦ δαιμόνιοι τοὺς ζητοῦντας
καινόν τι λέγειν κἀξευρίσκειν
στέργετε μᾶλλον καὶ θεραπεύετε,
καὶ τὰ νοήματα σώζεσθ' αὐτῶν,
ἐσβάλλετέ τ' ἐς τὰς κιβωτοὺς
μετὰ τῶν μήλων. κἂν ταῦτα ποιῆθ',
ὑμῖν δι' ἔτους τῶν ἱματίων
ὀζήσει δεξιότητος.
ὦ πάλαι ποτ' ὄντες ὑμεῖς ἄλκιμοι μὲν ἐν χοροῖς,
ἄλκιμοι δ' ἐν μάχαις,
καὶ κατ' αὐτὸ δὴ μόνον τοῦτ' ἄνδρες ἀλκιμώτατοι·
πρίν ποτ' ἦν πρὶν ταῦτα, νῦν δ'
οἴχεται, κύκνου τε πολιώτεραι δὴ
αἵδ' ἐπανθοῦσιν τρίχες.
ἀλλὰ κἀκ τῶν λειψάνων δεῖ
τῶνδε ῥώμην νεανικὴν σχεῖν·
ὡς ἐγὼ τοὐμὸν νομίζω
γῆρας εἶναι κρεῖττον ἢ πολλῶν κικίννους νεανιῶν καὶ
σχῆμα κεὐρυπρωκτίαν.
εἴ τις ὑμῶν ὦ θεαταὶ τὴν ἐμὴν ἰδὼν φύσιν
εἶτα θαυμάζει μ' ὁρῶν μέσον διεσφηκωμένον,

ἥτις ἡμῶν ἐστὶν ἡ 'πίνοια τῆς ἐγκεντρίδος,
ῥᾳδίως ἐγὼ διδάξω, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρίν.
ἐσμὲν ἡμεῖς, οἷς πρόσεστι τοῦτο τοὐρροπύγιον,
ἀνδρικώτατον γένος καὶ πλεῖστα τήνδε τὴν πόλιν
ὠφελῆσαν ἐν μάχαισιν, ἡνίκ' ἦλθ' ὁ βάρβαρος,
τῷ καπνῷ τύφων ἅπασαν τὴν πόλιν καὶ πυρπολῶν,
ἐξελεῖν ἡμῶν μενοινῶν πρὸς βίαν τἀνθρήνια.
εὐθέως γὰρ ἐκδραμόντες ξὺν δόρει ξὺν ἀσπίδι
ἐμαχόμεσθ' αὐτοῖσι, θυμὸν ὀξίνην πεπωκότες,
στὰς ἀνὴρ παρ' ἄνδρ', ὑπ' ὀργῆς τὴν χελύνην ἐσθίων·
ὑπὸ δὲ τῶν τοξευμάτων οὐκ ἦν ἰδεῖν τὸν οὐρανόν.
ἀλλ' ὅμως ἐσωζόμεσθα ξὺν θεοῖς πρὸς ἑσπέραν.
γλαῦξ γὰρ ἡμῶν πρὶν μάχεσθαι τὸν στρατὸν διέπτετο·
οἱ δ' ἔφευγον τὰς γνάθους καὶ τὰς ὀφρῦς κεντούμενοι·
εἶτα δ' εἱπόμεσθα θυννάζοντες ἐς τοὺς θυλάκους,
ὥστε παρὰ τοῖς βαρβάροισι πανταχοῦ καὶ νῦν ἔτι
μηδὲν ἀττικοῦ καλεῖσθαι σφηκὸς ἀνδρικώτερον.
ἆρα δεινὸς ἦ τόθ' ὥστε πάντας ἐμὲ δεδοικέναι,
καὶ κατεστρεψάμην
τοὺς ἐναντίους, πλέων ἐκεῖσε ταῖς τριήρεσιν.
οὐ γὰρ ἦν ἡμῖν ὅπως
ῥῆσιν εὖ λέξειν ἐμέλλομεν τότ', οὐδὲ
συκοφαντήσειν τινὰ
φροντίς, ἀλλ' ὅστις ἐρέτης ἔ-
σοιτ' ἄριστος. τοιγαροῦν πολ-
λὰς πόλεις Μήδων ἑλόντες
αἰτιώτατοι φέρεσθαι
τὸν φόρον δεῦρ' ἐσμέν, ὃν κλέ-
πτουσιν οἱ νεώτεροι.
πολλαχοῦ σκοποῦντες ἡμᾶς εἰς ἅπανθ' εὑρήσετε
τοὺς τρόπους καὶ τὴν δίαιταν σφηξὶν ἐμφερεστάτους.
πρῶτα μὲν γὰρ οὐδὲν ἡμῶν ζῷον ἠρεθισμένον
μᾶλλον ὀξύθυμόν ἐστιν οὐδὲ δυσκολώτερον·
εἶτα τἄλλ' ὅμοια πάντα σφηξὶ μηχανώμεθα.
ξυλλεγέντες γὰρ καθ' ἑσμούς, ὡσπερεὶ τἀνθρήνια,

1076 Ἀττικοὶ μόνοι δικαίως ἐγγενεῖς αὐτόχθονες,

οἳ μὲν ἡμῶν οὗπερ ἄρχων, οἳ δὲ παρὰ τοὺς ἕνδεκα,
οἳ δ' ἐν ᾠδείῳ δικάζουσ', οἳ δὲ πρὸς τοῖς τειχίοις
ξυμβεβυσμένοι πυκνὸς νεύοντες ἐς τὴν γῆν, μόλις
ὥσπερ οἱ σκώληκες ἐν τοῖς κυττάροις κινούμενοι.
ἔς τε τὴν ἄλλην δίαιταν ἐσμὲν εὐπορώτατοι.
πάντα γὰρ κεντοῦμεν ἄνδρα κἀκπορίζομεν βίον.
ἀλλὰ γὰρ κηφῆνες ἡμῶν εἰσὶν οἳ καθήμενοι
τὸν πόνον κατεσθίουσιν, οὐ ταλαιπωρούμενοι.
τοῦτο δ' ἔστ' ἄλγιστον ἡμῖν, ἤν τις ἀστράτευτος ὢν
ἐκροφῇ τὸν μισθὸν ἡμῶν, τῆσδε τῆς χώρας ὕπερ
μήτε κώπην μήτε λόγχην μήτε φλύκταιναν λαβών.
ἀλλ' ἐμοὶ δοκεῖ τὸ λοιπὸν τῶν πολιτῶν ἐμβραχὺ
ὅστις ἂν μὴ 'χῃ τὸ κέντρον, μὴ φέρειν τριώβολον.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

οὔ τοι ποτὲ ζῶν τοῦτον ἀποδυθήσομαι,
ἐπεὶ μόνος μ' ἔσωσε παρατεταγμένον,
ὅθ' ὁ βορέας ὁ μέγας ἐπεστρατεύσατο.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἀγαθὸν ἔοικας οὐδὲν ἐπιθυμεῖν παθεῖν.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

μὰ τὸν Δί' οὐ γὰρ οὐδαμῶς μοι ξύμφορον.
καὶ γὰρ πρότερον ἐπανθρακίδων ἐμπλήμενος
ἀπέδωκ' ὀφείλων τῷ κναφεῖ τριώβολον.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἀλλ' οὖν πεπειράσθω γ', ἐπειδήπερ γ' ἅπαξ
ἐμοὶ σεαυτὸν παραδέδωκας εὖ ποιεῖν.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

τί οὖν κελεύεις δρᾶν με;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

τὸν τρίβων' ἄφες,
τηνδὶ δὲ χλαῖναν ἀναβαλοῦ τριβωνικῶς.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἔπειτα παῖδας χρὴ φυτεύειν κἀκτρέφειν,
ὅθ' οὑτοσί με νῦν ἀποπνῖξαι βούλεται;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἔχ' ἀναβαλοῦ τηνδὶ λαβὼν καὶ μὴ λάλει.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

τουτὶ τὸ κακὸν τί ἐστι πρὸς πάντων θεῶν;

οὐκ ἔχοντες κέντρον· οἱ μένοντες ἡμῶν τοῦ φόρου 1115

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

οἱ μὲν καλοῦσι περσίδ᾽ οἱ δὲ καυνάκην.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἐγὼ δὲ σισύραν ᾠόμην θυμαιτίδα.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

κοὐ θαῦμά γ᾽· ἐς Σάρδεις γὰρ οὐκ ἐλήλυθας.
ἔγνως γὰρ ἄν· νῦν δ᾽ οὐχὶ γιγνώσκεις.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἐγὼ
μὰ τὸν Δί᾽ οὐ τοίνυν· ἀτὰρ δοκεῖ γέ μοι
προσεικέναι μάλιστα Μορύχου σάγματι.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

οὐκ ἀλλ᾽ ἐν Ἐκβατάνοισι ταῦθ᾽ ὑφαίνεται.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἐν Ἐκβατάνοισι γίγνεται κρόκης χόλιξ;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

πόθεν ὠγάθ᾽; ἀλλὰ τοῦτο τοῖσι βαρβάροις
ὑφαίνεται πολλαῖς δαπάναις. αὕτη γέ τοι
ἐρίων τάλαντον καταπέπωκε ῥᾳδίως.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

οὔκουν ἐριώλην δῆτ᾽ ἐχρῆν αὐτὴν καλεῖν
δικαιότερον ἢ καυνάκην;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἔχ᾽ ὠγαθέ,
καὶ στῆθί γ᾽ ἀμπισχόμενος.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

οἴμοι δείλαιος·
ὡς θερμὸν ἡ μιαρά τί μου κατήρυγεν.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

οὐκ ἀναβαλεῖ;

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

μὰ Δί᾽ οὐκ ἔγωγ᾽. ἀλλ᾽ ὠγαθέ,
εἴπερ γ᾽ ἀνάγκη, κρίβανόν μ᾽ ἀμπίσχετε.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

φέρ᾽ ἀλλ᾽ ἐγώ σε περιβαλῶ· σὺ δ᾽ οὖν ἴθι.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

παράθου γε μέντοι καὶ κρεάγραν.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

τιὴ τί δή;

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἵν᾽ ἐξέλῃς με πρὶν διερρυηκέναι.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἄγε νυν ὑπολύου τὰς καταράτους ἐμβάδας,
τασδὶ δ' ἀνύσας ὑποδοῦ τι τὰς λακωνικάς.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἐγὼ γὰρ ἂν τλαίην ὑποδήσασθαί ποτε
ἐχθρῶν παρ' ἀνδρῶν δυσμενῆ καττύματα;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἔνθες ποτ' ὦ τᾶν κἀπόβαιν' ἐρρωμένως
ἐς τὴν λακωνικὴν ἀνύσας.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἀδικεῖς γέ με
ἐς τὴν πολεμίαν ἀποβιβάζων τὸν πόδα.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

φέρε καὶ τὸν ἕτερον.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

μηδαμῶς τοῦτόν γ', ἐπεὶ
πάνυ μισολάκων αὐτοῦ 'στιν εἷς τῶν δακτύλων.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτ' ἄλλα.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

κακοδαίμων ἐγώ,
ὅστις ἐπὶ γήρως χίμετλον οὐδὲν λήψομαι.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἄνυσόν ποθ' ὑποδησάμενος· εἶτα πλουσίως
ὡδὶ προβὰς τρυφερόν τι διασαικώνισον.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἰδού. θεῶ τὸ σχῆμα, καὶ σκέψαι μ' ὅτῳ
μάλιστ' ἔοικα τὴν βάδισιν τῶν πλουσίων.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ὅτῳ; Δοθιῆνι σκόροδον ἠμφιεσμένῳ.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

καὶ μὴν προθυμοῦμαί γε σαυλοπρωκτιᾶν.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἄγε νυν, ἐπιστήσει λόγους σεμνοὺς λέγειν
ἀνδρῶν παρόντων πολυμαθῶν καὶ δεξιῶν;

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἔγωγε.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

τίνα δῆτ' ἂν λέγοις;

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

πολλοὺς πάνυ.
πρῶτον μὲν ὡς ἡ Λάμι' ἁλοῦσ' ἐπέρδετο,
ἔπειτα δ' ὡς ὁ Καρδοπίων τὴν μητέρα.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

μή μοί γε μύθους, ἀλλὰ τῶν ἀνθρωπίνων
οἵους λέγομεν μάλιστα, τοὺς κατ' οἰκίαν.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἐγῷδα τοίνυν τῶν γε πάνυ κατ' οἰκίαν
ἐκεῖνον ὡς 'οὕτω ποτ' ἦν μῦς καὶ γαλῆ.'

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ὦ σκαιὲ κἀπαίδευτε, Θεογένης ἔφη
τῷ κοπρολόγῳ καὶ ταῦτα λοιδορούμενος,
μῦς καὶ γαλᾶς μέλλεις λέγειν ἐν ἀνδράσιν;

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ποίους τινὰς δὲ χρὴ λέγειν;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

μεγαλοπρεπεῖς,
ὡς ξυνεθεώρεις Ἀνδροκλεῖ καὶ Κλεισθένει.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἐγὼ δὲ τεθεώρηκα πώποτ' οὐδαμοῖ
πλὴν ἐς Πάρον, καὶ ταῦτα δύ' ὀβολὼ φέρων.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἀλλ' οὖν λέγειν χρή σ' ὡς ἄρ' ἐμάχετ' αὐτίκα
Ἐφουδίων παγκράτιον Ἀσκώνδᾳ καλῶς,
ἤδη γέρων ὢν καὶ πολιός, ἔχων δέ τοι
πλευρὰν βαθυτάτην καὶ χέρας καὶ λαγόνα καὶ
θώρακ' ἄριστον.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

παῦε παῦ', οὐδὲν λέγεις.
πῶς ἂν μαχέσαιτο παγκράτιον θώρακ' ἔχων;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

οὕτω διηγεῖσθαι νομίζουσ' οἱ σοφοί.
ἀλλ' ἕτερον εἰπέ μοι· παρ' ἀνδράσι ξένοις
πίνων σεαυτοῦ ποῖον ἂν λέξαι δοκεῖς
ἐπὶ νεότητος ἔργον ἀνδρικώτατον;

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἐκεῖν' ἐκεῖν' ἀνδρειότατόν γε τῶν ἐμῶν,
ὅτ' Ἐργασίωνος τὰς χάρακας ὑφειλόμην.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἀπολεῖς με. ποίας χάρακας; ἀλλ' ὡς ἢ κάπρον
ἐδιώκαθές ποτ' ἢ λαγών, ἢ λαμπάδα
ἔδραμες, ἀνευρὼν ὅ τι νεανικώτατον.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἐγᾦδα τοίνυν τό γε νεανικώτατον·
ὅτε τὸν δρομέα Φάϋλλον ὢν βούπαις ἔτι
εἷλον διώκων λοιδορίας ψήφοιν δυοῖν.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

παῦ'· ἀλλὰ δευρὶ κατακλινεὶς προμάνθανε
ξυμποτικὸς εἶναι καὶ ξυνουσιαστικός.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

πῶς οὖν κατακλινῶ; φράζ' ἀνύσας.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

εὐσχημόνως.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ὡδὶ κελεύεις κατακλινῆναι;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

μηδαμῶς.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

πῶς δαί;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

τὰ γόνατ' ἔκτεινε καὶ γυμναστικῶς
ὑγρὸν χύτλασον σεαυτὸν ἐν τοῖς στρώμασιν.
ἔπειτ' ἐπαίνεσόν τι τῶν χαλκωμάτων,
ὀροφὴν θέασαι, κρεκάδι' αὐλῆς θαύμασον·
ὕδωρ κατὰ χειρός· τὰς τραπέζας ἐσφέρειν·
δειπνοῦμεν· ἀπονενίμμεθ'· ἤδη σπένδομεν.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

πρὸς τῶν θεῶν ἐνύπνιον ἑστιώμεθα.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

αὐλητρὶς ἐνεφύσησεν· οἱ δὲ συμπόται
εἰσὶν Θέωρος Αἰσχίνης Φᾶνος Κλέων,
ξένος τις ἕτερος πρὸς κεφαλῆς Ἀκέστορος.
τούτοις ξυνὼν τὰ σκόλια πῶς δέξει;

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

καλῶς.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἄληθες;

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ὡς οὐδ' εἰ Διακρίων δέξεται.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἐγὼ εἴσομαι· καὶ δὴ γάρ εἰμ' ἐγὼ Κλέων,
ᾄδω δὲ πρῶτος Ἁρμοδίου· δέξαι δὲ σύ.
οὐδεὶς πώποτ' ἀνὴρ Ἀθηναῖός γε

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

οὐχ οὕτω γε πανοῦργος ὡς σὺ κλέπτης.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

τοῦτ' εἰ σὺ δράσεις, παραπολεῖ βοώμενος·
φήσει γὰρ ἐξολεῖν σε καὶ διαφθερεῖν
καὶ τῆσδε τῆς γῆς ἐξελᾶν.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἐγὼ δέ γε,
ἐὰν ἀπειλῇ, νὴ Δί' ἕτερ' ἀντᾴσομαι·
ὤνθρωφ', οὗτος ὁ μαιόμενος τὸ μέγα κράτος,
ἀντρέψεις ἔτι τὰν πόλιν· ἃ δ' ἔχεται ῥοπᾶς.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

τί δ' ὅταν Θέωρος πρὸς ποδῶν κατακείμενος
ᾄδῃ Κλέωνος λαβόμενος τῆς δεξιᾶς·
Ἀδμήτου λόγον ὦταῖρε μαθὼν τοὺς ἀγαθοὺς φίλει.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

οὐκ ἔστιν ἀλωπεκίζειν,
οὐδ' ἀμφοτέροισι γίγνεσθαι φίλον.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

μετὰ τοῦτον Αἰσχίνης ὁ Σέλλου δέξεται,
ἀνὴρ σοφὸς καὶ μουσικός, κᾆτ' ᾄσεται·
χρήματα καὶ βίον
Κλειταγόρᾳ τε κἀ-
μοὶ μετὰ Θετταλῶν

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

πολλὰ νὴ Δί' ἐκόμπασας σὺ κἀγώ.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

τουτὶ μὲν ἐπιεικῶς σύ γ' ἐξεπίστασαι·
ὅπως δ' ἐπὶ δεῖπνον ἐς Φιλοκτήμονος ἴμεν.
παῖ παῖ, τὸ δεῖπνον Χρυσὲ συσκεύαζε νῷν,
ἵνα καὶ μεθύωμεν διὰ χρόνου.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

μή, μηδαμῶς.
κακὸν τὸ πίνειν· ἀπὸ γὰρ οἴνου γίγνεται

1239 τούτῳ τί λέξεις σκόλιον; ΦΙΛ. ᾠδικῶς ἐγώ.

καὶ θυροκοπῆσαι καὶ πατάξαι καὶ βαλεῖν,
κἄπειτ' ἀποτίνειν ἀργύριον ἐκ κραιπάλης.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

οὐκ ἢν ξυνῇς γ' ἀνδράσι καλοῖς τε κἀγαθοῖς.
ἢ γὰρ παρῃτήσαντο τὸν πεπονθότα,
ἢ λόγον ἔλεξας αὐτὸς ἀστεῖόν τινα,
αἰσωπικὸν γέλοιον ἢ συβαριτικόν,
ὧν ἔμαθες ἐν τῷ συμποσίῳ· κᾆτ' ἐς γέλων
τὸ πρᾶγμ' ἔτρεψας, ὥστ' ἀφείς σ' ἀπέρχεται.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

μαθητέον τἄρ' ἐστὶ πολλοὺς τῶν λόγων,
εἴπερ γ' ἀποτίσω μηδέν, ἤν τι δρῶ κακόν.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἄγε νυν ἴωμεν· μηδὲν ἡμᾶς ἰσχέτω.

ΧΟΡΟΣ

πολλάκις δὴ 'δοξ' ἐμαυτῷ δεξιὸς πεφυκέναι,
καὶ σκαιὸς οὐδεπώποτε·
ἀλλ' Ἀμυνίας ὁ Σέλλου μᾶλλον οὑκ τῶν Κρωβύλου,
οὗτος ὅν γ' ἐγώ ποτ' εἶδον ἀντὶ μήλου καὶ ῥοᾶς
δειπνοῦντα μετὰ Λεωγόρου·
πεινῇ γὰρ ἧπερ Ἀντιφῶν·
ἀλλὰ πρεσβεύων γὰρ ἐς Φάρσαλον ᾤχετ', εἶτ' ἐκεῖ
μόνος μόνοις
τοῖς πενέσταισι ξυνῆν τοῖς
Θετταλῶν, αὐτὸς πενέστης ὢν ἔλαττον οὐδενός.
ὦ μακάρι' Αὐτόμενες ὥς σε μακαρίζομεν,
παῖδας ἐφύτευσας ὅτι χειροτεχνικωτάτους·
πρῶτα μὲν ἅπασι φίλον ἄνδρα τε σοφώτατον,
τὸν κιθαραοιδότατον, ᾧ χάρις ἐφέσπετο·
τὸν δ' ὑποκριτὴν ἕτερον ἀργαλέον ὡς σοφόν·
εἶτ' Ἀριφράδην πολύ τι θυμοσοφικώτατον,
ὅντινά ποτ' ὤμοσε μαθόντα παρὰ μηδενός,
ἀλλ' ἀπὸ σοφῆς φύσεος αὐτόματον ἐκμαθεῖν
γλωττοποιεῖν ἐς τὰ πορνεῖ' εἰσιόνθ' ἑκάστοτε.

* * *

εἰσί τινες οἵ μ' ἔλεγον ὡς καταδιηλλάγην,

1275–1283 = 1284–1291

ἡνίκα Κλέων μ' ὑπετάραττεν ἐπικείμενος
καί με κακίαις ἔκνισε· κᾆθ' ὅτ' ἀπεδειρόμην,
ἐκτὸς ἐγέλων μέγα κεκραγότα θεώμενοι,
οὐδὲν ἄρ' ἐμοῦ μέλον, ὅσον δὲ μόνον εἰδέναι
σκωμμάτιον εἴποτέ τι θλιβόμενος ἐκβαλῶ.
ταῦτα κατιδὼν ὑπό τι μικρὸν ἐπιθήκισα·
εἶτα νῦν ἐξηπάτησεν ἡ χάραξ τὴν ἄμπελον.

ΞΑΝΘΙΑΣ

ἰὼ χελῶναι μακάριαι τοῦ δέρματος,
καὶ τρὶς μακάριαι τοῦ 'πὶ ταῖς πλευραῖς τέγους.
ὡς εὖ κατηρέψασθε καὶ νουβυστικῶς
κεράμῳ τὸ νῶτον ὥστε τὰς πληγὰς στέγειν.
ἐγὼ δ' ἀπόλωλα στιζόμενος βακτηρίᾳ.

ΧΟΡΟΣ

τί δ' ἔστιν ὦ παῖ; παῖδα γάρ, κἂν ᾖ γέρων,
καλεῖν δίκαιον ὅστις ἂν πληγὰς λάβῃ.

ΞΑΝΘΙΑΣ

οὐ γὰρ ὁ γέρων ἀτηρότατον ἄρ' ἦν κακὸν
καὶ τῶν ξυνόντων πολὺ παροινικώτατος;
καίτοι παρῆν Ἵππυλλος Ἀντιφῶν Λύκων
Λυσίστρατος Θούφραστος οἱ περὶ Φρύνιχον.
τούτων ἁπάντων ἦν ὑβρίστατος μακρῷ.
εὐθὺς γὰρ ὡς ἐνέπλητο πολλῶν κἀγαθῶν,
ὥσπερ καχρύων ὀνίδιον εὐωχημένον
ἐνήλλετ' ἐσκίρτα 'πεπόρδει κατεγέλα
κἄτυπτε δή με νεανικῶς παῖ παῖ καλῶν.
εἶτ' αὐτὸν ὡς εἶδ' ᾔκασεν Λυσίστρατος·
ἔοικας ὦ πρεσβῦτα νεοπλούτῳ τρυγὶ
κλητῆρί τ' εἰς ἀχυρμὸν ἀποδεδρακότι.
ὃ δ' ἀνακραγὼν ἀντῄκασ' αὐτὸν πάρνοπι
τὰ θρῖα τοῦ τρίβωνος ἀποβεβληκότι,
Σθενέλῳ τε τὰ σκευάρια διακεκαρμένῳ.
οἳ δ' ἀνεκρότησαν, πλήν γε Θουφράστου μόνου·
οὗτος δὲ διεμύλλαινεν ὡς δὴ δεξιός.
ὁ γέρων δὲ τὸν Θούφραστον ἤρετ'· εἰπέ μοι,
ἐπὶ τῷ κομᾷς καὶ κομψὸς εἶναι προσποιεῖ,
κωμῳδολοιχῶν περὶ τὸν εὖ πράττοντ' ἀεί;

τοιαῦτα περιύβριζεν αὐτοὺς ἐν μέρει,
σκώπτων ἀγροίκως καὶ προσέτι λόγους λέγων
ἀμαθέστατ' οὐδὲν εἰκότας τῷ πράγματι.
ἔπειτ' ἐπειδὴ 'μέθυεν, οἴκαδ' ἔρχεται
τύπτων ἅπαντας, ἤν τις αὐτῷ ξυντύχῃ.
ὁδὶ δὲ καὐτὸς σφαλλόμενος προσέρχεται.
ἀλλ' ἐκποδὼν ἄπειμι πρὶν πληγὰς λαβεῖν.

ἐὰν γένῃ δὲ μὴ κακὴ νυνὶ γυνή,
ἐγώ σ' ἐπειδὰν οὑμὸς υἱὸς ἀποθάνῃ,
λυσάμενος ἕξω παλλακήν, ὦ χοιρίον.
νῦν δ' οὐ κρατῶ 'γὼ τῶν ἐμαυτοῦ χρημάτων.
νέος γάρ εἰμι καὶ φυλάττομαι σφόδρα.
τὸ γὰρ υἵδιον τηρεῖ με, κἄστι δύσκολον
κἄλλως κυμινοπριστοκαρδαμόγλυφον.
ταῦτ' οὖν περί μου δέδοικε μὴ διαφθαρῶ.
πατὴρ γὰρ οὐδείς ἐστιν αὐτῷ πλὴν ἐμοῦ.
ὁδὶ δὲ καὐτός· ἐπὶ σὲ κἄμ' ἔοικε θεῖν.
ἀλλ' ὡς τάχιστα στῆθι τάσδε τὰς δετὰς
λαβοῦσ', ἵν' αὐτὸν τωθάσω νεανικῶς,
οἵως ποθ' οὗτος ἐμὲ πρὸ τῶν μυστηρίων.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ὦ οὗτος οὗτος τυφεδανὲ καὶ χοιρόθλιψ,
ποθεῖν ἐρᾶν τ' ἔοικας ὡραίας σοροῦ.
οὔ τοι καταπροίξει μὰ τὸν Ἀπόλλω τοῦτο δρῶν.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ὡς ἡδέως φάγοις ἂν ἐξ ὄξους δίκην.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

οὐ δεινὰ τωθάζειν σε τὴν αὐλητρίδα
τῶν ξυμποτῶν κλέψαντα;

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ποίαν αὐλητρίδα;
τί ταῦτα ληρεῖς ὥσπερ ἀπὸ τύμβου πεσών;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

νὴ τὸν Δί' αὕτη πού 'στί σοί γ' ἡ Δαρδανίς.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

οὐκ ἀλλ' ἐν ἀγορᾷ τοῖς θεοῖς δᾲς κάεται.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

δᾲς ἥδε;

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

δᾲς δῆτ'. οὐχ ὁρᾷς ἐστιγμένην;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

τί δὲ τὸ μέλαν τοῦτ' ἐστὶν αὐτῆς τοὖν μέσῳ;

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἡ πίττα δήπου καομένης ἐξέρχεται.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ὁ δ' ὄπισθεν οὐχὶ πρωκτός ἐστιν οὑτοσί;

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ὄζος μὲν οὖν τῆς δᾳδὸς οὗτος ἐξέχει.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

τί λέγεις σύ; ποῖος ὄζος; οὐκ εἶ δεῦρο σύ;

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἆ ἆ τί μέλλεις δρᾶν;

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ἄγειν ταύτην λαβών

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

Αἴσωπον ἀπὸ δείπνου βαδίζονθ᾽ ἑσπέρας
θρασεῖα καὶ μεθύση τις ὑλάκτει κύων.
κἄπειτ᾽ ἐκεῖνος εἶπεν, ὦ κύον κύον,
εἰ νὴ Δί᾽ ἀντὶ τῆς κακῆς γλώττης ποθὲν
πυροὺς πρίαιο, σωφρονεῖν ἄν μοι δοκεῖς.

ΑΡΤΟΠΩΛΙΣ

καὶ καταγελᾷς μου; προσκαλοῦμαί σ᾽ ὅστις εἶ
πρὸς τοὺς ἀγορανόμους βλάβης τῶν φορτίων,
κλητῆρ᾽ ἔχουσα Χαιρεφῶντα τουτονί.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

μὰ Δί᾽ ἀλλ᾽ ἄκουσον, ἤν τί σοι δόξω λέγειν.
Λᾶσός ποτ᾽ ἀντεδίδασκε καὶ Σιμωνίδης·
ἔπειθ᾽ ὁ Λᾶσος εἶπεν, ὀλίγον μοι μέλει.

ΑΡΤΟΠΩΛΙΣ

ἄληθες οὗτος;

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

καὶ σὺ δή μοι Χαιρεφῶν
γυναικὶ κλητεύων ἔοικας Θαψίνη,
Ἰνοῖ κρεμαμένη προσπολῶν Εὐριπίδου.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ὁδί τις ἕτερος, ὡς ἔοικεν, ἔρχεται
καλούμενός σε· τόν γέ τοι κλητῆρ᾽ ἔχει.

ΚΑΤΗΓΟΡΟΣ

οἴμοι κακοδαίμων. προσκαλοῦμαί σ᾽ ὦ γέρον
ὕβρεως.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ὕβρεως; μὴ μὴ καλέση πρὸς τῶν θεῶν·
ἐγὼ γὰρ ὑπὲρ αὐτοῦ δίκην δίδωμί σοι
ἣν ἂν σὺ τάξης, καὶ χάριν προσείσομαι.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἐγὼ μὲν οὖν αὐτῷ διαλλαχθήσομαι
ἑκών· ὁμολογῶ γὰρ πατάξαι καὶ βαλεῖν.
ἀλλ᾽ ἐλθὲ δευρί· πότερον ἐπιτρέπεις ἐμοί,
ὅ τι χρή μ᾽ ἀποτίσαντ᾽ ἀργύριον τοῦ πράγματος
εἶναι φίλον τὸ λοιπόν, ἢ σύ μοι φράσεις;

ΚΑΤΗΓΟΡΟΣ

σὺ λέγε. δικῶν γὰρ οὐ δέομ᾽ οὐδὲ πραγμάτων.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἀνὴρ Συβαρίτης ἐξέπεσεν ἐξ ἅρματος,
καί πως κατεάγη τῆς κεφαλῆς μέγα σφόδρα·
ἐτύγχανεν γὰρ οὐ τρίβων ὢν ἱππικῆς.
κἄπειτ' ἐπιστὰς εἶπ' ἀνὴρ αὐτῷ φίλος·
ἔρδοι τις ἣν ἕκαστος εἰδείη τέχνην.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

ὅμοιά σου καὶ ταῦτα τοῖς ἄλλοις τρόποις.

ΒΔΕΛΥΚΛΕΩΝ

οἴμ᾽ ὡς ἀπόλοι᾽ αὐτοῖσι τοῖς σοῖς κανθάροις.

ΧΟΡΟΣ

ζηλῶ γε τῆς εὐτυχίας
τὸν πρέσβυν οἷ μετέστη
ξηρῶν τρόπων καὶ βιοτῆς·
ἕτερα δὲ νῦν ἀντιμαθὼν
ἦ μέγα τι μεταπεσεῖται
ἐπὶ τὸ τρυφῶν καὶ μαλακόν.
τάχα δ᾽ ἂν ἴσως οὐκ ἐθέλοι.
τὸ γὰρ ἀποστῆναι χαλεπὸν
φύσεος, ἣν ἔχοι τις ἀεί.
καίτοι πολλοὶ ταῦτ᾽ ἔπαθον·
ξυνόντες γνώμαις ἑτέρων
μετεβάλοντο τοὺς τρόπους.
πολλοῦ δ᾽ ἐπαίνου παρ᾽ ἐμοὶ
καὶ τοῖσιν εὖ φρονοῦσιν
τυχὼν ἄπεισιν διὰ τὴν
φιλοπατρίαν καὶ σοφίαν
ὁ παῖς ὁ Φιλοκλέωνος.
οὐδενὶ γὰρ οὕτως ἀγανῷ
ξυνεγενόμην, οὐδὲ τρόποις
ἐπεμάνην οὐδ᾽ ἐξεχύθην.
τί γὰρ ἐκεῖνος ἀντιλέγων
οὐ κρείττων ἦν, βουλόμενος
τὸν φύσαντα σεμνοτέροις
κατακομῆσαι πράγμασιν;

ΞΑΝΘΙΑΣ

νὴ τὸν Διόνυσον ἄπορά γ᾽ ἡμῖν πράγματα
δαίμων τις εἰσκεκύκληκεν ἐς τὴν οἰκίαν.
ὁ γὰρ γέρων ὡς ἔπιε διὰ πολλοῦ χρόνου
ἤκουσέ τ᾽ αὐλοῦ, περιχαρὴς τῷ πράγματι
ὀρχούμενος τῆς νυκτὸς οὐδὲν παύεται
τἀρχαῖ᾽ ἐκεῖν᾽ οἷς Θέσπις ἠγωνίζετο·
καὶ τοὺς τραγῳδούς φησιν ἀποδείξειν κρόνους
τοὺς νῦν διορχησάμενος ὀλίγον ὕστερον.

1450—1461=1462—1473

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

τίς ἐπ᾽ αὐλείοισι θύραις θάσσει;

ΞΑΝΘΙΑΣ

τουτὶ καὶ δὴ χωρεῖ τὸ κακόν.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

κλῇθρα χαλάσθω τάδε. καὶ δὴ γὰρ
σχήματος ἀρχὴ

ΞΑΝΘΙΑΣ

μᾶλλον δέ γ᾽ ἴσως μανίας ἀρχή.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

πλευρὰν λυγίσαντος ὑπὸ ῥύμης·
οἷον μυκτὴρ μυκᾶται καὶ
σφόνδυλος ἀχεῖ.

ΞΑΝΘΙΑΣ

πῖθ᾽ ἐλλέβορον.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

πτήσσει Φρύνιχος ὥς τις ἀλέκτωρ.

ΞΑΝΘΙΑΣ

τάχα βαλλήσεις.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

σκέλος οὐράνιόν γ᾽ ἐκλακτίζων.
πρωκτὸς χάσκει.

ΞΑΝΘΙΑΣ

κατὰ σαυτὸν ὅρα.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

νῦν γὰρ ἐν ἄρθροις τοῖς ἡμετέροις
στρέφεται χαλαρὰ κοτυληδών.

ΞΑΝΘΙΑΣ

οὐκ εὖ μὰ Δί᾽ οὐ δῆτ᾽, ἀλλὰ μανικὰ πράγματα.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

φέρε νυν ἀνείπω κἀνταγωνιστὰς καλῶ.
εἴ τις τραγῳδός φησιν ὀρχεῖσθαι καλῶς,
ἐμοὶ διορχησόμενος ἐνθάδ᾽ εἰσίτω.
φησίν τις ἢ οὐδείς;

ΞΑΝΘΙΑΣ

εἷς γ᾽ ἐκεινοσὶ μόνος.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

τίς ὁ κακοδαίμων ἐστίν;

ΞΑΝΘΙΑΣ

υἱὸς Καρκίνου
ὁ μέσατος.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ἀλλ᾽ οὗτός γε καταποθήσεται·
ἀπολῶ γὰρ αὐτὸν ἐμμελείᾳ κονδύλου.
ἐν τῷ ῥυθμῷ γὰρ οὐδέν ἐστ᾽.

ΞΑΝΘΙΑΣ

ἀλλ' ᾠζυρὲ
ἕτερος τραγῳδὸς Καρκινίτης ἔρχεται,
ἀδελφὸς αὐτοῦ.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

νὴ Δί' ὠψώνηκ' ἄρα.

ΞΑΝΘΙΑΣ

μὰ τὸν Δί' οὐδὲν ἄλλο πλήν γε καρκίνους·
προσέρχεται γὰρ ἕτερος αὖ τῶν Καρκίνου.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

τουτὶ τί ἦν τὸ προσέρπον; ὀξὶς ἢ φάλαγξ;

ΞΑΝΘΙΑΣ

ὁ πινοτήρης οὗτός ἐστι τοῦ γένους,
ὁ σμικρότατος, ὃς τὴν τραγῳδίαν ποιεῖ.

ΦΙΛΟΚΛΕΩΝ

ὦ Καρκίν' ὦ μακάριε τῆς εὐπαιδίας,
ὅσον τὸ πλῆθος κατέπεσεν τῶν ὀρχίλων.
ἀτὰρ καταβατέον γ' ἐπ' αὐτούς μοι· σὺ δὲ
ἅλμην κύκα τούτοισιν, ἢν ἐγὼ κρατῶ.

ΧΟΡΟΣ

φέρε νυν ἡμεῖς αὐτοῖς ὀλίγον ξυγχωρήσωμεν ἅπαντες,
ἵν' ἐφ' ἡσυχίας ἡμῶν πρόσθεν βεμβικίζωσιν ἑαυτούς.
ἄγ' ὦ μεγαλώνυμα τέκνα
τοῦ θαλασσίου θεοῦ,
πηδᾶτε παρὰ ψάμαθον
καὶ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτου,
καρίδων ἀδελφοί·
ταχὺν πόδα κυκλοσοβεῖτε,
καὶ τὸ φρυνίχειον
ἐκλακτισάτω τις, ὅπως
ἰδόντες ἄνω σκέλος ὤ-
ζωσιν οἱ θεαταί.
στρόβει, παράβαινε κύκλῳ καὶ γάστρισον σεαυτόν,
ῥῖπτε σκέλος οὐράνιον· βέμβικες ἐγγενέσθων.
καὐτὸς γὰρ ὁ ποντομέδων ἄναξ πατὴρ προσέρπει
ἡσθεὶς ἐπὶ τοῖσιν ἑαυτοῦ παισὶ τοῖς τριόρχαις.
ἀλλ' ἐξάγετ', εἴ τι φιλεῖτ' ὀρχούμενοι, θύραζε
ἡμᾶς ταχύ· τοῦτο γὰρ οὐδείς πω πάρος δέδρακεν,
ὀρχούμενον ὅστις ἀπήλλαξεν χορὸν τρυγῳδῶν.

1518—1522 = 1523—1527

Ε Ι Ρ Η Ν Η

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΤΡΥΓΑΙΟΣ
ΟΙΚΕΤΑΙ ΔΥΟ *Τρυγαίου*
ΚΟΡΑΙ *θυγατέρες Τρυγαίου*
ΕΡΜΗΣ
ΠΟΛΕΜΟΣ
ΚΥΔΟΙΜΟΣ
ΧΟΡΟΣ ΓΕΩΡΓΩΝ
ΙΕΡΟΚΛΗΣ *μάντις*
ΟΠΛΩΝ ΚΑΠΗΛΟΣ
ΠΑΙΣ ΛΑΜΑΧΟΥ
ΠΑΙΣ ΚΛΕΩΝΥΜΟΥ
ΕΙΡΗΝΗ, ΟΠΩΡΑ, ΘΕΩΡΙΑ, ΚΡΑΝΟΠΟΙΟΣ, ΔΟΡΥΞΟΣ — *κωφὰ πρόσωπα*

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

Αἶρ' αἶρε μᾶζαν ὡς τάχιστα κανθάρῳ.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

ἰδού. δὸς αὐτῷ τῷ κάκιστ' ἀπολουμένῳ.
καὶ μήποτ' αὐτῆς μᾶζαν ἡδίω φάγοι.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

δὸς μᾶζαν ἑτέραν ἐξ ὀνίδων πεπλασμένην.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

ἰδοὺ μάλ' αὖθις. ποῦ γὰρ ἣν νῦν δὴ 'φερες;
οὐ κατέφαγεν;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

μὰ τὸν Δί' ἀλλ' ἐξαρπάσας
ὅλην ἐνέκαψε περικυλίσας τοῖν ποδοῖν.
ἀλλ' ὡς τάχιστα τρῖβε πολλὰς καὶ πυκνάς.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

ἄνδρες κοπρολόγοι προσλάβεσθε πρὸς θεῶν,
εἰ μή με βούλεσθ' ἀποπνιγέντα περιιδεῖν.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ἑτέραν ἑτέραν δὸς παιδὸς ἡταιρηκότος·
τετριμμένης γάρ φησιν ἐπιθυμεῖν.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

ἰδού.
ἑνὸς μὲν ὦνδρες ἀπολελύσθαι μοι δοκῶ·
οὐδεὶς γὰρ ἂν φαίη με μάττοντ' ἐσθίειν.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

αἴβοῖ, φέρ᾽ ἄλλην χἀτέραν μοι χἀτέραν,
καὶ τρῖβ᾽ ἔθ᾽ ἑτέρας.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

μὰ τὸν Ἀπόλλω ᾽γὼ μὲν οὔ·
οὐ γὰρ ἔθ᾽ οἷός τ᾽ εἴμ᾽ ὑπερέχειν τῆς ἀντλίας.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

αὐτὴν ἄρ᾽ οἴσω συλλαβὼν τὴν ἀντλίαν.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

νὴ τὸν Δί᾽ ἐς κόρακάς γε καὶ σαυτόν γε πρός.
ὑμῶν δέ γ᾽ εἴ τις οἶδ᾽ ἐμοὶ κατειπάτω
πόθεν ἂν πριαίμην ῥῖνα μὴ τετρημένην.
οὐδὲν γὰρ ἔργον ἦν ἄρ᾽ ἀθλιώτερον
ἢ κανθάρῳ μάττοντα παρέχειν ἐσθίειν.
ὗς μὲν γάρ, ὥσπερ ἂν χέσῃ τις, ἢ κύων
φαύλως ἐρείδει· τοῦτο δ᾽ ὑπὸ φρονήματος
βρενθύεταί τε καὶ φαγεῖν οὐκ ἀξιοῖ,
ἢν μὴ παραθῶ τρίψας δι᾽ ἡμέρας ὅλης
ὥσπερ γυναικὶ γογγύλην μεμαγμένην.
ἀλλ᾽ εἰ πέπαυται τῆς ἐδωδῆς σκέψομαι
τηδὶ παροίξας τῆς θύρας, ἵνα μή μ᾽ ἴδῃ.
ἔρειδε, μὴ παύσαιο μηδέποτ᾽ ἐσθίων
τέως ἕως σαυτὸν λάθοις διαρραγείς.
οἷον δὲ κύψας ὁ κατάρατος ἐσθίει,
ὥσπερ παλαιστής, παραβαλὼν τοὺς γομφίους,
καὶ ταῦτα τὴν κεφαλήν τε καὶ τὼ χεῖρέ πως
ὡδὶ περιάγων, ὥσπερ οἱ τὰ σχοινία
τὰ παχέα συμβάλλοντες ἐς τὰς ὁλκάδας.
μιαρὸν τὸ χρῆμα καὶ κάκοσμον καὶ βορόν·
χὤτου ποτ᾽ ἐστὶ δαιμόνων ἡ προσβολὴ
οὐκ οἶδ᾽. Ἀφροδίτης μὲν γὰρ οὔ μοι φαίνεται,
οὐ μὴν Χαρίτων γε. τοῦ γάρ ἐστ᾽;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

οὐκ ἔσθ᾽ ὅπως
τοῦτ᾽ ἔστι τὸ τέρας οὐ Διὸς καταιβάτου.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

οὐκοῦν ἂν ἤδη τῶν θεατῶν τις λέγοι
νεανίας δοκησίσοφος, τὸ δὲ πρᾶγμα τί;

ὁ κάνθαρος δὲ πρὸς τί; κᾆτ' αὐτῷ γ' ἀνὴρ
Ἰωνικός τίς φησι παρακαθήμενος·
δοκέω μέν, ἐς Κλέωνα τοῦτ' αἰνίσσεται,
ὡς κεῖνος ἀναιδέως τὴν σπατίλην ἐσθίει.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ἀλλ' εἰσιὼν τῷ κανθάρῳ δώσω πιεῖν.

ΟΙΚΕΤΗΣ Β

ἐγὼ δὲ τὸν λόγον γε τοῖσι παιδίοις
καὶ τοῖσιν ἀνδρίοισι καὶ τοῖς ἀνδράσιν
καὶ τοῖς ὑπερτάτοισιν ἀνδράσιν φράσω
καὶ τοῖς ὑπερηνορέουσιν ἔτι τούτοις μάλα.
ὁ δεσπότης μου μαίνεται καινὸν τρόπον,
οὐχ ὅνπερ ὑμεῖς, ἀλλ' ἕτερον καινὸν πάνυ.
δι' ἡμέρας γὰρ ἐς τὸν οὐρανὸν βλέπων
ὡδὶ κεχηνὼς λοιδορεῖται τῷ Διὶ
καί φησιν, ὦ Ζεῦ τί ποτε βουλεύει ποιεῖν;
κατάθου τὸ κόρημα· μὴ 'κκόρει τὴν Ἑλλάδα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἔα ἔα.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

σιγήσαθ', ὡς φωνῆς ἀκούειν μοι δοκῶ.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὦ Ζεῦ τί δρασείεις ποθ' ἡμῶν τὸν λεών;
λήσεις σεαυτὸν τὰς πόλεις ἐκκοκκίσας.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

τοῦτ' ἔστι τουτὶ τὸ κακὸν αὔθ' οὑγὼ 'λεγον.
τὸ γὰρ παράδειγμα τῶν μανιῶν ἀκούετε·
ἃ δ' εἶπε πρῶτον ἡνίκ' ἤρχεθ' ἡ χολή,
πεύσεσθ'. ἔφασκε γὰρ πρὸς αὑτὸν ἂν ταδί·
πῶς ἄν ποτ' ἀφικοίμην ἂν εὐθὺ τοῦ Διός;
ἔπειτα λεπτὰ κλιμάκια ποιούμενος,
πρὸς ταῦτ' ἀνερριχᾶτ' ἂν ἐς τὸν οὐρανόν,
ἕως ξυνετρίβη τῆς κεφαλῆς καταρρυείς.
ἐχθὲς δὲ μετὰ ταῦτ' ἐκφθαρεὶς οὐκ οἶδ' ὅποι
εἰσήγαγ' αἰτναῖον μέγιστον κάνθαρον,
κἄπειτα τοῦτον ἱπποκομεῖν μ' ἠνάγκασεν,
καὐτὸς καταψῶν αὐτὸν ὥσπερ πωλίον,
ὦ Πηγάσιόν μοι, φησί, γενναῖον πτερόν,

ὅπως πετήσει μ᾽ εὐθὺ τοῦ Διὸς λαβών.
ἀλλ᾽ ὅ τι ποιεῖ τηδὶ διακύψας ὄψομαι.
οἴμοι τάλας· ἴτε δεῦρο δεῦρ᾽ ὦ γείτονες·
ὁ δεσπότης γάρ μου μετέωρος αἴρεται
ἱππηδὸν ἐς τὸν ἀέρ᾽ ἐπὶ τοῦ κανθάρου.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἥσυχος ἥσυχος, ἠρέμα, κάνθων·
μή μοι σοβαρῶς χώρει λίαν
εὐθὺς ἀπ᾽ ἀρχῆς ῥώμῃ πίσυνος,
πρὶν ἂν ἰδίῃς καὶ διαλύσῃς
ἄρθρων ἶνας πτερύγων ῥύμῃ.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ὦ δέσποτ᾽ ἄναξ ὡς παραπαίεις.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

σίγα σίγα.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ποῖ δῆτ᾽ ἄλλως μετεωροκοπεῖς;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὑπὲρ Ἑλλήνων πάντων πέτομαι
τόλμημα νέον παλαμησάμενος.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

τί πέτει; τί μάτην οὐχ ὑγιαίνεις;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

εὐφημεῖν χρὴ καὶ μὴ φλαῦρον
μηδὲν γρύζειν ἀλλ᾽ ὀλολύζειν·
τοῖς τ᾽ ἀνθρώποις φράζω σιγᾶν
τούς τε κοπρῶνας καὶ τὰς λαύρας
καιναῖς πλίνθοισιν ἀποικοδομεῖν
καὶ τοὺς πρωκτοὺς ἐπικλῄειν.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

οὐκ ἔσθ᾽ ὅπως σιγήσομ᾽, ἢν μή μοι φράσῃς
ὅποι πέτεσθαι διανοεῖ.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

τί δ᾽ ἄλλο γ᾽ ἢ
ὡς τὸν Δί᾽ ἐς τὸν οὐρανόν;

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

τίνα νοῦν ἔχων;

---

87 καὶ μὴ πνεῖ μοι κακόν, ἀντιβολῶ σ᾽·
εἰ δὲ ποιήσεις τοῦτο, κατ᾽ οἴκους
αὐτοῦ μεῖνον τοὺς ἡμετέρους.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἐρησόμενος ἐκεῖνον Ἑλλήνων πέρι
ἁπαξαπάντων ὅ τι ποιεῖν βουλεύεται.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ἐὰν δὲ μή σοι καταγορεύῃ;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

γράψομαι
Μήδοισιν αὐτὸν προδιδόναι τὴν Ἑλλάδα.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

μὰ τὸν Διόνυσον οὐδέποτε ζῶντός γ' ἐμοῦ.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτ' ἀλλ'.

ΟΙΚΕΤΗΣ Α

ἰοὺ ἰοὺ ἰού·
ὦ παιδί' ὁ πατὴρ ἀπολιπὼν ἀπέρχεται
ὑμᾶς ἐρήμους ἐς τὸν οὐρανὸν λάθρᾳ.
ἀλλ' ἀντιβολεῖτε τὸν πατέρ' ὦ κακοδαίμονα.

ΚΟΡΗ

ὦ πάτερ ὦ πάτερ ἆρ' ἔτυμός γε
δώμασιν ἡμετέροις φάτις ἥκει,
ὡς σὺ μετ' ὀρνίθων προλιπὼν ἐμὲ
ἐς κόρακας βαδιεῖ μεταμώνιος;
ἔστι τι τῶνδ' ἐτύμως; εἴπ' ὦ πάτερ, εἴ τι φιλεῖς με.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

δοξάσαι ἔστι κόραι, τὸ δ' ἐτήτυμον ἄχθομαι ὑμῖν,
ἡνίκ' ἂν αἰτίζητ' ἄρτον πάππαν με καλοῦσαι,
ἔνδον δ' ἀργυρίου μηδὲ ψακὰς ᾖ πάνυ πάμπαν.
ἢν δ' ἐγὼ εὖ πράξας ἔλθω πάλιν, ἕξετ' ἐν ὥρᾳ
κολλύραν μεγάλην καὶ κόνδυλον ὄψον ἐπ' αὐτῇ.

ΚΟΡΗ

καὶ τίς πόρος σοι τῆς ὁδοῦ γενήσεται;
ναῦς μὲν γὰρ οὐκ ἄξει σε ταύτην τὴν ὁδόν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

πτηνὸς πορεύσει πῶλος· οὐ ναυσθλώσομαι.

ΚΟΡΗ

τίς δ' ἡ 'πίνοιά σοὔστὶν ὥστε κάνθαρον
ζεύξαντ' ἐλαύνειν ἐς θεοὺς ὦ παππία;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἐν τοῖσιν Αἰσώπου λόγοις ἐξηυρέθη
μόνος πετεινῶν ἐς θεοὺς ἀφιγμένος.

ΚΟΡΗ

ἄπιστον εἶπας μῦθον ὦ πάτερ πάτερ,
ὅπως κάκοσμον ζῷον ἦλθεν ἐς θεούς.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἦλθεν κατ' ἔχθραν ἀετοῦ πάλαι ποτέ,
ᾤ' ἐκκυλίνδων κἀντιτιμωρούμενος.

ΚΟΡΗ

οὐκοῦν ἐχρῆν σε Πηγάσου ζεῦξαι πτερόν,
ὅπως ἐφαίνου τοῖς θεοῖς τραγικώτερος.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἀλλ' ὦ μέλ' ἄν μοι σιτίων διπλῶν ἔδει·
νῦν δ' ἅττ' ἂν αὐτὸς καταφάγω τὰ σιτία,
τούτοισι τοῖς αὐτοῖσι τοῦτον χορτάσω.

ΚΟΡΗ

τί δ' ἢν ἐς ὑγρὸν πόντιον πέσῃ βάθος;
πῶς ἐξολισθεῖν πτηνὸς ὢν δυνήσεται;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἐπίτηδες εἶχον πηδάλιον, ᾧ χρήσομαι·
τὸ δὲ πλοῖον ἔσται ναξιουργὴς κάνθαρος.

ΚΟΡΗ

λιμὴν δὲ τίς σε δέξεται φορούμενον;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἐν Πειραεῖ δήπου 'στὶ Κανθάρου λιμήν.

ΚΟΡΗ

ἐκεῖνο τήρει, μὴ σφαλεὶς καταρρυῇς
ἐντεῦθεν, εἶτα χωλὸς ὢν Εὐριπίδῃ
λόγον παράσχῃς καὶ τραγῳδία γένῃ.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἐμοὶ μελήσει ταῦτά γ'. ἀλλὰ χαίρετε.
ὑμεῖς δέ γ', ὑπὲρ ὧν τοὺς πόνους ἐγὼ πονῶ,
μὴ βδεῖτε μηδὲ χέζεθ' ἡμερῶν τριῶν·
ὡς εἰ μετέωρος οὗτος ὢν ὀσφρήσεται,
κάτω κάρα ῥίψας με βουκολήσεται.
ἀλλ' ἄγε Πήγασε χώρει χαίρων,

χρυσοχάλινον πάταγον ψαλίων
διακινήσας φαιδροῖς ὠσίν.
τί ποιεῖς; τί ποιεῖς; ποῖ παρακλίνεις
τοὺς μυκτῆρας πρὸς τὰς λαύρας;
ἵει σαυτὸν θαρρῶν ἀπὸ γῆς,
κᾆτα δρομαίαν πτέρυγ' ἐκτείνων
ὀρθὸς χώρει Διὸς εἰς αὐλάς,
ἀπὸ μὲν κάκκης τὴν ῥῖν' ἀπέχων,
ἀπὸ δ' ἡμερινῶν σίτων πάντων.
ἄνθρωπε τί δρᾷς, οὗτος ὁ χέζων
ἐν Πειραιεῖ παρὰ ταῖς πόρναις;
ἀπολεῖς μ' ἀπολεῖς. οὐ κατορύξεις
κἀπιφορήσεις τῆς γῆς πολλήν,
κἀπιφυτεύσεις ἕρπυλλον ἄνω
καὶ μύρον ἐπιχεῖς; ὡς ἤν τι πεσὼν
ἐνθένδε πάθω, τοὐμοῦ θανάτου
πέντε τάλανθ' ἡ πόλις ἡ Χίων
διὰ τὸν σὸν πρωκτὸν ὀφλήσει.
οἴμ' ὡς δέδοικα, κοὐκέτι σκώπτων λέγω.
ὦ μηχανοποιὲ πρόσεχε τὸν νοῦν ὡς ἐμέ·
ἤδη στρέφει τι πνεῦμα περὶ τὸν ὀμφαλόν,
κεἰ μὴ φυλάξει, χορτάσω τὸν κάνθαρον.
ἀτὰρ ἐγγὺς εἶναι τῶν θεῶν ἐμοὶ δοκῶ,
καὶ δὴ καθορῶ τὴν οἰκίαν τὴν τοῦ Διός.
τίς ἐν Διὸς θύραισιν; οὐκ ἀνοίξετε;

ΕΡΜΗΣ

πόθεν βροτοῦ με προσέβαλ'; ὦναξ Ἡράκλεις
τουτὶ τί ἐστι τὸ κακόν;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἱπποκάνθαρος.

ΕΡΜΗΣ

ὦ βδελυρὲ καὶ τολμηρὲ κἀναίσχυντε σὺ
καὶ μιαρὲ καὶ παμμίαρε καὶ μιαρώτατε,
πῶς δεῦρ' ἀνῆλθες ὦ μιαρῶν μιαρώτατε;
τί σοί ποτ' ἔστ' ὄνομ'; οὐκ ἐρεῖς;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

μιαρώτατος.

ΕΡΜΗΣ

ποδαπὸς τὸ γένος δ' εἶ; φράζε μοι.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

μιαρώτατος.

ΕΡΜΗΣ

πατὴρ δέ σοι τίς ἐστ';

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἐμοί; μιαρώτατος.

ΕΡΜΗΣ

οὔ τοι μὰ τὴν γῆν ἔσθ' ὅπως οὐκ ἀποθανεῖ,
εἰ μὴ κατερεῖς μοι τοὔνομ' ὅ τι ποτ' ἔστι σοι.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Τρυγαῖος Ἀθμονεύς, ἀμπελουργὸς δεξιός,
οὐ συκοφάντης οὐδ' ἐραστὴς πραγμάτων.

ΕΡΜΗΣ

ἥκεις δὲ κατὰ τί;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

τὰ κρέα ταυτί σοι φέρων.

ΕΡΜΗΣ

ὦ δειλακρίων πῶς ἦλθες;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὦ γλίσχρων ὁρᾷς
ὡς οὐκέτ' εἶναί σοι δοκῶ μιαρώτατος;
ἴθι νυν κάλεσόν μοι τὸν Δί'.

ΕΡΜΗΣ

ἰὴ ἰὴ ἰή,
ὅτ' οὐδ' ἔμελλες ἐγγὺς εἶναι τῶν θεῶν·
φροῦδοι γὰρ ἐχθές εἰσιν ἐξῳκισμένοι.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ποῖ γῆς;

ΕΡΜΗΣ

ἰδοὺ γῆς.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἀλλὰ ποῖ;

ΕΡΜΗΣ

πόρρω πάνυ,
ὑπ' αὐτὸν ἀτεχνῶς τοὐρανοῦ τὸν κύτταρον.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

πῶς οὖν σὺ δῆτ' ἐνταῦθα κατελείφθης μόνος;

ΕΡΜΗΣ

τὰ λοιπὰ τηρῶ σκευάρια τὰ τῶν θεῶν,
χυτρίδια καὶ σανίδια κἀμφορείδια.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἐξῴκισαντο δ᾽ οἱ θεοὶ τίνος οὕνεκα;

ΕΡΜΗΣ

Ἕλλησιν ὀργισθέντες. εἶτ᾽ ἐνταῦθα μὲν
ἵν᾽ ἦσαν αὐτοὶ τὸν Πόλεμον κατῴκισαν,
ὑμᾶς παραδόντες δρᾶν ἀτεχνῶς ὅ τι βούλεται·
αὐτοὶ δ᾽ ἀνῳκίσανθ᾽ ὅπως ἀνωτάτω,
ἵνα μὴ βλέποιεν μαχομένους ὑμᾶς ἔτι
μηδ᾽ ἀντιβολούντων μηδὲν αἰσθανοίατο.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

τοῦ δ᾽ οὕνεχ᾽ ἡμᾶς ταῦτ᾽ ἔδρασαν; εἰπέ μοι.

ΕΡΜΗΣ

ὁτιὴ πολεμεῖν ᾑρεῖσθ᾽ ἐκείνων πολλάκις
σπονδὰς ποιούντων· κεἰ μὲν οἱ Λακωνικοὶ
ὑπερβάλοιντο μικρόν, ἔλεγον ἂν ταδί·
ναὶ τὼ σιὼ νῦν ὠττικίων δώσει δίκαν.
εἰ δ᾽ αὖ τι πράξαιτ᾽ ἀγαθὸν ἀττικωνικοί,
κἄλθοιεν οἱ Λάκωνες εἰρήνης πέρι,
ἐλέγετ᾽ ἂν ὑμεῖς εὐθύς· ἐξαπατώμεθα
νὴ τὴν Ἀθηναίαν. μὰ Δί᾽ οὐχὶ πειστέον·
ἥξουσι καὖθις, ἢν ἔχωμεν τὴν Πύλον.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὁ γοῦν χαρακτὴρ ἡμεδαπὸς τῶν ῥημάτων.

ΕΡΜΗΣ

ὧν οὕνεκ᾽ οὐκ οἶδ᾽ εἴ ποτ᾽ Εἰρήνην ἔτι
τὸ λοιπὸν ὄψεσθ᾽.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἀλλὰ ποῖ γὰρ οἴχεται;

ΕΡΜΗΣ

ὁ Πόλεμος αὐτὴν ἐνέβαλ᾽ εἰς ἄντρον βαθύ.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἐς ποῖον;

ΕΡΜΗΣ

ἐς τουτὶ τὸ κάτω, κἄπειθ᾽ ὁρᾷς
ὅσους ἄνωθεν ἐπεφόρησε τῶν λίθων,
ἵνα μὴ λάβητε μηδέποτ᾽ αὐτήν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

εἰπέ μοι,
ἡμᾶς δὲ δὴ τί δρᾶν παρασκευάζεται;

ΕΡΜΗΣ

οὐκ οἶδα πλὴν ἕν, ὅτι θυῖαν ἑσπέρας
ὑπερφυᾶ τὸ μέγεθος εἰσηνέγκατο.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

τί δῆτα ταύτῃ τῇ θυίᾳ χρήσεται;

ΕΡΜΗΣ

τρίβειν ἐν αὐτῇ τὰς πόλεις βουλεύεται.
ἀλλ' εἶμι· καὶ γὰρ ἐξιέναι γνώμην ἐμὴν
μέλλει· θορυβεῖ γοῦν ἔνδοθεν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

οἴμοι δείλαιος.
φέρ' αὐτὸν ἀποδρῶ· καὶ γὰρ αὐτὸς ᾐσθόμην
ὥσπερ θυίας φθέγμα πολεμιστηρίας.

ΠΟΛΕΜΟΣ

ἰὼ βροτοὶ βροτοὶ βροτοὶ πολυτλάμονες,
ὡς αὐτίκα μάλα τὰς γνάθους ἀλγήσετε.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὦναξ Ἄπολλον τῆς θυίας τοῦ πλάτους,
ὅσον κακόν, καὶ τοῦ Πολέμου τοῦ βλέμματος.
ἆρ' οὗτός ἐστ' ἐκεῖνος ὃν καὶ φεύγομεν,
ὁ δεινός, ὁ ταλαύρινος, ὁ κατὰ τοῖν σκελοῖν;

ΠΟΛΕΜΟΣ

ἰὼ Πρασιαὶ τρὶς ἄθλιαι καὶ πεντάκις
καὶ πολλοδεκάκις ὡς ἀπολεῖσθε τήμερον.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

τουτὶ μὲν ἄνδρες οὐδὲν ἡμῖν πρᾶγμά πω·
τὸ γὰρ κακὸν τοῦτ' ἐστὶ τῆς Λακωνικῆς.

ΠΟΛΕΜΟΣ

ἰ Μέγαρα Μέγαρ' ὡς ἐπιτετρίψεσθ' αὐτίκα
παξάπαντα καταμεμυττωτευμένα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

'αβαὶ βαβαιὰξ ὡς μεγάλα καὶ δριμέα
οἷσι Μεγαρεῦσιν ἐνέβαλεν τὰ κλαύματα.

ΠΟΛΕΜΟΣ

ὼ Σικελία καὶ σὺ δ' ὡς ἀπόλλυσαι.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἶον πόλις τάλαινα διακναισθήσεται.

ΠΟΛΕΜΟΣ

φέρ᾽ ἐπιχέω καὶ τὸ μέλι τουτὶ τἀττικόν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

οὗτος παραινῶ σοι μέλιτι χρῆσθ᾽ ἀτέρῳ.
τετρωβόλου τοῦτ᾽ ἐστί· φείδου τἀττικοῦ.

ΠΟΛΕΜΟΣ

παῖ παῖ Κυδοιμέ.

ΚΥΔΟΙΜΟΣ

τί με καλεῖς;

ΠΟΛΕΜΟΣ

κλαύσει μακρά.
ἕστηκας ἀργός; οὑτοσί σοι κόνδυλος.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὡς δριμύς.

ΚΥΔΟΙΜΟΣ

οἴμοι μοι τάλας ὦ δέσποτα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

μῶν τῶν σκορόδων ἐνέβαλεν ἐς τὸν κόνδυλον;

ΠΟΛΕΜΟΣ

οἶσ᾽ οἶσ᾽ ἀλετρίβανον τρέχων.

ΚΥΔΟΙΜΟΣ

ἀλλ᾽ ὦ μέλε
οὐκ ἔστιν ἡμῖν· ἐχθὲς εἰσῳκίσμεθα.

ΠΟΛΕΜΟΣ

οὔκουν παρ᾽ Ἀθηναίων μεταθρέξει ταχὺ πάνυ;

ΚΥΔΟΙΜΟΣ

ἔγωγε νὴ Δί᾽· εἰ δὲ μή, ᾽γὼ κλαύσομαι.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἄγε δὴ τί δρῶμεν ὦ πονήρ᾽ ἀνθρώπια;
ὁρᾶτε τὸν κίνδυνον ἡμῖν ὡς μέγας·
εἴπερ γὰρ ἥξει τὸν ἀλετρίβανον φέρων,
τούτῳ ταράξει τὰς πόλεις καθήμενος.
ἀλλ᾽ ὦ Διόνυσ᾽ ἀπόλοιτο καὶ μὴ ᾽λθοι φέρων.

ΠΟΛΕΜΟΣ

οὗτος.

ΚΥΔΟΙΜΟΣ

τί ἔστιν;

ΠΟΛΕΜΟΣ

οὐ φέρεις;

ΚΥΔΟΙΜΟΣ

τὸ δεῖνα γὰρ

ἀπόλωλ᾽ Ἀθηναίοισιν ἀλετρίβανος,
ὁ βυρσοπώλης, ὃς ἐκύκα τὴν Ἑλλάδα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

εὖ γ᾽ ὦ πότνια δέσποιν᾽ Ἀθηναία ποιῶν
ἀπόλωλ᾽ ἐκεῖνος κἀν δέοντι τῇ πόλει.

ΠΟΛΕΜΟΣ

οὔκουν ἕτερον δῆτ᾽ ἐκ Λακεδαίμονος μέτει
ἀνύσας τι;

ΚΥΔΟΙΜΟΣ

ταῦτ᾽ ὦ δέσποθ᾽.

ΠΟΛΕΜΟΣ

ἧκέ νυν ταχύ.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὦνδρες τί πεισόμεσθα; νῦν ἀγὼν μέγας.
ἀλλ᾽ εἴ τις ὑμῶν ἐν Σαμοθρᾴκῃ τυγχάνει
μεμυημένος, νῦν ἐστιν εὔξασθαι καλὸν
ἀποστραφῆναι τοῦ μετιόντος τὼ πόδε.

ΚΥΔΟΙΜΟΣ

οἴμοι τάλας, οἴμοι γε κἄτ᾽ οἴμοι μάλα.

ΠΟΛΕΜΟΣ

τί ἔστι; μῶν οὐκ αὖ φέρεις;

ΚΥΔΟΙΜΟΣ

ἀπόλωλε γὰρ
καὶ τοῖς Λακεδαιμονίοισιν ἀλετρίβανος.

ΠΟΛΕΜΟΣ

πῶς ὦ πανοῦργ᾽;

ΚΥΔΟΙΜΟΣ

ἐς τἀπὶ Θρᾴκης χωρία
χρήσαντες ἑτέροις αὐτὸν εἶτ᾽ ἀπώλεσαν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

εὖ γ᾽ εὖ γε ποιήσαντες ὦ Διοσκόρω.
ἴσως ἂν εὖ γένοιτο· θαρρεῖτ᾽ ὦ βροτοί.

ΠΟΛΕΜΟΣ

ἀπόφερε τὰ σκεύη λαβὼν ταυτὶ πάλιν·
ἐγὼ δὲ δοίδυκ᾽ εἰσιὼν ποιήσομαι.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

νῦν τοῦτ᾽ ἐκεῖν᾽ ἥκει τὸ Δάτιδος μέλος,

---

273 ἢ πρίν γε τὸν μυττωτὸν ἡμῖν ἐγχέαι.

ὃ δεφόμενός ποτ' ᾖδε τῆς μεσημβρίας,
ὡς ἥδομαι καὶ χαίρομαι κεὐφραίνομαι.
νῦν ἐστιν ἡμῖν ὦνδρες Ἕλληνες καλὸν
ἀπαλλαγεῖσι πραγμάτων τε καὶ μαχῶν
ἐξελκύσαι τὴν πᾶσιν Εἰρήνην φίλην,
πρὶν ἕτερον αὖ δοίδυκα κωλῦσαί τινα.
ἀλλ' ὦ γεωργοὶ κἄμποροι καὶ τέκτονες
καὶ δημιουργοὶ καὶ μέτοικοι καὶ ξένοι
καὶ νησιῶται, δεῦρ' ἴτ' ὦ πάντες λεῴ,
ὡς τάχιστ' ἄμας λαβόντες καὶ μοχλοὺς καὶ σχοινία·
νῦν γὰρ ἡμῖν ἁρπάσαι πάρεστιν ἀγαθοῦ δαίμονος.

ΧΟΡΟΣ

δεῦρο πᾶς χώρει προθύμως εὐθὺ τῆς σωτηρίας.
ὦ Πανέλληνες βοηθήσωμεν, εἴπερ πώποτε,
τάξεων ἀπαλλαγέντες καὶ κακῶν φοινικικῶν·
ἡμέρα γὰρ ἐξέλαμψεν ἥδε μισολάμαχος.
πρὸς τάδ' ἡμῖν, εἴ τι χρὴ δρᾶν, φράζε κἀρχιτεκτόνει·
οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως ἀπειπεῖν ἂν δοκῶ μοι τήμερον,
πρὶν μοχλοῖς καὶ μηχαναῖσιν ἐς τὸ φῶς ἀνελκύσαι
τὴν θεῶν πασῶν μεγίστην καὶ φιλαμπελωτάτην.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

οὐ σιωπήσεσθ', ὅπως μὴ περιχαρεῖς τῷ πράγματι
τὸν Πόλεμον ἐκζωπυρήσετ' ἔνδοθεν κεκραγότες;

ΧΟΡΟΣ

ἀλλ' ἀκούσαντες τοιούτου χαίρομεν κηρύγματος.
οὐ γὰρ ἦν ἔχοντας ἥκειν σιτί' ἡμερῶν τριῶν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

εὐλαβεῖσθέ νυν ἐκεῖνον τὸν κάτωθεν κέρβερον,
μὴ παφλάζων καὶ κεκραγὼς ὥσπερ ἡνίκ' ἐνθάδ' ἦν,
ἐμποδὼν ἡμῖν γένηται τὴν θεὸν μὴ 'ξελκύσαι.

ΧΟΡΟΣ

οὔτι χαίρων ἔστιν αὐτὴν ὅστις ἐξαιρήσεται,
ἢν ἅπαξ ἐς χεῖρας ἔλθῃ τὰς ἐμάς. ἰοῦ ἰοῦ.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἐξολεῖτέ μ' ὦνδρες, εἰ μὴ τῆς βοῆς ἀνήσετε·
ἐκδραμὼν γὰρ πάντα ταυτὶ συνταράξει τοῖν ποδοῖν.

ΧΟΡΟΣ

ὡς κυκάτω καὶ πατείτω πάντα καὶ ταραττέτω,
οὐ γὰρ ἂν χαίροντες ἡμεῖς τήμερον παυσαίμεθ' ἄν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

τί τὸ κακόν; τί πάσχετ' ὦνδρες; μηδαμῶς πρὸς τῶν θεῶν
πρᾶγμα κάλλιστον διαφθείρητε διὰ τὰ σχήματα.

ΧΟΡΟΣ

ἀλλ' ἔγωγ' οὐ σχηματίζειν βούλομ', ἀλλ' ὑφ' ἡδονῆς
οὐκ ἐμοῦ κινοῦντος αὐτὼ τὼ σκέλη χορεύετον.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

μή τι καὶ νυνί γ' ἔτ', ἀλλὰ παῦε παῦ' ὀρχούμενος.

ΧΟΡΟΣ

ἢν ἰδοὺ καὶ δὴ πέπαυμαι.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

φῄς γε, παύει δ' οὐδέπω.

ΧΟΡΟΣ

ἕν μὲν οὖν τουτί μ' ἔασον ἑλκύσαι, καὶ μηκέτι.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

τοῦτό νυν, καὶ μηκέτ' ἄλλο μηδὲν ὀρχήσησθ' ἔτι.

ΧΟΡΟΣ

οὐκ ἂν ὀρχησαίμεθ', εἴπερ ὠφελήσαιμέν τί σε.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἀλλ' ὁρᾶτ' οὔπω πέπαυσθε.

ΧΟΡΟΣ

τουτογὶ νὴ τὸν Δία
τὸ σκέλος ῥίψαντες ἤδη λήξομεν τὸ δεξιόν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἐπιδίδωμι τοῦτό γ' ὑμῖν ὥστε μὴ λυπεῖν ἔτι.

ΧΟΡΟΣ

ἀλλὰ καὶ τἀριστερόν τοί μοὔστ' ἀναγκαίως ἔχον.
ἥδομαι γὰρ καὶ γέγηθα καὶ πέπορδα καὶ γελῶ
μᾶλλον ἢ τὸ γῆρας ἐκδὺς ἐκφυγὼν τὴν ἀσπίδα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

μή τι καὶ νυνί γε χαίρετ'· οὐ γὰρ ἴστε πω σαφῶς·
ἀλλ' ὅταν λάβωμεν αὐτήν, τηνικαῦτα χαίρετε
καὶ βοᾶτε καὶ γελᾶτ'· ἤ-
δη γὰρ ἐξέσται τόθ' ὑμῖν
πλεῖν μένειν βινεῖν καθεύδειν,
ἐς πανηγύρεις θεωρεῖν,

ἑστιᾶσθαι κοτταβίζειν,
πυδαρίζειν,
ἰοῦ ἰοῦ κεκραγέναι.

ΧΟΡΟΣ

εἰ γὰρ ἐκγένοιτ᾽ ἰδεῖν τὴν ἡμέραν ταύτην ποτέ.
πολλὰ γὰρ ἀνεσχόμην πράγματά τε καὶ στιβάδας, ἃς ἔλαχε Φορμίων·
κοὐκέτ᾽ ἄν μ᾽ εὕροις δικαστὴν δριμὺν οὐδὲ δύσκολον,
οὐδὲ τοὺς τρόπους γε δήπου σκληρὸν ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ,
ἀλλ᾽ ἁπαλὸν ἄν μ᾽ ἴδοις καὶ πολὺ νεώτερον, ἀπαλλαγέντα πραγματων.
καὶ γὰρ ἱκανὸν χρόνον ἀπολλύμεθα καὶ κατατετρίμμεθα πλανώμενοι
ἐς Λύκειον κἀκ Λυκείου ξὺν δόρει ξὺν ἀσπίδι.
ἀλλ᾽ ὅ τι μάλιστα χαριούμεθα ποιοῦντες, ἄγε
φράζε· σὲ γὰρ αὐτοκράτορ᾽ εἵλετ᾽ ἀγαθή τις ἡμῖν τύχη.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

φέρε δὴ κατίδω ποῖ τοὺς λίθους ἀφέλξομεν.

ΕΡΜΗΣ

ὦ μιαρὲ καὶ τολμηρὲ τί ποιεῖν διανοεῖ;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

οὐδὲν πονηρόν, ἀλλ᾽ ὅπερ καὶ Κιλλικῶν.

ΕΡΜΗΣ

ἀπόλωλας ὦ κακόδαιμον.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

οὐκοῦν ἢν λάχω.
Ἑρμῆς γὰρ ὢν κλήρῳ ποιήσεις οἶδ᾽ ὅτι.

ΕΡΜΗΣ

ἀπόλωλας, ἐξόλωλας.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἐς τίν᾽ ἡμέραν;

ΕΡΜΗΣ

ἐς αὐτίκα μάλ᾽.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἀλλ᾽ οὐδὲν ἠμπόληκά πω,
οὔτ᾽ ἄλφιτ᾽ οὔτε τυρόν, ὡς ἀπολούμενος.

ΕΡΜΗΣ

καὶ μὴν ἐπιτέτριψαί γε.

346—360=582—600

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

κᾆτα τῷ τρόπῳ
οὐκ ᾐσθόμην ἀγαθὸν τοσουτονὶ λαβών;

ΕΡΜΗΣ

ἆρ' οἶσθα θάνατον ὅτι προεῖφ' ὁ Ζεὺς ὃς ἂν
ταύτην ἀνορύττων εὑρεθῇ;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

νῦν ἆρά με
ἅπασ' ἀνάγκη 'στ' ἀποθανεῖν;

ΕΡΜΗΣ

εὖ ἴσθ' ὅτι.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἐς χοιρίδιόν μοί νυν δάνεισον τρεῖς δραχμάς·
δεῖ γάρ μυηθῆναί με πρὶν τεθνηκέναι.

ΕΡΜΗΣ

ὦ Ζεῦ κεραυνοβρόντα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

μὴ πρὸς τῶν θεῶν
ἡμῶν κατείπῃς, ἀντιβολῶ σε δέσποτα.

ΕΡΜΗΣ

οὐκ ἂν σιωπήσαιμι.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ναὶ πρὸς τῶν κρεῶν,
ἁγὼ προθύμως σοι φέρων ἀφικόμην.

ΕΡΜΗΣ

ἀλλ' ὦ μέλ' ὑπὸ τοῦ Διὸς ἀμαλδυνθήσομαι,
εἰ μὴ τετορήσω ταῦτα καὶ λακήσομαι.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

μή νυν λακήσῃς, λίσσομαί σ' ὡρμίδιον.
εἰπέ μοι, τί πάσχετ' ὦνδρες; ἕσταт' ἐκπεπληγμένοι.
ὦ πονηροὶ μὴ σιωπᾶτ'· εἰ δὲ μή, λακήσεται.

ΧΟΡΟΣ

μηδαμῶς ὦ δέσποθ' Ἑρμῆ, μηδαμῶς, μὴ μηδαμῶς,
εἴ τι κεχαρισμένον χοιρίδιον οἶσθα παρ' ἐμοί γε κατε-
δηδοκώς,
τοῦτο μὴ φαῦλον νομίζων ἐν τοιούτῳ πράγματι.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

οὐκ ἀκούεις οἷα θωπεύουσί σ' ὦναξ δέσποτα;

ΧΟΡΟΣ

μὴ γένῃ παλίγκοτος ἀντιβολοῦσιν ἡμῖν, ὥστε τήνδε μὴ λαβεῖν·
ἀλλὰ χάρισ' ὦ φιλανθρωπότατε καὶ μεγαλοδωρότατε δαιμόνων,
εἴ τι Πεισάνδρου βδελύττει τοὺς λόφους καὶ τὰς ὀφρῦς.
καί σε θυσίαισιν ἱεραῖσι προσόδοις τε μεγάλαισι διὰ παντὸς ὦ δέσποτ' ἀγαλοῦμεν ἡμεῖς ἀεί.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἴθ', ἀντιβολῶ σ', ἐλέησον αὐτῶν τὴν ὄπα,
ἐπεί σε καὶ τιμῶσι μᾶλλον ἢ πρὸ τοῦ.

ΕΡΜΗΣ

κλέπται τὰ νῦν γάρ εἰσι μᾶλλον ἢ πρὸ τοῦ.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

καί σοι φράσω τι πρᾶγμα δεινὸν καὶ μέγα,
ὃ τοῖς θεοῖς ἅπασιν ἐπιβουλεύεται.

ΕΡΜΗΣ

ἴθι δὴ κάτειπ'· ἴσως γὰρ ἀναπείσεις ἐμέ.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἡ γὰρ σελήνη χὠ πανοῦργος ἥλιος
ὑμῖν ἐπιβουλεύοντε πολὺν ἤδη χρόνον
τοῖς βαρβάροισι προδίδοτον τὴν Ἑλλάδα.

ΕΡΜΗΣ

ἵνα δὴ τί τοῦτο δρᾶτον;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὁτιὴ νὴ Δία
ἡμεῖς μὲν ὑμῖν θύομεν, τούτοισι δὲ
οἱ βάρβαροι θύουσι. διὰ τοῦτ' εἰκότως
βούλοιντ' ἂν ἡμᾶς πάντας ἐξολωλέναι,
ἵνα τὰς τελετὰς αὐτοὶ λάβοιεν τῶν θεῶν.

ΕΡΜΗΣ

ταῦτ' ἄρα πάλαι τῶν ἡμερῶν παρεκλεπτέτην
καὶ τοῦ κύκλου παρέτρωγον ὑφ' ἁμαρτωλίας.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ναὶ μὰ Δία. πρὸς ταῦτ' ὦ φίλ' Ἑρμῆ ξύλλαβε
ἡμῖν προθύμως τῶνδε καὶ ξυνέλκυσον.
καί σοι τὰ μεγάλ' ἡμεῖς παναθήναι' ἄξομεν
πάσας τε τὰς ἄλλας τελετὰς τὰς τῶν θεῶν,
μυστήρι' Ἑρμῇ, διπόλει', ἀδώνια·

ἄλλαι τέ σοι πόλεις πεπαυμέναι κακῶν
ἀλεξικάκῳ θύσουσιν Ἑρμῇ πανταχοῦ.
χἄτερ' ἔτι πόλλ' ἕξεις ἀγαθά. πρῶτον δέ σοι
δῶρον δίδωμι τήνδ', ἵνα σπένδειν ἔχῃς.

ΕΡΜΗΣ

οἴμ' ὡς ἐλεήμων εἴμ' ἀεὶ τῶν χρυσίδων.
ὑμέτερον ἐντεῦθεν ἔργον ὦνδρες. ἀλλὰ ταῖς ἄμαις
εἰσιόντες ὡς τάχιστα τοὺς λίθους ἀφέλκετε.

ΧΟΡΟΣ

ταῦτα δράσομεν· σὺ δ' ἡμῖν ὦ θεῶν σοφώτατε
ἅττα χρὴ ποιεῖν ἐφεστὼς φράζε δημιουργικῶς·
τἄλλα δ' εὑρήσεις ὑπουργεῖν ὄντας ἡμᾶς οὐ κακούς.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἄγε δὴ σὺ ταχέως ὕπεχε τὴν φιάλην, ὅπως
ἔργῳ φιαλοῦμεν εὐξάμενοι τοῖσιν θεοῖς.
σπονδὴ σπονδή·
εὐφημεῖτε εὐφημεῖτε.
σπένδοντες εὐχόμεσθα τὴν νῦν ἡμέραν
Ἕλλησιν ἄρξαι πᾶσι πολλῶν κἀγαθῶν,
χὤστις προθύμως ξυλλάβοι τῶν σχοινίων,
τοῦτον τὸν ἄνδρα μὴ λαβεῖν ποτ' ἀσπίδα.

ΧΟΡΟΣ

μὰ Δί' ἀλλ' ἐν εἰρήνῃ διαγαγεῖν τὸν βίον,
ἔχονθ' ἑταίραν καὶ σκαλεύοντ' ἄνθρακας.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὅστις δὲ πόλεμον μᾶλλον εἶναι βούλεται,
μηδέποτε παύσασθ' αὐτὸν ὦ Διόνυσ' ἄναξ
ἐκ τῶν ὀλεκράνων ἀκίδας ἐξαιρούμενον.

ΧΟΡΟΣ

κεἴ τις ἐπιθυμῶν ταξιαρχεῖν σοὶ φθονεῖ
ἐς φῶς ἀνελθεῖν ὦ πότνι', ἐν ταῖσιν μάχαις
πάσχοι τοιαῦτ' ἅπερ οἷάπερ Κλεώνυμος.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

κεἴ τις δορυξὸς ἢ κάπηλος ἀσπίδων,
ἵν' ἐμπολᾷ βέλτιον, ἐπιθυμεῖ μαχῶν,
ληφθεὶς ὑπὸ λῃστῶν ἐσθίοι κριθὰς μόνας.

ΧΟΡΟΣ

κεἴ τις στρατηγεῖν βουλόμενος μὴ ξυλλάβῃ,

ἢ δοῦλος αὐτομολεῖν παρεσκευασμένος,
ἐπὶ τοῦ τροχοῦ γ' ἕλκοιτο μαστιγούμενος.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἡμῖν δ' ἀγαθὰ γένοιτ'. ἰὴ παιὼν ἰή.

ΧΟΡΟΣ

ἄφελε τὸ παίειν ἀλλ' ἰὴ μόνον λέγε.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἰὴ ἰὴ τοίνυν, ἰὴ μόνον λέγω
Ἑρμῇ Χάρισιν Ὥραισιν Ἀφροδίτῃ Πόθῳ.

ΧΟΡΟΣ

Ἄρει δὲ μή.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

μή.

ΧΟΡΟΣ

μηδ' Ἐνυαλίῳ γε.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

μή.

ΧΟΡΟΣ

ὑπότεινε δὴ πᾶς καὶ κάταγε τοῖσιν κάλῳς.

ΕΡΜΗΣ

ὦ εἶα.

ΧΟΡΟΣ

εἶα μάλα.

ΕΡΜΗΣ

ὦ εἶα.

ΧΟΡΟΣ

ἔτι μάλα.

ΕΡΜΗΣ

ὦ εἶα, ὦ εἶα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἀλλ' οὐχ ἕλκουσ' ἄνδρες ὁμοίως.
οὐ ξυλλήψεσθ'; οἷ' ὀγκύλλεσθ'·
οἰμώξεσθ' οἱ Βοιωτοί.

ΕΡΜΗΣ

εἶά νυν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

εἶα ὦ.

ΧΟΡΟΣ

ἀλλ' ἄγετον νῦν ἕλκετε καὶ σφώ.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

οὔκουν ἕλκω κἀξαρτῶμαι
κἀπεμπίπτω καὶ σπουδάζω;

459—472=486—499

ΧΟΡΟΣ

πῶς οὖν οὐ χωρεῖ τοὔργον;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὦ Λάμαχ' ἀδικεῖς ἐμποδὼν καθήμενος.
οὐδὲν δεόμεθ' ὤνθρωπε τῆς σῆς μορμόνος.

ΕΡΜΗΣ

οὐδ' οἵδε γ' εἷλκον οὐδὲν ἀργεῖοι πάλαι
ἀλλ' ἢ κατεγέλων τῶν ταλαιπωρουμένων,
καὶ ταῦτα διχόθεν μισθοφοροῦντες ἄλφιτα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἀλλ' οἱ Λάκωνες ὦγάθ' ἕλκουσ' ἀνδρικῶς.

ΧΟΡΟΣ

ἆρ' οἶσθ' ὅσοι γ' αὐτῶν ἔχονται τοῦ ξύλου,
μόνοι προθυμοῦντ'· ἀλλ' ὁ χαλκεὺς οὐκ ἐᾷ.

ΕΡΜΗΣ

οὐδ' οἱ Μεγαρῆς δρῶσ' οὐδέν· ἕλκουσιν δ' ὅμως
γλισχρότατα σαρκάζοντες ὥσπερ κυνίδια,
ὑπὸ τοῦ γε λιμοῦ νὴ Δί' ἐξολωλότες.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

οὐδὲν ποιοῦμεν ὦνδρες· ἀλλ' ὁμοθυμαδὸν
ἅπασιν ἡμῖν αὖθις ἀντιληπτέον.

ΕΡΜΗΣ

ὢ εἶα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

εἶα μάλα.

ΕΡΜΗΣ

ὢ εἶα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

εἶα νὴ Δία.

ΕΡΜΗΣ

μικρόν γε κινοῦμεν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

οὔκουν δεινὸν . . . .
τοὺς μὲν τείνειν τοὺς δ' ἀντισπᾶν;
πληγὰς λήψεσθ' ἀργεῖοι.

ΕΡΜΗΣ

εἶά νυν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

εἶα ὤ.

ΧΟΡΟΣ

ὡς κακόνοι τινές εἰσιν ἐν ἡμῖν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὑμεῖς μέν νυν οἱ κιττῶντες
τῆς εἰρήνης σπᾶτ' ἀνδρείως.

ΧΟΡΟΣ

ἀλλ' εἴσ' οἳ κωλύουσιν.

ΕΡΜΗΣ

ἄνδρες Μεγαρῆς οὐκ ἐς κόρακας ἐρρήσετε;
μισεῖ γὰρ ὑμᾶς ἡ θεὸς μεμνημένη·
πρῶτοι γὰρ αὐτὴν τοῖς σκορόδοις ἠλείψατε.
καὶ τοῖς Ἀθηναίοισι παύσασθαι λέγω
ἐντεῦθεν ἐχομένοις ὅθεν νῦν ἕλκετε·
οὐδὲν γὰρ ἄλλο δρᾶτε πλὴν δικάζετε.
ἀλλ' εἴπερ ἐπιθυμεῖτε τήνδ' ἐξελκύσαι,
πρὸς τὴν θάλατταν ὀλίγον ὑποχωρήσατε.

ΧΟΡΟΣ

ἄγ' ὦνδρες αὐτοὶ δὴ μόνοι λαβώμεθ' οἱ γεωργοί.

ΕΡΜΗΣ

χωρεῖ γέ τοι τὸ πρᾶγμα πολλῷ μᾶλλον ὦνδρες ὑμῖν.

ΧΟΡΟΣ

χωρεῖν τὸ πρᾶγμά φησιν· ἀλλὰ πᾶς ἀνὴρ προθυμοῦ.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

οἵ τοι γεωργοὶ τοὔργον ἐξέλκουσι κἄλλος οὐδείς.

ΧΟΡΟΣ

ἄγε νυν ἄγε πᾶς.
καὶ μὴν ὁμοῦ 'στιν ἤδη.
μή νυν ἀνῶμεν ἀλλ' ἐπεν-
τείνωμεν ἀνδρικώτερον.
ἤδη 'στὶ τοῦτ' ἐκεῖνο.
ὢ εἶα νῦν, ὢ εἶα πᾶς.
ὢ εἶα εἶα εἶα εἶα εἶα εἶα.
ὢ εἶα εἶα εἶα εἶα εἶα πᾶς.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὦ πότνια βοτρυόδωρε τί προσείπω σ' ἔπος;
πόθεν ἂν λάβοιμι ῥῆμα μυριάμφορον
ὅτῳ προσείπω σ'; οὐ γὰρ εἶχον οἴκοθεν.
ὦ χαῖρ' Ὀπώρα, καὶ σὺ δ' ὦ Θεωρία.
οἷον δ' ἔχεις τὸ πρόσωπον ὦ Θεωρία,
οἷον δὲ πνεῖς, ὡς ἡδὺ κατὰ τῆς καρδίας,
γλυκύτατον ὥσπερ ἀστρατείας καὶ μύρου.

ΕΡΜΗΣ

μῶν οὖν ὅμοιον καὶ γυλίου στρατιωτικοῦ;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἀπέπτυσ' ἐχθροῦ φωτὸς ἔχθιστον πλέκος.
τοῦ μὲν γὰρ ὄζει κρομμυοξυρεγμίας,
ταύτης δ' ὀπώρας, ὑποδοχῆς, διονυσίων,
αὐλῶν, τρυγῳδῶν, Σοφοκλέους μελῶν, κιχλῶν,
ἐπυλλίων Εὐριπίδου,

ΕΡΜΗΣ

κλαύσἄρα σὺ
ταύτης καταψευδόμενος· οὐ γὰρ ἥδεται
αὕτη ποιητῇ ῥηματίων δικανικῶν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

κιττοῦ, τρυγοίπου, προβατίων βληχωμένων,
κόλπου, γυναικῶν διατρεχουσῶν εἰς ἀγρόν,
δούλης μεθυούσης, ἀνατετραμμένου χοός,
ἄλλων τε πολλῶν κἀγαθῶν.

ΕΡΜΗΣ

ἴθι νυν ἄθρει
οἷον πρὸς ἀλλήλας λαλοῦσιν αἱ πόλεις
διαλλαγεῖσαι καὶ γελῶσιν ἄσμεναι,
καὶ ταῦτα δαιμονίως ὑπωπιασμέναι
ἁπαξάπασαι καὶ κυάθους προσκείμεναι.
καὶ τῶνδε τοίνυν τῶν θεωμένων σκόπει
τὰ πρόσωφ', ἵνα γνῷς τὰς τέχνας.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

αἰβοῖ τάλας,
ἐκεινονὶ γοῦν τὸν λοφοποιὸν οὐχ ὁρᾷς
τίλλονθ' ἑαυτόν; ὁ δέ γε τὰς σμινύας ποιῶν
κατέπαρδεν ἄρτι τοῦ ξιφουργοῦ 'κεινονί.
ὁ δὲ δρεπανουργὸς οὐχ ὁρᾷς ὡς ἥδεται,
καὶ τὸν δορυξὸν οἷον ἐσκιμάλισεν;

ΕΡΜΗΣ

ἴθι νυν ἄνειπε τοὺς γεωργοὺς ἀπιέναι.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἀκούετε λεῴ· τοὺς γεωργοὺς ἀπιέναι
τὰ γεωργικὰ σκεύη λαβόντας εἰς ἀγρὸν
ὡς τάχιστ' ἄνευ δορατίου καὶ ξίφους κἀκοντίου·

ὡς ἅπαντ᾽ ἤδη ᾽στὶ μεστὰ τἀνθάδ᾽ εἰρήνης σαπρᾶς.
ἀλλὰ πᾶς χώρει πρὸς ἔργον εἰς ἀγρὸν παιωνίσας.

ΧΟΡΟΣ

ὦ ποθεινὴ τοῖς δικαίοις καὶ γεωργοῖς ἡμέρα,
ἄσμενός σ᾽ ἰδὼν προσειπεῖν βούλομαι τὰς ἀμπέλους,
τάς τε συκᾶς, ἃς ἐγὼ ᾽φύτευον ὢν νεώτερος,
ἀσπάσασθαι θυμὸς ἡμῖν ἐστι πολλοστῷ χρόνῳ.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

νῦν μὲν οὖν ὦνδρες προσευξώμεσθα πρῶτον τῇ θεῷ,
ἥπερ ἡμῶν τοὺς λόφους ἀφεῖλε καὶ τὰς γοργόνας·
εἶθ᾽ ὅπως λιταργιοῦμεν οἴκαδ᾽ ἐς τὰ χωρία,
ἐμπολήσαντές τι χρηστὸν εἰς ἀγρὸν ταρίχιον.

ΕΡΜΗΣ

ὦ Πόσειδον ὡς καλὸν τὸ στῖφος αὐτῶν φαίνεται
καὶ πυκνὸν καὶ γοργὸν ὥσπερ μᾶζα καὶ πανδαισία.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

νὴ Δί᾽ ἡ γὰρ σφῦρα λαμπρὸν ἦν ἄρ᾽ ἐξωπλισμένη,
αἵ τε θρίνακες διαστίλβουσι πρὸς τὸν ἥλιον.
ἦ καλῶς αὐτῶν ἀπαλλάξειεν ἂν μετόρχιον.
ὥστ᾽ ἔγωγ᾽ ἤδη ᾽πιθυμῶ καὐτὸς ἐλθεῖν εἰς ἀγρὸν
καὶ τριαινοῦν τῇ δικέλλῃ διὰ χρόνου τὸ γήδιον.
ἀλλ᾽ ἀναμνησθέντες ὦνδρες
τῆς διαίτης τῆς παλαιᾶς,
ἣν παρεῖχ᾽ αὕτη ποθ᾽ ἡμῖν,
τῶν τε παλασίων ἐκείνων
τῶν τε σύκων τῶν τε μύρτων,
τῆς τρυγός τε τῆς γλυκείας
τῆς ἰωνιᾶς τε τῆς πρὸς
τῷ φρέατι τῶν τ᾽ ἐλαῶν
ὧν ποθοῦμεν,
ἀντὶ τούτων τήνδε νυνὶ
τὴν θεὸν προσείπατε.

ΧΟΡΟΣ

χαῖρε χαῖρ᾽, ὡς ἀσμένοισιν ἦλθες ἡμῖν φιλτάτη.
σῷ γὰρ ἐδάμην πόθῳ, δαιμόνια βουλόμενος εἰς ἀγρὸν
ἀνερπύσαι.
ἦσθα γὰρ μέγιστον ἡμῖν κέρδος ὦ ποθουμένη
πᾶσιν ὁπόσοι γεωργὸν βίον ἐτρίβομεν.

μόνη γὰρ ἡμᾶς ὠφέλεις.
πολλὰ γὰρ ἐπάσχομεν πρίν ποτ᾽ ἐπὶ σοῦ γλυκέα κἀδά-
πανα καὶ φίλα.
τοῖς ἀγροίκοισιν γὰρ ἦσθα χῖδρα καὶ σωτηρία.
ὥστε σὲ τά τ᾽ ἀμπέλια καὶ τὰ νέα συκίδια
τἄλλα θ᾽ ὁπόσ᾽ ἐστὶ φυτὰ προσγελάσεται λαβόντ᾽ ἄσμενα.
ἀλλὰ ποῦ ποτ᾽ ἦν ἀφ᾽ ἡμῶν τὸν πολὺν τοῦτον χρόνον
ἥδε, τοῦθ᾽ ἡμᾶς δίδαξον ὦ θεῶν εὐνούστατε.

ΕΡΜΗΣ

ὦ λιπερνῆτες γεωργοί, τἀμὰ δὴ ξυνίετε
ῥήματ᾽, εἰ βούλεσθ᾽ ἀκοῦσαι τήνδ᾽ ὅπως ἀπώλετο.
πρῶτα μὲν γὰρ ἦρξεν ἄτης Φειδίας πράξας κακῶς·
εἶτα Περικλέης φοβηθεὶς μὴ μετάσχοι τῆς τύχης,
τὰς φύσεις ὑμῶν δεδοικὼς καὶ τὸν αὐτοδὰξ τρόπον,
πρὶν παθεῖν τι δεινὸν αὐτός, ἐξέφλεξε τὴν πόλιν,
ἐμβαλὼν σπινθῆρα μικρὸν μεγαρικοῦ ψηφίσματος,
κἀξεφύσησεν τοσοῦτον πόλεμον ὥστε τῷ καπνῷ
πάντας Ἕλληνας δακρῦσαι, τούς τ᾽ ἐκεῖ τούς τ᾽ ἐνθαδί.
ὡς δ᾽ ἅπαξ τὸ πρῶτον ἄκουσ᾽ ἐψόφησεν ἄμπελος
καὶ πίθος πληγεὶς ὑπ᾽ ὀργῆς ἀντελάκτισεν πίθῳ,
οὐκέτ᾽ ἦν οὐδεὶς ὁ παύσων, ἥδε δ᾽ ἠφανίζετο.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ταῦτα τοίνυν μὰ τὸν Ἀπόλλω ᾽γὼ ᾽πεπύσμην οὐδενός,
οὐδ᾽ ὅπως αὐτῇ προσήκοι Φειδίας ἠκηκόη.

ΧΟΡΟΣ

οὐδ᾽ ἔγωγε πλήν γε νυνί. ταῦτ᾽ ἄρ᾽ εὐπρόσωπος ἦν,
οὖσα συγγενὴς ἐκείνου. πόλλ᾽ ἄρ᾽ ἡμᾶς λανθάνει.

ΕΡΜΗΣ

κᾆτ᾽ ἐπειδὴ ᾽γνωσαν ὑμᾶς αἱ πόλεις ὧν ἤρχετε
ἠγριωμένους ἐπ᾽ ἀλλήλοισι καὶ σεσηρότας,
πάντ᾽ ἐμηχανῶντ᾽ ἐφ᾽ ὑμῖν τοὺς φόρους φοβούμεναι,
κἀνέπειθον τῶν Λακώνων τοὺς μεγίστους χρήμασιν.
οἱ δ᾽ ἅτ᾽ ὄντες αἰσχροκερδεῖς καὶ διειρωνόξενοι
τήνδ᾽ ἀπορρίψαντες αἰσχρῶς τὸν πόλεμον ἀνήρπασαν·
κᾆτα τἀκείνων γε κέρδη τοῖς γεωργοῖς ἦν κακά·
αἱ γὰρ ἐνθένδ᾽ αὖ τριήρεις ἀντιτιμωρούμεναι
οὐδὲν αἰτίων ἂν ἀνδρῶν τὰς κράδας κατήσθιον.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἐν δίκῃ μὲν οὖν, ἐπεί τοι καὶ κορώνεών γέ μου
ἐξέκοψαν, ἣν ἐγὼ 'φύτευσα κἀξεθρεψάμην.

ΧΟΡΟΣ

νὴ Δί' ὦ μέλ' ἐνδίκως γε δῆτ', ἐπεὶ κἀμοῦ λίθον
ἐμβαλόντες ἐξμέδιμνον κυψέλην ἀπώλεσαν.

ΕΡΜΗΣ

κᾆτα δ' ὡς ἐκ τῶν ἀγρῶν ξυνῆλθεν οὑργάτης λεώς,
τὸν τρόπον πωλούμενος τὸν αὐτὸν οὐκ ἐμάνθανεν,
ἀλλ' ἅτ' ὢν ἄνευ γιγάρτων καὶ φιλῶν τὰς ἰσχάδας
ἔβλεπεν πρὸς τοὺς λέγοντας· οἳ δὲ γιγνώσκοντες εὖ
τοὺς πένητας ἀσθενοῦντας κἀποροῦντας ἀλφίτων,
τήνδε μὲν δικροῖς ἐώθουν τὴν θεὸν κεκράγμασιν,
πολλάκις φανεῖσαν αὐτὴν τῆσδε τῆς χώρας πόθῳ,
τῶν δὲ συμμάχων ἔσειον τοὺς παχεῖς καὶ πλουσίους,
αἰτίας ἂν προστιθέντες, ὡς φρονεῖ τὰ Βρασίδα.
εἶτ' ἂν ὑμεῖς τοῦτον ὥσπερ κυνίδι' ἐσπαράττετε·
ἡ πόλις γὰρ ὠχριῶσα κἀν φόβῳ καθημένη,
ἅττα διαβάλοι τις αὐτῇ, ταῦτ' ἂν ἥδιστ' ἤσθιεν.
οἳ δὲ τὰς πληγὰς ὁρῶντες ἃς ἐτύπτεθ' οἱ ξένοι
χρυσίῳ τῶν ταῦτα ποιούντων ἐβύνουν τὸ στόμα,
ὥστ' ἐκείνους μὲν ποιῆσαι πλουσίους, ἡ δ' Ἑλλὰς ἂν
ἐξερημωθεῖσ' ἂν ὑμᾶς ἔλαθε. ταῦτα δ' ἦν ὁ δρῶν
βυρσοπώλης.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

παῦε παῦ' ὦ δέσποθ' Ἑρμῆ, μὴ λέγε,
ἀλλ' ἔα τὸν ἄνδρ' ἐκεῖνον οὗπερ ἔστ' εἶναι κάτω·
οὐ γὰρ ἡμέτερος ἔτ' ἔστ' ἐκεῖνος ἀνὴρ ἀλλὰ σός.
ἅττ' ἂν οὖν λέγῃς ἐκεῖνον,
κεἰ πανοῦργος ἦν, ὅτ' ἔζη,
καὶ λάλος καὶ συκοφάντης
καὶ κύκηθρον καὶ τάρακτρον,
ταῦθ' ἁπαξάπαντα νυνὶ
τοὺς σεαυτοῦ λοιδορεῖς.
ἀλλ' ὅ τι σιωπᾷς ὦ πότνια κάτειπέ μοι.

ΕΡΜΗΣ

ἀλλ' οὐκ ἂν εἴποι πρός γε τοὺς θεωμένους·
ὀργὴν γὰρ αὐτοῖς ὧν ἔπαθε πολλὴν ἔχει.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἡ δ' ἀλλὰ πρὸς σὲ μικρὸν εἰπάτω μόνον.

ΕΡΜΗΣ

εἴφ' ὅ τι νοεῖς αὐτοῖσι πρὸς ἔμ' ὦ φιλτάτη.
ἴθ' ὦ γυναικῶν μισοπορπακιστάτη.
εἶεν, ἀκούω. ταῦτ' ἐπικαλεῖς; μανθάνω.
ἀκούσαθ' ὑμεῖς ὧν ἕνεκα μομφὴν ἔχει.
ἐλθοῦσά φησιν αὐτομάτη μετὰ τἀν Πύλῳ
σπονδῶν φέρουσα τῇ πόλει κίστην πλέαν
ἀποχειροτονηθῆναι τρὶς ἐν τἠκκλησίᾳ.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἡμάρτομεν ταῦτ'· ἀλλὰ συγγνώμην ἔχε·
ὁ νοῦς γὰρ ἡμῶν ἦν τότ' ἐν τοῖς σκύτεσιν.

ΕΡΜΗΣ

ἴθι νυν ἄκουσον οἷον ἄρτι μ' ἤρετο,
ὅστις κακόνους αὐτῇ μάλιστ' ἦν ἐνθαδί,
χὤστις φίλος κἄσπευδεν εἶναι μὴ μάχας.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

εὐνούστατος μὲν ἦν μακρῷ Κλεώνυμος.

ΕΡΜΗΣ

ποῖός τις οὖν εἶναι δοκεῖ τὰ πολεμικὰ
ὁ Κλεώνυμος;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ψυχήν γ' ἄριστος πλήν γ' ὅτι
οὐκ ἦν ἄρ' οὗπέρ φησιν εἶναι τοῦ πατρός.
εἰ γάρ ποτ' ἐξέλθοι στρατιώτης, εὐθέως
ἀποβολιμαῖος τῶν ὅπλων ἐγίγνετο.

ΕΡΜΗΣ

ἔτι νῦν ἄκουσον οἷον ἄρτι μ' ἤρετο,
ὅστις κρατεῖ νῦν τοῦ λίθου τοῦ 'ν τῇ πυκνί.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

Ὑπέρβολος νῦν τοῦτ' ἔχει τὸ χωρίον.
αὕτη τί ποιεῖς; τὴν κεφαλὴν ποῖ περιάγεις;

ΕΡΜΗΣ

ἀποστρέφεται τὸν δῆμον ἀχθεσθεῖσ' ὅτι
οὕτω πονηρὸν προστάτην ἐπεγράψατο.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἀλλ' οὐκέτ' αὐτῷ χρησόμεθ' οὐδέν, ἀλλὰ νῦν
ἀπορῶν ὁ δῆμος ἐπιτρόπου καὶ γυμνὸς ὢν
τοῦτον τέως τὸν ἄνδρα περιεζώσατο.

ΕΡΜΗΣ

πῶς οὖν ξυνοίσει ταῦτ᾽ ἐρωτᾷ τῇ πόλει.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

εὐβουλότεροι γενησόμεθα.

ΕΡΜΗΣ

τρόπῳ τίνι;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὅτι τυγχάνει λυχνοποιὸς ὤν. πρὸ τοῦ μὲν οὖν
ἐψηλαφῶμεν ἐν σκότῳ τὰ πράγματα,
νυνὶ δ᾽ ἅπαντα πρὸς λύχνον βουλεύσομεν.

ΕΡΜΗΣ

ὢ ὤ,
οἷά μ᾽ ἐκέλευσεν ἀναπυθέσθαι σου.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

τὰ τί;

ΕΡΜΗΣ

πάμπολλα καὶ τἀρχαῖ᾽ ἃ κατέλιπεν τότε·
πρῶτον δ᾽ ὅ τι πράττει Σοφοκλέης ἀνήρετο.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

εὐδαιμονεῖ, πάσχει δὲ θαυμαστόν.

ΕΡΜΗΣ

τὸ τί;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἐκ τοῦ Σοφοκλέους γίγνεται Σιμωνίδης.

ΕΡΜΗΣ

Σιμωνίδης; πῶς;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὅτι γέρων ὢν καὶ σαπρὸς
κέρδους ἕκατι κἂν ἐπὶ ῥιπὸς πλέοι.

ΕΡΜΗΣ

τί δαί; Κρατῖνος ὁ σοφὸς ἔστιν;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἀπέθανεν
ὅθ᾽ οἱ Λάκωνες ἐνέβαλον.

ΕΡΜΗΣ

τί παθών;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὅ τι;
ὡρακιάσας· οὐ γὰρ ἐξηνέσχετο
ἰδὼν πίθον καταγνύμενον οἴνου πλέων.
χἄτερα πόσ᾽ ἄττ᾽ οἴει γεγενῆσθ᾽ ἐν τῇ πόλει;
ὥστ᾽ οὐδέποτ᾽ ὦ δέσποιν᾽ ἀφησόμεσθά σου.

ΕΡΜΗΣ

ἴθι νυν ἐπὶ τούτοις τὴν Ὀπώραν λάμβανε

γυναῖκα σαυτῷ τήνδε· κᾆτ᾽ ἐν τοῖς ἀγροῖς
ταύτῃ ξυνοικῶν ἐκποιοῦ σαυτῷ βότρυς.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὦ φιλτάτη δεῦρ᾽ ἐλθὲ καὶ δός μοι κύσαι.
ἆρ᾽ ἂν βλαβῆναι διὰ χρόνου τί σοι δοκῶ
ὦ δέσποθ᾽ Ἑρμῆ τῆς Ὀπώρας κατελάσας;

ΕΡΜΗΣ

οὔκ εἴ γε κυκεῶν᾽ ἐπιπίοις βληχωνίαν.
ἀλλ᾽ ὡς τάχιστα τήνδε τὴν Θεωρίαν
ἀπάγαγε τῇ βουλῇ λαβὼν ἧσπέρ ποτ᾽ ἦν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὦ μακαρία βουλὴ σὺ τῆς Θεωρίας,
ὅσον ῥοφήσει ζωμὸν ἡμερῶν τριῶν,
ὅσας δὲ κατέδει χόλικας ἑφθὰς καὶ κρέα.
ἀλλ᾽ ὦ φίλ᾽ Ἑρμῆ χαῖρε πολλά.

ΕΡΜΗΣ

καὶ σύ γε
ὤνθρωπε χαίρων ἄπιθι καὶ μέμνησό μου.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὦ κάνθαρ᾽ οἴκαδ᾽ οἴκαδ᾽ ἀποπετώμεθα.

ΕΡΜΗΣ

οὐκ ἐνθάδ᾽ ὦ τᾶν ἔστι.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ποῖ γὰρ οἴχεται;

ΕΡΜΗΣ

ὑφ᾽ ἅρματ᾽ ἐλθὼν Ζηνὸς ἀστραπηφορεῖ.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

πόθεν οὖν ὁ τλήμων ἐνθάδ᾽ ἕξει σιτία;

ΕΡΜΗΣ

τὴν τοῦ Γανυμήδους ἀμβροσίαν σιτήσεται.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

πῶς δῆτ᾽ ἐγὼ καταβήσομαι;

ΕΡΜΗΣ

θάρρει, καλῶς·
τῃδὶ παρ᾽ αὐτὴν τὴν θεόν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

δεῦρ᾽ ὦ κόρα
ἕπεσθον ἅμ᾽ ἐμοὶ θᾶττον, ὡς πολλοὶ πάνυ
ποθοῦντες ὑμᾶς ἀναμένουσ᾽ ἐστυκότες.

ΧΟΡΟΣ

ἀλλ' ἴθι χαίρων· ἡμεῖς δὲ τέως τάδε τὰ σκεύη παραδόντες
τοῖς ἀκολούθοις φῶμεν σώζειν, ὡς εἰώθασι μάλιστα
περὶ τὰς σκηνὰς πλεῖστοι κλέπται κυπτάζειν καὶ κακοποιεῖν.
ἀλλὰ φυλάττετε ταῦτ' ἀνδρείως· ἡμεῖς δ' αὖ τοῖσι θεαταῖς
ἣν ἔχομεν ὁδὸν λόγων εἴπωμεν ὅσα τε νοῦς ἔχει.
χρῆν μὲν τύπτειν τοὺς ῥαβδούχους, εἴ τις κωμῳδοποιητὴς
αὑτὸν ἐπῄνει πρὸς τὸ θέατρον παραβὰς ἐν τοῖς ἀναπαίστοις·
εἰ δ' οὖν εἰκός τινα τιμῆσαι θύγατερ Διός, ὅστις ἄριστος
κωμῳδοδιδάσκαλος ἀνθρώπων καὶ κλεινότατος γεγένηται,
ἄξιος εἶναί φησ' εὐλογίας μεγάλης ὁ διδάσκαλος ἡμῶν.
πρῶτον μὲν γὰρ τοὺς ἀντιπάλους μόνος ἀνθρώπων κατέπαυσεν
ἐς τὰ ῥάκια σκώπτοντας ἀεὶ καὶ τοῖς φθερσὶν πολεμοῦντας,
τούς θ' Ἡρακλέας τοὺς μάττοντας καὶ τοὺς πεινῶντας ἐκείνους
ἐξήλασ' ἀτιμώσας πρῶτος, καὶ τοὺς δούλους παρέλυσεν
τοὺς φεύγοντας κἀξαπατῶντας καὶ τυπτομένους ἐπίτηδες,
ἵν' ὁ σύνδουλος σκώψας αὐτοῦ τὰς πληγὰς εἶτ' ἀνέροιτο,
ὦ κακόδαιμον τί τὸ δέρμ' ἔπαθες; μῶν ὑστριχὶς εἰσέβαλέν σοι
ἐς τὰς πλευρὰς πολλῇ στρατιᾷ κἀδενδροτόμησε τὸ νῶτον;
τοιαῦτ' ἀφελὼν κακὰ καὶ φόρτον καὶ βωμολοχεύματ' ἀγεννῆ
ἐποίησε τέχνην μεγάλην ἡμῖν κἀπύργωσ' οἰκοδομήσας
ἔπεσιν μεγάλοις καὶ διανοίαις καὶ σκώμμασιν οὐκ ἀγοραίοις,
οὐκ ἰδιώτας ἀνθρωπίσκους κωμῳδῶν οὐδὲ γυναῖκας,
ἀλλ' Ἡρακλέους ὀργήν τιν' ἔχων τοῖσι μεγίστοις ἐπεχείρει,
διαβὰς βυρσῶν ὀσμὰς δεινὰς κἀπειλὰς βαρβορομύθους,
θρασέως ξυστὰς εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς αὐτῷ τῷ καρχαρόδοντι,
οὗ δεινόταται μὲν ἀπ' ὀφθαλμῶν Κύννης ἀκτῖνες ἔλαμπον,
ἑκατὸν δὲ κύκλῳ γλῶτται κολάκων οἰμωξομένων ἐλιχμῶντο
περὶ τὴν κεφαλήν, φωνὴν δ' εἶχεν χαράδρας ὄλεθρον τετοκυίας,
φώκης δ' ὀσμήν, Λαμίας ὄρχεις ἀπλύτους, πρωκτὸν δὲ καμήλου.
τοιοῦτον ἰδὼν τέρας οὐ κατέδεισ', ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν πολεμίζων

οὓς ἐξῆγον κλάοντας ἀεί, καὶ τούτους οὕνεκα τονδί, 744

ἀντεῖχον ἀεὶ καὶ τῶν ἄλλων νήσων. ὧν οὕνεκα νυνὶ
ἀποδοῦναί μοι τὴν χάριν ὑμᾶς εἰκὸς καὶ μνήμονας εἶναι.
καὶ γὰρ πρότερον πράξας κατὰ νοῦν οὐχὶ παλαίστρας περινοστῶν
παῖδας ἐπείρων, ἀλλ' ἀράμενος τὴν σκευὴν εὐθὺς ἐχώρουν,
παῦρ' ἀνιάσας, πόλλ' εὐφράνας, πάντα παρασχὼν τὰ δέοντα.
πρὸς ταῦτα χρεὼν εἶναι μετ' ἐμοῦ
καὶ τοὺς ἄνδρας καὶ τοὺς παῖδας·
καὶ τοῖς φαλακροῖσι παραινοῦμεν
ξυσπουδάζειν περὶ τῆς νίκης.
πᾶς γάρ τις ἐρεῖ νικῶντος ἐμοῦ
κἀπὶ τραπέζῃ καὶ ξυμποσίοις,
φέρε τῷ φαλακρῷ, δὸς τῷ φαλακρῷ
τῶν τρωγαλίων, καὶ μἀφαίρει
γενναιοτάτου τῶν ποιητῶν
λαμπρὸν τὸ μέτωπον ἔχοντος.
Μοῦσα σὺ μὲν πολέμους ἀπωσαμένη μετ' ἐμοῦ
τοῦ φίλου χόρευσον,
κλείουσα θεῶν τε γάμους ἀνδρῶν τε δαῖτας
καὶ θαλίας μακάρων· σοὶ γὰρ τάδ' ἐξ ἀρχῆς μέλει.
ἢν δέ σε Καρκίνος ἐλθὼν
ἀντιβολῇ μετὰ τῶν παίδων χορεῦσαι,
μήθ' ὑπάκουε μήτ' ἔλ-
θῃς συνέριθος αὐτοῖς,
ἀλλὰ νόμιζε πάντας
ὄρτυγας οἰκογενεῖς γυλιαύχενας ὀρχηστὰς
ναννοφυεῖς σφυράδων ἀποκνίσματα μηχανοδίφας.
καὶ γὰρ ἔφασχ' ὁ πατὴρ ὃ παρ' ἐλπίδας
εἶχε τὸ δρᾶμα γαλῆν τῆς ἑσπέρας ἀπάγξαι.
τοιάδε χρὴ Χαρίτων δαμώματα καλλικόμων
τὸν σοφὸν ποιητὴν
ὑμνεῖν, ὅταν ἠρινὰ μὲν φωνῇ χελιδὼν
ἡδομένη κελαδῇ, χορὸν δὲ μὴ 'χῃ Μόρσιμος
μηδὲ Μελάνθιος, οὗ δὴ
πικροτάτην ὄπα γηρύσαντος ἤκουσ',

775—795=796—816

ἡνίκα τῶν τραγῳδῶν
τὸν χορὸν εἶχον ἀδελ-
φός τε καὶ αὐτός, ἄμφω
γοργόνες ὀψοφάγοι βατιδοσκόποι ἅρπυιαι,
γραοσόβαι μιαροὶ τραγομάσχαλοι ἰχθυολῦμαι·
ὧν καταχρεμψαμένη μέγα καὶ πλατὺ
Μοῦσα θεὰ μετ᾽ ἐμοῦ ξύμπαιζε τὴν ἑορτήν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὡς χαλεπὸν ἐλθεῖν ἦν ἄρ᾽ εὐθὺ τῶν θεῶν.
ἔγωγέ τοι πεπόνηκα κομιδῇ τὼ σκέλη.
μικροὶ δ᾽ ὁρᾶν ἄνωθεν ἦστ᾽. ἔμοιγέ τοι
ἀπὸ τοὐρανοῦ ᾽φαίνεσθε κακοήθεις πάνυ,
ἐντευθενὶ δὲ πολύ τι κακοηθέστεροι.

ΟΙΚΕΤΗΣ

ὦ δέσποθ᾽ ἥκεις;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὡς ἐγὼ ᾽πυθόμην τινός.

ΟΙΚΕΤΗΣ

τί δ᾽ ἔπαθες;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἤλγουν τὼ σκέλη μακρὰν ὁδὸν
διεληλυθώς.

ΟΙΚΕΤΗΣ

ἴθι νυν κάτειπέ μοι,

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

τὸ τί;

ΟΙΚΕΤΗΣ

ἄλλον τιν᾽ εἶδες ἄνδρα κατὰ τὸν ἀέρα
πλανώμενον πλὴν σαυτόν;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

οὐκ εἰ μή γέ που
ψυχὰς δύ᾽ ἢ τρεῖς διθυραμβοδιδασκάλων.

ΟΙΚΕΤΗΣ

τί δ᾽ ἔδρων;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ξυνελέγοντ᾽ ἀναβολὰς ποτώμεναι
τὰς ἐνδιαεριαυεριαυερινηχέτους τινάς.

ΟΙΚΕΤΗΣ

οὐκ ἦν ἄρ᾽ οὐδ᾽ ἃ λέγουσι κατὰ τὸν ἀέρα,
ὡς ἀστέρες γιγνόμεθ᾽, ὅταν τις ἀποθάνῃ;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

μάλιστα.

ΟΙΚΕΤΗΣ

καὶ τίς ἐστιν ἀστὴρ νῦν ἐκεῖ
Ἴων ὁ Χῖος, ὅσπερ ἐποίησεν πάλαι
ἐνθάδε τὸν ἀοῖόν ποθ᾽;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὡς ἦλθ᾽, εὐθέως
ἐῷον αὐτὸν πάντες ἐκάλουν ἀστέρα.

ΟΙΚΕΤΗΣ

τίνες γάρ εἰσ᾽ οἱ διατρέχοντες ἀστέρες,
οἳ καόμενοι θέουσιν;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἀπὸ δείπνου τινὲς
τῶν πλουσίων οὗτοι βαδίζουσ᾽ ἀστέρων,
ἰπνοὺς ἔχοντες, ἐν δὲ τοῖς ἰπνοῖσι πῦρ.
ἀλλ᾽ εἴσαγ᾽ ὡς τάχιστα ταυτηνὶ λαβών,
καὶ τὴν πύελον κατάκλυζε καὶ θέρμαιν᾽ ὕδωρ,
στόρνυ τ᾽ ἐμοὶ καὶ τῇδε κουρίδιον λέχος.
καὶ ταῦτα δράσας ἧκε δεῦρ᾽ αὖθις πάλιν·
ἐγὼ δ᾽ ἀποδώσω τήνδε τῇ βουλῇ τέως.

ΟΙΚΕΤΗΣ

πόθεν δ᾽ ἔλαβες ταύτας;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὁπόθεν; ἐκ τοὐρανοῦ.

ΟΙΚΕΤΗΣ

οὐκ ἂν ἔτι δοίην τῶν θεῶν τριώβολον,
εἰ πορνοβοσκοῦσ᾽ ὥσπερ ἡμεῖς οἱ βροτοί.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

οὐκ ἀλλὰ κἀκεῖ ζῶσιν ἀπὸ τούτων τινές.

ΟΙΚΕΤΗΣ

ἄγε νυν ἴωμεν. εἰπέ μοι δῶ καταφαγεῖν
ταύτῃ τι;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

μηδέν· οὐ γὰρ ἐθελήσει φαγεῖν
οὔτ᾽ ἄρτον οὔτε μᾶζαν, εἰωθυῖ᾽ ἀεὶ
παρὰ τοῖς θεοῖσιν ἀμβροσίαν λείχειν ἄνω.

ΟΙΚΕΤΗΣ

λείχειν ἄρ᾽ αὐτῇ κἀνθάδε σκευαστέον.

ΧΟΡΟΣ

εὐδαιμονικῶς γ' ὁ πρεσ-
βύτης, ὅσα γ' ὧδ' ἰδεῖν,
τὰ νῦν τάδε πράττει.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

τί δῆτ' ἐπειδὰν νυμφίον μ' ὁρᾶτε λαμπρὸν ὄντα;

ΧΟΡΟΣ

ζηλωτὸς ἔσει γέρων
αὖθις νέος ὢν πάλιν,
μύρῳ κατάλειπτος.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

οἶμαι. τί δῆθ' ὅταν ξυνὼν τῶν τιτθίων ἔχωμαι;

ΧΟΡΟΣ

εὐδαιμονέστερος φανεῖ τῶν Καρκίνου στροβίλων.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

οὔκουν δικαίως; ὅστις εἰς
ὄχημα κανθάρου 'πιβὰς
ἔσωσα τοὺς Ἕλληνας, ὥστ'
ἐν τοῖς ἀγροῖς
ἅπαντας ὄντας ἀσφαλῶς
βινεῖν τε καὶ καθεύδειν.

ΟΙΚΕΤΗΣ

ἡ παῖς λέλουται καὶ τὰ τῆς πυγῆς καλά·
ὁ πλακοῦς πέπεπται, σησαμὶς ξυμπλάττεται,
καὶ τἄλλ' ἁπαξάπαντα· τοῦ πέους δὲ δεῖ.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἴθι νυν ἀποδῶμεν τήνδε τὴν Θεωρίαν
ἀνύσαντε τῇ βουλῇ τι.

ΟΙΚΕΤΗΣ

ταυτηνί; τί φῄς;
αὕτη Θεωρία 'στίν, ἣν ἡμεῖς ποτε
ἐπαίομεν Βραυρωνάδ' ὑποπεπωκότες;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

σάφ' ἴσθι, κἀλήφθη γε μόλις.

ΟΙΚΕΤΗΣ

ὦ δέσποτα
ὅσην ἔχει τὴν πρωκτοπεντετηρίδα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

εἶεν, τίς ἔσθ' ὑμῶν δίκαιος, τίς ποτε;

856—867=910—921

τίς διαφυλάξει τήνδε τῇ βουλῇ λαβών;
οὗτος τί περιγράφεις;

ΟΙΚΕΤΗΣ

τὸ δεῖν᾽ εἰς Ἴσθμια
σκηνὴν ἐμαυτοῦ τῷ πέει καταλαμβάνω.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

οὔπω λέγεθ᾽ ὑμεῖς τίς ὁ φυλάξων. δεῦρο σύ·
καταθήσομαι γὰρ αὐτὸς ἐς μέσους ἄγων.

ΟΙΚΕΤΗΣ

ἐκεινοσὶ νεύει.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

τίς;

ΟΙΚΕΤΗΣ

ὅστις; Ἀριφράδης,
ἄγειν παρ᾽ αὑτὸν ἀντιβολῶν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἀλλ᾽ ὦ μέλε
τὸν ζωμὸν αὐτῆς προσπεσὼν ἐκλάψεται.
ἄγε δὴ σὺ κατάθου πρῶτα τὴν σκευὴν χαμαί.
βουλή, πρυτάνεις, ὁρᾶτε τὴν Θεωρίαν.
σκέψασθ᾽ ὅσ᾽ ὑμῖν ἀγαθὰ παραδώσω φέρων,
ὥστ᾽ εὐθέως ἄραντας ὑμᾶς τὼ σκέλη
ταύτης μετέωρα καταγαγεῖν ἀνάρρυσιν.
τουτὶ δ᾽ ὁρᾶτ᾽ ὀπτάνιον ἡμῖν ὡς καλόν.

ΟΙΚΕΤΗΣ

διὰ ταῦτα καὶ κεκάπνικ᾽ ἄρ᾽· ἐνταυθὶ γὰρ οὖν
πρὸ τοῦ πολέμου τὰ λάσανα τῇ βουλῇ ποτ᾽ ἦν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἔπειτ᾽ ἀγῶνά γ᾽ εὐθὺς ἐξέσται ποιεῖν
ταύτην ἔχουσιν αὔριον καλὸν πάνυ,
ἐπὶ γῆς παλαίειν, τετραποδηδὸν ἑστάναι,
πλαγίαν καταβάλλειν, ἐς γόνατα, κῦβδ᾽ ἑστάναι,
καὶ παγκράτιόν γ᾽ ὑπαλειψαμένοις νεανικῶς
παίειν ὀρύττειν πὺξ ὁμοῦ καὶ τῷ πέει·
τρίτῃ δὲ μετὰ ταῦθ᾽ ἱπποδρομίαν ἄξετε,
ἵνα δὴ κέλης κέλητα παρακελητιεῖ,
ἅρματα δ᾽ ἐπ᾽ ἀλλήλοισιν ἀνατετραμμένα
φυσῶντα καὶ πνέοντα προσκινήσεται·
ἕτεροι δὲ κείσονταί γ᾽ ἀπεψωλημένοι

περὶ ταῖσι καμπαῖς ἡνίοχοι πεπτωκότες.
ἀλλ' ὦ πρυτάνεις δέχεσθε τὴν Θεωρίαν.
θᾶσθ' ὡς προθύμως ὁ πρύτανις παρεδέξατο.
ἀλλ' οὐκ ἂν εἴ τι προῖκα προσαγαγεῖν σ' ἔδει,
ἀλλ' ηὗρον ἄν σ' ὑπέχοντα τὴν ἐκεχειρίαν.

ΧΟΡΟΣ

ἦ χρηστὸς ἀνὴρ πολί-
ταις ἐστὶν ἅπασιν ὅσ-
τις γ' ἐστὶ τοιοῦτος.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὅταν τρυγᾶτ', εἴσεσθε πολλῷ μᾶλλον οἷός εἰμι.

ΧΟΡΟΣ

καὶ νῦν σύ γε δῆλος εἶ·
σωτὴρ γὰρ ἅπασιν ἀν-
θρώποις γεγένησαι.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

φήσεις γ' ἐπειδὰν ἐκπίῃς οἴνου νέου λεπαστήν.

ΧΟΡΟΣ

καὶ πλήν γε τῶν θεῶν ἀεί σ' ἡγησόμεσθα πρῶτον.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

πολλῶν γὰρ ὑμῖν ἄξιος
Τρυγαῖος ἁθμονεὺς ἐγώ,
δεινῶν ἀπαλλάξας πόνων
τὸν δημότην
καὶ τὸν γεωργικὸν λεών,
Ὑπέρβολόν τε παύσας.

ΟΙΚΕΤΗΣ

ἄγε δὴ τί νῷν ἐντευθενὶ ποιητέον;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

τί δ' ἄλλο γ' ἢ ταύτην χύτραις ἱδρυτέον;

ΧΟΡΟΣ

χύτραισιν, ὥσπερ μεμφόμενον Ἑρμίδιον;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

τί δαὶ δοκεῖ; βούλεσθε λαρινῷ βοΐ;

ΧΟΡΟΣ

βοΐ; μηδαμῶς, ἵνα μὴ βοηθεῖν ποι δέῃ.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἀλλ' ὑὶ παχείᾳ καὶ μεγάλῃ;

ΧΟΡΟΣ

μὴ μή.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

τιή;

ΧΟΡΟΣ

ἵνα μὴ γένηται Θεογένους ὑηνία.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

τῷ δαὶ δοκεῖ σοι δῆτα τῶν λοιπῶν;

ΧΟΡΟΣ

ὀΐ.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὀΐ;

ΧΟΡΟΣ

ναὶ μὰ Δί᾽.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἀλλὰ τοῦτό γ᾽ ἔστ᾽ ἰωνικὸν
τὸ ῥῆμ᾽.

ΧΟΡΟΣ

ἐπίτηδές γ᾽, ἵν᾽ ὅταν ἐν τἠκκλησίᾳ
ὡς χρὴ πολεμεῖν λέγῃ τις, οἱ καθήμενοι
ὑπὸ τοῦ δέους λέγωσ᾽ ἰωνικῶς ὀΐ,

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

εὖ τοι λέγεις.

ΧΟΡΟΣ

καὶ τἄλλα γ᾽ ὦσιν ἤπιοι.
ὥστ᾽ ἐσόμεθ᾽ ἀλλήλοισιν ἀμνοὶ τοὺς τρόπους
καὶ τοῖσι συμμάχοισι πρᾳότεροι πολύ.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἴθι νυν ἄγ᾽ ὡς τάχιστα τὸ πρόβατον λαβών·
ἐγὼ δὲποριῶ βωμὸν ἐφ᾽ ὅτου θύσομεν.

ΧΟΡΟΣ

ὡς πάνθ᾽ ὅσ᾽ ἂν θεὸς θέλῃ χἠ τύχη κατορθοῖ,
χωρεῖ κατὰ νοῦν, ἕτερον δ᾽ ἑτέρῳ
τούτων κατὰ καιρὸν ἀπαντᾷ.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὡς ταῦτα δῆλά γ᾽ ἔσθ᾽· ὁ γὰρ βωμὸς θύρασι καὶ δή.

ΧΟΡΟΣ

ἐπείγετέ νυν ἐν ὅσῳ
σοβαρὰ θεόθεν κατέχει
πολέμου μετάτροπος αὔρα.

939—955=1023—1038

νῦν γὰρ δαίμων φανερῶς
ἐς ἀγαθὰ μεταβιβάζει.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

τὸ κανοῦν πάρεστ' ὀλὰς ἔχον καὶ στέμμα καὶ μάχαιραν,
καὶ πῦρ γε τουτί, κοὐδὲν ἴσχει πλὴν τὸ πρόβατον ἡμᾶς.

ΧΟΡΟΣ

οὔκουν ἁμιλλήσεσθον; ὡς
ἢν Χαῖρις ὑμᾶς ἴδῃ,
πρόσεισιν αὐλήσων ἄκλη-
τος, κᾆτα τοῦτ' εὖ οἶδ' ὅτι
φυσῶντι καὶ πονουμένῳ
προσδώσετε δήπου.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἄγε δὴ τὸ κανοῦν λαβὼν σὺ καὶ τὴν χέρνιβα
περίιθι τὸν βωμὸν ταχέως ἐπιδέξια.

ΟΙΚΕΤΗΣ

ἰδού· λέγοις ἂν ἄλλο· περιελήλυθα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

φέρε δὴ τὸ δαλίον τόδ' ἐμβάψω λαβών,
καὐτός γε χερνίπτου παραδοὺς ταύτην ἐμοί.
σείου σὺ ταχέως· σὺ δὲ πρότεινε τῶν ὀλῶν·
καὶ τοῖς θεαταῖς ῥῖπτε τῶν κριθῶν.

ΟΙΚΕΤΗΣ

ἰδού.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἔδωκας ἤδη;

ΟΙΚΕΤΗΣ

νὴ τὸν Ἑρμῆν ὥστε γε
τούτων ὅσοιπέρ εἰσι τῶν θεωμένων
οὐκ ἔστιν οὐδεὶς ὅστις οὐ κριθὴν ἔχει.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

οὐχ αἱ γυναῖκές γ' ἔλαβον.

ΟΙΚΕΤΗΣ

ἀλλ' εἰς ἑσπέραν
δώσουσιν αὐτοῖς ἄνδρες.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἀλλ' εὐχώμεθα.
τίς τῇδε; ποῦ ποτ' εἰσὶ πολλοὶ κἀγαθοί;

ΟΙΚΕΤΗΣ

τοισδὶ φέρε δῶ· πολλοὶ γάρ εἰσι κἀγαθοί.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

τούτους ἀγαθοὺς ἐνόμισας;

ΟΙΚΕΤΗΣ

οὐ γάρ, οἵτινες
ἡμῶν καταχεόντων ὕδωρ τοσουτονὶ
ἐς ταὐτὸ τοῦθ' ἑστᾶσ' ἰόντες χωρίον;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἀλλ' ὡς τάχιστ' εὐχώμεθ'.

ΧΟΡΟΣ

εὐχώμεσθα δή.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὦ σεμνοτάτη βασίλεια θεὰ
πότνι' Εἰρήνη,
δέσποινα χορῶν, δέσποινα γάμων,
δέξαι θυσίαν τὴν ἡμετέραν.

ΧΟΡΟΣ

δέξαι δῆτ' ὦ πολυτιμήτη
νὴ Δία, καὶ μὴ ποίει γ' ἅπερ αἱ
μοιχευόμεναι δρῶσι γυναῖκες.
καὶ γὰρ ἐκεῖναι παρακλίνασαι
τῆς αὐλείας παρακύπτουσιν,
κἄν τις προσέχῃ τὸν νοῦν αὐταῖς
ἀναχωροῦσιν,
κᾆτ' ἢν ἀπίῃ παρακύπτουσιν.
τούτων σὺ ποίει μηδὲν ἔθ' ἡμᾶς.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

μὰ Δί' ἀλλ' ἀπόφηνον ὅλην σαυτὴν
γενναιοπρεπῶς τοῖσιν ἐρασταῖς
ἡμῖν, οἵ σου τρυχόμεθ' ἤδη
τρία καὶ δέκ' ἔτη,
λῦσον δὲ μάχας καὶ κορκορυγάς,
ἵνα Λυσιμάχην σε καλῶμεν.
παῦσον δ' ἡμῶν τὰς ὑπονοίας
τὰς περικόμψους,
αἷς στωμυλλόμεθ' εἰς ἀλλήλους·
μῖξον δ' ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας
πάλιν ἐξ ἀρχῆς
φιλίας χυλῷ καὶ συγγνώμῃ
τινὶ πρᾳοτέρᾳ κέρασον τὸν νοῦν·

καὶ τὴν ἀγορὰν ἡμῖν ἀγαθῶν
ἐμπλησθῆναι, 'κ Μεγάρων σκορόδων,
σικύων πρῴων, μήλων, ῥοιῶν,
δουλοισι χλανισκιδίων μικρῶν·
κἀκ Βοιωτῶν γε φέροντας ἰδεῖν
χῆνας νήττας φάττας τροχίλους·
καὶ κωπάδων ἐλθεῖν σπυρίδας,
καὶ περὶ ταύτας ἡμᾶς ἀθρόους
ὀψωνοῦντας τυρβάζεσθαι
Μορύχῳ Τελέᾳ Γλαυκέτῃ, ἄλλοις
τένθαις πολλοῖς· κᾆτα Μελάνθιον
ἥκειν ὕστερον ἐς τὴν ἀγοράν,
τὰς δὲ πεπρᾶσθαι, τὸν δ' ὀτοτύζειν,
εἶτα μονῳδεῖν ἐκ Μηδείας,
ὀλόμαν ὀλόμαν, ἀποχηρωθεὶς
τᾶς ἐν τεύτλοισι λοχευομένας·
τοὺς δ' ἀνθρώπους ἐπιχαίρειν.
ταῦτ' ὦ πολυτίμητ' εὐχομένοις ἡμῖν δίδου.

ΟΙΚΕΤΗΣ

λαβὲ τὴν μάχαιραν· εἶθ' ὅπως μαγειρικῶς
σφάξεις τὸν οἶν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἀλλ' οὐ θέμις.

ΟΙΚΕΤΗΣ

τιὴ τί δή;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

οὐχ ἥδεται δήπουθεν Εἰρήνη σφαγαῖς,
οὐδ' αἱματοῦται βωμός. ἀλλ' εἴσω φέρων
θύσας τὰ μηρί' ἐξελὼν δεῦρ' ἔκφερε,
χοὔτω τὸ πρόβατον τῷ χορηγῷ σῴζεται.

ΧΟΡΟΣ

σέ τοι θύρασι χρὴ . . . μένοντα τοίνυν
σχίζας δευρὶ τιθέναι ταχέως
τά τε πρόσφορα πάντ' ἐπὶ τούτοις.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

οὔκουν δοκῶ σοι μαντικῶς τὸ φρύγανον τίθεσθαι;

ΧΟΡΟΣ

πῶς δ' οὐχί; τί γάρ σε πέφευγ'
ὅσα χρὴ σοφὸν ἄνδρα; τί δ' οὐ

σὺ φρονεῖς ὁπόσα χρεὼν τὸν
σοφῇ . . δόκιμον
φρενὶ πορίμῳ τε τόλμῃ;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἡ σχίζα γοῦν ἐνημμένη τὸν Στιλβίδην πιέζει,
καὶ τὴν τράπεζαν οἴσομαι, καὶ παιδὸς οὐ δεήσει.

ΧΟΡΟΣ

τίς οὖν ἂν οὐκ ἐπαινέσει-
εν ἄνδρα τοιοῦτον, ὅσ-
τις πόλλ' ἀνατλὰς ἔσω-
σε τὴν ἱερὰν πόλιν;
ὥστ' οὐχὶ μὴ παύσει ποτ' ὢν
ζηλωτὸς ἅπασιν.

ΟΙΚΕΤΗΣ

ταυτὶ δέδραται. τίθεσο τὼ μηρὼ λαβών.
ἐγὼ δ' ἐπὶ σπλάγχν' εἶμι καὶ θυλήματα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἐμοὶ μελήσει ταῦτά γ'· ἀλλ' ἥκειν ἐχρῆν.

ΟΙΚΕΤΗΣ

ἰδοὺ πάρειμι. μῶν ἐπισχεῖν σοι δοκῶ;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὄπτα καλῶς νυν αὐτά· καὶ γὰρ οὑτοσὶ
προσέρχεταί δάφνῃ τις ἐστεφανωμένος.
τίς ἄρα ποτ' ἐστίν;

ΟΙΚΕΤΗΣ

ὡς ἀλαζὼν φαίνεται·
μάντις τίς ἐστιν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

οὐ μὰ Δί' ἀλλ' Ἱεροκλέης
οὗτός γέ πού 'σθ' ὁ χρησμολόγος οὑξ Ὠρεοῦ.

ΟΙΚΕΤΗΣ

τί ποτ' ἄρα λέξει;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

δῆλός ἐσθ' οὗτός γ' ὅτι
ἐναντιώσεταί τι ταῖς διαλλαγαῖς.

ΟΙΚΕΤΗΣ

οὐκ ἀλλὰ κατὰ τὴν κνῖσαν εἰσελήλυθεν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

μή νυν ὁρᾶν δοκῶμεν αὐτόν.

ΟΙΚΕΤΗΣ

εὖ λέγεις.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

τίς ἡ θυσία ποθ' αὑτηὶ καὶ τῷ θεῶν;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὄπτα σὺ σιγῇ κἄπαγ' ἀπὸ τῆς ὀσφύος.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

ὅτῳ δὲ θύετ' οὐ φράσεθ';

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἡ κέρκος ποιεῖ
καλῶς;

ΟΙΚΕΤΗΣ

καλῶς δῆτ' ὦ πότνι' Εἰρήνη φίλη.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

ἄγε νυν ἀπάρχου κᾆτα δὸς τἀπάργματα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὀπτᾶν ἄμεινον πρῶτον.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

ἀλλὰ ταυταγὶ
ἤδη 'στὶν ὀπτά.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

πολλὰ πράττεις, ὅστις εἶ.
κατάτεμνε. ποῦ τράπεζα; τὴν σπονδὴν φέρε.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

ἡ γλῶττα χωρὶς τέμνεται.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

μεμνήμεθα.
ἀλλ' οἶσθ' ὃ δρᾶσον;

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

ἢν φράσῃς.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

μὴ διαλέγου
νῷν μηδέν· Εἰρήνῃ γὰρ ἱερὰ θύομεν.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

ὦ μέλεοι θνητοὶ καὶ νήπιοι,

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἐς κεφαλὴν σοί.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

οἵτινες ἀφραδίῃσι θεῶν νόον οὐκ ἀίοντες
συνθήκας πεποίησθ' ἄνδρες χαροποῖσι πιθήκοις,

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

αἰβοῖ βοῖ.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

τί γελᾷς;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἥσθην χαροποῖσι πιθήκοις.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

καὶ κέπφοι τρήρωνες ἀλωπεκιδεῦσι πέπεισθε,
ὧν δόλιαι ψυχαί, δόλιαι φρένες.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

εἴθε σου εἶναι
ὤφελεν ὦλαζὼν οὑτωσὶ θερμὸς ὁ πλεύμων.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

εἰ γὰρ μὴ νύμφαι γε θεαὶ Βάκιν ἐξαπάτασκον,
μηδὲ Βάκις θνητούς, μηδ᾽ αὖ νύμφαι Βάκιν αὐτόν,

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἐξώλης ἀπόλοι᾽, εἰ μὴ παύσαιο βακίζων.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

οὔπω θέσφατον ἦν Εἰρήνης δέσμ᾽ ἀναλῦσαι,
ἀλλὰ τόδε πρότερον

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

τοῖσδ᾽ ἅλσί γε παστέα ταυτί.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

οὐ γάρ πω τοῦτ᾽ ἐστὶ φίλον μακάρεσσι θεοῖσιν,
φυλόπιδος λῆξαι, πρίν κεν λύκος οἶν ὑμεναιοῖ.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

καὶ πῶς ὦ κατάρατε λύκος ποτ᾽ ἂν οἶν ὑμεναιοῖ;

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

ὡς ἡ σφονδύλη φεύγουσα πονηρότατον βδεῖ,
χἠ κώδων ἀκαλανθὶς ἐπειγομένη τυφλὰ τίκτει,
τουτάκις οὔπω χρῆν τὴν εἰρήνην πεποιῆσθαι.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἀλλὰ τί χρῆν ἡμᾶς; οὐ παύσασθαι πολεμοῦντας,
ἢ διακαυνιάσαι πότεροι κλαυσούμεθα μεῖζον,
ἐξὸν σπεισαμένοις κοινῇ τῆς Ἑλλάδος ἄρχειν;

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

οὔποτε ποιήσεις τὸν καρκίνον ὀρθὰ βαδίζειν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

οὔποτε δειπνήσεις ἔτι τοῦ λοιποῦ ᾽ν πρυτανείῳ,
οὐδ᾽ ἐπὶ τῷ πραχθέντι ποιήσεις ὕστερον οὐδέν.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

οὐδέποτ᾽ ἂν θείης λεῖον τὸν τρηχὺν ἐχῖνον.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἆρα φενακίζων ποτ᾽ Ἀθηναίους ἔτι παύσει;

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

ποῖον γὰρ κατὰ χρησμὸν ἐκαύσατε μῆρα θεοῖσιν;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὅνπερ κάλλιστον δήπου πεποίηκεν Ὅμηρος·
ὣς οἱ μὲν νέφος ἐχθρὸν ἀπωσάμενοι πολέμοιο
Εἰρήνην εἵλοντο καὶ ἱδρύσανθ᾿ ἱερείῳ.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ᾿ ἐκάη καὶ σπλάγχν᾿ ἐπάσαντο,
ἔσπενδον δεπάεσσιν· ἐγὼ δ᾿ ὁδὸν ἡγεμόνευον·
χρησμολόγῳ δ᾿ οὐδεὶς ἐδίδου κώθωνα φαεινόν.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

οὐ μετέχω τούτων· οὐ γὰρ ταῦτ᾿ εἶπε Σίβυλλα.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἀλλ᾿ ὁ σοφός τοι νὴ Δί᾿ Ὅμηρος δεξιὸν εἶπεν·
ἀφρήτωρ ἀθέμιστος ἀνέστιός ἐστιν ἐκεῖνος,
ὃς πολέμου ἔραται ἐπιδημίου ὀκρυόεντος.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

φράζεο δὴ μή πώς σε δόλῳ φρένας ἐξαπατήσας
ἰκτῖνος μάρψῃ.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

τουτὶ μέντοι σὺ φυλάττου,
ὡς οὗτος φοβερὸς τοῖς σπλάγχνοις ἐστὶν ὁ χρησμός.
ἔγχει δὴ σπονδὴν καὶ τῶν σπλάγχνων φέρε δευρί.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

ἀλλ᾿ εἰ ταῦτα δοκεῖ, κἀγὼ ᾿μαυτῷ βαλανεύσω.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

σπονδὴ σπονδή.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

ἔγχει δὴ κἀμοὶ καὶ σπλάγχνων μοῖραν ὄρεξον.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἀλλ᾿ οὔπω τοῦτ᾿ ἐστὶ φίλον μακάρεσσι θεοῖσιν·
ἀλλὰ τόδε πρότερον, σπένδειν ἡμᾶς, σὲ δ᾿ ἀπελθεῖν.
ὦ πότνι᾿ Εἰρήνη παράμεινον τὸν βίον ἡμῖν.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

πρόσφερε τὴν γλῶτταν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

σὺ δὲ τὴν σαυτοῦ γ᾿ ἀπένεγκον.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

σπονδή.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

καὶ ταυτὶ μετὰ τῆς σπονδῆς λαβὲ θᾶττον.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

οὐδεὶς προσδώσει μοι σπλάγχνων;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

οὐ γάρ οἷόν τε
ἡμῖν προσδιδόναι, πρὶν κεν λύκος οἶν ὑμεναιοῖ.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

ναὶ πρὸς τῶν γονάτων.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἄλλως ὦ τᾶν ἱκετεύεις·
οὐ γὰρ ποιήσεις λεῖον τὸν τρηχὺν ἐχῖνον.
ἄγε δὴ θεαταὶ δεῦρο συσπλαγχνεύετε
μετὰ νῷν.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

τί δ' ἐγώ;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

σὺ τὴν Σίβυλλαν ἔσθιε.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

οὔ τοι μὰ τὴν γῆν ταῦτα κατέδεσθον μόνω,
ἀλλ' ἁρπάσομαι σφῷν αὐτά· κεῖται δ' ἐν μέσῳ.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὦ παῖε παῖε τὸν Βάκιν.

ΙΕΡΟΚΛΗΣ

μαρτύρομαι.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

κἄγωγ' ὅτι τένθης εἶ σὺ κἀλαζὼν ἀνήρ.
παῖ' αὐτὸν ἐπέχων τῷ ξύλῳ τὸν ἀλαζόνα.

ΟΙΚΕΤΗΣ

σὺ μὲν οὖν· ἐγὼ δὲ τουτονὶ τῶν κῳδίων,
ἁλάμβαν' αὐτὸς ἐξαπατῶν, ἐκβολβιῶ.
οὐ καταβαλεῖς τὰ κῴδι' ὦ θυηπόλε;
ἤκουσας; ὁ κόραξ οἷος ἦλθ' ἐξ Ὠρεοῦ.
οὐκ ἀποπετήσει θᾶττον εἰς Ἐλύμνιον;

ΧΟΡΟΣ

ἥδομαί γ' ἥδομαι
κράνους ἀπηλλαγμένος
τυροῦ τε καὶ κρομμύων.
οὐ γὰρ φιληδῶ μάχαις,
ἀλλὰ πρὸς πῦρ διέλ-
κων μετ' ἀνδρῶν ἑταίρων φίλων,
ἐκκέας τῶν ξύλων ἅττ' ἂν ᾖ

1127—1158=1159—1190

δανότατα τοῦ θέρους
ἐκπεπρισμένα,
κἀνθρακίζων τοὐρεβίνθου
τήν τε φηγὸν ἐμπυρεύων,
χἄμα τὴν Θρᾷτταν κυνῶν
τῆς γυναικὸς λουμένης.
οὐ γὰρ ἔσθ' ἥδιον ἢ τυχεῖν μὲν ἤδη 'σπαρμένα,
τὸν θεὸν δ' ἐπιψακάζειν, καί τιν' εἰπεῖν γείτονα,
εἰπέ μοι τί τηνικαῦτα δρῶμεν ὦ Κωμαρχίδη;
ἐμπιεῖν ἔμοιγ' ἀρέσκει τοῦ θεοῦ δρῶντος καλῶς.
ἀλλ' ἄφευε τῶν φασήλων ὦ γύναι τρεῖς χοίνικας,
τῶν τε πυρῶν μῖξον αὐτοῖς, τῶν τε σύκων ἔξελε,
τόν τε Μανῆν ἡ Σύρα βωστρησάτω 'κ τοῦ χωρίου.
οὐ γὰρ οἷόν τ' ἐστὶ πάντως οἰναρίζειν τήμερον
οὐδὲ τυντλάζειν, ἐπειδὴ παρδακὸν τὸ χωρίον.
κἀξ ἐμοῦ δ' ἐνεγκάτω τις τὴν κίχλην καὶ τὼ σπίνω·
ἦν δὲ καὶ πυός τις ἔνδον καὶ λαγῷα τέτταρα,
εἴ τι μὴ 'ξήνεγκεν αὐτῶν ἡ γαλῆ τῆς ἑσπέρας·
ἐψόφει γοῦν ἔνδον οὐκ οἶδ' ἅττα κἀκυδοιδόπα·
ὧν ἔνεγκ' ὦ παῖ τρί' ἡμῖν, ἓν δὲ δοῦναι τῷ πατρί·
μυρρίνας τ' αἴτησον ἐξ Αἰσχινάδου τῶν καρπίμων·
χἄμα τῆς αὐτῆς ὁδοῦ Χαρινάδην τις βωσάτω,
ὡς ἂν ἐμπίῃ μεθ' ἡμῶν,
εὖ ποιοῦντος κὠφελοῦντος
τοῦ θεοῦ τἀρώματα.
ἡνίκ' ἂν δ' ἀχέτας
ᾄδῃ τὸν ἡδὺν νόμον,
διασκοπῶν ἥδομαι
τὰς λημνίας ἀμπέλους,
εἰ πεπαίνουσιν ἤ-
δη (τὸ γὰρ φῖτυ πρῷον φύσει),
τόν τε φήληχ' ὁρῶν οἰδάνοντ'·
εἶθ' ὁπόταν ᾖ πέπων,
ἐσθίω κἀπέχω
χἄμα φήμ', ὧραι φίλαι· καὶ
τοῦ θύμου τρίβων κυκῶμαι·
κᾆτα γίγνομαι παχὺς

τηνικαῦτα τοῦ θέρους
μᾶλλον ἢ θεοῖσιν ἐχθρὸν ταξίαρχον προσβλέπων
τρεῖς λόφους ἔχοντα καὶ φοινικίδ' ὀξεῖαν πάνυ,
ἥν ἐκεῖνός φησιν εἶναι βάμμα σαρδιανικόν·
ἢν δέ που δέῃ μάχεσθ' ἔχοντα τὴν φοινικίδα,
τηνικαῦτ' αὐτὸς βέβαπται βάμμα κυζικηνικόν·
κᾆτα φεύγει πρῶτος ὥσπερ ξουθὸς ἱππαλεκτρυὼν
τοὺς λόφους σείων· ἐγὼ δ' ἕστηκα λινοπτώμενος.
ἡνίκ' ἂν δ' οἴκοι γένωνται, δρῶσιν οὐκ ἀνασχετά,
τοὺς μὲν ἐγγράφοντες ἡμῶν τοὺς δ' ἄνω τε καὶ κάτω
ἐξαλείφοντες δὶς ἢ τρίς. αὔριον δ' ἔσθ' ἡ 'ξοδος·
τῷ δὲ σιτί' οὐκ ἐώνητ'· οὐ γὰρ ᾔδειν ἐξιών·
εἶτα προστὰς πρὸς τὸν ἀνδριάντα τὸν Πανδίονος
εἶδεν αὑτόν, κἀπορῶν θεῖ τῷ κακῷ βλέπων ὀπόν.
ταῦτα δ' ἡμᾶς τοὺς ἀγροίκους δρῶσι, τοὺς δ' ἐξ ἄστεως
ἧττον, οἱ θεοῖσιν οὗτοι κἀνδράσιν ῥιψάσπιδες.
ὧν ἔτ' εὐθύνας ἐμοὶ δώσουσιν, ἢν θεὸς θέλῃ.
πολλὰ γάρ δή μ' ἠδίκησαν,
ὄντες οἴκοι μὲν λέοντες
ἐν μάχῃ δ' ἀλώπεκες.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἰοὺ ἰού.
ὅσον τὸ χρῆμ' ἐπὶ δεῖπνον ἦλθ' ἐς τοὺς γάμους.
ἔχ' ἀποκάθαιρε τὰς τραπέζας ταυτηί·
πάντως γὰρ οὐδὲν ὄφελός ἐστ' αὐτῆς ἔτι.
ἔπειτ' ἐπιφόρει τοὺς ἀμύλους καὶ τὰς κίχλας
καὶ τῶν λαγῴων πολλὰ καὶ τοὺς κολλάβους.

ΔΡΕΠΑΝΟΥΡΓΟΣ

ποῦ ποῦ Τρυγαῖός ἐστιν;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἀναβράττω κίχλας.

ΔΡΕΠΑΝΟΥΡΓΟΣ

ὦ φίλτατ' ὦ Τρυγαῖ' ὅσ' ἡμᾶς τἀγαθὰ
δέδρακας εἰρήνην ποιήσας· ὡς πρὸ τοῦ
οὐδεὶς ἐπρίατ' ἂν δρέπανον οὐδὲ κολλύβου,
νυνὶ δὲ πεντήκοντα δραχμῶν ἐμπολῶ·
ὁδὶ δὲ τριδράχμους τοὺς κάδους ἐς τοὺς ἀγρούς.
ἀλλ' ὦ Τρυγαῖε τῶν δρεπάνων τε λάμβανε

καὶ τῶνδ᾽ ὅ τι βούλει προῖκα· καὶ ταυτὶ δέχου·
ἀφ᾽ ὧν γὰρ ἀπεδόμεσθα κἀκερδάναμεν
τὰ δῶρα ταυτί σοι φέρομεν ἐς τοὺς γάμους.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἴθι νυν καταθέμενοι παρ᾽ ἐμοὶ ταῦτ᾽ εἴσιτε
ἐπὶ δεῖπνον ὡς τάχιστα· καὶ γὰρ οὑτοσὶ
ὅπλων κάπηλος ἀχθόμενος προσέρχεται.

ΟΠΛΩΝ ΚΑΠΗΛΟΣ

οἴμ᾽ ὡς προθέλυμνόν μ᾽ ὦ Τρυγαῖ᾽ ἀπώλεσας.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

τί δ᾽ ἔστιν ὦ κακόδαιμον; οὔ τί που λοφᾷς;

ΟΠΛΩΝ ΚΑΠΗΛΟΣ

ἀπώλεσάς μου τὴν τέχνην καὶ τὸν βίον,
καὶ τουτουὶ καὶ τοῦ δορυξοῦ ᾽κεινουί.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

τί δῆτα τουτοινὶ καταθῶ σοι τοῖν λόφοιν;

ΟΠΛΩΝ ΚΑΠΗΛΟΣ

αὐτὸς σὺ τί δίδως;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὅ τι δίδωμ᾽; αἰσχύνομαι.
ὅμως δ᾽ ὅτι τὸ σφήκωμ᾽ ἔχει πόνον πολύν,
δοίην ἂν αὐτοῖν ἰσχάδων τρεῖς χοίνικας.

ΟΠΛΩΝ ΚΑΠΗΛΟΣ

ἔνεγκε τοίνυν εἰσιὼν τὰς ἰσχάδας·
κρεῖττον γὰρ ὦ τᾶν ἐστὶν ἢ μηδὲν λαβεῖν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἀπόφερ᾽ ἀπόφερ᾽ ἐς κόρακας ἀπὸ τῆς οἰκίας.
τριχορρυεῖτον, οὐδέν ἐστον τὼ λόφω.
οὐκ ἂν πριαίμην οὐδ᾽ ἂν ἰσχάδος μιᾶς.

ΟΠΛΩΝ ΚΑΠΗΛΟΣ

τί δαὶ δεκάμνῳ τῷδε θώρακος κύτει
ἐνημμένῳ κάλλιστα χρήσομαι τάλας;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

οὗτος μὲν οὐ μή σοι ποιήσει ζημίαν.
ἀλλ᾽ αἶρέ μοι τοῦτόν γε τῆς ἰσωνίας·
ἐναποπατεῖν γάρ ἐστ᾽ ἐπιτήδειος πάνυ

ΟΠΛΩΝ ΚΑΠΗΛΟΣ

παῦσαι ᾽φυβρίζων τοῖς ἐμοῖσι χρήμασιν.

ἵν᾽ ἀποκαθαίρω τὴν τράπεζαν τουτφί. 1218

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὡδὶ παραθέντι τρεῖς λίθους. οὐ δεξιῶς;

ΟΠΛΩΝ ΚΑΠΗΛΟΣ

ποίᾳ δ' ἀποψήσει ποτ' ὠμαθέστατε;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

τηδὶ διεὶς τὴν χεῖρα διὰ τῆς θαλαμιᾶς
καὶ τῇδ'.

ΟΠΛΩΝ ΚΑΠΗΛΟΣ

ἅμ' ἀμφοῖν δῆτ';

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἔγωγε νὴ Δία,
ἵνα μή γ' ἁλῶ τρύπημα κλέπτων τῆς νεώς.

ΟΠΛΩΝ ΚΑΠΗΛΟΣ

ἔπειτ' ἐπὶ δεκάμνῳ χεσεῖ καθήμενος;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἔγωγε νὴ Δί' ὦπίτριπτ'. οἴει γὰρ ἂν
τὸν πρωκτὸν ἀποδόσθαι με χιλίων δραχμῶν;

ΟΠΛΩΝ ΚΑΠΗΛΟΣ

ἴθι δὴ 'ξένεγκε τἀργύριον.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἀλλ' ὦγαθὲ
θλίβει τὸν ὄρρον. ἀπόφερ', οὐκ ὠνήσομαι.

ΟΠΛΩΝ ΚΑΠΗΛΟΣ

τί δ' ἆρα τῇ σάλπιγγι τῇδε χρήσομαι,
ἣν ἐπριάμην δραχμῶν ποθ' ἑξήκοντ' ἐγώ;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

μόλυβδον ἐς τουτὶ τὸ κοῖλον ἐγχέας
ἔπειτ' ἄνωθεν ῥάβδον ἐνθεὶς ὑπόμακρον,
γενήσεταί σοι τῶν κατακτῶν κοττάβων.

ΟΠΛΩΝ ΚΑΠΗΛΟΣ

οἴμοι καταγελᾷς.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἀλλ' ἕτερον παραινέσω.
τὸν μὲν μόλυβδον, ὥσπερ εἶπον, ἔγχεον,
ἐντευθενὶ δὲ σπαρτίοις ἠρτημένην
πλάστιγγα πρόσθες, καὐτό σοι γενήσεται
τὰ σῦκ' ἐν ἀγρῷ τοῖς οἰκέταισιν ἱστάναι.

ΟΠΛΩΝ ΚΑΠΗΛΟΣ

ὦ δυσκάθαρτε δαῖμον ὥς μ' ἀπώλεσας,

ὅτ' ἀντέδωκ' ἐγὼ 'ντὶ τῶνδε μνᾶν ποτέ·
καὶ νῦν τί δράσω; τίς γὰρ αὔτ' ὠνήσεται;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

πώλει βαδίζων αὐτὰ τοῖς Αἰγυπτίοις·
ἔστιν γὰρ ἐπιτήδεια συρμαίαν μετρεῖν.

ΟΠΛΩΝ ΚΑΠΗΛΟΣ

οἴμ' ὦ κρανοποί' ὡς ἀθλίως πεπράγαμεν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

οὗτος μὲν οὐ πέπονθεν οὐδέν.

ΟΠΛΩΝ ΚΑΠΗΛΟΣ

ἀλλὰ τί
ἔτ' ἐστὶ τοῖσι κράνεσιν ὅ τι τις χρήσεται;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἐὰν τοιαυτασὶ μάθῃ λαβὰς ποιεῖν,
ἄμεινον ἢ νῦν αὔτ' ἀποδώσεται πολύ.

ΟΠΛΟΠΩΛΗΣ

ἀπίωμεν ὦ δορυξέ.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

μηδαμῶς γ', ἐπεὶ
τούτῳ γ' ἐγὼ τὰ δόρατα ταῦτ' ὠνήσομαι.

ΟΠΛΟΠΩΛΗΣ

πόσον δίδως δῆτ';

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

εἰ διαπρίσειεν δίχα,
λάβοιμ' ἂν αὔτ' ἐς χάρακας ἑκατὸν τῆς δραχμῆς.

ΟΠΛΟΠΩΛΗΣ

ὑβριζόμεθα. χωρῶμεν ὦ τᾶν ἐκποδών.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

νὴ τὸν Δί', ὡς τὰ παιδί' ἤδη 'ξέρχεται
οὐρησόμενα τὰ τῶν ἐπικλήτων δεῦρ', ἵνα
ἅττ' ᾄσεται προαναβάληταί μοι δοκεῖν.
ἀλλ' ὅ τι περ ᾄδειν ἐπινοεῖς ὦ παιδίον,
αὐτοῦ παρ' ἐμὲ στὰν πρότερον ἀναβαλοῦ 'νθαδί.

ΠΑΙΣ ΛΑΜΑΧΟΥ

νῦν αὖθ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν ἀρχώμεθα

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

παῦσαι
ὁπλοτέρους ᾄδων, καὶ ταῦτ' ὦ τρισκακόδαιμον
εἰρήνης οὔσης· ἀμαθές γ' εἶ καὶ κατάρατον.

ΠΑΙΣ ΛΑΜΑΧΟΥ

οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
σύν ῥ' ἔβαλον ῥινούς τε καὶ ἀσπίδας ὀμφαλοέσσας.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἀσπίδας; οὐ παύσει μεμνημένος ἀσπίδος ἡμῖν;

ΠΑΙΣ ΛΑΜΑΧΟΥ

ἔνθα δ' ἅμ' οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἀνδρῶν οἰμωγή; κλαύσει νὴ τὸν Διόνυσον
οἰμωγὰς ᾄδων, καὶ ταύτας ὀμφαλοέσσας.

ΠΑΙΣ ΛΑΜΑΧΟΥ

ἀλλὰ τί δῆτ' ᾄδω; σὺ γάρ εἰπέ μοι οἷστισι χαίρεις.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ὣς οἱ μὲν δαίνυντο βοῶν κρέα, καὶ τὰ τοιαυτί·
ἄριστον προτίθεντο καὶ ἅττ' ἥδιστα πάσασθαι.

ΠΑΙΣ ΛΑΜΑΧΟΥ

ὣς οἱ μὲν δαίνυντο βοῶν κρέα, καὐχένας ἵππων
ἔκλυον ἱδρώοντας, ἐπεὶ πολέμου ἐκόρεσθεν.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

εἶεν· ἐκόρεσθεν τοῦ πολέμου κᾆτ' ἤσθιον.
ταῦτ' ᾆδε, ταῦθ', ὡς ἤσθιον κεκορημένοι.

ΠΑΙΣ ΛΑΜΑΧΟΥ

θωρήσσοντ' ἄρ' ἔπειτα πεπαυμένοι,

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἄσμενοι, οἶμαι.

ΠΑΙΣ ΛΑΜΑΧΟΥ

πύργων δ' ἐξεχέοντο, βοὴ δ' ἄσβεστος ὀρώρει.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

κάκιστ' ἀπόλοιο παιδάριον αὐταῖς μάχαις·
οὐδὲν γὰρ ᾄδεις πλὴν πολέμους. τοῦ καί ποτ' εἶ;

ΠΑΙΣ ΛΑΜΑΧΟΥ

ἐγώ;

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

σὺ μέντοι νὴ Δί'.

ΠΑΙΣ ΛΑΜΑΧΟΥ

υἱὸς Λαμάχου.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

αἰβοῖ·
ἦ γὰρ ἐγὼ θαύμαζον ἀκούων, εἰ σὺ μὴ εἴης
ἀνδρὸς βουλομάχου καὶ κλαυσιμάχου τινὸς υἱός.
ἄπερρε καὶ τοῖς λογχοφόροισιν ᾆδ' ἰών.

ποῦ μοι τὸ τοῦ Κλεωνύμου 'στὶ παιδίον;
ᾆσον πρὶν εἰσιέναι τι· σὺ γὰρ εὖ οἶδ' ὅτι
οὐ πράγματ' ᾄσει· σώφρονος γὰρ εἶ πατρός.

ΠΑΙΣ ΚΛΕΩΝΥΜΟΥ

ἀσπίδι μὲν Σαΐων τις ἀγάλλεται, ἣν παρὰ θάμνῳ
ἔντος ἀμώμητον κάλλιπον οὐκ ἐθέλων.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

εἰπέ μοι ὦ πόσθων, ἐς τὸν σαυτοῦ πατέρ' ᾄδεις;

ΠΑΙΣ ΚΛΕΩΝΥΜΟΥ

ψυχὴν δ' ἐξεσάωσα,

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

κατῄσχυνας δὲ τοκῆας.
ἀλλ' εἰσίωμεν. εὖ γὰρ οἶδ' ἐγὼ σαφῶς
ὅτι ταῦθ' ὅσ' ᾖσας ἄρτι περὶ τῆς ἀσπίδος
οὐ μὴ 'πιλάθῃ ποτ' ὢν ἐκείνου τοῦ πατρός.
ὑμῶν τὸ λοιπὸν ἔργον ἤδη 'νταῦθα τῶν μενόντων
φλᾶν ταῦτα πάντα καὶ σποδεῖν, καὶ μὴ κενὰς παρέλκειν.
ἀλλ' ἀνδρικῶς ἐμβάλλετ' ὦ
καὶ σμώχετ' ἀμφοῖν τοῖν γνάθοιν· οὐδὲν γὰρ ὦ πονηροὶ
λευκῶν ὀδόντων ἔργον ἔστ', ἢν μή τι καὶ μασῶνται.

ΧΟΡΟΣ

ἡμῖν μελήσει ταῦτά γ'· εὖ ποιεῖς δὲ καὶ σὺ φράζων.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ἀλλ' ὦ πρὸ τοῦ πεινῶντες ἐμβάλλεσθε τῶν λαγῴων·
ὡς οὐχὶ πᾶσαν ἡμέραν
πλακοῦσιν ἔστιν ἐντυχεῖν πλανωμένοις ἐρήμοις.
πρὸς ταῦτα βρύκετ' ἢ τάχ' ὑμῖν φημι μεταμελήσειν.

ΧΟΡΟΣ

εὐφημεῖν χρὴ καὶ τὴν νύμφην ἔξω τινὰ δεῦρο κομίζειν
δᾷδάς τε φέρειν, καὶ πάντα λεὼν συγχαίρειν κἀπιχορεύειν.
καὶ τὰ σκεύη πάλιν ἐς τὸν ἀγρὸν νυνὶ χρὴ πάντα κομίζειν
ὀρχησαμένους καὶ σπείσαντας καὶ Ὑπέρβολον ἐξελάσαντας,
κἀπευξαμένους τοῖσι θεοῖσιν
διδόναι πλοῦτον τοῖς Ἕλλησιν,
κριθάς τε ποιεῖν ἡμᾶς πολλὰς
πάντας ὁμοίως οἶνόν τε πολύν,
σῦκά τε τρώγειν,
τάς τε γυναῖκας τίκτειν ἡμῖν,

αὶ τἀγαθὰ πάνθ' ὅσ' ἀπωλέσαμεν
υλλέξασθαι πάλιν ἐξ ἀρχῆς,
ῆξαί τ' αἴθωνα σίδηρον.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

ιεῦρ' ὦ γύναι εἰς ἀγρόν,
;ὤπως μετ' ἐμοῦ καλὴ
ιαλῶς κατακείσει.
Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ.

[redacted]

ὦ τρὶς μάκαρ ὡς δικαί-
ως τἀγαθὰ νῦν ἔχεις.
Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ,
Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ.
τί δράσομεν αὐτήν;
τί δράσομεν αὐτήν;
τρυγήσομεν αὐτήν,
τρυγήσομεν αὐτήν.
ἀλλ' ἀράμενοι φέρω-
μεν οἱ προτεταγμένοι
τὸν νυμφίον ὦνδρες.
Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ,
Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ.
οἰκήσετε γοῦν καλῶς
οὐ πράγματ' ἔχοντες, ἀλ-
λὰ συκολογοῦντες.
Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ,
Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ.
τοῦ μὲν μέγα καὶ παχύ,
τῆς δ' ἡδὺ τὸ σῦκον.

ΤΡΥΓΑΙΟΣ

φήσεις γ' ὅταν ἐσθίῃς
οἶνόν τε πίῃς πολύν.
Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ,
Ὑμὴν Ὑμέναι' ὦ.
ὦ χαίρετε χαίρετ' ἄν-
δρες, κἂν ξυνέπησθέ μοι
πλακοῦντας ἔδεσθε.

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

ΑΧΑΡΝΗΣ

I

Ἐκκλησία ὑφέστηκεν Ἀθήνησιν ἐν τῷ φανερῷ, καθ' ἣν πολεμοποιοῦντας τοὺς ῥήτορας καὶ προφανῶς τὸν δῆμον ἐξαπατῶντας Δικαιόπολίς τις τῶν αὐτουργῶν ἐξελέγχων παρεισάγεται. τούτου δὲ διά τινος Ἀμφιθέου καλουμένου, σπεισαμένου κατ' ἰδίαν τοῖς Λάκωσιν, Ἀχαρνικοὶ γέροντες πεπυσμένοι τὸ πρᾶγμα προσέρχονται διώκοντες ἐν χοροῦ σχήματι· καὶ μετὰ ταῦτα θύοντα τὸν Δικαιόπολιν ὁρῶντες ὡς ἐσπεισμένον τοῖς πολεμιωτάτοις καταλεύσειν ὁρμῶσιν. ὃ δὲ ὑποσχόμενος ὑπὲρ ἐπιξήνου τὴν κεφαλὴν ἔχων ἀπολογήσασθαι, ἐφ' ᾧτ', ἂν μὴ πείσῃ τὰ δίκαια λέγων, τὸν τράχηλον ἀποκοπήσεσθαι, ἐλθὼν ὡς Εὐριπίδην αἰτεῖ πτωχικὴν στολήν. καὶ στολισθεὶς τοῖς Τηλέφου ῥακώμασι παρῳδεῖ τὸν ἐκείνου λόγον, οὐκ ἀχαρίτως καθαπτόμενος Περικλέους περὶ τοῦ μεγαρικοῦ ψηφίσματος. παροξυνθέντων δέ τινων ἐξ αὐτῶν ἐπὶ τῷ δοκεῖν συνηγορεῖν τοῖς πολεμίοις, εἶτα ἐπιφερομένων, ἐνισταμένων δὲ ἑτέρων ὡς τὰ δίκαια αὐτοῦ εἰρηκότος, ἐπιφανεὶς Λάμαχος θορυβεῖν πειρᾶται. εἶτα γενομένου διελκυσμοῦ κατελεγχθεὶς ὁ χορὸς ἀπολύει τὸν Δικαιόπολιν καὶ πρὸς τοὺς θεατὰς διαλέγεται περὶ τῆς τοῦ ποιητοῦ ἀρετῆς καὶ ἄλλων τινῶν. τοῦ δὲ Δικαιοπόλιδος ἄγοντος καθ' ἑαυτὸν εἰρήνην τὸ μὲν πρῶτον Μεγαρικός τις παιδία ἑαυτοῦ διεσκευασμένα εἰς χοιρίδια φέρων ἐν σάκκῳ πράσιμα παραγίνεται· μετὰ τοῦτον ἐκ Βοιωτῶν ἕτερος ἐγχέλεις τε καὶ παντοδαπῶν ὀρνίθων γόνον ἀνατιθέμενος εἰς τὴν ἀγοράν. οἷς ἐπιφανέντων τινῶν συκοφαντῶν συλλαβόμενος τινὰ ἐξ αὐτῶν ὁ Δικαιόπολις καὶ βάλλων εἰς σάκκον, τοῦτον τῷ Βοιωτῷ ἀντίφορτον ἐξάγειν ἐκ τῶν Ἀθηνῶν παραδίδωσι, καὶ προσαγόντων αὐτῷ πλειόνων καὶ δεομένων μεταδοῦναι τῶν σπονδῶν, καθυπερηφανεῖ. παροικοῦντος δὲ αὐτῷ Λαμάχου, καὶ ἐνεστηκυίας τῆς τῶν χοῶν ἑορτῆς, τοῦτον μὲν ἄγγελος παρὰ τῶν στρατηγῶν ἥκων κελεύει ἐξελθόντα μετὰ τῶν ὅπλων τὰς εἰσβολὰς τηρεῖν· τὸν δὲ Δικαιόπολιν παρὰ τοῦ Διονύσου τοῦ ἱερέως τις καλῶν ἐπὶ δεῖπνον ἔρχεται. καὶ μετ' ὀλίγον ὃ μὲν τραυματίας καὶ κακῶς ἀπαλλάττων ἐπανήκει, ὁ δὲ Δικαιόπολις δεδειπνηκὼς καὶ μεθ' ἑταίρας ἀναλύων. τὸ δὲ δρᾶμα τῶν εὖ σφόδρα πεποιημένων καὶ ἐκ παντὸς τρόπου τὴν εἰρήνην προκαλούμενον. ἐδιδάχθη ἐπὶ Εὐθυδήμου ἄρχοντος ἐν Ληναίοις διὰ Καλλιστράτου· καὶ πρῶτος ἦν· δεύτερος Κρατῖνος Χειμαζομένοις. οὐ σῴζονται. τρίτος Εὔπολις Νουμηνίαις.

II

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ

Ἐκκλησίας οὔσης παραγίνονταί τινες
πρέσβεις παρὰ Περσῶν καὶ παρὰ Σιτάλκους πάλιν,
οἳ μὲν στρατιὰν ἄγοντες οἳ δὲ χρυσίον,
παρὰ τῶν Λακεδαιμονίων τε μετὰ τούτους τινὲς
σπονδὰς φέροντες, οὓς Ἀχαρνεῖς οὐδαμῶς
εἴασαν ἀλλ' ἐξέβαλον, ὧν καθάπτεται
σκληρῶς ὁ ποιητής, αὐτὸ τὸ ψήφισμά τε
μεγαρικὸν ἱκανῶς φησι καὶ τὸν Περικλέα,
οὐ τὸν Λάκωνα, τῶνδε πάντων αἴτιον ...
σπονδὰς λύσιν τε τῶν ἐφεστώτων κακῶν.

ΙΠΠΗΣ

I

Τὸ δρᾶμα τῶν Ἱππέων ποιεῖται εἰς Κλέωνα τὸν τῶν Ἀθηναίων δημαγωγόν. ὑπόκειται δὲ ὡς Παφλαγὼν νεώνητος δουλεύων τῷ Δήμῳ καὶ προαγόμενος παρ' αὐτῷ περιττότερον. ἐπιτιθεμένων δὲ αὐτῷ δυοῖν τοῖν ὁμοδούλοιν καὶ κατά τινα λόγια πονηρίᾳ διάσημον ἀλλαντοπώλην Ἀγοράκριτον ἐπαγόντοιν, ὡς ἐπιτροπεύσῃ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, αὐτοὶ οἱ Ἀθηναίων Ἱππεῖς συλλαβόντες ἐν χοροῦ σχήματι παραφαίνονται· ὑφ' ὧν προπηλακιζόμενος ὁ Κλέων ἀγανακτεῖ, καὶ διενεχθεὶς ἱκανῶς περὶ τοῦ ἀνώτερος εἶναι τῶν ἐναντιουμένων, σφὰς ὡς συνομωμοκότας κατὰ τῆς πόλεως (διαβαλῶν) πρὸς τὴν βουλὴν ἵεται· διώξαντος δὲ καὶ τοῦ ἀλλαντοπώλου κατὰ πόδας, οἱ Ἱππεῖς περί τε τοῦ ποιητοῦ τινα καὶ τῶν προγόνων, ἔτι δὲ καὶ τῶν συγκινδυνευόντων σφίσιν ἐπὶ ταῖς μάχαις ἵππων, πρὸς τοὺς πολίτας ἁδροτέρως διαλέγονται. ὁ δὲ ἀλλαντοπώλης περιγεγενημένος ἐν βουλῇ μάλα γελοίως τοῦ Κλέωνος, καὶ λοιδορούμενος αὖθις αὐτῷ προσέρχεται· ἐκκαλεσαμένου δὲ τοῦ Κλέωνος τὸν Δῆμον, προσελθὼν οὗτος διαφερομένων ἀκροᾶται. λόγων δὲ πολλῶν γενομένων κατὰ τοῦ Κλέωνος, τοῦ Ἀγορακρίτου μάλ' ἐντέχνως τοῖς ἐπινοήμασι καὶ ταῖς θωπείαις καὶ προσέτι ταῖς ἐκ τῶν λογίων ὑπερβολαῖς κρατοῦντος, κατὰ μικρὸν τοῖς λόγοις ὁ Δῆμος συνεφέλκεται. δείσαντος δὲ τοῦ Κλέωνος κἀπὶ τὸ ψωμίζειν τὸν Δῆμον ὁρμήσαντος, ἀντιψωμίζειν ἅτερος ἐγχειρεῖ. καὶ τέλος τοῦ Δήμου τὴν ἑκατέρου κίστην συνέντος, εἶτα τῆς μὲν κενῆς τῆς δὲ τοῦ Κλέωνος μεστῆς εὑρεθείσης, ἐλεγχθεὶς αὐτὸς ὡς περιφανῶς τὰ τοῦ Δήμου κλέπτων, εἴκει θατέρῳ τῆς ἐπιτροπείας. μετὰ ταῦτα δὲ τοῦ ἀλλαντοπώλου τὸν Δῆμον ἀφεψήσαντος, εἶτα νεώτερον ἐξ αὐτῆς γεγονότα ἐς τοὐμφανὲς προάγοντος, Κλέων περικείμενος τὴν Ἀγορακρίτου σκευὴν ἐπὶ παραδειγματισμῷ διὰ μέσης πόλεως ἀλλαντοπωλῶν ἀνὰ μέρος, καὶ τῇ τέχνῃ χρησάμενος

πέμπεται, καὶ ἡ ἐπιτροπὴ τῷ ἀλλαντοπώλῃ παραδίδοται. τὸ δὲ δρᾶμα τῶν ἄγαν καλῶς πεποιημένων.

II

Ὁ σκοπὸς αὐτῷ πρὸς τὸ καθελεῖν Κλέωνα. οὗτος γὰρ βυρσοπώλης ὢν ἐκράτει τῶν Ἀθηναίων ἐκ προφάσεως τοιαύτης. Ἀθηναῖοι πόλιν Πύλον, λεγομένην Σφακτηρίαν, ἐπολιόρκουν διὰ Δημοσθένους στρατηγοῦ καὶ Νικίου· ὧν στρατηγῶν χρονισάντων ἐδυσχέραινον οἱ Ἀθηναῖοι. καὶ εἰς ἐκκλησίαν συνελθόντων αὐτῶν καὶ ἀδημονούντων Κλέων τις βυρσοπώλης ἀναστὰς ὑπέσχετο δεσμίους φέρειν τοὺς ὑπεναντίους εἴσω εἴκοσιν ἡμερῶν, εἰ στρατηγὸς αἱρεθείη· ὅπερ καὶ γέγονε. κατὰ τὰς ὑποσχέσεις οὖν ἐστρατήγει κυκῶν τὴν πόλιν. ἐφ' οἷς μὴ ἐνεγκὼν Ἀριστοφάνης καθίησι τὸ τῶν Ἱππέων δρᾶμα δι' αὐτοῦ, ἐπεὶ τῶν σκευοποιῶν οὐδεὶς ἐπλάσατο τὸ τοῦ Κλέωνος πρόσωπον διὰ φόβον. καὶ τὰ μὲν πρῶτα κύπτει φοβούμενος· εἶτα προφανεὶς αὐτὸς ἀνεδίδαξε τὸ δρᾶμα.

ἔοικεν ὁ προλογίζων εἶναι Δημοσθένης, ὃς ἐκεκμήκει περὶ τὴν Πύλου πολιορκίαν, ἀφῃρέθη δὲ τὴν στρατηγίαν ὑπὸ Κλέωνος, ὑποσχομένου τότε τοῖς Ἀθηναίοις παραστήσασθαι τὴν Πύλον εἴσω εἴκοσιν ἡμερῶν· ὃ καὶ κατώρθωσε διὰ τὸ πλεῖστα τῆς ἁλώσεως προπεπονῆσθαι Δημοσθένει. ἔοικε δὲ ὡς ἐπὶ οἰκίας δεσποτικῆς ποιεῖσθαι τὸν λόγον. εἴη δ' ἂν δεσπότης ὁ Δῆμος, οἰκία ἡ πόλις. οἰκέται δὲ δύο τοῦ Δήμου προλογίζουσι κακῶς πάσχοντες ὑπὸ Κλέωνος. ὁ δὲ χορὸς ἐκ τῶν ἱππέων ἐστίν, οἳ καὶ ἐζημίωσαν τὸν Κλέωνα πέντε ταλάντοις ἐπὶ δωροδοκίᾳ ἁλόντα. λέγουσι δὲ τῶν οἰκετῶν τὸν μὲν εἶναι Δημοσθένην τὸν δὲ Νικίαν, ἵνα ὦσι δημηγόροι οἱ δύο.

ἐδιδάχθη τὸ δρᾶμα ἐπὶ Στρατοκλέους ἄρχοντος δημοσίᾳ εἰς λήναια δι' αὐτοῦ τοῦ Ἀριστοφάνους. πρῶτος ἐνίκα, δεύτερος Κρατῖνος Σατύροις, τρίτος Ἀριστομένης Ὑλοφόροις.

ἰστέον ὅτι εἰς τέτταρα μέρη διῄρητο ὁ δῆμος τῶν Ἀθηναίων, εἰς πεντακοσιομεδίμνους εἰς ἱππέας εἰς ζευγίτας καὶ εἰς θῆτας.

III

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ

Παράγει τινὰ Κλέωνα τὸν καλούμενον
Παφλαγόνα, κἄτι βυρσοπώλην πικρότατα
κατεσθίοντά πως τὰ κοινὰ χρήματα,
καὶ παραλογισμῷ διαφέροντ' ἐρρωμένως
ἀλλαντοπώλην τιν' εὐθέως σκατοφάγον
πεισθέντ' ἐπιτίθεσθαι σὺν ἱππεῦσίν τισιν
ἐν τῷ χορῷ παροῦσι τῇ τῶν πραγμάτων
ἀρχῇ, Κλέωνός τ' ἐν μέσῳ κατηγορεῖν.
ἐγένετο τοῦτ'· ἐξέπεσεν ὁ Κλέων παγκάκως,
ὁ δὲ σκατοφάγος ἔτυχε προεδρίας καλῆς.

---

8. *φέρειν*: an *ἂν φέρειν*?

ΝΕΦΕΛΑΙ

I

Τὸ δρᾶμα τὸ τῶν Νεφελῶν κατὰ Σωκράτους γέγραπται τοῦ φιλοσόφου ἐπίτηδες ὡς κακοδιδασκαλοῦντος τοὺς νέους Ἀθήνησι, τῶν κωμικῶν πρὸς τοὺς φιλοσόφους ἐχόντων τινὰ ἀντιλογίαν· οὐχ ὥς τινες δι' Ἀρχέλαον τὸν Μακεδόνων βασιλέα, ὅτι προὔκρινεν αὐτὸν Ἀριστοφάνους. ὁ χορὸς δὲ ὁ κωμικὸς εἰσήγετο ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ τῷ νῦν λεγομένῳ λογείῳ. καὶ ὅτε μὲν πρὸς τοὺς ὑποκριτὰς διελέγετο, πρὸς τὴν σκηνὴν ἀφεώρα, ὅτε δὲ ἀπελθόντων τῶν ὑποκριτῶν τοὺς ἀναπαίστους διεξῄει, πρὸς τὸν δῆμον ἀπεστρέφετο· καὶ τοῦτο ἐκαλεῖτο στροφή. ἦν δὲ τὰ ἰαμβεῖα τετράμετρα. εἶτα τὴν ἀντίστροφον ἀποδόντες, πάλιν τετράμετρα ἐπέλεγον ἴσων στίχων. ἦν δὲ περὶ τὸ πλεῖστον ις'. ἐκαλεῖτο δὲ ταῦτα ἐπιρρήματα. ἡ δὲ ὅλη πάροδος τοῦ χοροῦ ἐκαλεῖτο παράβασις. Ἀριστοφάνης ἐν Ἱππεῦσιν

ἦν μέν τις ἀνὴρ τῶν ἀρχαίων κωμῳδοδιδάσκαλος ἡμᾶς
ἠνάγκαζε λέξοντας ἔπη πρὸς τὸ θέατρον παραβῆναι.

II

Φασὶ τὸν Ἀριστοφάνην γράψαι τὰς Νεφέλας ἀναγκασθέντα ὑπὸ Ἀνύτου καὶ Μελήτου, ἵνα διασκέψαιντο ποῖοί τινες εἶεν Ἀθηναῖοι κατὰ Σωκράτους ἀκούοντες. ηὐλαβοῦντο γάρ, ὅτι πολλοὺς εἶχεν ἐραστὰς καὶ μάλιστα τοὺς περὶ Ἀλκιβιάδην, οἳ καὶ ἐπὶ τοῦ δράματος τούτου μηδὲ νικῆσαι ἐποίησαν τὸν ποιητήν. ὁ δὲ πρόλογός ἐστι τῶν Νεφελῶν ἁρμοδιώτατα καὶ δεξιώτατα συγκείμενος. πρεσβύτης γάρ ἐστιν ἄγροικος ἀχθόμενος παιδὶ ἀστικοῦ φρονήματος γέμοντι καὶ τῆς εὐγενείας εἰς πολυτέλειαν ἀπολελαυκότι. ἡ γὰρ τῶν Ἀλκμαιωνιδῶν οἰκία, ὅθεν ἦν τὸ πρὸς μητρὸς γένος ὁ μειρακίσκος, ἐξ ἀρχῆς, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, τεθριπποτρόφος ἦν καὶ πολλὰς ἀνῃρημένη νίκας, τὰς μὲν Ὀλυμπίασι τὰς δὲ Πυθοῖ ἐνίας δὲ Ἰσθμοῖ καὶ Νεμέᾳ καὶ ἐν ἄλλοις ἀγῶσιν. εὐδοκιμοῦσαν οὖν ὁρῶν ὁ νεανίσκος ἀπέκλινε πρὸς τὸ ἦθος τῶν πρὸς μητρὸς προγόνων.

III

Πρεσβύτης τις Στρεψιάδης ὑπὸ δανείων καταπονούμενος διὰ τὴν ἱπποτροφίαν τοῦ παιδὸς δεῖται τούτου, φοιτήσαντα ὡς τὸν Σωκράτην μαθεῖν τὸν ἥττονα λόγον, εἴ πως δύναιτο τὰ ἄδικα λέγων ἐν τῷ δικαστηρίῳ τοὺς χρήστας νικᾶν καὶ μηδενὶ τῶν δανειστῶν μηδὲν ἀποδοῦναι. οὐ βουλομένου δὲ τοῦ μειρακίσκου διαγνοὺς αὐτὸς ἐλθὼν μανθάνειν, μαθητὴν τοῦ Σωκράτους ἐκκαλέσας τινὰ διαλέγεται· ἐκκυκληθείσης δὲ τῆς διατριβῆς οἵ τε μαθηταὶ κύκλῳ καθήμενοι πιναροὶ συνορῶνται καὶ αὐτὸς ὁ Σωκράτης ἐπὶ κρεμάθρας αἰωρούμενος καὶ

ἀποσκοπῶν τὰ μετέωρα θεωρεῖται. μετὰ ταῦτα τελεῖ παραλαβὼν τὸν πρεσβύτην, καὶ τοὺς νομιζομένους παρ' αὐτῷ θεούς, Ἀέρα προσέτι δὲ καὶ Αἰθέρα καὶ Νεφέλας κατακαλεῖται. πρὸς δὲ τὴν εὐχὴν εἰσέρχονται Νεφέλαι ἐν σχήματι χοροῦ καὶ φυσιολογήσαντος οὐκ ἀπιθάνως τοῦ Σωκράτους ἀποκαταστᾶσαι πρὸς τοὺς θεατὰς περὶ πλειόνων διαλέγονται. μετὰ δὲ ταῦτα ὁ μὲν πρεσβύτης διδασκόμενος ἐν τῷ φανερῷ τινὰ τῶν μαθημάτων γελωτοποιεῖ· καὶ ἐπειδὴ διὰ τὴν ἀμαθίαν ἐκ τοῦ φροντιστηρίου ἐκβάλλεται ἄγων πρὸς βίαν τὸν υἱὸν συνίστησι τῷ Σωκράτει. τούτου δὲ ἐξαγαγόντος αὐτῷ ἐν τῷ θεάτρῳ τὸν ἄδικον καὶ τὸν δίκαιον λόγον, διαγωνισθεὶς ὁ ἄδικος πρὸς τὸν δίκαιον λόγον, καὶ παραλαβὼν αὐτὸν ὁ ἄδικος λόγος ἐκδιδάσκει. κομισάμενος δὲ αὐτὸν ὁ πατὴρ ἐκπεπονημένον ἐπηρεάζει τοῖς χρήσταις καὶ ὡς κατωρθωκὼς εὐωχεῖ παραλαβών. γενομένης δὲ περὶ τὴν εὐωχίαν ἀντιλογίας πληγὰς λαβὼν ὑπὸ τοῦ παιδὸς βοὴν ἵστησι, καὶ προσκαταλαλούμενος ὑπὸ τοῦ παιδὸς ὅτι δίκαιον τοὺς πατέρας ὑπὸ τῶν υἱῶν ἀντιτύπτεσθαι, ὑπεραλγῶν διὰ τὴν πρὸς τὸν υἱὸν σύγκρουσιν ὁ γέρων κατασκάπτει καὶ ἐμπίπρησι τὸ φροντιστήριον τῶν Σωκρατικῶν. τὸ δὲ δρᾶμα τῶν πάνυ δυνατῶς πεποιημένων.

IV

*Πατὴρ τὸν υἱὸν σωκρατίζειν βούλεται·
καὶ τῆς περὶ αὐτὸν ψυχρολογίας διατριβὴ
ἱκανή, λόγων ἀπόνοια πρὸς τοὐναντίον,
χορὸν δὲ Νεφελῶν ὡς ἐπωφελῆ λέγων,
καὶ τὴν ἀσέβειαν Σωκράτους διεξιών.
ἄλλαι θ' ὑπ' ἀνδρὸς . . κατηγορίαι πικραί,
καὶ τῶν μαθητῶν εἰς πατραλοίας ἐκτόπως.
εἶτ' ἐμπυρισμὸς τῆς σχολῆς τοῦ Σωκράτους.
τὸ δὲ δρᾶμα τοῦτο τῆς ὅλης ποιήσεως
κάλλιστον εἶναί φησι καὶ τεχνικώτατον.*

V

Αἱ πρῶται Νεφέλαι ἐν ἄστει ἐδιδάχθησαν ἐπὶ ἄρχοντος Ἰσάρχου, ὅτε Κρατῖνος μὲν ἐνίκα Πυτίνῃ, Ἀμειψίας δὲ Κόννῳ. διόπερ Ἀριστοφάνης διαρριφθεὶς παραλόγως ᾠήθη δεῖν ἀναδιδάξαι τὰς δευτέρας καὶ ἀπομέμφεσθαι τὸ θέατρον. ἀποτυχὼν δὲ πολὺ μᾶλλον καὶ ἐν τοῖς ἔπειτα οὐκέτι τὴν διασκευὴν εἰσήγαγεν. αἱ δὲ δεύτεραι Νεφέλαι ἐπὶ Ἀμεινίου ἄρχοντος.

VI

Τοῦτο ταὐτόν ἐστι τῷ προτέρῳ. διεσκεύασται δὲ ἐπὶ μέρους ὡς ἂν δὴ ἀναδιδάξαι μὲν αὐτὸ τοῦ ποιητοῦ προθυμηθέντος, οὐκέτι δὲ τοῦτο δι' ἥν ποτε αἰτίαν ποιήσαντος. καθόλου μὲν οὖν σχεδὸν παρὰ

27. 28. de his versibus v. Hist. crit. Com. gr. p. 48.

πᾶν μέρος γεγενημένη διόρθωσις. τὰ μὲν γὰρ περιῄρηται, τὰ δὲ παραπέπλεκται καὶ ἐν τῇ τάξει καὶ ἐν τῇ τῶν προσώπων διαλλαγῇ μετεσχημάτισται. τὰ δὲ ὁλοσχεροῦς τῆς διασκευῆς [τοιαῦτα ὄντα] τετύχηκεν. αὐτίκα ἡ μὲν παράβασις τοῦ χοροῦ ἤμειπται, καὶ ὅπου ὁ δίκαιος λόγος πρὸς τὸν ἄδικον λαλεῖ, καὶ τελευταῖον ὅπου καίεται ἡ διατριβὴ Σωκράτους.

VII

Τὴν μὲν κωμῳδίαν καθῆκε κατὰ Σωκράτους ὡς τοιαῦτα νομίζοντος, καὶ Νεφέλας καὶ Ἀέρα καὶ τί γὰρ ἄλλ' ἢ ξένους εἰσάγοντος δαίμονας. χορῷ δὲ ἐχρήσατο Νεφελῶν πρὸς τὴν τοῦ ἀνδρὸς κατηγορίαν, καὶ διὰ τοῦτο οὕτως ἐπεγράφη. διτταὶ δὲ φέρονται Νεφέλαι. οἱ δὲ κατηγορήσαντες Σωκράτους Μέλητος καὶ Ἄνυτος.

VIII

ΘΩΜΑ ΤΟΥ ΜΑΓΙΣΤΡΟΥ

Ἄνυτος καὶ Μέλητος Σωκράτει τῷ Σωφρονίσκου βασκήναντες καὶ αὐτὸν μὴ δυνάμενοι βλάψαι ἀργύριον ἱκανὸν Ἀριστοφάνει δεδώκασιν, ἵνα δρᾶμα κατ' αὐτοῦ συστήσηται. καὶ ὃς πεισθεὶς γέροντά τινα Στρεψιάδην καλούμενον ἐπλάσατο ὑπὸ χρεῶν πιεζόμενον, ἃ δὴ ἀνηλώκει περὶ τὴν τοῦ παιδὸς Φειδιππίδου ἱπποτροφίαν. οὕτω δὲ τούτων ἐχόντων, μὴ ἔχων ὁ Στρεψιάδης τί ποιήσει περὶ τὰ χρέα, βουλεύεται προσαγαγεῖν τῷ Σωκράτει τὸν ἑαυτοῦ παῖδα, ἵνα παρ' αὐτοῦ τὸν ἄδικον μάθῃ λόγον, καὶ οὕτω τοὺς δανειστὰς ἀποκρούσηται. Φειδιππίδης μὲν οὖν, πολλὰ δεηθέντος τοῦ πατρός, προσελθεῖν οὐκ ἐπείσθη· ἀποτυχὼν δὲ ὁ πρεσβύτης τῆς ἐπ' ἐκείνου ἐλπίδος καὶ οὐκ ἔχων ὅστις καὶ γένηται, εἰς δεύτερον εἶδε πλοῦν. οὐδὲν γὰρ τῆς ἡλικίας φροντίσας οὐδ' ἐνθυμηθεὶς εἴ τισιν ἄτοπος δόξειεν ἀνὴρ ἐπὶ γήραος οὐδῷ μανθάνειν καθάπερ κομιδῇ νέος ἀρχόμενος, ἀλλ' εἰς ἓν ἀφεωρακὼς μόνον ἐκεῖνο, ἐὰν ἄρα οἷός τε γένηται τοὺς δανειστὰς διὰ πειθοῦς ἀποστερῆσαι τὰ χρήματα, αὐτὸς πρόσεισι τῷ Σωκράτει. οὐκ ἔχων δὲ ὑπηρετοῦντα τῇ βουλήσει τὸν νοῦν, ἀλλὰ τοιοῦτος ὢν οἷς ἐμάνθανεν, οἷος καὶ πρὶν τῆς παιδείας ἐφῆφθαι, ιπέγνω παιδεύεσθαι, προσελθὼν δὲ τῷ παιδὶ καὶ αὖθις πειχε ταῖς δεήσεσιν ἕνα τῶν Σωκράτους ὁμιλητῶν γενέ-] καὶ γέγονε καὶ μεμάθηκε. συνίσταται δὲ τὸ δρᾶμα ἐκ ελῶν. ἔχει δὲ κατηγορίαν τοῦ Σωκράτους, ὅτι τοὺς ιοὺς ἀφεὶς καινὰ ἐνόμιζε δαιμόνια, Ἀέρα καὶ Νεφέλας [illegible]

VIIII

ης τις Στρεψιάδης ὑπὸ δανείων καταπονούμενος διὰ τὴν ν τοῦ παιδὸς δεῖται τούτου φοιτήσαντα εἰς τὸν Σωκράτην

μαθεῖν τὸν ἄδικον λόγον, ὅπως μηδενὶ τῶν δανειστῶν μηδὲν ἀποδώσει. μὴ βουλομένου δὲ τοῦ παιδὸς εἰσέρχεται αὐτός. καὶ μὴ δυνάμενος μαθεῖν διὰ τὸ γῆρας ἐκδιώκεται. ὑποστρέψας δὲ καὶ τῷ υἱῷ πείσας ἤγαγεν αὐτὸν τῷ Σωκράτει, ὃς καλέσας τὸν δίκαιον λόγον καὶ ἄδικον καὶ αἵρεσιν τῷ νέῳ δοὺς ἐκλέξασθαι, διδάσκει ἐκεῖνον τὸν ἄδικον λόγον. μαθὼν δὲ ὁ υἱὸς ὅπερ ἐβούλετο ὁ πατὴρ καὶ τὴν παχύτητα ἐκείνου καταγνοὺς τύπτει τὸν πατέρα αὐτὸν ἑστιῶντα. ὁ δὲ ἀλγήσας διὰ τὴν τοῦ παιδὸς ἀσέβειαν ἀπελθὼν κατακαίει τὸ φροντιστήριον, νομίσας Σωκράτην αἴτιον τῆς ἀσεβείας τοῦ παιδὸς εἶναι. κατηγορεῖ δὲ ἐνταῦθα τοῦ Σωκράτους ὡς ἀσεβοῦς καὶ ξένους θεοὺς ἐπεισάγοντος, ἀφέντος τοὺς συνήθεις. ἐπιγράφεται δὲ Νεφέλαι, διότι παρεισάγεται χορὸς Νεφελῶν ὁμιλῶν Σωκράτει, ἃς ἐνόμιζε θεάς, ὡς Ἀριστοφάνης κατηγορεῖ. ὁ γὰρ Ἄνυτος καὶ Μέλητος φθονοῦντες Σωκράτει καὶ μὴ δυνάμενοι ἄλλως βλάψαι ἢ φανερῶς κατηγορῆσαι μεγάλου ὄντος ἱκανὸν ἀργύριον δεδώκασιν Ἀριστοφάνει ταύτην τὴν κωμῳδίαν κατ' ἐκείνου γράψαι. τὰ δὲ πρόσωπα Στρεψιάδης, Φειδιππίδης, μαθητὴς Σωκράτους, Σωκράτης, χορὸς Νεφελῶν, δίκαιος λόγος, ἄδικος λόγος, Πασίας δανειστής, μάρτυς.

X

Τὸ δρᾶμα τῶν Νεφελῶν κατὰ Σωκράτους γέγραπται τοῦ φιλοσόφου ἐπίτηδες, ὡς κακοδιδασκαλοῦντος τοὺς νέους Ἀθήνησι, τῶν κωμικῶν πρὸς τοὺς φιλοσόφους ἀπεχθῶς ἐχόντων. ἄλλοι δέ φασι τὸν Ἀριστοφάνην τὸ τῶν Νεφελῶν συντάξασθαι δρᾶμα ὑπὸ Ἀνύτου καὶ Μελήτου παροξυνθέντα. βουλόμενοι γὰρ οὗτοι γραφὴν ποιήσασθαι κατὰ Σωκράτους καὶ θέλοντες πεῖραν λαβεῖν τῆς τῶν Ἀθηναίων γνώμης περὶ Σωκράτους ὁποῖοί τινες ἂν φανεῖεν, κατ' αὐτοῦ γραφῆς ἐνισταμένης, πολλοὺς γὰρ εἶχεν ἐραστὰς ἐκεῖνος καὶ μάλιστα τοὺς περὶ Ἀλκιβιάδην, οἳ καὶ ἐπὶ τοῦ δράματος τούτου μηδὲ νικῆσαι ἐποίησαν τὸν ποιητήν, τούτου ἕνεκεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν τοῦ δράματος τοῦδε παρώτρυναν ποίησιν, χρήμασιν αὐτὸν ἱκανοῖς, ὡς λόγος, δεξιωσάμενοι. ἔστι δὲ ὁ τοῦ δράματος πρόλογός τε καὶ ἡ ὑπόθεσις δεξιώτατα καὶ ἁρμοδιώτατα συγκείμενα. πλάττεται γάρ τις ἄγροικος πρεσβύτης Στρεψιάδης ὄνομα ἀχθόμενος παιδὶ Φειδιππίδῃ καλουμένῳ φρονήματος γέμοντι ἀστικοῦ καὶ διὰ τὴν τῆς οἰκίας εὐγενείας πολυτέλειαν πάντα τὰ τοῖς γονεῦσι προσόντα καταναλώσαντι, καὶ μάλιστα εἰς ἱπποτροφίας. ἡ γὰρ τῶν Ἀλκμαιωνιδῶν οἰκία ὅθεν ἦν τὸ πρὸς μητρὸς γένος τῷ μειρακίσκῳ ἐξ ἀρχῆς, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, ἱπποτρόφος ἦν καὶ πολλὰς ἀνῃρημένη τὰς νίκας, τὰς μὲν Ὀλυμπίασι τὰς δὲ Πυθοῖ ἐνίας δὲ Ἰσθμοῖ καὶ Νεμέᾳ καὶ ἄλλας ἐν ἄλλοις. εὐδοκιμοῦσαν οὖν ὁρῶν ὁ νεανίσκος ἀπέκλινε πρὸς τὸ ἦθος τῶν πρὸς μητρὸς προγόνων. ὁ πατὴρ οὖν Στρεψιάδης ὑπὸ τῶν χρεῶν καταπονούμενος διὰ τὴν τοῦ παιδὸς ἱπποτροφίαν βούλεται προσαγαγεῖν τῷ Σωκράτει τὸν παῖδα, ἵν' ὑπ' αὐτοῦ διδαχθείη τὸν ἄδικον λόγον, ὡς

ἂν ἐντεῦθεν δι' αὐτοῦ τοὺς δανειστὰς ἀποκρούσηται. δεῖται οὖν τοῦ παιδὸς πεισθῆναι τοῖς βεβουλευμένοις αὐτῷ· μὴ πεισθέντος δὲ τούτου, διαγνοὺς αὐτὸς ἐλθὼν μανθάνειν μηδεμίαν τῆς τοῦ γήρως ἡλικίας φροντίδα ποιησάμενος μηδ' ἐνθυμηθεὶς εἴ τισιν ἄτοπον δόξειεν ἀνὴρ ἐν γήραος οὐδῷ μανθάνειν καθάπερ κομιδῇ νέος ἀρχόμενος, ἀλλ' εἰς ἓν ἀφεωρακὼς μόνον ἐκεῖνο, ἐὰν ἄρα οἷός τε γένηται τοὺς δανειστὰς διὰ πειθοῦς ἀποστερῆσαι τὰ χρήματα, αὐτὸς πρόσεισι τῷ Σωκράτει, καὶ μαθητήν τινα τοῦ Σωκράτους καλέσας διαλέγεται περὶ τούτου, καὶ τῆς διατριβῆς διαλυθείσης οἱ μαθηταὶ κύκλῳ καθήμενοι πιναροὶ συνορῶνται καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Σωκράτης ἐπὶ κρεμάθρας αἰωρούμενος καὶ ἀποσκοπῶν τὰ μετέωρα θεωρεῖται. μετὰ ταῦτα τελεῖν παραλαβὼν τὸν πρεσβύτην καὶ τοὺς νομιζομένους παρ' αὐτῷ θεοὺς παραδοῦναι Ἀέρα τε καὶ Αἰθέρα πρὸς δὲ καὶ Νεφέλας μετακαλεῖται· πρὸς δὲ τὴν εὐχὴν εἰσέρχονται Νεφέλαι χοροῦ σχῆμα πληροῦσαι· καὶ φυσιολογήσαντος οὐκ ἀπιθάνως τοῦ Σωκράτους ἀποστραφεῖσαι πρὸς τοὺς θεατὰς περὶ πλειόνων διαλέγονται· μετὰ ταῦτα ὁ πρεσβύτης διδασκόμενος μὲν ἐν τῷ φανερῷ, μὴ ἔχων δ' ὑπηρετοῦντα τῇ βουλήσει τὸν νοῦν, εἰς γέλωτα κινήσας τοὺς μαθητὰς τοῦ διδασκαλείου ἐκβάλλεται καὶ προσελθὼν αὖθις τῷ παιδὶ πολλαῖς πέπεικε ταῖς δεήσεσιν ἕνα τῶν Σωκράτους ὁμιλητῶν γεγενῆσθαι. συνίστησιν οὖν αὐτὸν τῷ Σωκράτει καὶ ἐξαγαγόντος Σωκράτους ἐν τῷ θεάτρῳ τὸν ἄδικον καὶ τὸν δίκαιον λόγον διαγωνίζονται πρὸς ἀλλήλους οἱ λόγοι καὶ νικηθεὶς ὁ ἄδικος παραλαβὼν τὸν νέον πρὸς τὸ διδάξαι καὶ ἱκανῶς ἐκδιδάσκει. ὡς οὖν ἤδη ἐκπεπονημένον κομισάμενος αὐτὸν ὁ πατὴρ ἐπηρεάζει τοῖς χρήσταις καὶ ὡς κατωρθωκὼς τὸ σπουδαζόμενον εὐωχίαν συνίστησιν· ἐν ᾗ καὶ ἀντιλογίας γινομένης πληγὰς λαβὼν ὑπὸ τοῦ παιδὸς βοὴν ἵστησι. καὶ προσκαταλαλούμενος ὑπὸ τοῦ παιδὸς ὅτι δίκαιον τοὺς πατέρας ὑπὸ τῶν υἱῶν τύπτεσθαι ὑπεραλγῶν τούτου χάριν κατασκάπτει καὶ ἐμπίπρησι τὸ σωκρατικὸν φροντιστήριον. ἐστὶ δὲ τὸ δρᾶμα τῶν πάνυ δυνατῶς πεποιημένων.

ΣΦΗΚΕΣ

I

Φιλοκλέων Ἀθηναῖος φιλόδικος ὢν τὴν φύσιν ἐφοίτα περὶ τὰ δικαστήρια συνεχῶς. Βδελυκλέων δὲ ὁ τούτου παῖς ἀχθόμενος ταύτῃ τῇ νόσῳ καὶ πειρώμενος τὸν πατέρα παύειν, ἐγκαθείρξας τοῖς οἴκοις καὶ δίκτυα περιβαλὼν ἐφύλαττε νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν. ὃ δὲ ἐξόδου αὐτῷ μὴ προκειμένης ἔκραζεν. οἱ δὲ συνδικασταὶ αὐτοῦ σφηξὶν ἑαυτοὺς ἀφομοιώσαντες παρεγένοντο, βουλόμενοι διὰ ταύτης τῆς τέχνης ὑποκλέπτειν τὸν συνδικαστήν· ἐξ ὧν καὶ ὁ χορὸς συνέστηκε καὶ τὸ δρᾶμα ἐπιγέγραπται. ἀλλ' οὐδὲν ἤνυον οὐδὲ οὗτοι.

πέρας δὲ τοῦ νεανίσκου θαυμάζοντος τίνος ἕνεκα ὁ πατὴρ οὕτως ἥττηται τοῦ πράγματος, ἔφη ὁ πρεσβύτης εἶναι τὸ πρᾶγμα σπουδαῖον καὶ σχεδὸν ἀρχὴν τὸ δικάζειν. ὁ δὲ παῖς ἐπειρᾶτο τὰς ὑποψίας ἐξαιρεῖν τοῦ πράγματος νουθετῶν τὸν γέροντα. ὁ δὲ πρεσβύτης μηδαμῶς νουθετούμενος οὐ μεθίει τοῦ πάθους· ἀλλ' ἀναγκάζεται ὁ νέος ἐπιτρέπειν φιλοδικεῖν, καὶ ἐπὶ τῆς οἰκίας τοῦτο ποιεῖ, καὶ τοῖς κατὰ τὴν οἰκίαν δικάζει. καὶ δύο κύνες ἐπεισάγονται πολιτικῶς παρ' αὐτῷ κρινόμενοι· καὶ κατὰ τοῦ φεύγοντος ἐκφέρειν συνεχῶς τὴν ψῆφον μέλλων ἀπατηθεὶς ἄκων τὴν ἀποδικάζουσαν φέρει ψῆφον. περιέχει δὲ καὶ δικαιολογίαν τινὰ τοῦ χοροῦ ἐκ τοῦ ποιητοῦ προσώπου, ὡς σφηξὶν ἐμφερεῖς εἰσιν οἱ τοῦ χοροῦ, ἐξ ὧν καὶ τὸ δρᾶμα. οἳ ὅτε μὲν ἦσαν νέοι, πικρῶς ταῖς δίκαις ἐφήδρευον, ἐπεὶ δὲ γέροντες γεγόνασι, κεντοῦσι τοῖς κέντροις. ἐπὶ τέλει δὲ τοῦ δράματος ὁ γέρων ἐπὶ δεῖπνον καλεῖται, καὶ ἐπὶ ὕβριν τρέπεται, καὶ κρίνει αὐτὸν ὕβρεως ἀρτόπωλις· ὁ δὲ γέρων πρὸς αὐλὸν καὶ ὄρχησιν τρέπεται καὶ γελωτοποιεῖ τὸ δρᾶμα.

τοῦτο τὸ δρᾶμα πεποίηται αὐτῷ οὐκ ἐξ ὑποκειμένης ὑποθέσεως, ἀλλ' ὡσανεὶ γενομένης. πέπλασται γὰρ τὸ ὅλον. διαβάλλει δὲ Ἀθηναίους ὡς φιλοδικοῦντας, καὶ σωφρονίζει τὸν δῆμον ἀποστῆναι δικῶν, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τοὺς δικαστὰς σφηξὶν ἀπεικάζει κέντρα ἔχουσι καὶ πλήττουσι. πεποίηται δ' αὐτῷ χαριέντως. ἐδιδάχθη ἐπὶ ἄρχοντος Ἀμεινίου διὰ Φιλωνίδου [ἐν τῇ πθ' ὀλυμπιάδι]. δεύτερος ἦν. εἰς λήναια. καὶ ἐνίκα πρῶτος Φιλωνίδης Προάγωνι, Λεύκων Πρέσβεσι τρίτος.

II

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ

Φιλοῦντα δικάζειν πατέρα παῖς εἴρξας ἄφνω
αὐτός τ' ἐφύλαττεν ἔνδον οἰκέται θ', ὅπως
μὴ λανθάνῃ μηδ' ἐξίῃ διὰ τὴν νόσον.
ὁ δ' ἀντιμάχεται παντὶ τρόπῳ καὶ μηχανῇ.
εἶθ' οἱ συνήθεις καὶ γέροντες, λεγόμενοι
σφῆκες, παραγίνονται βοηθοῦντες σφόδρα
ἐπὶ τῷ δύνασθαι κέντρον ἐνιέναι τισὶ
φρονοῦντες ἱκανόν. ὁ δὲ γέρων τηρούμενος
συμπείθετ' ἔνδον διαδικάζειν καὶ βιοῦν,
ἐπεὶ τὸ δικάζειν κέκρικεν ἐκ παντὸς τρόπου.

ΕΙΡΗΝΗ

I

Τρυγαῖος ἄγροικος πρεσβύτης Ἀθήνησιν ὀχούμενος ἐπὶ κανθάρου ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναφέρεται. γενόμενος δὲ κατὰ

τὴν τοῦ Διὸς οἰκίαν ἐντυγχάνει τῷ Ἑρμῇ, καὶ ἀκούει ὅτι μετοικισαμένων τῶν θεῶν εἰς τὰ τοῦ οὐρανοῦ ἀνωτάτω διὰ τὴν τῶν Ἑλλήνων ἀλληλοκτονίαν, ἐνοικισάμενος ὁ Πόλεμος εἰς ἄντρον τὴν Εἰρήνην εἵρξας λίθους ἐπιφορήσεις, καὶ νῦν μέλλει τὰς πόλεις ἐμβαλὼν ἐν θυείᾳ τρίβειν. καὶ μέχρι μέν τινος ἐναγώνιος γίνεται· ἐπεὶ δὲ μεταπεμπομένου τοῦ Πολέμου παρὰ Ἀθηναίων δοίδυκα Κλέωνα καὶ παρὰ Λακεδαιμονίων Βρασίδαν ἑκάτεροι χρήσαντες ἀπολωλεκέναι εἰς Θρᾴκην ἔφασαν, ἀναθαρρεῖ· καὶ ἐν ᾧ περὶ κατασκευὴν δοίδυκος ὁ Πόλεμος γίνεται, κηρύττει τοὺς δημιουργούς, ἔτι δὲ καὶ ἐμπόρους ἅμα μοχλοὺς καὶ σχοινία λαβόντας παραγενέσθαι. συνδραμόντων δὲ πολλῶν ἐν χοροῦ σχήματι προθύμως ἀφέλκει τε τοὺς λίθους ἀπὸ τοῦ ἄντρου, καὶ καθικετεύσας τὸν Ἑρμῆν συλλαβέσθαι ἐξάγει πρὸς τὸ φῶς τὴν Εἰρήνην. ἀσμένως δὲ τῆς θεᾶς πᾶσιν ὀφθείσης, καὶ παρ' αὐτὴν εὐθέως Ὀπώρας τε καὶ Θεωρίας ἀναφανεισῶν, συμπαρὼν ὁ Ἑρμῆς ἀνιστορούσης τι τῆς Εἰρήνης καὶ πυνθανομένης τὰ περὶ τὸν Τρυγαῖον διασαφεῖ τὰ δέοντα· πάλιν ἀποφαινομένης πρὸς τοῦτο μηνύει, προδιελθόντος αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ πολέμου καὶ δι' ἃς αἰτίας συνέστη, Φειδίου τε καὶ Περικλέους μνησθέντος. τὰ λοιπὰ τοῦ δράματος ἐπὶ τῆς γῆς ἤδη περαίνεται, καὶ ὁ μὲν χορὸς περὶ τῆς τοῦ ποιητοῦ τέχνης χἀτέρων τινῶν πρὸς τοὺς θεατὰς διαλέγεται, ὁ δὲ Τρυγαῖος, καθὰ συνέταξεν ὁ Ἑρμῆς, τὴν μὲν Θεωρίαν τῇ βουλῇ συνέστησεν, αὐτὸς δὲ τὴν Ὀπώραν γαμεῖν διαγνοὺς τὴν Εἰρήνην ἱδρύεται, καὶ θύσας ἐν τῷ προφανεῖ πρὸς εὐωχίαν τρέπεται. ἐντεῦθεν οἵ τε τῶν εἰρηνικῶν ὅπλων δημιουργοὶ χαίροντες καὶ οἱ τῶν πολεμικῶν τοὔμπαλιν κλαίοντες. εἰσάγεται δὲ καὶ ἐπὶ τέλει τοῦ λόγου παιδία τινὰ τῶν κεκλημένων ἐπὶ τὸ δεῖπνον λέγοντα ῥήσεις γελωτοποιούς. τὸ δὲ δρᾶμα τῶν ἄγαν ἐπιτετευγμένων. τὸ δὲ κεφάλαιον τῆς κωμῳδίας ἐστὶ τοῦτο· συμβουλεύει Ἀθηναίοις σπείσασθαι πρὸς Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας. οὐ τοῦτο δὲ μόνον ὑπὲρ εἰρήνης Ἀριστοφάνης τὸ δρᾶμα τέθεικεν, ἀλλὰ καὶ τοὺς Ἀχαρνεῖς καὶ τοὺς Ἱππέας καὶ Ὁλκάδας, καὶ πανταχοῦ τοῦτο ἐσπούδακεν, τὸν δὲ Κλέωνα κωμῳδῶν τὸν ἀντιλέγοντα καὶ Λάμαχον τὸν φιλοπόλεμον ἀεὶ διαβάλλων. διὸ καὶ νῦν διὰ τούτου τοῦ δράματος εἰρήνης αὐτοὺς ἐπιθυμεῖν ποιεῖ, δεικνὺς ὁπόσα μὲν ὁ πόλεμος κακὰ ἐργάζεται, ὅσα δὲ ἀγαθὰ ἡ εἰρήνη ποιεῖ. οὐ μόνος δὲ περὶ εἰρήνης συνεβούλευσεν, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι πολλοὶ ποιηταί. οὐδὲν γὰρ συμβούλων διέφερον· ὅθεν αὐτοὺς καὶ διδασκάλους ὠνόμαζον, ὅτι πάντα τὰ πρόσφορα διὰ δραμάτων αὐτοὺς ἐδίδασκον.

ἐνίκησε δὲ τῷ δράματι ὁ ποιητὴς ἐπὶ ἄρχοντος Ἀλκαίου, ἐν ἄστει. πρῶτος Εὔπολις Κόλαξι, δεύτερος Ἀριστοφάνης Εἰρήνῃ, τρίτος Λεύκων Φράτορσι. τὸ δὲ δρᾶμα ὑπεκρίνατο Ἀπολλόδωρος, ἡνίκα ἑρμῆν λοιοκρότης.

---

13. ἀσμένως: an ἀσμένοις? 23. θύσας: legebatur οὖσα

II

Ἤδη τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ κεκμηῶτας τοὺς Ἀθηναίους καὶ τοὺς σύμπαντας Ἕλληνας Ἀριστοφάνης ἰδών, ἱκανὸς γὰρ διεπεπεύκει πολεμούντων αὐτῶν χρόνος, τὸ δρᾶμα συνέγραψε τοῦτο, προτρέπων τὰς πόλεις καταθέσθαι μὲν τὴν πρὸς αὐτὰς φιλονεικίαν, ὁμόνοιαν δὲ καὶ εἰρήνην ἀντὶ τῆς πρότερον ἔχθρας ἑλέσθαι. παρεισάγει τοίνυν γεωργόν, Τρυγαῖον τοὔνομα, μάλιστα τῆς εἰρήνης ἀντιποιούμενον. ὃς ἀσχάλλων ἐπὶ τῷ πολέμῳ εἰς οὐρανὸν ἀνελθεῖν ἐβουλεύσατο πρὸς τὸν Δία, πευσόμενος παρ' αὐτοῦ δι' ἣν αἰτίαν οὕτως ἐκτρύχει τὰ τῶν Ἑλλήνων πράγματα, τοσοῦτον ποιήσας πόλεμον αὐτοῖς. ὃν δὴ διαποροῦντα τίνα τρόπον τὴν εἰς οὐρανὸν πορείαν ποιήσει, παρεισάγει τρέφοντα κάνθαρον ὡς ἀναπτησόμενον εἰς οὐρανὸν δι' αὐτοῦ, Βελλεροφόντου δίκην. προλογίζουσι δὲ οἱ δύο θεράποντες αὐτοῦ, οἷς καὶ ἐκτρέφειν προσετέτακτο τὸν κάνθαρον, δυσφοροῦντες ἐπὶ τοῖς αὐτοῦ σιτίοις. ἡ δὲ σκηνὴ τοῦ δράματος ἐκ μέρους μὲν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκ μέρους δὲ ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ. ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἔκ τινων ἀττικῶν γεωργῶν.

III

Φαίνεται ἐν ταῖς διδασκαλίαις καὶ ἑτέραν δεδιδαχὼς Εἰρήνην ὁμοίως Ἀριστοφάνης. ἄδηλον οὖν φησιν Ἐρατοσθένης, πότερον τὴν αὐτὴν ἀνεδίδαξεν ἢ ἑτέραν καθῆκεν, ἥτις οὐ σώζεται. Κράτης μέντοι δύο οἶδε δράματα γράφων οὕτως· ἀλλ' οὖν γε ἐν τοῖς Ἀχαρνεῦσιν ἢ Βαβυλωνίοις ἢ ἐν τῇ ἑτέρᾳ Εἰρήνῃ. καὶ σποράδην δέ τινα ποιήματα παρατίθεται, ἅπερ ἐν τῇ νῦν φερομένῃ οὐκ ἐστίν.

IV

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ

Τῷ Διὶ φράσαι σπεύδων τὰ κατ' ἀνθρώπους κακὰ
Τρυγαῖος ἀναπτέσθαι θέλων ὡς τοὺς θεοὺς
ἐξέτρεφεν ὄρνιθ'. ὡς δ' ἀνέπτη, κατέλαβεν
Ἑρμῆν μόνον ἄνω· κᾆτ' ἐπιδείκνυσιν φράσας
τὸν Πόλεμον βρύθηται ἀπηρτημένον
ἀέρος, ἕτοιμόν τ' ὄντα πρὸς κακουχίαν
τὴν πρότερον, Εἰρήνην δὲ κατορωρυγμένην.
ἱκέτευσαν οἱ κατ' ἀγροὺς ἀνάπαλιν ποιεῖν.
τὸ μέλ βάδ' ἐπένευσε· καὶ τότε
ἀπάγουσιν αὐτὴν ἐκ βερέθρου καὶ τἀγαθά.

